

การศึกษาวรรณกรรมคดี

ปริญญาโท

ของ

ศิริกุล ตันกุล

- 2 ค.ศ. 2528

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะอักษร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2528

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

158287

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวใกล้ชิด และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธาน
..... กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
..... กรรมการ

..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

การทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาได้รับความเมตตาจาก คุณหญิงเต็มสิริ บุญสิงห์ ประธานกรรมการ นางโมรี ขึ้นสำราญ กรรมการ และนางสาวปราณี ขวัญแก้ว ในการให้ข้อคิด คำปรึกษาแนะนำ กำลังใจ ตลอดจนสละเวลาอันมีค่าตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้ความเอาใจใส่เป็นอย่างดีเสมอมา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในพระคุณอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ นางสาวพันทิพา สังข์เจริญ ที่ให้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวความคิด ตลอดจนให้กำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ด้วยดีเสมอมา

ขอบพระคุณ นางรำเพย ไชยสินธุ์ นายธรรมบุญ ศรีวุฒิ ที่กรุณาเอื้อเฟื้อเอกสาร และข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ นายเทอดธรรม - นางพิทยาลักษณ์ สิทธิถาวร นางสาวสกุลรัตน์ แซ่คำน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล ตลอดจนขอขอบคุณบรรดาคนรอบรู้เป็นนักประพันธ์นิพนธ์ทั้งหลายที่สร้างสรรค์วรรณกรรมขึ้นในสังคมจนกระทั่งเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอบคุณ นางสาววรรณ นະมิ นางสาวบุพิน แก้วอาสา นางสาวอุไร ต้นสกุล นางสาวจำเริญ จิตจำ และนางสาวเบญจวรรณ สารเกษศรีtrin ตลอดจนเพื่อน ๆ พี่ ๆ และน้อง ๆ ทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนกระทั่งสำเร็จลงได้ด้วยดี

ที่สุดนี้ ผู้ศึกษาขอโน้มราชสักถึงพระคุณของบิดา - มารดา ผู้ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษาด้วยความเมตตาตลอดมา พระคุณหาที่สิ้นสุดมิได้

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอโน้มเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา-มารดา และครูบาอาจารย์ทุกท่าน ซึ่งเป็นผู้วางรากฐานความรู้แก่ผู้ศึกษา

ศิริกุล ต้นกุล

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้	8
	ความสำคัญของการศึกษาครั้งนี้	8
	ข้อตกลงเบื้องต้น	9
	ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้	9
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	10
	วิธีดำเนินการศึกษาครั้งนี้	12
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้	16
2	การจำแนกวรรณกรรมคนรถ	30
	1. การจำแนกวรรณกรรมคนรถตามรูปแบบ	30
	1.1 วรรณกรรมที่เป็นความเรียงธรรมดา	31
	1.2 วรรณกรรมที่มีสัมผัสคล้องจอง	35
	1.3 วรรณกรรมที่เป็นคำประพันธ์	50
	1.4 วรรณกรรมที่เป็นภาษาอังกฤษ	54
	1.5 วรรณกรรมที่มีลักษณะผสม	55
	2. การจำแนกวรรณกรรมคนรถตามเนื้อหา	55
	2.1 เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล	58
	2.2 เนื้อหาเกี่ยวกับการทำงาน	78
	2.3 เนื้อหาเกี่ยวกับเพศ	87
	2.4 เนื้อหาเกี่ยวกับค่านิยม	97
	2.5 เนื้อหาเกี่ยวกับบรรทัดฐาน	100

2.6	เนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ	104
2.7	เนื้อหาเกี่ยวกับข้อคิดและปรัชญาในการดำเนินชีวิต	106
/ 2.8	เนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ	108
2.9	เนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษา	109
2.10	เนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	109
/ 2.11	เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาสังคม	112
/ 2.12	ข้อความที่กล่าวลอย ๆ	120
3	วิเคราะห์การใช้ภาษาที่ปรากฏในวรรณกรรมกนกนรต	121
/ 1.	การใช้คำ	123
/ 2.	สำนวนโวหาร	157
/ 3.	การใช้เครื่องหมาย	186
/ 4.	สัญลักษณ์	192
/ 5.	อารมณ์ขัน	196
. 6.	กลวิธีในการเสนอวรรณกรรมกนกนรต	224
/ 7.	ลีลาจังหวะ	237
	ผลการศึกษาการใช้ภาษาในวรรณกรรมกนกนรต	
1.	การใช้ภาษาในวรรณกรรมกนกนรตแสดงให้เห็นถึงสภาพสังคม ทั่วไป	266
2.	การใช้ภาษาในวรรณกรรมกนกนรตแสดงให้เห็นถึงบุคลิกภาพ และสภาพของกนกนรต	269
/ 3.	การใช้ภาษาในวรรณกรรมกนกนรตแสดงให้เห็นถึงลักษณะและ สภาพของการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน	282
4.	การใช้ภาษาในวรรณกรรมกนกนรตแสดงให้เห็นถึงบุคลิกภาพหรือ ลักษณะนิสัยของกนกนรตโดยทั่วไป	289

4	วิเคราะห์สภาพสังคมและโลกทัศน์ของคนรถที่ปรากฏในวรรณกรรม	294
	วิเคราะห์สังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ	294
1.	ค่านิยม	295
1.1	ค่านิยมเงิน	295
1.2	ค่านิยมปริญญา	297
1.3	ค่านิยมในการนับญาติ	298
1.4	ค่านิยมรักสนุกมีอารมณ์ขัน	299
1.5	ค่านิยมขี้ม	301
1.6	ค่านิยมเสี่ยงโชคและเล่นการพนัน	301
1.7	ค่านิยมสิ่งเสพติด	302
1.8	ค่านิยมในเรื่องเพศ	303
2.	บรรทัดฐาน	305
2.1	วิถีประเพณี	305
2.2	กฎศีลธรรม	307
2.3	กฎหมาย	308
3.	ความเชื่อ	311
3.1	ความเชื่อในไสยศาสตร์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์	311
3.2	ความเชื่ออันเนื่องมาจากพุทธศาสนา	314
3.3	ความเชื่อเรื่องโชคชะตาและกรรมลิขิต	318
3.4	ความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่เบียดเบียนจิตใจ	319
4.	ปัญหาสังคม	321
4.1	ปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ	321
4.2	ปัญหาเศรษฐกิจ	338
4.3	ปัญหาการศึกษา	347

4.4 ปัญหาแรงงาน	355
4.5 ปัญหาเกี่ยวกับเพศ	364
4.6 ปัญหาการแบ่งชนชั้นในสังคม	397
4.7 ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ	400
4.8 ปัญหาการจราจร	401
4.9 ปัญหาศีลธรรมเสื่อม	405
4.10 ปัญหาเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม	407
วิเคราะห์โลกทัศน์ของคนรุ่นที่ปรากฏในวรรณกรรม	410
1. โลกทัศน์ของคนรุ่นที่มีต่อบุคคล	413
1.1 โลกทัศน์ของคนรุ่นที่มีต่อตนเอง	413
1.2 โลกทัศน์ของคนรุ่นที่มีต่อการครองชีวิตคู่และบุคคล ในครอบครัว	422
1.3 โลกทัศน์ของคนรุ่นที่มีต่อผู้สูงอายุ	433
1.4 โลกทัศน์ของคนรุ่นที่มีต่อผู้หญิง	434
1.5 โลกทัศน์ของคนรุ่นที่มีต่อผู้โดยฉาร	439
1.6 โลกทัศน์ของคนรุ่นที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ	444
1.7 โลกทัศน์ของคนรุ่นที่มีต่อนายทุน	448
2. โลกทัศน์ของคนรุ่นที่มีต่อสภาพแวดล้อม	
2.1 โลกทัศน์ของคนรุ่นที่มีต่อสภาพการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ..	449
2.2 โลกทัศน์ของคนรุ่นที่มีต่อบรรทัดฐานของสังคม	450
2.3 โลกทัศน์ของคนรุ่นที่มีต่อเศรษฐกิจ	453
2.4 โลกทัศน์ของคนรุ่นที่มีต่อการศึกษา	456
2.5 โลกทัศน์ของคนรุ่นที่มีต่อสิ่งเสพติดให้โทษ	459

2.6	โลกทัศน์ของชนรกรที่มีต่อธรรมชาติ	460
2.7	โลกทัศน์ของชนรกรที่มีต่ออำนาจเหนือธรรมชาติ	461
5	สรุปผลการศึกษาค้นคว้าและข้อเสนอแนะ	464
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	464
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	464
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	464
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	465
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	465
	อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	475
	ข้อเสนอแนะ	476
	บรรณานุกรม	477
	ภาคผนวก	488

ภูมิหลัง

วรรณกรรมเป็นผลงานสร้างสรรค์ทางปัญญาของมนุษย์ที่สร้างขึ้นเพื่อรับใช้อารมณ์และความคิด เป็นสนามแสดงจินตนาการและประสบการณ์ต่าง ๆ ของกวีผู้สร้างสรรค์งาน ดังนั้นวรรณกรรมจึงเป็นเสมือนที่เก็บรวบรวมเรื่องราว ความคิด ความเชื่อของมนุษย์ ตลอดจนสภาพสังคมที่แวดล้อมมนุษย์ได้เป็นอย่างดี จนกระทั่งมีคำกล่าวว่า " วรรณกรรมคือกระจกเงาส่องสังคม "

เมื่อเราศึกษาวรรณกรรมในแต่ละยุคจะพบว่า วรรณกรรมมีความสัมพันธ์กับสังคมทุกยุคทุกสมัยโดยที่สังคมมีอิทธิพลต่อวรรณกรรมในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเนื้อหา จะเห็นได้จากวรรณกรรมหลายเรื่องเป็นต้นว่า " ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง " วรรณกรรมสมัยสุโขทัยซึ่งแสดงให้เห็นชีวิตความเป็นอยู่ การทำมาหากินของชาวสุโขทัย ตลอดจนบันทึกพระราชประวัติของพ่อขุนรามคำแหง และการปกครองสมัยสุโขทัย ดังข้อความปรากฏในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ด้านที่ 1 ตอนหนึ่งว่า

เมื่อชั่วพ่อขุนรามคำแหง เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลาในนามีข้าว
เจ้าเมืองบ่เอาจกอบในไพร่ลู่ทาง เพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขาย
ใครจักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าม้าค้า ใครจักใคร่ค้าเงือนค้าทองคำ
ไพร่ฟ้าหน้าใส¹

ส่วนในด้านรูปแบบและการใช้ภาษาจะปรากฏเด่นชัดในช่วงสมัยรัชกาลที่ 4 - 5 ซึ่งเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของบ้านเมืองที่กำลังเริ่มเปลี่ยนแปลงเนื่องจากได้รับอิทธิพลตะวันตก ความ-

¹ คณะกรรมการพิจารณาและจัดพิมพ์เอกสารทางประวัติศาสตร์ สำนักนายกรัฐมนตรี
ประชุมศิลาจารึก ภาคที่ 1 หน้า 18

เปลี่ยนแปลงเหล่านี้เข้ามามีอิทธิพลและส่งผลต่อวรรณกรรมด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านรูปแบบซึ่งเริ่มมีการแปลบันทึกคดี บทละครพูด ร้อยแก้ว มีการเขียนบทความวิพากษ์วิจารณ์ การปกครองบ้านเมือง รวมทั้งมีการออกหนังสือพิมพ์และวารสารต่าง ๆ หรือในสมัยที่จอมพล ป. พิบูลย์สงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี มีการเปลี่ยนแปลงในด้านภาษา เช่น คำพ้องแทนที่มีเสียงซ้ำกันออกให้เหลือใช้เพียงตัวเดียว ทั้งยังจำกัดสรรพนามในภาษาพูดและภาษาเขียนอีกด้วย คือสรรพนามบุรุษที่ 1 ให้ใช้ว่าฉัน สรรพนามบุรุษที่ 2 ให้ใช้ว่าท่าน ดังนั้นวรรณกรรมที่ออกมาในช่วงนี้จึงมีการใช้ภาษาตามการเปลี่ยนแปลงของภาษาในสังคม ในมุมกลับกัน วรรณกรรมก็ส่งผลต่อสังคมด้วย ที่เห็นได้ชัดก็คือวรรณกรรมที่ใช้ในพิธีการ วรรณกรรมคำสอน เป็นต้น วรรณกรรมเหล่านี้ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับสั่งสอนอบรมและควบคุมความประพฤติของคนในสังคม ดังเช่นลิลิตโองการแช่งน้ำ วรรณกรรมสมัยอยุธยาตอนต้น มีอิทธิพลต่อการควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคมที่อยู่ภายใต้การปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชเป็นอย่างมาก

(จะเห็นว่าเมื่อมองวรรณกรรมโดยส่วนรวมแล้ว ก็พบว่าวรรณกรรมมีความสัมพันธ์กับสังคมแต่ละยุคแต่ละสมัย สังคมเปลี่ยนไปอย่างไร วรรณกรรมก็เปลี่ยนไปให้สอดคล้องกับสังคมนั้นด้วย และโดยทั่วไปแล้วสังคมมักจะมีอิทธิพลต่อวรรณกรรม สังคมมีส่วนกระตุ้นหรือบังคับทั้งทางตรงและทางอ้อมให้วรรณกรรมเดินไปในทิศทางที่สังคมกำหนด ลักษณะของวรรณกรรม แนวโน้มของวรรณกรรม ตลอดจนคุณค่าหรือความไร้สาระของวรรณกรรมก็ด้วยอิทธิพลของสังคมที่แฝงอยู่ทั้งนั้น) กล่าวโดยสรุปสังคมและวรรณกรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก ไม่ว่าจะเป็นในด้านกระตุ้นให้เกิดวรรณกรรมหรือยับยั้งขัดขวางความแบ่งบานของวรรณกรรมก็ตาม¹

วรรณกรรมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยทั้งในด้านรูปแบบเนื้อหา แนวความคิด มีวิวัฒนาการขึ้นตามสภาพสังคม วัฒนธรรม ความนิยมและอิทธิพลที่ได้รับจากต่างประเทศ

¹ ธีรยุทธ สังจพันธุ์ และ ธัญรัตน์ ปาณะกุล " วรรณคดีกับสังคม "

วรรณกรรมไทยจะมีวิวัฒนาการมากขึ้นทีละน้อย ๆ จนแทบจะไม่สามารถสังเกตเห็นได้¹ แต่อย่างไรก็ตาม " วรรณกรรมจะไม่สามารถก้าวล่วงหนีไปจากสภาพสังคมที่เป็นจริงอยู่ในเวลานั้น และที่วรรณกรรมแตกต่างกันก็มีสาเหตุมาจากนักเขียนซึ่งมีจุดยืนอยู่ในชนชั้นใดของสังคม กับเงื่อนไขทางสังคมที่เป็นจริงอยู่และเปลี่ยนแปลงไป...² ดังนั้นเพราะกวีหรือนักเขียนนั้นนอกจากจะเป็นผู้ผลิตงานวรรณกรรมแล้ว "...ยังเป็นหน่วยหนึ่งของคนรุ่นนั้นสมัยนั้น และเป็นพลเมืองอีกด้วย เนื่องจากเหตุนี้ นอกจากต้องสังวรในอาชีพประพันธ์ของตน ในฐานะที่เป็นกวีแล้ว ในฐานะที่เป็นหน่วยหนึ่งของคนสมัยนั้น ก็ย่อมจะทำเอาเหตุไปนาเอาตาทไปไร่เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ตนเห็นคำตาประจักษ์อยู่แก่ใจหาได้ไม่ และในฐานะที่เป็นพลเมืองอีกเล่า ก็จำต้องใส่ใจในเหตุการณ์บ้านเมือง ความเคลื่อนไหวของประเทศ ตลอดจนทองเห็นและอาชีพที่ตนเป็นอยู่หน่วยหนึ่งอีกด้วย...³ ดังนั้นเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมจึงเป็นวัตถุดิบอย่างดีให้นักเขียนนำไปบรรจุไว้ในวรรณกรรมของตน เป็นการสะท้อนภาพชีวิตและสังคมออกมาไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม

กุหลาบ มลลิกะมาส⁴ กล่าวว่า " วรรณคดีเป็นเครื่องแสดงภาพชีวิต ความคิดจิตใจ อุดมคติหรือความนิยมความต้องการของมนุษย์ วรรณคดีในอดีตเป็นเครื่องบันทึกสภาพสังคมดังกล่าวเช่นเดียวกับวรรณกรรมปัจจุบัน ก็เป็นสิ่งบันทึกความเป็นไปในปัจจุบัน "

ปัจจุบันการศึกษาวรรณกรรม มีนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ ให้ความสนใจและศึกษาในแนวต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง เช่น การศึกษาแนวสังคม การเมือง จิตวิทยา เป็นต้น ผลการศึกษาเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย ก่อให้เกิดการแตกแขนงกว้างขวางในวงวรรณกรรม หากมองถึงภาระหน้าที่ของวรรณกรรมแล้วอาจกล่าวได้ว่า "วรรณกรรมมีพันธกิจขั้นพื้นฐานอย่างแน่ชัดสองระดับ คือ

¹ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ " หัวเลี้ยวหัวต่อของวรรณกรรมไทย "

วรรณวิทยาการ : วรรณคดี หน้า 55 - 56

²พลศักดิ์ จิรไกรศิริ วรรณกรรมการเมือง หน้า 52

³วิทย์ ศิวะศรียานนท์ วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์ หน้า 141 - 142

⁴กุหลาบ มลลิกะมาส วรรณกรรมไทย หน้า 155 - 156

1. สมองอารมณ์ส่วนตัว

2. สะท้อนสังคมโดยไม่เจตนา

ในชั้นหลักการ วรรณกรรมควรจะมีพันธกิจสูงขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง ในลักษณะที่ผู้แต่ง
รู้ตัวหรือเจตนา คือ

3. เล่นภาพสังคมโดยเจตนา

4. สนับสนุนหรือสร้างอุดมการณ์ ¹

(วรรณกรรมไทยไม่ว่ายุคใดสมัยใดไม่สามารถหลีกเลี่ยงพันธกิจพื้นฐานของวรรณกรรม
ได้ ดังจะเห็นได้จากในช่วงเวลาที่ผ่านมามีปรากฏวรรณกรรมชนิดหนึ่งขึ้นในสังคมไทย มีลักษณะ
เป็นข้อความสั้น ๆ ใช้คำง่าย ๆ ส่วนใหญ่เป็นวลีหรือประโยคที่ไม่ซับซ้อน มีสัมผัสจังหวะคล้อง-
จองง่ายแก่การจำ เนื้อหาแสดงข้อคิดสะท้อนสภาพชีวิตและสังคมออกมา วรรณกรรมเหล่านี้
จะพบอยู่ตามกำแพง ผนังตึก เสาไฟฟ้า ห้องส้วมสาธารณะ รถบรรทุก เรือโดยสาร และ
รถประจำทาง เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อความที่ปรากฏตามส่วนต่าง ๆ ของรถบรรทุก
รถเมล์ รถประจำทาง และรถสองแถว มักจะเป็นข้อความที่เขียนถึงความในใจของคนรถ
ออกมา และยังแสดงให้เห็นถึงทัศนคติ ค่านิยม อารมณ์ของคนรถ รวมทั้งบันทึกและสะท้อน
ปัญหาสังคมไทยร่วมสมัยหลายประการ ซึ่งนับว่าเป็นวรรณกรรมที่น่าสนใจยิ่ง)

(วรรณกรรมคนรถมีกำเนิดมาจากการรับรู้สัจนึกคิดของชนชั้นแรงงานผู้ประกอบ
อาชีพขับรถ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนขับรถบรรทุก ในระยะแรกเริ่มวรรณกรรมคนรถจะมีลักษณะ
บอกหรือระบายความในใจออกมาตรง ๆ ไม่มีสัมผัส เช่น " ขวัญใจน้องแดง " " รักสาว
สวนแดง " เป็นต้น ในระยะต่อ ๆ มาจึงได้พัฒนาขึ้นมีสัมผัสคล้องจอง ดังข้อความ :-
" ขับรถขายปุ๋ยส่งตุ้ยเรียนราม " " ไม่มีท่านเราอด ไม่มีรถท่านเคิน " และประชด
ประชันเสียดสีเหน็บแนมเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า " ค่านนี้ยี่สิบห้า ค่านหน้าชาจ๊ีบ " " ไต่ทุก
ระดับประทับใจ " จัดได้ว่าวรรณกรรมคนรถมีลักษณะสนองพันธกิจพื้นฐานของวรรณกรรม
ทั้งในด้านสมองอารมณ์ส่วนตัว ดังข้อความที่ว่า " ชาคเงิน ชาครัก " " ดุคนเฝ้าแม่ไม่ยกให้ "

¹ชลธิรา กลัคอยู่ ส่องไทย บทนำเสนอ

" ใครส่งสารพ่อน้ำลายเลี้ยงลูกผมได้เชิญเลยครับ " และสะท้อนสังคมโดยไม่เจตนาว่า
 " ขาคีน้องพี่ไม่ว่า ขาคีโซล่าพี่ตายแน่ " " จบแปดไม่มีเส้นร้อยเปอร์เซ็นต์กรรมกร " " เสียเมียเสียนาเพราะชาอ..." นอกจากนี้ยังมีข้อความที่เป็นคติสอนใจเตือนทั้งตนเอง
 และผู้อื่นไว้อีกด้วย ดังตัวอย่าง " เงินทำให้คนงานการพนันทำให้คนล้มจม " " ชีวิตราคา
 แพงอย่าแข่งทางโค้ง " เป็นต้น ข้อความเหล่านี้นอกจากจะกลั่นออกมาจากความรู้สึกของ
 คนรถแล้วยังมีที่มาจากแหล่งอื่นเช่น มาจากชื่อภาพยนตร์ ชื่อเพลง เนื้อเพลง เป็นต้นว่า
 " รักแล้วรอหน่อย " " หมู่นาข้าว สาวนาเกลือ " " รถะน้อง " " วันใดชาคั้นแล้ว
 เธอจะรู้สึก " หรือตัดเพลงมาจากสำนวนภาษิต คำพังเพย คำขวัญ ข้อความโฆษณาสินค้า
 ดังข้อความว่า " รักคีกันทั่ว รักชั่วกินเหล้า รักดีรักชั่ว กินดีเมาล้มเหล้า " ตัดเพลงมาจาก
 คำพังเพยว่า " รักคืหามจั่ว รักชั่วหามเส้า " " ผู้ชายมีน้อยใช้สอยประหยัค " แปลงจาก
 คำขวัญชักชวนให้ประหยัคน้ำนั้นว่า " น้ำนั้นมีน้อยใช้สอยประหยัค " " ทุกชีวิตปลอดภัยใน
 สองแถว " ตัดเพลงมาจากข้อความโฆษณารถยนต์ชนิดหนึ่งที่ว่า " ทุกชีวิตปลอดภัยในวอลโว่ "

(วรรณกรรมคนรถปรากฏอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ของรถบรรทุก และรถโดยสารที่วิ่งอยู่
 ทั่วไปบนถนน จึงทำให้แพร่หลายไปอย่างรวดเร็ว รถไปถึงไหนวรรณกรรมก็แพร่ไปถึงนั้น
 เมื่อรถเคลื่อนที่ย้ายแหล่งวรรณกรรมซึ่งติดอยู่กับรถก็เคลื่อนที่ตามรถไปด้วย ผู้อ่านวรรณกรรม
 คนรถจึงมีอยู่ทั่วไปทุกหนทุกแห่งที่รถเหล่านั้นวิ่งไปถึง และเป็นบุคคลในทุกระดับชนชั้น ผู้ที่อ่าน
 หนังสือออกก็สามารถอ่านวรรณกรรมคนรถได้รู้เรื่องและเข้าใจ ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้มีความรู้
 และการศึกษาสูง และเนื่องจากวรรณกรรมคนรถเป็นเพียงข้อความสั้น ๆ สามารถอ่านจบ
 ภายในเวลาอันรวดเร็ว จึงเหมาะกับสภาพวิถีการดำเนินชีวิตของคนในสังคมปัจจุบัน ซึ่งเป็น
 ไปอย่างเร่งรีบแทบจะไม่มีเวลาพักผ่อน เป็นเหตุให้เกิดความเครียดได้ง่าย การได้อ่าน
 วรรณกรรมคนรถแม้ในเวลาเพียงชั่วพริบตา ก็เป็นการผ่อนคลายความเครียดลงได้ ข้อดีอีก
 อย่างหนึ่งของวรรณกรรมคนรถก็คือ ผู้อ่านไม่ต้องเสียเงินซื้อหาวรรณกรรมคนรถมาอ่าน
 ไม่ว่าคนจนหรือคนรวยทุกคนมีสิทธิ์อ่านวรรณกรรมคนรถได้เหมือน ๆ กัน เท่าที่โอกาสอำนวย
 คือ เท่าที่จะมีรถซึ่งวรรณกรรมเหล่านั้นติดอยู่ผ่านมา)

จากข้อความที่กล่าวมาพอจะสรุปลักษณะพิเศษของวรรณกรรมคนรถได้ดังนี้

1. เป็นวรรณกรรมเคลื่อนที่
2. สามารถอ่านจบในเวลาอันรวดเร็ว
3. ผู้อ่านไม่ต้องเสียเงินซื้อมาอ่าน
4. อ่านได้ตามที่โอกาสอำนวยโดยไม่จำกัดเวลา สถานที่

สาเหตุสำคัญที่ทำให้วรรณกรรมคนรถเป็นที่สนใจและอยู่ในความทรงจำของบุคคลทั่วไปก็เพราะวรรณกรรมคนรถมีลักษณะกระชับใจผู้อ่าน อย่างแรกคือ ความหลังไหลในสัมผัสอันเหมาะสมและคล่องจองของวรรณกรรม ดังตัวอย่าง " พี่คิดในท่อน้อยกรับขยับให้คนมีลูกด้วย " " เงินกำลังหมองเพราะของมันแพง " " คู่ควงไม่ต้องคิด คู่ชีวิตคิดให้หนัก " ฯลฯ ข้อความเหล่านี้มีความไพเราะรื่นหูทำให้จำได้ง่าย นอกจากจะมีสัมผัสสระพยางค์ขึ้นท้ายในวรรคและระหว่างวรรคแล้ว ยังมีการเล่นทั้งคำและความที่มีจำนวนพยางค์เท่ากัน ทั้งในวรรคหน้าและวรรคหลัง เช่น " ขาคท่านเรอด ขาครถท่านเดิน " " ที่ห้องแล้วหน้าแดง ที่เตียงแล้วรำเริง " " เรื่องเงินผมรู้จัก เรื่องรักผมไม่สน " เป็นต้น ส่วนเนื้อหาที่แสดงถึงอารมณ์ ความคิด ความในใจของคนรถออกมานั้นมักมีอารมณ์ขันแฝงอยู่ด้วย ดังตัวอย่างว่า " รักแรกมีครึ่งเดียวแต่โรเนียวได้หลายครั้ง " " นิ่งเพลินต้องรถพี่ ขึ้นฟรีลงบาท " " สาธุชนน้ำใจดี สามัคคีนี้ขิดใน " เป็นต้น จึงทำให้วรรณกรรมคนรถเป็นที่ชื่นชอบของผู้อ่านเป็นอย่างยิ่ง จนถึงกับมีผู้เก็บรวบรวมวรรณกรรมคนรถและจำแนกประเภทไว้ในหนังสือวรรณกรรมเก็บตกอันเป็นหนังสือที่รวบรวมวรรณกรรมที่ปรากฏตามห้องเรียน ห้องส้วมสาธารณะ เรือโดยสาร รถโดยสาร และรถบรรทุก ซึ่งรวบรวมโดย ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง และคณะ

นอกจากนี้ผู้ที่อยู่ในวงวรรณกรรมยังให้ความสนใจและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณกรรมคนรถไว้หลายท่านด้วยกัน คือ¹

สุภัทร สวัสดิรักษ์ กล่าวถึงวรรณกรรมคนรถว่า มีลักษณะของร้อยกรองอยู่ แต่ไม่มีรูปแบบกฎเกณฑ์มาบังคับ ใช้ภาษาง่าย ๆ จำได้ง่ายแสดงให้เห็นถึงความเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอน

¹สรุปความจาก " บทสัมภาษณ์ : ปรัชญาคนรถ...วรรณกรรมหรือ ? " วารสารวรรณศิลป์ 2 : 12 - 13 มกราคม 2524

ของคนไทย เนื้อหาบอกถึงภาวะของคนในสังคมที่ได้รับความบีบคั้น แต่เมื่อออกมาในงาน พวกนี้จะมีลักษณะชวนขันมากกว่าเคร่งเครียด

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ให้ความเห็นว่า วรรณกรรมคนรถนั้นผู้เขียนเขียนจาก แรงบันดาลใจมีความคิดมีเรื่องราว แสดงให้เห็นถึงความเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนของคนไทย จัดเป็นกวีปากเปล่าด้วยคำที่ใช้มีจังหวะจะโคนซึ่งเป็นลีลาที่มาจากพวกเพลงพื้นบ้านหรือพวก คำนำสุภาษิตที่คล้องจองกัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นภาวะกดดันทางจิตใจ เศรษฐกิจ สังคม หรือ ค่านิยมในเรื่องครอบครัวที่เริ่มจะเปลี่ยนไป มีเนื้อหาโน้มเอียงไปทางด้านกามารมณ์ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงจิตใจที่ยังหยาบยังต่ำยังหมกมุ่นในเรื่องนี้ อีกด้านหนึ่งสะท้อนให้เห็นว่าพวกเขาไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาที่ดีพอ ค่านิยมในสังคมก็ไม่ช่วยส่งเสริมให้พวกเขา มีความคิดที่ตีไปกว่านี้

รงค์ วงษ์สวรรค์ (หนุ่ม) แสดงความคิดเห็นว่า ข้อความที่เขียนตามรถนั้น เป็นการแสดงออกถึงความในใจมากกว่าจะเป็นวรรณกรรม เริ่มเมื่อสังคมมีความกดดันและ คนมีเสรีภาพในการพูดและการกระทำในแวดวงจำกัดน้อยกว่าที่คิดจึงต้องพาทางระบายออกมา การใช้ภาษาคคล้องจองมีสัมผัส นับเป็นปรากฏการณ์ชนิดหนึ่งซึ่งไม่มีในประเทศอื่น เป็นหลักฐานยืนยันคำพูดที่ว่าคนไทยเป็นชาตินักกลอน น่าจะได้มีการถ่ายรูปแบบนี้ทั้งงานเหล่านี้เอาไว้ซึ่งเป็นการบันทึกสังคมอย่างหนึ่ง

ประคอง นิมมานเหมินทร์ มีความเห็นว่า วรรณกรรมคนรถเป็นงานที่น่าศึกษา บางครั้งสื่อความหมายและความคิดบางประการออกมา บางที่มีลักษณะเป็นคำประพันธ์สั้น ๆ ซึ่งก็จัดได้ว่าเป็นวรรณกรรม

ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต กล่าวถึงวรรณกรรมคนรถว่า เป็นข้อความที่มีสัมผัสคล้องจอง ใช้ภาษาได้รวบรัดมีความหมาย เนื้อหาบรรยายความรู้สึกและแสดงอารมณ์สนุกยั่วเย้า ซึ่งบางครั้ง อาจจะไม่ค่อยสุภาพแต่ไม่ถึงกับน่าเกลียดจนรับไม่ได้

อรพิมพ์ บุญอาภา มีความเห็นว่าวรรณกรรมคนรถนั้นเป็นคติหรือข้อคิดของชนกลุ่มหนึ่ง ซึ่งสะท้อนเหตุการณ์สังคมออกมาด้วยข้อความที่กระชับมีความคล้องจอง เนื้อหาไม่ค่อยสุภาพ แต่ก็ไม่ถึงกับทำให้ภาษาไทยเปลี่ยน

พรทิพย์ พุกผาสุข มีความเห็นว่าข้อความที่ติดอยู่ตามรตนนั้นเป็นงานระดับสำนวน รบรตมากกว่าวรรณกรรม รูปแบบคำประพันธ์ก็มีลักษณะเป็นร้อยกรอง มีคำคล้องจองกัน ภาษาที่ใช้เข้าใจผู้อ่าน มีลักษณะเป็นภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน อาจจะไม่ถูกไวยากรณ์ แต่ก็ทำให้ภาษาวิบัติจนเกินไป เนื้อหาแม้จะออกมาทางเพศ แต่ไม่ได้เจาะจง เป็นเพียง การแสดงอารมณ์สนุกสนาน

ตรีศิลป์ บุญขจร กล่าวถึงวรรณกรรมคนรดว่า ผู้สร้างงานนี้มีภูมิภาณในการใช้คำ สำนวนที่มีสัมผัสคล้องจอง ใช้คำน้อยให้ความหมายมาก แต่ที่การเล่นสำนวน เนื้อหามักเกี่ยวข้องกับ ความสัมพันธ์ทางเพศ ผู้หญิงยังมีสถานะต่ำกว่าผู้ชาย นอกจากนี้จะสะท้อนให้เห็นสภาพ ชีวิต และการประกอบอาชีพของคนกลุ่มนี้ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน จัดเป็นสุนทรียาของชนชั้น กรรมอาชีพซึ่งมีลักษณะ "สนุกน่าทึ่ง หลั่งแต่น้ำรัก"

ด้วยเหตุที่วรรณกรรมคนรดมีลักษณะเด่นเฉพาะตัว และกระทบใจผู้อ่านจนเป็นที่นิยม และสนใจของผู้คนทั่วไปดังกล่าวนั้นแล้ว แต่ยังมีได้มีผู้ใดศึกษาวิเคราะห์อย่างละเอียดจริงจัง หากได้มีการศึกษาวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง ก็จะทำให้เห็นคุณค่าวรรณกรรมคนรดเด่นชัดขึ้น ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาวรรณกรรมคนรดทั้งในด้านการใช้ภาษาและเนื้อหา เพื่อให้เห็นถึง โลกทัศน์ของคนรดที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนสภาพสังคมที่แวดล้อมพวกเขาอยู่ ซึ่งจะช่วยให้ได้ รู้จักและเข้าใจคนรดได้ถูกต้อง อันเป็นประโยชน์ในการศึกษามนุษย์

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาโลกทัศน์ของคนรด และสภาพสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรด
2. เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษาที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรด
3. เพื่อเก็บรวบรวม และจำแนกวรรณกรรมคนรดตามรูปแบบและเนื้อหา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบถึงโลกทัศน์ของคนรด และสภาพสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรด
2. ทำให้ทราบถึงลักษณะการใช้ภาษาที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรด
3. ทำให้สามารถรวบรวมวรรณกรรมคนรดไว้มิให้สูญหายไปตามกาลเวลา

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การศึกษาวรรณกรรมคนรถ ผู้ศึกษาจะศึกษาจากข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิที่กำหนดไว้ในขอบเขตของการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น
2. การศึกษาโลกทัศน์ และสภาพสังคม จะศึกษาเท่าที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถจากข้อมูลปฐมภูมิ และทุติยภูมิที่ผู้ศึกษารวบรวมไว้
3. ในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิรวมกันไปโดยไม่แยกว่าส่วนใดเป็นข้อมูลปฐมภูมิ ส่วนใดเป็นข้อมูลทุติยภูมิ
4. ข้อมูลที่เก็บได้จากหลายแหล่งหากซ้ำกันทุกตัวอักษร ถือว่าเป็นข้อมูลเดียว นำมาศึกษาเพียง 1 ข้อมูล เช่น ข้อมูลที่เก็บได้จากรถสองแถวว่า "ไม่มีท่านเราอด ไม่มีรถท่านเดิน" และจากรถประจำทางว่า "ไม่มีท่านเราอด ไม่มีรถท่านเดิน" จัดเป็นข้อมูลเดียวกันเพียง 1 ข้อมูล
5. หากข้อมูลที่รวบรวมได้มีลักษณะและความหมายคล้ายคลึงหรือเหมือนกัน แต่มีได้เป็นความซ้ำกันทุกตัวอักษร ถือเป็นคนละข้อมูล ดังตัวอย่างข้อความที่ว่า "เงินจางนางจางเงินมากนางนอน" กับ "เงินจางนางจร เงินมากนางนอน" นับเป็นข้อมูลที่น่ามาศึกษา 2 ข้อมูล

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ข้อมูลที่น่ามาศึกษาค้นคว้ามี 2 ประเภทคือ

- (1.) ข้อมูลปฐมภูมิ ได้มาจากการออกเก็บรวบรวมวรรณกรรมคนรถของผู้ศึกษาตามแหล่งต่าง ๆ คือ จากบรรดารถสองแถว รถเมล์ รถโดยสารประจำทางที่วิ่งระหว่างกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด และรถบรรทุกที่วิ่งอยู่ตามถนนสายต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ
- (2.) ข้อมูลทุติยภูมิ ได้มาจากวรรณกรรมคนรถซึ่งมีผู้รวบรวมไว้ดังนี้คือ
 - จากหนังสือวรรณกรรมเก็บตก ซึ่งรวบรวมโดย ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง และคณะ
 - จาก "คำคมคนรถ" คอลัมน์ยิ้มใหญ่โดยไผ่ศรี ซึ่งตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับประจำวันที 18 ตุลาคม 2523
 - จากวารสารวรรณศิลป์ ของชมรมวรรณศิลป์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฉบับที่ 2 มกราคม 2524

- จากข้อเขียนเรื่อง "ปรัชญาศุภครตชนวนท้าย" ของประจักษ์
ประภาพิทยากร ในหนังสือด้วย'ตูน ปีที่ 11 เล่มที่ 8 เมษายน
2525
- จากข้อเขียนเรื่อง "ท้ายกุดังพาเพลิน" ในคอลัมน์ผู้หญิงกับสังคม
โดยเต็มสิริ บุญยสิงห์ ลงในหนังสือขวัญเรือน ปีที่ 15 ฉบับที่ 272
เมษายน 2526
- จากข้อเขียนเรื่อง "ชีวิตไม่ใช่ไปป์ซี่ มันจึงไม่ตีที่สุด" โดยยุทธ
(หม้าย) เมืองแพร่ ลงในหนังสือชายหัวเราะ ปีที่ 10 ฉบับที่ 84
ประจำเดือนมิถุนายน ปีแรก 2526
- จากคอลัมน์ "ปรัชญาวลี ท่วงทีลีลา ภาษาท้ายรถบรรทุก" ในนิตยสาร
เพื่อนรถบรรทุก ฉบับปฐมฤกษ์ ประจำเดือนกันยายน 2526 และฉบับที่ 2
ประจำเดือนตุลาคม 2526
- จากคอลัมน์ "ปรัชญาวลี ภาษาท้ายรถบรรทุก" โดยกรรณ บางพุทรา
ลงในนิตยสารเพื่อนรถบรรทุก ฉบับที่ 4 และฉบับที่ 5 พ.ศ. 2527

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. คนรถ หมายถึงผู้ที่มีอาชีพขับรถบรรทุก รถโดยสาร รวมทั้งกระบี่กระบองและเด็ก
ท้ายรถ
2. วรรณกรรมคนรถ คือข้อความที่ปรากฏตามส่วนต่าง ๆ ของรถสองแถว รถเมล์
รถโดยสารประจำทางที่วิ่งรับส่งผู้โดยสารระหว่างกรุงเทพฯ กับต่างจังหวัด และรถบรรทุก
ซึ่งมีเนื้อหาบรรยายอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของคนรถออกมา รวมไปถึงสุภาษิต คำขวัญ คำคม
ชื่อภาพยนตร์ ชื่อเพลง ข้อความส่วนหนึ่งในเนื้อเพลง หรือดัดแปลงมาจากข้อความเหล่านี้
รวมทั้งที่ดัดแปลงมาจากข้อความโฆษณาต่าง ๆ ด้วย อาจเขียนด้วยสี ชอล์ก ถ่าน หรือเป็น
สติ๊กเกอร์ก็ได้ แต่มิได้รวมไปถึงชื่อบริษัท ชื่อเจ้าของรถ ข้อความโฆษณาหรือประกาศต่าง ๆ
ของทางราชการหรือของบริษัทเอกชน

3. รูปแบบของวรรณกรรมคนรด หมายถึงลักษณะการปรากฏของวรรณกรรมคนรด
ซึ่งแบ่งเป็น 5 ลักษณะ คือ

1. วรรณกรรมที่เป็นความเรียงธรรมดา
2. วรรณกรรมที่มีสัมผัสคล้องจอง
3. วรรณกรรมที่เป็นคำประพันธ์
4. วรรณกรรมที่เป็นภาษาอังกฤษ
5. วรรณกรรมที่มีลักษณะผสม แบ่งเป็น
 - 5.1 วรรณกรรมที่เขียนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษในข้อความเดียวกัน
 - 5.2 วรรณกรรมที่เขียนเป็นตัวอักษรและภาพในข้อความเดียวกัน

4. โลกทัศน์ของคนรด หมายถึงความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิด หรือแนวความคิด
ของบรรดาคนรดที่มีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม เช่นเกี่ยวกับผู้หญิง เกี่ยวกับการทำงาน เป็นต้น

5. ความเชื่อ¹ หมายถึงการยอมรับนับถือ หรือยึดมั่นในสิ่งใดสิ่งหนึ่งทั้งที่จะมีตัวตน
หรือไม่ก็ตามว่าเป็นจริง หรือมีอยู่จริง การยอมรับนับถือนี้อาจจะมีหลักฐานอย่างเพียงพอที่จะ
พิสูจน์ได้ หรืออาจจะไม่มีหลักฐานที่จะนำมาใช้พิสูจน์ให้เห็นจริงเกี่ยวกับสิ่งนั้นก็ได้

6. ค่านิยม หมายถึงสิ่งที่บุคคล หรือกลุ่มบุคคลในสังคมอื่นชอบนิยมปฏิบัติ อาจจะ
เป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี ถูกต้องหรือไม่ถูกต้องก็ได้ขึ้นอยู่กับทัศนคติของบุคคล หรือกลุ่มคนนั้น ๆ

7. สภาพสังคม หมายถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏขึ้นในสังคม เช่น ค่านิยม
ปัญหาสังคม เป็นต้น

8. บรรทัดฐาน² หมายถึงกฎข้อบังคับ หรือมาตรฐานในการปฏิบัติของมนุษย์เป็น
กฎเกณฑ์ให้คนปฏิบัติ และควบคุมไปตามที่สังคมต้องการ

9. ลีลาจังหวะ หมายถึงจำนวนพยางค์ในแต่ละข้อความของวรรณกรรมคนรดที่มี
การหยุดแบ่งจังหวะเป็นช่วง ๆ และสัมผัสสระในแต่ละข้อความอันก่อให้เกิดความไพเราะ
รื่นหูจากข้อความในวรรณกรรมที่มีสัมผัสคล้องจอง

¹ประสาธ อิศรปริศา และคณะ ความเชื่อและสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจของชาวอีสาน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าโดยใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research)
และเสนอผลงานแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ขั้นตอนในการศึกษาค้นคว้า

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 เก็บรวบรวมข้อมูลทุกข้อมูที่มีผู้รวบรวมไว้แล้ว จากหนังสือและวารสาร
ดังต่อไปนี้คือ

หนังสือวรรณกรรมเก็บตก ซึ่งรวบรวมโดย ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง และคณะ
"คำคมคนรถ" คอลัมน์ยิ่งใหญ่โดยไผ่ศรี จากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับ
ประจำวันที 18 ตุลาคม 2523

วารสารวรรณศิลป์ ของชมรมวรรณศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ฉบับที่ 2 มกราคม 2524

จากข้อเขียนเรื่อง "ปรัชญาศตวรรษวนท้าย" ของประจักษ์
ประภาพิมขากร ลงในหนังสือช่วย'ตูน เล่มที่ 8 เมษายน 2525

จากข้อเขียนเรื่อง "ท้ายกุดงพาเพลิน" โดย เต็มสิริ บุญสังข์ ใน
หนังสือขวัญเรือน ปีที่ 15 ฉบับที่ 272 เมษายน 2526

จากข้อเขียนเรื่อง "ชีวิตไม่ใช่เป๊ปซี่ มันจึงไม่ใช่ที่สุด" โดย ยุทธ (หม้าย)
เมืองแพร่ ในหนังสือการ์ตูนชายหัวเราะ ปีที่ 10 ฉบับที่ 84 ปักษ์แรก ประจำเดือนมิถุนายน
2526

จากคอลัมน์ "ปรัชญาวลี ห่วงทีลีลา ภาษาท้ายรถบรรทุก" ในนิตยสาร
เพื่อนรถบรรทุก ฉบับปฐมฤกษ์ ประจำเดือนกันยายน 2526 และฉบับที่ 2 ประจำเดือนตุลาคม
2526

จากคอลัมน์ "ปรัชญาวลี ภาษาท้ายรถบรรทุก" โดยกรด บางพุดรา
ในนิตยสารเพื่อนรถบรรทุกฉบับที่ 4 และฉบับที่ 5 ปี พ.ศ. 2527

1.2 เก็บข้อมูลปฐมภูมิ โดยผู้ศึกษาออกเก็บข้อมูลวรรณกรรมคนรถ จาก บรรดารถเมล์ รถสองแถว รถเมล์ประจำทางที่วิ่งรับส่งผู้โดยสารระหว่างกรุงเทพฯ กับต่าง จังหวัด และรถบรรทุกซึ่งวิ่งอยู่ตามถนนสายต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ และตามอุโมงค์สองแถว รถเมล์ ตามสถานีขนส่งสายเหนือ สายใต้ สถานีวันออก รวมทั้งตามค่านั่งรถไฟที่รถบรรทุกที่จะเข้า กรุงเทพฯ 4 แห่ง คือ

1. ค่านั่งน้ำหนักรถบรรทุกจังหวัดปทุมธานี
2. ค่านั่งน้ำหนักรถบรรทุกศรีสำราญ จังหวัดนครปฐม
3. ค่านั่งน้ำหนักรถบรรทุกเอกชัย จังหวัดสมุทรสาคร
4. ค่านั่งน้ำหนักรถบรรทุกหนองไผ่แดง จังหวัดชลบุรี

2. จัดกระทำข้อมูล

2.1 จำแนกข้อมูลวรรณกรรมคนรถตามรูปแบบ ดังนี้

- 2.1.1 วรรณกรรมที่เป็นความเรียงธรรมดา
- 2.1.2 วรรณกรรมที่มีสัมผัสคล้องจอง
- 2.1.3 วรรณกรรมที่เป็นคำประพันธ์
- 2.1.4 วรรณกรรมที่เป็นภาษาอังกฤษ
- 2.1.5 วรรณกรรมที่มีลักษณะผสม แยกเป็น

2.1.5.1 วรรณกรรมที่เขียนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ในข้อความเดียวกัน

2.1.5.2 วรรณกรรมที่เขียนเป็นตัวอักษรและภาพในข้อความ

เดียวกัน

2.2 จำแนกวรรณกรรมคนรถตามเนื้อหา ดังนี้

2.2.1 เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล

- 2.2.1.1 กล่าวถึงตนเอง
- 2.2.1.2 กล่าวถึงบุคคลในครอบครัว
- 2.2.1.3 กล่าวถึงผู้ชายทั่วไป

- 2.2.1.4 กล่าวถึงผู้หญิง
 - 2.2.1.4.1 ผู้หญิงในฐานะภรรยาหรือคนรัก
 - 2.2.1.4.2 ผู้หญิงทั่วไป
- 2.2.1.5 กล่าวถึงผู้โดยสาร
- 2.2.1.6 กล่าวถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- 2.2.1.7 กล่าวถึงนายทุน
- 2.2.2 เนื้อหาเกี่ยวกับการทำงาน
 - 2.2.2.1 จุดมุ่งหมายในการทำงาน
 - 2.2.2.2 ลักษณะการทำงาน
 - 2.2.2.3 บริการที่ให้ผู้โดยสาร
 - 2.2.2.4 อุปสรรคในการทำงาน
 - 2.2.2.5 ข้อความเตือนสติในการทำงาน
- 2.2.3 เนื้อหาเกี่ยวกับเพศ
 - 2.2.3.1 เนื้อหาที่กล่าวถึงความรัก
 - 2.2.3.2 เนื้อหาที่กล่าวถึงการเกี่ยวพาราสี
 - 2.2.3.3 เนื้อหาที่กล่าวถึงความผิดหวัง
 - 2.2.3.4 เนื้อหาที่กล่าวถึงเรื่องเพศสัมพันธ์
- 2.2.4 เนื้อหาเกี่ยวกับค่านิยม
 - 2.2.4.1 ค่านิยมเงิน
 - 2.2.4.2 ค่านิยมปริญญา
 - 2.2.4.3 ค่านิยมในการนับญาติ
 - 2.2.4.4 ค่านิยมรักสนุกมีอารมณ์ขัน
 - 2.2.4.5 ค่านิยมยิ้ม
 - 2.2.4.6 ค่านิยมเสี่ยงโชคและการพนัน
 - 2.2.4.7 ค่านิยมสิ่งเสพติด
 - 2.2.4.8 ค่านิยมเพศ

- 2.2.5 เนื้อหาเกี่ยวกับบรรทัดฐาน
 - 2.2.5.1 วิธีประชา
 - 2.2.5.2 กฎศีลธรรม
 - 2.2.5.3 กฎหมาย
- 2.2.6 เนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ
 - 2.2.6.1 ความเชื่อในไสยศาสตร์ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์
 - 2.2.6.2 ความเชื่ออันเนื่องมาจากพุทธศาสนา
 - 2.2.6.3 ความเชื่อเรื่องโศกชะตา
 - 2.2.6.4 ความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นเสนียดจัญไร
- 2.2.7 เนื้อหาเกี่ยวกับข้อคิด และปรัชญาในการดำเนินชีวิต
- 2.2.8 เนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ
- 2.2.9 เนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษา
- 2.2.10 เนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งเสพติด
- 2.2.11 เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาสังคม
 - 2.2.11.1 ปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ
 - 2.2.11.2 ปัญหาเศรษฐกิจ
 - 2.2.11.3 ปัญหาการศึกษา
 - 2.2.11.4 ปัญหาแรงงาน
 - 2.2.11.5 ปัญหาเกี่ยวกับเพศ
 - 2.2.11.6 ปัญหาการแข่งขันชั้นในสังคม
 - 2.2.11.7 ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ
 - 2.2.11.8 ปัญหาการจราจร
 - 2.2.11.9 ปัญหาศีลธรรมเสื่อม
 - 2.2.11.10 ปัญหาเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ
- 2.2.12 ข้อความที่กล่าวลอย ๆ

3. วิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์ลักษณะการใช้ภาษาที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถในด้าน

- 3.1.1 การใช้คำ
- 3.1.2 ส่วนวนโวหาร
- 3.1.3 การใช้เครื่องหมาย
- 3.1.4 สัญลักษณ์
- 3.1.5 อารมณ์ขัน
- 3.1.6 กลวิธีในการเสนอวรรณกรรมคนรถ
- 3.1.7 สีสานจังหวะ

3.2 วิเคราะห์สภาพสังคมและโลกทัศน์ที่ปรากฏในวรรณกรรม

3.2.1 วิเคราะห์สภาพสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถในด้าน

- 3.2.1.1 ค่านิยม
- 3.2.1.2 บรรทัดฐานของสังคม
- 3.2.1.3 ความเชื่อ
- 3.2.1.4 ปัญหาสังคม

3.2.2 วิเคราะห์โลกทัศน์ของคนรถที่ปรากฏในวรรณกรรม

- 3.2.2.1 โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อบุคคล
- 3.2.2.2 โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อสภาพแวดล้อม

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

วรรณกรรมคนรถปรากฏในสังคมไทยมานานพอสมควร เป็นที่รู้จักและสนใจของบุคคลในหลายระดับ มีผู้รวบรวมและเขียนถึงวรรณกรรมคนรถไว้ดังนี้

ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง และคณะ¹ ได้รวบรวมวรรณกรรมเกี่ยวกับคนรถ ชื่อเรื่อง กำนาง เจริญ และรถที่วิ่งตามถนนสายต่าง ๆ ตั้งแต่ถนนมิตรภาพ จังหวัดขอนแก่น ลงมาจนถึงถนนพหลโยธินใน

¹ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง และคณะ วรรณกรรมเกี่ยวกับคนรถ 119 หน้า

กรุงเทพฯ โดยรวบรวมวรรณกรรมที่เขียนตามส่วนต่าง ๆ ของรถบรรทุก รถเมล์ รถสองแถว ตามถนนสายต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ เรื่อยไปจนถึงถนนเพชรเกษม จังหวัดสงขลา แล้วจำแนกข้อความเหล่านั้นเป็น 8 ประเภท คือ

1. เรื่องของคนในครอบครัว
2. ผู้หญิงและความรัก
3. เรื่องของคนรถและผู้โดยสาร
4. การขับรถ
5. ปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง
6. สุรยาสาเสพติด
7. คติชีวิต
8. คำเปรย

วิภา กงกะนันทน์¹ กล่าวถึงวรรณกรรมคนรถไว้ในตอนหนึ่งของ "บทวิเคราะห์

วัฒนธรรมทางวรรณกรรมของไทย" สรุปได้ว่า วรรณกรรมที่ปรากฏตามพาหนะต่าง ๆ เป็นงานที่สมบูรณ์ด้วยองค์ประกอบพื้นฐานของวรรณกรรม นั่นคือเป็นงานที่สร้างด้วยภาษา มีเนื้อหาให้ขบคิดไปค่าน้อย มีจังหวะสัมผัสสระหรืออักษรเป็นวลี หรือประโยคสั้น ๆ บางครั้งมีการเล่นคำที่มีเสียงคล้องจองกัน ส่วนเนื้อหาของวรรณกรรมมีคุณค่าคล้ายเพลงลูกทุ่ง แสดงให้เห็นโลกทัศน์ ค่านิยม อารมณ์ ความรู้สึกในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งปัญหาของคนกลุ่มหนึ่งในสังคม

จากบทความในการสารวรรณศิลป์ ของชมรมวรรณศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย²

กล่าวถึงวรรณกรรมคนรถว่า เป็นแหล่งบันทึกความรู้สึกนึกคิดของกลุ่มคนรถ เนื้อหาสะท้อนความเป็นอยู่ ทัศนคติ ค่านิยมของคนรถออกมาให้เห็นถึงแนวความคิดทางเพศ ปัญหาการครองชีพ ความเป็นผู้รักสนุกไม่จริงจังต่อชีวิต ถือคนเป็นสำคัญ เงินและผู้หญิงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตของ

¹วิภา กงกะนันทน์ "บทวิเคราะห์วัฒนธรรมทางวรรณกรรมไทย" โลกหนังสือ

3 : 94 - 101 ธันวาคม 2522

²ฝ่ายข้อมูล "วรรณกรรมคนรถ : เมื่อผู้ใช้แรงงานสะท้อนภาพตัวของเขาเอง"

วรรณศิลป์ 2 : 18 - 24 มกราคม 2524

พวกเขา ในด้านการใช้ภาษาใช้คำมีน้ำหนักและความหมายในตัวเอง รูปประโยคมีความเรียบง่ายไม่ซับซ้อน อาศัยการจัดจังหวะของคำสัมผัสทำให้น่าสนใจ และเขียนติดต่อกันได้หลายอย่าง

ทองเบิ้ม บ้านค่าน¹ กล่าวถึง "วรรณกรรมเก็บตก" ซึ่งรวบรวมโดย ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง และคณะ ไว้ว่า เป็นวรรณกรรมที่มีลีลาเป็นอิสระ สัมผัสคล้องจอง มีความชัดเจนในจุดมุ่งหมาย ที่ต้องการระบายออก มักระบายอารมณ์เกี่ยวกับปัญหาที่พบในชีวิตประจำวัน และมีข้อความที่กล่าวถึงผู้หญิงเป็นส่วนมาก

เต็มสิริ บุญสิงห์² เขียนถึงวรรณกรรมคนรถในคอลัมน์ผู้หญิงกับสังคมในนิตยสารขวัญเรือน หัวข้อ "ท้ายกุดงาเพลิน" ว่า...เขียนด้วยภาษาง่าย ๆ สั้น ๆ และคล้องจองกัน เทรกอารมณ์ขัน นอกจากนี้ยังให้ข้อคิดหลายแนว และสามารถใช้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ปัญหาสังคมไทยแต่ละสมัยได้เป็นอย่างดี

ยุทธ (หม้าย) เมืองแพร่³ เขียนถึงวรรณกรรมคนรถไว้ในหนังสือชายหัวเราะว่า ข้อความซึ่งเขียนและเป็นสτίคเกอร์ติดตามรถสิบล้อ รถเมล์ รถประจำทางนั้น เป็นข้อความที่มาจากประสบการณ์ชีวิต มีทั้งอารมณ์ขัน อารมณ์เกรี้ยว และประชดประชัน

ชาย ฅ พล ฉายากุล⁴ กล่าวถึงวรรณกรรมคนรถว่าเป็นส่วนหนึ่งของการประคับประคองที่ออกมาในรูป ประชญา คำพังเพย คำเปรียบเทียบ คำอุปมา คำตักเตือน ฯลฯ ซึ่งเป็นอารมณ์ขันอันสุนทรีย์ของคนขับสิบล้อ

ส่วนเอกสารประกอบการวิเคราะห์วรรณกรรมคนรถนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาจากตำราและบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับโลกทัศน์ ค่านิยม ความเชื่อ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาโลกทัศน์ ค่านิยม และความเชื่อที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถดังนี้

¹ทองเบิ้ม บ้านค่าน "ศตวรรษขึ้นบาท : วรรณกรรมเก็บตก" ศิลปวัฒนธรรม

25 : 49 - 50 เมษายน 2524

²เต็มสิริ บุญสิงห์ "ท้ายกุดงาเพลิน" ขวัญเรือน 272 : 46 - 47 เมษายน 2526

³ยุทธ (หม้าย) เมืองแพร่ "ชีวิตไม่ใช่เป๊ปปี้ มันจึงไม่ตีตื้น" ชายหัวเราะ 84 :

26 - 27 มิถุนายน 2526

⁴ชาย ฅ พล ฉายากุล "ปรัชญาสิบล้อ" ศรีวิชัย 1 - 8 ธันวาคม 2527 หน้า 5

โลกทัศน์

สมบัติ จันทรวงศ์¹ กล่าวว่า โลกทัศน์คือระบบรวมทั้งหมดของความคิด ความอ่าน ความเชื่อ ที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสังคมหนึ่ง ๆ มีร่วมกันอันเกี่ยวกับปัญหาทั้งหมดของชีวิตมนุษย์ อันได้แก่ ภาษา นิยายปรัมปรา ความเชื่อและพิธีการทางศาสนา ศิลปะวรรณกรรม ฯลฯ การศึกษาในเรื่องโลกทัศน์นั้น ยังครอบคลุมไปถึงการพยายามอธิบายว่าบุคคลเข้าใจฐานะและบทบาทของตนในฐานะเป็นปัจเจกชน และในฐานะเป็นสมาชิกของสังคมอย่างไร เขาเข้าใจเป้าหมายชีวิตของเขาและสังคมที่เป็นสมาชิกอย่างไร และมีความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของสรรพสิ่งอย่างไร โลกทัศน์ของบุคคลใด ๆ ก็ตามย่อมได้รับอิทธิพลหรือขึ้นอยู่กับสภาพและฐานะของบุคคลในสังคมนั้น ๆ

วิทย์ ศิวะศรียานนท์² กล่าวว่า โลกทัศน์คือท่าทีของกวีที่มีต่อชีวิตและโลกและเพื่อนมนุษย์ ฯลฯ

ศรีศิลป์ บุญขจร³ เขียนถึงโลกทัศน์ไว้ว่า โลกทัศน์เป็นนามธรรมซึ่งมิได้หมายถึงข้อเท็จจริง(Facts) แต่เป็นโครงสร้างของความคิดและอารมณ์ซึ่งประสานตัวขึ้นจากประสบการณ์หรืออาจจะกล่าวว่าเป็นจิตสำนึก (Consciousness) อันมีบทบาทในการกำหนดโครงสร้างภายในของวรรณกรรม และเป็นที่มาของโครงสร้างภายนอกคือรูปแบบและองค์ประกอบต่าง ๆ การเข้าใจโลกทัศน์ของผู้เขียนจะเป็นแนวทางให้เข้าใจโครงสร้างระดับลึก และนำไปสู่การเข้าใจวรรณกรรมได้ดียิ่งขึ้น โลกทัศน์อาจแบ่งอย่างกว้าง ๆ ได้ 2 แนว คือ

โลกทัศน์เผชิญ หมายถึง การมองโลกตามสภาพที่เป็นจริงด้วยพลังศรัทธา แม้ความจริงเป็นภาวะที่ไม่พึงปรารถนา แต่ก็ยังมีความหวังว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่สภาพที่ดีกว่า

¹สมบัติ จันทรวงศ์ "โลกทัศน์ของสุนทรภู่" มหาวิทยาลัยศิลปากร 2 : 172 - 173 เมษายน - มิถุนายน 2524

²วิทย์ ศิวะศรียานนท์ วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์ หน้า 144

³ศรีศิลป์ บุญขจร พัฒนาการนวนิยายไทย พ.ศ. 2475 - 2500 : การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคม หน้า 9 - 10

โลกทัศน์หลักนี้ หมายถึง การมองโลกอย่างหมกหมุ่นในการเปลี่ยนแปลง อาจเป็น เพราะสภาพรอบตัวเป็นสภาพที่ไม่พึงปรารถนา หรือมีแรงกดดันเนื่องจากถูกบีบคั้นทำให้ต้องหันหลัง จึงหลักหนีจากความเป็นจริงไปสู่ความหือฝันหรือสะท้อนภาวะหมกหมุ่นอาศัยความยาก

จากหนังสือโลกทรรศน์ไทยภาคใต้¹ ใช้คำว่า "โลกทรรศน์" แทนคำว่า "โลกทัศน์" และให้ความหมายไว้ว่า คือภาพที่แลเห็นหรือหยั่งเห็นสิ่งต่าง ๆ ของแต่ละบุคคลหรือกลุ่มชนแต่ละกลุ่ม การศึกษาโลกทัศน์ของบุคคลหรือกลุ่มชนใดสามารถพิจารณาได้จากความรู้ ประสบการณ์ และวัฒนธรรมของบุคคลหรือกลุ่มชนนั้น

ปัญญา บริสุทธิ์² ให้ความหมายของโลทัศน์ว่า หมายถึง ทักษะหรือความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อโลกหรือสิ่งของที่เรอาศัยอยู่ แสดงให้เห็นว่าเขาคิดนึกหรือรู้สึกอย่างไรต่อชีวิตที่อยู่ร่วมกันในสังคม การแสดงความรู้สึกนึกคิด เช่นนี้ย่อมแสดงออกได้หลายอย่าง

จากการศึกษาความหมายของคำว่าโลทัศน์ของบุคคลต่าง ๆ ดังกล่าวมาข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า "โลทัศน์" ก็คือ "ความรู้สึกนึกคิดและความเชื่อของบุคคลที่มีต่อบุคคลสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวนั่นเอง

สมบัติ จันทรวงศ์³ ศึกษาโลทัศน์ของสุนทรภู่ จากผลงานวรรณกรรมพบว่า

โลทัศน์ของสุนทรภู่ได้รับอิทธิพลจากพุทธศาสนาเป็นหลักใหญ่ สุนทรภู่เชื่อในกฎแห่งกรรมว่า บุญกรรมเป็นสิ่งกำหนดความเป็นไปของบุคคล ซึ่งมนุษย์ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความต่อเนื่องของชีวิตทั้งอดีต ปัจจุบันและอนาคต แต่สุนทรภู่กลับมองชีวิตที่มีความหมายจริง ๆ ว่า คือ ชีวิตปัจจุบัน ทางออกหรือวิธีการดำรงชีวิตที่สุนทรภู่สนใจก็คือทางออกและวิถีทางของชีวิตในปัจจุบันเท่านั้น ไม่ใช่นิพพานอันเป็นทางออกสำหรับทุกกาลเวลา ความคิดของสุนทรภู่

¹มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้

โลกทรรศน์ไทยภาคใต้ หน้า 2

²ปัญญา บริสุทธิ์ โลกทัศน์ของคนไทยวิเคราะห์จากวรรณกรรมคำสอนสมัยสุโขทัย

หน้า 1

³สมบัติ จันทรวงศ์ "โลกทัศน์ของสุนทรภู่" วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร

เกี่ยวกับปรากฏการณ์เหนือธรรมชาติเชื่อว่าเป็นสิ่งที่มีจริงและมีผลกระทบต่อชีวิตมนุษย์ สุนทรภู่มองบุคคลในฐานะปัจเจกชนว่าประกอบด้วยกายใจซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อกันไม่สามารถแยกออกจากกันได้ แต่ให้น้ำหนักความรู้สึกทางใจมากกว่า ตามทัศนะของสุนทรภู่ซึ่งคนสมัยที่มีความหมายมากกว่าธรรมชาติและมีความจำเป็นสำหรับปัจเจกชน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมไม่เท่าเทียมกัน อยู่ในรูปของการอุปถัมภ์พึ่งพากัน การกำหนดมาตรฐานความดีความชั่วของบุคคลไม่ได้ขึ้นอยู่กับคุณค่าของการกระทำ แต่ขึ้นอยู่กับทัศนคติของสังคม

ปัญญา บริสุทธิ์¹ ศึกษาโลกทัศน์ของคนไทยจากวรรณกรรมคำสอนสมัยสุโขทัย ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

ในทางศาสนาและจริยธรรม คนไทยสมัยสุโขทัยเป็นผู้มีจิตใจอ่อนโยน รักสงบ มีเหตุผล ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และมีอิสระในการเลือกนับถือศาสนา หว่ายังมีความเชื่อในลัทธิผีสงเวทคาถาอันเป็นลัทธิดั้งเดิมอยู่บ้าง ในด้านการปกครองเป็นแบบถ้อยทีถ้อยอาศัย ไม่มีการบีบบังคับผู้น้อยสามารถพึ่งผู้ใหญ่ได้เต็มที่ และมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทางด้านเศรษฐกิจ มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ ในทางวัฒนธรรมคนไทยสมัยสุโขทัยยึดถือในขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างเคร่งครัดและมีสำนึกในความเป็นไทยอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากการประดิษฐ์อักษรเป็นของตนเองขึ้นใช้นอกจากนี้ยังมีความสามารถและความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปกรรมสูง ในด้านความสำนึกทางสังคม คนไทยสมัยสุโขทัย วางระเบียบแบบแผนของสังคมไว้อย่างมั่นคงและมีเหตุผล

ศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา² ได้จัดประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานและสถานศึกษาต่าง ๆ เรื่องโลกทรรศน์ไทยภาคใต้ โดยศึกษาข้อมูลจาก วรรณกรรมและภาษา ศาสนาและความเชื่อ ศิลปะและวัฒนธรรม และแยกประเด็นในการศึกษาเป็น 3 ประเด็น คือ โลกทรรศน์ที่มนุษย์มีต่อมนุษย์ โลกทรรศน์ที่มนุษย์มีต่อธรรมชาติ โลกทรรศน์ที่มนุษย์มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

¹ปัญญา บริสุทธิ์ โลกทัศน์ของคนไทยวิเคราะห์จากวรรณกรรมคำสอนสมัยสุโขทัย

²มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้

โลกทรรศน์ที่มนุษย์มีต่อมนุษย์ ชาวใต้เป็นผู้รักพวกตัวเอง มีความจริงใจตรงไปตรงมา นิยมความเป็นนักเลง รักและภูมิใจในถิ่นฐานไม่นิยมย้ายถิ่น ยกย่องผู้อาวุโส ผู้มีฐานะ ตระกูล ความรู้ดี ยกย่องชาวเมืองมากกว่าชาวชนบท ไม่รังเกียจคนต่างภาคและชาวต่างชาติ มีความ เข้มงวดกวดขันในเรื่องเพศนิยมหัวเหี้ยวเมียเหี้ยว การเลือกคู่เป็นหน้าที่ของผู้ปกครอง นิยมแต่งงานหลังจากผู้ชายบวชเรียนแล้ว ผู้ชายต้องมีอายุไม่น้อยกว่าผู้หญิง และเป็นผู้นำของครอบครัว ยกย่องอาชีพที่ใช้สติปัญญาหรือการรับราชการ ยกย่องอาชีพศิลปิน ไม่นิยมทำงานเป็นกะรับใช้นิยมความกตัญญู ยึดสถาบันสงฆ์เป็นที่พึ่งทางใจ นิยมความเป็นอิสระ รักความสนุกสนานและยึดมั่นในประเพณี

โลกทรรศน์ที่มนุษย์มีต่อธรรมชาติ ชาวไทยภาคใต้มีความสนใจและซาบซึ้งต่อธรรมชาติ เห็นประโยชน์และโทษของธรรมชาติ เชื่อในอำนาจเร้นลับของธรรมชาติว่า อาจให้จุดหรือโทษได้ เมื่อว่าสัตว์และพืชบางชนิดมีจิตใจเหมือนมนุษย์ และสัตว์ พืช ในจินตนาการบางอย่างมีจริง

โลกทรรศน์ที่มนุษย์มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ ชาวใต้เชื่อในอำนาจเหนือธรรมชาติว่ามีจริง เชื่อในเรื่องคุณไสย คาถาอาคม ของขลัง เชื่อโชคลาง ความฝัน ฤกษ์ยาม ดวงชะตาราตี เชื่อเรื่องภูติผีปีศาจ เชื่อเรื่องคำสาบานและแรงอธิษฐานว่าอาจเป็นจริงได้ เชื่อในคติทางศาสนาว่าชาติภพมีจริง เชื่อในกฎแห่งกรรม เชื่อในพระพุทธรูปมากกว่าพระธรรมคุณ

จำเรณู แสงดวงแข¹ ศึกษาโลกทัศน์ของชาวภาคใต้ที่ปรากฏในเพลงกล่อมเด็ก ผลการศึกษาพบว่า

ชาวไทยภาคใต้มีโลกทัศน์คล้ายคลึงกับชาวไทยภาคอื่น แต่มีบางส่วนที่แตกต่างจากชาวไทยภาคอื่นอย่างเห็นได้ชัด เช่น โลกทัศน์ที่ว่า สตรีต้องรักนวลสงวนตัว บุรุษควรเป็นผู้นำในสังคมและครอบครัว จึงนิยมให้การศึกษาบุตรชายมากกว่าบุตรหญิง นิยมความเป็นนักเลงและอยู่ร่วมกันแบบสังคมเครือญาติ มีความรักในถิ่นกำเนิด ชาวไทยภาคใต้ยอมรับพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำถิ่น แต่ก็ยังมีความเชื่อและเลื่อมใสในไสยศาสตร์ อำนาจเครื่องรางของขลังอยู่ และนำเอาลัทธิผีสา่งเข้ามาใช้ปะปนกับพุทธศาสนา จนทำให้พุทธปรัชญามีคเหี้ยนไปจากเดิม

¹จำเรณู แสงดวงแข โลกทรรศน์ชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในเพลงกล่อมเด็ก

สิทธิ์ บุตรอินทร์¹ ศึกษาโลกทัศน์ชาวไทยลานนา จำแนกเป็น 3 ลักษณะคือ มนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับธรรมชาติ และมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ พบว่า

โลกทัศน์เกี่ยวกับมนุษย์กับมนุษย์ ชาวลานนาเชื่อว่ามนุษย์เป็นศูนย์กลาง เป็นมาตรฐาน และเป็นผู้กำหนดวัดทุกสิ่งทุกอย่างในเรื่องของมนุษย์ ความสำเร็จหรือความล้มเหลวอยู่ที่การกระทำของมนุษย์ และยอมรับความแตกต่างในคุณค่าและสถานภาพของชีวิตในหมู่มนุษย์ รวมทั้งเชื่อในเรื่องกรรมว่า มนุษย์เป็นผลของกรรมโดยมนุษย์เอง ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกัน ชาวลานนามีความเห็นว่า การสังคมเป็นเรื่องสำคัญยิ่งในชีวิต มนุษย์เกิดมาต้องพึ่งพาอาศัยกัน การคบคนควรหลีกเลี่ยงคนชั่ว คบแต่คนดี

โลกทัศน์เกี่ยวกับมนุษย์กับธรรมชาติ ชาวลานนาได้รับอิทธิพลทางความเชื่อของพราหมณ์ พุทธ และความเชื่อพื้นบ้านดั้งเดิม เชื่อว่า เทพเจ้าเป็นบรรพบุรุษของมนุษย์ อวิชชาเป็นตัวสร้างสมให้มนุษย์มีสภาวะคงอยู่และสืบต่อกระบวนการชีวิตภายใต้กฎแห่งกรรมและกฎสงสาร ชีวิตมนุษย์เป็นของธรรมชาติส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งเป็นเรื่องของการปรุงแต่งขึ้นจากน้ำมือของมนุษย์เอง มนุษย์เป็นฝ่ายได้รับประโยชน์และคุณค่าจากธรรมชาติไม่น้อยไปกว่าที่มนุษย์ได้รับจากมนุษย์ด้วยกัน และยอมรับว่าตนอยู่ใต้อิทธิพลของธรรมชาติ

โลกทัศน์เกี่ยวกับมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ ชาวลานนาเชื่อว่าชีวิตรวมทั้งปรากฏการณ์ในธรรมชาติต่าง ๆ มิได้ดำรงอยู่ตามสภาวะของมันล้วน ๆ มิได้สิ้นสุดเพียงได้เห็นได้ยิน ได้กลิ่น ฯลฯ เท่านั้น แต่มีสิ่งใดสิ่งหนึ่งซ่อนตัวแอบแฝงอยู่ และเป็นตัวบังคับควบคุมและดำเนินการให้ปรากฏการณ์ต่าง ๆ เป็นไปในลักษณะที่ได้คุณและได้โทษแก่มนุษย์ได้

สุรสิงห์สํารวม อิมหะเนาว์² ศึกษาโลกทัศน์ชาวลานนาจากข้อถกเถียง ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

ป่าในโลกทัศน์ของชาวลานนา เป็นสาธารณสมบัติ และเป็นแหล่งทำมาหากินอีกแหล่งหนึ่งของเขาที่มีความสำคัญไม่น้อยกว่าไร่นา เจ้านายในโลกทัศน์ของชาวลานนาเป็นคนอีกชั้น

¹สิทธิ์ บุตรอินทร์ โลกทัศน์ชาวไทยลานนา 80 หน้า

²สุรสิงห์สํารวม อิมหะเนาว์ "โลกทัศน์ชาวลานนาศึกษาจากข้อถกเถียง" สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2 : 11 - 28 ตุลาคม 2525 - มีนาคม 2527

หนึ่งที่มีวิถีชีวิตในทางเศรษฐกิจแตกต่างกับชาวบ้านทั่วไปโดยสิ้นเชิง มีชีวิตที่สุขสบาย มีคนคอยปรนนิบัติรับใช้ และใช้อำนาจไม่เป็นธรรมคอยเอารัดเอาเปรียบ บังคับขู่รีด กลั่นแกล้งชาวบ้านอยู่ตลอดเวลาสัญลักษณ์ทางเพศในโลกทัศน์ชาวลานนานิยมใช้รูปอวัยวะเพศเป็นสัญลักษณ์ขององค์กำเนิดและความมั่งคั่งแห่งชีวิต และมักเป็นอวัยวะเพศชาย เพราะถือว่าเป็นตัวก่อหรือตัวสร้าง การกล่าวถึงอวัยวะเพศและเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่กล่าวถึงอย่างตรง ๆ ไม่นิยมเปรียบเทียบด้วยคำสองแง่สองง่าม แสดงให้เห็นความซื่อ ๆ ของชาวลานนาในด้านนี้ ส่วนทัศนะทางเพศสัมพันธ์ที่ปรากฏเป็นทัศนะที่หยาบ ๆ ไม่ตรงกับหลักการของเพศศึกษาในปัจจุบัน

ฐิติ ฐชาติ¹ ศึกษาโลกทัศน์ชาวลานนาจากคำวาทพราหม 3 ด้าน คือ ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม พบว่า

ด้านการเมือง แนวความคิดของพราหมโวรารที่มีต่อผู้ปกครอง เห็นว่าผู้ปกครองคือมนุษย์ธรรมดา มีทั้งส่วนผิดและส่วนถูก เมื่อทำผิดก็ควรรับผิด มิใช่ให้ประชาชนรับผิดแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นแนวคิดที่ก้าวร้าวและท้าทายอำนาจของผู้ปกครองในสมัยนั้น และเชื่อเรื่องบุญกรรมในชาติปางก่อนด้วย ความเชื่อนี้สามารถลดความขัดแย้งและตึงเครียดในสังคมระหว่างผู้ปกครองและประชาชนได้เบาบางลงได้

ด้านเศรษฐกิจ ระบบเศรษฐกิจของลานนา เป็นระบบการผลิตแบบเลี้ยงตัวเอง การทอผ้าเป็นหัตถกรรมสำคัญอย่างหนึ่งในครัวเรือน ทุก ๆ ครอบครัวต้องทอผ้าใช้เอง ผู้หญิงต้องทอผ้าเป็นและรับภาระในครอบครัวอีกหลายอย่าง และเชื่อในเรื่องบุญกรรมว่า สาเหตุแห่งความจนเนื่องมาจากเวรกรรม ดังนั้นการแก้ปัญหาคความจนจึงต้องทำบุญมาก ๆ

ด้านสังคมวัฒนธรรม สังคมยอมรับว่าความสัมพันธ์กันในระหว่างพี่น้องเป็นสิ่งที่เหนียวแน่นมาก ความสัมพันธ์ในระหว่างเพื่อนฝูงเป็นรอง ระบบเครือญาติเป็นลักษณะสำคัญของสังคมชาวนาทำให้เกิดการพึ่งพาอาศัย เคารพนับถือซึ่งกันและกันเป็นที่ยอมรับของระบบอาวุโส ศักดิ์ศรีของความเป็นคนในทรรณะของพระยาพราหมโวราร แม้จะเป็นไพร่ก็มีความหยิ่งในศักดิ์ศรีของความเป็นคนไม่ต้องการให้ใครดูถูกเหยียดหยาม กดขี่ข่มเหง สถานภาพของสตรีนอกจากจะต้องรับผิดชอบในเรื่องของครอบครัวและเศรษฐกิจแล้ว ฐานะทางสังคมก็ถูกเอารัดเอาเปรียบด้วย

¹ ฐิติ ฐชาติ "โลกทัศน์ชาวลานนาศึกษาจากคำวาทพราหม" สังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2 : 36 - 57 ตุลาคม 2525 - มีนาคม 2527

เช่นในขณะที่ผู้ขายมีภรรยาหลายคน แต่ถ้าผู้หญิงมีสามีหลายคนบ้างก็ถูกสังคมดูถูกว่าเป็นการกระทำผิดประเพณีที่ถึงงาม

ลมูล จันทร์หอม¹ ศึกษาโลกทัศน์ชาวลานนาจากเพลงกล่อมเด็กภาคเหนือ สรุปได้ว่า
โลกทัศน์ของชนภาคเหนือที่ปรากฏในเพลงกล่อมเด็กไม่เด่นชัดนัก นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงความเรียบง่ายและความสมถะ ความอ่อนโยนของชนภาคเหนือ จนบางครั้งจะกลายเป็นคนอ่อนแอ เพราะเนื้อความส่วนใหญ่กล่าวถึงแต่เรื่องสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ และสภาพสังคมโดยทั่วไป ๑ ไป ซึ่งอาจเป็นผลมาจากธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ตลอดจนการจัดระบบสังคมที่ไม่มีความขัดแย้งทางชนชั้นมากนัก ระบบเศรษฐกิจก็เป็นแบบพึ่งตนเอง สภาพธรรมชาติเอื้ออำนวยในการครองชีพ ประกอบกับความค้ำค้ำในพุทธศาสนาก็มีส่วนประกอบกันด้วย

เรณู อรรถธำเมศร์² ศึกษาโลกทัศน์ชาวลานนาจากสุภาษิตชาวบ้าน ใน 2 ลักษณะ คือ โลกทัศน์ที่ได้รับมาจากการสั่งสอนสะสม และโลกทัศน์ที่ได้รับจากประสบการณ์ในชีวิต พบว่าโลกทัศน์ของชาวลานนาได้รับอิทธิพลจากพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทไม่น้อย ดังนั้นแนวการดำเนินชีวิตของชาวลานนาจึงแสดงออกถึงโลกทัศน์ที่ได้รับอิทธิพลมาจากพุทธศาสนา ลัทธิพราหมณ์ ตลอดจนลัทธิวิญญาณหรืออื่น ๆ ผสมผสานกัน

คำนิยาม

มีผู้ให้คำนิยามไว้ต่าง ๆ เช่น

ไพบูลย์ ช่างเรียน³ กล่าวว่า คำนิยามหมายถึงวิธีจัดรูปแบบพฤติกรรมของมนุษย์ที่ฝังแน่นอยู่ในตัวคน และเป็นสิ่งที่คนเรายึดถือปฏิบัติต่อ ๆ กันมา

¹ลมูล จันทน์หอม "โลกทัศน์ชาวลานนา ศึกษาจากเพลงกล่อมเด็กภาคเหนือ (ศึกษาเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน)" สังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2 : 70 - 117 ตุลาคม 2525 - มีนาคม 2527

²เรณู อรรถธำเมศร์ "โลกทัศน์ชาวลานนาศึกษาจากสุภาษิตชาวบ้าน" สังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2 : 127 - 148 ตุลาคม 2525 - มีนาคม 2527

³ไพบูลย์ ช่างเรียน สารานุกรมศัพท์ทางสังคมวิทยา หน้า 13

ประกิจ จันตะเกียน¹ พูดถึงค่านิยมว่าเป็นสิ่งที่ปรากฏอยู่ในชนทุกกลุ่ม อาจจะมีลักษณะแตกต่างกันไปตามสภาวะของสิ่งแวดล้อม แต่โดยทั่วไปแล้วค่านิยมของบุคคลจะมีลักษณะร่วมบางประการที่คล้ายคลึงกันอยู่ เช่นต้องการความสะดวกสบาย มีชื่อเสียงเกียรติยศ มีฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

สมบุญ ศาลยาชีวิต² ให้ความเห็นว่า "ความจริงค่านิยมคือความเชื่อชนิดหนึ่ง แต่ต่างจากความเชื่อทั่ว ๆ ไป เช่น ความเชื่อที่ว่าโลกกลม ความเชื่อว่ามีผีจริง ความเชื่อชนิดนี้มีผลแก่ความจริงหรือไม่จริง ซึ่งอาจจะไม่ก่อให้เกิดความรู้สึกใด ๆ ก็ได้ แต่ค่านิยมเป็นความเชื่อที่รวมเอาความรู้สึกอื่นชอบเข้าไปด้วย

จากนิยามดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ค่านิยมคือสิ่งที่คนชื่นชอบและนิยมประพฤติปฏิบัติกันเอง ผู้ศึกษาค่านิยมต่าง ๆ ในสังคมไทยไว้หลายท่าน เป็นต้นว่า

อาณนธ์ อาภาภิรม³ เขียนถึงค่านิยมในสังคมไทยไว้ในหนังสือมนุษย์กับสังคม : สังคมและวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีทั้งหมด 15 ข้อ คือค่านิยม เงิน อำนาจ ความเป็นเจ้าคนนายคน ความสนุกสนาน ความกตัญญูรู้คุณ ตัวใครตัวมัน ความเป็นไท ความสะดวกสบาย การจัดงานพิธี ความทรูหาว ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ความรักพวกรักห้อง น้ำขึ้นให้รีบตัก ไทยมุง บริโภคนิยมชอบเสาะแสวงหาอาหารการกินเป็นพิเศษ เช่นการบริโภคอาหารแปลก ๆ อาหารรสจัด อาหารสด

รัชณีกร เศรษฐ⁴ กล่าวถึงค่านิยมที่สำคัญและเด่นชัดของสังคมไทยไว้ในหนังสือสังคมและวัฒนธรรมไทย ดังนี้คือ ค่านิยมความมั่นคง อำนาจการเคารพผู้อาวุโส ความเป็นผู้รู้ การให้ความสำคัญในแง่บุคคล ความสนุกสนานร่าเริง ความวางเฉยความใจเย็น และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเชื่อในเรื่องบุญบาป กฎแห่งกรรมและทางสายกลาง ความสบายกายและใจ และกล่าวต่อไปว่า ค่านิยมของคนไทยเป็นสิ่งที่กำหนดเส้นทางเดินให้คนไทยส่วนใหญ่ในสังคมเดินไปตามนั้น พฤติกรรมต่าง ๆ นี้แสดงออกมาจนกลายเป็นนิสัยของคนส่วนรวม (บุคลิกภาพ) ในสังคม

¹ประกิจ จันตะเกียน วิเคราะห์วรรณกรรมเรื่องสั้นของอาจินต์ ปัญจพรรค์ หน้า 192

²สมบุญ ศาลยาชีวิต "ค่านิยม" มิตรครู 22 : 24 - 28 พฤศจิกายน 2524

³อาณนธ์ อาภาภิรม มนุษย์กับสังคม : สังคมและวัฒนธรรมไทย หน้า 115 - 119

⁴รัชณีกร เศรษฐ สังคมและวัฒนธรรมไทย หน้า 113 - 120

เรียกว่า National Character ของคนไทย ซึ่งพอจะรวบรวมไว้ได้พอสังเขปดังนี้ คือ
 ขี้เกรงใจคน ชอบพักผ่อนไม่ตรงต่อเวลา ให้อภัยง่าย ยิ้มเสมอ ขาดความกระตือรือร้น
 ชอบสบาย เป็นกันเอง ขาดระเบียบวินัย สอครู้สอเห็น ตัวใครตัวมันพวกใครพวกมัน ไม่ชอบ
 ใ้ใครได้ดีกว่าตน ลืมง่าย ขี้เล่น เชื้อโชคกลาง ตัดสินใจด้วยความรู้สึกมากกว่าเหตุผลทาง
 วิทยาศาสตร์ ชอบต่อรองเพราะมีเวลาเหลือเฟือ กินพริ้วเพรื่อ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู¹ กล่าวถึงค่านิยมในสังคมไทยไว้ว่า รักพระ-
 มหากษัตริย์ นับถือพุทธศาสนา เงิน ยกย่องอำนาจ นิยมเจ้านายและยศฐาบรรดาศักดิ์ เคารพ
 ผู้มีอาวุโสในตำแหน่ง อายุ ความรู้ ประสบการณ์ รักความสนุกสนานทำตนตามสบาย ความมี-
 ใจนักเลง เชื้อถือโชคกลาง ผีสง่าเหวคา ชอบทำงานพิธี

สุพัตรา สุภาพ² รวบรวมค่านิยมทั่ว ๆ ไปในสังคมไทยไว้ในหนังสือสังคมและวัฒนธรรมไทย
 ดังนี้ รักพระมหากษัตริย์ นับถือพุทธศาสนา เงินเป็นยศปรารถนาของทุกคน ยกย่องอำนาจ
 นิยมเจ้านายและยศฐาบรรดาศักดิ์ เคารพผู้อาวุโส รักพวกรักห้อง กตัญญูรู้บุญคุณคน ยกย่องผู้มี
 ความรู้ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเป็นไท ไม่ชอบขัดใจใคร ไม่ตรงต่อเวลา ชอบพักผ่อนเลื่อนเวลา
 ให้อภัยกันง่าย ยิ้มเสมอ นิยมวัตถุสิ่งของ ไม่กล้าเสี่ยงขาดความอดทน ชอบเสี่ยงโชค ขาดความ
 กระตือรือร้น รักความสนุกสนาน ชอบความสบาย ชอบงานพิธี เชื้อโชคกลาง ขาดระเบียบวินัย
 สอครู้สอเห็น ตัวใครตัวมัน ชอบโฆษณา ชอบของแจกหรือของแถม ลืมง่าย กินพริ้วเพรื่อ
 ชอบนับญาติ นิยมบุคคลมากกว่าอุดมการณ์ สุภาพเรียบร้อย เห็นใครดีไม่ได้ ชอบต่อรอง

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงค่านิยมของสังคมชนบท และสังคมเมืองไว้ด้วย ดังนี้

ค่านิยมสังคมชนบท ยอมรับบุญกรรมไม่โต้แย้ง ขึ้นอยู่กับธรรมชาติ เชื้อถือโชคกลาง
 ชอบเสี่ยง นิยมเครื่องประดับ นิยมคุณความดี นิยมพิธีการและการทำบุญเกินกำลัง ชอบเป็น
 ฝ่ายรับมากกว่าฝ่ายรุก ทำงานเป็นเล่น ทำเล่นเป็นงาน ึ่งพาอาศัยกัน มีความเป็นส่วนตัวมาก
 เกินไป รักญาติพี่น้อง มีความสันโดษ หวังสุข

¹กรมการฝึกหัดครู หน่วยศึกษานิเทศก์ สังคมและวัฒนธรรมไทย หน้า 3 - 20

²สุพัตรา สุภาพ สังคมและวัฒนธรรมไทย หน้า 3 - 20

ค่านิยมในสังคมเมือง เชื่อในเรื่องเหตุและผล ขึ้นอยู่กับเวลา แข่งขันมาก นิยมตะวันตก ชอบจัดงานพิธี ฟุ่มเฟือยหรูหรา นิยมวัตถุ ชอบทำอะไรเป็นทางการ ยกย่องผู้มีอำนาจมีตำแหน่ง ชาติกระเปียบวินัย ไม่รักของส่วนรวม พู่มากกว่าทำ ไม่ชอบเห็นใครเหนือกว่า เห็นแก่ตัวไม่เชื่อใจใคร

สมบุญ ศัลยาชีวิน¹ กล่าวว่า "...ค่านิยมมีส่วนสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อยู่มาก เช่น ความเชื่อ ทศนคติ ลักษณะนิสัย หรือพฤติกรรมของบุคคล หรือบางทีก็เป็นทัศนะต่าง ๆ ... ค่านิยมของบุคคลมีพื้นฐานมาจากการรับรู้ มาจากความเข้าใจ ความเชื่อของบุคคล ฉะนั้นเมื่อเราเข้าใจความเชื่อของบุคคล รู้จักทัศนะของบุคคลก็ทำให้เราพอจะทำนายค่านิยมของเขาได้..."

และได้กล่าวถึงการศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อไว้ดังนี้

ค่านิยมและความเชื่อทางศาสนา คนในชนบทส่วนมากยังยึดในคำสอนของพุทธศาสนา เรื่องกรรม การทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว ชาวบ้านเลื่อมใสพระที่เคร่งวินัยและปฏิบัติศาสนกิจ จึงทำให้ยินยอมทำบุญและช่วยเหลือกิจการของวัด วัดจึงเป็นศูนย์กลางของชีวิตในชุมชน

ความเชื่อเกี่ยวกับศาสนา ชาวบ้านจะเชื่อในเรื่องกรรม ชาติพญา ส่วนเรื่องนิพพาน ไม่มีความหมายต่อชาวบ้านเท่าใดนัก พุทธศาสนาแบบชาวบ้านแฝงคติพรหมณ์และลัทธิขันธ์ ผีสางเทวดาอีกด้วย

เกี่ยวกับการทำบุญ แรงกระตุ้นที่ทำให้คนทำบุญคือ ความเชื่อในเรื่องกรรมและชาติพญา ชาวบ้านถือว่า การทำบุญเปรียบเสมือนการลงทุนชาติพญา และยิ่งเชื่อว่า ถ้าทำดีแล้วตายไปจะได้ขึ้นสวรรค์ ความเชื่อดั้งเดิมของคนไทยเชื่อว่าโลกแบ่งออกเป็นสวรรค์ โลกมนุษย์และนรกนั้น ปัจจุบันนี้ยังมีชาวบ้านจำนวนไม่น้อยที่ยังเชื่อในเรื่องนรกสวรรค์ และการทำบุญนั้นนอกจากทำให้ตนเองแล้วยังเผื่อแผ่ไปให้คนอื่น ๆ ในสังคมด้วย ชาวบ้านเชื่อว่าการทำบุญสามารถแผ่ส่วนบุญไปถึงคนตายได้ แต่ถ้าไม่มีการกรวดน้ำ ผู้ตายจะไม่ได้รับส่วนบุญ

เกี่ยวกับบุญวาสนา กฎแห่งกรรม คนไทยส่วนมากเชื่อว่าบุญวาสนาของคนเราไม่เท่ากัน คนเราก่อกรรมเอาไว้วันหนึ่งกรรมนั้นจะตามสนอง

¹สมบุญ ศัลยาชีวิน "ลักษณะค่านิยมของคนไทยด้านต่าง ๆ " นิตรกร 23 :

ความเชื่อและพฤติกรรมทางไสยศาสตร์ เกี่ยวกับเรื่องภูตผีนั้น ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความเชื่อเรื่องผีสา่งอยู่มาก และเชื่อว่าพระเครื่องและคาถาอาคมจะช่วยคุ้มกันอันตรายจากโรคภัยและภูตผีหรืออาจทำร้ายผู้อื่นได้

การบนบานศาลกล่าว การเสาะเคราะห์ และการดูหมอลูกดวงก็ยังฝังรากลึกในสังคมไทย แต่เป็นส่วนน้อย

การจำแนกวรรณกรรมคนรถ

วรรณกรรมคนรถเป็นวรรณกรรมเฉพาะกลุ่มคน อันเกิดจากแรงบันดาลใจข้าง
เกิดจากอารมณ์หรือความรู้สึกนึกคิดของบรรดาคนรถบ้าง ดังนั้นวรรณกรรมคนรถจึงมีความ
หลากหลายทั้งในด้านเนื้อหาและประสมการณ เนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับชีวิตและการทำงาน
ของคนรถ ขณะเดียวกันก็เท่ากับการบันทึกและสะท้อนภาพสังคมร่วมสมัยไปด้วย

จากการเก็บรวบรวมวรรณกรรมคนรถที่ปรากฏตามรถต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ และ
จังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งวรรณกรรมคนรถที่มีผู้เก็บรวบรวมไว้แล้ว เป็นจำนวนทั้งสิ้น
2024 ข้อความ นำมาจำแนกประเภทตามรูปแบบและเนื้อหาได้ดังนี้

1. รูปแบบ

การจำแนกวรรณกรรมคนรถตามรูปแบบ โดยถือลักษณะการปรากฏของ
ข้อความในวรรณกรรมคนรถเป็นเกณฑ์ แบ่งได้ 5 ลักษณะ ดังนี้

- 1.1 วรรณกรรมที่เป็นความเรียงธรรมดา จำนวน 967 ข้อความ
- 1.2 วรรณกรรมที่มีสัมผัสคล้องจอง จำนวน 1020 ข้อความ มี 2 ลักษณะคือ
 - 1.2.1 วรรณกรรมที่มีสัมผัสสัมผัสคล้องจองซึ่งเกิดจากพยางค์ที่ประสม
สระและตัวสะกดที่มีเสียงเดียวกัน รวม 937 ข้อความ
 - 1.2.2 วรรณกรรมที่มีสัมผัสสัมผัสคล้องจอง อันเกิดจากพยางค์ซึ่ง
ประสมสระเสียงสั้น กับสระเสียงยาวที่มีเสียงคู่กัน และมีตัวสะกดเสียงเดียวกัน รวม 25
ข้อความ
- 1.3 วรรณกรรมที่เป็นคำประพันธ์ จำนวน 19 บท
- 1.4 วรรณกรรมที่เป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ข้อความ
- 1.5 วรรณกรรมที่มีลักษณะผสม แยกเป็น 2 ประเภท คือ
 - 1.5.1 วรรณกรรมที่เขียนเป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษในข้อความ
เดียวกัน
 - 1.5.2 วรรณกรรมที่เขียนเป็นตัวอักษรและภาพในข้อความเดียวกัน

1.1 วรรณกรรมที่เป็นความเรียงธรรมดา ไม่มีลักษณะสัมผัสมีจำนวนพยางค์
ตั้งแต่ 1 พยางค์ จนถึง 14, 17, 19, 22 และ 27 พยางค์ รวมทั้งสิ้น 967 ข้อความ
ดังตัวอย่าง

- ค่วน
- ฟลุ่ค
- รัก
- เสง
- เก็บรัก
- ไก่หนุ่ม
- ไครฆ่า
- จีบจ้อย
- ควงคี่
- โลกเหว
- กุละเปื้อ
- คนเมียผลอ
- เจ้าพายุ
- ฆ่าไปต้อย
- ค่วนนิก ๆ
- เค็กมันยั่ว
- ตามองคุด
- ม้ากินหมด
- อ้อย...น่ารัก
- เก็บเงินพ่อนเมีย
- ขาว ขาว ลุงชอบ
- เช็ดแล้วไก่หลง

- คนสวยชิติน
- เก็บเงินแต่งงาน
- เจ้าเก่าหมั่นกว่า
- บ้าย บาย คนสวย
- กลุ้มวะเมียด
- คอยพี่ไ้ไหม
- ยากอย่างช้า
- คิดถึงจังเลย
- หัวใจเสียรัก
- อยากกินคนสวย
- ไข่ซ่าสทางหลวง
- กระหิงแดงนะจ๊ะ
- ขวัญใจแม่และลุง
- ขายควายจ่านำเมีย
- ดุดแน่นไ้ไม่หวั่น
- โชคไ้หนุ่มเงินพัน
- ทรูกลเทวดา
- ตามล่าอีตอแหล
- ฤย ตะวันออกกลาง
- ปีกเจียงฮายเถื่อน
- รักเดียวหลายจังหวัด
- อู๋แม่ แฟนหนูมา
- อย่างเง่าดีกว่า
- อย่าจับนะพ่อหวง

- กระเป๋าชาส์เชิญตะเพรี
- กล้าแข่งเต่าใต้ลงคอ
- ใครสอนให้เธอเกลียดฉัน
- ข้าชั่วมันเรื่องของข้า
- คุณก็รู้ว่าผมรัก
- กระเป๋าชาส์เชิญตะเพรี
- ชื่อสัตย์...ชยัน...อศพน
- ตายไม่กลัว กลัวความแก่
- ชีเก้งอย่าลืมน้องแถว
- ตามล่าอินังทอแหล
- พี่ไม่เจ้าชู้อีกแล้ว
- รักพี่อย่าถามถึงเมีย
- กลับสกลนครน้อง
- จงอ่อนโยนแต่อย่าอ่อนแอ
- ฝีมือหรือจะสู้ผีตีน
- บริการรักคุณเท่าฟ้า
- ผมสั่งกัศพรคเกลียดสังคม
- มีเท่าไรเข้าโรงจำนำ
- พรุ่งนี้ค่อยขึ้นรถฟรีนะ
- เราไม่ผิดกฎจราจร
- ลืมอดีตของเราแล้วหรือ
- สองแถวรอน้องไถ่นะจ๊ะ
- หน้าอย่างเธอจะรักใครจริง
- อาชีพที่ไร้ปริญญา
- ขับขี่ชดช้าย ช่องขวาเพื่อแข่ง

- จนรักเพราะเงิน จนเงินเพราะเหล้า
- ชีวิตลูกจ้างเราไม่ว่ากัน
- ถ้าจะรักต้องลืมน้ำว่าต้อง
- นั่งสองแถวไม่ต้องจ้อรถบัส
- เศรษฐีเงินสศยจากเงินผ่อน
- หนูมี ค.จ.ว. ขับรถหวานเย็น
- เห็นใจพี่บ้างโปรดเห็นรถหนัก
- อยากให้หัวใจใครที่เหมือนคุณ
- ขอลุงก่อน ขอลุงก่อน ลุงแก่แล้ว
- ซาติน้ำตอหน้าบ่า ๗ ค่อยนั่งรถฟรี
- ถึงรถจะเก่าแต่คนขับรูปหล่อ
- น้องเปลี่ยนความรักเหมือนพี่เปลี่ยนเกียร์รถ
- ผู้เจริญยอมไม่เบี้ยวคำโดยสาร
- เมื่อน้องเรียนได้ อย่าลืมน้ำคั้นรถ
- ไม่รักพี่แล้วเธอจะรักใครจะ
- วันใดขาดฉันแล้วเธอจะรู้สึก
- ้วยสระบุรีจะล้น้วยสระร่วง
- เก่งกว่าคุณนะยังมี แต่ตอนนี้อยู่ในหลุม
- ขอความยิ่งใหญ่บนถนนให้กับเรา
- ความดีของท่านอยู่ในสำนึกของเรา
- รถผู้วิ่งขวา รถรับจ้างวิ่งซ้าย
- ขับรถยังมีคนแต่รักไม่มีวันพบ
- กระเป๋าว่างจาไม่สุภาพ กลับบ้านฟ้องแม่
- ขับรถยังมีคน แต่รักไม่มีวันพบ
- เรียมสละแล้วซึ่งกิเลส มีแต่ตัดทา
- อย่าคิดว่ารถเต่าไม่ใช่้วยรุ่นนะครับ

- เงินเบา ๆ ก็ต้องนั่งรอราคาเบา ๆ
- ถ้ารักพี่ กรุณาช่วยค่าน้ำมันพี่ด้วย
- เมียหนึ่งคือที่รัก เมียสุดสวาทคือแม่โขง
- ขับรถ 6 ล้อ ส่งเธอเรียนปริญญาโท (นิค้า)
- คุณไม่จำเป็นต้องพูด เพียงแต่มองสายตาก็อู้
- อย่าสูบบุหรี่บนรถ เป็นอันตรายต่อกระบี่
- จงโกรธอย่างผู้มีสติ อย่าโกรธอย่างผู้มีสตางค์
- จงช่วยกันประหยัดไฟฟ้า พยุงเศรษฐกิจของไทย
- ไปช้าดีกว่าไปไม่ถึง ถึงช้าดีกว่าตายครึ่งทาง
- รักเร่จากหนุ่มร้อยเอ็ด ลูกหนึ่งคนแท้ก็เป็นพ่อหม้ายวัยสระบุรี
- ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ห้อยโหนโดยไม่บ่นซักคำ
- ถ้าเธอนั่งสองแถวจนเป็นปู ฉันก็จะขับสองแถวจนเป็นตา
- "พี่รักจำ...ก่อนอื่นพี่ต้องขอโทษด้วยนะ พี่ต้องเก็บค่าโดยสารจากคนที่พี่รัก เพราะน้ำมันแพง

1.2 วรรณกรรมที่มีสัมผัสคล้องจอง คือ ข้อความที่ไม่มีเสียงสัมผัสคล้องจองกัน ในวรรคเดียวกัน หรือระหว่างวรรคในแต่ละข้อความอันก่อให้เกิดความไพเราะรื่นหู เสียงของคำที่สัมผัสกันในแต่ละข้อความจากจำนวนข้อมูลทั้งสิ้น 1,006 ข้อมูล จำแนกได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1.2.1 วรรณกรรมที่มีเสียงสัมผัสคล้องจองซึ่งเกิดจากพยางค์ ประสมสระและตัวสะกดที่มีเสียงเดียวกัน ซึ่งมีสัมผัสตั้งแต่ 1 คู่ ขึ้นไปในแต่ละข้อความ จะมีลักษณะสัมผัสดังนี้

- คำหรือพยางค์ที่สัมผัสนั้นจะเรียงชิดกัน 2 คำ
 - คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 1 คำ
- หรือหนึ่งพยางค์
- คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 2 คำ
- หรือ 2 พยางค์

- คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันโดยมีคำอื่นมาแทรกกลาง 3 คำ

หรือ 3 พยางค์

- คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันโดยมีคำอื่นมาแทรกกลาง 4, 5,

6 คำ หรือพยางค์

- คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกัน 3 พยางค์
- ข้อความที่มีสัมผัสกัน 3 พยางค์กับ 1 คู่
- ข้อความที่มีสัมผัส 2 คู่ ใน 1 ข้อความ
- ข้อความที่สัมผัสกัน 3 พยางค์ กับ 2 คู่
- ข้อความที่มีสัมผัส 3 คู่
- ข้อความที่มีสัมผัส 4 คู่

1.2.2 วรรณกรรมที่มีเสียงสัมผัสคล้องจองอันเกิดจากพยัญชนะซึ่งประสมสระเสียงสั้น กับสระเสียงยาวที่มีเสียงคู่กัน และมีตัวสะกดเสียงเดียวกัน *

1.2.1 วรรณกรรมที่มีเสียงสัมผัสคล้องจองซึ่งเกิดจากพยัญชนะที่ประสมสระและตัวสะกดที่มีเสียงเดียวกัน ซึ่งมีสัมผัสตั้งแต่ 1 คู่ขึ้นไปในแต่ละข้อความ จะมีลักษณะสัมผัส คือ คำหรือพยางค์ที่สัมผัสเรียงติดกัน 2 คำ ซึ่งบทบัญญัติสัมผัสสระ เรียกว่า "คำเคียง" เสียงซึ่งสัมผัสกันจะตกในพยางค์ที่ 2-3, 3-4, 4-5, 5-6, 6-7, 7-8, 8-9, และ 9-10 จากวรรณกรรมทั้งสิ้น 180 ข้อความ เสียงสัมผัสจะตกในพยางค์ที่ 3-4 มากที่สุด คือ จำนวน 76 ข้อความ รองลงมาคือพยางค์ 2-3 จำนวน 68 ข้อความ ดังตัวอย่าง

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 2-3

- ไกรทองล่องไต้
- เงินจางนางจ

* หากในข้อความเดียวกันมีเสียงสัมผัสคล้องจอง ซึ่งเกิดจากพยัญชนะประสมสระ และตัวสะกดเสียงเดียวกัน และมีเสียงสัมผัสคล้องจองที่เกิดจากพยัญชนะประสมสระเสียงสั้น-ยาวจะจัดอยู่ในพวกแรก คือ เสียงสัมผัสคล้องจองอันเกิดจากพยัญชนะประสมสระ และตัวสะกดเสียงเดียวกัน

- นักขับรับจ้าง
- พี่จ๋าย่า แข่ง
- รักแท้แพ้รถ
- หยาดเหงื่อเพื่อลูก
- กินเหล้า เถลไถล ความชั่ว
- ของแท้ แผ่นหรือน้อง
- เจอแข่ง แข่งไม่สน
- ชีวนักรัก เธอหลง
- ผัวขอย่า หลับใน
- ฝากใจไว้ อีสาน
- พบรักนัก เรียนสาว
- ไม่บ่ ทนลูกเดียว
- รักใคร ไม่เท่า น้อง
- สิบสี่ รอผู้แทน
- หน้าด้าน อ่านอยู่ได้
- ถึงแก่ แต่แรงดี
- ลูกสอง น้องก็ยัง สวย
- หยาดเหงื่อเพื่อ เมีย บังเกิด เกล้า

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 3-4

- กระต่ายน้อย คอย น้อง
- คนโคราช ขาด เงิน
- ทว่าใจดี พี่ เหงา
- ประตูลี เสีย เมีย สั่ง
- หม่อมบ้าน ไผ่ ใจ พระ
- แก่แต่ ตัว หัวใจ หนุ่ม

- คนอกทัก พักป่าช้า
- เงินถึงน้อง พบน้องถึงพี่
- เจ็บมัยน้อง ท้องแล้วทั้ง
- ข้าไปนิค ผิดด้วยหรือ
- เคื่อนจากฟ้า ข้าจากแฟน
- ตะพ้อตา คำแม่ยาย
- ไต่ทุกวัน ฉันทะหน่าย
- ทักไม่ร้อง ท้องไม่รับ
- ไปเสียนา มาเสียเมีย
- พี่ทำท้อง น้องทำแท้ง
- รออีกปี พี่ยังจน
- รักไม่มุง มุงจับไก่อ
- รักไม่เอา เมาคิดว่า
- รักหนูจริง ทั้งเมียนะ
- ลูกขุนแผน แคนอำนาจ
- หนีเดอะ น้องของมันแพง
- หนุ่มอย่างทอง มองหาแฟน
- เขี้ยวไฉจ้อ ขอลุงก่อน
- น้อยใจนัก รักพี่สลาย

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 4-5

- การมเป็นต่อ หล่อเป็นรอง
- กักเมื่อเจอ ค่านผ่านเมื่อถูกใจ
- ซบซี้ควาย เหล็กเจ้าไม่ดูถูก
- จ้างก็ไม่เข็ด เบ็ดก็ไม่กลัว
- อิหนูอย่าง ลุงจะจำศีล

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 5-6

- มาอีกแล้วเปิดน้อยคอยรัก
- คนขับรถเมล์ขาว สาวไม่สน

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 6-7

- เลยสี่ทุ่มไปนิค คิคค่านมลูกอีก 1 บาท
- รถก็เก่า เมียก็แก่ แม่ก็เจ็บ
- ลมอะไรหรือจะรู้ลมปาก
- เลือกคนรถเป็นคนรักักคนซึคุณ

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 7-8

- แม่เราเราก็รัก แม่เค้าเราก็รัก

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 8-9

- ใช้มานกรณาคิงคอย ๆ ปลอยเบา ๆ

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 9-10

- ซ้ำพนอยเยวกิงบ้าน ร็วไปนักมักถึงโรงพยาบาล

คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันโดยมีคำอื่นมาแทรกกลาง หนึ่งคำ

หรือหนึ่งพยางค์ซึ่งเทียบได้กับ "คำแทรกเฉียง" ในทฤษฎีของสัมผัสสระ เสียงสัมผัสจะตกในพยางค์ที่ 2-4, 3-5, 4-6, 5-7, 6-8, 7-9, 8-10, 9-11 ตามลำดับวรรณกรรมที่มีเสียงสัมผัสสองที่พยางค์ 4-6 จำนวน 98 ข้อความซึ่งมากที่สุดรองลงมา คือ วรรณกรรมที่มีเสียงสัมผัสสองพยางค์ที่ 2-4 จำนวน 74 ข้อความ และลงสัมผัสในพยางค์ที่ 3-5 จำนวน 71 ข้อความ ดังตัวอย่าง

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 2-4

- กุเสียเพราะเมียเพื่อน
- เกิดมาให้หมาคาบ

- ขอสิทธิ์แค่คิดถึง
- คอยได้เพราะใจรัก
- ใจนางเหมือนทางรถ
- จุดแน่ถ้าแม่หวง
- ถึงชู้ก็ตัวซ้ำ
- ถึงเหี้ยก็เมียเรา
- เมียทั้งเพราะวิ่งรถ
- รักพี่ห้องหนูผิว
- รักรถ....ประชนน้อง
- สุขใจแต่ไรเกียรติ
- หนูจำพี่มาแล้ว

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 3-5

- เปื่อรอยยืมตามริมทาง
- ไปกับพี่ได้ 4 คน
- พี่มีสิทธิ์แค่คิดถึง
- พี่อกหักเพราะรักน้อง
- ยืมเสนอเมื่อเจอกัน
- เชื่อพี่ชายเชื่อควายดีกว่า
- ผมไม่ช้าส์ แต่บ้านเเยอะ
- เรามันจนต้องทนเรื่อยไป
- เรียนก่อนน้อง อย่าท้อก่อนจบ
- เต่าซิดชาย กระด่ายเญชวา กญจราจร

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 4-6

- ไถทุกระดับประทับใจ
- วาหนึ่งก็ไถลถ้าใจรัก

- ขอที่เกิดน้อง อย่าท้องอีกเลย
- ขาดท่านเราอด ขาดรุดท่านเคิน
- ชนตุดพอว่า ชนหน้าพี่แย
- ถึงเขาไม่หล่อ ฉันก็จะรัก
- ทหารนับขวก คำรวจเจ้าชู้
- นิ่งทบได้ห้า นิ่งอาได้สี่
- น้ำมันมีน้อย ใช้สอยประหยค
- ปีนี้ริบหา ปีหน้าผัวแพง
- พี่อยู่วาง ะ รับจางเป็นผัว
- มองนานไปนิค อย่ากิคว่าจับ
- ไม่เ็นหน้าน้อง ปวคหองหังกึน
- ยิงเรียนยิงเลย มีเมียคิกว่า
- ขยิกเ้าไปคันไนจะกล้าแง
- ฟายังเปลียนสี นารียังเปลียนใจ

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 5-7

- หับร็วถึงปาชา กินม้าถึงตาย
- ชีวิตจะช้านัก ถ้ารักเด็กหาย
- ไชคค์แล้วทนหั่ว ได้ผัวคนรถ
- ความดังไม่คงที่ ความคุลิงทน
- จะคบฟี่เป็นมิตร อย่าคิคยีมสตางค์
- ค็อนรับดวยน้ำใจ จากไปดวยน้ำตา
- สุรแกศมาจัอ อย่ารอรดเมลเลยนะ

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 6-3

- หับรถยังมีวันพัก หับรักไม่มีวันพบ
- สอบไ้เป็นร็องตลก สอบตกเป็นของธรรมคา

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 7-9

- ขับเร็วจึกโกหามว่า ขับช้าคนมอญขับ ขับเชิงนะ

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 8-10

- ชีวิตฝากไว้กับพวงมาลัย ดวงใจฝากไว้กับน้องแก้ว

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 9-11

- อนาคตฝากไว้กับพวงมาลัย ดวงใจฝากไว้กับน้องแก้ว

คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันโดยมีคำอื่นมาแทรกกลาง 2 คำ หรือ 2 พยางค์ ซึ่งในบทบัญญัติสัมผัสสระ เรียกคำลักษณะนี้ว่า "คำแทรกนอก" เสียงสัมผัสจะตกในพยางค์ที่ 2-5, 3-6, 4-7, 5-8, 6-9, 7-10, 8-11 จากวรรณกรรมทั้งหมด 215 ข้อความ จะมีเสียงสัมผัสตกมากที่สุดในพยางค์ที่ 5-8 จำนวน 78 ข้อความ รองลงมาคือเสียงสัมผัสที่ตกในพยางค์ที่ 4-7 จำนวน 64 ข้อความ ดังตัวอย่าง

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 2-5

- ความรู้หรือจะสู้เส้น
- เมตายาคิดว่าพ่ายรัก
- อกหักคิดว่ารักไม่เป็น

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 3-6

- น้ำนั้นแพงมีหวังแห่งตาย
- รักคนรดให้นั่งรดฟรี
- ขอภัยผมน้องใหม่ทางหลวง

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 4-7

- ถึงรถจะเก่าแต่กระเป้าอว
- เปี้ยเสียงที่ขอ เงินเดือนรดก่อน

- คุณไปทั้งเมือง ใครจะเคืองควันคำ
- แข่งแล้วคนสวย แต่งคนรวยก็กว่า
- ถ้าเลิกต่อแหล จะให้แม่มาขอ
- ผมไม่ได้ชั่ว เด็กมันยั่วผมก่อน
- รักก็ไม่ว่า แต่ขอค่าโดยสาร
- ว่างแล้วหยุดพักน้องเมียรักแม่ ๆ
- ขยับอีกนิด ต่อชีวิตให้คนรัก
- คนโตตื่นผี ชนแล้วหนีไ้ตื่นหมา
- จาคมันสักผัวจะ แหมมายั่วว่าช้าแสบ
- เฉียบจริงนะหนู เคี้ยวคงรู้ว่าหัวก้อย
- ช้าส์แต่สร้างสรรค์ สร้างความมันส์ให้อารมณ์
- เศษแก้วบาดคม เศษอารมณ์บาดใจ

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 5 - 8

- ขาดเธอพี่ไม่ว่า ขาดกัญชาพี่แม่
- ข้าวเข้าที่ทองอด เพราะค่ารถถูกเบี้ยย
- ใคร ๆ เขาก็ว่า ปากแม่ถ้าต่อแหล
- ธรรมคาคนรถที่ต้องชคยาไ้ป
- พี่ไม่ใช่สไปรท์ พี่จึงไม่สคใสขาบซ่า
- ลดคันร่งอีกนิด ต่อชีวิตอีกนาน
- เขาว่าเธอต้งท้อง พี่ตอรองว่าต้องแ้ง
- คนดีชอบแกไย คนจัญไรชอบแกไย
- คู่ควงไม่ต้องกิด คู่ชีวิตกิดใ้นาน
- ชายหนึ่งก็ควงใจ ชายทัวไปก็ยาหิษ
- มียศอย่าประมาท มีอำนาจอย่ามัวเา
- อดีตเป็นของนัน ปัจจุบันเป็นของใกร

- เห็นน้องแล้วใจฟู เห็นของหนูแล้วใจซ่า
- ขึ้นรถแล้วเดินใน โปรคเห็นใจซึ่งกันและกัน
- เงินทำให้คนงั้น การพนันทำให้คนล้มจม
- นึกว่าสวยเลิศเลอ สวยกว่าเธอเสียอีกมไป
- อยู่บ้านเมียก็ค้ำ ออกมาจ้กก็จับ กูละเปื้อ

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 6 -9

- เจ็กซึ่งน้องไปเป็นเมีย พี่ก็เสียใจ
- กิติกัณฑ์หมู่สืบลือคือหลักต่อการขนส่ง
- ใช้เสียงแทรกไม่มีเหตุ เหมือนเสียงปรตของส่วนบุญ
- ในท้องฟ้ายังมีควาว ในท้องสาวย่อมมีเค็ก
- อันความรักในวัยเรียน เหมือนจุดเทียนในพายุ

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 7 - 10

- บริการไม่ประทับใจ ขออภัยทุกท่าน

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 8 - 11

- อันนารีไม่ใช่เลขคณิต อย่าไปคิดได้เปลืองสมอง

คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันโดยมีคำอื่นมาแทรกกลาง 3 คำ หรือ 3 พยางค์ เสียงสัมผัสจะตกในพยางค์ที่ 2-6, 3-7, 4-8, 5-9, 6-10, และ 7-11 เสียงสัมผัสจะตกในพยางค์ที่ 4-8 มากที่สุดคือจำนวน 14 ข้อความ รองลงมาคือ เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 3-7 จำนวน 12 ข้อความ จากวรรณกรรมทั้งหมด 39 ข้อความ ดังตัวอย่าง

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 2 - 6

- แสงฟ้าระวิงจะตาอย่างอนาถ

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 3 - 7

- เห็นใจหนอยอยาให้หคอยนน
- ว่าหีชั่วลแล้วอาหาหำหำม
- เหงอทุกหยคคืออนาคคของลูกชำ

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 4 - 8

- กอคเมียมเอา จะกอคชวคลเล้ากีชเญ
- งานหนกกีผู้ ถำมีนองอยู่บาบชำง
- เ้าชีนำหมวค ดังคำนครวจอวคผู้กำกับ
- นเาใจหรอนอง วำลูกในหองเนของหี
- รดเนของหำน คแต่คำคอยสารเนของเรา

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 5 - 9

- ผอนคันรเงอีกนิค จะตอชีวิคอีกนาน

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 6 - 10

- ขออกยหีมาชำ เพราะรดชรามาก

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 7 - 11

- ประหยคไฟวันละมูนิต ชำวยศรษรฐกิจเนลำน

คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกัน โดยมีคำอื่นมาแทรกกลาง 4, 5,

6 คำหรือพยางค์รวม 6 ข้อความ ดังนี้

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 4 - 9

- กุลีอยำงำมเกันนาหีชำสอยำงเงิง

เสียงสัมผัสในพยางค์ที่ 3 - 9

- คำงำบเนรองไคเนศรษรฐเนรเอนยาจก

- เงินจางนางจาก เงินมากนางนอน
- เรียนไปไร้ค่า ตายท่าลี้มหมด
- น้ำไหล ไฟสว่าง ทางรักสะตวง
- คนสวยช่วยยืมที ตัวพี่จะหลับใน
- เชื้อพี่พระยา เชื้อบ้านันผ้าเธอ
- ขายนามาเมืองกรุง แค่มาคมั่งตามหานาง
- เธอหนีพี่เลยปวดเคียร เวียนเกศา
- เธอฆ่าสเพราะยาคุม เธอกลุ้มเพราะยาไม่ (ขับ)
- อ้ายมีลูกสี่ เมียสอง บ้องเมียไม่สน
- ประทุเสีย เมียไม่ให้แก้
- ไม่อยากสน คนมีผ้าที่กลัวบาป
- ถึงผมจะแก่ แต่ก็ยังโสด ถ้าเธอจะไปรด อย่าตามถึงเมีย
- ไม่มีของย่องขึ้นรถคันอื่น ของคาดคันขึ้นรถเมล์ขาว
- แข่งซ้ายไม่ว่า ปาดหน้าค่าแม่
- รถก็เก่า กระเป๋าก็เก่า แม่จิง
- ซอยข้าวเหนียวหนึ่ง มึงมันทนมึง อย่าทำจิง เขามันข้าวเหนียว
- เบาหน้อยนะพี่ เมืองพี่ไม่มีรถขับ
- ผู้หญิงนั่งซ้าย ผู้ชายนั่งขวา คนชราไปรดยืน!
- รักก็กินถั่ว รักชั่วกินเหล้า รักก็รักชั่วกินถั่วแกล้มเหล้า
- จ้างก็ไม่สน ชำมันคนไม่สนผืน
- เกียรตินี้ข้ายังถือ หรือกระบือที่ห่านเรียก
- ที่เืองกูไม่ว่า ที่ข้าเืองอย่าโวย
- ไกลจะถึงไซโล ไซโย เมียพะโล้ไม่มาตาม
- กระสือข้างถนน ไตรรถยนต์ทนไม่ไหว
- ขึ้นเชิงเรื่องจับจ้อย ศีมือช้อยน้อยเมื่อไหร่
- จิตใจที่ไร้ค่า คือที่มาของยาคุม

- เด็กก็เพราะครูกว่า ครูตายหัวเพราะตัวเด็ก
- รักเดียวในดวงใจ พึงทั่วไปคือกำไรชีวิต
- จบ 6 ก็ตัวข้า จบปริญญาข้าไม่แกร
- คุณกำเนตเสียสละรับหีบจะได้ไม่ท้อง
- จาระบีแทนทะเลลึก นายใจยักษ์ให้ผมซุกข้างซี
- คำพ่อคำแม่ยังน่าคบ คำเมียที่เลวทรามไม่ได้
- คำของรักอยู่ที่ปากก็ คำของชิวอยู่ที่เธออย่าให้

วรรณกรรมที่มีสัมผัส 3 แห่งใน 1 ข้อความ จำนวนทั้งสิ้น 39 ข้อความ แบ่งเป็น

- สัมผัสชัตกัน 3 พยางค์ กับ 2 คู่ จำนวน 5 ข้อความ

เสียงสัมผัสจะตกในพยางค์ที่ 1-2-3, 5-8, 8-10 2-4, 5-6, 9-10-11

4-5, 5-7, 7-8-9 2-3, 4-6, 8-9-10 2-4, 4-5-6, 11-12 ดังตัวอย่าง

- จำจำอย่าจับหนู เคียวคงไผ่หนึง
- เชือกกันด้วยคันเร่ง เก่งแต่ไหนใจไม่แกร
- ใช้ยิ่งกว่าหมา ข้ามคว้าวังเงา
- รวยจนสิ้นฟ้า ตายหัวเอาไปไม่ได้
- ทำดีได้ดีมีที่ไหน ทำชั่วได้ดีมีถมไป

- สัมผัส 3 คู่ ในข้อความเดียวกัน จำนวน 34 ข้อความ

เสียงสัมผัสจะตกในพยางค์ที่ 2-3, 4-5, 6-7 2-4, 5-8, 8-9 3-4, 4-6, 6-7

3-5, 5-7, 7-9 ดังตัวอย่าง

- หันเคื่อนเพื่อนหลาย ปลายเคื่อนเพื่อนหาย
- ขอลาเจ้าซาอุ แยกขั้วข้อยไป
- เฒ่าไฮเวย์ เทไม่เทนี่เทรเลอร์
- จบป. 4 เงินก็ จบตรีพรั่งนี้ค่อยมา

- สัมผัส 4 คู่ใน 1 ข้อความ จำนวน 5 ข้อความ เสียง

สัมผัสจะตกในพยางค์ที่ 2-3, 3-5, 5-6, 6-8 2-3, 4-5, 6-7, 10-12

2-3, 3-6, 8-11, 11-13 3-4, 4-6, 8-12, 13-14 6-9, 11-13, 15-19, 19-20

ดังตัวอย่าง

- ดวงมาหน้า ปากกล้ามารอง สมองมาโหล
- หุ่นเทห์ เบญเก้ง เบ่งน้อย ห้อยปริญญ มารควาตาม
- รักของน้องเหมือนใบทองห่อห่อ รักของพี่เหมือนขี้ลอยน้ำ
- แผ่นดินไม่ไร้เท่าใบพุดซา ฉันคงจะหาใหม่ได้
- คับบุหรืของท่านชะ ก่อนที่จะไม่มีบุหรืให้คับ ถ้าท่านถูกจับรับตั้ง 500

1.2.2 วรรณกรรมที่มีเสียงสัมผัสคล้องจอง อันเกิดจากพยางค์ซึ่ง
ประสมสระเสียงสั้นกับสระเสียงยาวที่มีเสียงคู่กัน และมีตัวสะกดเสียงเดียวกันจำนวนทั้งสั้น

22 ข้อความ

- วรรณกรรมที่มีเสียงสัมผัสคล้องจองชนิดกัน 1 คู่ จำนวน

22 ข้อความ เสียงสัมผัสจะตกในพยางค์ที่ 2-3, 3-4, 4-5, 5-6 และ 8-9 ดังตัวอย่าง

- พี่ไปหลายวัน
- เก็บรักไว้ห้ายรด
- สิบล้อรักจากเขาย้อย
- เธอเรียนไปท่าไมตายท่ากัลัมหมด
- โครตชาทรนง ชดแต่หุงษ์ โงเมไเอา

- วรรณกรรมสัมผัสคล้องจองโดยมีคำอื่นแทรกกลาง 2 คำ

หรือ 2 พยางค์ จำนวน 5 ข้อความคือ

- ยิ้มของฉลามหรือจะฉ้าเท่าน้ำตาสิบล้อ
- จันทรเ้าอยู่สูง อย่าหมายมุ่งกระต่ายน้อย
- กระเทรกเทบชิดช้าย เี้ยวบรรลัญนะลูกพี่
- ยามมีแม่ยายรัก ยามตกยาก พรากลูกหนี้

- เธอช่างเมื่อยังสาว เมื่อแก่เฒ่าเธอก็หายช่าง

- ข้อความสัมผัสคล้องจองที่มีคำอื่นมาแทรกกลาง 3 คำ

3 พยางค์ มี 2 ข้อความ สัมผัสสัมผัสจะตกในพยางค์ที่ 5-9 ดังตัวอย่าง

- ขาครักที่ทนได้ ขาผ้าที่คายแน่

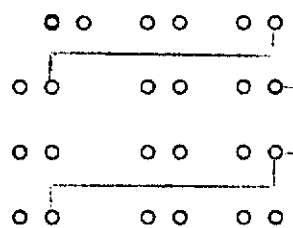
- ไกรสงสารพ่อหม้ายเลี้ยงลูกผมได้เชิญเลยครับ

1.3 วรรณกรรมที่เป็นคำประพันธ์ คำประพันธ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ

จะมีทั้งคำประพันธ์ที่เป็น กลอนหก กลอนแปด กลอนเปล่า กาพย์ยานี 11 และคำประพันธ์ที่มีจำนวนคำไม่แน่นอน คำประพันธ์เหล่านี้มีทั้งที่คนรถคิด-เขียนขึ้นเอง และที่จดจำหรือคัดแปลงมาจากข้อความอื่นมาคิดไว้ที่รถ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 19 บท ดังตัวอย่างดังนี้

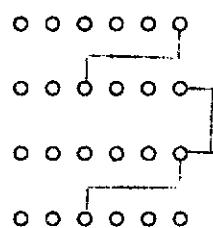
1.3.1 กลอนหก ลักษณะกลอนหกที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ จะมี
การเขียน 2 ลักษณะ คือ

1.3.1.1 กลอนหกที่เขียนบรรทัดละ 1 บรรทัด โดยในแต่ละบรรทัดจะเว้นช่วงจังหวะหยุดไว้ ดังแผนผังและตัวอย่างข้างล่างนี้

ไกรชม	ไกรทอ	ช่างเถิด
ไกรเชิด	ไกรซัง	ช่างเขา
ไกรว่า	ไกรบ่น	ทนเอา
ใจเรา	ร่มเย็น	เป็นพอ

1.3.1.2 กลอนหกที่มีลักษณะการเขียนบรรทัดละ 1 บรรทัด โดยเขียนติดต่อกันไปมิได้ เว้นช่วงจังหวะหยุดในแต่ละบรรทัดไว้ ดังแผนผังและตัวอย่างต่อไปนี้

- โทร. ส่วนตัวอย่าคุยนาน

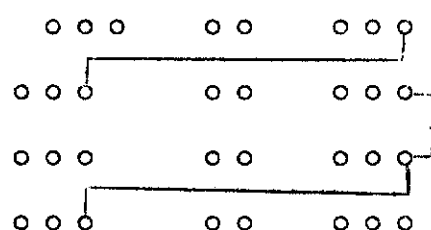
โทร. การงานอย่าคุยเพลิน

โทร. นานงานงานไม่เดิน

โทร. เพลินเพลินเชิฐที่บ้าน

1.3.2 กลอนแปดหรือกลอนสุภาพ ลักษณะของกลอนแปดที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรมมี 3 ลักษณะ คือ

1.3.2.1 กลอนแปดที่เขียน บรรทัดละ 1 วรรค โดยในแต่ละวรรคจะเว้นช่วงจังหวะหยุดไว้เป็น 3 - 2 - 3 ดังแผนผังและตัวอย่างดังนี้

- ยามเมื่อนั่ง สองแถว แจ่วใหม่พี

นั่งทุกที บ่นทุกที มีให้ชั้น

เบรคแล้วจอด รีบแข่ง แย่งคนกัน

บ่นทุกวัน นั่งทั้งปี ชี้อุดเคี้ยว

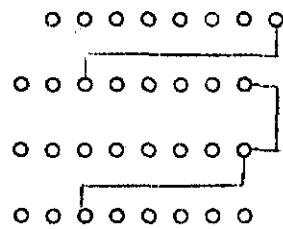
ขอภัยในความผิดพลาดของท่านด้วย

ด้วยความปรารถนาดี

จากกระเปา

1.3.2.2 กลอนแปดที่มีลักษณะการเขียนบรรทัดละ 1 บรรทัด

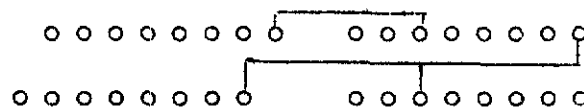
โดยเขียนติดต่อกันไปมิได้ เว้นช่วงจังหวะหยุดในแต่ละบรรทัดไว้ ดังแผนผังและตัวอย่างดังนี้

- เมื่อมีมั่งมีมากมายมิตรหมายมั่ง
- เมื่อมีวามองมิตรมองเหมือนหมูปม่า
- เมื่อไม่มีมวณมิตรไม่มองมา
- เมื่อมีวามองหมูปม่าไม่มามอง
- ขอเขียนกลอนวนใจใครคนหนึ่ง
- เธอผู้ซึ่งอยู่ในดวงใจฉัน
- เฝ้าคิดถึงไม่ว่างวันเช่นทุกวัน
- เธอผู้นั้นคือคุณ...

1.3.2.3 กลอนแปดที่มีลักษณะการเขียนวางรูปกลอนบรรทัด

ละ 2 บรรทัด หรือ 1 บาท ในแต่ละวรรคจะเขียนติดกันโดยมิได้ เว้นช่วงจังหวะหยุดเอาไว้ ดังแผนผังและตัวอย่างดังนี้

- กิริยาวาจาส่อ ซาติเชื้อ ว่าก็เหลือสูงค่ากรำไฉน
- อิกวาจาการมกมอย่างไร แสดงให้รู้ชี้วัดปัญญา

1.3.3 กลอนเปล่า จากการเก็บรวบรวมข้อมูลวรรณกรรมคนรถพบว่า

วรรณกรรมคนรถมีลักษณะที่เป็นกลอนเปล่าด้วย เนื้อหาสาระของกลอนเปลามาจากกลอนภาษาอังกฤษบทหนึ่งว่า

Someone love one

Someone love two

But I love one

That one is you

กลอนเปล่าในวรรณกรรมคนรมีลักษณะการเขียนบรรทัดละ 1 วรรค วรรคละ

4 คำ ตั้งแผนผังและตัวอย่างดังนี้

○ ○ ○ ○

○ ○ ○ ○

○ ○ ○ ○

○ ○ ○ ○

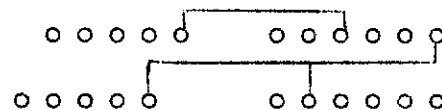
- บางคนรักหนึ่ง

บางคนรักสอง

แต่ฉันรักหนึ่ง

หนึ่งนั้นคือ...เธอ!

1.3.4 กาพย์ยานี 11 ลักษณะการเขียนกาพย์ยานี 11 ที่ปรากฏใน
วรรณกรรมคนรม จะเขียนบรรทัดละ 2 วรรค หรือ 1 บาท ดังแผนผังและตัวอย่างข้างล่างนี้

- ชื่นรถเมลิไม่เสียเกียรติ แม้จะเบียดกันเอาหน่อย

เพราะน้ำมันมีน้อย ควรใช้สอยเมื่อจำเป็น

- ฉิคเลือกให้ขึ้นหน้า ร่ำสุรารามฝนตก

อุคนางเข้าพวง รพเคื่อนหกตกกลุ่แฝด

1.3.5 คำประพันธ์ที่มีจำนวนคำไม่แน่นอน มีลักษณะคล้ายกลอนและ
กาพย์ ดังตัวอย่าง

- พญ ความบริสุทธิ์หนู

อยู่ที่ไหน โธ่ที่หนูอาย

ความบริสุทธิ์หนูหาย

เมื่อปลายปีสองสี่นี้เอง

ไอ้เจ้าชาละวัน

ว่าเก่งยังเพ่งมอง

ความบริสุทธิ์ของน้อง

หรือจะเหลือถึงพี่จริงไหม

- ถ้าท่านมีความพอที่ จะเป็นเศรษฐีในเรือนยาจก

แต่ถ้าท่านเป็นคนงก ท่านจะเป็นยาจกในเรือนเศรษฐี

1.4 วรรณกรรมที่เป็นภาษาอังกฤษ มีทั้งหมด 10 ชื่อความ เนื้อหาส่วนใหญ่

จะกล่าวถึงเรื่องความรัก และกล่าวหาคพิงถึงการทำงานบ้างเล็กน้อย จากข้อมูลวรรณกรรม
กนรถทั้งหมดจำนวน 10 ชื่อความดังนี้

- convoy

- Don't kiss me

- forget me not

- King of the road

- Love

- Love me Love my car

- one not two

- Play boy

- Some one like you

- Temple Fair

1.5 วรรณกรรมที่มีลักษณะผสมมี 2 ลักษณะดังนี้

1.5.1 ข้อความที่เขียนเป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ในข้อความเดียวกันมี 4 ข้อความดังนี้

- ที่รักของ Convoy
- รักไม่ยุ่ง มุ่งแต่เรียน เขียนแต่ Love
- รักไม่ยุ่ง มุ่งแต่ Love
- Sa ไม่เอา เมาคึกว่า

1.5.2 ข้อความที่เขียนเป็นตัวอักษรและภาพในข้อความเดียวกัน
รวม 4 ข้อความดังนี้

- ความรัก 200 ไมล์ คือ
- ชีวิตนี้ ไร้คู่
- สตรีคือศัตรู ของ ส.ต.
- หอนรับด้วยน้ำ จากไปด้วยน้ำ ✓

2. เนื้อหา

การจำแนกวรรณกรรมคนรถตามเนื้อหา วรรณกรรมคนรถนอกจากจะมีแหล่งที่มาจากแรงบันดาลใจ อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ของบรรดาคนรถแล้วยังมีที่มาจากภาพิต คำขวัญ คำคม เพลง ข้อความโฆษณา และข้อความที่ดัดแปลงเลียนแบบมาจากข้อความอื่น ๆ ฯลฯ ดังนั้นเนื้อหาสาระที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถจึงมิได้กล่าวถึงเฉพาะชีวิตและการทำงานของคนรถเท่านั้น หากยังแสดงให้เห็นถึงสภาพสังคม ค่านิยม ความเชื่อของคนในสังคม ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอีกด้วย ซึ่งสามารถจำแนกเนื้อหาสาระที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ ได้ดังนี้

2.1 เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล

- 2.1.1 กล่าวถึงตนเอง
- 2.1.2 กล่าวถึงบุคคลในครอบครัว
- 2.1.3 กล่าวถึงผู้ชายทั่วไป

- 2.1.4 กล่าวถึงผู้หญิง
 - 2.1.4.1 ผู้หญิงในฐานะภรรยาหรือคนรัก
 - 2.1.4.2 ผู้หญิงทั่วไป
- 2.1.5 กล่าวถึงผู้โดยสาร
- 2.1.6 กล่าวถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- 2.1.7 กล่าวถึงนายทุน
- 2.2 เนื้อหาเกี่ยวกับการทำงาน
 - 2.2.1 จุดมุ่งหมายในการทำงาน
 - 2.2.2 ลักษณะการทำงาน
 - 2.2.3 บริการที่ให้ผู้โดยสาร
 - 2.2.4 อุปสรรคในการทำงาน
 - 2.2.5 ข้อความเตือนสติในการทำงาน
- 2.3 เนื้อหาเกี่ยวกับเพศ
 - 2.3.1 เนื้อหาที่กล่าวถึงความรัก
 - 2.3.2 เนื้อหาที่กล่าวถึงการเกี่ยวพาราสี
 - 2.3.3 เนื้อหาที่กล่าวถึงความผิดหวัง
 - 2.3.4 เนื้อหาที่กล่าวเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์
- 2.4 เนื้อหาเกี่ยวกับค่านิยม
 - 2.4.1 ค่านิยมเงิน
 - 2.4.2 ค่านิยมปริญญา
 - 2.4.3 ค่านิยมในการนับญาติ
 - 2.4.4 ค่านิยมรักสนุกมีอารมณ์ขัน
 - 2.4.5 ค่านิยมขี้ม
 - 2.4.6 ค่านิยมเสี่ยงโชคและการพนัน
 - 2.4.7 ค่านิยมสิ่งเสพติด
 - 2.4.8 ค่านิยมเพศ

- 2.5 เนื้อหาเกี่ยวกับบรรทัดฐาน
 - 2.5.1 วิถีประชา
 - 2.5.2 กฎศีลธรรม
 - 2.5.3 กฎหมาย
- 2.6 เนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ
 - 2.6.1 ความเชื่อในไสยศาสตร์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์
 - 2.6.2 ความเชื่ออันเนื่องมาจากพุทธศาสนา
 - 2.6.3 ความเชื่อเรื่องโชคชะตา
 - 2.6.4 ความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นเสนียดจัญไร
- 2.7 เนื้อหาเกี่ยวกับข้อกีดและปรัชญาในการดำเนินชีวิต
- 2.8 เนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ
- 2.9 เนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษา
- 2.10 เนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งเสพติด
- 2.11 เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาสังคม
 - 2.11.1 ปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ
 - 2.11.2 ปัญหาเศรษฐกิจ
 - 2.11.3 ปัญหาการศึกษา
 - 2.11.4 ปัญหาแรงงาน
 - 2.11.5 ปัญหาเกี่ยวกับเพศ
 - 2.11.6 ปัญหาการแบ่งชนชั้นในสังคม
 - 2.11.7 ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ
 - 2.11.8 ปัญหาการจราจร
 - 2.11.9 ปัญหาศีลธรรมเสื่อม
 - 2.11.10 ปัญหาเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ
- 2.12 ข้อความที่กล่าวลอย ๆ

2.1 เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล กล่าวถึงตนเองและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1.1 กล่าวถึงตนเอง ข้อความที่มีเนื้อหา กล่าวถึงตนเองนี้ ส่วนใหญ่จะหมายถึงคนขับรถ มีเพียงบางข้อความที่กล่าวถึงกระเป๋ารถ เด็กค้าขายรถ แต่ก็เป็นส่วนน้อย

เนื้อหาเกี่ยวกับตนเองที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถจะมีหลายลักษณะ ดังนี้

บอกสภาพตนเอง อาจจะเป็นสภาพคนขับหรือสภาพรถก็ได้ทั้งปรากฏในวรรณกรรมว่า

- ไม้ท่อน
- ไม้ท่อน
- ไม้แกวธร
- สิ่งห่อ
- เต้าสยามยามน้ำชด

หรือกล่าวในลักษณะที่ตนเองเด่นเหนือผู้อื่น ได้แก่

- ราชเต้า
- จ้าวอินทรีย์
- เกร็ดอุทัยพระอินทร์
- ลูกชายเหล่าเทวดา
- สิ่งท่อนแคนสยาม
- เต้าบรรดาศักดิ์
- เต้ากายสิทธิ์

กล่าวถึงสภาพความเป็นอยู่ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและทั่ว ๆ ไป เช่น

- ลูกจ้างเมีย
- ไกรทองล่องใต้
- นักขับรับจ้าง
- ไม้ท่อนห้องเย็น

- ไข่มุ่มรถบรรทุก
- หน้่ม ต.จ.ว. ขั้มรถหวานเย็น
- เพ่ญุ่ตวรรษามราตรี
- ส่องเค้พเนจร
- เฒ่าฮาร์คหวานเย็น
- ไข่มุ่มรถบรรทุก
- ลูกพ่อขุน
- ลูกเมียน้อย
- เขยซั้คคอก
- ซ้ามาคนเคี้ยว
- มาตามนัด
- มาแล้วเหล็กไหลหัวร
- รักไม่ยุ่งม่งแต่งงาน
- รักไม่ยุ่ง ม่งจับไก
- รักไม่ยุ่งม่งแต่เงิน
- รักไม่ยุ่งม่งแต่เพี้ยว
- ยุ่งไม่มีเวลารัก
- อยากจะรักแต่ไม่มีเวลา
- ขอโทษที่ไม่มีเวลาจ้อ
- สิบล้อหน้่มโชคคิ
- สิบล้ออยากมีผู้แทน

บอกฐานะทางเศรษฐกิจ เช่น

- ฝั่เป็นคนจน
- ฝั่มีคนจนจึงทนขับ
- คนจนไม่มีสิทธิ์

- คนโคราซขาดเงิน
- เจ้าบุญทุ่ม
- เศรษฐีแก๊งจน
- เขยเศรษฐี

เนื้อหาเกี่ยวกับสภาพชีวิตครอบครัวและความรัก บอกสถานภาพ
ของต๋นว่ายังโสด มีแฟนแล้ว เป็นพ่อหม้าย ในด้านความรัก เป็นนักรักและขี้ขลาดใจผู้อื่น หรือ
ขาดนาง - ขาดรัก รอดรัก ตามนางะ ดังนี้

บอกสภาพเป็นโสด

- พี่ยังโสด
- พี่โสดขิง ๆ
- หนุ่มโสดที่ไม่มีพันธะ

บอกสภาพมีแฟนหรือครอบครัวแล้ว เช่น

- เขามีแฟนแล้วยะ
- อย่ารักผมนะผมมีเมียแล้ว
- มาแล้วโซเฟอร์พ่อลูกอ่อน
- หนุ่มเมียปลอม
- หนุ่มโสดเมียปลอม
- หนุ่มแก่เมียปลอม

บอกสภาพเป็นพ่อหม้าย เช่น

- พ่อหม้ายเนื้อหอม
- พ่อหม้ายลูกคึก
- กระเป๋านุ่มพ่อหม้าย
- รักเร่จากหนุ่มร้อยเอ็ด แต่ก็ยังเป็นพ่อหม้ายวัยสระรุ้น

เป็นนักรักและขี้ขลาดใจผู้อื่น เช่น

- ธนาการฝากรัก
- เทพบุตรนักรัก

- หนุ่มมหาศาล
- หนุ่มราคะ
- ขวัญใจนักเรียน
- ขวัญใจแม่ค้า
- ขวัญใจลูกเอ๋!
- ขวัญใจแม่และลุง
- ขวัญใจสาวสามพราน
- ขวัญใจลูกเสือชาวบ้าน

ชาครัก - ชาคนาง เช่น

- หนุ่มชาครัก
- กระเป๋ชาครัก
- เด็กจรดชาครัก
- ชาคแต่น้อง
- ชาคนางเพียงอย่างเดียว
- หาหญิงรักจริงยังไม่เจอ

รอรัก - รอนาง เช่น

- หนุ่มเพชรคอยเธอ
- รอรักจากสาวชาวไร่
- คอยได้เพราะใจรัก
- สืบลือรอรักสาวคนสวย
- หนุ่มนครปฐมรอรัก
- มาอีกแล้ว เป็ดน้อยคอยรัก

ตามหานาง เช่น

- กลับเถิดน้อง
- ตามน้องกลับชิงกวาง
- ปีกเจียงฮายเถิดน้อง

- ตามลูกเมียยาย
- ตามหาเทพธิดาในฝัน
- ขายนามาเมืองกรุง แต่มาคมั่งตามหานาง
- หนุ่มอ่างทองมองหาแฟน

เนื้อหาที่กล่าวถึงลักษณะและคุณสมบัติที่ดีของคน เช่น การรอคอย
เป็นคนรูปหล่อ ไม่ยอมแก่ตามวัย มีเสน่ห์ ใจดี และบอกถึงลักษณะที่ดีอื่น ๆ ของคน ดังตัวอย่าง

กล่าวถึงความรูปหล่อ ไม่ยอมแก่ตามวัย ดังข้อความว่า

- ถึงรถจะเก่าแต่คนขับรูปหล่อ
- ถึงรถจะเก่าแต่กระเป๋ารูปหล่อ
- ยังหนุ่มหล่อเพียว
- ใครหนอจะหล่อเท่าพี่
- พี่ยังไม่แก่หрокน้อง
- โซเฟอรส์สุดหล่อ
- แก่แต่ตัวหัวใจหนุ่ม
- ถึงแก่แต่แรงยังดี

กล่าวถึงความมีเสน่ห์ ใจดี และบอกถึงลักษณะที่ดีอื่น ๆ ของคน

- ใจหนุ่มเสน่ห์แรง
- เฒ่าเสน่ห์
- หนุ่มใจพระ
- หนุ่มบางไฟใจพระ
- เทพบุตรใจพระ
- ถึงคำแต่ใจดี
- ชั่วก็แสนสยแต่ที่ใจนั้นพอพระ
- คนร่อยอย่างพี่ไม่มีคาว
- เป็นแฟนกับคนขับ ถึงนั่งหลับก็ส่งถูก

- อยากนั่งรถฟรีมีผู้ขับรถบรรทุก
- อยู่กับพี่ไม่มีอคติ

เนื้อหาที่กล่าวถึงตนเองโดยแสดงลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพเจ้าของ

คนรถออกมา

- พ่อไก่น้ำ
- พ่อปลาไหล
- รักพี่แต่เสียคายน้อง
- แม่เราเราก็รัก แม่เต้าเราก็รัก
- รักแท้คือแม่ข้า รองลงมาคือน้องเมีย
- รักเคียวหลายจังหวัด
- รักคอกจึงหลอกเล่น
- รักเพื่อเลือก
- รักไม่เลือก
- หัวใจไม่เคยว่าง
- มีเจ้าของแล้ว แต่ชั่วคราวได้
- ถึงผมจะแก่แต่ก็ยังโสด ถ้าเธอจะโปรดย้ายมาถึงเมีย
- เข้าเขตสาวนาข้าว พี่ง้าวอีสาวนาเกลือ

เนื้อหาที่กล่าวถึงลักษณะนิสัยพี่หญิง ทะนงตนของคนรถ ทะนงใน

ความเป็นหนึ่ง ความเก่ง ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของตน ดังตัวอย่าง

- หนึ่งมาตลอด
- ก้องอีสานสะเทือนกรุง
- ทหารนับหวด ตำรวจเจ้าผู้ หนึ่งในทองต้องอยู่กับพี่
- แยมพะอย่าง
- ยากอย่างไรข้าคือฟ้ายังร้องไห้
- สิบล้อเสี้ยว ๆ ไม่เคยเหี่ยวตาย
- วันใดขาดฉันแล้วเธอจะรู้สึก

- รักคนรตอนาคตเป็นคุณนาย
- รักกับสิบล้อไม่ต้องไปจ้อรตหัวร
- จนนักรักสิบล้อไม่ต้องจ้อพวกรตเก่ง
- รักกับคนรตอนาคตได้นั่งรตฟรี
- รักกับสิบล้อไม่ต้องจ้อสิบล้อ
- กกที่สิบล้อคือว่าชูคอจ้อรตเบนซ์
- บุญแล้วทุนหัวหัวเป็นคนรต
- บุญแล้วทุนหัวที่ได้หัวสองแถว
- ก็แล้วทุนหัวที่ได้หัวขักรต
- แต่งกับที่รับรองได้เป็นเศรษฐีในเรือนคนยาก
- ขาค่านเราอค ขาครตค่านเคิน
- รตเป็นของค่าน แต่ค่าโดยสารเป็นของเรา
- กรรมกรก็ไซเฟอร์ พอเพลอ ๖ เป็น ส.ส.
- จับกังโรงสี ถึงไม่ดียังมีเกียรติ
- เกียรตินี้ซำยังถือ หรือกระบือที่ค่านเรียก
- ค้างคาวราตรี ปฐพีซำบินไป
- เฒ่าไฮเวย์ เฒ่าไม่เห็นเทรเลอร์

เนื้อหาแสดงลักษณะนิสัยวางโต เลือคร้อน และความเป็นนักเลง

ของคนรต กังซ้อความ

- ไกรชวระ
- เกี้ยวรู้ผล
- ย่อมได้
- ภูชิใหญ่
- เรื่องของภู!
- เออ! เอ็งเก่ง
- ออย่าซ่า...น้ำเซ่ง

- ปากเหม็นอมยา ปากหอมคัน
- ปู่โธ...มันก็ไ้แก่นั้นละว่า
- มันคนละรุ่น
- แข่งไม่ว่า ปากหน้าโคนคัน
- แข่งซ้ายถูกคำ แข่งขวาถูกเตะ
- ข่าสไม่มีอันคืบ ทำเป็นขบขันหน้า
- ข่าล้างลูกสูบ เลือกมาจุกกระเบหลัง
- พุคมากเคี้ยวชนแฉ่งเลย
- จวกให้มันยับ ถ้าถูกจับเพราะมันทิว
- แชนสะบัดเมื่อได้ซัดฉลามบก
- เกราะหักเกราะหัก^{ข้าง}ก็แค่ตายชายชาติเสือ
- เขี่ยให้มันตกขอบอยู่ที่รอบไกรมันจัก
- แข่งเพรอะเคี้ยวโคน
- ชีวิตจะสั้นถ้าคิดในเต็กดาวตนเอง
- ฉาคันสักฟัวะ แหมมายี้ว่าซ่าสลับ
- ที่เอ็งกูไม่ว่า ที่ซ่าเอ็งอย่าโวย
- กันไหนซ่าสออกมาซ่าขอแข่ง
- จะมันกวกันแรงเลือกมาเบ่งเก่งกว่าซ่า

เนื้อหาบอกความรู้สึกต่าง ๆ ออกมา ดังนี้

กล่าวถึงความสุข เช่น

- สิ่งไหนมีความสุข แต่ไร้เกียรติ
- สุขใจยามใกล้เธอ
- สุขใจเมื่อไกลเมีย

แสดงความน้อยใจ เกียดแค้นขึ้น

- คนขับรถเมล์ชาวสาวไม่สน
- อาชีพนี้ยังมีคนหยัน

- เกิดเป็นคนทั้งที่ใครไม่เห็นความดีก็แล้วไป
- ลูกเมียน้อยมันน้อยใจจัง
- อูย! ชีวิต
- เกิดมาให้หมาคาบ
- เสือเฝ้าคันหนัก
- เมื่อนั่งมีมากมายมิตรหมายมอง
เมื่อมีวามองมิตรมอง เหมือนหมูหมา
เมื่อไม่มีวามิตรไม่มองมา
เมื่อมีวามองหมูหมาไม่มามอง

กล่าวตัดพ้อต่อว่าโศครวญ เช่น

- เท่านั้นที่เชื่อ
- เท่านั้นที่ซึ้ง
- โอ! คนอย่างเรา
- โอ...ผมถูกใส่ร้าย
- เคียนจากฟ้า ช้าจากแฟน
- ยิ้มของฉลาม หรือจะข้าเท่านั้นตาสิบสี่

บอกความรู้สึกห่วงใย ขอความเห็นใจ

- เต่าห่วงแฟน
- หวังเหว็ดแม่ไผ่แดง
- พี่เห็นใจกระเป๋าน้อย กำฟ้าเมีย
- อาชีพนี้คนก็คงเห็นใจ

เนื้อหาบอกความเบื่อหน่าย ไม่พอใจในสภาพความจำเจของชีวิต

การงานและชีวิตส่วนตัว ดังข้อมูลวรรณกรรมที่บันทึกไว้ว่า

- รถก็เก่า กระเป๋าเก่า แม่จ้ง
- รถก็เก่า เมียก็แก่ แม่ก็เจ็บ
- เสือ...ถูระเบิด

- ซ้อยละหน้าย
- เบื่อการรอกอย
- ปวคเซต เฟลียฮาร์ท
- น้อย ๆ หน่อย บ่อย ๆ เชิง
- ชีวิตหนอชีวิต
- โลกเหว
- เด็กฮาร์ทมีปัญหา
- ดีกว่าอยู่เปล่า ๆ

เนื้อหาที่บอกสภาพของตนเองอย่างติดตลที่มีอารมณ์ขึ้น ตั้งข้อความว่า

- พี่ไม่ใช่คนซำส แต่บ้ายอ
- ตามใจท่าน แต่อย่าซัดใจผม
- เรียมสละแล้วซึ่งกิเลส มีแต่ตัณหา
- ถึงเลวพี่ก็เลวบริสุทธิ์
- จะผูกคอตายก็จะอายุคู่แข่ง
- พี่ไม่ใช่เป๊ปซี่ฟิงไม่มีที่สุด
- อย่างจับนะพ่อหวง
- อย่างมากถึงฉันทเลย
- อย่างมองนักผมเขินแล้วรู้ไหม
- พี่อยู่ว่าง ๆ รับจ้างเป็นผี
- อยู่ว่าง ๆ ไม่มีใครจ้างไปเป็นผี
- รักคนรถ อนาคตคอตาย
- จ้างพี่ก็ไม่เข็ด เป็ดพี่ก็ไม่กลัว
- บุญแล้วทูนหัวที่มีผิวสีเมา

2.1.2 กล่าวถึงบุคคลในครอบครัว อันได้แก่ สามี-ภรรยา บุตร บิดา

มารดาของทั้งสองฝ่าย

วรรณกรรมคนรที่มีเนื้อหากล่าวหาตึงถึงสามี-ภรรยา จะกล่าวถึงความรัก ความผูกพันห่วงใยที่มีต่อกัน ความหึงหวง หน้าที่รับผิดชอบของสามีที่มีต่อครอบครัว เรื่องเพศภายในครอบครัว ความไม่ราบรื่นภายในครอบครัวอันเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น เกิดจากพฤติกรรมที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่ซื่อสัตย์ต่อกัน นอกจากนี้ยังมีข้อความหยอกล้อ หรือล้อเลียนภรรยา และน้องสาวภรรยา ดังนี้

๑) เนื้อหากล่าวถึงความรัก ความผูกพันห่วงใยระหว่างสามี-ภรรยา ดังตัวอย่าง

- คิวไกรมาน้ำตาใครไหล
- คิวซาอย่าหลับใน
- คิวจำ เมียมา
- แม่ ๆ คิวหนูมาแล้ว
- ถึงเหี้ยก็เมียเรา
- ชีวิตฝากไว้กับพวงมาลัย ดวงใจฝากไว้กับเมียรัก
- รักเมียเท่าฟ้า
- เมียสั่งให้ขับชา

เนื้อหากล่าวถึง ความหึงหวง เช่น

- อย่างนะ คิวฉันท้า
- ประตูลืมเมียสั่ง

เนื้อหากล่าวถึงหน้าที่รับผิดชอบของสามีที่มีต่อครอบครัว เช่น

- หมายคเห้งอเพื่อเมียบังเกิดเกล้า
- ตากแดดตากลมก็เพราะนมสองเต้า
- หมายคเห้งอทุกหยดเพื่ออนาคตลูก
- มีเงินนับเป็นน้อง มีทองนับเป็นเมีย

เนื้อหากล่าวถึงเพศสัมพันธ์ระหว่างสามี ภรรยา เช่น

- การเมื่องพี่ไม่ยุ่ง การมุ้งพี่ไม่ขาด
- เวลากินพี่ป้อน เวลานอนพี่ปล้า

- ขึ้นทางด่วนอ้อมีฮวันกวนตะบัน
- คุ่มกำเนคนะน้อง มีห้องจะหนักกรณ

ข้อความที่มีเนื้อหาแสดงให้เห็นถึงความไม่ราบรื่นภายในครอบครัว อันเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ เป็นต้นว่าเกิดจากพฤติกรรมที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่ซื่อสัตย์ต่อกัน หรือเกิดจากภาวะทางเศรษฐกิจ ดังตัวอย่าง

- เมียพี่มีชู้
- เมียทิ้งเพราะวิ่งรถ
- ไปเสียนา กลับมาเสียเมีย
- แค้นกินนึ่งพี่ไม่กลับบ้าน
- ขับรถ 4 เกียร์ เหมือนมีเมีย 4 คน ถ้าอยู่ครบทุกคนแม่คงชนกันตาย
- เจิงไปหังปี ทนใช้หนี้ที่มีเมีย
- กอดเมียไม่เอาจะกอดขวดเหล้าก็เชิญ
- ว่าพี่ชั่วแล้วเอาทำผัวทำไม
- รถก็เก่า เมียก็แก่ แม่ก็เจ็บ
- อยู่บ้านเมียก็ค่า ออกมาจ่าก็จับ ฎะเบิด

ข้อความหยอกล้อหรือล้อเลียนภรรยา ซึ่งบางครั้งก็นำภรรยา มาเปรียบกับมารดา และหยอกล้อไปถึงน้องสาวของภรรยา เช่น

- เปื้อแล้วเมียฉัน
- ขอไปทีหนี้เมียมา
- ลูกสองน้องก็ยังสวย
- เมียหนึ่งคือที่รัก เมียสุดสวาทคือแม่โขง

เปรียบภรรยากับมารดา เช่น

- มีเมียเหมือนมีแม่
- เมียดีเหมือนแม่ เมียแย่เหมือนหมา
- เมียสาวเหมือนแม่ เมียแก่เหมือนควาย

หยอกล้อไปถึงน้องสาวภรรยา เช่น

- พี่ว่าน้องเมียรักตาย
- ง่วงแล้วจอดพักน้องเมียรักแม่ ๆ
- หยาดเหงื่อเพื่อน้องเมีย

ข้อความในวรรณกรรมคนแรกที่เนื้อหากล่าวถึงบุตร จะกล่าวถึงด้วยความรัก ความเป็นห่วง ความอาทร และการทุ่มเทร่างกายแรงใจทำงานเพื่ออนาคตของบุตรของตน ดังตัวอย่าง

- ใต้หนึ่งลูกพ่อ
- ขวัญใจลูกเอ๋ย
- อย่าหลงลืมลูกเรา
- เหงื่อทุกหยด คืออนาคตลูก
- เลยสีทุ่มไปนึกคิดคำนึงลูกอีก 1 บาท

เนื้อหาสาระในวรรณกรรมคนแรกที่กล่าวถึงบิดา-มารดา จะกล่าวถึงความรัก ความผูกพันระหว่างตนกับบิดา-มารดา รวมทั้งความเคารพและสำนึกในพระคุณ ทว่าบางครั้งก็นำเอาบิดา มารดา มาเปรียบเทียบกับภรรยาด้วยความมีอารมณ์ขัน แต่มิได้ถูกเหยียดหยาม ดังนี้

กล่าวถึงความรัก ความผูกพันระหว่างบรรดาคนรักกับบิดา มารดา เช่น

- แม่จำอยู่ไหน
- แม่จำลูกมาแล้ว
- ลูกรักของแม่
- ขวัญใจมารดา
- ไม่มีใครรักเราเท่าพ่อแม่
- พ่ออยู่ไหน

แสดงถึงความเคารพและสำนึกในพระคุณ เช่น

- กราบเท้าคุณแม่
- พระคุณพ่อแม่เหนือสิ่งใด
- ไม้เท้าของผู้เฒ่า ดีกว่าลูกเท้าออกตัณยู

การนำเอาบิดา มารดามาเปรียบกับการรักษาด้วยความมีอารมณ์ขัน

แต่ไม่ได้ถูกเหยียดหยาม ดังตัวอย่าง

- คำพ่อคำแม่ยังน่าคบ คำเมียที่เคารพไม่ได้
- คำพ่อคำแม่ยังพอคบ คำเมียที่เคารพไม่ได้

เนื้อหากล่าวถึงพ่อตา-แม่ยาย ซึ่งเป็นบิดา มารดา ของภรรยาของ
คนนั้น บรรณกรรมคนรถจะตัดพ้อต่อว่าในทำนองก้าวก่ายเรื่องในครอบครัว และนำมาล้อเลียน
ซึ่งกล่าวถึงน้อยมาก ดังนี้

การตัดพ้อต่อว่า ดังข้อความ :-

- เก็บเงินไว้ใช้จ่าย แต่แม่ยายขายลูกเขย
- ยามมีแม่ยายรัก ยามตกยากพรากรูทนี่

นำมาล้อเลียน ดังข้อความ :-

- กลัวแล้วเจ้าพ่อตาป็นโค
- ตะพ่อตา คำแม่ยาย

2.1.3 กล่าวถึงผู้ชายทั่วไป เนื้อหาที่กล่าวถึงผู้ชายทั่ว ๆ ไป ปรากฏใน
บรรณกรรมคนรถเพียง 9 ข้อความ ซึ่งนับว่าน้อยมาก และจะกล่าวถึงผู้ชายในลักษณะไม่มีคำ
ควรแก่การสนใจ เชื่อถือไม่ได้ หลายใจ ดังนี้

- เชื่อผู้ชาย เชื่อควายดีกว่า
- ชายหนึ่งคือดวงใจ ชายทั่วไปคือยาพิษ
- ผู้ชายไม่ใช่เรา อย่าไปเสียเวลาพิสูจน์
- รุ่งมี 7 สี ชายชาติทรูหรือจะมีใจเดียว
- รักผู้ชาย รักควายดีกว่า

- ผู้ชายไม่ใช่พ่อ อย่าไปจ้องเคียวได้ใจ
- พ่าย่อมเปลี่ยนสี ชายชาตรีหรือไม่เปลี่ยนใจ
- ผู้ชายไม่ใช่เลขคณิต อย่าไปกักใจให้เปลืองสมอง
- ชายชาตรีถ้าจะคู่ให้รู้แน่ มิควรแก้พจมานหญิงชานไซ
- แดวโรงงานก็มีถมเถไป ชายเปรียบได้เช่นคังลิง

2.1.4 กล่าวถึงผู้หญิง การกล่าวถึงผู้หญิงในวรรณกรรมคนรุ่นนี้

2 ลักษณะคือ กล่าวถึงผู้หญิงด้วยความรัก ยกย่อง ใช้คำอันไพเราะรื่นหู หรือแม้จะใช้คำไม่ไพเราะรื่นหู แต่ก็ยังมีใจความบ่งบอกความสำคัญของผู้หญิงนั้นที่มีต่อตน อีกลักษณะหนึ่ง จะถูกดูถูกเหยียดหยามและไม่ให้เกียรติผู้หญิง บางครั้งเรียกผู้หญิงด้วยคำว่า คำหยาบ และมองเห็นผู้หญิงเป็นเพียงเครื่องระบายอารมณ์เท่านั้น ดังนั้นผู้หญิงในวรรณกรรมคนรุ่นนี้แยกออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้คือ

2.1.4.1 ผู้หญิงในฐานะภรรยา หรือคนรัก จะกล่าวถึงด้วยความรัก ความห่วงใย บทบาทของผู้หญิงในฐานะเป็นกำลังใจในการทำงาน ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตของคนรัก และผู้หญิงที่รักในฐานะเครื่องระบายอารมณ์ดังนี้

กล่าวถึงผู้หญิงด้วยความรัก และห่วงใย เช่น

- รักเมียเท่าฟ้า
- รักแท้คือเธอ
- รักเคียวใจเคียว
- รักเธอเสมอ
- เธอคือดวงใจ
- ชีวิตของเรียม
- หวังเหวิดแม่ไฉ่แดง
- เมื่อน้องมีทุกข์ ใจพี่จะสุขได้อย่างไร

กล่าวถึงผู้หญิงในฐานะเป็นกำลังใจในการทำงาน เช่น

- สู้เพื่อเธอ
- เพื่อเธอที่รัก

- ชีวิตฝากไว้กับพวงมาลัย ดวงใจฝากไว้กับเมียรัก
- ค่าของรักอยู่ที่รักดี ค่าของปวี้อยู่ที่เธอขังไว้
- งานหนักก็สู้ ถ้าไม่ลองอยู่แบบข้าง

กล่าวถึงผู้หญิงในฐานะที่มีอิทธิพลต่อคนรอบข้าง

- ประคองเสีย เมียสั่ง
- ตากแดด ตากลม ก็เพราะนมสองเต้า
- เชอหน้าพี่โดยปวศเสียนเรือนเก่า
- เช็ดเชียวอ้อมหัน กลืนกินกระทั้งตัว

ผู้หญิงที่รักในฐานะเครื่องระบายอารมณ์

- แกร่รักเริ่มกอดน้อง พอท้องเริ่มกลืนน้ำ
- มีเงินนับเป็นน้อง มีทองนับเป็นเมีย
- ออกลืมคนนอน เพราะนมสองเต้าชุ่มขึ้นมาซึม

2.1.4.2 ผู้หญิงทั่วไป บรรณกรรมคนรอบข้างจะกล่าวถึงผู้หญิงทั่วไป

ในฐานะเครื่องระบายอารมณ์อื่นแสดงให้เห็นถึงทัศนคติทางลบของคนรอบข้างต่อผู้หญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทัศนคติทางเพศที่กดขี่ข่มเหงและถูกเหยียดหยามผู้หญิง นอกจากนี้ยังแสดงความเกลียดแค้นและก้าวร้าวผู้หญิงด้วยคำหยาบและการด่า ในบางครั้งจะกล่าวถึงผู้หญิงที่เป็นน้องภรรยาในลักษณะหยอกล้อก็มี

เนื้อหาที่กล่าวถึงผู้หญิงในฐานะเครื่องระบายอารมณ์

มองผู้หญิงที่รูปร่าง ความชั่วร้าย อันก่อให้เกิดความรู้สึกทางกามารมณ์ และเป็นเพียงเครื่องระบายความใคร่ชั่วครั้งชั่วคราว ดังข้อความ :-

- สาวสมัยสี่
- อีสาวอก 38
- จากนางที่มีมเอสไป แหมได้โสมมโศกสะบัด
- ขาว ขาว อุงอวบ
- อุงอวบเอวี่ะ ๆ
- หญิงหนึ่งถึงดวงใจ หญิงตัว ๆ ใจเฝ้าภาวโรน

- สวยกว่าเธอ 30 มีดมไป
- อย่าคิดว่าสวยเลิศเลอ สวยกว่าเธอ 20 บาท
- จารึกข้างกระบะ จูบพื้นจะจี๋ยาหยี
- คนสวยอย่ามองเห็นท้องมาเยอะ
- แผลพิมพ์ของชาติ คือผู้หญิงทุกคน
- เจ็บจริงนะหนู เคยทวงรู้ว่าหัวก้อย
- เครื่องที่สืบแรงม้า เครื่องน้องยาฆ่าที่ตัว

ข้อความที่กล่าวถึงผู้หญิงด้วยความดูถูกเหยียดหยาม และเคียดแค้น
มองผู้หญิงไรค่า ใจโลเล โกหกหลอกลวง เห็นแก่เงิน ได้แก่ข้อความต่อไปนี้

- อันนารีไม่ดีเท่าयाถ่าย
- ถึงรูปงามแต่ใจหยาบก็ไรค่า
- นารีมีมากเหมือนฝูงลิง
- อดีตเป็นของฉัน ปัจจุบันเป็นของใคร
- รักของเธอ เผลอเป็นไม่ได้
- พี่มือไว ไม่เท่าน้องใจเร็ว
- ปลายังเปลี่ยนน้ำ คนงามย่อมเปลี่ยนใจ
- ใครเขาก็รู้ รักของน้องเหมือนสองขลุ่ย
- รักของหญิง เหมือนลิงหลอกเจ้า
- รักผู้หญิงเชื่อลึงคิกว่า
- ถ้าน้องเลิกต่อแหลจะให้นมมาขอ
- ความล้าอีต่อแหล
- แค้นหญิงใจหมา ห้องตามล่ามาล้างเกล็ด
- สตรีก็อัครของสตาจค์
- ผู้หญิงหน้าเงิน
- พอมีเงินเรียกพี่ชา หมคเงินตราเรียก...ไอ้...

กล่าวถึงด้วยคำค่า หรือคำหยาบเช่น

- อูย! อีเวอร์
- โธ่! อีบ้า
- อีหน้ามึง

กล่าวถึงผู้หญิงที่เป็นน้องภรรยาในลักษณะหยอกล้อ

- หยอกเหงื่อเพื่อน้องเมีย
- รักน้องเมีย
- พี่ว่างน้าน้องเมียรักตาย
- ว่างแล้วจอกหัก น้องเมียรักเน่ ๆ

2.1.5 กล่าวถึงผู้โดยสาร ผู้โดยสารเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง และสำคัญต่อคนขับรถโดยสารต่าง ๆ อาทิ รถเมล์ รถสองแถว เป็นต้น ดังนั้นข้อความที่กล่าวถึงผู้โดยสารของคนรถจึงออกมาในลักษณะตระหนักถึงความสำคัญของผู้โดยสาร แสดงความดีใจ และขอบคุณผู้โดยสาร ขอร้อง ขอความร่วมมือ ในการโดยสารรถ ขอร้องห้ามและเตือน เกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการโดยสารรถเพื่อความปลอดภัยของตนเอง และผู้โดยสารอื่น และหยอกล้อตักต้อว่าผู้โดยสาร

วรรณกรรมที่มีเนื้อหาแสดงว่าคนรถเห็นความสำคัญของผู้โดยสาร และขณะเดียวกันก็ตระหนักถึงความสำคัญของคนไปด้วย ดังนี้

- ขาดท่านเราค ขาครทท่านเกิน
- ไม่มีท่านเราค ไม่มีรถท่านเดิน
- รถเป็นของท่าน แต่ค่าโดยสารเป็นของเรา

ข้อความที่กล่าวแสดงความดีใจ และขอบคุณผู้โดยสาร เช่น

- น้องขึ้นพี่ดีใจ น้องลงไปพี่คิดถึง
- คุณขึ้นรถเราดีใจ คุณลงไปเราคิดถึง
- ความดีของท่านอยู่ในสำนึกของเรา
- ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ห้อยโหนโดยไม่บ่นซักคำ

ข้อความที่แสดงให้เห็นถึงการขอร้อง ขอความร่วมมือในการโดยสาร-
รถจากผู้โดยสาร เช่น

- คนสวยซิคใน
 - น้องหนูซิคในหน่อย
 - สาธุชนน้ำใจดี สามัคคีนั่งซิคใน
 - ผู้เจริญแล้วกรุณาเดินใน
 - บันไดไม่ใช่ชายหาด มีโอกาสเดินในด้วย
 - กระโดดอีกนิดต่อชีวิตให้คนรถ
 - ขยับอีกนิดต่อชีวิตให้คนขับ
 - กระโดดเข้าไปอีกนิด ต่อชีวิตให้รถเมล์
 - เบียดกันนิดจงดกอกภัย
 - ขึ้นรถเมล์ไม่เสียเกียรติ แม้จะเบียดกันเอาหน่อย
- เพราะน้ำมันมีน้อย ควรใช้สอยเมื่อจำเป็น

การขอร้อง ห้าม และเตือนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการโดยสารรถ
เพื่อความปลอดภัยของตนเอง และความสงบของผู้โดยสารอื่น เช่น

- อย่ายืนแขนออกนอกกรง เคี้ยวข้าว
- ห้ามห้อยโหน ห้ามขึ้นนอกป้าย
- อย่าสูบบุหรี่บนรถเป็นอันตรายต่อกระเป๋
- ดับบุหรี่ของท่านซะ ก่อนที่จะไม่มีบุหรี่ให้ดับ ถ้าท่านถูกจับ ปรับตั้ง 500
- ใช้มันกรูดาดึงค่อย ๆ ปล่อยเบา ๆ

การหยอกล้อ ตักพ้อต่อว่าผู้โดยสาร ดังข้อความว่า

- พรุ่งนี้ค่อยขึ้นรถฟรีนะ
- ซาดิหน้าตอนป้าย ๆ ค่อยนั่งรถฟรี
- ถ้ารักพี่กรุณาช่วยถ้าน้ำมันพี่ด้วย
- " พี่รักจ๋า...ก่อนอื่นพี่ต้องขอโทษด้วยนะที่พี่ต้องเก็บค่าโดยสารจาก

คนที่พี่รัก เพราะน้ำมันแพง "

- ไม่รักไม่ว่าแต่ขอค่าโดยสาร
- ขึ้นรถผมแล้วขอโทษ โปรคอย่าเบ่ง
โปรcriบแจ้งทรัพย์สินส่งตรงมาให้
พี่ยกหน้าคนกระเป๋ามาไม่เข้าใจ
มีอะไรบอกมาอย่าอำพราง
- ลิงเท่านั้นที่ห้อยโหน
- ผู้ที่นั่งทางขวา ชี้นั่งทางซ้าย
- คนจัญไรยื่นข้างหน้า คนบ้ายืนบนไค
- คุณผู้หญิงนั่งซ้าย คุณผู้ชายนั่งขวา คนปราโพรคยื่น
- ว่ารักหลอกขึ้นรถฟรี
- พอนั่งรถแอร์ น้องลืมสองแถว
- ไม่มีของย่องขึ้นรถคันอื่น ของคาตกขึ้นรถเมล์ขาว

2.1.6 กล่าวถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจ การทำงานของตำรวจกับคนรถจะเกี่ยว
ข้องกันในบางครั้งก็ขัดแย้งกัน เนื้อหาในวรรณกรรมคนรถที่กล่าวหาจนถึงตำรวจจะออกมา
ในแง่ลบ คือ กินสินบน รัคไค เป็นผู้มั่งมีอำนาจทำงานเอาหน้า ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ และมีเพียง
ข้อความเดียวที่กล่าวถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจในฐานะผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ดังนี้

กล่าวถึงการกินสินบน รัคไค ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- ไคเหลือสิน หน้าทนเหลือหลาย
- กระสือข้างถนน ไครถยนต์ทนไม่ไหว
- กากีสีเครื่องแบบ ไว้ย ! ยอบแยบเอาแต่ไค
- ชูคตั้งแต่ขับ จับตั้งแต่ขี่
- เช่นแม่ส่งยี่สิบ คึกว่ารีบใบขับขี่
- ส่งสารคนขับปรับชะ 20
- ไคทุกวันฉันทะหน่าย
- ขับเร็วกว่า ขับช้าก็ไค

- กลัวยาม้าจะไม่ทัน กลัวบางคนมารีดไถ
 - ชู้ที่ไม่รู้ชู้ต เป่านกหวีดรีดจากใบสั่ง
- กล่าวว่าตำรวจเป็นผู้มีอำนาจ ทำงานเอาหน้า ไม่มีมนุษยสัมพันธ์

ดังนี้

- โคราชลูกแม่โม คนโตต้องฉลาม
- หมวกกับจ่าไม่เมตตาผมก็ต้องตรมใจ
- จ่าอย่าทำผม
- เข้าขี้น้ำหมวกตั้งค่านตรวจอวกผู้กำกับ
- จริตกริยาเหมจรรยานายร้อยเวร

กล่าวถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจในฐานะผู้รักษาสันติราชนันท์ ดังข้อความว่า

- จุกเงินเรียกสายตรวจ พวกตะกวดจะได้เข็ด

2.1.7 กล่าวถึงนายทุน จากข้อมูลวรรณกรรมคนรถที่เก็บรวบรวมได้พบว่า นายทุนเป็นผู้มีอิทธิพล และบทบาทในการทำงานของคนรถด้วยเช่นกัน การกล่าวถึงนายทุนส่วนใหญ่จะกล่าวถึงในทางลบ ว่านายทุนเอารัดเอาเปรียบเงินแรงงานของพวกเขา และหาผลประโยชน์ใส่ตัวโดยไม่คำนึงถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นกับส่วนรวม ดังข้อความในวรรณกรรมคนรถกล่าวว่า

- จาระบีเทพทะลัก นายใจยักษ์ให้ผมพักบ้างซี
- เจียมตัวก้มกอดกระดุม นายทุนกุมลมหายใจ
- นายทุนหน้าบาน คนงานหน้าหมอง
- ใจดำซ้ำซากชาติ เหมวางแผนนายทุนหน้าเลือด
- โธ่! ถ้าแม่ผมป่วยต้องช่วยค่ากะ

2.2 เนื้อหาเกี่ยวกับการทำงาน ในวรรณกรรมคนรถข้อมูลที่มีเนื้อหากล่าวถึงลักษณะการทำงาน สามารถจะแบ่งได้ดังนี้

2.2.1 จุกมุ่งหมายในการทำงาน จากวรรณกรรมคนรถแสดงให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายในการทำงานไว้ว่า เพื่ออนาคตของลูก เพื่อเก็บเงินแต่งงาน หรือเลี้ยงครอบครัว เพื่อการศึกษาของคนรัก เพื่อใช้หนี้และตั้งตัว ดังนี้

จุดมุ่งหมายเพื่ออนาคตของลูก เช่น

- พยายามเพื่อลูก
- เพื่อทุกหยดคืออนาคตลูก
- พยายามเพื่อทุกหยด เพื่ออนาคตลูก
- เพื่อทุกหยด คืออนาคตของลูกข้า

จุดมุ่งหมายเพื่อเก็บเงินแต่งงานหรือเลี้ยงครอบครัว เช่น

- เก็บเงินแต่งงาน
- เก็บเงินผ่อนเมีย
- พยายามเพื่อเงินหมั้น
- พยายามเพื่อเมียบังเกิดเกล้า

จุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาของคนรัก เช่น

- ส่งแ้วเรียนราม
- หาเงินส่งแ้วเรียนราม
- ชับ 6 ล้อ ส่งเธอเรียนปริญญาโท (นิค้า)

จุดมุ่งหมายเพื่อใช้หนี้ และคังตัว เช่น

- ทมคพนสองหม่นบาท
- ไถนาหาเงินซื้อรถ ขอยอมอดผ่อนรถสองแฉว
- ขนข้าวเข้าโรงสี ผ่อนส่งพนซื้อสองแฉว
- เป็นกระเป๋าทวังเก็บเงินไปนอก (ซาอุ)

2.2.2 ลักษณะการทำงาน เนื้อหาที่กล่าวถึงลักษณะการทำงานของคนรถ

ส่วนใหญ่จะกล่าวถึงลักษณะการขับรถ สภาพการขับรถที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุขอความเห็นใจ และร่วมมือจากคนเดินถนน หยอกล้อคนขับรถด้วยกัน คังนี้

เนื้อหาที่กล่าวถึงลักษณะการทำงานที่รีบร้อนแข่งกับเวลาและการขับรถเร็ว เช่น

- ค่วน
- เจ้าพายุ

- เต่าตีปีก
- เจอแซง แซงไม่สน
- งานไม่แย่ง แซงลูกเดียว
- ขอบใจที่รีบรี่เพราะเวลาน้อย
- ชื่นใจ ๆ น้องพี่ต้องใช้เวลา
- ขอแข่งสักนิด โปรดอย่าคิดว่าหว่าดเสีย
- ชยิกเข้าไปคันไหนดจะกล้าแซง
- จอทองล่องคู่มือแค่ ชัยงใหม่ใครถึงก่อน

เนื้อหากล่าวถึงการขับรถตามกฎหมายจราจร เช่น

- ซ้ายลูกเดียว
- ถนนสี่เลนให้วิ่งเลนซ้ายสุด
- ขับซ้ายชิดซ้าย ช่องขวาเพื่อนแซง
- เต่าชิดซ้าย กระต่ายชิดขวา กฎจราจร
- ทางซ้ายซ้าย ทางขวามือ
- รถผู้วิ่งขวา รถรับจ้างวิ่งซ้าย

เนื้อหากล่าวถึงลักษณะการขับรถที่ไม่ดี หว่าดเสีย ผิดกฎหมายจราจร เช่น

- ขับแทรกแล้วแทรกโด่ง
- ขับไม่ดีเพราะหนีรถเมล์
- กิริยามารยาท ฮี! มันปาดหว่าดเสียหลาย
- (ไ้) เฝ้าดีเซล ไร่ไร่แวงแซงเลนซ้าย
- เบรคน้อยหน่อย กระชากมากหน่อย อร่อยกำลังเหมาะ
- โครมเดียวนั้นถึงกับ กระนองขับขับไซเวย์
- ชนยันคอก บุกยันแทรก เลยต้องหลงเรือจ๋า
- กล่อมนางแบบฮ้อมอก จึงขับทดถนน

กล่าวถึงการหลีกเลี่ยง หรือหลบให้รถคันอื่นแซง เช่น

- แซงเลยพี่เมีย

- แสงเลยไถ้น้องเมีย
- เต่าแก่ ๆ แสงไปเลยลูกพี่
- แสงหน้าไปเลยหลานชาย ไม่ต้องคอยดู
- ยาวไปเลยลูกพี่
- เอ็งแม่แสงเต่าไถ้ลงคอ

กล่าวถึงสภาพการขับรถที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ

- ก็อย่ามากริบ แค่นับหนึ่งพอวิ่งสวย
- จิบเบียร์ที่ยอกเขา ตัวเราเมาแต่ลึกกันแรง
- หนุ่มขี่เมาสามกิโลก็
- อย่าแข่งมามากำลังคิด
- กล่อมนางแบบอ้อมอก จึงขับตกถนน

กล่าวถึงลักษณะการขับรถที่ต้องวิ่งเป็นเวลา การบรรทุกเกินน้ำหนัก

หรือชุกซ้อนของผิดกฎหมายมาในรถ

- อย่าค่าผมเลยครับ ผมมันวิ่งเป็นเวลา
- จิบหายไม่ว่า ถ้าช้าจะบรรทุก
- ขอชนแค่ข้ามแดน ที่รถแลนด์เอากันไว้
- ชุกไว้ได้เบาะทำไปเพราะมันถือสิน

กล่าวถึงสภาพรถที่มีควันดำ และขอความเห็นใจร่วมมือนอกจากคนเดิน

ถนนดังนี้

- พอทนไถ้น้องชายไอพ่น
- ฉุนไปทั้งเมือง โศตรจะเคืองควันดำ
- เห็นใจพี่บ้าง โปรดหนีรถหนัก
- ไปเที่ยวนี้ห้ามโดยสาร

เนื้อหาหยอกล้อคนขับรถด้วยกัน ข้อความเหล่านี้ติดอยู่ตามป้ายรถ

บรรทุก เช่น

- เก่งจริงก็ตามมา

- ตามมาเถิดน้อง
- น้องรักที่จริงให้วิ่งตามรถ
- ข้อความที่เกี่ยวกับการขับรถ เช่น
- คลานยังกะเต่า พอแข่งเข้าเราโดนสวด
- เต่าก็คยงหรือใจพี่
- ซ้ำไปนึกผิดด้วยหรือ
- ขับเร็วจึ่งว่า ขับช้าคัสโกปั่น
- ขับเร็วคนแก่ว่า ขับช้าจิกโกไว
- ขับเร็วไปป่าช้า ขับรถช้าเข้าเกบ่น
- ขับเร็วจิกโกห้ามว่า ขับช้าคนแก่อย่าปั่นมันแข่งนะ

2.2.3 บริการที่ให้ผู้โดยสารในวรรณกรรมคนรถเนื้อหาที่กล่าวถึงการให้บริการผู้โดยสาร มักจะออกมาในลักษณะของการหยอกล้อ และพูดเอาใจผู้โดยสารดังนี้

- ชนฟรี ลงบาท
- ชนก่อนโชคตีก่อน
- บริการไม่สุภาพโปรดแจ้งปอเต็กตึ๊ง
- จอดสวย ๆ อาหมวยจะลง
- ยามเมื่อนั่ง สองแถว แจ่วไหมพี่
- นั่งทุกที ปั่นทุกที มีให้ขับ
- เบรคแล้วจอด รีบแข่ง แย่งกันกัน
- ปั่นทุกวัน นั่งทั้งปี ชีตูก เลี้ยว

ขออภัยในความผิดพลาดของท่านด้วย

ด้วยความปรารถนาดี

จากกระเป๋

วรรณกรรมคนรถที่มีเนื้อหากล่าวเอาใจผู้โดยสาร และประกันความปลอดภัย ดังตัวอย่าง

- สุรแจ็กสมาง้อยารถเมล์โดยนะ
- สองแถวรอน้องไฉนจะจี
- ทุกชีวิตปลอดภัยในสองแถว
- ไปสายดีกว่าไปไม่ถึง
- เรารักผู้โดยสารทุกท่านเหมือนชีวิตเรา

2.2.4 อุปสรรคในการทำงาน ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของคนรถที่ปรากฏในวรรณกรรมจะกล่าวถึงปัญหาการจราจรติดขัด อุบัติเหตุ น้ำมันแพง ปัญหาอันเกิดจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ นายทุน และบรรดาพวกมิจฉาชีพ ดังตัวอย่าง

กล่าวถึงการจราจรติดขัดว่า

- ฝนตก รถติด
- ฝนก็ตก รถก็ติด น้ำมันก็แพง แพงก็จับ

กล่าวถึงอุบัติเหตุ เกี่ยวกับการขับรถยนต์ชนคน หรือชนกับรถด้วยกัน หรือเหตุขัดข้องเกี่ยวกับสภาพรถ ดังนี้

- ชาสกับตะราง โน่นบางขวางขับชนคน
- ชนแล้วไม่ใส่คืนหมา คนขับก็หมา
- ชนแล้วไม่หนี คือคนที่อยากติดคุก
- ขึ้นรถยามเครื่องดับ ชนและทับดับเครื่องหนี
- ชนตูดพอว่า ชนหน้าพี่แย
- เกรงใจจนต้องจอด ยังไม่รอดยวงมันแตก

กล่าวถึงสภาพน้ำมันแพง และการเติมน้ำมันที่กำหนดเวลาว่า

- น้ำมันแพงมีหวัง แต่งตาย
- ห้ามฟรี ภาษีขึ้น น้ำมันแพง
- อย่าฟรี ภาษีขึ้น น้ำมันแพง

- งงจนเงิง แคตะเบ็งเคิมน้ำมัน
- จอจ๋อที่ปากอู้ เป็คประทุแก๊สทุหมค

กล่าวถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจ และเหตุการณ์ต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

คังนี้

- กักเนื้อเจอด่าน ผ่านเมื่อถูกไถ
- ความตายคือความสุข ความทุกข์คือจำจับ
- อยู่บ้านเมียก็ค่า ออกมาจำก็จับ
- อยู่บ้านเมียก็ค่า ออกมาจำก็จับ ถูละเบือ

กล่าวถึงนายทุนว่ามีอำนาจเหนือคนรด และเอารัดเอาเปรียบใน

การทำงานเช่น

- ใช้ขู่ยิ่งกว่าหมา ช้ามาค่าว่าเงิง
- จาระบีแทนทะเลัก นายใจยักษ์ให้ผมพักบ้างซี่
- เจียมตัวก้มกอดกระคุม นายทุนอุ้มลงหลาใจ
- ใจดำซ้ำชายชาติ แหมวางมาคนายทุนหน้าเลือด
- นายทุนหน้าบาน คนงานหน้าหมอง

กล่าวถึงพวกมิจฉาชีพเกี่ยวกับความเคื่อนร้อนที่ตนได้รับจากการกระทำ

ของพวกมิจฉาชีพว่า

- ข้าวเข้าพิงอด เพราะคำรตถูกเบี้ยว
- อุกเคินเรียกสายตรวจพวกตะกวดจะได้เข็ด

2.2.5 ข้อเตือนสติในการทำงาน เตือนทั้งคนขับรถ และคนเดินถนน ให้ระมัดระวังในการใช้รถใช้ถนน ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร เตือนสติคนขับรถด้วยกันให้ระมัดระวังในการขับรถไม่ประมาท ไม่ขับผิดกฎหมายจราจร เตือนสติเกี่ยวกับการแข่ง เตือนไม่ให้ขับเร็ว และให้ลดความเร็วลง

เตือนสติคนขับรถ และคนเดินถนนให้ระมัดระวังในการใช้รถใช้ถนน และปฏิบัติตามกฎหมายจราจร เช่น

- สืบลั่นะน้อง
- ขับขี่ เค้นดี ไม่มีภัย
- เค้นระวัง ขับขี่กัก ชีวิตรอดภัย
- ขับรถระวังคน ช้ามถนนระวังรถ
- เราไม่ผิดกฎจราจร
- ใช้ชีวิตรอดภัย ต้องสนใจกฎจราจร

เตือนสติคนขับรถด้วยกันให้ระมัดระวังในการขับรถ ไม่ประมาท

ไม่ขับผิดกฎจราจรหรือแข่ง

ให้ระวังอย่าขับชนท้าย

- ตามองดู
 - ดูคนขี่
 - อย่างระมัดระวังชน
 - ชนที่ขี่ว่าสำคัญ
- ห้ามชนหรือคัน
- ห้ามใช้รถคัน
 - อย่าคันหนุ่
 - อย่ามาชนหนุ่เสีย
 - อย่าจับกับเขา

ให้ขับรถที่ระมัดระวังไม่ประมาท เช่น

- ขับรถด้วยใจ
- ขับรถดีกนิย
- นักขับที่ดีควรมีมารยาท
- ขับรถไม่เร่งแกล้งใคร คือ น้ำใจสิบสี่
- ใต้ชั้นถนน ตามองถนนอย่าชนหมา
- อย่าประมาท
- อย่าประมาทขี่เพื่อน คนที่บ้านคอยท่านอยู่

- อย่าขับรถด้วยอารมณ์ จงขับด้วยสติ
- ผัวชานอย่าหลับใน
- ระวังคนอีสานข้ามถนน

เตือนสติเกี่ยวกับการแข่ง เช่น

- ชีวิตนี้อ่าแข่ง
- ที่รักจ๋าอย่าแข่ง
- จะแข่งหรือ....ปลดกัยแก้ตัว
- ชีวิตราคาแพง อย่าคิดแข่งทางโค้ง
- ทางโค้งอย่าแข่งรถสวน
- อย่าแข่งในที่คับขัน
- แข่งซ้ายระวังจะตายอย่างอนาถ
- อย่าเลือกแข่ง ไฟแดงเห็นไหม

เตือนไม่ให้ขับเร็ว และลดความเร็วลง เช่น

- พ่อจ๋าอย่าขับเร็ว
- พี่จ๋าอย่าขับเร็ว...อันตราย
- ตื่นผีที่ว่าแน่ ไม่เคยแก่ตาย
- คนเก่งกว่าเอ็งยังมี แต่ไปเมืองผีหมดแล้ว
- ขับเร็วถึงป่าช้า กินมาถึงตาย
- เต่าไม่ควน
- ต้องขับช้า ห้ามชน
- เมียสั่งให้ขับช้า
- ถึงช้าก็กว่าตายครึ่งทาง
- ช้าไปนึกคิดด้วยหรือ
- ช้าไว้ไฉนื่อง ช้าหนอยนื่องพี่
- ช้าสักนิด ชีวิตจะปลดกัย
- เบาหนอยนะพี่ เมืองผีไม่มีรถขับ

- ผ่อนคันเร่งอีกนิด ต่อชีวิตอีกนาน
- ขับช้าลงสักนิด ทุกชีวิตจะปลอดภัย
- ขับเร็วได้นอนป่าช้า ขับช้าได้นอนกอดเมีย
- ช้าหน่อยเคี้ยวถึงบ้าน เร็วไปน้กมักถึงโรงพยาบาล

2.3 เนื้อหาเกี่ยวกับเพศ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายของคำว่าเพศไว้ว่า " น.รูปที่แสดงให้รู้ว่าหญิงหรือชาย " ¹ ซึ่งสุชาติ โสมประยูร ² แสดงความเห็นไว้ว่า "...ถ้าหากจะตีความกันแต่เพียงว่าเพศคือ ลักษณะที่บอกให้ใคร ๆ รู้ว่าคน ๆ นั้นเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายเท่านั้นก็คงจะเป็นความหมายที่ค่อนข้างแคบมาก และเป็นการยากที่จะเข้าใจความหมายของความรู้เรื่องเพศได้อย่างสมบูรณ์... ความจริงเรื่องเพศนั้นเป็นสัญชาตญาณ (Sexual instinct) อย่างหนึ่งตามธรรมชาติของมนุษย์ เพราะมนุษย์ทุกรูปทุกนามเกิดมาพร้อมด้วยเพศ ครั้นเมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ความเจริญเติบโตทางเพศก็เป็นความเจริญเติบโตส่วนหนึ่งของมนุษย์ทั้งในทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมอย่างเห็นได้ชัด เรื่องเพศจึงเป็นเรื่องที่ทุกคนจะต้องผ่านพบหรือประสบด้วยตนเอง ซึ่งเป็นประสบการณ์ตรงอย่างสุดวิสัยที่จะหลีกเลี่ยงได้ เพราะเรื่องเพศเป็นธรรมชาติของมนุษย์อย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังได้แบ่งธรรมชาติของความรู้เรื่องเพศไว้ 4 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. ลักษณะทางชีววิทยาของความรู้เรื่องเพศ ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับกายวิภาค และสรีรวิทยาของร่างกายมนุษย์เป็นส่วนใหญ่ เช่น ลักษณะทางพันธุกรรมที่เกี่ยวข้องกับเพศ ความเจริญเติบโตทางเพศ ในด้านร่างกาย การมีประจำเดือน การร่วมประเวณี การปฏิสนธิ เป็นต้น

2. ลักษณะทางสุขวิทยาของความรู้เรื่องเพศ ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับสุขภาพ เช่น ข้อควรระวังรักษาและสุขปฏิบัติเกี่ยวกับอวัยวะเพศ การตรวจโลหิตก่อนแต่งงาน ฯลฯ

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 593

²สุชาติ โสมประยูร " ธรรมชาติของเรื่องเพศและเพศศึกษา " ประชากรศึกษา

3. ลักษณะทางจิตวิทยาของความรู้เรื่องเพศ ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับจิตใจ และอารมณ์ เช่น ความเปลี่ยนแปลงด้านจิตใจและอารมณ์เมื่อเข้าสู่วัยรุ่น แรงดันทางเพศ การระบายอารมณ์ทางเพศ หัตถ์สัมผัสต่อเพศตรงกันข้าม ความรัก ความต้องการหรือความรู้สึกทางเพศ ฯลฯ

4. ลักษณะทางสังคมวิทยาของความรู้เรื่องเพศ ได้แก่ เรื่องการปรับตัวให้เข้ากับสังคม และมาตรฐานความประพฤติ และกฎเกณฑ์ทางสังคม เช่น ความเจริญเติบโตทางเพศในด้านสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การเกี่ยวพาราสี การเลือกคู่ครอง การแต่งงาน การวางแผนครอบครัว ฯลฯ

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า เรื่องเพศนั้นมีความหมายกว้างขวางครอบคลุมไปหลายสาขาวิชา ในที่นี้จะกล่าวถึงเรื่องเพศที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรุ่นตั้งแต่ ระดับ ความรัก การเกี่ยวพาราสี ความผิดหวัง ตัดพ้อต่อว่า ไปจนถึงเรื่องเพศสัมพันธ์ ตลอดจนการวางแผนครอบครัว ดังนี้

2.3.1 เนื้อหาที่กล่าวถึงความรัก

- รักในใจ
- รักพิลึก
- รักแรกพบ
- แอบรัก
- คู่รัก
- มนต์รักระนอง
- รักต่างแดนที่เก่าเวลาเดิม

กล่าวถึงอนุภาพของความรัก ว่า

- หึงเพราะรัก
- เหล่เพราะรัก
- พินิจเพราะรัก
- ยอมตายเพราะรัก
- ถึงชั่วก็รัก

- แม้รักจะร้าย ถ้าร้ายก็รัก
- อกหักดีกว่ารักไม่เป็น
- ถึงเขาไม่หล่อฉันก็จะรัก
- กล่าวถึงความรัก กับรถ ดังนี้
- รักแท้แพ้รถ
- พบรักเมื่อพักรถ
- แรงรถหรือจะเท่าแรงรัก
- สุดทางรถแต่ยังไม่หมดทางรัก
- ขับรถยังมีคนแต่รักไม่มีวันพบ

2.3.2 เนื้อหาที่กล่าวถึงการเกี่ยวพาราสี การเกี่ยวพาราสีที่ปรากฏในวรรณกรรมคนโรมันทั้งการสารภาพรัก การอ้อนวอนขอความรัก การเปรียบเทียบความรักของคนที่ไม่มีผู้หญิง การบอกรัก ทักทาย บอกความคิดถึง ความเป็นห่วง กล่าวถึงผู้หญิงด้วยความรัก ทะนุถนอมเห็นค่าและความสำคัญตลอดจนกล่าวชม และเรียกร้องความสนใจด้วยการหยอกล้อและเกี่ยววโคยการใช้คำถาม ดังนี้

การสารภาพรักและอ้อนวอนขอความรัก ดังตัวอย่าง

- เผลอใจรัก
- รักเธอสุดหัวใจถึงตามหา
- อดีตไม่สำคัญปัจจุบันฉันรักเธอ
- รักพี่นะ
- รักหน่อยน่า
- รักผมสักนิด
- รักฉันนาน ๆ
- ขอเพียงรัก ๆ ๆ
- ขอรักสักนิด

เปรียบเทียบความรักของคนที่มีต่อผู้หญิง ดังตัวอย่าง

- รักคุณเท่าฟ้า
- รักเธอเท่าช้าง
- รักใครไม่เท่าน้อง
- รักน้องจนท้องเดิน
- รักน้องจริงยิ่งกว่าลิงรักกล้วย

กล่าวถึงความรักเดียวใจเดียว และบอกรักด้วยการระบุคน ดังตัวอย่าง

- รักเดียวใจเดียว
- นางเดียวในดวงใจ
- รักชั่ววันจันทร์
- บางคนรักหนึ่ง

บางคนรักสอง

แต่ฉันรักหนึ่ง

หนึ่งนั้น คือ...เธอ!

- รักสาวโรงงานทอผ้า
- ฉันรักคนมีเขี้ยว

บอกการรอคอย หักทาย ดังตัวอย่าง

- รักแล้วรอหน่อย
- รออีกปีที่ยังจน
- รอธารน้ำใจ
- ไม่มีหวังก็ยังรอ
- นานแค่ไหนก็จะรอ
- ขึ้นคอตไปหัวใจคงขาดรอน ๆ
- จ๊ะเอ๋...เลดี้
- ฮัลโหล...ที่รัก

ข้อความที่แสดงความคิดถึงเป็นห่วงคนรักโดยการบอกออกมาตรง ๆ

ดังตัวอย่าง

- ถึงตะกั่วปากาคิดถึงคุณ
- คิดถึง คิดถึง
- ไม่ได้พบหน้าก็หาคิดถึง
- ขอเขียนกลอนวอนใจใครคนหนึ่ง
- เธอผู้ซึ่งอยู่ในดวงใจฉัน
- เฝ้าคิดถึงไม่ว่างวันเช่นทุกวัน
- เธอผู้นั้นคือ คุณ...
- เป็นที่หวัง เป็นห่วง
- ผากใจไปกับสายลม
- ผากใจไว้อีสาน

ข้อความที่กล่าวถึงผู้หญิงด้วยความรักทะนุถนอมเห็นคุณค่าและความ

สำคัญ ตลอดจนกล่าวชมผู้หญิง ดังนี้

- ปูจ๋า
- ที่รักจ๋า
- สุดที่รัก
- ขวัญของเรียม
- แคเธอด้วยดวงใจ
- Some one like you
- บุญของพี่มีน้องรัก
- ที่รักอย่าจากพี่ไป
- รักฉันนี้เพื่อเธอ
- ยิ่งคุยยิ่งสวย
- ลูกสองน้องก็ยิ่งสวย
- สวยที่สุดสวยในซอย

- ใครจะรู้ว่าคุณทำบุญด้วยน้ำใจ
- น้ำใจน้องนาง

ข้อความหยอกล้อเรียกความสนใจ เช่น

- อย่ามองนะ
- ไม่รักอย่ามอง มองแล้วต้องรัก
- มองนานไปนิก อย่าคิดว่าจีบ
- ไปข้างหน้าก่อนที่รัก

การเกี้ยวโดยการใช้คำถาม ดังตัวอย่าง

- ใครหนอจะรอเรา
- จะให้รอถึง พ.ศ. ไหน
- คิดถึงพี่ไหม
- แฟนจำอยู่ไหน
- แฟนผมคนไหน
- ลูกสาวใครหนอ
- ไม่รักพี่แล้วเธอจะรักใครจ๊ะ
- ยังจำได้ไหมคนที่น้องลืมใจละ
- ใครสอนให้น้องเกี้ยวอันจนวณ
- ใครสอนให้เธอเกลียดสับส้อ
- ใครหนอจะรอศรีทองไทย

๔.3.3 เนื้อหาที่กล่าวถึงความผิดหวัง การแสดงความผิดหวังในความรักที่ปรากฏในวรรณกรรมคนเรานั้น เป็นการคร่ำครวญตัดพ้อต่อว่าผู้หญิง แสดงความน้อยอกน้อยใจของตนออกมา รวมทั้งกล่าวประชดประชัน ปฏิเสธความรักของผู้หญิง ดังตัวอย่าง

การคร่ำครวญตัดพ้อต่อว่าผู้หญิง และแสดงความน้อยใจ ดังนี้

- เสียแรงรัก
- รักก่อนแล้วเก้อ

- รักเขาข้างเดียว
- โอ! ห่าพิได้
- นี่หรือความรัก
- ทำไมถึงต้องเป็นเรา
- เพราะคุณคนเดียว
- เรามันแค่ทางผ่าน
- ข้ารักเธอลง
- ยາพิชเขาว่าร้าย ยังฝ่ายพิชรัก

กล่าวต่อว่าผู้หญิงหลอกหลวง หลายใจ เช่น

- ซึ่งคนต่อแผล
- ซึ่งคนหลายใจ
- ... ล้นรักใจลง
- รักแล้วเก้อ เพราะเธอลง
- ร้อยล้นพิงไ้ ร้อยใจพิงยาก
- หลงทางร้อยทาง คือว่าหลงนางร้อยผู้

แสดงความน้อยใจ ประชดประชัน ดังข้อความ

- คนที่ถูกกลืน
- รักเก่าที่เขาลืม
- ลืมง่ายจริงน้อง
- เมาประชดรัก
- รักรดประชดน้อง

กล่าวปฏิเสธผู้หญิง ความรัก แยกทาง ดังตัวอย่าง

- ไม่มีคำว่า...รัก
- ชีวิตนี้ไม่มีเธอ
- เราเดินคนละเส้นทาง
- ฉันละเบื่อรัก

- เหมินเสียเดอะ
- ซาติพน้ำอย่าพบกันอีกเลย
- ขอสละรัก
- หลีกทางให้เธอ
- ไม่สนคนหลายใจ

2.3.4 เนื้อหาที่กล่าวเกี่ยวกับเรื่องवेशม์พันธ์ เวชม์พันธ์ที่กล่าวถึงในวรรณกรรมคนรถ เป็นการกล่าวถึงการระบายอารมณ์ทางเพศ ความรู้สึกความต้องการทางเพศ นอกจากนี้ยังกล่าวถึงพฤติกรรมเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ผลจากเพศสัมพันธ์ เช่น การตั้งครรภ์ การทำแท้ง สุขภาพอนามัยเกี่ยวกับเรื่องเพศ การวางแผนครอบครัว การคุมกำเนิด ฆ่าคุม การเลือกคู่ครอง รวมทั้งข้อความที่สัมพันธ์เกี่ยวไปถึงเรื่องเพศ ดังนี้

กล่าวถึงการระบายอารมณ์ทางเพศ เช่น

- เธอช่าง พี่ผู้
- พี่โหมเพราะเธอช่าง
- น้องอย่าช่างนักเดี๋ยวเสียตัว
- เปิ่นซีโกเล่าว่าช่าง ยังไม่เท่าเธอช่าง
- เห็นผิวทำสู เห็นผู้ทำซ่า
- ชักสุดเสียว เหมินเปรี้ยว เหมินความรู้สึก
- กำคั่นคนสวยพี่จะช่วยให้เธอช่าง

กล่าวถึงความรู้สึกและความต้องการทางเพศ เช่น

- เบา ๆ ค่ะพี่...น้องเสียว
- คึกทุกคืน
- เห็นหนวดคุณแล้วสยิว
- ช่างแล้วเช็กซี น้องช่วยพี่ผ่อนใจไว้
- การเมืองที่ไม่ยุ่ง การยุ่งที่ไม่เอา
- การเมืองเรื่องมันยุ่ง แต่การยุ่งผู้ถึงมือ

- รักเรื่อย ๆ เหนื่อยก็พัก
- รักกันวันละสามเวลา
- จะรักทั้งทีต้องมีจังหวะ
- รักไม่ยุ่งมุ้งแต่สืบพันธุ์
- จีบน้องไปใจมันวูบ พี่จะจูบให้หายซ่าส์
- เห็นน้องแล้วใจชู เห็นของหนูแล้วใจซ่า

กล่าวถึงพฤติกรรมเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ เช่น

- จูบน้องห้องวิวาห์ จำใจลาฝ่าโมเต็ล
- ขวนเข้าโมเต็ลทำเชิน พอยับเย็นเชียวเชินต่อไป
- พี่ไม่ค้อง น้องทำเอง
- อย่าชนชีน้อง
- ไม่เอาหน้า พี่จ่าอย่าปิดไฟ
- ซ่าไปนิคเพราะติดอีหนู
- ซ่าส์ตลอดศก แดมลูกคกชกกันหนัก
- น้องเอียงจนเตียงหัก

กล่าวถึงผลจากเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ การทำแท้ง เช่น

- รักนี้มีแต่หนอง
- เครื่องไม่แข็ง ขับแข่งแรงไม่เหลือ
- โชกเลือดโชกรัก เต๋อยแทบหักรักเก่าตะ
- เข็ดแล้วไก่หลง
- พี่ทับไม่ร้อง พี่ค้องจะให้รับ
- รักค้องลอง ค้องค้องลา
- เจ็บมัยน้อง...ค้องแล้วทิ้ง!
- อร่อยไหมน้อง ค้องแล้วยืม
- บอกพ่อเถอะน้อง ว่าค้องกับพี่!

- รักพี่เถิดน้องจะได้ท้องไว ๆ
- ที่ท้องแล้วหน้าแห้ง ที่แห้งแล้วร่าเริง

กล่าวถึงสุขภาพอนามัยเกี่ยวกับเรื่องเพศ การวางแผนครอบครัว

การคุมกำเนิด - ยาคุม เช่น

- เลือดพี่ไม่มีขาว
- สำนอนทางเพศ ดันเหตุคามโรค
- รักต้องเคลื่อนไหวเมื่อประจำเดือนมา
- เมียมากจะยากจน
- ครอบครัวเป็นสุขมีลูกไม่เกิน 2
- ห้ามขี้ใจแล้วจ้า
- คุมกำเนิดเสียสิครับ ทับจะได้ไม่ท้อง
- กินยาคุมนะน้องมีท้องอย่าโทษพี่
- หล่อนชั่วเพราะยาคุม หล่อนกลุ้มเพราะลืมกิน
- เธอขาสี เพราะยาคุม

กล่าวถึงเรื่องเกี่ยวกับคู่ครอง การเลือกคู่ การครองชีวิตสมรส

เช่น

- คู่ควงไม่ต้องคิด คู่ชีวิตคิดให้นาน
- คู่ควงคือเลขคณิต คู่ชีวิตคิดให้หนัก
- อายกรูไม่รู้วิชา อายภรรยาไม่ได้บุตร

ข้อความที่มันเกี่ยวไปถึงเรื่องเพศ เช่น

- คีนี่เธอกับฉัน
- สวรรค์ในรถ
- อย่าคิดว่าผม...นะจ๊ะ

พฤติกรรมทางเพศที่ผิดปกติ กล่าวถึง รักร่วมเพศ ดังตัวอย่าง

- ขบแต่่งกระเพาะ
- อย่างะพี่มันตูด
- ศึกษิตัว ไหมวโฮโมฯ

2.4 เนื้อหาเกี่ยวกับค่านิยม ค่านิยมคือความรู้สึกซึ่งประกอบไปด้วย ความชอบ ความพอใจ ความสนใจ และความต้องการต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ถ้าความรู้สึกเหล่านี้เกิดขึ้นต่อผู้ใด สิ่งนั้นก็มีความหมายต่อผู้นั้น ดังนั้น ค่านิยมจึงเป็นสิ่งที่คนสนใจ สิ่งที่คุณปรารถนาจะได้ ปรารถนาจะเป็น ค่านิยมยังรวมไปถึง จุดหมายและความต้องการในชีวิตอีกด้วย¹ ในการที่จะทราบว่า บุคคลนั้น บุคคลนี้มีค่านิยมอะไรนั้น เราอาจจะสังเกต หรือรู้ได้อย่างคร่าว ๆ จากสิ่งต่อไปนี้²

1. สิ่งที่คุณเลือกในชีวิตประจำวันของเข่ว่า คนนั้นคนนี้ได้เลือกทำอะไร ชื้ออะไร ไปไหน ฯลฯ เหล่านี้ ซึ่งก็อาจจะเป็นช่องทางส่องให้เราเข้าใจถึง ค่านิยมของคนนั้นได้บ้าง
2. ทิศทางแห่งความสนใจของบุคคล คนเราแต่ละคนก็ย่อมจะมีทิศทางแห่งความสนใจที่พอจะมองออกและสังเกตได้ว่า เขาสนใจอะไรทางไหน หรือสนใจทำอะไรในชีวิตสังคมส่วนใหญ่ ชีวิตการทำงาน ชีวิตครอบครัว และในชีวิตส่วนตัว
3. คำพูดที่บุคคลแสดงออกโดยทั่ว ๆ ไป คนเรามักแสดงค่านิยม ของตัวเองออกมาทางคำพูดเสมอ เช่น คนเรามักจะพูดกันว่าสิ่งนั้นดี สิ่งนั้นไม่ดี ความประพฤติอย่างนั้นน่าเกลียด ความประพฤติอย่างนั้นน่าชมเชย นั่นเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องคอยฟังเอาไว้ให้ได้ หรือสิ่งนั้นไร้ความหมายอย่างนี้ เป็นต้น
4. คำพูดที่ใช้ในการสนทนา เราจะสังเกตเห็นเสมอในวงสนทนาทั่วไปว่า คำพูดหรือความคิดเห็นบางสิ่งบางอย่างได้ก่อให้เกิดอารมณ์แก่คนที่ร่วมสนทนาอย่างรุนแรง เช่น คำพูดบางอย่างหรือแนวความคิดบางอย่าง ทำให้คู่สนทนาโกรธไม่พอใจ หรือบางอย่างก็ทำให้พอใจหรือสบายใจจนเห็นได้ชัด หรือคำพูดประโยคที่คู่สนทนาใช้ได้เฉยๆ กลับไปกลับมาก็เป็นแนวทางที่เราพอจะทราบได้ว่า ค่านิยมของคนนั้น พอจะมีอะไรบ้าง

¹โสภณห์ พูลเพชรพันธ์ ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
พระนครและธนบุรี ปีการศึกษา 2513 หน้า 9

²ไพฑูริย์ เกื้อแก้ว ลักษณะสังคมไทย หน้า 88

5. จากการคิด การเขียนของบุคคล ซึ่งมักแสดงออกถึงหลักการ อุดมการณ์ และความคิด ความฝัน ทัศนคติของตัวออกมาเสมอ

ค่านิยมที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ จะเป็นทั้งค่านิยมเฉพาะกลุ่มคนรถ และค่านิยมของคนในสังคมส่วนรวม ดังนี้

2.4.1 ค่านิยมเงิน ตั้งข้อความว่า

- เงินคือพระเจ้า
- เงินตราพาพิจร
- งานเดินถ้าวเงินดี
- น้ำใจหรือจะสู้น้ำเงิน
- เงินจางนางจาง เงินมากนางนอน
- ถ้าวเงินหนัก ตักน้องว่าง
- แพ้รักเพราะเงินน้อย
- จนรักเพราะเงิน จนเงินเพราะแพ้
- ความรักมักอยู่ที่เงิน

2.4.2 ค่านิยมปริญญา เช่น

- หุ่นเพย์ เปย์เก่ง เบ่งน้อย ห้อยปริญญา มารดาตาม

2.4.3 ค่านิยมในการนับญาติ ตั้งปรากฏในวรรณกรรมคนรถดังนี้

- ขอไปทีครับพี่ เพราะเวลานี้น้อย
- วันนี้ไม่มีรอยยิ้มสำหรับยาย
- อย่าซ่า น้าเซ่ง
- ขอจุ้งก่อน ขอจุ้งก่อน จุ้งแก่แล้ว
- ป้าชา หนูเหงาค่ะ
- อย่างนะหนูปู่จ๋า

2.4.4 ค่านิยมรักสนุก มีอารมณ์ขัน ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถดังนี้

- ยิ้มเสมอเมื่อเจอต้น
- เมตตาคิดว่าพ่ายรัก
- ชีวิตไม่ใช่เปปซี่ มันจึงไม่คิที่สุด
- พี่ว่างนัก น้องเมียรักตาย
- จ้างพี่ก็ไม่เช็ด เปิดพี่ก็ไม่กลัว
- พี่อยู่ว่าง ๆ รับจ้างเป็นผัว
- ยังจำได้ไหม คนที่น้องลิ้มใจละ
- มองนานไปนิด อย่าคิดว่าจيب
- เหล่เพราะรัก
- ไถเหลือذن หน้าทนเหลือหลาย
- เบรคน้อยหน่อย กระชากมาหน่อย อร่อยกำลังเหมาะ
- จะฆ่าตัวตายก็อย่าคู่แข่ง
- พี่ไม่ใช่คนซาส์ แคบ้ายอ

2.4.5 ค่านิยมยิ้มดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ยิ้มเสมอ
- ยิ้มอีกแล้ว
- ยิ้มหน่อยจ้ะ
- ยิ้มก่อนอ่าน ตาหวานก่อนเปิด
- ยิ้มอีกทีแล้วพี่จะไปส่ง
- อย่ายิ้มนักเดี๋ยวลิ้มรักตอนลง

2.4.6 ค่านิยมเสี่ยงโชคและการพนัน ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ไปเรื่อย ๆ
- แล้วแต่ดวง

- ตายตาหน้า
- เช่นเจ้าแม่ งวคนแย้แพ้เลขวิง

2.4.7 คำนิยมสิ่งเสียดัง ตั้งตัวอย่างว่า

- ช้างมากับม้า
- ธรรมคานรถที่ต้องชดยาได้ไป
- ชาคนองฟ้าไม่ว่า ถ้าชากม้าที่ทองแย้
- เหล้าหนี นารีเมิน เหลลนภุชา (ลูกเคียว)
- สุรานารีที่ชอบ
- หย่าเมียไม่เสียกาย หย่าเหล้าเสียตาย
- หม่อมขี้เมาสามกิโลกัก

2.4.8 คำนิยมเพศ ดังปรากฏในวรรณกรรมตนรถว่า

- การเมืองฟ้าไม่ยุ่ง การมุ้งฟ้าไม่ขาด
- การเมืองเรื่องมันยุ่ง แต่การมุ้งมุ้งถึยิบ
- ถึกทุกคืน
- รักไม่ยุ่งมุ้งแต่สับพันธุ์
- จู่น้องทองวิวาท จ่าใจล่าฝ่าโมเตื่อ
- เชอข้าศ พี่สู้

2.5 เนื้อหาเกี่ยวกับบรรทัดฐาน บรรทัดฐาน หมายถึงระเบียบแบบแผนที่ถูกกล
ในสังคมยึดถือ เป็นแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน¹ เพื่อความสงบเรียบร้อย
ของสังคม แบ่งเป็น 3 ประเภทคือ²

¹นิรงค์ เส็งประชา สังคมวิทยา หน้า 65

²สุพัทธา สุภาพ ปัญหาสังคม หน้า 16 - 19

1. วิธีประชา
2. กฎศีลธรรม
3. กฎหมาย

1. วิธีประชา เป็นแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตที่ปฏิบัติกันมา ด้วยความเคยชิน และไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นภาระหน้าที่ เพราะเป็นสิ่งที่มีความนาน และใช้กันอย่างแพร่หลาย เกิดขึ้นด้วยความจำเป็นในการอยู่รอด ไม่มีใครวางแผน ผู้ใดฝ่าฝืนก็ไม่มีโทษอย่างรุนแรงแต่อย่างใด เช่น มารยาทในการรับประทานอาหาร การถูกให้สุภาพสตรี-เด็กนั่งบนรถเมล์ การไม่สูบบุหรี่ในที่แออัด รวมไปถึงจนกระทั่งการใส่บาตร

2. กฎศีลธรรม กฎศีลธรรม เป็นกฎที่มีความสำคัญต่อสวัสดิภาพของสังคม ทุกคนจะต้องปฏิบัติ หากผู้ใดฝ่าฝืนจะได้รับการลงโทษ หรือได้รับการเตือนอย่างรุนแรง เช่น สมาชิกต้องเลี้ยงดูภรรยา ภรรยาต้องซื่อสัตย์ต่อสามี หรือลูกต้องไม่เบียดเบียนพ่อแม่ เป็นต้น

3. กฎหมาย กฎหมาย เป็นบรรทัดฐานที่เกิดขึ้นมาอย่างจริงจัง และมีลักษณะที่ถูกกำหนดอย่างแน่นอนจนกล่าวไว้ชัดเจน มีขอบเขตและมีผลบังคับใช้กับสมาชิกทุกคนในสังคม หากผู้ใดฝ่าฝืนจะถูกลงโทษตามกฎหมายบัญญัติ ตั้งบทบัญญัติในกฎหมาย มาตรการต่าง ๆ

บรรทัดฐานของสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ มีทั้งวิธีประชา กฎศีลธรรม และกฎหมาย บางครั้งก็มีลักษณะคาบเกี่ยวกันระหว่างวิธีประชากับกฎศีลธรรม กฎศีลธรรมกับกฎหมาย หรือวิธีประชากับกฎหมาย

2.5.1 วิธีประชา ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถมีทั้งลักษณะที่ปฏิบัติตามวิธีประชา พฤติกรรมที่ขัดต่อวิธีประชา ล้อเลียนและแสดงให้เห็นถึงวิธีประชาของคนในสังคม ดังนี้

การปฏิบัติตามวิธีประชา คือ การเคารพบิดา - มารดา การรับรถ ดังปรากฏข้อความในวรรณกรรมคนรถว่า

- กราบเท้าคุณแม่
- รับรถที่ตนนิยม
- รับรถไม่รังแกใครก็อ่อนน้อมใจสับล้อ

เนื้อหากล่าวถึงพฤติกรรมที่ขัดต่อวิถีประชา เช่นการพาหนี การขับ

รถ-การขับรบกวนเสียว ดังตัวอย่าง

- หนีพ่อไปจดทะเบียน
- มาฟ้องมาฟ้องหาฟ้องไป
- รักพี่ให้หนีแม่
- ขับไม่ดีเพราะหนีรถเมล์
- ขับคืบถนน ขนขับตะราง
- ขาสีไม่มีอันดับทำเป็นขับปาดหน้า

เนื้อหาล้อเลียน บุคคลควรเคารพคือ พ่อแม่ และกล่าวถึงมารยาท

ในการนั่งรถ ด้วยอารมณ์ขัน ดังตัวอย่าง

- คำพ่อคำแม่ยังพอกบ คำเมียที่เคารพไม่ได้
- คุณผู้หญิงนั่งข้างซ้าย คุณผู้ชายนั่งข้างขวา คนชราไปรถอื่น

เนื้อหาแสดงให้เห็นพฤติกรรมของคนในสังคมที่มีต่อวิถีประชา

ดังตัวอย่าง

- พี่ชิตในหน่วยครับ ขยับให้ผมมีลูกด้วย

แสดงให้เห็นการใช้ภาษา ซึ่งคนกลุ่มหนึ่งนิยมพูด สัพท์ สำนวน ซึ่ง

เป็นที่นิยมในสังคมในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เช่น

- น้อย ๆ หน่อย
- น้อย ๆ หน่อย บ่อย ๆ เช้ง
- กูละเปื้อ
- ซอยละหน่าย
- ซาละเหี้ย
- ดีกว่าอยู่เปล่า ๆ
- ซาคิน้ำคอนปาย ๆ ค่อยนั่งรถฟรี

2.5.2 กฎศีลธรรม จะกล่าวถึงการละเมิดกฎศีลธรรม เช่น การเป็นชู้กับภรรยาผู้อื่น ไม่ซื่อสัตย์ต่อคู่ครองของตน การยุยงให้สามีเลิกกับภรรยา การจู่โจมหญิง การทำแท้ง บุตรไม่ควรรอดำเนินต่อ บิดา มารดา การปฏิบัติตามกฎศีลธรรม สัณนิบาตฐานของสังคม ดังนี้

กล่าวถึงการเป็นชู้กับภรรยาผู้อื่น และไม่ซื่อสัตย์ต่อคู่ครองของตน เช่น

- หญิงคนหนึ่งในดวงใจ ผัวไปซาอุ
- รักพี่จึงหนีผัว
- เช็ดแล้วทูนหัวเธอมีผัวเปลี่ยนหน้า
- เมียทิ้งเพราะซาอุ

กล่าวถึงการยุยงให้สามีเลิกกับภรรยา เช่น

- รักหนูจริงทั้งเมียนะ
- ถ้ารักน้องจริง ต้องทิ้งเมีย

กล่าวถึงการจู่โจมหญิง เช่น

- จุกแม่ถ้าแม่ไม่ยกให้
- จุกแม่ถ้าแม่เธอหวง

กล่าวถึงการทำแท้ง เช่น

- เขาว่าเธอตั้งท้อง พี่ต้องรอว่าต้องแท้ง
- พี่ท้องแล้วหน้าแห้ง พี่แท้งแล้วร่าเริง

กล่าววิจารณ์ว่าบุตรไม่ควรรอดำเนินต่อ บิดา มารดา เช่น

- ไม่เข้าของพี่เข่าดีกว่าลูกเต้าอกตัญญู

กล่าวถึงการปฏิบัติตามกฎศีลธรรม เช่น

- เหยื่อทุกหยด ก็อนาคตของลูก
- ทำเงินเพื่อน้อง

กล่าวสัณนิบาตฐานของสังคม ดังนี้

- ไม่อยากสนคนมีผัวที่กลัวบาป
- จะให้เมียเลี้ยงผัวก็กลัวคนนินทา

2.5.3 กฎหมาย กล่าวถึงการทำผิดกฎหมายตั้งแต่เล็ก ๆ น้อย ๆ ไปจนถึงเรื่องใหญ่ เช่น การสูบบุหรี่บนรถเมล์ การไม่จ่ายค่าโดยสารของผู้โดยสาร การขับรบกวน การจุก ซ่อนของผิดกฎหมายมาในรถ เมียมีชู้ ช่มชู้ ฆ่า

กล่าวถึงการทำผิดกฎหมายเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่นการสูบบุหรี่บนรถเมล์หรือรถประจำทาง การไม่จ่ายค่าโดยสาร การขับรบกวนสาธารณะ เช่น

- ตับบุหรี่ของท่านซะ ก่อนที่จะไม่มีบุหรี่ให้ดับ ถ้าท่านถูกจับปรับตั้ง 500
- ผู้เจริญยอมไม่เบียดค่าโดยสาร
- ห้ามฟรี ภาษีขึ้น น้ำมันแพง
- เขียนแข่งโค้งแค่ตายโหงโหงมีแยะ
- แข่งซ้ายไม่ว่า ปาดหน้าถูกตีน
- (ไอ้) เผลอคือเซล โอ้ไอ้เวรแข่งเลนซ้าย

กล่าวถึงการจุกผู้หญิง เช่น

- จุกแม่ถ้าแม่ไม่ยกให้

การซ่อนของผิดกฎหมายมาในรถ ทั้งข้อความว่า

- ชุกไว้ได้เบาะหายไปเพราะมันคือตีน

กล่าวถึงความไม่ซื่อสัตย์ของภรรยาของตน ว่า

- เมียมีชู้
- ไปเสียนา กลับมาเสียเมีย อูย! ซาดู

กล่าวถึงการช่มชู้-ฆ่า ดังนี้

- ช่มชู้ผิดกฎหมาย พยายามตายสบายรื้อ
- ฆ่าล้างลูกสูบเลือดมาจบบะหลัง

2.6 เนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ ความเชื่อคือ การยอมรับนับถือ หรือยึดมั่นในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจมีตัวตนหรือไม่มีตัวตนก็ได้ ความเชื่อที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ พอจะจำแนกได้ 4 ชนิด คือ ความเชื่อในไสยศาสตร์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่ออันเนื่องมาจากพุทธศาสนา ความเชื่อเรื่องโชดชะตา และความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่ เป็นเสนียดจัญไร

2.6.1 ความเชื่อในไสยศาสตร์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่อนี้เกิดขึ้นจากความกลัวและความต้องการความปลอดภัยของมนุษย์ และมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของมนุษย์ด้วย ดังเช่นที่คนรณรงค์ขอบริจาคเกจอาจารย์ที่ศักดิ์สิทธิ์อันเป็นที่เคารพสักการะของชนมาตึกไว้ตามหน้ารถ ช้างรถ เพื่อให้ปกป้องคุ้มครองตนให้แคล้วคลาดจากอุบัติเหตุและภัยอันตรายทั้งปวง ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ศิษย์ปู่แหวน
- พรของพ่อแก่
- ลูกหลวงพ่อสงฆ์
- ศิษย์หลวงปู่ทวด
- ศิษย์หลวงพ่อแดง

2.6.2 ความเชื่ออันเนื่องมาจากพุทธศาสนา ได้แก่ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับ บาป-บุญคุณโทษ ซาติ ภพ ความเชื่อเหล่านี้ ปรากฏในข้อความวรรณกรรมคนรถว่า

- ไม่อยากสนคนมีผิว พิกลัวบาป
- บุกเพสันนิวาส
- ซาติหน้าอย่าพบกันอีกเลย
- ไข่เสียงแตรไม่มีเหตุ เหมือนเสียงเประตอลส่วนบุญ
- ใครจะรู้ว่าคุณหาบุญด้วยน้ำใจ

2.6.3 ความเชื่อเรื่องโชคละตา เป็นความเชื่อในเรื่องอำนาจเหนือธรรมชาติหรืออิทธิพลเหนือชีวิตมนุษย์ และเป็นสิ่งบันดาลให้เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นในชีวิตมนุษย์ โดยไม่สามารถฝ่าฝืนได้ ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ฟลุค
- เเซงจริง ๆ
- เก็กวักดวงดี
- ไปตามดวง
- ดวงดี 500 ปียังมีอยู่
- เคื่อนคำดวงตก

2.6.4 ความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นเสนียดจัญไร เป็นส่วนหนึ่งของความเชื่อในเรื่องเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นมงคลและอัปมงคลของคนไทยที่มีมานาน และสืบทอดกันมาจนถึงทุกวันนี้ ดังเช่นความเชื่อในเรื่องสัตว์จำพวกหนึ่ง คือเหี้ยและตะกวด ว่าเป็นสัตว์อัปมงคลที่นำความวิบัติหายนะมาสู่มนุษย์ จนกระทั่งถึงกับนำคนที่มีความประพฤติชั่วช้าเลวทรามและก่อความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่นมาเปรียบว่าเป็นสัตว์เหล่านี้ ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรว่า

- เหี้ยตะกายตีก หอดิคุกระลึกได้
- ดูกเงินเรียกสายตรวจ พวกตะกวดจะได้เช็ด

2.7 เนื้อหาที่เกี่ยวกับข้อคิดและปรัชญาในการดำเนินชีวิต เป็นข้อความที่มีเนื้อหาสอนทั้งตนเองและคนทั่วไปให้มีสติ ยังคิด รอบคอบ มีเหตุผลไม่หุนเหว หลง หรือตั้งอยู่ในความประมาท ให้รู้จักต่อสู้ชีวิต พึ่งตนเอง ให้รู้จักปรับตัวช่วยตัวเองก่อนแต่ก็ไม่เห็นแก่ตัว มีความซื่อสัตย์ อยู่อย่างสงบ รู้จักประหยัดไม่ฟุ้งเฟ้อ มีความเกรงใจและสำรวมกริยา

การสอนให้มีสติยังคิด รอบคอบมีเหตุผลไม่หุนเหว หลงหรือตั้งอยู่ในความประมาท ยึดมั่นในคุณงามความดี ไม่ถูกผู้อื่น เช่น

- สมองมิไว้คิด ใช้ชีวิตให้ถูกทาง
- จงโกรธอย่างผู้มีสติอย่าโกรธอย่างผู้ไม่มีสติ
- อย่าไว้ใจทาง อย่างวางใจไฟ
- มองคนอย่ามองแต่กายา พยายามมองตาให้ลึกซึ้ง
- สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น
- ความสวยไม่คงที่ ความดีสืบทอด
- อย่ามองคนไม่มีค่า แม้แต่หมายังทำลูกขึ้น

เนื้อหาที่สอนให้ต่อสู้ชีวิต พึ่งตนเอง รู้จักปรับตัว แต่ไม่เห็นแก่ตัว เช่น

- ชีวิตไม่สิ้นต้องดิ้นกันไป ชีวิตไม่คืนก็สิ้นใจ
- ฉันทสาวยลมหโลกยังกลมหลมหายใจยังมี
- พึ่งตัวเอง
- โง่แล้วสบาย

- เอ็นดูเขา เอวเราขาด
- โทร. ส่วนตัวอย่าคุยนาน
- โทร. การงานอย่าคุยเพลิน
- โทร. นานนานงานไม่เดิน
- โทร. ให้เพลินเชียวที่บ้าน

กล่าวถึงความซื่อสัตย์ ขยันขันแข็งในการทำงาน เช่น

- กินไม่ยุ่ง มุ่งแต่งาน
- ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน
- ขยัน อคทน ซื่อสัตย์ เป็นคุณสมบัติของผู้หวังก้าวหน้า

กล่าวถึงความรักสงบ พอใจในความเป็นอยู่ ไม่โลภ เช่น

- อยู่อย่างสงบ ดีกว่ารบด้วยลมปาก
- ใครชม ใครชอบ ฆ่างเกิด
- ใครเชิด ใครชิง ฆ่างเขา
- ใครว่า ใครบ่น ทนเอา
- ใจเรา ร่มเย็น เป็นพอ
- ถ้าผ่านมีความพอดี จะเป็นเศรษฐีในเรือนยาวก
- แต่ถ้าผ่านเป็นคณงก ผ่านจะเป็นยาวกในเรือนเศรษฐี

การสอนให้รู้จักประหยัด ไม่หลงในอบายมุข หลงผิดหรือทำผิดกฎหมาย เช่น

- แฉ่่มากแล้วเพื่อน ผลาญเงินเคื่อนั่งคาเฟ่
- เชี่ยวคือสายน้ำ เราจุ่มจุ่มเพราะอบายมุข
- รักในวัยเรียน เหมือนจุกเทียนในพายุ
- ตะรางเปิดประตูอย่ารู้ทำผิด

ข้อคิดเกี่ยวกับความเกรงใจและสำรวมกริยา เช่น

- ความเกรงใจเป็นสมบัติของผู้ดี
- กริยาวาจาต่อชาติเชื้อ ว่าดีเทลือสูงค่าดร้าใจน
- อื่กว่าจาการมคมอย่างไร แสดงให้รู้ชัดวัดปัญญา

2.8 เนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ กล่าวถึงสภาพเศรษฐกิจซึ่งส่งผลโดยตรงต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั่วไป อันได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับน้ำมัน ไฟฟ้า และค่าครองชีพ

กล่าวถึงน้ำมัน เป็นการบันทึกสภาพ น้ำมันแพง ชักชวนให้ประหยัดน้ำมัน และกล่าวถึงการขาดน้ำมันของไทย เช่น

- น้ำมันแพงมีหวังแห้งตาย
- ไฟไม่สว่างเพราะโซล่าแพง
- ขาดห้องไฟไม่สว่างจากโซล่าไฟตายแน่
- น้ำมันมีน้อยใช้สอยประหยัด
- น้ำมันขาดแคลนบอกแผนดับไฟ
- น้ำมันขาดแคลนใช้แต่ไฟเมื่อจำเป็น
- ช่วงโซลิตีชาวลาบ่านทะเลโร่ ไร้โซลิตีน้ำมันไทย

กล่าวถึงไฟฟ้า เน้นการประหยัดไฟฟ้า เพื่อช่วยเศรษฐกิจของชาติและเป็น การช่วยประหยัดน้ำมันด้วย ดังตัวอย่าง

- จงช่วยกันประหยัดไฟฟ้า พยุงเศรษฐกิจของไทย
- ใช้ไฟอย่างประหยัด ช่วยตนและรัฐประหยัดเงิน
- ถ้าเลิกใช้ไฟอย่าเปิดไว้ให้สิ้นเปลือง
- เสริมกิจปิดไฟ ช่วยไทยประหยัดน้ำมัน

กล่าวถึงค่าครองชีพ ว่าสภาวะค่าครองชีพสูง ค่าเงินค่า ของแพงสินค้าขึ้นราคา เช่น

- เงินกำลังหมอง เพราะของมันแพง
- ความมาเถิดนี่เอง ทองมันแพง
- หนี้เงื่อน้อง ของมันแพง
- อาชีพไร้ปริญญา วัสดุขึ้นราคา กรุณาอย่าขอ

และกล่าวประชดเรื่องของแพงสินค้าขึ้นราคา ดังตัวอย่าง

- ปีนี้แต่งชะ...ปีหน้าผ้าแพง
- ปีนี้รับพา ปีหน้าผ้าแพง

2.9 เนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษา เรื่องของการศึกษาที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียน พฤติกรรมระหว่างนักเรียนกับครู ผลของการศึกษากับการทำงาน การศึกษากับระบบพวกพ้อง ดังตัวอย่าง

ข้อความที่ส่งเสริมการเรียน เช่น

- รักเรียนดีกว่าเรียนรัก
- เรียนก่อนน้องอย่าห้องก่อนจบ
- เรียนนะน้อง อย่าห้องก่อนจบ

ข้อความที่ไม่เห็นความสำคัญของการเรียน เช่น

- เรียนไปก็ไร้ค่า ตายห่าก็ลืมหมด
- เรียนไปทำไมให้ปวดหัวมีหัวดีกว่า
- ยิ่งเรียนยิ่งเพี้ยนมีเมียดีกว่า
- เรียนไปเถิดน้องปริญญาคือลูก

ข้อความที่กล่าวถึงผลการศึกษากับการทำงาน คือ

- จบ ป.4 เงินดี จบตรีฟุ้งนี้ค่อยมา
- จบแปดไม่มีเส้น ร้อยเปอร์เซ็นต์ กรรมกร

ข้อความที่กล่าวถึงการศึกษา กับระบบพวกพ้อง เช่น

- จบ ป.4 ไม่มีเส้น
- ความรู้หรือจะสู้มีเส้น

2.10 เนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งเสพติด สิ่งเสพติดที่ปรากฏมากในวรรณกรรมคนรถก็คือ พวกแอมเฟตตามีน ซึ่งเป็นยากระตุ้นประสาท สมอง ออกฤทธิ์ให้สมองตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ซึ่งมีชื่อเรียกหลายอย่างเช่น ยาม้า ยาขยัน ยาเพิ่มพลัง เป็นต้น ในวรรณกรรมคนรถจะกล่าวถึงยาเสพติดลอย ๆ การใช้ยา ฤทธิ์ยา และผลจากการใช้ยา เปรียบเทียบผู้หลงใหลความรักกับยาเสพติด กล่าวถึงยาม้ากับสุรา ยาม้ากับยาสูบและชาขี้ ยาม้ากับการขับรดกั๊งนี้

กล่าวถึงยาเสพติด เช่น

- ขุนศึกม้าดำ
- กระหังแดงนะจ๊ะ

กล่าวถึงยาเสพติด เช่น

- ขุนศึกม้าดำ
- กระหังแดงนะจ๊ะ

กล่าวถึงการไชยา ฤทธิยา และผลจากการไชยา เช่น

- ช้ำมากับม้า
- คลั่งรัก คลั่งรต คลั่งเหลือดชคยาไม้
- อย่าแข่งม้ากำลังคิด
- มาช้าเพราะม้าหมด
- ม้ากินหมก

เปรียบเทียบผู้หญิง ความรักกับยาเสพติด ว่ายาเสพติดเป็นสิ่งสำคัญและ
จำเป็นสำหรับคนรกรมากกว่าผู้หญิง ดังข้อความว่า

- ขาคเธอไม่ว่า ขาคม้าตายแน่
- ขาคน้องพี่ไม่ว่า แต่ขาคม้าชืดตาย
- ขาครักพี่ทนได้ ขาคม้าพี่ตายแน่
- ขาคเธอพี่ไม่ว่า ขาคกัญชาพี่แย

กล่าวถึงยาม้ากับสุรา เป็นการเตือนสติตนเองว่า

- เก่งจริงกินยาม้า แก่สุรายังฉิบหาย
- จูเหล้าเกล้าเม็กม้า กูคงบ้าถ้าไม่เลิก

กล่าวถึงยาม้ากับยาคุมและยาขับ ดังนี้

- พี่บ้าเพราะยาม้า น้องช้ำเพราะยาคุม
- พี่สูเพราะกินม้า แต่น้องช้ำเพราะยาคุม
- พี่กินยาม้า น้องกินยาขับ

กล่าวถึงยาม้ากับการขับรถในลักษณะตักเตือนให้เห็นถึงโทษของการกิน

ยาม้า ว่า

- ขับเร็วถึงป่าช้า กินมาถึงตาย
- ขับเร็วถึงป่าช้า กินมาอาจถึงตาย

ข้อความที่กล่าวถึงสุรา กล่าวถึงความนิยมในการดื่มสุราของคนรถ โพิษของ
สุรา เปรียบเทียบผู้หญิงกับสุรา ดังนี้

ความนิยมในการดื่มสุรา เช่น

- 200 ไมล์ต่อก๊ก
- โคตรข้าทรนง ชกแต่หงษ์ โขงไม่เอา
- ยิงเมายิงมัน
- สุขเมื่อเมาเศร้าเมื่อสร่าง
- พี่เมาเหล้า น้องเมารถ
- เราร้าสุราหาว่าเรากินเหล้า

พิษของสุรา เช่น

- พี่เสียคนเพราะเหล้า
- พี่เสียรักเพราะจน พี่เสียคนเพราะเมา
- พี่เสียเธอเพราะจน พี่เสียคนเพราะเหล้า
- เหล้าคือน้ำตาเมีย

เปรียบเทียบผู้หญิง ความรักกับสุรา ในลักษณะที่มีน้ำหนักความสำคัญ
เท่าเทียมกัน สุราสำคัญกว่าผู้หญิงและความรัก ความรักสำคัญกว่าสุรา

กล่าวให้น้ำหนักความสำคัญของผู้หญิง ความรักกับสุราก็เท่าเทียมกัน เช่น

- เมียหนึ่งคือที่รัก เมียสุกสวาทคือแม่โขง
- มีเมียเกล้ามมีเหล้ากินก็สิ้นทุกข์
- ขาดเธอพี่เศร้า ขาดเหล้าพี่แย
- รักก็เอาเมาก็ชอบ
- รักก็เอา เมาก็ไม่เว้น
- เมวเหล้าเสียหลัก เมวรักเสียใจ

กล่าวว่าสุราสำคัญกว่าผู้หญิงและความรัก เช่น

- เมียตายไม่เสียค่ายเท่าเหล้าหก
- หย่าเมียไม่เสียค่าย หย่าเหล้าฉิบหายแน่

- ผู้หญิงไม่เอา - เมาลูกเดียว
 - รักเจ้าไม่เท่าเหล่า
 - เมาเหล่าดีกว่าเซราเพราะเธอ
 - รักหย่อมแพแม่โขง
 - รักไม่เอา เมาดีกว่า
 - รักลวงคือผู้หญิง รักจริงคือเหล่าชาอ
 - รักเดียวคือแม่ แต่ที่แม่ ๆ คือแม่โขง
- กล่าวถึงผู้หญิงและความรักสำคัญกว่าสุรา ดังนี้
- รักแท้คือเมียข้า รองลงมาคือแม่โขง
 - เมารักยิ่งกว่าเมาเหล่า
 - สู้ไม่เอาเมาก็เลิก แต่รักไม่เลิก

2.11 เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาสังคม ปัญหาสังคม หมายถึง ปรากฏการณ์ทางสังคมที่ผู้คนส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดีไม่งาม ไม่พึงปรารถนาจะให้เกิดขึ้น และจำเป็นต้องมีนโยบาย หรือโครงการที่จะแก้ไขเพื่อลดปัญหานั้น¹ เช่น ปัญหาการว่างงาน ปัญหายาเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ปัญหาโสเภณี ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม เป็นต้น

ปฟาณี รัฐวิวัฒนา² แบ่งปัญหาสังคมไว้ 2 ลักษณะ คือ ปัญหาของสังคมเมือง กับปัญหาของสังคมชนบท ปัญหาของสังคมเมือง เช่น ปัญหาในด้านที่อยู่อาศัยแออัด ซึ่งทำให้เกิดปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม สุขภาพทรุดโทรม ปัญหายาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาโสเภณี ปัญหาการจราจร อุบัติเหตุ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ปัญหาของสังคมชนบทเช่น ปัญหาความยากจน ปัญหาการว่างงาน รายได้ต่ำ เป็นต้น

¹ณรงค์ เสียงประชา สังคมวิทยา หน้า 209

²ปฟาณี รัฐวิวัฒนา สังคมวิทยา หน้า 165

ปัญหาสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมกนกนรต ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาของสังคมเมือง ซึ่งพอจะจำแนกได้เป็น 10 หัวข้อ ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ
2. ปัญหาเศรษฐกิจ
3. ปัญหาการศึกษา
4. ปัญหาแรงงาน
5. ปัญหาเกี่ยวกับเพศ
6. ปัญหาการแข่งขัน
7. ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ
8. ปัญหาการจราจร
9. ปัญหาความเสื่อมทางศีลธรรม
10. ปัญหาเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ

2.11.1 ปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ ที่ปรากฏในวรรณกรรมกนกนรต แบ่งออกเป็น ปัญหาการแตกความสามัคคี ปัญหาการท้าอาวุธสงคราม ปัญหาการคอร์รัปชัน ปัญหายาเสพติด ปัญหาการพนัน ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมกนกนรตว่า

- อย่าคังฟ้าต่ำ อย่าหัวหินแตก อย่าแยกแผ่นดิน
- ญวนคงไม่บุก ถ้าไม่บรรทุกไปให้มัน
- ใจคำข้าชายชาติ แหมวางมาดนายขุนหน้าเลือด
- ชูคตังแต่ขึ้น จับคตังแต่ขี่
- คำนนี้ 25 คำนหน้า 50
- ลูกพี่ละลิบ มุมมิมทีละกัน
- โดทุกวัน จันละหม่าย
- อยู่ว่าง ๆ ไม่มีใครจ้างไปเป็นผี
- มีากินหมด
- ซาดเซอพี่ไม่ว่า ซาดกัญชาพี่แย

- ชาคเมียไม่ว่า ชาคผ้าช็อคตาย
- ชุกไว้ได้เบาะ ทำไปเพราะมันคือฝัน
- เช่นเจ้าแม่วงคนี่แม่แพ่เลขวิ่ง
- ชั่วเพราะสนามม้า แคกลับบ้าเพราะชาครัก
- ฉีกให้บรรลัย เอาเข้าไปแทงไฮโล

2.11.2 ปัญหาเศรษฐกิจ วรรณกรรมคนรตที่มีเนื้อหากล่าวถึงและสะท้อน
ปัญหาเศรษฐกิจทั้งของรัฐบาลและประชาชนทั่วไปมี ดังนี้

- เงินกำลังหมดลง เพราะของมันแพง
- น้ำมันแพงมีหวังแห้งตาย
- หนีไปกับพี่เถื่อนน้อง ของมันแพง
- อย่าฟรี ภาษีขึ้น น้ำมันแพง
- อาชีพไร้ปริญญา วัสดุขึ้นราคา กรุณาอย่าขอ
- เศรษฐกิจปิดไฟ ช่วยไทยประหยัดน้ำมัน
- ประหยัดไฟวันละยูนิต ช่วยเศรษฐกิจเป็นล้าน
- ใช้ไฟอย่างประหยัด ช่วยตนและรัฐประหยัดเงิน
- เรือล่มในหนอง ทองอยู่ในโรงจำนำ

2.11.3 ปัญหาการศึกษา ปัญหาการศึกษาที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรตได้แก่
ปัญหาความไม่เสมอภาคทางการศึกษา ปัญหาเด็กตกค้าง ปัญหาการจัดการศึกษาไม่สอดคล้อง
กับความต้องการของสังคม ปัญหานักเรียนตกชั้น ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
ทั้งข้อความปรากฏในวรรณกรรมคนรตว่า

- ความรู้หรือจะสู้เส้น
- จบ ป.4 ไม่มีเส้น ร้อยเปอร์เซ็นต์ต้องเล่นสองแถว
- จบแปดไม่มีเส้น ร้อยเปอร์เซ็นต์กรรมกร
- จบ 8 ไม่มีเส้น 100% ราษฎรธรรมดา
- จบ ป.4 เงินดี จบตรีพุงนี้ค่อยมา

- เรียนไปก็ไร้ค่า ตายห่าก็ล้มหมด
- เรียนไปก็ไร้ค่า ตายห่าเสียดีกว่า
- สอบได้เป็นเรื่องตลก สอบตกเป็นของธรรมดา
- เรียนดีเพราะครูค่า ครูตายห่าเพราะค่านักเรียน
- เด็กดีเพราะครูค่า ครูตายห่าเพราะค่าเด็ก

2.11.4 ปัญหาแรงงาน ปัญหาแรงงานที่บันทึกและสะท้อนในวรรณกรรมคนรถ เป็นปัญหาระหว่างนายทุนกับคนงานเกี่ยวกับเรื่องนายทุนเอาเปรียบลูกจ้าง และการนัดหยุดงาน กับปัญหาแรงงานไทยในต่างประเทศ ในด้านปัญหาเงินทุนและค่านายหน้า ปัญหาการถูกหลอกลวง ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และปัญหาครอบครัวแตกแยก ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถ ว่า

- นายทุนหน้าบาน คนงานหน้าหมอง
- จาระบีแทนทะเล็ก นายใจยักษ์ให้ผมหักขี้างชี
- ใช้กูยิ่งกว่าหมา ช้ำมาด่าว่าจ้เง่า
- ชี้อ้าคอมพิวเตอร์ พวกบ้าเพื่อเฟลสไตร์ค์
- จ๋านองนา จ๋าน่านาง โปรดย่ำขวางทางไปอาหรับ
- พี่เสียนา เพราะชาอู
- พี่ชายนา เพราะชาอู
- ขอลาเจ้าชาอู แซกขี้ขี้ข้อยไป
- ชุคทองที่อาหรับ จะนั่งทับหลุมฝังศพ
- เสียเมีย เสียนา เพราะชาอู
- เมียทิ้งเพราะชาอู
- ไปชาอูเสียเมีย ไปลิเบียเสียนา

2.11.5 ปัญหาเกี่ยวกับเพศ ปัญหาเกี่ยวกับเพศเป็นปัญหาที่ปรากฏมากในวรรณกรรมคนรถ มีตั้งแต่ปัญหาอันเกิดจากความผิดหวังในความรัก ปัญหาการนอกใจ ไม่ซื่อสัตย์

ต่อคู่ครองของตน ปัญหาโสเภณี ปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราไปตลอดจนถึง ปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ผิดปกติ ปัญหาความสัมพันธ์ทางเพศของบุคคลในสังคม ปัญหาการคุมกำเนิด และปัญหาอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัญหาการนอกใจคู่ครองของตน ปัญหาโสเภณี ปัญหาข่มขืนกระทำชำเรา ปัญหาความสัมพันธ์ทางเพศ และปัญหาความพลัดพรัดในการคุมกำเนิด ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถดังต่อไปนี้

- ช้านักรักเธอลง
- มีแฟนใหม่ไปเลยฉันไม่แคร์
- ยาพิษเชื่อว่าร้าย แต่ยังพ่ายพิษรัก
- เรามันแค่ทางผ่าน
- คนถูกแย่งรัก
- ตามเมียน้อยมาช่วยเตี้ย
- มาอีกแล้วตัวใหม่
- หนุ่มแก่เมียเปลอ
- ถูกเมียทิ้งใครรักจริงก็จบออก
- เช็กแล้วทุนหัว เธอมีตัวเปลี่ยนหน้า
- อย่าคิดว่าสวยเลิศเลอ สวยกว่าเธอแค่สี่สิบ
- อย่าคิดว่าสวยเลิศเลอ สวยกว่าเธอ 50 ปีมีถมไป
- ชายตัวมั่วฝรั่งเศส โรงแรมเกรซฮายยังเห็น
- ชาวเหนียวตึกที่หุ ปะใจผู้กวางอาหรับ
- ข่มขืนผิดกฎหมาย พี่ยอมตายสบายรื้อ
- ฉีกเลือกให้ขึ้นหน้า ร่ำสุรารามผบดก
- คุณนางเข้าพวง พอเดือนหกตกลูกแปด
- ที่คือตัวไฉนมีวโซโม ฯ
- ตกแต่งกระเพย
- รักเดียวในดวงใจ หญิงทั่ว ๆ ไปถือกำไรชีวิต
- เห็นตัวไม่สู้ เห็นผู้แล้วซาส์

- อดีตเป็นของฉัน ปัจจุบันเป็นของใคร
- จู๋น้องท่องวิวาห์ จำใจลาผ้าไหมเตีล
- หล่อนซ่าเพราะยาคุม
- ห้าคนผิวเมื่อยังไหว
- ที่หับไม่ร้อง ที่ห้องจะให้รับ
- รักคอกจึงหลอกเล่น
- พี่ทำห้อง น้องทำแหง
- เพราะพี่เผลอ เธอจึงห้อง
- ขอพี่เถิดน้อง อย่าห้องอีกเลย
- ไปกับพี่ได้ 4 คน
- ที่หับบอกกำชับว่าจักเลี้ยงดู พี่ห้องบอกว่าไม่รู้จัก

2.11.6 ปัญหาการแบ่งชนชั้นในสังคม การแบ่งชนชั้นในสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรัก เป็นการแบ่งชนชั้นตามฐานะทางเศรษฐกิจ ฐานะทางสังคม และแบ่งตามระดับการศึกษา อันก่อให้เกิดปัญหาช่องว่างระหว่างชนชั้นขึ้น แต่มิได้ส่งผลให้เกิดปัญหาร้ายแรงในสังคมตามมา ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรักว่า

- คนจนไม่มีสิทธิ์...
- ชับชี้ควายเหล็ก เจ็กไม่คู่ถูก
- ช่องว่างอยู่ที่เงิน น้องเลยเมินเพิ่นเพลย์บอย
- ทางซ้ายชี้ซ้าย ทางขวาผู้ดี
- รถผู้ดีวิ่งขวา กูชี้ซ้ายวิ่งซ้าย
- กระต่ายหมายจันทร์
- จับกังโรงสี ถึงไม่คียังมีเกียรติ
- จับกัง คอกเคอร์ กรรมกร
- จบ ป.4 ไม่มีเส้น
- อาชีพไร้ปริญญา

2.11.7 ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษที่ปรากฏใน
วรรณกรรมคนรถ มี 2 ประเภท คือ ปัญหาอากาศเป็นพิษ และปัญหาเสียงรบกวน ดังข้อความ
ในวรรณกรรมคนรถที่ว่า

- จุนไปทั้งเมือง โศครจะเคืองควันคำ
- พอนไถ่บ้องชายไอพ่น
- ใช้เสียงแตรไม่มีเหตุ เหมือนเสียงเปรี๊ตขอส่วนบุญ

2.11.8 ปัญหาการจราจร ปัญหาการจราจรที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ
แสดงให้เห็นถึงสาเหตุของปัญหาการจราจร มาจากปัญหาการเพิ่มประชากร สาเหตุมาจาก
ผู้ใช้รถใช้ถนน สาเหตุจากสภาพถนนที่แออัด และผลของการจราจรติดขัดหรือปัญหาจราจร
นั้นยังทำให้คนที่ประสบปัญหาหงุดหงิดอีกด้วย ดังตัวอย่างที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถดังนี้

- เบียดกันนิด โปรดคึกคัก
- บันไดไม่ใช่สายหาต มีโอกาสเด็กใบเสวย
- เบรคน้อยหน้อย กระชากมากหนอยร้อมก้ำถึงเหมาะ
- (ไอ้) เฒ่าดีเซล ไร้อีโเวอร์แซงเลนซ้าย
- ระวังคนอีสานข้ามถนน
- สิบล้อระนอง
- ออย่าเลือกแซง ไฟแดงเห็นไหม
- แซงซ้ายไม่ว่า ปาดหน้าคำแม่
- ผ่นตรอกติด

2.11.9 ปัญหาความเสื่อมทางศีลธรรม ความเจริญทางวัตถุ และการดำเนิน
ชีวิตในสังคมปัจจุบันที่เป็นไปอย่างเร่งรีบก่อให้เกิดการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่น แข่งขันกันเพื่อความ
อยู่รอดของตัวเอง นอกจากนี้สภาพเศรษฐกิจที่ฝืดเคืองส่งผลให้คนเห็นแก่ตัว เห็นแก่เงินและ
ประโยชน์ของตนเป็นใหญ่ ผู้คนเล็งน้ำใจต่อกัน ขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เกรงกลัวกฎศีลธรรม
และกฎหมายบ้านเมือง ขาดความยับยั้งชั่งใจ ประพฤติผิดศีลธรรมและกรอบประเพณี โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งในเรื่องเพศ มีความสับสนทางเพศ แก่งแย่งคู่ครอง ประพฤติผิด ถูก - เมีย สามี

ผู้อื่น มีการค้าประเวณีทั้งในหญิง - ชาย ศีลธรรมทางเพศของผู้คนในสังคมบางกลุ่มเสื่อมลง ถึงขนาดประพฤติก่อกวน ก่อกวน แสดงถึงความเสื่อมศีลธรรมของคนในสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมคนเราว่า

- น้ำขึ้นให้รีบตัก
- น้ำใจหรือจะสู้น้ำเงิน
- น้ำมันพอกตาได้ น้ำใจสัหายาก
- พืชในหน่ออย่ารับ ขยับได้คนมีลูกด้วย
- คุณผู้หญิงนั่งซ้าย คุณผู้ชายนั่งขวา ถนนราไปรอยย่น
- เอ็นดูเขา เอ็นเราขาด
- หนีเกาะน้องทองมันแพง
- รักอย่างถนอมถึงเมีย ได้เสียอย่างถวิลหึง
- หญิงคนหนึ่งในดวงใจ ผัวไปช่า
- ชกนอกเกมก็แค้นเกลียดเมียมัน
- เมียพี่มีชู
- เธอช่างเพราะยาคุม เธอขี้เมาเพราะยา (ไม่) ข้น
- คีโหมน้อง หึงเสียแล้ว
- ถ้ารักน้องจริง หึงทั้งเมีย
- จู๋น้องทองวิภา จ่าใจลาฟ้าไม่เกิด
- ข่มขืนผิดกฎหมาย พยายามตามสบายบรีด
- ชายตัวมั่วฝรั่งเศส โรงแรมเกรงอายยังเห็น
- พี่อยู่ว่าง ๆ รับจ้างเป็นพี่
- ถ้าคนพี่เมียยังไหว

2.11.10 ปัญหาเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ปรากฏในลักษณะ

การบันทึกและสะท้อนปัญหาเหล่านี้ในวรรณกรรมคนเรา ได้แก่ ปัญหาเด็กเลง ปัญหาอัตตวินิบาตกรรม ปัญหาอาชกรรม ตลอดจนกระทั่งปัญหาการฝ่าฝืนกฎหมายบรรดาโดยสสาร ดังข้อความที่ปรากฏใน

วรรณกรรมคนรถคันนี้

- ชาวเข้าฟุ้งออก เพราะตำราถูกเบียด
- ขึ้นรถผมแล้วขอโทษโปรดอย่าเบ่ง
โปรดรับแจ้งทรัพย์สินส่งตรงมาให้
พยักหน้าคนกระเป๋าก็ไม่เข้าใจ
มีอะไรบอกมาอย่าอำพราง
- เห็นตะกายตึก พอดิตถุกระดิกได้
- ดูกเงินเรียกสายตรวจ พวกตะกวดจะไล่เข็ด
- จราจรนอนอยู่ไหน พวกเส้นใหญ่มันเขวผม
- จาตมันลักผิดวะ แหมมายี้ว่าช้านตบ
- จะผูกคอตายก็อายคู่แข่ง
- ส่าล้างลูกสูบ เสือกมาจูบกระเบะหลัง
- คับบุรีของท่านชะ ก่อนที่จะไม่มีบุรีได้รับ ถ้าท่านถูกลบ
ปรับทั้ง 500

2. 12 ข้อความที่กล่าวลอย ๆ หรือไม่เข้าพวก หากที่กล่าวมาแล้วจะมีปรากฏ

ในวรรณกรรมคนรถเพียงเล็กน้อย เช่นข้อความว่า

- ปาปนอง
- พี่หลังฝน
- อะไรกันล่ะ... ล้อที่ออก
- ทหารเก็บขวด ตำรวจ เจ้าผู้
- ธรรมชาติทอง

วิเคราะห์การใช้ภาษาที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ

ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารของมนุษย์ มนุษย์ใช้ภาษาเป็นสื่อเพื่อแสดงออกถึงความรู้ ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ความต้องการของคนให้ผู้อื่นทราบ ซึ่งอาจออกมาในลักษณะของการพูด หรือสัญลักษณ์แทนคำพูด

ภาษานอกจากจะสื่อให้บุคคลทราบถึงอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของกันและกันแล้ว ลักษณะการใช้ภาษาของแต่ละบุคคลหรือกลุ่มชนยังทำให้ทราบถึงประสบการณ์ ความนิยม บุคลิกภาพ ของบุคคลหรือกลุ่มชนตลอดไปจนถึงสิ่งแวดล้อมในสังคม ที่ล้อมรอบตัวบุคคลเหล่านั้นอีกด้วย

สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์¹ ให้จำแนกระดับคำที่ใช้ในภาษาออกเป็น 3 ระดับ คือ

ก. ภาษาปาก ส่วนใหญ่เป็นการพูดมากกว่าการเขียน ภาษาถิ่น ภาษาที่ใช้ในการซื้อขายในตลาด ในโรงเรียนและในร้านค้า ภาษาแสลง ภาษาที่ใช้ในการเล่นบางอย่าง เช่น จำอวด ภาษาที่ใช้สนทนาระหว่างบุคคลที่คุ้นเคยกัน ภาษาที่ใช้ในการประกาศ หรือประชาสัมพันธ์ในชุมชนระหว่างบุคคลที่สนิทกันเคยกัน

ภาษาปากที่ใช้ในภาษาเขียนก็มี เช่น บทล้อ ข้อเขียนในนวนิยาย ในเรื่องสั้น ในบทละคร ทั้งนี้เพื่อความสมจริง ข้อเขียนในอนุทิน จดหมายส่วนตัวถึงบุคคลที่สนิทกัน รายงานข่าวสังคม รายงานข่าวกีฬา การธุรกิจบันเทิง เป็นต้น

ข. ภาษาถึงแบบแผน เป็นทั้งภาษาพูด และภาษาเขียน เช่น ภาษาที่ใช้ในการสนทนาระหว่างผู้มีการศึกษา การสนทนาระหว่างผู้อยู่ต่างฐานะ ต่างตำแหน่งและต่างวุฒิ (ทั้งชาติวุฒิ วัยวุฒิ และ ศักยภาพ) การสนทนากับสภาพชนที่ไม่คุ้นเคยกันมาก่อน การสนทนาที่มีสภาพสตรีร่วมอยู่ด้วย การพูดในที่ประชุมกับผู้ฟังทั่ว ๆ ไป เช่น การอภิปราย การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นพิธีรีตอง การแนะนำบุคคล ภาษาที่ใช้ในสื่อมวลชน เช่น ในหนังสือพิมพ์รายวัน เช่น ข่าว บทความ ภาษาจดหมายธุรกิจ ภาษาในประกาศ หรือแจ้งความส่วนบุคคล หรือของห้างร้าน บริษัท องค์การ ฯลฯ ภาษาในนวนิยาย เรื่องสั้น สารคดี ฯลฯ

¹สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ การเขียน หน้า 6 - 7

ค. ภาษาแบบแผน คือ ภาษาที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าถูกต้องและประณีต มักใช้ในภาษาเขียนมากกว่าภาษาพูด หรือเขียนสำหรับพูดอย่างมีพิธีรีตอง เช่น ปาฐกถา โอวาทสุนทรพจน์ คำปราศรัยของบุคคลสำคัญในโอกาสต่าง ๆ การพูดที่มีพิธีรีตอง การแนะนำสภาพ-สตรี การแนะนำบุคคลสำคัญต่อที่ประชุม วรรณกรรมประเภทสารคดี คำนำหนังสือ หนังสือประเภทตำรา แบบเรียน ข้อเขียนเกี่ยวกับวิชาการ รายงานของทางราชการ จดหมายราชการ เอกสารการติดต่อของทางราชการ การเขียนเรียงความในสถานศึกษา ฯลฯ

วรรณกรรมคนรณมิได้แต่งขึ้นเพื่อมุ่งผลประโยชน์ทางธุรกิจการค้า หรือแต่งขึ้นเพื่อเป็นวรรณกรรมสำหรับการอ่านโดยตรง หากเกิดขึ้นเพราะความต้องการระบายความเครียด ความกดดันทางอารมณ์อันเป็นผลมาจากสภาวะเศรษฐกิจที่บีบรัดและฝืดเคืองในสังคมปัจจุบัน ตลอดจนต้องการระบายความคับแค้น คับข้องใจในการทำงานหรือในชีวิตส่วนตัว รวมทั้งการระบายอารมณ์อื่น ๆ ของคนรณด้วย ดังนั้นภาษาที่ใช้จึงแสดงออกมาอย่างโจ่งแจ้งตรงกับความรู้สึกที่ต้องการระบาย จัดอยู่ในระดับภาษาปาก ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้พูดกันอยู่ในชีวิตประจำวันโดยไม่ต้องคำนึงถึงความถูกต้องของไวยากรณ์ การออกเสียง ตลอดจนฐานะของบุคคล

ลักษณะการใช้ภาษาในวรรณกรรมคนรณ จากการศึกษาการใช้ภาษาในวรรณกรรมคนรณปรากฏว่า กลุ่มคนรณใช้ภาษาในลักษณะต่าง ๆ เพื่อมุ่งสนองหรือระบายอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตน อันเป็นผลกระทบมาจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับในชีวิตออกมาเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งลักษณะการใช้ภาษาดังกล่าวจำแนกได้ 7 ประเภท ดังนี้

1. การใช้คำ
2. ส่วนวนโวหาร
3. การใช้เครื่องหมาย
4. สัญลักษณ์
5. อารมณ์ขัน
6. กลวิธีในการเสนอวรรณกรรมคนรณ
7. สีสาวจันทะ

1. การใช้คำ

การใช้ภาษาในวรรณกรรมคนรดในระดับการใช้คำ เป็นการใช้คำง่าย ๆ ไม่มีคำศัพท์ยาก อ่านแล้วเข้าใจได้ทันที ส่วนใหญ่เป็นภาษาปากตั้งแต่ระดับธรรมดา จนกระทั่งคำพยาน คำคำ คำแสดง คำภาษาถิ่น การตัดคำ การรวบคำ คำภาษาต่างประเทศ การยืมคำ คำซ้ำ อักษรย่อ คำแสดงภาพ คำแสดงอาการ คำบอกความรู้สึก คำเลียนเสียงธรรมชาติ การใช้คำน้อยกินความมาก การหลากคำ ตลอดจนการเล่นคำเล่นความ เล่นอักษรสัมผัส ดังต่อไปนี้

1.1 การใช้คำระดับภาษาปาก คือภาษาที่คนทั่วไปใช้ในการพูด การสนทนาในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีทั้งคำธรรมดา คำพยาน คำ^{แสดง} ฯลฯ การใช้คำระดับภาษาปากในวรรณกรรมคนรดมีดังนี้

1.1.1 คำภาษาปากระดับธรรมดา คือคำที่ใช้พูดจาสื่อสารกันอยู่ทั่วไปในชีวิตประจำวัน และไม่มีลักษณะพยานกาย เป็นการใช้ภาษาตามความสะดวก ไม่จำเป็นต้องอยู่ในกรอบหรือกฎเกณฑ์ของหลักภาษา ลักษณะการเขียน เขียนตรงตามการออกเสียง เช่น คำว่า เหวะน่า เท่าโห่ ซ้าหน้อย เหวอะ นิด เข้าซี่ เมีย หมา ซี้เกียจ เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- รักพี่สีกครั้งเหวะน่า
- มีเท่าโห่เข้าโรงจวน
- ซ้าไ่วไถ่น้อง ซ้าหน้อยน้องพี่
- ซิดในหน้อยซิดรับพระคุณท่าน
- น้อย ๆ หน้อย
- วันนี้ซี้เกียจหล่อ
- ไม่บ่นทนลูกเคียว
- ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ห้อยโหนดโดยไม่บ่นชักคำ
- จอกสวย ๆ อาหมวยจะลง
- จริงอย่างว่าแม่ค้าโกหก
- ขาดเรอพี่เสร่า ขาดเหล้าพี่แย
- ยิงเรียนยิงเพลี่ยมีเมียดีกว่า

- ขยี้กเข้าไป คันไหนดจะกล้าแข่ง
- โชคดีแล้วทุนหัว ได้ฉั่วคนรด
- ขอคืนใบขี้ โฮ ลูกพี่นี่ไม่ได้
- ขอเขยิบเข้ามาหน่อยไม่ต้องต้อยกับกระเป๋
- แข่งเฮอร์อะ เคี้ยวโคน
- ตุคไม่เหม็น หมาไม่มอง
- ดีกว่าอยู่เปล่า ๑
- เลยสี่ทุ่มไปนิค กิดค่านมลูกอีก 1 บาท
- โคราชลูกแม่โม คนโตต้องฉลาม
- เราไม่ว่ากัน
- รีบแต่งชะปี่ ปีหน้าผัวแพง
- ความดั่งไม่คงที่ ความคิงอยู่นาน
- ขับเร็วนี่องว่า ขับช้านิคเคียวนี่องบ่น
- ชีวิตจะช้านัก ถ้ารักเด็กห้าย
- เต่าแก่ ๑ แข่งไปเลยลูกพี่
- ความรู้หรือจะสู้เด็กเส้น
- ผมไม่ซ่าสแต่ลูกบ้าเยอะ
- พี่ว่างนักนี่องเมียรักตาย
- คลั่งรัก คลั่งรด คลั่งเหลื่อออกชคยามีา
- คลานยังกะเต่า พอแข่งเข้าเราโคนสวค
- ขอชนแต่ข้ามแคน ที่รดแลนคเากันนัว
- เข้าชีน้ำหมวค ตั้งค่านครวจอวคผู้กำกับ
- สวยแต่รูป จูบไม่หอม
- แข่งหน้าไปเลยฮ้ายหลานชายไม่ต้องกอยลง

1.1.2 คำหยาบ คำหยาบที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรด มีทั้งคำที่หยาบ โดยรูปคำ คือ คำที่ไม่เอื้อเขียนหรือพูดออกมามีแนวโน้มว่าหยาบ และมีความหมายหยาบในคำ อยู่แล้ว และคำที่หยาบโดยความ คือคำที่มีลักษณะหรือความหมายสื่อไปในเรื่องเพศ หรือเพศสัมพันธ์อย่างโจ่งแจ้ง นอกจากนี้ยังมีคำหยาบในรูปของคำว่า คำสแลง และคำที่มีลักษณะค่อนข้าง กระด้าง ก้าวร้าว ซึ่งการใช้คำหยาบในวรรณกรรมคนรดส่วนใหญ่ก็เพื่อระบายความกดดัน โกรธ เกลียด เคียดแค้น ไม่พอใจ ออกมาอย่างโจ่งแจ้งตรงไปตรงมาและค่อนข้างรุนแรง เป็นการแสดงให้เห็นถึงลักษณะการปรับตัวอย่างก้าวร้าวลักษณะหนึ่งของคนรด ที่แสดงความก้าวร้าวออกมาทางภาษา นอกจากนี้ยังใช้คำหยาบเพื่อ หยอกล้อ ใช้อวด แสดงความขี้เล่น และอารมณ์ขัน/ใช้คำหยาบเพื่อมุงเล่นคำสัมผัส ใช้คำหยาบด้วยความเคยชินเป็นลักษณะนิสัย และใช้คำหยาบเพื่อระบายความกดดันทางเพศ ดังนี้

1.1.2.1 คำหยาบโดยรูปคำ มีลักษณะการใช้ดังนี้

1.1.2.1.1 คำหยาบที่แสดงถึงอารมณ์ ความ-

รู้สึกไม่ชอบ โกรธ เกลียด เคียดแค้น ไม่พอใจ เช่นคำว่า ไข่เวร เลือก แดก มึง กู ปากหมา เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- (ไข่) เผาคีเซล โธ ไข่เวร แข่งเลนซ้าย
- รดผู้ตีวงขวา กูชี้ซ้าย ข้างซ้าย
- เช่น แม่ง สักยี่สิบ ดีกว่า ระเบิดขี้
- อยู่บ้านเมียก็คำ ออกมาจ่ากั๊บ กูละ เบื่อส์
- ช้าหนักเพราะ เลือก ไปรักนักเรียน
- ใช้กูยิ่งกว่าหมา ช้ามาคาวว่าเง่า
- ยามมึงมีผีพอมตอมกัน แดก
- ยามถึงแดกผีฮวนชวนกันหนี
- มึงมีมึง กูมีมึง ก็ยังคี่
- ยามมึงมี มึง แอบ แดก กู แผลกใจ
- กลั่นใจแต่งกับพี่ นางตัวคี่ หนีสับล้อ
- ปากเหม็นอมยา ปากหมา อมตัน

1.1.2.1.2 คำพยานที่ใช้ หยอกล้อ ใช้อวด

แสดงความคุ้นเคยและอารมณ์ขัน ได้แก่คำว่า คุณ อีแก่ ฉิบหาย ฮ้าย เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- เมื่อก่อนเรียกพี่ เคี้ยวนี้เรียกฮ้าย
- แกร่งรักเรียกน้อง พอท้องเรียกอีแก่
- คนจู้จี้รี้นหน้า คนม้ายันมันโค
- รูปไม่หล่อแล้วยังเลือก ป.ม.
- อย่าจูบตุกหนู
- อย่างนะพี่มันตุก
- หย่าเมียไม่เสียตาย หย่าเหล่าฉิบหายเน
- เฉียบสุดเฉียว เพียวสุดฟูส ลองมองดูโน่นอีแรด

1.1.2.1.3 คำพยานที่เกิดขึ้นเพราะมุ่งเล่นคำ

เล่นสัมผัสเป็นใหญ่ ดังตัวอย่าง

- เช็ดเชียวอิหมูหม กลืนกินกระทั้งผิว
- ถึงเหี้ยก็เมียเรา
- มีลูกกวนตัว มีผิวกวนตีน
- รวยจนสิ้นฟ้า ตายท่าเอาไปไม่ได้
- เด็กดีเพราะครู่ค่า ครู่ตายท่าเพราะค่าเด็ก

1.1.2.1.4 คำพยานที่ใช้โดยทั่วไปจนกลายเป็น

เป็นลักษณะนิสัยในการพูด ได้แก่คำว่า กู ฉิบหาย เลือก โจร ตายท่า เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- กูละเบื้อ
- กูซีใหญ่
- พ่อกูซื้อให้
- โจรทรหด
- ฉุนไปทั้งเมืองโจตรจะเคืองกวันค่า
- ฉุกเงินเรียกสายตรวจ พวกตะกวดจะได้เช็ด
- ฉิบหายไม่ว่า ถ้าข้าจะบรรทุก

1.1.2.2 คำหยาบโดยความ คือคำที่มีความหมายส่อไปถึง
เรื่องเพศ หรือเพศสัมพันธ์อย่างโจ่งแจ้ง หรือคำที่ก่อให้เกิดภาพที่ไม่น่าดู เช่นคำว่า หัวก้อย
กิ๊ก เกลม น้าหมา ส้มส้ม นังอ้า เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- ชกนอกเกมก็แค่เกลมเมี่ยมมัน
- เจียนจริงนะหนู เคี้ยวคงรู้ว่าหัวก้อย
- กกพีลิปส์ก็ดีกว่าชูคอรอรดเบนซ์
- นังหุบได้ห่า นังอ้าได้สี่
- วันโคชาคฉันแล้วเธอคงหายกิ๊ก
- ขาวหรือคำก็น้าหมาเหมือนกันแหละ
- เงินมาผ้าหลด เงินหยุดผ้าปด
- สาวส้ม
- เห็นตัวไม่สู้ เห็นชูแล้วซ่า
- เห็นน้องแล้วใจชู เห็นของหนูแล้วใจซ่า

1.1.2.3 คำคำ คำสบถ และคำที่มีลักษณะค่อนข้างกระด้าง
ก้าวร้าว เช่นคำว่า ฤษ อีเวอร์ ฉาด แซบสะบัด ซัด เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- อีพน้ำมีด
- ฤษ! อีเวร
- โธ่...อีบ้า
- ฤษ! เลือกเกิดมาจน
- ฤษ! ตะวันออกกลาง
- ตามล่าอีตอแหล
- ฉาคมันสักด้วะ แหมม่ายี้วะว่าซ่าแซบ
- จวกให้มันยับ ถ้าถูกจับเพราะมันหิว
- ซับแหลก แทกโคง
- แสงซ่ายไม่ว่า ปาคหน้าถูกตีน
- แซบสะบัด เมื่อได้ซัดฉลามบก

1.1.3 คำสแลง พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายของคำสแลงไว้ว่า¹ ถ้อยคำหรือสำนวนที่ใช้เข้าใจกันเฉพาะกลุ่มหรือชั่วระยะเวลาหนึ่ง ไม่ไปภาษาที่ยอมรับกันว่าถูกต้องตามหลักภาษา

วาสนา เกตุภาค กล่าววว่า² ภาษาสแลง (Slang) คือภาษาที่นิยมใช้กันเฉพาะกลุ่ม เฉพาะวัย มักใช้ในระยะเวลาสั้น ๆ ไม่นานนักแล้วก็จะหายไป เกิดคำใหม่ขึ้นมาแทนที่ ภาษาสแลงอาจเป็นคำเดิมในภาษา แต่นำไปใช้ในความหมายใหม่ เช่น กล้วย กระจุก มัน หรืออาจเป็นคำที่สร้างขึ้นใหม่ เช่น เก๋ ยากส์ ตื่นเต้น ฉลุย ฯลฯ

ในวรรณกรรมคนรถ ปรากฏว่ามีภาษาสแลงใช้เป็นจำนวนมาก มีทั้งคำที่สร้างขึ้นใหม่ และคำในภาษาเดิมนำไปใช้ในความหมายใหม่ ดังนี้

1.1.3.1 คำสแลงที่สร้างขึ้นใหม่ ใช้เพื่อช่วยขยายคำ หรือความให้เด่นชัดยิ่งขึ้น

- จีบจ้อย
- เต่าช้า
- วัยสะเประอะ
- วัยสระรุ่นรีจะลันวัยสระร่วง
- สาวสบิมส์
- ปวดเขค เพลี่ยฮาร์ด
- ประทับใจจุ๊
- ฟีโศคซิง ๆ
- ออย่าแหมม
- ลุงชอบเอ๊ะ ๆ
- อย่างเง่าดีกว่า

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 780

²วาสนา เกตุภาค การเขียน หน้า 8 - 9

- จงจนเงิงแต่ตะเบ็งเต็งน้ำมัน
- เก่งก็ข้างเกง ถ้าจะเงิงขับเทรลเลอร์
- คือตัว ไ้มั่วโฮโม
- อย่าช้าส...น้ำเซ็ง
- จราจรนอนอยู่ไหน พวกเส้นใหญ่มันแซวผม
- เธอช้าสเพราะยาคุม
- พี่ไม่ช้าสเพราะโซล่าแฟง
- ช้าสไม่มีอันคัมทำเป็นขับปากหน้า
- น้อย ๆ หน้อย บ้อย ๆ เซ็ง

1.3.1.2 คำสแลงที่เกิดจากคำในภาษาเดิมซึ่งมีความหมาย
 อย่างหนึ่ง นำไปใช้ในความหมายใหม่ เช่นคำว่า เทียน ไถ เชือก เล่น พัน ตีนผี ตีนหมา
 เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- เทียนแข่งโถง แคตายโงงโงงมีเยะ
- จกรรจมันหยด ก็แค่ชุดกับรดบรรทุก
- เจียนให้จคจำ เมียระมำสำนิโกร
- เชือกกันด้วยกันเรง เกงแคไหนใจไม่แร์
- ไถทุกวันฉนละหน่าย
- เกลี้ยคดาวไจริง ๆ อี
- คนหรือนี้ ตีนผีก็ไม่บก
- คนโตตีนผี ชนแล้วหนิไ้ตีนหมา
- จบ ป.4 ไม่มีเส้น ร้อยเปอร์เซนต์ต้องเล่นสองแถว
- เปียให้มันตกขอบ อยู่ที่รอบไกรมันจัด
- ชีวิตจะสั้นถ้าคิดพันเก็กดาวกะบอง
- กึ่งอย่ามากรีบแก่หนิบ ๆ พอวิงสวย
- เหล่พราะรัก

1.1.4 การตัดคำ การตัดคำที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถเป็นการตัดทั้งพยางค์หน้าและพยางค์หลังของคำทั้ง แต่ส่วนใหญ่จะตัดพยางค์หลังและคงพยางค์หน้าของคำไว้ เพื่อให้คำนั้นสั้นกระชับ และสะดวกในการออกเสียง ทำให้ได้ศัพท์ใหม่ที่มีความหมายไม่ต่างไปจากเดิม และตรงกับควมนิยมในการใช้คำพูดสนทนาของคนในสังคม การตัดพยางค์หน้าของคำทั้ง เช่น ในคำว่า " ปริญาตรี " จะเหลือเพียง " ตรี " คำว่า " ขอโทษ " จะเหลือเพียง " โทษ " การตัดพยางค์หลังของคำทั้ง เช่น คำว่า " กาวาซากิ " เหลือเพียง " กาวา " " ซาอุคิอาระเบีย " เหลือเพียง " ซาอุ " ดังตัวอย่าง

- พี่ไม่มีกาวาขั้วตาก็เ็นหน้าหนึ่

กาวา มาจากคำเต็มว่า " กาวาซากิ " เป็นชื่อรถจักรยานยนต์ชนิดหนึ่ง

- จินตวิที่ักุษา พวกเราชาวยาม้าม้าลิโ

ลิโ มาจากคำเต็มว่า " ลิโพนัน-คี " เป็นชื่อเครื่องดนตรีประเภทกระตุน
การทำงานของสมองและประสาท

- เมียทั้งเพระซาอุ

ซาอุ มาจากคำเต็มว่า " ซาอุคิอาระเบีย " เป็นชื่อประเทศหนึ่งทางแถบตะวันออกกลาง ซึ่งเป็นประเทศที่ร้ายวเพราะมีทรัพยากรน้ำมันดิบมาก

- จบ ป.4 เงินที่ จบตรีพุ้นนี้ค้อยมา

ตรี มาจากคำเต็มว่า " ปริญาตรี " เป็นวุฒิในระดับการศึกษาชั้นอุดม-
ศึกษาของไทย

- จบแปดไม่มีเส้น ร้อยเปอร์เซ็นต์กรรมกษ

แปด มาจากคำเต็มว่า " มัธยมศึกษาปีที่ 8 " ซึ่งเป็นชั้นการศึกษาสูงสุด
ในระดับมัธยมศึกษา ในระบบการศึกษาระบบเก่าของ
ไทย ปัจจุบันเทียบเท่ากับชั้น ม.6 หรือมัธยมศึกษา
ปีที่ 6

- โจ๊กจริงนะพี่ ทำคันผีหนีฉลาม

ฉลาม มาจากคำเต็มว่า " รดณ ฉลาม " เป็นชื่อรถสำหรับใช้ในราชการ
ตำรวจทางหลวง และเป็นรถที่มีความเร็วสูงมาก

- โทษที่วันนี้เมา

โทษ มาจากคำเต็มว่า " ขอโทษ "

- ชีวิตไม่สิ้นต้องคืนกันไป ถ้าไม่คืนเรวจะสิ้นใจ

คืน มาจากคำเต็มว่า " คืนรน "

- สนหน่อยทำเล่นตัว

- เรื่องเงินผมรู้จัก เรื่องรักผมไม่สน

- ไม่อยากสนคนมีผ้าฟักลับบาป

สน มาจากคำเต็มว่า " สนใจ "

- ที่คือตัว ไ้มีวโยโย

โยโย มาจากคำเต็มว่า " โยโยเขี้ยววล "

1.1.5 การรวมคำ เป็นการสร้างคำขึ้นใหม่ โดยการรวมคำสองคำ
เข้าเป็นคำเดียวกัน โดยใช้พยัญชนะของคำหน้าเป็นหลัก ใช้สระของคำหลังสะกด ความหมาย
คงเดิม คำรวมที่ปรากฏในวรรณกรรมกนก 2 คำ ได้แก่ คำว่า " เจ็ง " กับคำว่า
" แม่้ง " ดังตัวอย่าง

- งงจนเจ็ง แคะเบ็งเค็มน้ำมัน

คำว่า เจ็ง มาจากคำว่า งง + เจ็ง

ในกรณีที่คำทั้งสองมีพยัญชนะเสียงเดียวกันก็คงพยัญชนะนั้นไว้
แล้วใช้สระของคำหน้ากับตัวสะกดของคำหลัง ดังนี้

- เช่นแม่้งสั๊กยี่สิบ ดีกว่ารับใบขับขี่

- พูดยากเคียวชนแม่้งเลย

คำว่า แม่้ง มาจากคำว่า แม่ + มึง

1.1.6 คำภาษาถิ่น ภาษาถิ่นในวรรณกรรมคนรอบปรากฎใช้ไม่มาก
แต่มีครบทั้งภาษาถิ่นเหนือ อีสาน และใต้ ทั้งคำศัพท์และสำเนียง ดังต่อไปนี้

1.1.6.1 ภาษาถิ่นเหนือ ได้แก่คำว่า ปีก เจียงฮาย

ฮัก ผ่อบ่ตาย ดังตัวอย่าง

- ปีกเจียงฮายเกิดน้อง
(ปีก = กลั้ม, เจียงฮาย = เชียงราย)
- ขอลาเจ้าชาฮู แซกซี้ญ้อยไป
(ซี้ญ้อย = โกหก)
- ฮักแท้คือแม่ฮ่า รองลงมาคือแม่โงง
(ฮัก = รัก)
- นอนนิค ๆ อย่ากิดว่าสน...ผ่อบ่ตาย
(ผ่อบ่ตาย = คูไม่ได้)

1.1.6.2 ภาษาถิ่นอีสาน ได้แก่คำว่า บ่ บ่เป็นหยัง ซึง

ซ้อย ส่วย ดังตัวอย่าง

- สนบ่
(บ่ = ไม่)
- บ่เป็นหยัง
(บ่เป็นหยัง = ไม่เป็นไร)
- ซึงคนหลายใจ
(ซึง = ซึง, เกลี่ยค)
- อย่าทำซ้อย
(ซ้อย = เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 แทน ฉัน, ผม, ข้าพเจ้า)
- ส่วย! มันก็สว่างพอดี
(ส่วย = เป็นคำอุทาน)

1.1.6.3 ภาษาถิ่นใต้ ได้แก่คำว่า กัง ทำมั่ง หวังเหว็ด

ดังตัวอย่าง

- อยู่กับกัง
(กัง = กัง ออกเสียงตามสำเนียงใต้)
- รักแล้วตำมั่ง
(ตำมั่ง = รอคอย)
- หวังเหว็ดแม่ไฮ้แดง
(หวังเหว็ด = เป็นห่วง)

1.2 การใช้ภาษาต่างประเทศ คำภาษาต่างประเทศที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรตส่วนมากจะเป็นภาษาอังกฤษ มีภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่นบ้างแต่ปรากฏเป็นจำนวนน้อย คำส่วนใหญ่จะเป็นคำทับศัพท์ และเป็นศัพท์ที่คุ้นเคยอยู่แล้วในชีวิตประจำวันของคนทั่วไป การใช้คำภาษาต่างประเทศในวรรณกรรมคนรต จำแนกได้ดังนี้

1.2.1 คำภาษาอังกฤษ คำภาษาอังกฤษที่เข้ามาปะปนในภาษาไทย ได้มาจากการแลกเปลี่ยนถ่ายทอดวัฒนธรรมทางภาษา ซึ่งเข้ามาทางการติดต่อกับชาวตะวันตก และการเผยแพร่ความรู้ วิทยาการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับชาวตะวันตก ในลักษณะที่ไทยรับเอาวัฒนธรรมวิทยาการความรู้ เทคโนโลยีและสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ มาจากชาวตะวันตก คำภาษาอังกฤษที่ปรากฏใช้ในวรรณกรรมคนรต พอจะจำแนกเป็นกลุ่ม ๆ ได้ดังนี้คือ

1.2.1.1 ศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับรถและเครื่องยนต์

รถทัวร์ รถเมล์ รถแอร์ ไฮเวย์ เทรเลอร์ จาระบี ดีเซล เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- น้องลิ้มหกล้อไปจ้อรถทัวร์
- ขับไม่คี่เพราะหนีรถเมล์
- พอนั่งรถแอร์น้องลิ้มสองแถว
- เฒ่าไฮเวย์ เทไม่เพี้ยนเทรเลอร์
- ขอนทนแก่ข้ามแดนที่รถแลนด์เอากันไว้
- ควายหมึฟ ซัว! ไ้หินรถกัมพ์

- กกพีบีเอส ดีกว่าชูกอร์รอดเบนซ์
- นั่งสองแถวไม่ต้องจอรบัส
- ขาคณารี่พีไม่ว่า ขาคโซล่าที่ตายแน่
- (ไ้) เผาคีเซล โอ้ ไ้เวรแข่งเลนซ้าย
- จาระบีแทบทะลัก นายใจยักษ์ให้ผมพักข้างจี
- จำสะบักต้องมาพักอีกนอกเหน
- จอดจ่อที่ปากอู่ เปิดประตูแก่สกุหมก
- จากนางที่ปี่เอสโซ แหมไ้โชนมโตสะบัก
- นื่องเปลี่ยนความรักเหมือนพีเปลี่ยนเกียร์รถ
- เบรคน้อยน้อย กระชากมากหมอยอร่อยก่าดั่งเหมาะ
- โซเฟอร์สุดหล่อ
- ที่รักของ convoy

1.2.1.2 สัพที่เกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ

เช่น คำว่า สกายแลป คอมพิวเตอร์ โรเนียว เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- ไ้หนุ่มสกายแลป
- ชีช้าคอมพิวเตอร์ พวกบ้าเพื่อเฟสไ้รีด
- รักแรกมีครั้งเดียว แต่โรเนียวได้หลายครั้ง
- หัวใจคิคแอร์
- ประหยักไฟวันละยูนิต ช่วยเศรษฐกิจเป็นล้าน
- รักหนุ่มอย่างผมอุคมไปด้วยโปรตีน
- ปาคเฮค เฟลียฮาร์ค
- ขาคเมย์ไม่ว่า ขาคมีาชีอดตาย
- รักที่ถูกน็อก
- ชีคยังกะปลาหนึ่ง แล้วมาทะลิ่งว่าเช็กลี

1.2.1.3 ศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการค้า เครื่องดื่ม และวัฒนธรรม

บางประการ เช่นคำว่า เปย์ กาเฟ เป้ซี่ สไปรท์ จิ้ง คิสโก้ เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- ไก่จะถึงไซโล ไซโยเมียพะโล้ไม่มาตาม
- ไครหนอจะรอเบอร์ 20
- รักคนรถให้นั่งรถฟรี
- หุ่นเทห์ เปย์เก่ง เบ่งน้อยห้อยปริญญามาตาม
- มีแฟนใหม่ไปเลยฉันไม่แคร์
- กางเกงยีนส์ที่ลูกใส่ คือเหงื่อไคลของพ่อแม่
- แจ่มมากแล้วเพื่อน ผลาญเงินเดือนนั่งกาแฟ
- เป้ซี่ โคโลว่าซ่าส์ ยังไม่เท่าคุณซ่าส์
- พี่ไม่ไซสไปรท์ พี่จึงไม่สกลไสยาซ่า
- ขับเร็วจิ้งจอก ขับซ่าคิสโก้มัน

ลักษณะการใช้คำภาษาอังกฤษในวรรณกรรมคนรุ่นใหม่ 2 ลักษณะ คือ

1. ใช้ทับศัพท์ตรง ๆ เช่น

- เก่งก็ข้างเก่ง ถ้าจะเจ๋งขับมอเตอร์
- อย่าใช้สายตาเช็กมองพี่นี่น้อง
- เมียอยู่บ้านแฟนช่วยทำงาน

2. ใช้ทับศัพท์เป็นส่วนหรือสแลง เช่น

- บวกเซด เพดีย์ฮาร์ต
- เพาฮาร์ดหวานเย็น
- ที่รักของ convoy

1.2.2 คำภาษาจีน คำภาษาจีนที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรุ่นใหม่

ศัพท์เกี่ยวกับบุคคล เช่นคำที่ใช้เรียกเครือญาติ ใช้เรียกคนงาน พ่อค้าหรือนายงาน ศัพท์เกี่ยวกับการทำงาน ตัวเลข สุรา ก็มีบ้าง เช่นคำว่า ก๊ง เตี้ย เต้าแก่ กุ๊ อ้าหมวย ซาจับ ก๊ก ก๊ง เป็นต้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยกับชาวจีนว่ามีความผูกพันเกี่ยวข้องกันทางสายเลือด และทางด้านการค้าขาย ดังตัวอย่าง

- รักพอจนฆ่าพี่แล้วไปอยู่กับกัณ
- ตามเมียน้อยมาช่วยเตี้ย
- กัณอย่างช้าไม่พินนาที่ช้าอย่างเอ็ง
- หับเร็วไปปาช้า หับรดช้าเข้าเก๋บ่น
- เจ๊กชิงน้องไปเป็นเมียที่ก็เสียใจ
- จอดสวย ๆ อาหนวยจะลง
- ฮ้องเตี้ยเนจร
- ค่านยี่สิบห้า ค่านหน้าชาจับ
- ตามน้องกลับชิงกวาง
- 200 ไมล์ต่อกัณ
- กัณอย่างมากรับแคหับ ๆ พอวี่งสวย
- ตามคือแผนเรา
- พี่โศกชิง ๆ
- เสียรักเพราะจน เสียคนเพราะได้ก

1.2.3 คำภาษาญี่ปุ่น ภาษาญี่ปุ่นที่ปรากฏใช้ในวรรณกรรมคนรจากข้อมูลที่เกิดขึ้นรวบรวมได้มีเพียง 2 คำ คือ คำว่า โตโยต้า และ ลาวา (ลาวาซากิ) ซึ่งเป็นชื่อรถยนต์ และรถจักรยานยนต์ 2 ชนิด ที่ญี่ปุ่นส่งมาขายหรือส่งมาประกอบขึ้นส่วนภายในเมืองไทย อันเป็นเพียงส่วนหนึ่งในบรรดาสินค้าหลาย ๆ ชนิดที่ญี่ปุ่นส่งเข้ามาขายที่ตลาดสินค้าไทย กวาดเงินตราไทยกลับประเทศ สะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับญี่ปุ่นในด้านของเศรษฐกิจการค้าว่าเรายังเป็นรองต้องเสียเปรียบดุลการค้าแก่ญี่ปุ่น เพราะคนไทยนิยมใช้สินค้าญี่ปุ่น ดังนั้นในแต่ละปีจึงต้องสั่งซื้อสินค้าญี่ปุ่นเข้ามาเป็นจำนวนมาก เป็นเหตุให้ไทยเสียดุลการค้าแก่ญี่ปุ่น ดังตัวอย่างการใช้ภาษาญี่ปุ่นที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรว่า

- โตโยต้าม้าคู่ชาของพี่
- พี่ไม่มีควาว ขวัญตากก็เม่นหน้าหน้า

1.3 การย้าคำ คือการย้าคำในประโยค หรือข้อความเพื่อเน้นหรือเพิ่มน้ำหนักให้แก่ข้อความ ลักษณะการย้าคำที่ปรากฏในวรรณกรรมคือการย้าคำหน้าหรือพยางค์หน้า การย้าคำหลังหรือพยางค์หลัง และการย้าคำ 3 ครั้ง ในข้อความเดียวกัน เพื่อให้น้ำหนัก เน้นความและความรู้สึก ตลอดจนเพื่อนำไปสู่ใจความสำคัญ หรือเพื่อเปรียบเทียบ ดังตัวอย่าง

1.3.1 การย้าคำหน้าหรือพยางค์หน้า

1.3.1.1 การย้าคำเพื่อน้ำหนัก หรือเน้นความรู้สึก เช่น

- ยิ่งดู ยิ่งสวย
- ยิ่งเมา ยิ่งมัน
- ยิ่งรัก ยิ่งแค้น
- ขาดเงิน ขาดรัก
- เสียเมีย เสียนา เพราะขาด
- ไม่รัก ไม่สน
- มีเมียเก่า มีเมียใหม่ ก็สิ้นทุกซ
- ช้าไว้ช้าน้อง ช้าหน่อยน้องพี่

1.3.1.2 การย้าคำเพื่อนำไปสู่ใจความสำคัญ หรือเพื่อ

เปรียบเทียบ เช่น

- กลัวยามาจะไม่ทน กลัวบางคนมารักได้
- ไม่รัก ไม่ว่า อย่าหลอกให้คอย
- เปลี่ยน พ.ศ. ใหม่ เปลี่ยนใจหรือยัง
- ไม่รวย ไม่หล่อ แต่ขอรักจริง
- ค่าของรักอยู่ที่กักดี ค่าของชีวิตอยู่ที่เธอมีให้
- เชื่อผู้หญิง เชื่อสิ่งดีกว่า
- เชื่อผู้ชาย เชื่อควายดีกว่า

1.3.2 การย้าคำหลังหรือพยางค์หลัง เพื่อเน้นความ คังนี้

- ขึ้นก่อน โชคดีก่อน
- จับดี เกินดี ไม่มีภัย
- ไปดี มาดี นะน้อง

1.3.3 การย้าคำ 3 ครั้ง ในข้อความเดียวกันเพื่อเน้นความ มีดังนี้

- คำพ่อคำแม่ยังพอกับ คำเมียที่เฝ้ารพคบไม่ได้
- คำพ่อคำแม่ยังนำคบ คำเมียที่เฝ้ารพคบไม่ได้
- คลั่งรัก คลั่งรถ คลั่งเหลื่อชชชชชชช

1.4 คำซ้ำ คือการเขียนหรือออกเสียงคำคำเดียวกัน ลักษณะการใช้คำ

ซ้ำในวรรณกรรมคนรคมีความมุ่งหมายหลายอย่างคือ ใช้คำซ้ำเพื่อให้ความหมายของคำนั้น ๆ เป็นพหูพจน์ เพื่อเพิ่มน้ำหนักคำเดิม เพื่อทำให้ความหมายเดิมลคน้ำทกกลง ซ้ำคำเพื่อบอกความไม่แน่นอน คาคคเน บอกความเป็นค้ำสิ่ง ซ้ำคำแล้วความหมายไม่เปลี่ยนแปลง หรือ ซ้ำคำเพื่อเลี่ยนเสียงธรรมชาติ คังตัวอย่าง

1.4.1 คำซ้ำที่ให้ความหมายเป็นพหูพจน์ เช่น

- ขวัญใจสาว ๆ
- ใคร ๆ เขาก็ว่า ปากแม่ค้ำคคคคค

1.4.2 คำซ้ำที่เน้นคำเดิม หรือเพิ่มน้ำหนักให้คำเดิม เป็นลักษณะคำ

ซ้ำที่มีมากที่สุดคในวรรณกรรมคนรค เช่น

- ต้องตายแน่ ๆ
- พิโสคชง ๆ
- ซาละเบือจริง ๆ
- ขึ้นคคคคคไป หัวใจคคชชชชช
- ใช้ม่านกรุณาคคคคค ปล่อยเบา ๆ

1.4.3 คำซ้ำที่ทำให้ความหมายเดิมลดน้ำหนักลง เช่น

- คำนิน ค
- มองน ค อย่าคิดว่าสน ผ่อบคาย
- รักกันเรื้อย ค เหนื่อยก็พัก

1.4.4 คำซ้ำที่มีลักษณะบอกความหมายไม่แน่นอนลงไป เป็นการคาดคะเน ซึ่งอาจใช้กับปริมาณหรือเวลา ดังตัวอย่าง

- ชาติหน้าตอนบ่าย ค ค่อยนั่งรถไฟ
- เงินเบา ค ก็ต้องนั่งรถราคาเบา ค

1.4.5 คำซ้ำที่มีลักษณะบอกความเป็นคำสิ่ง คือ

- ชั้นไว ค นื่อง พืต้องทำเวลา

1.4.6 คำซ้ำที่เมื่อซ้ำแล้วให้ความหมายเท่าเดิมไม่เปลี่ยนแปลง คือ

- รักเดียวในดวงใจ ค หญิงทั่ว ค ไป ค คือกำไรชีวิต

1.4.7 คำซ้ำที่ซ้ำโดยเน้นระดับเสียงวรรณยุกต์ เพื่อให้ความหมายเน้นหนักขึ้น หรือเพื่อเลียนเสียงธรรมชาติ ดังนี้

- คิดถึง ค คิดถึง ค
- เป็นห้วง ค เป็นห้วง ค
- รักนอกตำรา ค ปริญา ค เอ...เอ

1.5 คำซ้อน คือคำสองคำที่มีเสียงต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกัน ปรากฏมีคำซ้อนเพียงเล็กน้อย จากข้อมูลวรรณกรรมคนรถที่เก็บได้ คือ

- น้ำมันมีน้อย ค ใช้สอย ค ประหยัด
- ผู้ชายมีน้อย ค ใช้สอย ค ประหยัด
- น้ำมันขาดแคลน ค คู่กับ ค เงินก็ต้อง ค ดับไฟ
- น้ำมันขาดแคลน ค นอก ค เงินดับไฟ
- คนดีชอบ ค แก้ไข ค คนจัด ค ไรชอบ ค แก้ตัว
- ช่างแต่ ค สร้างสรรค ค สร้าง ค ความมั่น ค ให้อารมณ์

1.6 อักษรย่อ การใช้อักษรย่อที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถมี 2 ลักษณะ คือ อักษรย่อที่กำหนดเป็นทางราชการ และอักษรย่อที่สร้างขึ้นใช้เอง การใช้อักษรย่อในวรรณกรรมคนรถ นอกจากจะเป็นวิธีการแสดงออกซึ่งการสื่อสารอย่างหนึ่งแล้ว ยังเป็นการประหยัดเนื้อที่ เป็นการใช้คำโดยยังคงใจความเดิมได้ครบถ้วนสมบูรณ์อีกด้วย ดังตัวอย่าง

1.6.1 อักษรย่อที่กำหนดเป็นทางราชการ และใช้กันมาจนเป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย คือ

- บ.ข.ส. รอรัก
- จะให้รอถึง พ.ศ. ไหน
- จ.ม. จากระดซุง นั่งตมยุงเขียนกลางป่า
- จบ ป.4 ไม่มีเส้นราชนูร 100%

1.6.2 อักษรย่อที่สร้างขึ้นใช้เอง มิได้กำหนดเป็นทางการ แต่เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย คนทั่วไปอ่านแล้วสามารถเข้าใจได้ทันที คือ

- ย.ท. ออย่าห่วง
- รูปไม่หล่อแล้วยังเลือก ป.ม.
- หนู่ม ต.จ.ว. ขับรถหวานเย็น
- นั่งรดกับพี่ ส.บ.ม.ย.ท.
- สตรีคือศัตรู ♡ ของ ส.ค.

1.7 คำแสดงภาพ เป็นคำที่ช่วยให้มองเห็นภาพได้อย่างชัดเจน คำแสดงภาพที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ เช่น

- ไกลจะถึงไซโล ไซโยเมียพะไลไม่มาตาม

การใช้คำว่า " พะไล " ทำให้มองเห็นภาพผู้หญิงวัยกลางคนรูปร่างอ้วน เจ้าเนื้อ ไซโยเมียมาก มองดูแล้วไม่สวย

- แ่งไปเลย เมียฮู้ฮ้าย

การใช้คำว่า " ฮู้ฮ้าย " ทำให้เห็นภาพผู้หญิงตึงกระรอกแก่ ท้องใหญ่ ใกล้เคียงและเคลื่อนไหวเชื่องช้า

- ยังหนุ่มพื้อ หล่อเพียว

การใช้คำ " หนุ่มพื้อ " ให้ภาพ ชายหนุ่มแรกเริ่มหรือหนุ่มฉกรรจ์

การใช้คำ " หล่อเพียว " ให้ภาพ ชายหนุ่มหน้าตาหล่อเหลางดงาม สะอาด
เอี่ยมเรียบไร

- นั่งหุบได้ห่า นั่งอ้าได้สี่

การใช้คำ " นั่งหุบ " ทำให้มองเห็นภาพการนั่งเท่าซิก เข้าซิกเรียบร้อย

การใช้คำ " นั่งอ้า " ทำให้มองเห็นภาพการนั่งขากาง มองดูแล้วไม่สุภาพ

- กรรมน้องพองแล้วสวย อีสำรวนนั้นของใคร

การใช้คำ " พอง " ทำให้มองเห็นภาพผู้หญิงตั้งกรรมที่ท้องโตขึ้น ต่างไปจาก
หญิงทั่วไปที่ไม่ได้ตั้งกรรม

1.8 คำแสดงอาการ คือคำที่แสดงให้เห็นถึง อาการ ความเคลื่อนไหวของ
คน หรือวัตถุได้อย่างชัดเจน ดังตัวอย่าง

- ขยิก เข้าไป กัน ไทจะกล้าแข่ง

ขยิก = อาการขยับหรือเคลื่อนที่ไปข้างหน้าทีละนิด ดิก ๆ กัน โดยระมัดระวัง
ไม่ให้ผู้อื่นแซง

- กุด ที่ละสิบ มูมมิบ ที่ละกัน

มูมมิบ = กริยาหลบ ๆ ซ่อน ๆ ลับ ๆ ล่อ ๆ

- พี่ เมาแฉ่น เพราะแฟนลิ้ม

แฉ่น = อาการทรงตัวไม่อยู่ เข่น้ำ เขหลัง เป็นอาการของคนเมา

- อก หลับคนอน ก็เพราะนมสองเต้า ชู ขึ้นมาขับ

ชุก = บังคับ

- ยาว ไปเลย

ยาวไปเลย = แซงได้ตลอด ถนนว่างหนทางปลอดโปร่ง ไม่มีอันตรายหรืออุปสรรค

- ลุย อย่างเดียว

ลุย = บุกลงไปข้างหน้า, แซง, ไม่ถอย, ตั้งใจจริง, ตัดสินใจอย่าง
เด็ดเดี่ยว

1.9 กำบอกความรู้สึก หมายถึงคำที่มีเสียงหรือน้ำเสียงเน้นหรือแสดงถึงอารมณ์ ความรู้สึกให้ผู้อ่านจับความรู้สึกของผู้เขียนได้ว่า มีความรู้สึกอย่างไร มี 4 ลักษณะ คือ

1.9.1 คำที่มีเสียงเน้นนอกความรู้สึก หรือแสดงความรู้สึกในรูปคำหรือศัพท์อยู่แล้ว เช่น

- พิสดาร ชิง ฯ

ชิง ฯ = เน้นว่าจริง

- โลกเหว

เหว = บอกความรู้สึกด้านลบ คือความรู้สึกเบื่อหน่าย ท้อแท้ ไม่พอใจ

- ชมชื่นผดึก หมายถึง พยายามตายสบายหรือ

สบายหรือ = ไม่แคร์ ไม่กลัว ไม่สนใจ

- ชื่นชื่นเรื่องจับจ้อย ฝีมือช้อยน้อยเมื่อไหร่

จับจ้อย = เล็กน้อย, ไม่สำคัญ, ไม่เห็นความสำคัญ

- ชื่นคอยต่อไปหัวใจหงสาครอน ฯ

รอน ฯ = หรมาน, ใจจะขาด, จวนเจียนจะขาดใจ

- ดูนไปทั้งเมือง โกรตจะเคืองกันคำ

ดูน = โกรธ

โกรตจะเคือง = โกรธ, โมโหมาก

- ขาดเหลือพี่แย

แย = ลำบาก, ทุกข์กาย ทุกข์ใจ

- จวกให้ยับ ถ้าถูกจับเพราะมันทิว

จวก = ต่อย ต่อยตื้อ หรือโต้ตอบ ด้วยความโกรธหรือโมโห

- ที่ท้องแล้วหน้าแห้ง ที่แห้งแล้วร่าเริง

หน้าแห้ง = ความทุกข์, ความกลัดกลุ้มกังวล

ร่าเริง = ความสบายใจ หมดทุกข์ หมดท่วงกังวล

- แบบสะบัด เมื่อได้ซัดจลามบก
 - แบบสะบัด = ความรู้สึกสะใจ
 - คลั่งรัก คลั่งรด คลั่งเหลืออกชคยาฆ่า
 - เหลืออก = หนีไม่ไหว, หนีไม่ได้
 - เก่งก็ช่างเก่ง ถ้าจะเจ้งขับเทรเล่อ
 - เจ้ง = เก่ง, แน่
 - โจบเจียวเพี้ยวฟูส ยกเครื่องดูก็จะรู้ว่าแน่
 - เพี้ยวฟูส = ให้ความรู้สึกใหม่ เจียว นำสมัย ปราบเปรี้ยว
 - ซึกไม่รู้ซึกเป่านกหวีดกรีดจากใบสิ่ง
 - ซึกไม่รู้ซึก = ความรู้สึกเจ็บปวด เจ็บแสบ จากการถูกรังแกขูดรีด
 - เอรักเอาเปรียบ
 - ซึกสุดเสียว เอรันเปรี้ยวเสียวความรู้สึก
 - ซึกสุดเสียว = บอกความรู้สึกหนีไม่ได้
 - ซ้าวเหนียวติดที่ บ๊ะใจสูดวงอาหรับ
 - บ๊ะ = บอกความรู้สึกทิ้งหรือยอมรับในความสามารถ แต่ไม่สรีทธาหรือยกย่อง
 - โชติช่วงชัชวาลย์บานทะไร โอโฮน้ำฉันไทย
 - โชติช่วงชัชวาลย์ = บอกความรู้สึกชื่นชมยินดีในความเจริญรุ่งเรือง
 - บานทะไร = บอกความรู้สึกไม่เชื่อถือ
 - แจ้นมากแล้วเพื่อผลาญเงินเดือนนั่งคาเฟ่
 - แจ้น = บอกความรู้สึกไม่ชอบคนที่ไม่ประมาณตน
- 1.9.2 คำที่มีเสียงบอกความรู้สึก โดยการใช้วรรณยุกต์เน้นเพื่อเพิ่ม
- น้ำหนักความรู้สึกนั้น ให้มากขึ้นไปอีก ดังตัวอย่าง
- คิดถึง คิดถึง
 - เป็นห่วง เป็นห่วง

1.9.3 การใช้คำอุทาน ช่วยในการบอกความรู้สึก แปลกใจ เข้าใจ
ตกใจ ยั่วเย้า ปลงหรือสงสารตัวเอง ดังตัวอย่าง

- อู๊ย...คนสวย
- อู๊ย! น่ารัก
- อ้อ...นึกว่าใคร
- อู๊ยแม่! แพนหนูมา
- โธ่! ไข้วายเหลือ
- โธ่! ชีวิตลูกจ้าง
- โธ่! ชีวิตค้าขาย
- โธ่...ผมถูกใส่ร้าย
- โอ! ทำไฟให้
- โอ! คนอย่างเรา
- โอ! ช้าอีกแล้ว

1.9.4 การใช้คำเพื่อแสดงความอ่อนน้อม อ่อนโยนและขอรับ
จะใช้คำขานรับลงท้าย หรือใช้คำช่วยในการพูด มักมีคำว่า จ๊ะ, จ๋า, นะ, ครับ,
กรุณา, โปรด, นิด, อีกริด, ช่วย, ที่, จง, หน่อย, เอะ, หน่อยเอะครับ ดังคำ

- สองแถวรอน้องได้นะจ๊ะ
- ขอลาที่เมย์จ๋า
- ยืมหน่อยสิจ๊ะคนสวย
- น้องจ๋าที่มารับแล้ว
- อย่างอนนักที่รักจ๋า
- พ่อจ๋าอย่าขับรถเร็ว
- พี่จ๋าอย่าแข่ง
- พี่จ๋าอย่าขับเร็ว...อันตราย
- ขอไปที่ครับพี่ เพราะเวลามีน้อย
- คุณครับห้ามแข่ง ไฟแดงอยู่โน่น

- โครสสารพ้อหม้าย เลี้ยงลูกผมไว้คนเดียวเลยครับ
- ไปรดก้นหลังเข้ายังรัก
- เห็นใจบ้างโปรดหนี้รันทน
- สาธุชนน้ำใจดี กรุณานั่งชิดใน
- ผู้เจริญแล้ว กรุณาเดินใน
- เบียดกันนิดจงดึกอภัย
- กระเียบเข้าไปอีกนิด ท่อชีวิตให้รดเมล์
- เลือกคนรถเป็นคนรักชกคนชกคุณ
- คนสวยช่วยยืมที หัวพี่จะหลบใน
- หากชิดในสักนิด จะท่อชีวิตให้คนขับ
- ชิดในหน่อยเถอะครับ คนขับจะไม่กังวล

1.10 คำเตือนเสี่ยงธรรมชาติ คำเตือนเสี่ยงธรรมชาติที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ จุดมุ่งหมายของการใช้มิใช่เพื่อความไพเราะเสนาะโสต หากมิใช่เพื่อเสียดสีหรือเพื่อให้เกิดความรู้สึกสะใจ ดังเช่น

- รักนอกตำรา ปฏิญาเอ...เอ
- ชู้ดไม่รู้ชู้ด เป่านกหวีดรีดจากโบตึ้ง
- โกรธเคียนจนถึงคัม คะนองขับคัมโยเวย์
- ฉาคมันสักคัวะ แหมม้ายวะว่าช้าแสบ

1.11 ใช้คำน้อยเกินความมาก ในวรรณกรรมคนรถใช้คำเพียงไม่กี่คำ แต่สามารถบันทึกสภาพเศรษฐกิจ และชีวิตความเป็นอยู่ของคนส่วนใหญ่ในสังคมไว้อย่างชัดเจน แสดงให้เห็นถึงภาวะเศรษฐกิจที่ฝืดเคือง สภาพของค่าเงินบาทที่ตกต่ำ ของแพง สินค้าขึ้นราคา ว่า

- เงินกำลังหมอง เพราะของมันแพง

การขึ้นภาษีของรัฐบาล และการขึ้นราคาน้ำมัน ส่งผลกระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจ และชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม ทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน ดังข้อความ :-

- อย่าฟรี ภาษีขึ้น น้ำมันแพง
- ห้ามฟรี ภาษีขึ้น น้ำมันแพง

รวมทั้งบันทึกสภาพการทำงานและปัญหาของถนนขั้วรถไว้ว่า

- อาชีพไร้ปริญญา วัสดุขึ้นราคา กรูณาอย่าขอหรือขอความที่ว่า

- ฝนก็ตก รถก็ติด น้ำมันก็แพงแข่งก็จับ

บันทึกสภาพและปัญหาการจราจรติดขัดในกรุงเทพฯ ให้เห็นถึงสภาพที่ ฝนตก น้ำท่วม รถติด การขั้วรถที่แข่งกันในที่คับขันผิดกฎหมาย และการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรที่รักษากฎหมาย ปฏิบัติงานตามหน้าที่

นอกจากนี้ยังแสดงชีวิตส่วนตัวและชีวิตการทำงานของคนรถ ตลอดจนครอบคลุมไปถึงคนชั้นผู้ใช้แรงงาน ซึ่งไปทำงานในกลุ่มประเทศตะวันออกกลางอีกด้วยว่า การที่จะเดินทางไปยังประเทศตะวันออกกลางนั้น จะต้องลงทุน มีเงินทุนในการใช้จ่ายและเดินทาง บางคนถึงกับต้องขายไร่ ขายนา เพื่อนำเงินมาเป็นค่าสมัครงาน ค่าเครื่องบิน ค่าทำพาสปอร์ต วีซ่า และค่านายหน้าให้สำนักงานจัดหางาน เพื่อหวังไปตั้งเนื้อตั้งตัวสร้างหลักฐาน โดยการเก็บออมเงินค่าจ้างจากประเทศเหล่านี้ ซึ่งให้ค่าแรงงานสูง แต่แล้วต้องพบกับอุปสรรคต่าง ๆ เช่น ได้รับค่าจ้างต่ำกว่าในสัญญาว่าจ้าง ถูกสำนักงานจัดหางานหลอกไปปล่อยทิ้งไว้ในต่างประเทศ โดยไม่มีงานให้ทำจึงได้รับความผิดหวังกลับมา เมื่อกลับมาถึงบ้านปรากฏว่าภรรยาเป็นอื่น กบฏ หรือหนีตามผู้ชาย ซึ่งเป็นความขมขื่น คับแค้นของพวกเขาอย่างยิ่ง จนต้องระบายออกมาว่า

- เสียเมีย เสียนา เพราะชาอู

ปัญหาที่เกี่ยวกับการทำงานของคนรถอีกอย่างหนึ่งที่ใช้คำเพียง 2 - 3 คำ บันทึกไว้อย่างชัดเจนแจ่มแจ้ง และตรงไปตรงมาว่า

- ค่าน้ำมันลิบ ค่าน้ำชาจับ

แสดงให้เห็นถึงระบบการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ยังมีข้อบกพร่องเปิดโอกาสให้ข้าราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้อำนาจในทางมิชอบ กดขี่ ขูดรีดประชาชน หาผลประโยชน์ส่วนตัว เบียดบังผู้อื่น

นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงช่วงหนึ่งในส่วนหนึ่งของสังคม (ในบรรดาการเปลี่ยนแปลงหลาย ๆ อย่างที่เกิดขึ้น) เกี่ยวกับเรื่องเพศ ที่มีเสรีในเรื่องเพศสัมพันธ์มากเกินไป จึงทำให้เกิดสภาพ

- พี่ทำห้อง น้องทำเตียง

ขึ้นมา และกล่าวถึงอย่างเป็นเรื่องธรรมดาสามัญ เช่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างหนึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงสภาพของศีลธรรมและจิตใจของคนที่เกี่ยวข้อง

1.12 การหลាកคำ คือการใช้คำที่แตกต่างกันไป เรียกสิ่งเดียวกัน หรือสิ่งที่มีความหมายเหมือนกัน การหลាកคำในวรรณกรรมคนรองแสดงให้เห็นถึงการต้องการความหลากหลายแปลกใหม่ในการใช้ภาษา ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับอารมณ์และความพึงพอใจของผู้ใช้ด้วย เช่น

คำที่ใช้เรียกผู้หญิงหรือกล่าวถึงผู้หญิง จะมีหลายระดับตามความรู้สึกและอารมณ์ของผู้ใช้ คือมีตั้งแต่ระดับหยาบ ธรรมดา กระเซ้า เซ้าเหย้ย จนกระทั่งถึงคำที่เรียกด้วยความรัก ทะนุถนอม ยกย่อง ดังนี้

อีหน้ามิด หึงใจหมา อีหนูหิน อีตอมหอด อีแอ อีหนู บ้องหนู หล่อน นางเธอ คุณ นารี สตรี คนสวย น้อง แม่ไฉ่แดง นมสองเต้า ชู้นหัว แป้นจ้ำ เธอที่รัก ที่รักจ๋า เธอผู้เป็นดวงใจ นางเกี่ยวในดวงใจ ดอกฟ้า

คำที่ใช้เรียกตนเอง มีทั้งคำหยาบ คำธรรมดา คำที่ใช้เรียกนับญาติ คำบอกสภาพซึ่งแสดงความภาคภูมิใจในตนเองออกมา เช่น

กู ซ้า ซ้อย ฮ้าย ฉั่น หมม ไฉ่หนุ่ม ไก่อ่หนุ่ม คนรต นักขับรับจ้าง ตีนผี สิงห์เฒ่า พี่ ลุง ปู่ ไฉ่หนุ่มรอบรทุก นิสิตสุราปีสุดท้าย เทวดาขี่เมฆ เทพบุตรในฝัน บ้องเต้ พเนจร เทพบุตรยามวิกาล เทพบุตรนามราตรี ฯลฯ

คำกริยาที่ใช้บอกผู้โดยสารให้ขยับตัวให้ผู้อื่น มีตั้งแต่เคลื่อนที่เพียงเล็กน้อย จนกระทั่ง เคลื่อนที่มาก ดังนี้

เขยิบ ขยับ กระเียบ ชิดใน ชิดเข้ามา เดินใน

1.13 การใช้คำที่อยู่นอกกรอบกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ของภาษา เพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซากจำเจ และต้องการความแปลกใหม่ ความสะใจ ซึ่งพอใจในการใช้ภาษามิดังนี้

1.13.1 การสร้างคำให้เป็นพหูพจน์ เพื่อเพิ่มหรือเน้นน้ำหนักคำเดิม โดยวิธีการดังนี้

1.13.1.1 โดยการเติม " ส " ท้ายคำ ดังตัวอย่าง

- ซาสส์สร้างสรรค์ สร้างความมั่นใจให้อารมณ์
- โอบเจ็วเพียวทัส ยกเครื่องคุณก็จะรู้ว่าแน่
- อยู่บ้านเมียก็ค่า ออกมาจ่าก็จับ ถูละเบือส์

ซึ่งวิธีการเติม " ส " ท้ายคำนี้ เลียนแบบมาจากการเติม s ท้ายคำในภาษาอังกฤษ เมื่อต้องการจะเปลี่ยนคำนามให้เป็นพหูพจน์ แต่นำมาใช้กับคำวิเศษณ์บอกความรู้สึกเป็นส่วนใหญ่ และการเติม " ส " หลังคำนั้นเวลาออกเสียงก็มักจะออกเสียง " ส " หรือ " s " ซ้ำลงหลังตามไปด้วย ซึ่งตามกฎของการใช้ภาษานั้นพหูพจน์ที่เติม " ส " ซ้ำลงไปแล้วไม่ต้องออกเสียง

1.13.1.2 การใช้ไวยากรณ์มากกว่า 1 ครั้งเพื่อย้ำบอกความซ้ำหรือปริมาณที่มากขึ้น ดังตัวอย่าง

- ขอเพียงรัก ๆ ๆ

ในกฎเกณฑ์ของการใช้ภาษาไทยในไวยากรณ์การใช้ไวยากรณ์เพื่อย้ำคำหรือเพื่อบอกปริมาณจะใช้ได้เพียง 1 ครั้งเท่านั้น ไม่ว่าจะย้ำเพื่อบอกปริมาณมากเท่าไหน หรือเน้นหนักอย่างไรก็ตาม

1.13.2 วิธีการสร้างคำใหม่ที่แตกต่างกันไปจากเดิม โดยการนำคำอุปสรรคในภาษาบาลี-สันสกฤต มารวมกับคำซึ่งเป็นคำมาจากภาษาอังกฤษ ขึ้นเป็นศัพท์ใหม่ ซึ่งเป็นศัพท์วิสามานยนาม เป็นชื่อคน ดังตัวอย่าง

- สุรแจ๊คส์มาจ้อ อัยรอรธเมลล์เลขนะ

คำว่า: สุรแจ๊คส์ มาจากคำ สุร + แจ๊คส์

1.13.3 การใช้คำไทยซึ่งเขียนด้วยอักษรไทยและคำไทย ซึ่งเขียนด้วย
อักษรอารบิกในข้อความเดียวกัน ดังตัวอย่าง

- SA ไม่เอาเมาคึกว่า

1.13.4 การใช้คำไทยและรูปภาพแทนคำในข้อความเดียวกัน เช่น

- ความรัก 200 ไมล์ คือ ย

- ชีวิตนี้ ไร้อู่

- สตรีที่   ของ ส.ค.

- ตอนรับด้วยน้ำ จากไปด้วยน้ำ

1.14 การเล่นคำ เล่นความ เล่นอักษร การเล่นคำ เล่นความ เล่นอักษรใน
วรรณกรรมคนรด นอกจากจะก่อให้เกิดความไพเราะรื่นหูแล้ว ยังทำให้ข้อความนั้นน่าสนใจ
เป็นที่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน นอกจากนี้ยังทำให้ความหมายที่ต้องการสื่อในคมคาย สะใจ
เป็นที่พึงพอใจสนองอารมณ์ของผู้สร้างหรือผู้ใช้วรรณกรรม ซึ่งจงใจใช้ภาษาเป็นเครื่องระบาย
อารมณ์ ความกดดัน ความคับแค้น ตลอดจนอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ออกมา จัดเป็น
กลวิธีการปรับตัวในสังคมลักษณะหนึ่งของคนรด ลักษณะการเล่นคำ เล่นความ และเล่นอักษร
ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรดมีดังนี้

1.14.1 การเล่นคำ เล่นความ โดยการสลับที่คำและไวยากรณ์
เนื้อหาเกี่ยวกับการทำงาน ความรัก สุรา ดังตัวอย่าง

- นั่งให้ดี อย่าดีแตนั่ง

- ทั้งเมีย ดีกว่าเมียทั้ง

- รักเรียน ดีกว่าเรียนรัก

- เรากินเหล้า อย่าให้เหล้ากินเรา

1.14.2 การเล่นคำ โดยการใช้คำกริยาดัดหนึ่งเป็นหลัก แล้วเปรียบ-
เทียบของสองสิ่งซึ่งจำเป็นว่าอีกสิ่งหนึ่งไม่จำเป็นเท่า เป็นการเปรียบเทียบผู้หญิงและความรัก
กับยาเสพติด สุรา และน้ำมันว่า สุรา ยาเสพติด และน้ำมัน เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญสำหรับ
คนรดมากกว่าผู้หญิงและความรัก ซึ่งเป็นการระบายความเครียดออกมาในรูปของอารมณ์ขัน
ดังตัวอย่าง

- ขาดเมียไม่ว่า ขาดผ้าเช็ดตาย
- ขาดธอพี่ไม่ว่า ขาดผ้าฟัดตายแม่
- ขาดน้องพี่ไม่ว่า ขาดผ้าฟัดตายแม่
- ขาดน้องพี่ไม่ว่า ถ้าขาดผ้าฟัดตายแม่
- ขาดรักพี่ไม่ว่า ขาดผ้าฟัดตายแม่
- ขาดน้องพี่ไม่ว่า ขาดกัญชาฟัดตายแม่
- หย่าเมียไม่เสียตาย หย่าเหล้าเสียเวลา
- ขาดนารีพี่ไม่ว่า ขาดโซล่ฟัดตายแม่
- ขาดธอนั้นไม่สำคัญ ขาดน้ำมันฟัดตาย

1.14.3 การเล่นคำเล่นความเปรียบเทียบกันระหว่างวรรคหน้าและวรรคหลังในข้อความเดียวกัน โดยขึ้นต้นด้วยคำที่เหมือนกัน แต่ความตอนต้นของวรรคหน้าและวรรคหลังต่างกัน ความตอนท้ายของสองวรรคเหมือนกันหรือมีความหมายไปในทำนองเดียวกัน เนื้อหาส่วนใหญ่จะกล่าวถึงการทำงานลักษณะการขบรถเร็ว - ช้า แข่งช้าแข่งชวา และกล่าวถึงความรักและสุราเปรียบเทียบกันว่ามีความสำคัญเท่า ๆ กัน เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- แม่เราเราก็รัก แม่เต้าเราก็รัก
- แข่งช้ายถุกค่า แข่งชวาถุกเตะ
- ขาดเหล้าโลหิตจาง ขาดนางเป็นนาง
- ขาดธอพี่เหว้า ขาดเหล้าพี่แย
- เห็นตัวทำสู เห็นผู้ทำชาส์
- ขบเร็วก็ว่า ขบช้าก็มัน
- ขบเร็วคนแก่ด่า ขบช้าจึกโก้นบ่
- ขบเร็วคนแก่ว่า ขบช้าจึกโก้นบ่
- ขบเร็วคนแก่ว่า ขบช้าจึกโก้นบ่
- ขบเร็วน้องว่า ขบช้านึกเดียวน้องมัน
- ขบเร็วน้องเสีย ขบช้านึกเดียวน้องมัน
- ขบเร็วจึกโก้นบ่ ขบช้าคนแก่อย่าบ่น มันเข่งน่ะ

1.14.4 การเล่นคำเล่นความเปรียบเทียบกับกัน โดยคำหน้าของวรรค

หน้าและวรรคหลังในข้อความเดียวกัน มีความหมายตรงกันข้ามและข้อความขยายก็มีความหมายต่างกันหรือตรงกันข้ามด้วย เนื้อหามักจะเป็นเรื่องของคดี การสอนใจ เหตุการณ์ ความจริงที่เกิดขึ้นในสังคม เช่น เรื่องเพศ เรื่องนายจ้าง-ลูกจ้าง และอิทธิพลเงิน เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- ซื่อกินไม่หมดค คดกินไม่นาน
- ความดั่งไม่คงที่ ความดีสีดงทน
- ความดั่งไม่คงที่ ความดีคงอยู่นาน
- ความงามไม่คงที่ ความดีตลอดกาล
- ทำดีได้ดีมีที่ไหน ทำชั่วได้ดีมีถมไป
- ที่ท้องแล้วหน้าแห้ง ที่แห้งแล้วร่าเริง
- นายทุนหน้าบาน คนงานหน้าหมอง
- พี่กินยาฆ่า น้องกินยาขับ
- พี่เมาเหล้า น้องเมารถ
- พี่ทำท้อง น้องทำแต่ง
- คนดีชอบแก้ไข คนชั่วไรชอบแก้ตัว
- เงินจางนางจร เงินมากนางนอน
- เงินจางนางจาก เงินมากนางนอน
- ผู้คั่งนั่งทางขวา ชี้นั่งทางซ้าย
- จุดแรกคือการพบ จุดจบคือการจาก
- ความสวยไม่คงที่ ความดีสีดงทน
- รักต้องลอง หึงต้องลา
- ที่หับไม่ร้อง ที่หึงให้รับ
- เห็นผิวไม่สู้ เห็นชู้แล้วฆ่า
- สอบได้เป็นเรื่องตลก สอบตกเป็นของธรรมดา

1.14.5 การเล่นคำเล่นความ เล่นอักษร โดยการขึ้นต้นและลงท้าย
ข้อความในพยางค์แรกด้วยคำคำเดียวกัน และพยางค์หลังที่ตามมาด้วยอักษรเดียวกันแต่คนละ
ความ หรือนำคำสองคำที่มีลักษณะดังกล่าวนำมาเปรียบเทียบกันในเรื่องของ รต - รัก, สติ -
สตางค์, การมีลูก - สามี การใช้คำพูดและการปฏิบัติตน ดังตัวอย่าง

- แรงรถหรือจะเท่าแรงรัก
- เขินรักหนักกว่าเขินรถ
- ซ่อมรถไม่ซ่อมรัก
- เสร็จศึกรบพบศึกรัก
- ขับรถยังมีพัก ขับรักไม่มีวันพบ
- เลือกคนรถเป็นคนรักชักรคนซื่อคน
- จงโกรธอย่างผู้มีสติ อย่าโกรธอย่างผู้มีสตางค์
- มีลูกกวนตัว มีแก้วกวนตื่น
- ปากเหมือนอมยา ปากเหมือนอมตื่น
- ลืมตา แต่อย่าลืมตัว

1.14.6 การเล่นคำเล่นความ เล่นอักษร โดยข้อความวรรคหลัง
ล้ออักษรในข้อความวรรคหน้าทุกตัวอักษร เปรียบเทียบรักกับรัก ซึ่งไม่อยู่ข้อความเดียว คือ

- ถนนรถที่พิล ถนนรักพิล

1.14.7 การเล่นคำเล่นความเปรียบเทียบกัน โดยนำคำหลักหรือสั้นกัน
และคำขยายต่างกัน เนื้อหากล่าวถึง ความผิดหวัง เปรียบเทียบสุรากับความรัก ความรักกับ
เงิน เงินกับน้ำใจ เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- เมาเหล้าเสียหลัก เมารักเสียใจ
- เมารักยิ่งกว่าเมาเหล้า
- ร้อยล้านสั่งได้ ร้อยใจสั่งยาก
- แสร้งแกล้งมาดม แสร้งแกล้งมาดใจ
- คู่วงคือเลขคณิต คู่ชีวิตคือไหไหน
- จนรักเพราะเงิน จนเงินเพราะเมา

- รักสืบล้อไม่ต้องง้อสืบท
- หลงทางร้อยทางดีกว่าหลงนางร้อยผู้
- หลงทางยังหาเจอ หลงเธอซีเหลือน
- ยาพิษเขาร้าย ยังพ่ายพิษรัก
- สืมือหรือจะสู้พี่ตั้น
- น้ำใจหรือจะสู้น้ำเงิน
- น้ำมันพอหาได้ น้ำใจซีหายาก
- คับที่อยู่ได้ คับใจอยู่ยาก ที่ลำบากคั่งน้องกับใจ
- เผลอใจจนเสียคน เผลอกจนเสียตัว

1.14.8 คำผวน เป็นการเล่นคำชนิดหนึ่ง โดยวิธีการลงพยัญชนะเดิมไว้แล้วสับเสียงสระกัน โดยเอาเสียงสระคำสุดท้ายของพยางค์หลังสุครบทั้งตัวสะกด มาผสมกับพยัญชนะตัวหน้า และสระกับตัวสะกดของพยัญชนะตัวหน้าไปผสมกับพยัญชนะตัวหลัง ก็จะได้คำใหม่ ความหมายใหม่ บางครั้งก็จะได้คำที่มีความหมายหยาบคาย เช่นคำว่า จีนเจี๊ยะ เมื่อผวนก็จะได้เป็น เจี๊ยะจีน หรือในคำ จีนเตอ หรือในประโยค กากันซี่หนู หรือ หนูกินซี่กา เป็นต้น กาญจนว นาคสกุล¹ กล่าวถึงคำผวนไว้ว่า การเล่นคำผวนเป็นลักษณะที่ยากจะหาพบในภาษาไทย แต่คนไทยแทบทุกคนมีความสามารถในการผวนคำ และสามารถจับคำที่ผู้อื่นใช้โดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตามผวนให้เป็นคำที่มีความหมายไปในทางตลกขบขัน หรือไปในเรื่องเพ้อ ซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมไทยไม่นิยมพูดออกมาตรง ๆ ด้วย การผวนคำในภาษาไทยปรากฏในการพูดเล่นตามปกติ ในการเล่นเพลงปักษ์พาทย์หรือในการประพันธ์ คำผวนเป็นภาษาพูดที่มีระดับต่ำกว่าภาษามาตรฐาน เพราะเป็นภาษาที่ใช้พูดเพื่อให้เกิดความสนุกสนานฉุนเฉียวในกลุ่มเพื่อนฝูงหรือญาติสนิท แต่ก็เป็นที่รองผลลดทอนความตึงเครียดได้ในบางโอกาส

¹ กาญจนว นาคสกุล, "ภาษาไทยกับความเป็นไทย" เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง "การสอนภาษาไทยให้มีคุณภาพและมาตรฐานภาษาไทย" ณ หอสมุดแห่งชาติ หอสมุดคุรุสภา กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 15 - 16 ธันวาคม 2526 หน้า 4 - 5

คำพวนมีหลายลักษณะ บางคำมีความหมายทั้งคำที่ไม่ได้พวน และคำพวน เช่น
 ว่างเพชร ตายตามสบถ เนื้อสกลใส่ทัพ อียาทายอย่างลั่วอด ยืนออ~~ก~~กระโค เบียร์เมา หมมลาย
 ถักฤทธิ์ ฯลฯ บางคำพวนก็มีความหมายแต่เฉพาะคำที่พวนแล้ว คำเดิมเป็นคำที่มีความหมาย
 เพียงคำเดียว แต่ได้เติมสร้อยคำซึ่งไม่มีความหมายเข้าไป เช่น ขามี ถึงดี แยกดี แยกคอย
 ตาอุกปี ไขก็ โพล่กปะปัก เสือกระปาก โทต้อง ฯลฯ คำที่ยึดเส้นได้เป็นคำที่มีความหมายตาม
 ปกติ คำที่มาเติมสร้อยนั้นเติมเข้าไปเพื่อให้เกิดเป็นคำที่พวนได้ นอกจากนี้ ยังมีบางคำที่มีความ
 หมายถึงเฉพาะเมื่อพวนแล้ว เช่นคำว่า ย่นปี ซอกี สีเพ โน เกลี่ยมัว ซิ่นตัน โทตุง ลิ่นเตีย มาลัน-
 กูเก สตุมีรัง ฯลฯ คำเหล่านี้เอากำธรรมาพวน แล้วใช้คำพวนนั้นแทนที่จะพูดคำธรรมา
 นั้นเอง

คำพวนที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรรมีจำนวนน้อย เมื่อพวนแล้วจะให้ความหมายไป
 ในทางหยาบคาย เพื่อเป็นการระบายอารมณ์ขัน อารมณ์เกรี้ยว รวมทั้งระบายความรู้สึกกับแค้น
 โดยการเสียดสีประชดประชันออกมาด้วย เป็นการแสดงให้เห็นถึงความสนุกสนานของทะเลาะมีอารมณ์
 ขันของคนรรม ดังนี้

- กระจอกทะเลียว
- เจียมตัวกั้มกอดกระคุม นายทุนคุมเลพาใจ

ข้อความที่มีความหมายทั้งพวนและไม่พวน คือ

- ทัพไม่ร้อง ท้องไม่รับ

1.14.9 การใช้คำกำกวม เป็นการเล่นคำชนิดหนึ่งที่สามารถตีความ
 ได้มากกว่าหนึ่งความหมาย และส่วนใหญ่จะมีนัยไปถึงเรื่องเพศ ดังตัวอย่าง

- เบา ๆ ค่ะพี่...น้องเสียว
- ซ้ำไปนิคเพราะคิคือหนู
- พี่ไม่ต้องน้องทำเอง
- ซิ่นไว ๆ น้อง พี่ต้องทำเวลา
- อยานะพี่ นี่มันตุค

1.15 การเล่นเกมสัสน์ ลักษณะการปรากฏของสัสน์ในวรรณกรรมคนรด มีทั้งข้อความที่มีสัสน์คล้องจองกัน และข้อความที่สัสน์ตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ ซึ่งมีทั้งการเล่นสัสน์สระ และสัสน์สัทอักษรให้เกิดการกระทบกระทั่งเป็นรื่องจังหวะที่ไพเราะรื่นหู และมีจังหวะที่สอดคล้องกับเนื้อหาด้วย ดังตัวอย่าง

1.15.1 สัสน์สระ คือคำที่มีสระและตัวสะกดเสียงเดียวกัน ดังนี้

1.15.1.1 สัสน์แบบคำเคียง คือ สัสน์ที่เรียงชิดกัน

2 คำ เช่น

- กินไม่ยู่่ง มุ่งแตงาน
- บุญของพี่มีน้องรัก
- พี่ไม่ดีอง น้องทำเอง
- ขับกับถุนน ขุนกับตะราง
- ไปกับพี่เิดนน้องของมันแพง

1.15.1.2 สัสน์แบบคำแทรกเฉียง คือ สัสน์ที่มีคำอื่นมา

แทรกกลาง 1 คำ เช่น

- ชาคนางเพียงย่างเียว
- ไครนจะรอเรา
- มาชาเราะมาหมค
- รักแลวเกอเราะเอลง
- ขับเร็วก็เาขับชาก็เา
- บอกพ่อเอะน้องว่าเเองกับพี่

- 1.15.1.3 สัสน์แบบคำแทรกเอก คือ สัสน์ที่มีคำอื่นมา

แทรกกลาง 2 คำ เช่น

- เมาเล้าดีกว่าเราเราะเอ
- รักสบล้อเาเเองจ้อสบเา
- คเนเลวทนหวาเาเเองจ้อสบเา

- กล่อมนางแบบอ้อมอก จีบขับตักถนน
- ขาพิชเชื่อว่าร้าย แต่ยังพ่ายพิชรัก

1.15.1.4 คำสัมผัสแบบคำเทียบเคียง คือสัมผัสชนิดกัน

3 คำ เช่น

- เสียเมีย เสียนาเพราะชาอู
- ฉิบหายไม่ว่า ถ้าข้าจะบรรทุก
- โชคก็มีแว่นวิเศษ

1.15.1.5 คำสัมผัสซึ่งมีลักษณะเปิดเตล็ดนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว เช่น คำสัมผัสโดยมีคำอื่นมาแทรกกลางตั้งแต่ 4 คำขึ้นไป หรือสัมผัสตั้งแต่ 2 คู่ขึ้นไปในข้อความเดียวกัน ดังตัวอย่าง

- คราวนี้เขาหล่อกว่าเรา แต่คนรวยกว่าเขาก็นั่งมี
- เกิดเป็นคนทั้งที่ ใครไม่เห็นความดีก็แล้วไป
- ขับเหล็กแหกค่าน ขับผ่านซังเต
- โฉมตรูภูธร เจอเงินผ่อนระริกกรุง
- แข่งรถอดแข่งรัก ออกไม่หักถ้ารักคนรถ
- ไถนาหาเงินซื้อรถ ขอยอมอดผ่อนรถสองแถว
- เปลอใจจนเสียคน เปลอตนจนเสียตัว
- ดวงมาหน้า ปากกล้ามารอง สมองมาโหล
- หุ่นเหี้ย เปี้ยเก้ง เบ่งน้อย ห้อยปริญญา มารดาตาม

1.15.2 สัมผัสอักษร คือข้อความที่มีเสียงอักษรเดียวกัน สัมผัสอักษร

ในวรรณกรรมคนรถ มีเพียงเล็กน้อย เช่น

- เจ็บต้องจำ จบต้องเจียม
- พี่ไม่ใช่สไปรท์ พี่จึงไม่ใช่สไลซ์ชาบซ่า

- เมื่อมีมามีมากมายมิตรหมายมอง
เมื่อมีมิตรหมายเหมือนหมอกมา
เมื่อไม่มีมิตรไม้มองมา
เมื่อมีมิตรหมายไม่มา
- ขาดเมียไม่ว่า ขาดม้าซื้อคตาย
- เชิงชายไซท์เก่ง คนอวดแบ่งไซท์ว่าใหญ่
- แรกรักเรียกน้อง พอท้องเรียกอีก
- แรกรักเรียกคุณน้อง พอท้องเรียกอีก
- เราสู้เราหาว่าเรากินเหล้า

2. สำนวนโวหาร

สำนวน คือ คำพูดเป็นชั้นเชิงไม่ตรงไปตรงมา แต่มีความหมายในคำพูดนั้น ๆ คนฟังอาจเข้าใจความหมายทันทีถ้าคำพูดนั้นใช้กันแพร่หลาย แต่ถ้าไม่แพร่หลายคนฟังก็อาจไม่เข้าใจได้ ต้องคิดจึงเข้าใจ หรือบางทีคิดแล้วเข้าใจไปอย่างอื่นก็ได้ หรือไม่เข้าใจก็ได้¹

สิทธิ พินิจกุล² กล่าวว่า สำนวนหมายถึงการนำถ้อยคำที่มีความหมายมาเรียบเรียงขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความคิดที่ผู้เขียนต้องการแสดงออก วิธีนำถ้อยคำมาเรียบเรียงเข้าด้วยกันเช่นนี้ ต่างคนต่างก็มีวิธีการของตน วิธีการเหล่านี้เปลี่ยนแปลงได้เสมอจนกว่าจะถึงจุดอยู่ตัว ในภาษาไทยมักจะใช้คำ " สำนวน " คู่กับ " โวหาร " บ้าง และ " ถ้อยคำ " บ้าง เช่นกล่าวว่า สำนวนโวหาร และถ้อยคำสำนวน ซึ่งมีความหมายอย่างเดียวกัน

วาสนา เกตุภาค³ จำแนกสำนวนที่ใช้ในการพูด การเขียนออกเป็น 2 ทางดังนี้

¹ขุนวิจิตรมาตรา สำนวนไทย เล่ม 1 หน้า 1

²สิทธิ พินิจกุล และคณะ การเขียน หน้า 156

³วาสนา เกตุภาค การเขียน หน้า 19 - 20

1. เป็นสำนวนเก่าแก่ที่ใช้กันมานานแล้ว สำนวนเหล่านี้บางท่านก็เรียกว่า คำซึ่งอ้างอิง โดยถือเป็นคำรวมที่ใช้เรียกคำประเภท สุภาพศัพท์ คำพังเพย คำคม ตลอดจนวลีสำเร็จรูปต่าง ๆ ที่ใช้แพร่หลายแล้ว เช่น ไม่เห็นน้ำอย่าตัดกระบอกไม่เห็นกระรอกอย่าโก่งหน้าวไม่ รักดีห้ามจู้รักชั่วห้ามเส้า โง่ยากนอนเตียง คอเอียงอย่ากทนนหมอน ปาก-แข็งคางเพชร กรวดน้ำกว่ากะลา ฯลฯ

2. เป็นสำนวนใหม่ ที่ผู้พูดหรือผู้เขียนแต่ละคนคิดเรียบเรียงขึ้นมาใหม่ ที่พบเห็นกันทั่วไปก็ได้แก่ สำนวนที่เขียนติดตามรถประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นรถสิบล้อ รถสองแถว รถโดยสารประจำทางสายต่าง ๆ เช่น นักเรียนดีเพราะครูค่า ครูตายค่าเพราะค่านักเรียน ไม่มีท่านเราคไม่มีรอด่านเคิน ขึ้นรถเมล์ไม่เสียเกียรติ แฉะจะเบียดก็ทนหน่อย หัวคึกก็ใด-ไม่ให้ก็จับ จบ ป.4 ไม่มีเส้น ร้อยเปอร์เซ็นต์ ต้องเล่นสองแถว ฯลฯ

นอกจากนี้แล้วยังได้แก่ ภาษาที่ใช้ในการโฆษณา หรือธุรกิจการค้า เช่น เล็กดี-รสโต รักรสอร่อย กลิ่นสะอาด ฯลฯ

ซึ่งบางสำนวนก็ใช้ภาษาผิดหลักไวยากรณ์ บางท่านเรียกสำนวนประเภทนี้ว่า ภาษาแหวกแนว และเป็นที่น่าสังเกตว่า สำนวนภาษาเหล่านี้มักจะมีหลังดึงดูดความสนใจจากผู้อ่าน เป็นที่รู้จักแพร่หลายในเวลาอันรวดเร็ว ✓

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายของคำว่า สำนวน และโวหารไว้ดังนี้

สำนวน¹ น. ถ้อยคำที่เรียบเรียง, โวหาร, บางทีก็ใช้ว่าสำนวนโวหาร, ถิ่น เช่น ปิตุสำนวน, ถ้อยคำที่ไม่ถูกไวยากรณ์ แต่รับใช้เป็นภาษาที่ถูกต้อง, การแสดงถ้อยคำออกมาเป็นข้อความพิเศษเฉพาะภาษาหนึ่ง ๆ หรือหนังสือแบบหนึ่ง ๆ, ลักษณะนามที่ใช้เรียกข้อความรายหนึ่ง ๆ เช่น ข้อความสำนวนหนึ่ง บทความ 2 สำนวน

โวหาร² น. ชื่นเชิงหรือสำนวนแต่งหนังสือ หรือพูด, ถ้อยคำที่เล่นเป็นสำบัดสำนวน

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 805

²ล.ค. หน้า 753

วิชา กงกะนันท์¹ กล่าวถึงโวหารว่า เป็นศิลปะของการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง กล่าวคือ เป็นวิธีการพูด หรือเขียน ที่ผู้พูดหรือผู้เขียนเขียนอย่างหนึ่ง แต่ความหมายเป็นอย่างอื่นบ้าง ให้มีความหมายกำกวม หนักเบา กลมเกลี้ยง หรือเข้มข้นต่างไปบ้าง ทั้งนี้โดยวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อจะขยายความให้ชัดเจนขึ้นบ้าง หรือเพื่อย่อยทอดอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความฝัน หรือความรู้ให้กว้างขวางลึกซึ้งมากขึ้น หรือน้อยลง ตามกฎปัญญาของผู้อ่านหรือผู้ฟัง

วาสนา เกตุภาค² กล่าวว่า โวหารเป็นศิลปะอย่างหนึ่งของการใช้ภาษาสื่อสาร เพื่อให้กระทบอารมณ์ของผู้อ่านผู้ฟัง ช่วยให้เกิดจินตภาพหรือจิตภาพ (Image) ได้เข้มข้น ชัดเจนกว่าการใช้ถ้อยคำอย่างตรงไปตรงมา โวหารย่อมใช้ได้กับการเขียนทั้งประเภทร้อยแก้วและร้อยกรองซึ่งจะช่วยให้สำนวนภาษาเขียนไพเราะ กลมกล่อม และอ่านได้รื่นรมย์ขึ้น

บุญยงค์ เกศเทศ³ กล่าวถึงสำนวนโวหารไว้ดังนี้

...ทั้ง "สำนวนและโวหาร" มีความหมายไปในทำนองเดียวกันคือ มุ่งเอาการใช้ถ้อยคำที่เด่นพิเศษ หรือเกินความเป็นจริง หรือทำนองพูด เขียน ที่มีความหมายพิเศษไม่ตรงตามตัวอักษร

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าบางท่านใช้สำนวนและโวหารในความหมายที่ต่างกัน บางท่านใช้ในความหมายเดียวกัน ในที่นี้จะใช้สำนวนโวหารควบคู่กันไปในความหมายเดียวกัน คือ หมายถึง กลวิธีในการใช้ภาษา สื่อ หรือถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดให้ได้ตรงกับความต้องการของผู้เขียนและกระทบใจผู้อ่าน ทำให้เกิดอารมณ์ จินตภาพที่ชัดเจนและลึกซึ้งขึ้น หรือตรงกับ "Figures of speech" ในภาษาอังกฤษที่มีผู้แสดงความเห็นภาษาไทยว่า โวหาร สำนวนโวหาร ภาพพจน์ หรือโวหารภาพพจน์ นั้นเอง ซึ่งมีผู้รวบรวมสำนวนโวหารลักษณะต่าง ๆ ที่ใช้ในการงานเขียนร้อยแก้ว ร้อยกรอง และใช้พูดในชีวิตประจำวัน ดังนี้

วิชา กงกะนันท์⁴ รวบรวมโวหารได้ 13 โวหารดังนี้

¹วิชา กงกะนันท์ วรรณคดีศึกษา หน้า 37

²วาสนา เกตุภาค การเขียน หน้า 20

³บุญยงค์ เกศเทศ เขียนไทย หน้า 30

⁴วิชา กงกะนันท์ ล.ค. หน้า 19

1. Metaphor (เมตตาพอร์) เป็นโวหารที่เปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบเทียบกันว่าเป็นสิ่งเดียวกัน หรือเท่ากันทุกประการ โดยใช้คำ เป็น เท่า คือ ฯลฯ ในการเปรียบเทียบ

2. Simile (สิมิลี) เป็นโวหารที่เปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบกันว่าเหมือนกัน โดยใช้คำ เหมือน ถ้ายา ดุจ ทุกราว ถด ประหนึ่ง เพียง ดัง ราวกับ ฯลฯ ในการเปรียบเทียบ

3. Synecdoche (สมหณันย) คือ การกล่าวถึงส่วนใดส่วนหนึ่งของส่วนทั้งหมดเพียงบางส่วน แต่ให้มีความหมายคลุมหมทุกส่วน

4. Metonymy (นามนัย) คือ การเอ่ยถึงสิ่งหนึ่ง แต่ให้มีความหมายเป็นอย่างอื่น

5. Oxymoron (ปฏิวาตะ) คือ การนำคำที่มีความหมายตรงกันข้าม หรือต้านกันมารวมกัน เพื่อให้เกิดคำซึ่งมีความหมายใหม่ ที่ให้ความรู้สึกขัดแย้ง หรือเพิ่มความเข้มให้แก่ความหมายของคำแรกบ้าง

6. paradox (ปฏิกาดพจน์) คือ ข้อความที่มีความหมายขัดกัน

7. Synesthesia (อวักตพากย์) คือ การใช้คำแทนผลของสัมผัสที่ผิดไปจากธรรมดา

8. Hyperbole (อติพจน์) คือ การพูดเกินความจริง เพื่อเน้นความรู้สึก มิใช่เพื่อหลอกลวง

9. Overstatement (อธิพจน์) คือ การพูดหรือเขียนประหนึ่งโอ้อวด โดยมีเจตนาจะให้ผู้อ่าน หรือผู้ฟังรู้สึกชั้น ต่างจาก hyperbole ที่เจตนา คือ hyperbole มุ่งเน้นความรู้สึกที่จริงจัง

10. Allusion (ปฏีรูปพจน์) เป็นการใช้อยู่ความที่คิดแปลงมาจากข้อความอันเป็นที่รู้จักกันคืออยู่แล้ว

11. Personification (บุคลาธิษฐาน) เป็นการใช้อยู่ภาษาในลักษณะที่ทำให้ดูเหมือนว่าสรรพสิ่งทั้งหลายที่ไม่ใช่คนเป็นคน โดยให้สรรพสิ่งเหล่านั้นแสดงออกปฏิกิริยาต่าง ๆ ราวกับเป็นคนบ้าง เช่น พายุได้ ร้องไห้ได้ รู้สึกได้

12. Analogy (อุทาหรณ์) เป็นวิธีการเปรียบเทียบเรื่องราว เหตุการณ์ หรือ ความคิดอย่างที่มีความหมายต่างกันว่าคล้ายกัน โดยการยกข้อความที่เชื่อว่าง่ายแก่การ เข้าใจเปรียบเทียบกับสิ่งที่ผู้เขียน หรือผู้พูดต้องการจะอธิบาย

13. Rhetorical question (ปฏิจจา) เป็นศิลปะของการใช้คำถาม คือ เป็นคำถามที่มีได้หวั่งคำตอบ ผู้ถามมีเจตนาจะเรียกร้องความสนใจมากกว่าต้องการคำตอบ หากจะมีคำตอบ คำตอบนั้นก็มักจะเป็นคำตอบปฏิเสธ

วาสนา เกตุภาค¹ จำแนกโวหารไว้ 20 ชนิด ที่นอกเหนือไปจากของ วิกา กงกะนันท์ มี 9 ข้อ ดังนี้

1. นิทานเปรียบเทียบ (Allegory and Parable) เป็นโวหารเปรียบเทียบที่มีนิทานหรือนิยายเล่าประกอบ

2. โวหารเลียนเสียง (Onomatopoeia) หมายถึง การเลียนเสียงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ซึ่งทำให้เกิดบรรยากาศตามท้องเรื่องได้ดียิ่งขึ้น

3. การเล่นคำ (Pun) คือ โวหารที่ใช้คำ ๑ เดียวกัน แต่ใช้ในความหมายต่างกัน

4. การเคลือบคำ (Euphemism) คือ โวหารที่ใช้คำพูดอันอ่อนต้อม เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้คำที่ไม่เหมาะสม หรือไม่น่าฟัง

5. คำคม (Epigram) คือ ข้อความหรือคำพูดที่แสดงถึงความจริงที่ไม่มีใครปฏิเสธ และแสดงให้เห็นความคับแค้น และความแค้นแค้นแห่งปัญหาของผู้เป็นเจ้าของ

6. โวหารเสียดสี (Irony) คือ โวหารที่มีความหมายตรงกันข้ามกับถ้อยคำที่พูด

7. โวหารเหน็บแนม (Sarcasm) คือ โวหารที่กล่าวตรง ๆ เพื่อเยาะเย้ย ถูถูก ดูหมิ่น หรือไม่เห็นด้วย

8. การพูดรับเชิงปฏิเสธ (Litotes) เป็นการพูดที่ใช้คำปฏิเสธประกอบคำ เพื่อให้เห็นเด่นชัดขึ้น

¹วาสนา เกตุภาค การเขียน หน้า 20 - 26

9. การกล่าวซ้ำความ (Identical Statement) เป็นการพูดซ้ำความที่เหมือนกัน เพื่อให้ความหมายกว้างขึ้น

ชำนาญ รอคเหตุภัย¹ รวบรวมโวหารภาพพจน์ที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย ในวรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรอง ไว้จำนวน 19 โวหาร ที่แตกต่างไปจากโวหารที่กล่าวมาแล้ว จำนวน 6 โวหาร คือ

1. โวหารอุปนัย (Innuendo) หมายถึง กลวิธีการใช้ภาษาที่ไม่ต้องการบอกเรื่องราวต่าง ๆ โดยตรง แต่ใช้ภาษาเป็นนัย ๆ ซึ่งผู้ฟังอาจอนุมานรู้ความหมายที่แท้จริงได้ การพูดหรือการเขียนเป็นนัย ๆ เช่นนี้ ทำให้เกิดรสและได้น้ำหนักกว่าการบอกตรง ๆ ถ้าหากรู้จักใช้อย่างเหมาะสม

2. โวหารวิปันทนาการ (Pathetic fallacy) คือ โวหารที่ใช้พรรณนาภาพธรรมชาติ หรือปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยใส่อารมณ์ลงไปในธรรมชาติ ต่างจากบุคคลาธิฐาน (Personification) ตรงที่เน้นเรื่อง "อารมณ์"

3. โวหารเล่นเสียงสัมผัส (Rhyme and Alliteration) หมายถึง การใช้ข้อความให้มีเสียงสัมผัสคล้องจองกัน ซึ่งอาจจะใช้ทั้งภาษาร้อยแก้วด้วย เพราะจะทำให้ภาษาแลดูสละสลวย ประทับใจมากยิ่งขึ้น

4. โวหารบันไดความ (Climax) หมายถึง การใช้ข้อความเรียงลำดับความสำคัญจากธรรมดาแล้วค่อย ๆ เพิ่มขึ้นจนถึงลำดับสูงสุดเหมือนกับการเดินขึ้นบันได

5. โวหารปฏินัย (Anticlimax) หมายถึง การลำดับความจากเนื้อหาที่เข้มข้นแล้วลดความเข้มข้นลงมา จนเป็นความธรรมดาสามัญ

6. โวหารคำพังเพยและสุภาษิต (Locution and Proverb) หมายถึง การกล่าวข้อความโดยการนำไปเทียบเคียงกับคำพังเพยหรือสุภาษิต เพื่อให้ข้อความนั้นมีน้ำหนักและเข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

¹ชำนาญ รอคเหตุภัย สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน หน้า 93 - 103

การใช้สำนวนโวหารในวรรณกรรมคนรถ มีจุดมุ่งหมายสำคัญในการใช้เพื่อระบายอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ของบรรดาคนรถออกมาทั้งอารมณ์ขัน อารมณ์เครียด ความโกรธเกลียดเคียดแค้นน้อยอกน้อยใจ ตลอดจนความรู้สึกกดดัน ชัดแย้ง กับข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่อัดแน่นอยู่ภายในให้บรรเทาเบาบางหรือหมดไป และก่อให้เกิดความพึงพอใจทั้งผู้อ่านและผู้สร้างวรรณกรรม มิได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดภาพพจน์เป็นสำคัญ

สำนวนโวหารต่าง ๆ ที่ปรากฏใช้ในวรรณกรรมคนรถมี 15 สำนวนโวหาร เรียงจากสำนวนโวหารที่มีมากไปหาสำนวนโวหารที่มีน้อย ดังนี้คือ สำนวนโวหารแบบคำคม สำนวนโวหารแบบปฏิพจน์ สำนวนโวหารแบบเมตตาพจน์ สำนวนโวหารแบบอาวตพจน์ สำนวนโวหารแบบปฏิรูปพจน์ สำนวนโวหารแบบปฏิภาคพจน์ สำนวนโวหารแบบนามนัย สำนวนโวหารแบบอธิพจน์ สำนวนโวหารแบบอติพจน์ สำนวนโวหารแบบสัมผัส สำนวนโวหารแบบอุทาหรณ์ สำนวนโวหารแบบเคลือบคำ สำนวนโวหารแบบบันไดความ สำนวนโวหารแบบสมพจน์ และ สำนวนโวหารแบบบุคลาธิษฐาน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 สำนวนโวหารแบบคำคม (Epigram) คือข้อความหรือคำพูดที่แสดงถึงความจริงที่ไม่มีใครปฏิเสธ ทั้งยังแสดงให้เห็นความเฉียบแหลม และแจ่มกระจ่างแห่งปัญญาของผู้เป็นเจ้าของ โวหารคำคมในวรรณกรรมคนรถมีเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่มักจะเป็นข้อกตัญญูที่ได้อาจมาจากประสบการณ์ และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันในสังคม สอนให้สามารถปรับตัว และเอาตัวรอดอยู่ในสังคมได้ รู้จักต่อสู้ดิ้นรน พึ่งตนเอง ไม่มองมือคนอื่น เตือนสติให้ตระหนักถึงความผันแปรไม่เที่ยงแท้แน่นอนบนโลก การอยู่ในสังคมต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่กัน ให้มีสติรู้จักประมาณตนไม่ลืมหิวไม่ลืมตัวไม่สูงเกินศักดิ์ เตือนสติให้รู้จักยั้งคิด รอบคอบไม่ประมาทเพื่อความปลอดภัยของตนและผู้อื่น ให้ข้อคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของอำนาจเงิน คำพูด ผู้หญิง และความรัก การปรากฏของสำนวนโวหารแบบคำคมในวรรณกรรมคนรถบางครั้งก็แฝงอยู่ในโวหารอื่น ๆ เป็นต้นว่า แฝงอยู่ในสำนวนโวหารแบบเมตตาพจน์ และปฏิพจน์ ดังตัวอย่าง

สำนวนโวหารแบบคำคมที่สอนให้ต่อสู้ดิ้นรนพึ่งตนเองและปรับตัวอยู่ในสังคม เช่น

- ชีวิตไม่สิ้น ต้องค้นกันไป
- คนเป็นที่พึ่งแห่งตน
- จงทำดี ดีกว่าขอพร
- น้ำขึ้นให้รีบตัก
- ใจแล้วสบาย
- ขนแล้วไม่หนี คือคนที่อยากดีจริงๆ

สำนวนโวหารแบบคำคมที่เตือนสติให้ตระหนักถึงความผันแปรไม่เที่ยงแท้แน่นอนทางโลก การอยู่ในสังคมต้องมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน รวมทั้งเตือนสติไม่ให้ลุ่มหลง รู้จักประมาณตน ไม่ลืมหูลืมตา ตั้งตัวอย่าง

- ความสวยไม่คงที่ ความดีสืบทอด
- ปลายังเปลี่ยนน้ำ คนงามย่อมเปลี่ยนใจ
- ดอกไม้ยังเปลี่ยนสี นารีย่อมเปลี่ยนใจ
- ไม่มีท่านเราอด ไม่มีรดท่านเกิน
- ชาติท่านเราอด ชาติรดท่านเกิน
- กระเดิบฉีกนิก ต่อยชีวิตให้ตนรด
- สารุชนน้ำใจดี สามัคคีหนึ่งชีวิน
- เรากินเหล้า อย่าให้เหล้ากินเรา
- รักเรียนดีกว่าเรียนรัก
- คู่ดวงไม่ต้องถัก คู่ชีวิตถักให้นาน
- จงโกรธอย่างผู้มีสติ อย่าโกรธอย่างผู้มีสรวทง
- จงอ่อนโยน แต่อย่าอ่อนแอ
- ชีวิตไม่ใช่เปปซี่ มันจึงไม่มีที่สูด
- ลืมตาแต่อย่าลืมตัว

สำนวนโวหารแบบคำคมที่มีเนื้อหาเตือนสติให้รู้จักยังคิดรอบคอบไม่ประมาท โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการใช้รถใช้ถนน เพื่อความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ตั้งตัวอย่าง

- ขี้บ่ คีนคี่ ไม่มีภัย
- ขี้ซาลงสัณนิค ทุกชีวิตจะปลอดภัย
- ผ่อนคันเร่งอีกนิค ต่อชีวิตอีกนาน
- ชีวิตราคาแพงอย่างแพงทางโค้ง
- เก่งกว่าคุณยังมี แต่ตอนนี้อยู่ในหลุม
- อย่าไว้ใจทาง อย่าวางใจไฟ

สำนวนโวหารแบบคำคม ที่แสดงหรือคิดเกี่ยวกับเงิน คำพูด ผู้หญิง และความรัก ว่าเงินเข้ามามีอิทธิพลและบทบาทในการดำรงชีวิตของบุคคลในสังคมปัจจุบัน และบางครั้งก็มีอำนาจเหนือหัวใจ คำพูดหรือการพูดของบุคคลก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะสามารถทำให้ผู้พูดเอง หรือผู้อื่นประสบความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในชีวิตได้ ผู้หญิงและความรัก ผู้หญิงในความคิดเห็นของคนเรามักมองผู้หญิงในฐานะเครื่องระบายอารมณ์ โจ้เล หากความแน่นอนไม่ได้ เห็นแก่เงิน และกล่าวเปรียบเทียบกับความรัก ความผิดหวังไว้อย่างคลม้าย ดังตัวอย่าง

- เงิน คือ พระเจ้า
- อำนาจใบแดง
- งานเดินด้วยเงินคี่
- รักเห็นแพ้เงิน
- คนจนรักจาง
- น้ำใจหรือจะสู้เงิน
- มีเงินมีเพื่อนไม่มีเงินไม่มีเพื่อน
- จะคบพี่เป็นมิตร อย่าคิดยืมสตางค์
- เงินจางนางจาง เงินมากนางนอน
- เงินมาผ้าหลุด เงินหยุดผ้าปิด
- เสียรักเพราะจน เสียคนเพราะเล่ห์
- ลมอะไรหรือจะสู้รู้ลมปาก
- การมเป็นต่อ รูปหล่อเป็นรอง
- แม่พิมพ์ของชาติ คือผู้หญิงทุกคน

- สตรีคือศัตรูของสวาท
- ในท้องฟ้ายังมีดาว ในท้องสาวย่อมมีเด็ก
- มีเงินนับเป็นน้อง มีทองนับเป็นเมีย
- ฟ้ายังเปลี่ยนสี นารียังเปลี่ยนใจ
- ดอกไม้ยังเปลี่ยนสี สตรียอมเปลี่ยนใจ
- หลงทางยังหาเจอ หลงเธอซิเหลือทน
- หลงทางในเมืองหลวง ดีกว่าหลงดมหลวงจากนาง
- รักในวัยเรียน เหมือนจุดเทียนในพายุ
- รักเห็นคือการเสียสละ รักอมตะคือรักเขาช่างเดียว
- ยาพิษเขาว่าร้าย แต่ยังพ่ายพิษรัก
- เศษแก้วบาดคม เศษอารมณ์ช้ำบาดใจ

2.2 ส่วนโวหารแบบปฏิบัติ (Rhetorical question) เป็นศิลปะของการใช้คำถามที่มีได้หวังคำตอบ ผู้ใช้มีเจตนาจะเรียกร้องความสนใจมากกว่าคำตอบ หากจะมีคำตอบ คำตอบนั้นก็มักจะเป็นคำตอบปฏิเสธ ส่วนโวหารแบบปฏิบัติปรากฏใช้มากในวรรณกรรมคนรถ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเรียกร้องความสนใจ เน้นให้คิด ระบายอารมณ์และความรู้สึกออกมามากกว่าต้องการคำตอบ เนื้อหาจึงมักกล่าวถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องความรัก การเกี่ยวพาราสีติดฟ้อต่อว่า และเป็นคติข้อคิดคำคม นอกจากนี้เนื้อหายังเสนอภาพเกี่ยวกับการทำงาน และระบายอารมณ์ในเรื่องเพศและผู้หญิง ดังนี้

ส่วนโวหารแบบปฏิบัติที่มีเนื้อหากล่าวถึงความรัก การเกี่ยวพาราสีติดฟ้อต่อว่าด้วยความน้อยใจ เพื่อเรียกร้องความสนใจโดยมิได้หวังคำตอบ ดังตัวอย่าง

- เขารักเราหรือเปล่าหนอ
- ใครทนรอพี่
- คอยพี่ได้ไหม
- คิดถึงพี่ไหม
- ใครสอนให้เธอเกลียดสับส้อ
- ทำไมถึงต้องเป็นเรา

- ทำไมถึงทำกับฉันได้
- จะให้รอ พ.ศ. ไหน
- เธอจำรักฉันไหม
- เธอไม่สงสารหรือ
- เธอจะคอยใคร
- น้องคิมจำ อยู่ไหนพี่ตามหา
- บ้านน้องอยู่ไหน
- ป้ารักหนูบ้างไหม
- ผิดด้วยหรือที่จะรัก
- ผิดหรือที่รักเธอ
- พี่เป็นคนรักที่เท่าไร
- แฟนจำอยู่ไหน
- พ่อคุณน้อง
- แฟนผมคนไหน
- ไม่รักพี่แล้วเธอจะรักใครจะ
- ไม่รักแล้วทำไมตลอดกัน
- แม่จำอยู่ไหน
- เมื่อน้องมีทุกข์ ใจพี่จะสุขได้อย่างไร
- ยอดรักอยู่ไหน
- รักนั้นเป็นฉันใด
- ลูกสาวใครหนอ
- ไหนว่าไม่ลืม
- ไหนว่าจะรัก
- แน่นนอนแล้วหรือที่รัก
- นี่หรือ...ความรัก
- รักพี่ได้ไหม

- ลืมคิ๊ตของเราแล้วหรือ
- รุ่งมี 7 สี ชายชาตรีหรือจะมีใจเกี่ยว
- แรงรถหรือจะเท่าแรงรัก
- เขากับฉันต่างกันที่ตรงไหน

ส่วนนวนโวหารแบบอุปมาอุปไมยที่มีเนื้อหาเป็นข้อคิด คำคม และคติสอนใจ ให้ข้อคิดเกี่ยวกับความผันแปรไม่เที่ยงแท้แน่นอนของชีวิต และสิ่งอันเป็นที่สุดแห่งชีวิตมนุษย์ นอกจากนี้ยังระบายความไม่พอใจต่อเหตุใจออกมาทั้งยังกระตุ้นเร้าใจให้ผู้คนมีพลังใจต่อสู้กับอุปสรรคในชีวิต ดังตัวอย่าง

- กิ่งก้านไม้คือมนุษย์ เจริญสุดอยู่ในโลกเดียวกัน
เหตุใดจะมีอาจรักกัน เข้าใจกัน ไม่มีวันโลกจักสูญสิ้น
- จะมีหรือสิ่งใดในที่สุด
คือความสุขใช้ไหมไม่หลอกหลอน
จนชีพดับตะวันจากฉันรอน ๆ
แม้มีวามรณฉันนอนตายอยู่ในโลง
- พี่ยังมีท้าว ชั่ววยงคอยฝน ชีวิตคนหรือจะสิ้นหวัง
- ความรู้หรือจะสู้เด็กเล่น
- ความรู้หรือจะสู้มีเล่น
- น้ำใจหรือจะสู้น้ำเงิน
- เรื่องกินเรื่องอยู่ใครจะสู้พ่อ
เรื่องพ่ายเรื่องก่อพ่อไม่สู้ใคร
- ทำดีได้ก็มีที่โทษ ทำชั่วได้ก็มีถมไป
- พี่ยอมเปลี่ยนสี ชายชาตรีหรือไม่เปลี่ยนใจ

ส่วนนวนโวหารแบบอุปมาอุปไมยที่มีเนื้อหาเสนอภาพและลักษณะการทำงานของคนรถเกี่ยวกับความเร็วในการขับรถ การขับรถผิดกฎจราจร การขับรถแข่งแข่งกัน และการแข่งผู้โดยสาร การเขียนมุ่งแสดงออกในลักษณะสร้างอารมณ์ขัน ปลดปล่อยอารมณ์เครียด ดังตัวอย่าง

- ผีมือหรือจะสู้ผีตีน
- อย่าเลือกแข่งไฟแดงเห็นไหม
- ยามเมื่อนั่ง สองแถว แฉ่วไหมที่
- นั่งทุกที่ บ่นทุกที่ มีให้ขับ
- เบรกแล้วจอด รีบแข่ง แย่งคนกับ
- บ่นทุกวัน นั่งทั้งปี ซี่ลูกเดียว

ขอภัยในความพลั่วหัวของท่านด้วย

ด้วยความปรารถนาดี

จากกระเป๋

- แข่งเหาะ เดี่ยวโคน
- แข่งหรือ รดสวนควรระวัง
- เตะกักขางหรือโง่ที่
- จองทองลองดูไหม แค่เชียงใหม่ใครถึงก่อน
- เชื้อคักันด้วยคันเร่ง เก่งแค่ไหนใจไม่แคร์
- ยืมของฉลามหรือจะข้าเท่าน้ำตาสิบสั้ว
- กันไหนซ่าส์ออกมาช้าขอแข่ง

สำนวนโวหารแบบปฏิปจน์ที่มีเนื้อหาบรรยายอารมณ์ในเรื่องเพศและผู้หญิง ในความกิดเห็นของคนรถที่ปรากฏออกมาทางวรรณกรรม ผู้หญิงเป็นเพียงเครื่องรองรับกามารมณ์ของผู้ชายเท่านั้น และแสดงความรู้สึก ถูกดูถูก หึงหวง เยาะเย้ย เหยียดหยาม เสียดสีและซ้ำเติม ผู้หญิงในฐานะที่เป็นผู้เสียเปรียบทางสรีระอันเนื่องมาจาก ผลการปฏิบัติกิจกรรมทางเพศ และในฐานะที่เป็นผู้ปล่อยตัวในเรื่องเพศสัมพันธ์ ตลอดจนผู้หญิงที่มีจิตใจรวนเร ไม่แน่นอน ดังตัวอย่าง

- ของแต่แม่หรือน้อง
- เจ็บขย็น้อง ท้องแล้วทั้ง
- ดีไหมน้องท้องเสียแล้ว
- เธอเรียนไปทำไม ตายทำก็ล้มหมก

- เรียนไปทำไมให้ปวดหัว มีผัวดีกว่า
- แม่ใจหรือน้องว่าลูกในห้องเป็นของพี่
- แสบไหมน้อง ห้องแล้วทั้ง
- ให้น้องห้องก่อนแล้วพี่รับได้ไหม
- หน้าอย่างเธอจะรักใครจริง
- อร่อยไหมน้อง ห้องแล้วยิ้ม
- อันนารีมีมากกว่าฝูงลิง จะจับทั้งจับขว้างก็ยิ่งไหว
แถวโรงงานก็มีถมเถไป เหตุไฉนจะต้องร้องต่อนารี
- กรรภน้องพองแล้วสวย อีสำรวยนั้นของใคร
- หนาวหรือน้อง
- เชิงมากหรือน้อง
- ทำใจดีพี่เหงา
- ว่าพี่ชั่วแล้วเอาทำผัวทำไม
- เครื่องที่สิบแรงม้า เครื่องน้องยาม้าก็ตัว
- สนมหรือน้อง

2.3 ส่วนนวนโวหารแบบเมตตาพอร์ (Metaphor) เป็นโวหารเปรียบเทียบของสองสิ่ง ที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบเทียบกันว่าเป็นสิ่งเดียวกันหรือเท่ากันทุกประการ โดยใช้คำ เป็น เท่า คือ ในการเปรียบเทียบ ส่วนนวนโวหารแบบเมตตาพอร์ที่ปรากฏในวรรณกรรมกรรณจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติ คำสอนต่าง ๆ การทำงาน ผู้หญิง ความรัก และสุรา ดังนี้

ส่วนนวนโวหารแบบเมตตาพอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ธรรมชาติ คำสอน จะกล่าวถึง อนิจจังความไม่เที่ยงแท้ที่เกิดขึ้นกับชีวิตมนุษย์ มีทุกข์สุขคละเคล้าปะปนกันไป กล่าวถึง ความศรัทธา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เข้าใจกันเห็นใจซึ่งกันและกัน ความเป็นผู้รู้จักประมาณตนไม่โลภ จะก่อให้เกิดความสุขทั้งปัจเจกชนและในสังคมส่วนรวม ให้คติและข้อคิดเกี่ยวกับความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูกว่ามากมายและยิ่งใหญ่ไม่มีที่เปรียบ พ่อแม่ผู้ทนลำบากตรากตรำ แม้เพียงเพื่อความสุขเล็ก ๆ น้อย ๆ ของลูก ในด้านการดำรงชีวิตให้ข้อคิดเกี่ยวกับ

ผลของอบายมุข ข้อคิดในการเลือกคู่ครองต้องคิดให้รอบคอบตัดสินใจให้ดี ไม่ไว้ใจหรือหลงลม
ผู้ชายซึ่งเป็นผู้ที่ให้น้ำอ้นทรายและความเค็ดร้อนมาสู่ผู้หญิงได้ตลอดเวลา และให้สติกระตุ้นให้
ฝ่าฟันปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตอย่างไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ดังตัวอย่าง

- จุดแรกคือการพบ จุดจบคือการจาก
- ความตายคือความสุข ความทุกข์คือจำใจ
- ชัยชนะของชีวิต คือความคิดว่ามีสุข
- สอบได้เป็น เรื่องตลก สอบตกเป็นของธรรมดา
- ศรัทธา คือ น้ำใจ
- ถ้าท่านมีความพอก็คือ จะเป็นเศรษฐีในเรือนยาจก
แต่ถ้าท่านเป็นคนงก ท่านจะเป็นยาจกในเรือนเศรษฐี
- กิ่งก้านไม้คือมนุษย์
เจริญสูงสุดอยู่ในโลกเดียวกัน
เหตุใดจึงมีอาจรักกันเข้าใจกัน
ไม่มีวันโลกจกสูญสิ้น
- ไม่มีใครรักเราเท่าพ่อแม่
- กวางเกยขึ้นส่วที่สุกใส คือเหงื่อไคลของพ่อแม่
- เขียวคือสายน้ำ เรามุ่งงำเพราะอบายมุข
- คู่ถ่วงคือเลขคณิต คู่ชีวิตคิดให้หนัก
- ชายหนึ่งคือดวงใจ ชายทั่วไปคือยาพิษ
- ชีวิตในการต่อสู้ ศัตรูคือยาชูกำลัง

สำนวนโวหารแบบเมตตาพอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำงานจะกล่าวถึง อุดมคติที่ดี
ปฏิบัติในการทำงาน จุดมุ่งหมายและความใฝ่ฝันในการทำงาน อุปสรรคในการทำงาน อุดมคติ
ในการทำงานของคนรตที่ปรากฏในวรรณกรรม จะมีทั้งอุดมคติที่ส่งผลทางบวกและทางลบต่อ
บุคคลในสังคม อุดมคติทางบวกก็คือ การยึดหลักชีวิตด้วยความระมัดระวังเห็นใจผู้ใช้รถใช้ถนน
อื่น ๆ ค้ำว ไม่รังแกหรือเบียดเบียนให้เขาได้รับความเค็ดร้อนจากการขับรถของตน และยึด
หลักทำงานด้วยความซื่อสัตย์มุ่งมั่น ขยัน อดทน บริการผู้โดยสารอย่างดีที่สุด อุดมคติการทำงาน

ในทางลบก็คือ เมื่อเกิดอุบัติเหตุ เช่นรถชนกันหรือชนรถชนผู้อื่น คนรถเหล่านี้มักจะหนีเอาตัวรอด ไม่รับผิดชอบในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพราะไม่อยากติดตะรางให้ได้รับความเดือดร้อนยุ่ง-ยากลำบากในภายหลัง ดังตัวอย่าง

- ชนรถไม่รังแกใคร คือ น้ำใจสับสน
- ชนรถ อวดชน ชนรถ เป็นคุณสมบัติของผู้หวังก้าวหน้า
- ชนรถคือพลังของอู๋ ตัวรถคือพลังแห่งชีวิต
- ฉายาของชา คือ ไข่ผ่าหมากแรง
- บริการรักคุณเท่าฟ้า
- ชนแล้วไม่หนี คือคนดีที่อยากติดคุก
- ชนแล้วไม่ไล่ตีหมา คนชนคือหมา

ส่วนวาทกรรมแบบเมตตาพอร์ที่มีเนื้อหากล่าวถึงจุดมุ่งหมายและความไม่ผันในการทำงาน ว่า ทำงานเพื่อเงินตรา เพื่อเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่ลูก และหวังเลื่อนระดับฐานะของตนขึ้นเป็นนายทุนที่ร่ำรวย ดังตัวอย่าง

- เงินคือพระเจ้า
- สิ่งสัมพันธ์ คือ เงินตรา ยอดปรารถนาคือดวงใจ
- สิ่งสัมพันธ์ คือ เงินตรา ยอดปรารถนาคือดวงใจ
- เหนือทุกหยด คือ อนาคตลูก
- เหนือทุกหยด คือ อนาคตของลูกข้า
- เกิดมาเป็นเด็กห้าย ก่อนวันตายคือเก่าแก่

ส่วนวาทกรรมแบบเมตตาพอร์ที่มีเนื้อหากล่าวถึงอุปสรรคในการทำงาน จะกล่าวเปรียบเทียบกับความสุขของเจ้าหน้าที่ตำรวจกับความคับข้องใจที่ตนได้รับว่า

- ยึดของฉลามหรือจะข้าพ่าน้ำตาสับสน

ส่วนวาทกรรมแบบเมตตาพอร์ที่กล่าวถึง ผู้หญิง ความรักและสุรา จะปรากฏว่า ส่วนใหญ่คนรถมักมีทัศนคติต่อผู้หญิงในเรื่องเพศเท่านั้น ผู้หญิงมักจะไม่มีความรักแก่การใส่ใจ มักนำผู้หญิงไปเปรียบเทียบกับสุรา และในบางครั้งเปรียบเทียบกับผู้หญิงมีค่าน้อยกว่าสุรา มีวรรณกรรมคนรถจำนวนน้อยที่กล่าวถึงผู้หญิงอย่างมีค่า และเห็นอกเห็นใจผู้หญิงดังตัวอย่าง

- เปิ่นซีโคโลว่าซ่าส ยังไม่เท่าคุณซ่าส
- อันนารีไมคิเท่ายาถ่าย
- แม่พิมพ์ของชาติคือผู้หญิงทุกคน
- เรียนไป เกิดน้องปริญญาคือลูก
- สตรีก็ศัตรูของสตั๊นท์
- สตรีก็ศัตรู ♡ ♡ ของ ส.ท.
- อันนารีไมคิเท่าเลขคณิต อย่าไปคิดให้เปลืองสมอง
- รักใครไม่เท่าน้อง
- รักแต่คือเธอ
- รักเดียวในดวงใจ หญิงทั่ว ๆ ไปก็ทำอะไรชีวิต
- รักหนึ่งในดวงใจ หญิงทั่วไปก็ทำอะไรชีวิต
- หญิงหนึ่งคือดวงใจ หญิงทั่วไปก็ทำอะไรชีวิต
- หญิงหนึ่งอยู่ในดวงใจ หญิงทั่วไปก็ทำอะไรชีวิต
- หญิงหนึ่งคือดวงใจ หญิงต่อไปก็ทำอะไรชีวิต
- เธอคือความฝัน
- เธอคือดวงใจ
- แรงรถหรือจะเท่าแรงรัก
- พี่มือไวไม่เท่าน้องใจเร็ว
- แผ่นดินไม่ไร้เท่าใบพุทรา ฉันทองจะหาใหม่ได้
- รักแท้คือการเสียสละ รักอมตะคือรักเขาข้างเดียว
- เหล้าคือเพื่อนรัก
- เหล้าคือน้ำตาเมีย
- รักเจ้าไม่เท่าเหล่า
- รักเดียวคือแม่แต่ที่แม่ ๆ คือแม่โขง
- รักแท้คือแม่ช้า รองลงมาคือน้องเมีย
- เมียตายไม่เสียค่ายเท่าเหล่าหก

- เมียมีผู้ไม่เสียค่ายเท่าเหล่าหก
- เมียหนึ่งคือที่รัก เมียสุดสวาทคือแม่โขง
- รักแท้คือแม่ช้า รองลงมาคือแม่โขง
- รักดวงคือหญิง รักจริงคือเหล่าขาว
- รักแท้คือแม่ช้า รองลงมาคือแม่โขง

2.4 ส่วนโวหารแบบอวัตพากย์ (Synesthesia) คือการใช้คำแทนผลของสัมผัสที่ผิดไปจากธรรมดา เช่น คำว่า " อร่อย " เป็นรสที่สัมผัสด้วยลิ้น นำมาใช้กับความรัก ความฝัน ซึ่งเป็นสิ่งที่สัมผัสได้ด้วย อารมณ์ ความรู้สึก จิตใจ และมโนภาพ คำว่า " หมอง " เป็นคำที่ใช้กับความรู้สึก แต่นำมาใช้กับค่า เงินที่ตกต่ำ ผิดเคือง เป็นต้น ส่วนโวหารแบบอวัตพากย์ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรัก ส่วนใหญ่จะกล่าวถึงเรื่องความรัก การเกี่ยวพาราสี การทำงาน และสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมบ้าง ดังตัวอย่าง

- ก่ำฟ้ารัก
- จูบมัจจำ
- ธนาการฝากรัก
- สะดุดรัก
- หิวรัก
- หัวใจตึกแอร์
- รักที่ถูกล็อก
- เก็บเงินผ่อนเมีย
- ฝันอร่อย
- จะรักให้อร่อยท้องใจเย็น ๆ
- อร่อยไหมน้องท้องแล้วอึ้ม
- เบรคน้อยหน่อย กระซากมากหน่อยอร่อยกำลังเหมาะ
- เงินจาง นางจร
- เงินจางนางจาก เงินมากนางนอน
- เงินเบา ๆ ก็ต้องนั่งรถราตาเบา ๆ

- เงินกำลังหมองเพราะของมันแพง
- นายทุนหน้าบาน คนงานหน้าหมอง
- อยากกลืนคนสวย
- อยากกินคนสวย
- จะรักทั้งที่ท้องมีจิ้งหะ
- ผู้ชายมีน้อยใช้สอยประหยัค
- กินเหล้าเคล้าความขี้
- ขอรักที่มาช้า เพราะรถชรามาก
- เห็นรักหนักกว่าเห็นรถ
- คนรตอย่างพี่ไม่มีคิว
- นิสิตสุราปัสุคท้าย
- รักแรกมีครึ่งเดียว แต่โรเนียวให้หลายครึ่ง
- รักของพี่มีแค่ชาคทุน
- พยายามเพ้อเพื่อเมียบังเกิดเกล้า
- ปีนีรับหา ปีน้าผัวแพง
- จิบเบียร์ที่ยอกเขา ตัวเราเมาเกล้าคันเร่ง
- ซ่อมรถไม่ซ่อมรัก
- ปากเหม็นอมยา ปากหอมอมดิน

2.5 ส่วนวาทะแบบอุปมาอุปไมย (Allusion) คือวาทะที่ดัดแปลงหรือเลียนแบบมาจากข้อความอันเป็นที่รู้จักกันคืออยู่แล้ว เช่น วาตะของนักปราชญ์ รัฐบาล กวี หรือ สุภาษิต คำพังเพย หรือผลงานของผู้อื่น อุปมาอุปไมยที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรด ส่วนมากจะเป็นการเลียนแบบข้อความโฆษณาสินค้า บริการ ภาพยนตร์ นอกจากนี้ยังดัดแปลงมาจาก คำพังเพย สุภาษิต คำขวัญ ชื่อภาพยนตร์ ชื่อเพลง หรือส่วนหนึ่งของเนื้อเพลง ลักษณะการใช้วาทะอุปมาอุปไมยที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรด จะใช้ในลักษณะล้อเลียนเพื่อให้เกิดความขบขัน ผ่อนคลายความเครียดจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการดำรงชีวิตในแต่ละวัน ใช้ประชดประชัน เสียดสีเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อปลดปล่อยและระบายความขัดแย้งและความคับข้องใจที่

ได้รับจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ใช้ว่ากล่าวตู่ถูกเหยียบย่ำผู้หญิง ใช้ห้ามและเตือนเกี่ยวกับความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต ใช้สนับสนุนและได้แย่งภาษี หรือคำพังเพยเก่า ๆ ความมุ่งหมายสำคัญในการใช้สำนวนโวหารแบบปฏิรูปจนในวรรณกรรมคนรถก็เพื่อก่อให้เกิดอารมณ์ขัน และเป็นการปลดปล่อยความเครียดโดยการใช้อำนาจโต้ตอบผู้ที่ทำให้คนรถเดือดร้อนไม่พอใจ โดยที่ผู้เขียนหรือผู้ใช้สำนวนเหล่านี้จะปลอดภัย ผู้ที่ดูว่าไม่สามารถเอาผิดหรือฟ้องร้องผู้เขียนหรือผู้ใช้สำนวนโวหารแบบปฏิรูปจนนี้ได้ ดังตัวอย่างการใช้สำนวนโวหารแบบปฏิรูปจนที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถดังนี้

สำนวนโวหารแบบปฏิรูปจนที่ล้อเลียนหรือดัดแปลงมาจากข้อความโฆษณา ซึ่งข้อความโฆษณาสินค้า บริการ หรือภาพยนตร์ เหล่านั้นส่วนมากเป็นข้อความที่ได้รับความนิยมสูง และเป็นที่จดจำได้ขึ้นใจของคนในสังคม แสดงให้เห็นถึงบทบาทของการโฆษณาที่เข้ามามีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของคนในสังคม เนื้อหาจะกล่าวล้อเลียนการโฆษณาสินค้า และเสียดสีเจ้าหน้าที่ตำรวจ ดังตัวอย่าง

	- ทุกชีวิตปลอดภัยในสองแถว
มาจาก	ทุกชีวิตปลอดภัยในวอลโว่
	- ไถเหลือส้นหน้าทนต์เหลือหลาย
มาจาก	ลิ้นเหลือลิ้น ทนต์เหลือหลาย
	- เต่าดีที่สุด
มาจาก	เป็ดดีที่สุด
	- ส่งแก๊สส่งยิ้ม
มาจาก	ส่งโถกแล้วส่งยิ้ม
	- เบรคน้อยหน่อย กระชากมากหน่อย อร่อยกำลังเหมาะ
มาจาก	รินน้อยหน่อย ผสมมากหน่อย อร่อยกำลังเหมาะส่งโสม
	- เรานับถือน้ำใจคนไทย โอกาสหน้า...เจอ!
มาจาก	เรานับถือน้ำใจคนไทย

= ไถทุกระดัมประทัมใจ

มาจาก บริการทุกระดัมประทัมใจ

- ถ้าจะรักต้องลืมหาคำว่าห้อง

มาจาก ถ้าจะรักต้องลืมหาคำว่าเสียใจ

- เรารู้ใจตำรวจไทย

มาจาก เรารู้ใจคนไทย

จำนวนโวหารแบบปฏิรูปพจน์ที่คัดแปลงมาจาก ภาษิต คำพังเพย ซึ่งมีเนื้อหาทั้ง
สนับสนุนและขัดแย้งกับ ภาษิต คำพังเพยเดิม และกล่าวตำหนิผู้หญิง ดังตัวอย่าง

- กุหลาบยอมเปลี่ยนสี สตรีหรือจะไม่เปลี่ยนใจ

มาจาก ดอกไม้ยอมเปลี่ยนสี วันเดือนปียอมเปลี่ยนแปลง

- ความดั่งไม่คงที่ ความดีสีกงทน

มาจาก ความสวยไม่คงที่ ความดีสีกงทน

- ชีวิตในการต่อสู้ ศัตรูคือยาชูกำลัง

มาจาก ชีวิตคือการต่อสู้ ศัตรูคือยาชูกำลัง

- ทำดีได้ดีมีที่ไหน ทำชั่วได้ดีมีถมไป

มาจาก ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

- มีเงินนับเป็นน้อง มีทองนับเป็นเมีย

มาจาก มีเงินนับว่าน้อง มีทองนับว่าพี่

- รักดอกจิงหลอกเล่น

มาจาก รักดอกจิงหยอกเล่น

- รักดีกินดี รักชั่วกินเหล้า รักดีรักชั่วกินดีแกล้มเหล้า

- รักดีรับมีหัว รักชั่วอยู่ตัวคนเคียว

มาจาก รักดีหามจั่ว รักชั่วหามเส้า

- อย่าไว้ใจทาง อย่าวางใจไฟ

มาจาก อย่าไว้ใจทาง อย่างวางใจคน จะจนใจเอง

ส่วนโวหารแบบปฏิรูปจนที่คัดแปลงหรือเลียนแบบคำขวัญ เพลง และภาพยนตร์ จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพสังคมโดยทั่วไปเป็นส่วนใหญ่ เช่น ล้อเลียนคำขวัญของพรรคการเมือง พรรคหนึ่งที่ว่า " เราทำได้ " เป็น " เราทนได้ " กล่าวประชดขำของชั้นราคาสินค้าแพง ห้างและเดือนเกี่ยวกับภัยอันตรายซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งกล่าวถึงเรื่อง ความรักและกามารมณ์ด้วย ดังตัวอย่าง

- เราทนได้
- มาจาก เราทำได้
- ผู้ชายมีน้อยใช้สอยประหยัด
- มาจาก น้ำดื่มมีน้อยใช้สอยประหยัด
- คับบุรีของท่านชะ ก่อนที่จะไม่มีบุรีให้ดับ ถ้าท่านถูกจับปรับตั้ง 500
- มาจาก คับไฟเสียก่อน ก่อนที่จะไม่มีไฟให้ดับ
- เค้กมันซ่า
- มาจาก เค้กมันยั่ว
- สืบล่อนน่อง
- มาจาก รดนะน้อง
- อย่าไปเลียบางกอก พี่โดนหลอกมาแล้ว
- มาจาก อย่าไปเลียบางกอกจะบอกให้
- วันใดชาคั่นแล้วเธอคงหายคิด
- วันใดชาคั่นแล้วเธอจะรู้สึก
- มาจาก วันใดชาคั่นแล้วเธอจะรู้สึก
- Love me Love my car
- มาจาก Love me Love my dog
- คนอกหักพักป่าช้า
- มาจาก คนอกหักพักบ้านนี้

2.6 ส่วนวนโวหารแบบปฏิกาพจน์ (Paradox) คือข้อความที่มีความหมายขัดกัน ไม่ว่าผู้ใช้จะตั้งใจหรือไม่ก็ตาม เป็นข้อความที่กล่าวถึงสิ่งที่แปลกแต่จริง หรือไม่น่าเป็นไปได้ แต่เป็นไปแล้วส่วนวนโวหารแบบปฏิกาพจน์ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ ส่วนใหญ่จะมีลักษณะขัดแย้งที่ก่อให้เกิดความขบขัน นอกจากนั้นเป็นการระบายความคับแค้น ผิดหวัง น้อยอก-น้อยใจออกมาซึ่งมีจำนวนไม่มากนัก เนื้อหากล่าวถึงเรื่องทั่ว ๆ ไป ดังตัวอย่าง

- หนุ่มแก่ เมียเฟลอ
- หนุ่มโสด เมียเฟลอ
- ชื่นฟรีลงบาท
- นั่งเพลินต้องรถฟรี ชื่นฟรีลงบาท
- เก่งกว่าคุณนะยังมี แต่อยู่ในหลุม
- คนที่แหมกว่าท่านยังมี แต่ตอนนี้อยู่ในหลุม
- คนเก่งกว่าเอ็งยังมี แต่ไปเมืองผีหมดแล้ว
- แต่งกับพี่รับรองได้เป็นเศรษฐีในเรือนยาจก
- ยังจำได้ไหมคนที่น้องลืมใจละ
- พี่ไม่ใช่คนขี้ส่ำ แต่ขี้ส่ำ
- ไม่ใช่ขี้ส่ำ แต่ขี้ส่ำมันเยอะ
- ยิ้มเสมอเมื่อเจอตีน
- ถึงรถจะเก่าแต่คนขับรูปหล่อ
- รักแรกมีครั้งเดียว แต่โรเนียวได้หลายครั้ง
- สอบได้เป็นรองตลก สอบตกเป็นของธรรมดา
- รักเดียวหลายจังหวัด
- รักก็เอาเมาก็ไม่วัน
- สุขกายแต่ไร้เกียรติ
- สุขใจแต่ไร้เกียรติ
- นายทุนหน้าบาน คนงานหน้าหมอง
- ร้ายก็รัก

- หึงรักหึงแค้น
- เจ็บแค้นเพราะแสบรัก
- ล้นรักใจลวง
- จนแล้วไม่เจียม
- ถึงเลวพี่ก็เลวบริสุทธิ์
- เสริมรู้แกดังจน
- เพศธิดาตัวแสบ

2.7 ส่วนวาทะแบบนามนัย (Metonymy) คือการกล่าวถึงสิ่งหนึ่งแต่ให้มีความหมายเป็นอย่างอื่น ลักษณะการใช้ส่วนวาทะแบบนามนัยในวรรณกรรมคนรด ใช้เสียคือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ข้าราชการที่คอร์รัปชันด้วยความรู้ลึกในด้านลบ เพื่อความปลอดภัยของผู้สร้างและผู้ใช้วรรณกรรมเอง นอกจากนี้ยังใช้แทนสิ่งที่ต้องการกล่าวถึง โดยไม่กล่าวถึงสิ่งนั้นตรง ๆ เช่น ใช้คำว่า " คินสี " แทนลักษณะการขับรดเร็วมาก หรือคนขับที่ขับรดเร็วมาก เนื้อหาเป็นเรื่องเกี่ยวกับสภาพสังคมและสะท้อนปัญหาสังคมเป็นส่วนใหญ่ ดังตัวอย่าง

- กาเก็ลเครื่องแบบ โอ้ย! ขอบแบบเอาแต่ใจ

กล่าวถึงเครื่องแบบ แต่หมายถึงบุคคล

- ขอมชนแค่ข้ามแดน ที่รดแลนด์เอากันแล้ว

กล่าวถึงรดแลนด์ ซึ่งเป็นรดหลวงสำหรับใช้ในกิจการของราชการ แต่หมายถึงการกระทำของข้าราชการที่ทุจริตต่อหน้าที่ ใช้รดแลนด์ของทางราชการเป็นพาหนะในการขนของผิดกฎหมายข้ามชายแดนไปขายยังประเทศเพื่อนบ้าน

- กระสือข้างถนน ไดรดยนต์หนีไปไหน

กระสือข้างถนน หมายถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจ จราจรทางหลวง ที่คอยรีดไถเงินจากคนขับรถยนต์ที่ขับผิดกฎ หรือทำผิดอย่างอื่น รดยนต์ หมายถึง คนขับรถยนต์ หรือบางครั้งอาจหมายรวมไปถึงผู้เป็นเจ้าของรถยนต์ หรือเจ้าของกิจการขนส่ง หรือเจ้าของรถสองแถว

- เก่งกว่าคุณยังมี แต่ตอนนี้อยู่ในหลุม
อยู่ในหลุม หมายถึง ไม่มีชีวิต, ตายไปแล้ว
- สิบสี่อรอรัก
สิบสี่ หมายถึง คนขับรถบรรทุก
- เช็ดแล้วไก่หลง
ไก่หลง หมายถึง โสเภณี
- มาแล้วเหล็กไหลหัวร
เหล็กไหล หมายถึง รถบรรทุก
- ซ้ำหน่อยเคียวก็ถึงบ้าน เร็วไปนักถึงโรงพยาบาล
ถึงบ้าน หมายถึง ปลอดภัย
ถึงโรงพยาบาล หมายถึง อันตรายจากอุบัติเหตุที่ได้รับจากการ
ขับรถเร็ว
- ดินผีก็มีหัวใจ
ดินผี แทน ลักษณะการขับรถเร็ว แต่ในที่นี้หมายถึง คนขับ
- เอ็นดูเขา เอ็นเราชาค
- เอ็นดูเขา เอวเราชาค
เอ็นดูเขา หมายถึง การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น
เอ็นเราชาค หรือเอวเราชาค หมายถึง ความเดือดร้อน
ลำบากที่ได้รับจากการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น
- ชุคทองที่อาหรับ จะนั่งทับหลุมฝังศพ
ชุคทอง หมายถึง การไปทำงานในกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง
ซึ่งได้รับค่าแรงงานสูง พอที่จะตั้งเนื้อตั้งตัว สร้างหลักสร้างฐานให้
เป็นปีกแผ่นได้
อาหรับ แทน กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง

- ขับเร็ว จิ้งจอก ขับช้า คิสโก้ ขับ
จิ้งและคิสโก้ เป็นชื่อของจังหวัดการเห็นร้านคิสโก้ เป็นที่นิยมของ
 วัยรุ่น แต่ในที่นี้หมายถึงผู้โดยสารที่เป็นวัยรุ่น

2.8 ส่วนนวนโวหารแบบอติพจน์ (Overstatement) คือโวหารที่เขียน
 ประหนึ่งโอ้อวดโดยเจตนาให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขัน ส่วนนวนโวหารแบบอติพจน์ที่ปรากฏใน
 วรรณกรรมคนรถ จะเป็นการโอ้อวด ยกตนในด้านการปรุงแต่งและความสามารถเพื่อเรียกร้อง
 ความสนใจ และก่อให้เกิดอารมณ์ขัน ดังตัวอย่าง

- ไกรทองจะหล่อเท่าพี่
- โซเฟอร์สุดหล่อ
- โซคคี่แล้วทุนหัวได้ผัวคนรถ
- บุญแล้วทุนหัวได้ผัวคนรถ
- บุญแล้วทุนหัวที่ได้ผัวสองแถว
- บุญแล้วทุนหัวที่ได้ผัวสิบล้อ
- บุญแล้วทุนหัวผัวเป็นคนรถ
- ได้ผัวคนรถ อนาคตเป็นคุณนาย
- พี่ยังไม่แก่หรือพี่น้อง
- ยังหนุ่มพ่อหล่อเพียว
- รักกับคนรถอนาคตได้นั่งรถฟรี
- รักกับคนรถอนาคตได้เป็นคุณนาย
- รักพี่ดีแน่
- รักกับพี่มีรถให้นั่ง
- รักหนุ่มอย่างผมอุดมไปด้วยโปรตีน
- วันนี้อยู่เกียจหล่อ
- อยู่กับพี่ไม่มีอค
- สิบล้อเสียว ๆ ไม่เคยเหี่ยวตาย
- จ้างพี่ก็ไม่เช็ก เบ็คพี่ก็ไม่กลัว
- เขามีแฟนแล้วละ

2.9 ส่วนโวหารแบบอติพจน์ (Hyperbole) คือการกล่าวเกินจริง เพื่อเน้นอารมณ์และความรู้สึก มิใช่เพื่อหลอกลวง ส่วนโวหารแบบอติพจน์ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนเรามีจำนวนไม่มาก และมีจุดมุ่งหมายในการใช้เพื่อเน้นอารมณ์ความรู้สึก และก่อให้เกิดความขบขัน เนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรัก ดังตัวอย่าง

- ขึ้นคอยค่อไปหัวใจงงชาครอน ๆ
- เชื่อกจริง ๆ ให้คืนตาย
- คงดี 500 ปี ยังมีอยู่
- รักเมียเท่าฟ้า
- รักเธอเท่าช้าง
- รักคุณเท่าฟ้า
- สุกเอ๋อมคอกฟ้า
- อยากกลืนคนสวย

2.10 ส่วนโวหารแบบสมิลี (Simile) เป็นโวหารเปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบว่าเหมือนกัน คำที่ใช้ในการเปรียบเทียบเช่น คำว่า เหมือน คล้าย จุจ ดูราว ประหนึ่ง กล เหมือน ดัง เปรียบ ราวกับ ฯลฯ ส่วนโวหารแบบสมิลีที่ปรากฏในวรรณกรรมคนมี ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องกล่าวเปรียบเทียบผู้หญิง และความรักที่โเลเลไม่แน่นอนกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกันไม่มั่นคงยั่งยืน นอกจากนี้ยังมีการเปรียบเทียบในเรื่องเกี่ยวกับการทำงาน ผู้ชายทั่วไป และกล่าวถึงธรรมชาติ ดังตัวอย่าง

- ใครเขาก็รักของน้องเหมือนฟองสบู่
- ใจนางเหมือนทางรถ
- ไข่แล้วใจนางเหมือนทางรถ
- ความรักของคนจนเหมือนมีฟอง
- ชนให้เหมือนไก่ ซ้ำเข้าไปคั่งราชสีห์
- เรารักผู้โดยสารทุกท่านเหมือนชีวิตเรา
- ชายชาตรีถ้าจะดูให้รู้แน่ มีควมแก้พจมานหญิงชานไข
- แถวโรงงานก็มีถมเถไป ชายเปรียบได้เช่นตังลิง

- เห็นหน้าหนูเหมือนได้ยาชูกำลัง
- อยากให้หัวใจใครที่เหมือนคุณ
- Someone like you
- มีเพื่อนเหมือนไม่มี
- ธรรมชาติของ

2.11 ส่วนนวนโวหารแบบอุปมาพจน์ (Analogy) เป็นวิธีการเปรียบเทียบเรื่องราว เหตุการณ์ หรือความคิดสองอย่าง ที่ไม่จำเป็นต้องเปรียบเทียบกันว่าคล้ายกัน โดยการยกข้อความที่เชื่อว่าง่ายแก่การเข้าใจ เปรียบเทียบกับสิ่งที่ผู้เขียนหรือผู้พูดต้องการอธิบาย ซึ่งคล้ายกับ Simile แตต่างกันตรงที่ Simile เป็นการเปรียบเทียบด้วยคำ แต่อุปมาพจน์ (Analogy) เป็นการเปรียบเทียบข้อความ ส่วนนวนโวหารแบบอุปมาพจน์ที่ปรากฏใช้ในเรื่องกรรมกรรณ เพื่อต้องการให้ผู้อ่านเห็นภาพพจน์และเข้าใจ คล้ายตามการเปรียบเทียบ เนื้อหากล่าวเกี่ยวกับเรื่องความรัก และพฤติกรรมบางอย่างของกบในสังคม ดังตัวอย่าง

- นื่องเปลี่ยนความรักเหมือนที่เปลี่ยนเกียร์รถ
- รักของน้องเหมือนใบทองหล่อซี่ รักของพี่เหมือนขี้ลอยน้ำ
- รักเธอเปรียบเสมือนเกลือรักษาความเค็ม
- อันความรักในวัยเรียน เหมือนจุดเทียนในพายุ
- รักของหญิงเหมือนลิงหลอกเจ้า
- = - ใช้เสียงแตรไม่มีเหตุ เหมือนเสียงเประตของส่วนบุญ
- คนที่มีสัจจะ เหมือนมีพระอยู่ในใจ

2.12 ส่วนนวนโวหารแบบเคลือบคำ (Euphemism) คือการใช้คำพูดอันอ่อนค้อมเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้คำที่ไม่เหมาะสมหรือไม่น่าฟัง มีปรากฏใช้ในเรื่องกรรมกรรณบ้างเพียงเล็กน้อย คิ้วยจุดมุ่งหมายเพื่อใช้คำให้แปลกไปจากการใช้คำธรรมดาเป็นการสนองความพึงพอใจในการใช้คำ ดังตัวอย่าง

- กลัวขบยามเหนื่อยอ่อน ไปพักผ่อนที่หลุมศพ

ใช้ " ไปพักผ่อนที่หลุมศพ " แทนการบอกตรง ๆ ว่า " ตาย "

- กลัวว่ามาจะไม่ทน กลัวบางคนมารีดไถ

ใช้คำว่า " บางคน " แทนการระบุบุคคลหรือคณะบุคคลลงไป

- ชักหน้าไม่ถึงหลัง แต่ก็ยังสงสารมา

ใช้ " ชักหน้าไม่ถึงหลัง " แทนการบอกว่า ไม่มีจะกิน ไม่พอกิน หรือรายได้ไม่พอเลี้ยงตัว

และใช้คำว่า " สงสารมา " แทน การตกเป็นทาสของการพนันแข่งม้า

- ทหารนับขวด ตำรวจเจ้าชู้

ใช้คำว่า " นับขวด " แทนคำว่า " ชีเมา หรือ ชีเหล้า "

- จบ ป.4 เงินดี จบตรีพรั่งนี้ค่อยมา

ใช้ " พรั่งนี้ค่อยมา " แทนคำว่า ไม่มีงานสำหรับลูกหรือที่นี้ไม่รับลูกเข้าทำงาน

2.13 ส่วนโวหารแบบบันไดความ (Climax) หมายถึงการใช้ข้อความเรียงลำดับความสำคัญจากธรรมดาแล้วค่อย ๆ เพิ่มขึ้นจนถึงลำดับสูงสุดเหมือนกับการเดินขึ้นบันได ส่วนโวหารแบบบันไดความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนเรณี่มักกล่าวถึงเรื่องความรักเป็นส่วนใหญ่ และมีกล่าวถึงเรื่องการทำงานบ้าง ดังตัวอย่าง

- บางคนรักหนึ่ง

บางคนรักสอง

แต่ฉันรักหนึ่ง

หนึ่งนั่นคือ...เธอ!

- ไม่รวย ไม่หล่อ แต่ขอรักจริง

- ไม่รัก ไม่ว่า อย่าหลอกให้คอย

- คับที่อยู่ได้ คับใจอยู่ยาก ปล่อยให้กลิ้งน้องด้วยใจ

- ไม่รัก ไม่ว่า แต่ขอคำโดยสาร

2.14 ส่วนโวหารแบบสมพจน์ (Synecdoche) คือการกล่าวถึงส่วนใดส่วนหนึ่ง แต่ให้มีความหมายครอบคลุมทุกส่วน ส่วนโวหารแบบสมพจน์ที่ใช้ในวรรณกรรมคนเรณี่มีเพียงเล็กน้อย มีจุดมุ่งหมายในการใช้เพื่อต้องการเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของความหมายในคำนั้น และเพื่อให้มีศัพท์ที่แปลกและต่างไปจากคำที่ใช้กันอยู่ทั่วไป ดังตัวอย่าง

- ท้องผมมีลำไส้ ไม่ให้ระวังเจ็บ

กล่าวถึงลำไส้ แต่หมายถึง ความต้องการปัจจัยในการดำรงชีวิต

- ควมไปกับล้อ ล้อไปกับคี่เซล

กล่าวถึงล้อกับน้ำมัน แต่หมายถึง รถทั้งคันที่กำลังแล่น

- ตากแดด ตากลม ก็เพราะนมสองเต้า

- หลังสู้ฟ้า หน้าสู้ลม ก็เพราะนมสองเต้า

นำอวัยวะส่วนหนึ่งของผู้หญิงมากล่าว แต่หมายถึง ผู้หญิงซึ่งเป็นภรรยา

2.15 ส่วนนวนโวหารแบบบุคลาธิษฐาน (Personification) คือการใช้ภาษากับสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่ใช่มนุษย์ให้เสมือนเป็นมนุษย์ โดยให้สิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นแสดงอาการ-กริยาต่าง ๆ ราวกับเป็นคน เช่น พุดได้ ร้องไห้ได้ รู้สึกได้ ฯลฯ ในวรรณกรรมคนเราใช้บุคลาธิษฐานโดยการสร้างความรู้สึกนึกคิดให้กับรถ สมมุติให้มีชีวิตและพุดได้ เพื่อให้เกิดความขบขัน ผ่อนคลายความเครียด และเตือนสติในการขับต่อไปด้วยว่า

- อย่าจับตุตหนู
- อย่าคันหนูนะ
- อย่างนะพี่นี่ตุต
- พี่จ๋าพี่ตุต

3. การใช้เครื่องหมาย

การใช้เครื่องหมายในวรรณกรรมคนเรา นอกจากจะเป็นลักษณะหนึ่งของการตกแต่งวรรณกรรมให้มีความน่าสนใจสะดุดตาชวนมอง เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้พบเห็นโดยทั่วไปแล้ว เครื่องหมายที่ปรากฏใช้ในวรรณกรรมคนเรายังช่วยในการสื่ออารมณ์ ความรู้สึกของคนเรอีกด้วย

การใช้เครื่องหมายในวรรณกรรมคนเรารู้จักกันได้ ดังนี้

ดังนี้

3.1 การใช้เครื่องหมาย ____ (เส้นประหรือจุดไข่ปลา) มีลักษณะการใช้

3.1.1 ใช้ละข้อความ ข้อความที่ละไว้ในนั้นอาจเป็นข้อความที่ผู้สร้างวรรณกรรมเข้าใจ ผู้คนเดียว หรือเป็นข้อความที่ผู้อ่านสามารถคิดต่อเติมได้เองขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ความเข้าใจและการตีความของผู้อ่าน ดังตัวอย่าง

- " ขอเขียนกลอนวอนใจใครคนหนึ่ง

เธอผู้ซึ่งอยู่ในดวงใจฉัน

เฝ้าคิดถึงไม่ว่างวันเช่นทุกวัน

เธอผู้นั้นคือคุณ ____ "

- คนจนไม่มีสิทธิ์ ____

- คินนี่เธอกับฉัน ____

- นื่องหนู ____

3.1.2 ใช้โยงข้อความให้เห็นว่าข้อความนั้นยังไม่จบ เป็นการทิ้งช่วงจังหวะ เพื่อนำความสนใจไปสู่ข้อความหลัง หรือทิ้งช่วงไว้ให้คิด ดังตัวอย่าง

- ชื่อสัทย์ ____ ขยัน ____ อกทน

- จ๊ะเอ๋ ____ ยอครัก

- จะแข่งหรือ ____ ปลอกลัยแน่นอน

- ที่รักจำ ____ ก่อนอื่นพี่ต้องขอโทษด้วยนะ ที่พี่ต้องเก็บคำโดยสารจากคนที่พี่รัก เพราะน้ำมันแพง

- มองนิค ๆ อย่าคิดว่าสน ____ ผ่อบ่าย

- รักรด ____ ประชดน้อง

- รักคนมอง ____ จอคนสวย

- รักพี่แต่ ____ เสียคายน้อง

- รักคนรด ____ อนาคตแม่หมี่าย

- รักนอกตำราปริญญาเอ๋ย ____ เอ

- นื่อง ____ คนขับมีปัญห

- พื้จ่าอย่าขับเร็ว___อันตราย
- อย่ายื่นแขนออกนอกกรด___เคียวขาด
- ปีนี่แต่ละ___ปีหน้าผัวแดง
- บอกว่า___อย่ามายุ่ง
- เบา ๆ ค่ะพี่___น้องเสียว
- อย่าปลา___น้ำแข็ง
- อย่างนะ___ผัวฉันเจ้า
- อย่างนะหนู___ปู่จำศีล
- เขียวไข่จ้อ___ขอลุงก่อน

3.1.3 ใช้เป็นสื่อเพื่อช่วยเน้นในการระบายอารมณ์ความรู้สึก และ
ใช้ในความหมายเดียวกับเครื่องหมาย : ดังตัวอย่าง

- โธ่___อ๊า
- โธ่___ผมถูกใส่ร้าย
- โถ___ซ้ำอีกแล้ว
- เอ้___ใครกันหนอจะรอ 33
- เขื่อ___กุดะเบื้อ
- เขื่อ___ข้าละเสียว
- อ้อ___นึกว่าใคร
- บูโธ่___มันก็โธ่แค่นั้นละว้า
- ผู้แพ่___รัก
- ไม่มีคำว่า___รัก

3.1.4 ใช้เพื่อเน้นความรู้สึกอย่างมากและต้องการให้ข้อความนั้น
เด่น จะใช้เส้นประทั้งหน้าและหลังข้อความนั้น ดังตัวอย่าง

- ___มีากินหมด___
- ___ลั่นรักใจดวง___
- พอมีเงินเรียกพี่ชา หมดเงินตราเรียก___โธ่___

3.2 การใช้เครื่องหมาย ! (อัศเจรีย์) ใช้หลังข้อความที่มีลักษณะคล้ายคำอุทาน หรือเป็นคำอุทาน หรือหลังข้อความที่ต้องการเน้น เพื่อบอกความมหยอกลือ เน้น-อารมณ์รุนแรง หรือข้อความที่เห็นว่าสำคัญ ดังตัวอย่าง

- โอ! คนอย่างเรา
- โอ! ทำไปได้
- โอ้! ไขควายเหล็ก
- โอ้! ชีวิตลูกจ้าง
- เออ! เอ็ง! ก่ง
- โอ้โฮเฮะ! ขอรอยยิ้มสักนิด
- กากีสีเครื่องบิน โอ้ย! ยอมแสบเอาแต่ใจ
- กิริยามารยาท อี! มันปากหวานเสียหลาย
- ใกล้เคียงไซโล ไชโย! เมียพะโล้ไม่มาตาม
- ขอคืนใบขับขี โอ้! ลูกพี่หนีไม่ได้
- น้องเมียนะไรวัย!
- ผู้หญิงนั่งชาย ผู้ชายนั่งขวา คนชราโปรดยืน!
- อูย! ความรัก
- อูย! ชีวิต
- อูย! อีเวร
- อูย! เสือกเกิดมาจน
- ข้าชั่วมันเรื่องของข้า!
- เรื่องของกู!
- ช่วยใจลูกเอ!

3.3 การใช้เครื่องหมาย ! และ _____ (อัศเจรีย์และเส้นประ) เพื่อเน้นข้อความและอารมณ์ความรู้สึก ดังตัวอย่าง

- ควายทมิฬ ข้า! _____ ไข่หินรดคัมภีร์

- โอ้! ___ ถ้าแม่ผมป่วยต้องช่วยค่ารถ
- บางคนรักหนึ่ง
บางคนรักสอง
แต่ฉันรักหนึ่ง
หนึ่งนั้นคือ ___ เธอ!
- รักแท้ ___ ยังแพ้เงิน!
- แสบไหมน้อง ___ ท้องแล้วทิ้ง!
- อื้อ! ___ น่ารัก

3.4 การใช้เครื่องหมาย () (นวลิต) ใช้เพื่ออธิบายความเพิ่มเติมหรือขยายข้อความที่มาข้างหน้า รวมทั้งต้องการเล่นความเพื่อให้ข้อความนั้นอ่านได้ทั้งสองแบบด้วย ดังตัวอย่าง

- แขงเลยน้อง (พี่เตรียมใจไว้ไว้ได้แล้ว)
- เป็นกระเป๋าทรงเก็บเงินไปนอก (ซาอู)
- (ไอ้) เผลอเชล โอ้ไอ้เวรแข่งเลนซ้าย
- เธอซ่าสเพราะยาคุม เธอกลุ้มเพราะยา (ไม่) ขับ

3.5 การใช้เครื่องหมาย " " (อัญประกาศ) ใช้กับข้อความที่ต้องการเน้น หรือเพื่อเน้นข้อความให้เด่นชัดขึ้น ดังตัวอย่าง

- "ขึ้นรถเมล์ไม่เสียเกียรติ แม้จะเบียดกันเอาหน่อย
เพราะน้ำมันมีน้อย ควรใช้สอยเมื่อจำเป็น"
- "ชายชาตรีถ้าจะคู่ให้รู้แน่ มิควรแก้หจมานหญิงชานไข
แถวโรงงานก็มีถมเถไป ช่วยเปรียบได้เช่นดังลิง"
- "ถ้าท่านมีความพอดิ จะเป็นพระคู่ในเรือนยาจก
แต่ถ้าท่านเป็นคนงก ท่านจะเป็นยาจกในเรือนเศรษฐี"

3.6 การใช้เครื่องหมาย ฯ (ไม้ยมก) ใช้หลังคำเป็นการซ้ำคำ เพื่อ :-

3.6.1 ให้ความหมายเป็นพหูพจน์ ดังตัวอย่าง

- ขวัญใจสาว ฯ

3.6.2 บอกความเป็นคำสิ่ง ดังตัวอย่าง

- ชื่นใจ ๆ นื่องที่ต้องทำเวลา

3.6.3 บอกความไม่แน่นอน กะประมาณ ดังตัวอย่าง

- เงินเบา ๆ ก็ต้องนั่งรถราคาเบา ๆ
- ชาติหน้าอาณบ้าย ๆ ค่อยนั่งรถฟรี

3.6.4 เน้นหรือเพิ่มน้ำหนักคำเดิม ดังตัวอย่าง

- เกลี่ยคาวใจจริง ๆ ฮี
- กรุณานั่งชิด ๆ หน่อยครับคนสวย
- ถึงแน่ ๆ แต่ช้าหน่อย
- พี่โสคิง ๆ

3.7 การใช้เครื่องหมาย . (จุดหรือมหัพภาค) ใช้กำกับหลังตัวอักษร เพื่อแสดงว่าข้อความนั้นเป็นคำที่ย่อมา ดังตัวอย่าง

- งาม พ.ร.บ. ไปรอน้ำสกา
- จะให้รอดถึง พ.ศ. ไหน
- จบ ป.4 ไม่มีเส้น ราษฎร 100%
- นั่งรถกับพี่ ส.บ.ม.ย.ท.
- บ.ช.ส. รอรัก
- รูปไม่หล่อแล้วยังเลือก ป.ม.

3.8 การใช้เครื่องหมาย , (ไปยาลน้อย) ใช้ในข้อความที่ละส่วนหลังของคำ ดังตัวอย่าง

- ผู้คือตัว ไข่มัวโซโมฯ

3.9 การใช้เครื่องหมาย - (ขีดหรือคั่นกึ่ง) เพื่อโยงข้อความหน้ากับข้อความหลัง ดังตัวอย่าง

- ผู้หญิงไม่เอา - เมาลูกเดียว

3.10 การใช้เครื่องหมาย % (เปอร์เซ็นต์) เพื่อใช้เขียนแทนคำว่า เปอร์เซนต์ ดังตัวอย่าง

- จบ ป.4 ไม่มีเส้น 100% ราษฎรธรรมดา

4. สัญลักษณ์ (Symbol)

สัญลักษณ์ (Symbol) คือสรรพสิ่งใด ๆ ที่มีความหมายถึงสิ่งอื่นที่มีคุณสมบัติร่วมกันหรือเกี่ยวข้องกัน เช่น พระพุทธรูปเป็นสัญลักษณ์ของพุทธศาสนา ไม้กางเขนเป็นสัญลักษณ์ของคริสต์ศาสนา เป็นต้น

ในทางวรรณคดีสัญลักษณ์คือ คำที่ใช้แทนสรรพสิ่งต่าง ๆ ทั้งรูปธรรมและนามธรรม อันมีความหมายนอกเหนือจากความหมายตามต้องการ¹

การใช้สัญลักษณ์ในวรรณกรรมคนรด มีทั้งสัญลักษณ์ตามแบบ และสัญลักษณ์ที่คิดขึ้นใช้ใหม่ ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ตามแบบ คือ สัญลักษณ์ที่มีใช้มาก่อนในวรรณคดี นิทาน หรือตำนานบุคคลที่คนทั่ว ๆ ไปรู้จักและเข้าใจความหมายดี คือ

4.1.1 สัญลักษณ์ตามแบบที่ใช้ตามกันมา เช่น

พระจันทร์, ดวงจันทร์	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	ผู้หญิง ผู้หญิงสูงศักดิ์ หรือผู้หญิงที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ หรือสังคมดีกว่าผู้ชาย
ดอกไข่	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	ผู้หญิง เช่น ดอกฟ้า แทนหญิงสูงศักดิ์หรือหญิงที่สูงส่ง เอื่องเหิน แทนหญิงสาวชาวเหนือ
กระต่าย	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	1. ผู้ชายคำดักดิ์ หรือผู้ช่วยที่หมายปองหญิงสาวซึ่งอยู่ในฐานะที่สูงกว่าตน 2. รถที่แล่นเร็ว
เต่า	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	รถที่แล่นช้า
ไก่หลง	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	หญิงโสเภณี
ตีนผี	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	โซเฟอรที่ขับรถเร็ว
ใบแดง	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	เงิน

ดังตัวอย่าง

¹ วิชา กนกนันทน์ วรรณคดีศึกษา หน้า 60

- กระต่ายน้อยคอยน้อง
- กระต่ายหมายจันทร์
- จันทรเจ้าอยู่สูง อย่าหมายมุ่งกระต่ายน้อย
- สุกเอ๋อมดอกฟ้า
- ยากกองอย่างช้าดอกฟ้ายังสะอื้น
- เรื่องเหนือลิ้น
- เต่าซึกซาย กระต่ายเขี้ยว ขวากจรร
- เช็ดแล้วโก๋หลง
- อำนาจใบแดง

4.1.2 สัญลักษณ์ตามแบบที่เกิตจากสัญลักษณ์ร่วมกันหรือสัมพันธ์เกี่ยวข้อง

กัน เช่น พายุมีลักษณะเร็วรุนแรง ก็ใช้เป็นสัญลักษณ์แทนรถที่ขับเร็ว เช่น

เจ้าพายุ	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	ความเร็ว, เจ้าแห่งความเร็ว
ขร	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	ความเก่าแก่ ทรูทไทม์
ดาวโต	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	เจ้าหน้าที่ที่คอยรับขึ้น รีโด รับลิ้นบน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หมายถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจ
กิน	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	การโต การคอยรับขึ้น การรับลิ้นบนของเจ้าหน้าที่บ้านเมือง
หลุม, หลุมฝังศพ	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	ความตาย, อันตราย
ทางรถ	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	จิตใจของผู้หญิงที่โลเล

ดังตัวอย่าง

- เจ้าพายุ
- ขอรภัยที่มาช้า เพราะรถขรามาก
- เกลียคดาวโตจริง ๆ ฮี
- กินเก่งไม่ว่า แต่อย่าให้ช้าฝาด้าน
- เก่งกว่าคุณยังมี แต่อยู่ในหลุม
- ซุกทองที่อาหรับจะนั่งทับหลุมฝังศพ

- กล้าขยำหม่น้อยอ่อนไปพักผ่อนที่หลุมศพ
- ใจนางเหมือนทางรถ

4.1.3 สัญลักษณ์ตามแบบที่มีพื้นฐานมาจากความเชื่อ เช่น

เทพธิดา	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน หญิงคนรัก หญิงในจินตนาการ หรืออุดมคติ
ตะกวด	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน คนชั่ว คนร้าย มัจฉาชีพ
เหี้ย	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน ความชั่วช้า, เถื่อนทรยศ, เทเหี้ย
เปรต	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน ผู้ที่ส่งเสียงดัง หรือทำเสียงดังให้ผู้อื่นเดือดร้อน
กระสือ	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน การซูตริค, โถ, ผู้ที่ถูกซูตริค, โถ

ทั้งตัวอย่าง

- ตามหาเทพธิดาในฝัน
- จุกเงินเรียกสายตรวจ พวกตะกวดจะได้เข็ด
- ถึงเหี้ยก็เมียเรา
- เหี้ยตะกายคิกพอดิคุกระลึกได้
- กระสือข้างถนนไถรยยนต์ทนไม่ไหว
- ใช้เสียงแตรไม่มีเหตุ เหมือนเสียงเปรตขอ ส่วนบุญ

4.2 สัญลักษณ์ที่คิดขึ้นใช้ใหม่ คือสัญลักษณ์ที่สร้างขึ้นจากวัตถุ และประสบการณ์

แวคส์อมในสังคม

4.2.1 สัญลักษณ์ที่เกิดจากประติมากรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น

ควายเหล็ก	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน รถยนต์
เหล็กไหลทัวร์	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน รถบรรทุก, รถสองแถว
เต่า	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน รถบรรทุก
โรเนียว	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน ลักษณะหลายรักเจ้าของผู้ชาย

ตัวอย่าง

- ขับขี่ควายเหล็กไม่คูลูก
- มาอีกแล้วเหล็กไหลทัวร์
- เต่าคิลึก
- เต่าไม่คว่น

- เต๋ามหาภัย

- รักแรกมีครั้งเดียว แต่โรเนียวได้หลายครั้ง

4.2.2 สัญลักษณ์ที่เกิดจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในสังคม เช่น

บ้าน	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	ความปลอดภัย
โรงพยาบาล	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	อุบัติเหตุ, การได้รับบาดเจ็บ
พวงมาลัย	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	การขับรถ
ชาวเหนียว	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	คนบ้านนอก คนต่างจังหวัด ชาวอีสาน
ขนมปัง	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	คนที่คลั่งไคล้เลียนแบบฝรั่ง
จระเข้	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	หยาดเหงื่อ, ความเหนื่อยยาก
ลำไย	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	ความต้องการปัจจัยในการดำรงชีวิต
ปริญญาเอ้...เอ...	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	การมีลูกแทนการเรียนสำเร็จ
เหงื่อไคล	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	ความเหนื่อยยาก, การตรากตรำทำงาน
ชุดทอง	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	การทำงานที่ได้ค่าตอบแทนสูง
ผี	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	คนที่คอยเอารัดเอาเปรียบ
กากี (สี)	ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน	เจ้าหน้าที่ตำรวจ

ดังตัวอย่าง

- ชาวเหนียวเดียวก็ถึงบ้าน เร็วไบนักมักถึงโรงพยาบาล
- ชีวิตฝากไว้กับพวงมาลัย ดวงใจฝากไว้กับน้องแก้ว
- ชาวเหนียวติดที่หู บีบใจสู้คงอาหรับ
- ช้อยชาวเหนียวหนึ่ง มึงมันขนมปัง อย่าทำจิ้งเขามันชาวเหนียว
- จาระบีแทบทะลัก นายใจยักษ์ให้ผมพักบ้างซี
- ท้องผมมีลำไย ไม่ให้ระวังเจ็บ
- รักนอกตำรา ปริญญาเอ้...เอ...

- กางเกงยีนส์ที่ลูกใส่ คือ เหนือไคดของพ่อแม่
- ชุดทองที่อาหรีบจะนั่งทับหลุมฝังศพ
- " ยามมิ่งมีผีหอมตอมกันแดก
ยามดังแตกผีฮวนชวนกันหนี
มิ่งมิ่งกูมิ่งมิ่งก็ยั้งดี
ยามมิ่งมิ่งแอบแตกภูแปลกใจ "

- ซักหน้าไม่ถึงหลัง แต่ก็ยังส่งสารมา
- กากีสีเครื่องแบบ โอ๊ย! ขอบแถบเอาแต่โต

4.2.3 สัญลักษณ์ที่กล่าวถึงเรื่องเพศ

- ชก ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน พฤติกรรมเพศสัมพันธ์อันสำมี - ภรรยา
- ยิง ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน พฤติกรรมเพศสัมพันธ์ในลักษณะการบังคับใจ

คังท้าวอย่าง

- ช่าสัดลอคคัก แฉมลูกคกชกกันหนัก
- ทำห้อยเงี้ยวพียงเสียหрок

5. อารมณ์ขัน (Humour)

ลักษณะเด่นอย่างหนึ่งของการใช้ภาษาในวรรณกรรมคนรถก็คือ การใช้ภาษาให้เกิดอารมณ์ขัน ซึ่งอาจจะเป็นไปโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ทำให้วรรณกรรมคนรถเป็นที่รู้จักศัลใจจดจำของคนทั่วไป

อารมณ์ขัน (Humour) เป็นความรู้สึกทางอารมณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง อาจจะเป็นบุคคล เหตุการณ์ หรือวรรณกรรม¹ สามารถสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งอาจจะแสดงออกได้หลายแบบหรือหลายระดับ แล้วแต่ความรู้สึกบั้นที่เกิดขึ้น ดังที่หม่อมหลวงศุ่ย ชุมสาย² กล่าวถึงพฤติกรรมที่เกิดจากอารมณ์ขัน หรือพฤติกรรมการสำรวลของคน ๆ

¹ทัศนีย์ กระต่ายอินทร์ อารมณ์ขันในวรรณกรรมร้อยแก้วของไทย ระหว่าง

พ.ศ. 2453 - 2516 หน้า 11

²ม.ล. ศุ่ย ชุมสาย วรรณกรรมพินิจเชิงจิตวิทยา หน้า 138 - 139

หนึ่ง ที่ปรากฏให้คนอื่นเห็นได้ว่า มีปรากฏอยู่ในดวงตาคือเชื่อมเป็นประกาย อย่างที่เรียกว่า ยิ้มที่ดวงตา พฤติกรรมสำรวจที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่งคือมุมปากสองข้างขยายกว้างขึ้นหน่อย หนึ่ง อย่างที่เรียกว่า ยิ้มที่มุมปาก เมื่อระยะระหว่างมุมปากขยายกว้างขึ้น ๆ อารมณ์สำรวจก็มากขึ้น จนเมื่อระยะระหว่างมุมปากขยายต่อไปอีกไม่ได้แล้ว เราก็จะอำปากขึ้นแล้วก็จะมีเสียงระเบิดออกมาจากลำคอ เป็นเสียงของอาการหัวเราะ ต่อไปปริมาณของอารมณ์สำรวจก็วัดได้ คร่าว ๆ จากความดังของเสียงหัวเราะ แต่การหัวเราะนั้นมิได้เป็นพฤติกรรมของอารมณ์ขึ้น แต่อารมณ์เดียว เพราะการหัวเราะอาจเกิดจากความรู้สึกขี้หยั่นก็ได้ เกิดจากความแค้นก็ได้ หรือเกิดจากความเศร้าก็ได้ ลักษณะการหัวเราะแบบนี้เรียกว่าหัวเราะเทียม และในทำนองเดียวกันพฤติกรรมที่เกิดจากอารมณ์ขึ้นมิได้อยู่ที่การหัวเราะเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะอุปนิสัยของแต่ละบุคคลว่า "เส้นตื้น - เส้นลึก" เพียงใด และเหตุที่ทำให้เกิดอารมณ์ขึ้นว่ามีมากน้อยเพียงใด บางคนหัวเราะเสียงดังลงลูกคอ เสียงหายไปเป็นครู่แล้วกลับมีเสียงดังขึ้นใหม่เป็นช่วง ๆ อย่างที่เรียกว่า "งอหาย" บางคนหัวเราะเสียงดัง บางคนหัวเราะเบา ๆ บางคนก็ยิ้ม บางคนก็เพียงแต่ยิ้มที่ดวงตา คือ ตาเชื่อมเป็นประกาย และบางคนก็ไม่ปรากฏพฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้ เพียงแต่เกิดความรู้สึกพอใจอยู่ภายใน จูเลียส โนวิก (Julius Novick) กล่าวถึงพฤติกรรมภายในนี้ว่าเป็นการ "หัวเราะเงิบ"

ฉลงวย สุรสิทธิ์¹ แบ่งระดับความรู้สึกซับซ้อนในการเขียนหนังสือประเภทข่าวไว้ดังนี้

1. รู้สึกขำบ้างแต่ยิ้มไม่ออก (เพราะผู้อ่านขาดความรู้สึกขำ)
2. รู้สึกขำเพียงยิ้ม ๆ บ้างเล็กน้อย
3. รู้สึกขำมากถึงท้องหัวเราะตลอดเรื่อง
4. รู้สึกขำขึ้น ยิ้มบ้าง หัวเราะบ้าง เป็นบางตอน
5. รู้สึกขำขึ้นเป็นบางส่วนของเรื่องที่ได้อ่านแล้ว บางที่รู้สึกขำขึ้นตอนท้ายของเรื่อง

¹ฉลงวย สุรสิทธิ์ ศิลปะการเขียนว่าด้วยการเขียนขึ้นสูงตามแนวนักเขียน นักประพันธ์ที่มีชื่อเสียงของไทย หน้า 216

คอลัมน์เกล็ดขาวานิช และคาถาสังหไกรภพ ในวารสารอนนทังสือ ปีที่ 1 ฉบับที่

7¹ กล่าวถึงอารมณ์ขันไว้ว่า

อารมณ์ขันเป็น 1 ใน 9 ของคุณค่าแห่งสวรรณคดีตามหลักอภิปรัชญาอย่างหนึ่ง เรียกกันว่า หัสน และยังแบ่งระดับของอารมณ์หรือหัสน เป็น 6 อย่าง คือ ยิ้ม แยม หัวเราะ เฮฮา หัวเราะอหาย และหัวเราะท้องคัดท้องแข็ง

อารมณ์ขันในระดับต่าง ๆ ดังกล่าวมานี้จัดเป็น "ลักษณะเด่นของคนไทย ที่ได้รับการกล่าวถึงอยู่เสมอ การแสดงออกซึ่งการมีอารมณ์ขันของคนไทย อาจจะพบได้ตั้งแต่การสนทนาทั่วไป ๆ ไปในชีวิตประจำวันไปถึงการแทรกไว้ในวรรณคดี..."² ส่วนสาเหตุแห่งการเกิดอารมณ์ขันนั้น จากการศึกษาของนักปราชญ์ชาวตะวันตกกล่าวถึงสาเหตุของการเกิดอารมณ์ขันไว้พอสรุปได้ดังนี้³

1. อารมณ์ขันเกิดจากความรู้สึกเหนือกว่าหรือการลดชั้นให้ต่ำลง (Superiority or Detradation) แนวคิดของทฤษฎีนี้เชื่อว่า ผู้หัวเราะจะมีความรู้สึกว่าเขาอยู่ในตำแหน่งที่สูงกว่า สิ่งที่เขาขันจะอยู่ในตำแหน่งที่ต่ำกว่า ซึ่งได้แก่ ความผิดพลาด ความผิดปกติ หรือความอัปยศของบุคคลหรือสิ่งของ แต่ไม่ส่งผลต่อความเจ็บปวดหรือเสียหายแก่บุคคลใด เช่น หน้ากากที่ใช้สำหรับแสดงละครตลกของชาวตะวันตกมีลักษณะน่าเกลียด บิดเบี้ยว แต่ทำให้เกิดความขบขันได้ หรือการกระทำล้อเลียนเครื่องจักร เหมือนตุ๊กตาโซลาน อันเป็นการผิดปกตินามธรรม เช่น ท่าเดินของชาลี แชปลินในภาพยนตร์ หรือภาพยนตร์ตลกขณะใช้เทคนิคภาพไวในฉากการวิ่งไล่จับก็ทำให้เกิดอารมณ์ขันขึ้น ดังที่ฮอบบส์ (Hobbes) กล่าวว่า ความสนุก

¹"เกล็ดขาวานิชและคาถาสังหไกรภพ" อนนทังสือ 7: 12 - 43 มกราคม

2527

²กระแสร มัลยาภรณ์ วรรณคดีเปรียบเทียบเบื้องต้น หน้า 59

³ทัศนีย์ นานตะวานิช 15 - 16 อ้างจาก Bernard S. Coyne, "Theory of Humor," Encyclopedia Americana p.p. 562 - 564

สถานการณ์ที่ความรู้สึกมีชัยของผู้หัวเราะ มนุษย์จะหัวเราะในจังหวะที่ผิดไป (mischance) ในความไม่เหมาะสมโดยไม่ทันได้คิด โดยไม่มีการล้อเลียนบางครั้งก็หัวเราะตนเองที่กระทำบางสิ่งบางอย่างโดยไม่ทันคิด และจะหัวเราะความอ่อนแอทางกายภาพของผู้อื่นโดยเปรียบเทียบ กับความสามารถของตน

2. อารมณ์ขันเกิดจากความไปด้วยกันไม่ได้ การผิดความคาดหมาย และความ สัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์สองเหตุการณ์ (Incongruity, Frustration of Expectation, and Bisociation) ทฤษฎีนี้จะมองเชื่อมโยงไปถึงวิธีการสร้างอารมณ์ ขัน ว่าอารมณ์ขันเกิดจากเหตุการณ์ที่ไม่คล้องตามกัน หรือไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ หรือเกิด จากการรับรู้สถานการณ์หรือเหตุการณ์ในสิ่งที่เป็นไปตามความเคยชินและสิ่งที่ผิดไปจากความ เคยชิน ซึ่งการที่เหตุการณ์ไม่เป็นไปตามความเคยชินย่อมทำให้เกิดอารมณ์ขัน เช่น ทหาร แต่งตัวเต็มยศ เดินอย่างสง่างามไปบนถนน แล้วบังเอิญเหยียบเปลือกกล้วยลื่นล้มลง ความสง่างามจะหมดไป กลายเป็นสิ่งชวนขันแก่ผู้พบเห็น

3. อารมณ์ขันเกิดจากการผ่อนคลายความเครียดและการปลดปล่อยความคิดจาก ความยับยั้งชั่งใจ (Relief of Tension and Relief from Inhibition) แนวคิดนี้เชื่อว่าอารมณ์ขันเป็นการผ่อนคลายความเครียดหรือความอึดอัดใจของมนุษย์ ที่เกิด จากการต้องอยู่ในกรอบของสังคม ต้องมีความยับยั้งชั่งใจ ไม่อาจทำทุกอย่างได้ตามใจชอบ เมื่อเกิดอารมณ์ขันมนุษย์ก็จะหลุดพ้นจากสภาพความเคร่งเครียดนั้นได้ชั่วคราว ฝรอยด์ (Sigmund Freud) เชื่อว่า อารมณ์ขันเกิดจากการที่พลังทางจิต (Psychic energy) เป็นอิสระจากความเก็บกด หรือการสะกดกัน เมื่อมนุษย์สามารถผ่อนคลายความเก็บกดได้ก็จะ ทำให้สนุกสนาน

5.1 กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน

การสร้างอารมณ์ขันนั้นมีอยู่หลายวิธีการ เช่น การเปลี่ยนแปลงทิศทาง อย่างกระทันหัน การทำให้ผู้อ่านคิดถึงสิ่งปกปิดที่ตนสนใจอยู่แล้ว การเล่าเรื่องเกินจริงที่เป็น ไปได้ (possible) แต่ไม่น่าจะเป็นขึ้นได้ (impossible) การกำหนดให้บุคคลตีความ ประสบการณ์ผิด การเห็นแผนเพราะไม่ถูกเส้นกัน การเล่าเรื่องเหลวไหล การลงใจให้คิด

การใช้คำที่มีเสียงคล้ายกันแต่มีความหมายไปอีกอย่างหนึ่ง สอดคล้องรูป (inongruous percepts) การใช้ตรรกวิจารณ์ผิด ๆ การสื่อสังคม ความคิดไร้สารรูป (incongruous though)¹

ฉลวย สุรสิทธิ์² กล่าวถึงการเขียนหนังสือประเภทขำขันว่าอาจมีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. ลักษณะของเรื่อง

1. เรื่องธรรมดาที่สุด ที่คนอื่นไม่เคยคาดถึง
2. เรื่องที่ล้อเลียนจากอาชีพกริยาจริง ๆ หรือล้อเลียนคำพูด
3. เรื่องที่เกินเหตุผล หรือเกินความจริง หรือเรื่องโกหก
4. ตัดแปลงเรื่องที่ดูเคร่งครัดให้เป็นเรื่องธรรมดา
5. ตัดแปลงเรื่องธรรมดาที่สุดให้เป็นเรื่องคอขาดบาดตาย

2. ลักษณะของการใช้ถ้อยคำภาษา

1. ใช้ถ้อยคำภาษาพูดอย่างอิสระ ไม่ต้องคำนึงถึงไวยากรณ์ หรือระเบียบ

ของภาษาแต่ละอย่าง

2. ใช้ถ้อยคำโบราณ ๆ ในกรณีที่เป็นเหตุการณ์สมัยใหม่
3. ใช้ถ้อยคำภาษาปัจจุบันที่ทุกคนเข้าใจดี
4. ใช้ถ้อยคำภาษาถิ่น ที่คนส่วนมากไม่รู้เรื่อง หรืออาจจะใช้ถ้อยคำภาษาตลาดบ้าง

ทัศนีย์ กระต่ายอินทร์³ ได้ศึกษาอารมณ์ขันในวรรณกรรมร้อยแก้วของไทยระหว่าง

พ.ศ. 2453 - 2516 และเขียนกลวิธีต่าง ๆ ในการเขียนเรื่องให้เกิดอารมณ์ขันดังนี้

1. เสียดสีเหน็บแนม
2. สื่อสังคม

¹ม.ล. ศุภ ชุมสาย วรรณกรรมพินิจเชิงจิตวิทยา หน้า 152 - 155

²ฉลวย สุรสิทธิ์ ศิลปะการเขียนว่าด้วยการเขียนขึ้นสูงตามแนวนักเขียนที่มีชื่อเสียงของไทย หน้า 215 - 216

³ทัศนีย์ กระต่ายอินทร์ อารมณ์ขันในวรรณกรรมร้อยแก้วของไทยระหว่างพ.ศ. 2453 - 2516 หน้า 111 - 160

3. สร้างเรื่องให้เกินจริง
 - 3.1 สร้างเรื่องเหลวไหล เป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้เลย
 - 3.2 สร้างกระสวนไร้สารรูป (incongruous patter)
4. ทำให้เป็นเรื่องสัปคน
5. นำวรรณคดีหรือรูปแบบทางฉันทลักษณ์ มาเขียนในแนวขำขัน
 - 5.1 ล้อวรรณคดีหรือที่เรียกกันว่าเรื่องล้อ Parody
 - 5.1.1 ล้อเนื้อเรื่อง
 - 5.1.2 ล้อบุคลิกพฤติกรรมของตัวละคร
 - 5.1.3 ล้อการใช้ภาษา
 - 5.1.4 ล้อเลียนขนบ (tradition) ของวรรณคดี
 - 5.2 ล้อรูปแบบทางฉันทลักษณ์
 - 5.3 นำวรรณคดีเรื่องเก่า ๆ มาเขียนใหม่ เป็นเรื่องประเภท "อี"
6. นำเรื่องของตนเองแทรกไว้ในเรื่อง
7. สร้างเนื้อเรื่องหรือเหตุการณ์ให้ไม่สัมพันธ์กัน
8. ใช้สัญลักษณ์ (Symbols)
9. ใช้ภูมิหลังทางสังคมประกอบเรื่อง
10. ทำให้เรื่องจบแบบผิดความคาดหมาย
11. กำหนดให้บุคคลในเรื่องตีความประสบการณ์ผิด
12. สร้างความขัดแย้งในตัวเอง
13. ลวงให้คิด
14. ใช้ตรรกวิทยาผิด ๆ
15. ใช้ความรู้ ความสามารถทางภาษา วิพากษ์วิจารณ์การใช้ภาษาอย่างมีศิลปะ

กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันในวรรณกรรมคนเรามีหลายวิธีการ เช่น การผูกข้อความให้มี
 ในความที่คนคาดไม่ถึงหรือจบแบบผิดความคาดหมาย การสร้างเรื่องราวหรือเหตุการณ์ให้ไม่
 สัมพันธ์กัน การใช้ตรรกวิทยาผิด ๆ การใช้ภาษาสร้างอารมณ์ขัน การกล่าวถึงเรื่องที่ควร
 ปกปิด การกล่าวถึงเรื่องของตนเอง การใช้บุคลาธิษฐาน การนำสำนวนซึ่งเป็นที่ยอมรับมาเขียน

การเลียนแบบหรือคัดแปลงมาจากข้อความที่เป็นที่รู้จักกันคืออยู่แล้ว การล้อเลียนเพลง คำขวัญ การล้อสังคม การเสียดสีเหน็บแนมประชดประชัน และการสร้างความผิดปกติให้เกิดขึ้น กลวิธี การสร้างอารมณ์ขึ้นที่ปรากฏใช้มากที่สุดในวรรณกรรมคนรด คือ กลวิธีการใช้ภาษาสร้างอารมณ์ขึ้น ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันออกไปดังนี้ คือ การสร้างความขัดแย้งในความหมายของถ้อยคำภาษา การเปรียบเทียบให้เห็นชัด การเล่นคำเล่นความเล่นสัมผัสเล่นอักษร การเล่นภาษาวกวน การใช้คำพวน การใช้คำกำกวม และการใช้คำพิศมัยสลับ กลวิธีการต่าง ๆ ในการสร้างอารมณ์ขึ้น ในวรรณกรรมคนรดมีดังนี้

5.1.1 การผูกข้อความให้มีใจความที่คาดไม่ถึง หรือจบแบบผิดความ คาดหมาย โดยการกล่าวถึงเหตุการณ์อย่างหนึ่ง แล้วกล่าวถึงเหตุการณ์อีกอย่างหนึ่งในลักษณะที่เป็นไปได้แต่คนคาดไม่ถึง หรือกล่าวในลักษณะที่เป็นเหตุเป็นผลกัน และเหตุผลนั้นเป็นเหตุผลที่เป็นไปได้ แต่คนคาดไม่ถึง การสร้างเรื่องให้คนคาดไม่ถึง หรือผิดความคาดหมายจะทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขึ้นขึ้น ดังตัวอย่าง

- อย่างนะเมียน้อยหวง
- มองนานไปนึก อย่าคิดว่าจีบ
- มองนึก ๆ อย่าคิดว่าสน ผ่อปคาย
- รักก็ไม่ว่า แต่ขอค่าโดยสาร
- ไม่รักไม่ว่า ขอค่าโดยสาร
- รักคนรด อนาคตอดตาย
- อย่าสูบบุหรี่เป็นอันตรายต่อกระเป๋
- ถ้ารักพี่ กรุณาช่วยถ่าน้ำมันพี่ด้วย
- จะคบพี่เป็นมิตร อย่าคิดยืมสตางค์
- แขงเลขนี้เอง (พี่เตรียมโลงไว้ให้แล้ว)
- ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ห้อยโหนโดยไม่บ่นซักคำ
- หน้าด้านอ่านอยู่ได้

5.1.2 การสร้างเรื่องราวหรือเหตุการณ์ให้ไม่สัมพันธ์กัน โดยการเขียนให้รับรู้หรือเข้าใจอย่างหนึ่ง และข้อความที่ตามมามีลักษณะคล้ายจะเป็นเหตุเป็นผลกัน แต่เป็นเหตุผลที่ไปคนละทิศละทางเนื้อหาไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน อารมณ์ขึ้นจะเกิดจากความไม่สัมพันธ์กัน ดังตัวอย่าง

- กระเป๋าจากไม่สุภาพ กลับบ้านฟ้องแม่
- บริการไม่สุภาพ โปรดแจ้งปอเด็กตั้ง
- ไม่รักไม่ว่า อย่าค่าแล้วกัน
- รักพอจงฆ่าพี่แล้วไปอยู่กับก๋ง

5.1.3 การใช้ตรรกวิทยาผิด ๆ โดยการโยงเหตุการณ์ให้สัมพันธ์กัน หัก ๆ ที่เหตุการณ์ทั้งสองไม่สัมพันธ์กัน ทำให้เกิดอารมณ์ขึ้น ดังตัวอย่าง

- รักพี่ให้วิ่งตาม
- รักพี่ให้วิ่งตามรถ
- ถ้ารักพี่จริง ต้องวิ่งตามรถ
- น้องรักพี่จริง ให้วิ่งตามรถ
- เก่งจริงก็ตามมา
- พี่ว่างนักน้องเมียรักตาย
- ง่วงแล้วจอดพักน้องเมียรักแม่ ๆ
- ไม่รักอย่ามอง มองแล้วต้องรัก
- ไม่เห็นหน้าน้อง ปวดท้องทั้งคืน
- อย่ายิ้มนัก เคี้ยวลิ้มรักตอนลง
- ท้องแล้วจะหนักกรร
- ประคองเสียเมียสั่ง
- เมียมีเมียพี่ต้องมา เมียไม่มาก็เพราะเมียไม่มี
- อายุครูไม่รู้วิชา อายุภรรยาไม่มีบุตร ถ้าได้ครูมาเป็นภรรยา จะให้ทั้งวิชาและบุตร

5.1.4 การใช้ภาษาสร้างอารมณ์ขึ้นในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

5.1.4.1 สร้างความขัดแย้งในความหมายของถ้อยคำภาษา

ทำให้เกิดความขบขันขึ้น ดังตัวอย่าง

- ยังจำได้ไหม คนที่น้องลืมยังงี้ล่ะ
- ผมไม่ใช่คนช่าส์ แต่บ้ายอ
- ไม่ใช่ช่าส์ แต่บ้ามั่นเยอะ
- ผมไม่ใช่ช่าส์ แต่ลูกบ้ามเยอะ
- รักเดียวหลายจังหวัด
- รักแรกมีครั้งเดียว แต่โรเนียวได้หลายครั้ง
- เรียมสละแล้วซึ่งกิเลส มีแต่ตัณหา
- รักไม่ยุ่ง มุ่งแต่สืบพันธุ์
- รักไม่ยุ่งมุ่งแต่ Love
- เราว่าสุราหาว่าเรากินเหล้า
- ถึงเลวพี่ก็เลวบริสุทธิ์
- ตามใจท่านแต่อย่าชักใจผม
- หล่อลากดิน
- ไข่หนุ่มเมียเปลอ
- หนุ่มแก่เมียเปลอ
- สวยแต่รูป จูบไม่หอม
- ขึ้นฟรี ลงบาท
- นั่งเพลินต้องรดพี่ ขึ้นฟรีลงบาท
- งานพี่ เงินน้อง
- งานของกู เงินของเมีย
- งานของพี่ เงินของน้อง
- แรกชักเรียกน้อง พอห้องเรียกอีแก่
- แรกรักเรียกคุณน้อง พอที่ห้องเรียกอีแก่

- ยามกินที่จะป้อน ยามนอน ที่จะไล้
- รักที่ห้ามมิลูก

5.1.4.2 การเปรียบเทียบให้เห็นชัด ดังตัวอย่าง

- รักเธอเท่าช้าง
- รักเมียเท่าฟ้า
- รักน้องจริงยิ่งกว่าลิงรักกล้วย
- รักของหญิงเหมือนยลิ่งหลอกเจ้า
- รักลวงคือหญิง รักจริงคือเหล้าขาว
- รักแท้คือแม่ช้า รองลงมาคือแม่โขง
- เมาคาย ดีกว่าพ่ายรัก
- ออกหักดีกว่ารักไม่เป็น
- มีเมียเหมือนมีแม่
- เมียตายไม่เสียตายเท่าเหล้าหก
- เมียมีผู้ไม่เสียตายเท่าเหล้าหก
- เมียหนึ่งคือที่รัก เมียสุดสวาทคือแม่โขง
- สตรีคือศัตรูของสตาจค์
- อันนารีไม่ดีเท่ายาถ่าย
- นารีมีมากเหมือนฝูงลิง
- เป่ซี่โคล่าวว่าซาส์ ยังไม่เท่าคุณซาส์
- ขั้บรด 4 เกียร์ เหมือนมีเมีย 4 คน ถ้าอยู่ครบทุกคนแม่คงชนกันตาย
- ลิงเท่านั้นที่ห้อยโหน
- สารุขมน้ำใจก็ สามัคคีนั่งชิดใน
- บันไดไม่ใช่ขยาคาค มีโอกาสเดินในด้วย
- คนจัญไรยื่นหน้า คนข้ายันบันได
- ความเป็นต่อ รูปหล่อเป็นรอง
- ตกไม้เหิน หมาเฝ้ามอง

- กู้วางคือ เลขคณิต กู้ชีวิตคิดให้หนัก
- สอบได้เป็น เรื่องตลก สอบตกเป็นของธรรมดา
- อย่ามองคนไม่มีค่า แม้แต่หมายังทำถูกขึ้น
- รักน้องจนท้องลาย
- รักน้องจนท้องเดิน
- รักน้องจนท้องแข็ง

5.1.4.3 การเล่นคำ: เล่นความ เล่นสัมผัส เล่นอักษรที่คมคาย

ดังตัวอย่าง

- นั่งหุบได้ห้า นั่งฮ้าได้สี่
- นั่งให้ดี อย่าดีแต่นั่ง
- เรากินเหล้า อย่าให้เหล้ากินเรา
- ทั้งเมีย ดึกกว่าเมียทั้ง
- จงโกรธอย่างผู้มีสติ อย่าโกรธอย่างผู้มีสตางค์
- สตางค์อยู่กับสตรี สตางค์ไม่มี สตรีไม่ตาม
- เลือกคนรถเป็นคนรักชักรคนขี่คุณ
- ปากหมื่นอมยา ปากหม่อมตัน

5.1.4.4 การใช้คำพวน ลักษณะของความพวนจะอยู่ที่

พวนกลับแล้วก็จะให้ความอีกอย่างหนึ่งต่างไปจากการเขียนธรรมดา แต่ทว่ามีความสัมพันธ์คล้องจองกันในการออกเสียงกับข้อความเดิม หรือเมื่อพวนแล้ว ใจความนั้นกล่าวเกี่ยวกับเรื่องเพศในลักษณะที่หยามกาย ดังตัวอย่าง

- หันไม่ร้อง หองไม่รับ
- กระจอกทะเลียว

5.1.4.5 การเล่นภาษาวน ความพวนจะเกิดจากการ

ใช้คำซ้ำ เล่นภาษาวนไปวนมา ดังตัวอย่าง

- เพียงแค่นี้	แค่นี้	ยังแค่นี้
ถ้าแค่นั้น	แค่นั้น	จะแค่นี้
เพียงแค่นี้	แค่นี้	แทบขาดใจ
ถ้าแค่นั้น	แค่นี้	ใจขาดรอน

5.1.4.6 การใช้คำกำกวม ทำให้ตีความได้มากกว่า 1 ความหมายขึ้นไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่อไปในทางตีความไปถึงเรื่องเพศ ซึ่งเป็นการปลดปล่อยความเครียด ความกดดันทางเพศอย่างหนึ่ง ความขบขันจะเกิดจากการได้ปลดปล่อยความเครียด ดังตัวอย่าง

- เข้าไปนิกเพราะคิดหนี
- พี่ไม่ต้องน้องทำเอง
- จงชี้ไปเกิดจะเกิดผล
- เครื่องไม้แข็ง ชัยแข่ง แรงไม่เหลือ

5.1.4.6 การใช้คำผิดสัมผัส หมายถึง คำที่ปกติจะใช้กับคำชนิดหนึ่ง แต่นำมาใช้กับคำอีกชนิดหนึ่ง เพื่อให้เกิดความแปลกใหม่ สะใจ ไม่ซ้ำซาก จำเจ และยังทำให้เกิดอารมณ์ขันขึ้นด้วย เช่นคำว่า นิสิต ซึ่งหมายถึง นักศึกษา ผู้ที่กำลังศึกษา ผู้ใฝ่ใจศึกษาหาความรู้ หรือผู้คงแก่เรียน แต่นำมาใช้ นิสิตสุรา หมายถึง ผู้ที่ดื่มสุรามาก เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- นิสิตสุราที่สุดท้าย
- กินเหล้าแล้วความชั่ว
- เงินเบา ๆ ก็ต้องนั่งรถราคาเบา ๆ
- เก็บเงินผ่อนเมีย
- หยาดเหงื่อเพื่อเมียยังเกิดเกล้า
- คนรูดอย่างพี่ไม่มีขาว
- ขอภัยที่มาช้าเพราะรถขรามาก
- จบ ป.4 ไม่มีเส้น ร้อยเปอร์เซ็นต์ต้องเล่นสองแถว

5.1.5 กล่าวถึงเรื่องที่ควรปกปิด เรื่องเพศหรือกิจกรรมทางเพศ เป็นเรื่องที่ควรปกปิดไม่สมควรเปิดเผย แต่การนำมากล่าวถึงทั้งโดยตรง โดยนัยหรือกล่าวถึงด้วยการเปรียบเทียบ นอกจากจะเป็นการปลดปล่อยระบายความเครียดทางอารมณ์เพศแล้ว ยังก่อให้เกิดความขบขันอีกด้วย ดังตัวอย่าง

- ของแท้หรือของ
- เช็ดแล้วโก๋หลง
- รักนี้มีแต่หนอง
- บอกพ่อเถอะน้องว่าท้องกับพี่
- กินยาคุมมะน้อง มีท้องอย่าโทษพี่
- ช่วงมันเถอะน้อง ที่เจ้าท้องเพราะพี่รัก
- คุมกำเนิดเสียสิครับ ทับจะได้ไม่ท้อง
- เสรีจี้กรบ พบสีกรัก
- พี่ไม่ต้อง น้องทำเอง
- เธอซาส์ พี่สู้
- พี่โหมเพราะเธอซาส์
- ซาไปนิกเพราะติดอีหนู
- ซาส์ตลอดศก แถมลูกคกชกกันหนัก
- การเมืองพี่ไม่ยุ่ง การมุ้งพี่ไม่ขาด
- การเมืองเรื่องมันยุ่ง แต่การมุ้งยุ่งถี่ยิบ

5.1.6 กล่าวถึงเรื่องราวของตนเอง โดยการกล่าวโอ้อวด นอกอุดม-
คติ อุดมการณ์ ปรัชญาในการดำเนินชีวิต หรือบ่นถึงสภาพชีวิตของตนออกมาในลักษณะที่แทรก
อารมณ์ขัน ดังนี้

5.1.6.1 การกล่าวโอ้อวด เป็นส่วนหนึ่งของการแสดงออก
ถึงความต้องการเหนือกว่าผู้อื่นของคนรในต่าง ๓ เช่น

- ไข่ม่มแสนแข็งแรง
- ยากกลอย่าซ่า

- ยากอย่างข้าวดอกฟ้ายังสะอื้น
- ยากอย่างฟีกอกฟ้ายังร้องไห้
- หนุ่ม 25 หรือจะสู้หนุ่ม 50
- พี่ยังไม่แก่หรอกนี่เอง
- ถึงแก่แต่แรงยังดี
- ยิ่งหนุ่มพ้อหล่อเพียว
- ใครทนจะหล่อเท่าพี่
- รักกับพี่ไม่มีทรยศ
- รักสืบล้อไม่ต้องจ้อสืบท
- เก่งก็ช่างเก่ง ถ้าจะเจ้งขับเทรเลอร์
- ชั่วก็แค่นี้สิย แต่ที่ใจนั้นพ่อพระ
- เป็นแฟนกับคนขับถึงนั่งหลับก็ส่งถูก
- บุญแล้วหนูหัวที่ได้หัวสองแถว
- เขามีแฟนแล้วอะ
- อย่ารักผมนะ ผมมีเมียแล้ว
- อย่ามองนักผมเขินแล้วรู้ไหม
- เชื้อพี่พี่พระยา เชื้อบ้านันหัวเธอ

5.1.6.2 กล่าวถึงเรื่องราวของตนเองโดยการบอก อุดมคติ

อุดมการณ์ ปรัชญา ในการดำเนินชีวิต หรือบ่งถึงสภาพชีวิตของตน ออกมาในลักษณะที่แทรก
อารมณ์ขัน ดังตัวอย่าง

- คนอกหักขับรถคันนี้
- ถูกเมียทิ้งใครรักจริงก็จงบอก
- รักรถประชิดนี่เอง
- ผมไม่ได้ชั่ว แต่มันชั่วผมก่อน
- เลือดพี่ไม่มีบวก นี่องอย่าบวกให้พี่
- เปื่อรอยยิ้มสาวริมทาง

- จะผูกคอตายก็จะอายคู่แข่ง
- เจอแข่งแข่งไม่สน
- ขับเร็วจึกโก๋ห้ามว่า ขับช้าคนแก่อย่าบ่น มันเขิงนะ
- อยู่บ้านเมียก็ค้ำ ออกมาจ่าก็จับ กูละเบื้อส
- ตากแดดตากลมก็เพราะนมสองเต้า
- รักก็เอา เมาก็ชอบ
- สุขเมื่อเมา เสร้าเมื่อสร่าง
- สุขไม่เอา เมาก็เลิกแต่รักไม่เลิก

5.1.7 การตัดพ้อต่อว่า ด้วยความน้อยอกน้อยใจ แต่ทำให้ผู้อ่านเกิด

อารมณ์ขัน เช่น

- ว่ารักหลอกขึ้นรถฟรี
- ไม่มีของย่องขึ้นรถคันอื่น ของคาคันขึ้นรถเมล์ขาว
- พอนั่งรถแอร์ นื่องลิ้มสองแถว
- คนขึ้นรถเมล์ขาว สาวไม่สน

5.1.8 การใช้บุคลาธิษฐาน โดยให้รถเหมือนมีชีวิต ความรู้สึกนึกคิด

เป็นคน ข้อความก่อให้เกิดอารมณ์ขัน ดังตัวอย่าง

- อย่าจับตุตหนู
- อย่าคันหนูนะ
- อย่างนะพี่มันตุต
- พี่จ้านี่ตุต

5.1.9 การนำเสนอวนซึ่งกำลังเป็นที่ยอมรับเขียน เช่น

- น้อย ๆ หน่อย
- น้อย ๆ หน่อย หน่อย ๆ เขิง
- กูละเบื้อ
- กูละเพลี่ย
- - กูละเพีย

- ดีกว่าอยู่เปล่า ๆ
- เช็ดจริง ๆ ให้คืนตาย

5.1.10 การเลียนแบบหรือดัดแปลงมาจากข้อความที่เป็นที่รู้จักกันดี

อยู่แล้ว เช่น ข้อความโฆษณา คำขวัญ คำพังเพย เพลง เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- ส่งแก๊สส่งยิ้ม
- จะรักให้อร่อยต้องใจเย็น ๆ
- ทุกชีวิตปลอดภัยในสองแถว
- เบรคน้อยหน่อย กระชามากหน่อย อร่อยกำลังเหมาะ
- ถ้าเธอนั่งสองแถวจนเป็นปู ก็จะขับสองแถวจนเป็นตา
- ซาติน้ำตอหน้า ๆ ค่อยนั่งรอฟรี
- รักคอกจึงหลอกเล่น
- มีเงินนับเป็นน้อง มีทองนับเป็นเอย
- ห่าก็ไ้คิมี่ไหน ห่าชั่วไ้คิมี่มไป
- รักคิรับมีผิว รักชั่วอยู่ตัวคนเดียว
- รักคิกินถั่ว รักชั่วกินเหล้า รักคิรักชั่ว กินถั่วแก้มเหล้า
- ผู้ชายมีน้อยใช้สอยประหยัด
- คับบุหรืของท่านชะ ก่อนที่จะไม่มืบุหรืให้คัับ

ถ้าท่านถูกจับ ปรับตั้ง 500

- สิบล่อน้อง

5.1.11 การล้อเลียน เพลง คำขวัญ ดังตัวอย่าง

- พี่ไม่ใช่เป็นซี่ พี่จึงไม่คี่ที่สุด
- พี่ไม่ใช่สไปรท์ พี่จึงไม่สคิสายซ่า
- อยากยั่วเด็ก
- เราทนได้

5.1.12 การล้อสังคม เป็นการล้อเลียนเหตุการณ์ความเป็นไปและบุคคลในสังคม ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการทำงานในชีวิตประจำวันของคนรอบข้างทั่วไป หน้าหนังสือพิมพ์ล้อคนแก่ที่ยังมีกิเลสตัณหาในเรื่องเพศ และล้อบรรทัดฐานของสังคม ดังนี้

5.1.12.1 ล้อเหตุการณ์ความเป็นไปและบุคคลในสังคม ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการทำงานในชีวิตประจำวันของคนรอบข้าง ในด้านการขับรถ การโดยสารรถเมล์ น้ำมันแพง ผู้โดยสาร และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ดังตัวอย่าง

- "ยามเมื่อนั่ง	สองแถว	แจวไผ่ที่
นั่งทุกที	บนทุกที	มีให้ขึ้น
เบรคแล้วจอด	รีบแข่ง	แย่งคนกัน
บนทุกวัน	นั่งทั้งปี	ซื้อถูกเดียว

ขอภัยในความไม่สะดวกของท่านด้วย

ด้วยความปรารถนาดี

จากกระเป๋

- เบรคน้อยหน่อย กระชากมากหน่อย อร่อยกำลังเหมาะ
- "ขึ้นรถผมแล้วขอโทษโปรดย่าแบ่ง
โปรตรีบเร่งทรัพย์สินส่งตรงมาให้
พยักหน้าคนกระเป๋ไม่เข้าใจ
มีอะไรบอกมาอย่าอำพราง"
- กะเก็บอีกนิดต่อชีวิตให้คนขับ
- เบียดกันนิดโปรดคิดอกภัย
- สารุชนน้ำใจดี สามีก็นั่งชิดใน
- ทัศนวิสัยของท่านจะก่อนที่จะไม่มีพรให้ขับ
ถ้าท่านถูกจับ ปรับตั้ง 500
- ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ห้อยโหนโดยไม่บ่นซักคำ
- ไม่รักไม่ว่า ขอคำโดยสาร

- ซาติหน้าตอนบ่าย ๆ ค่อยนั่งรถฟรี
- ถ้ารักพี่กรุณาช่วยค่าน้ำมันพี่ด้วย
- รถเป็นของฟ่านแต่ค่าโดยสาร/น้ำมันของเรา
- น้ำมันขาดแคลนคุยกับแฟนก็ต้องต้มไฟ
- ช่วงโซติชชีวาลย์บานทะเลโร่ ไร่ไธน้ำมันไทย
- "ที่รักจำ...ก่อนอื่นพี่ต้องขอโทษด้วยนะ พี่ต้องเก็บค่าโดยสารจากคนที่พี่รัก เพราะน้ำมันแพง"
- ผู้ที่นั่งทางขวา พี่ที่นั่งทางซ้าย
- คนจัญไรยื่นหน้า คนบ้ายืนบันได
- ลิงเท่านั้นที่ห้อยโหน
- สุรเจ็ดสุม้าจ้อ ออย่ารอรถเมล์เลยนะ
- ชูคตังแค่ขยับจิบคังแคซี่

5.1.12.2 ล้อข่าวทั่ว ๆ ไปในหน้าหนังสือพิมพ์ เช่น ข่าวผู้ขายนอกใจภรรยา ทำให้ภรรยาเกิดความโกรธแค้นใช้มีดตัดอวัยวะเพศทิ้ง ข่าวพ่อค่าน้ำเนื้อสุนัขมาทำลูกขึ้นขวย การชนคันซุกซ้อนมากับรถบรรทุก ข่าวการฉ้อโกง ซึ่งเป็นกิจการหนึ่งของ ส.ส. ข่าวผู้ขายขายตัว ดังตัวอย่าง

- กลัวแล้วมีดโกน
- จ้างก็ไม่เช็ด เบ็ด ก็ไม่กลัว
- อย่ามองคนไม่มีค่า แม้แต่หมายังทำลูกขึ้น
- ชุกไว้ได้เบาะ ทำไปเพราะมันคือเงิน
- ช่งผมถูกกฎหมาย คนที่ขายคือ ส.ส.
- ที่อยู่ว่าง ๆ รับจ้างเป็นผ้า

5.1.12.3 ล้อคนแก่ที่ยังคิดข้องอยู่ในเรื่องผู้หญิง เทต ยังมีกิเลสตัณหา ไม่อาจตัดได้ ดังตัวอย่าง

- อีหนูอย่ายุ่ง ลุงจะจำศีล
- อย่างะหนู...ปู่จำศีล

- อย่านะหนู...ลุงจำที่ล
- เขี่ย...ไว้จ่อขอลุงก่อน
- ขาว ขาว ลุงชอบ
- ลุงชอบเอ๊าะ ๆ

5.1.12.4 ล้อบรรทัดฐานของสังคม เกี่ยวกับความรับผิดชอบในการหาเลี้ยงครอบครัว การผิดกฎหมายผู้อื่น การฉ้อ - การพาหนี ตลอดจนมารยาทและความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อในการโดยสารรถประจำทาง ดังตัวอย่าง

- จะให้เมียเลี้ยงตัวก็กลัวคนนั้นพา
- ไม่อยากสนทนามีตัว พิกลัวบาบ
- จุคนเฒ่าแม่ไม่ยกให้
- จุคนเฒ่าแม่เธอหวง
- มาเฝ้ามาเฝ้าจะพาหนีไป
- หนีไปกับพี่เถอะน้อง ทองมันแพง
- หนีพ่อไปจดทะเบียน
- สารุชนน้ำใจดี สามัคคีนั่งชิดใน
- พี่ชิตในหน่วยครับ ชัยบให้คนมีลูกด้วย
- ผู้หญิงนั่งซ้าย ผู้ชายนั่งขวา คนชราโปรดยืน
- กับบุตรของผ่านชะ ก่อนที่จะไม่ไปหรีให้ดับ

ถ้าผ่านถูกจับ ปรับตั้ง 500

5.1.13 เสียศีลเห็นแบบ ประชดประชัน เป็นการกล่าวประจานหรือตำหนิข้อบกพร่องของบุคคลหรือเหตุการณ์ในสังคมโดยทางอ้อม เนื่องจากข้อบกพร่องเหล่านั้นไม่อาจกล่าวถึงตรง ๆ ได้ เพื่อความปลอดภัยของผู้พูดเองจึงระบายความรู้สึก โกรธ เกลียด เคียดแค้น ไม่ชอบ ไม่พอใจ ของตนออกมาในรูปของการเสียศีล เห็นแบบ ประชดประชัน เพื่อความสะใจ ซึ่งบางครั้งการระบายความแค้นนั้นจะมีอารมณ์ขันแทรกมาหรือก่อให้เกิดอารมณ์ขันแก่ผู้อ่านผู้ฟังได้

การกล่าวเสียคสึในวรรณกรรมคนรส่วนใหญ่ จะเป็นการเสียคสึ เหน็บแนมเจ้าหน้าที ตำรวจ ซึ่งใช้อำนาจหน้าที่รักไถคนรหาผลประโยชน์ส่วนตัว นอกจากนี้ยังกล่าวประชดเสียคสึ ชีวิตของตนเองหรือพวกตนในด้านการดำรงชีวิต การทำงาน การคบเพื่อน ตลอดจนประชด ประชันราคาสินค้าข้าวของ ซึ่งแพงเพราะพ่อค้าแม่ค้าขึ้นราคาหลายครั้ง ดังนี้

5.1.13.1 กล่าวเสียคสึเหน็บแนมเจ้าหน้าทีตำรวจ ดัง

ตัวอย่าง

- กระสือข้างถนนไถรถยนต์คนไม่ไหว
- กากีสี่เครื่องแบบ โอ้ย! ยอบแยบเอาแต่ไถ
- ชุดตั้งแต่ขับ จั๊บตั้งแต่ขี่
- ไถทุกวันฉันทะหนาย
- ไถทุกระดับประทับใจ
- ไถเหลือรับหน้าหนาเหลือหลาย
- ไถเหลือล้นหน้าทนเหลือหลาย
- คำนนี้ยืมห้า คำนหน้าชาจ๊ีบ
- คำนนี้ 25 คำนหน้า 50
- สงสารคนขับรับชะ 20
- เรารู้ใจตำรวจไทย
- เกลียคควาใจจริง ๆ ฮี

5.1.13.2 กล่าวประชดประชัน เสียคสึชีวิตของตนเองใน

ด้านต่าง ๆ ดังตัวอย่าง

- ...ฆ่ากินหมก...
- มีเท่าไรเข้าโรงจำนำ
- ขายควาย จำนำเมีย
- ผู้คว้างหางขวา ซี้ซำว้างหางซ้าย
- ชนแล้วไม่หนีก็อดคนที่อยากติดคุก

- ขนแล้วไม่ใส่ดินหมา คนขับถือหมา

- ยามมั่งมีผีผอมทอมกันแดก

ยามถึงแดกผีฮ้วนชวนกันหนี

มึงมั่งกูมั่งก็ยั้งคี่

ยามมึงมีมึงแอบแฉกฏแปลกใจ

5.1.13.3 กล่าวประชันประชันราคาสินค้าที่แพงเพราะขึ้น

ราคาบ่อย ๆ ดังตัวอย่าง

- ปีหน้าผ้าแพง

- ปีนี้รับหา ปีหน้าผ้าแพง

5.1.14 การสร้างความผิดปกติให้เกิดขึ้น เป็นมุขตลกทางความคิด

ซึ่งความผิดปกตินั้นอาจเกิดขึ้นได้จริง แต่ก็มีได้ก่อให้เกิดความเคียดแค้นเสียหายร้ายแรงในสังคม ผู้อ่านจึงยอมรับและเห็นขันในความผิดปกตินั้น เช่น บุคคลทั่วไปจะไม่ยินดีหรือเชิญชวนให้ผู้ใดมาทำร้ายร่างกายของตนหรือพรรคพวก แต่การเขียนในลักษณะที่ตรงกันข้ามกับความรู้สึกในสามัญสำนึกของคนปกติย่อมก่อให้เกิดความขบขันขึ้น ดังตัวอย่าง

- ยิ้มเสมอเมื่อเจอตีน

- กระเป๋าชาส์เชิญเตะฟรี

บิดา มารดา พ่อตา แม่ยาย เป็นบุคคลที่ควรเคารพยำเกรง แต่ถูกนำมากล่าวในลักษณะที่ลดชั้นให้ต่ำลง ซึ่งผิดจากการกระทำของชนทั่วไปจึงทำให้เกิดความขบขัน ดังตัวอย่าง

- คำพ่อคำแม่ยังน่าคบ คำเมียที่เลวทรามไม่ได้

- คำพ่อคำแม่ยังพอกบ คำเมียที่เลวทรามไม่ได้

- ตะพ่อตา คำแม่ยาย

ภรรยา เป็นบุคคลผู้ร่วมทุกข์ร่วมสุข เป็นที่รักใคร่ของสามี และควรแก่การได้รับการไว้เกียรติและยกย่องในฐานะภรรยา แต่กลับถูกกล่าวถึงอย่างไม่แยแสเหยียด ไม่อยากเข้าใกล้ ขณะเดียวกันก็กล่าวถึงน้อง (สาว) ของภรรยาซึ่งมิได้มีส่วนผูกพันเกี่ยวข้องกับด้วยความใส่ใจแทนที่ภรรยา ซึ่งเป็นเรื่องของความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นได้และมักเกิดขึ้นในสังคม จึงทำให้เกิดความขบขัน ดังตัวอย่าง

- ขอบใจพี่เมียมา
- สุขใจเมื่อไกลเมีย
- เปื้อนแล้วเมียฉัน
- รดก็เก่า เมียก็แก่ กูละเบื้อน
- ไกลจะถึงไซโล ไชโยเมียพะโล้ไม่มาตาม
- พี่ว่างนัก น้องเมียรักตาย
- ง่วงแล้วจอกหัก น้องเมียรักแน่ ๆ
- หยาดเหงื่อเพื่อน้องเมีย

5.2 จุดมุ่งหมายในการสร้างอารมณ์ขึ้นในวรรณกรรมกวี

ลักษณะการทำงานของพลขัมหรือกลอนยาวที่ต้องนั่งอยู่ถึงสองสัปดาห์หรือนานหลายชั่วโมง เป็นวัน ๆ คืน ๆ นอกจากจะทำให้เกิดความปวดเมื่อยทางร่างกายแล้ว ยังทำให้เกิดความเครียดทางสมองและอารมณ์อีกด้วย วิธีหนึ่งที่จะผ่อนคลายความเครียดของเขาเหล่านั้นออกมาก็คือ การขีดเขียนข้อความต่าง ๆ ตามรถ หรือนำข้อความที่ตนเขียนมาติดไว้ เนื้อหาของข้อความสั้น ๆ เหล่านั้น เกี่ยวกับการทำงานและเรื่องราวต่าง ๆ รอบตัวเขา ส่วนใหญ่มักจะมีอารมณ์ขึ้นและความอยุติแค้นอยู่ ซึ่งจะเป็นจุดมุ่งหมายในการสร้างอารมณ์ขึ้นในวรรณกรรมกวีได้ดังนี้

5.2.1 เพื่อความสนุกสนาน มักจะนำสำนวนที่กำลังเป็นที่นิยมหรือล้อและเลียนแบบเพลง คำขวัญ คำคมโฆษณาต่าง ๆ มาเขียนถึงตัวอย่าง

- น้อย ๆ หน่อย
- น้อย ๆ หน่อย หน่อย ๆ เชิง
- ดีกว่าอยู่เปล่า ๆ
- พี่ไม่ใช่เปปซี่ พี่จริงไม่ใช่ที่สุด
- ส่งเกิ้ลส่งนั้น
- รักส้มส้มต้องรอสิบโมง
- หน้าด้านอ่านอยู่ได้

5.2.2 เพื่อเสียดสี เหน็บแนม ประชดประชัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
เจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อให้เกิดความสนใจ นอกจากนี้ยังประชันเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจ สินค้า
ราคาแพง และการแข่งขันในสังคม รวมทั้งพวกคนรูดด้วยกัน ดังตัวอย่าง

- กระสือข้างถนน ไถรถยนต์หนีไม่ไหว
- ชูคตั้งแต่ขับ จับตั้งแต่ขี่
- ไถทุกระคัมประทับใจ
- ไถเหลือสินค้านานเหลือหลาย
- คำนี 25 คำนหน้า 50
- สงสารคนขับปรับชะ 20
- เรารู้ใจตำรวจไทย
- ปีนรับหา ปีนหัวแพง
- ผู้วิ่งทางขวา ชี้อำนาจทางซ้าย
- ชนแล้วไม่หนี คือคนดีที่อยากติดคุก

5.2.3 เพื่อล้อเลียนเหตุการณ์และบุคคลในสังคม ดังตัวอย่าง

- "ยามเมื่อนั่ง	สองแถว	แจวไหนด
นั่งทุกที	บนทุกที	มีให้ขึ้น
เบรคแล้วจอก	รีบแข่ง	แย่งกัน
บนทุกวัน	นั่งทั้งปี	อีตุกเดียว"

ขอภัยในความไม่สะดวกของท่านด้วย

ด้วยความปรารถนาดี

จากกระเป๋

- ขึ้นรถผมแล้วขอโทษโปรดยาเบ่ง
- โปรดรีบแจ้งทรัพย์สินส่งตรงมาให้
- พนักหนาคนกระเป๋ไม่เข้าใจ
- มีอะไรออกมาอย่าอำพราง
- ลิงเท่านั้นที่ห้อยโหน

- พ้อยู่ว่าง ๆ รับจ้างเป็นหัว
- จ้างพี่ก็ไม่เซ็ด เป็ดพี่ก็ไม่กลัว

5.2.4 เพื่อผ่อนคลายความเครียดที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันทั้งเรื่อง

ชีวิตส่วนตัว การงาน เศรษฐกิจ และสังคม ดังตัวอย่าง

- อยู่บ้านเมื่อยก็ดำ ออกมาจ่าก็จับ กูละเบือส์
- สุขเมื่อเมา เศร้าเมื่อสร่าง
- ตกแตกตกกลมก็เพราะนมสองเต้า
- คนขับรถเมล์ขาว สาวไม่สน
- ว่ารักหลอกขึ้นรถฟรี
- ไม่มีของย่องขึ้นรถคันอื่น ของคนขึ้นรถขึ้นรถเมล์ขาว
- สาธุชนน้ำใจดี สามัคคีนั่งชิดใน
- เบรคน้อยพ่นน้อย กระชากมากพ่นน้อย อร่อยกำลังเหมาะ
- ขับเร็วจึกใดห้ามว่า ขับช้าคนแก่อย่าบ่น มันแข็งนะ
- ซาติน้ำตอม่าย ๆ ค่อยนั่งรถฟรี
- ทำดีได้ก็มีที่โทษ ทำชั่วได้ก็มีถมไป
- อย่างมองคนไม่มีค่า แม้แต่หมายังหาลูกขึ้น

จากจุดมุ่งหมายต่าง ๆ ในการสร้างอารมณ์ขันในวรรณกรรมคนรถนั้น มีผลทำให้ทั้งผู้อ่านและผู้เขียนเองได้ระบายหรือผ่อนคลายความเครียด อันเกิดจากสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคมออกมา ดังนักเขียนผู้หนึ่งกล่าวไว้ว่า "พระผู้เป็นเจ้าประทานจินตนาการให้แก่มนุษย์ เพื่อชดเชยสิ่งที่เขาเป็นไปไม่ได้ แล้วมนุษย์สร้างอารมณ์ขันขึ้นเพื่อชดเชยสิ่งที่เขาเป็นอยู่"¹

5.3 อารมณ์ขันในวรรณกรรมคนรถกับสังคม

อารมณ์ขันในวรรณกรรมคนรถ: แล้วลงให้เห็นถึงสภาพสังคม ดังนี้

5.3.1 สภาพการโดยสารรถเมล์หรือรถสองแถวในกรุงเทพฯ ซึ่งมีผู้

โดยสารใช้บริการมากมาย จนจำนวนรถไม่พอกับจำนวนคน. ต้องยืนโหน เบียดเสียดกัน

¹ "เคล็ดขำวานิชและคาถาสังหไกรภพ" ถนนหนังสือ 7 : 12-43 มกราคม 2527

แน่นในรถ และแม้กระทั่งห้องโถงตามบันไดรถ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงตอนเช้า ๆ ที่คน
ออกไปทำงาน และกลับจากทำงานในตอนเย็น ดังในวรรณกรรมกล่าวว่า

- สารุชนน้ำใจดี สารุคคีนั่งชิดใน
- ขึ้นรถแล้วเดินใน โปรดเห็นใจซึ่งกันและกัน
- เบียดกันนิด จงกอดกัย
- ขึ้นรถเมสไม่เสียเกียรติ แม้จะเบียดกั้นเอาหน่อย
- บันไดไม่ใช่ชายหาด มีโอกาสเดินไปด้วย
- ลิงเท่านั้นที่ห้อยโหน
- ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ห้อยโหนโดยไม่บ่นซักคำ
- คนจัญไรยื่นหน้า คนบ้ายื่นบันได

5.3.2 สภาพการทำงานของคนรถ การขับรถแข่งซ้ายแข่งขวาไม่

ปฏิบัติตามกฎจราจร การขับรถเร็ว การแย่งผู้โดยสารกัน การขับอย่างหยาบ ๆ ออกรถ
กระชากหรือเบรคอย่างแรงจนผู้โดยสารตะลึงไป การเกิดอุบัติเหตุขับรถชนท้ายรถคันอื่น
หรือการทำงานของกระเปารถ ซึ่งมีกริยาวาจาไม่สุภาพ แต่ประชาชนก็ยังต้องใช้บริการ
อยู่ทุกวัน เพราะไม่มีทางเลือก ดังปรากฏในอารมณ์ขันของวรรณกรรมกล่าวว่า

- แข่งซ้ายถูกคำ แข่งขวาถูกเตะ
- แข่งเลยน้อง (เราเตรียมใจไว้ให้แล้ว)
- เบรคน้อยหน่อย กระชากมากหน่อย อร่อยกำลังเหมาะ
- "ยามเมื่อนั่ง สองแถว แจ่วไหมพี่
- นั่งทุกที บ่นทุกที มีให้ชั้น
- เบรคแล้วจอก รีบแข่ง แย่งคนกัน
- บ่นทุกวัน นั่งทั้งปี ชี้ออกเดียว"

ขอดกัยในความปวดหัวของท่านด้วย

ด้วยความปรารถนาดี

จากกระเปา

- อป่านะพินนตุต
- ออย่าจูบตุดหนู
- กระเป๋าวาจาไม่สุภาพ กลับบ้านไอ้เองแม่
- บริการไม่สุภาพ โปรคแรงปอเต็กตึ๊ง

5.3.3 สภาพผู้โดยสาร ซึ่งมักจะหาทางโดยสารฟรี บางคนก็มุงเพื่อจะได้ไม่ต้องเสียเงินค่าโดยสาร ไม่มีความระมัดระวังในการเดินทาง ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งห้ามสูบบุหรี่บนรถ และมักจะใช้ของซึ่งเป็นของส่วนรวมอย่างพยายาม ๆ ไม่ระมัดระวัง ดังปรากฏในอารมณ์ขันในวรรณกรรมคนรถว่า

- ไม่รักไม่ว่า แต่ชอกค่าโดยสาร
- ขาคีหน้าคอนบ้าย ๆ ถ้วยนั่งรถไฟ
- ขึ้นรถผมแล้วขอโทษโปรคอย่าเบ่ง
- โปรครีบเร่งทรัพย์สินส่งตรงมาให้
- หยักหน้าตบกระเป๋ายี่ไม่เข้าใจ
- มีอะไรออกมาอย่าอำพราง
- สิบสี่อะนี่เอง
- คับบุหรี่ยี่ห้อต่าง ๆ ก่อนที่จะไม่มีบุหรี่ให้สูบ ถ้าท่านถูกจับ ปรับตั้ง 500
- ใช้มีดฟัน กรูณาจึงค่อย ๆ ปลดอยเนา ๆ

5.3.4 สภาพสังคมด้านศีลธรรมแสดงให้เห็นสภาพของความเสื่อมทางศีลธรรม ดัง เช่นในเรื่องเพศ แสดงให้เห็นถึง "การฟรีเซ็กซ์" ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาลามกมา ดังนี้

- เธอช่าสั ฟู้
- ทับไม่ร้อง ห้องไม่รับ
- ก็นยาคุมมะนี่จู้ มีห้องอย่าโหล่ง
- กุมกำเนตเสียเถิดกรับ ทับจะได้ใช้ห้อง

การพิชิตลูกเมียผู้อื่น ดังตัวอย่าง

- ไม่อยากสนคนมีผิว ฟักลับบาป
- รักน้องจริงทั้งเมียนะ

ผู้ชายชายตัวเป็นโสดเกณณ์เช่นเดียวกับผู้หญิง ดังนี้

- พี่อยู่ว่าง ๆ รับจ้างเป็นผิว

แสดงให้เห็นถึงสภาพสังคมที่แล้งน้ำใจ อยู่อย่างระบบตัวใครตัวมัน เมื่อใครยาสาว
ไ้สาวเอา แสดงให้เห็นถึงสภาพของภคนในสังคมซึ่งเห็นแก่ตัว และขาดความเอื้อเฟื้อแล้งน้ำใจ
แม้กระทั่งในการโดยสารรถเมล์ ก็มีได้ขยับหรือลุกขึ้นให้คนชราหรือหญิงมีครรภ์นั่ง ดังตัวอย่าง

- น้ำขึ้นให้รีบตัก
- เอ็นดูเขา เอ็นเราขาด
- คุณผู้หญิงนั่งซ้าย คุณผู้ชายนั่งขวา คนชราโปรดขึ้น
- พี่ชิดในพอเอกรับขยับให้คนมีลูกด้วย

5.3.5 อิทธิพลของสื่อมวลชนและการโฆษณา มีผลต่อคนในสังคมรับ
ภาษามาใช้มาคัดแปลง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการโฆษณาขายสินค้าต่าง ๆ ที่มีอยู่ดาษดื่นในสังคม
ดังตัวอย่าง

- สงแก๊สสงยิ้ม
- หุกชีวิพลอดกัยในสองแถว
- ไถเหลือล้น หน้าคนเหลือหลาย
- ไถทุกระดับ ประทับใจ
- พี่ไมใช่เปปซี่ พี่จึงไม่คิที่สุด
- พี่ไมใช่สไปรท์พี่จึงไม่สคิสขาบซ่า

ข้อความต่าง ๆ ซึ่งมาจาก เพลง ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ เช่น

- คนอกหักหักปาซ่า
- ซาคิหน้าคอนป้าย ๆ ค่อยนั่งรถฟรี
- น้อย ๆ หน่อย หน่อย ๆ เชิง
- ทึกว่าอยู่เปล่า ๆ

5.3.6 สภาพเศรษฐกิจที่ฝืดเคือง ทองแพง น้ำมันขาดแคลนและขึ้น

ราคาส่งผลให้ทองแพง ประชาชนเดือดร้อนต้องดิ้นรนชวนขายเอาตัวรอด ดังตัวอย่าง

- หนีเอดะน้องทองมันแพง
- เรือล่มในหนอง ทองอยู่ในโรงจำนำ
- น้ำมันขาดแคลนคุยกับแฟนที่ห้องดับไฟ
- ปีนีแต่งซะ ปีน้าด้วแพง
- ขายควาย จำนำเมีย

5.3.7 แสดงให้เห็นอิทธิพลและค่านิยมเงินของคนในสังคม ซึ่งสะท้อน

ออกมาจากอารมณ์ขันในวรรณกรรมคนร่อว่า

- ถ้าเงินหนัก ตักโองว่าง
- สตางค์คู่กับสตรี สตางค์ไม่มีสตรีไม่ตาม
- จะคบพี่เป็นมิตร อย่ากิดยืมสตางค์
- เปี้ยเลี้ยงพี่ขอ เงินเคื่อนรอก่อน

5.3.8 เจ้าหน้าตำรวจกอบรับขึ้น รัตโณคนขับรถ ดังตัวอย่าง

- สงสารคนขับปรับชะ 20
- กากีสี่เครื่องแบบ โอ้ย! ยอบแยบเอาแต่ใจ
- ไถเหลือรับหน้าหนาเหลือหลาย

5.3.9 บัณฑิตขาวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม เช่น ชาว

ภรรยาหึงสามีที่เจ้าชู้คัควัยวะเพศ การลักลอบฆ่าสุนัขนำเนื้อมาทำลูกชิ้น การลักลอบขนฝิ่น
กิจการบางอย่างของ ส.ส. และการที่ผู้ชายหันมาประกอบอาชีพเป็นโสเภณี ดังตัวอย่าง

- จ้างก็ไม่ซื้อ เบ็ดก็ไม่กลัว
- อย่างมองกนไม่มีค่า แม้แต่หมายังทำลูกชิ้น
- ชุกไว้ได้เบาะ ทำไปเพราะมันคือเงิน
- ชุงผมถูกกฎหมาย คนที่ขายคือ ส.ส.
- ปล่อยว่าง ๆ รับจ้างเป็นผิว

6. กลวิธีในการเสนอวรรณกรรมคนรด

หมายถึงวิธีการที่คนรระบายอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดในใจของตนออกมา

กลวิธีต่าง ๆ ที่ใช้ในวรรณกรรมคนรด ได้แก่ การบอกตรง ๆ การกล่าวเสียสลับ
เย้ยหยันประชดประชัน การแทรกอารมณ์ขัน การเล่นคำ เล่นความ เล่นสำนวนโวหาร
การเล่นสัมผัสคล้องจอง การเสนอวรรณกรรมคนรดในลักษณะที่หนีความซ้ำซากจำเจ และการ
กล่าวลอย ๆ ระดับภาษาที่ใช้ในการเสนอวรรณกรรมคนรดส่วนใหญ่เป็นภาษาพูดหรือภาษาปาก
ซึ่งมีตั้งแต่ภาษาปากธรรมดา คำหยาบ คำสบถ ก้าวร้าว ตลอดจนไปถึงภาษาที่สุภาพ อ่อนโยน
ซึ่งมีอยู่ไม่มากนัก ทั้งขึ้นอยู่กับอารมณ์และความรู้สึกของผู้สร้างวรรณกรรม ดังนี้คือ

6.1 การบอกตรง ๆ เป็นการแสดงความรู้สึกนึกคิด หรือระบายอารมณ์ต่าง ๆ
ออกมาอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา อาจอยู่ในรูปของการบอกเล่า ถาม ห้าม หรือปฏิเสธ
ซึ่งมีทั้งอารมณ์พึงใจ และไม่พึงใจ ความรู้สึกทางบวกและทางลบ เช่น ในด้านความรัก
ความสุข ความโกรธเกลียด เคียดแค้น น้อยอกน้อยใจ ขมขื่น คร่ำครวญ การขอร้อง
โอดครวญ ถูกเหยียดหยาม แม้กระทั่งการระบายอารมณ์ในเรื่องเพศ ก็มักจะกล่าวถึงอย่าง
ตรงไปตรงมา รวมทั้งการบอกเล่าทั่ว ๆ ไป ดังตัวอย่าง

6.1.1 การบอกเล่าทั่ว ๆ ไป บอกสถานะสภาพของตนเอง บอกถึง
ลักษณะการทำงานและจุดมุ่งหมายในการทำงาน เช่น

- นักขับรับจ้าง
- พี่ยังโสด
- เทพบุตรใจพระ
- ขับไม้ดีเพราะหนีรถเมล์
- หนูเข้าโรงสี ผ่อนส่งหนี้^{๕๕}สองแถว
- ขับรถ 6 ล้อ ส่งเธอปริญญาโท (นิติฯ)
- คนแก่ไม่กลัว กลัวคนขยัน
- เจอแข่ง แข่งไม่สน
- จิบเบียร์ที่ยอดเขา ตัวเรามาเคล้าคันเร่ง

6.1.2 ความรัก ความสุข ความหวัง มักจะกล่าวถึงคนรักด้วยถ้อยคำที่ไพเราะมีความหมายลึกซึ้งกินใจ และกล่าวถึงอาหาราชี นอกความรู้สึกของคนตรง ๆ รวมทั้งการกล่าวถึงความสุข ความหวังในชีวิตรักและการทำงาน ดังนี้

- ขวัญของเรียม
- ถัดถึง ถัดถึง
- ขอรักสักนิต
- คุณก็รู้ว่าผมรัก
- ซัมรตหารัก
- ขอเพียงรัก ๆ ๆ
- Someone like you
- เลือกคนรักเป็นคนรักซึกคนที่คุณ
- รักแรกพบ
- รักเดียวใจเดียว
- รักจริงหวังแต่ง
- รักเธอเสมอ
- สุขใจยามใกล้เธอ
- สุขใจแต่ไร้เกียรติ
- เกิดมาเป็นเด็กท้าย ก่อนวันตายคือเจ้าแม่
- กรรมกรก็ไฮเพอร์ พอเพลอ ๆ เป็น ๗.๗.
- จานองนา จาน่านาง ไปรคอยำขางทางไปอาหรับ
- เป็นกระเป๋าทิ้งเก็บเงินไปนอก (ซาอู)
- ฟ้ายังมีดาว ฟ้ายังมีคอมพาน ชีวิตยังมีอะไรจะสิ้นหวัง
- ฉันเฝ้าสายลม โลกยังกลมกลมหายใจยังมี

6.1.3 ความขมขื่นกับกลิ่น นี้ออกก็โอบใจ ใจโอบใจ เก็บคนต้น ตัดพ้อต่อว่า ทั้งในด้านความรัก ครอบครัว การทำงาน เพื่อน เกือบถึง และสถานการณ์สภาพความเป็นอยู่ มักจะใช้คำที่หลั่งออกมาจากความรู้สึกของคน เพื่อแสดงอารมณ์โดยมิได้ขัดเกลา คำที่

ใช้จึงมีทั้ง คำพยาน คำคำ คำสอ และคำที่แสดงความก้าวร้าว อันเป็นผลมาจากความเกรียติ
และความกดดันต่าง ๆ ที่ได้รับมาในชีวิต ดังตัวอย่าง

- คนจนรักจน
 - คนถูกแย่งรัก
 - คนที่ถูกลุ่ม
 - คนขับรถเมล์ชาว สาวไม่สน
 - จริงอย่างว่า แม่ค้าโกหก
 - ลืมง่ายจริงน้อง
 - รักของหญิงเหมือนลึงหลอกเจ้า
 - ข้าพนักเพราะเลือกไปรักนักเรียน
 - เจ็บแล้วต้องจำ อันข้าเพราะเป็นตัวเธอ
 - ตามล่าอีตอแหล
 - อยุ! อีเวอร์
 - อยุ! ความรัก
 - เสียเมีย เสียนา เพราะชาอู
 - นึกชิตในคนเดียว
 - ชิตในคนเดียวชิตรับพระคุณท่าน
 - บันไดไม่ใช่สายหาค มีโอกาสเดินในค้าย
 - เข่นแ่งสักยี่สิบ คึกว่ารับใบขับขี่
 - ใช้กูยิ่งกว่าหมา ข้ามาค้ำว่าเง่า
 - หันเคื่อนเพื่อนหลาย ปลายเคื่อนเพื่อนหาย
 - ยามมั่งมีสี่คอมทอมกันแตก
- ยามดังแตกผีฮ้วนชวนกันหนี
มั่งมีมั่งกูมีมั่งก็ยั้งคี่
ยามมั่งมีมั่งแอบ แดกกูแปลกใจ

- เมื่อมีมึงมีมากมายมิตรหมายมอง
เมื่อมีวามองมิตรมองเหมือนหมูหมา
เมื่อไม่มีวามิตรไม่มองมา
เมื่อมีวามองหมูหมาไม่มามอง
- เสือกเกิดมาจน
- คนจนเป็นใจ
- เกิดมาให้หมาคาบ
- อูย! ชีวิต
- เกิดเป็นคนทั้งทีใครไม่เห็นความดีก็แล้วไป
- อาชีพนี้อย่างมีกันหยัน

6.1.4 โศครวญ ขอร้อง ขอความเห็นใจ ในเรื่องของความรัก

การทำงาน เป็นการโศครวญถึงความผิดหวังไม่สมหวังในความรัก การงอนจ้องขอความสงสาร และความเห็นใจจากคนรัก ในด้านการทำงานขอร้อง ขอความเห็นใจ และร่วมมือในการปฏิบัติ จากผู้โดยสาร รวมทั้งการขอความเมตตาเห็นใจจากเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วยการใช้คำขอร้องที่ สุภาพ ดังตัวอย่าง

- โอ...ช้าอีกแล้ว
- โอ...ผมถูกใส่ร้าย
- รักก่อนแล้วก่อเพราะเซอลวง
- ขึ้นคอตไปหัวใจทงชาครอน ๖
- กลับเถิดน้อง
- กลับชลเถิดน้อง
- กลับตะกั่วปาเถิดน้องพี่คอย
- รักผมสักนิดเถิดจตุ
- เห็นใจหน่อยอย่าให้พี่คอยนาน
- อาชีพนี้นคนดีคงเห็นใจ
- กระเถิบอีกนิด ต่อชีวิตให้คนรอ

- ขยับอีกนิดช่วยต่อชีวิตคนขับ
- ขยับอีกนิดต่อชีวิตให้คนขับ
- ขึ้นรถแล้วเดินใน โปรคเห็นใจซึ่งกันและกัน
- เบียดกันนิดโปรคคิอภัย
- สาธุชนน้ำใจดี สามัคคีนั่งชิดใน
- หากชิดในสักนิดจะต่อชีวิตให้คนขับ ชิดในหน่อยเถอะครับ
คนขับจะไม่กังวล
- เลยสีทู่ไปนิด ถัดค่านมลูกอีก 1 บาท
- เห็นใจพี่บ้าง โปรคหนีรถหนัก
- ช้าวเข้าที่คงอดเพราะการรถถูกเบียด
- แล้วแต่ท่านจะกรุณา โปรคเอ็นดูผมบ้าง
- หมวกกับจ่าไม่เมตตา ผมก็ต้องตรมใจ

6.1.5 การกล่าวถูกเหยียดหยามซ้ำเติมผู้หญิงเกี่ยวกับเรื่องเพศและ
กามารมณ์ด้วยความรู้สึกสะใจ เกิดจากการได้รับความผิดหวังจากผู้หญิง และส่วนหนึ่งมาจาก
ความรู้สึกกตัญญูทางเพศในส่วนตัว ซึ่งแสดงออกมาในวรรณกรรมกนรถ ดังตัวอย่าง

- กนสวยอย่างน้อง พี่เห็นห้องมาเยอะ
- ที่ทับแล้วไม่ร้อง ที่ห้องแล้วให้รับ
- ความเร็วของหญิง แม้แต่ลึงยังอาย
- เธอซ่าสเพราะยาคุม เธอกลุ้มเพราะยา (ไม่) ขับ
- ในห้องฟ้ายังมีดาว ในห้องสาวย่อมมีเด็ก
- เขาว่าเธอตั้งห้อง พี่ต่อรองว่าต้องแต่ง
- แล้วจะเชื่อว่าเธอบริสุทธิ์
- หากความลึกของมหาสมุทร ยังง่ายกว่าความบริสุทธิ์ของหญิงสาว

- หนู ความบริสุทธิ์หนู
 อยู่ที่ไหน โธ่พี่หนูอาย
 ความบริสุทธิ์หนูหาย
 เมื่อปลายปีสองสี่นี้เอง
 ไข่เจ้าชาละวัน
 ว่าเก่งยังเพ่งมอง
 ความบริสุทธิ์ของน้อง
 หรือจะเหลือถึงพี่จริงไหม

- ของแต่แม่หรือน้อง
- ชายตัวมัวฝรั่งเศส โรงแรมเกรซย้ายยังเห็น
- เงินก็น้อง หนองก็พี่
- นึกว่าสวยเลิศ สวยกว่าเธออย่าลืมไป

6.1.6 ความรู้สึกขณะนั่งคน ถึงแม้การขับรถจะเป็นอาชีพที่ใช้
 และคนรถจะถูกจัดอยู่ในชนชั้นกรรมาชีพ แต่พวกเขาก็มีความพึงพอใจในตนเองในตั
 และภูมิใจในการเป็นคนรถว่าเป็นหนึ่ง ซึ่งยังมีคุณค่าและมีประโยชน์แก่คนในสังคม

- หนึ่งมาตลอด
- ค้างคาวราตรี บรูห์นี่เข้าบินไป
- เฒ่าไฮเวย์ทำไมเห็นเทรเลอร์
- King of the road
- สิบสี่เสี้ยว ๆ ไม่เคยเหี่ยวตาย
- ซ้ายยังไม่แก่ ที่แม่ ๆ เป็นช่างเครื่อง
- ช่างฟัดคือพลังของอุ๊ ตัวกูคือพลังแห่งชีวิต
- กรรมกรกีโซเฟอร์ พอเพลอ ๆ เป็น ส.ส.
- จับกังโรงสีถึงไม้ค้ำยังมีเกียรติ
- รถเป็นของท่าน คำโดยสารเป็นของเรา

- ไม่มีท่านเราอด ไม่มีรถท่านเก็บ
- กิจที่พหุหมุ่สืบสัณ ก็หลักต่อการขนส่ง
- กอนกรัดเสริมเหล็ก พวกเราเค็กรถมรรทุก

6.1.7 กล่าวสอนใจ ห้วยคตข้อคิดจากประสบการณ์ที่ได้รับ ได้รู้ได้พบได้เห็นมาในชีวิตประจำวัน และนำมาเป็นบทเรียนสอนใจเตือนสติตนเองและผู้อื่นทั้งในด้านการทำงาน การขับรถ การปรับตัวอยู่ในสังคม และด้านอื่น ๆ ดังตัวอย่าง

- คั้นสีที่แม่ ๆ ไม่แก่ตาย
- สอนคันเร่งอีกนิต ต่อชีวิตอีกนาน
- ห้ามใช้รถกัน
- อย่าประมาทลูกเมียคอยอยู่ทางบ้าน
- จะแข่งหรือปลอดภัยแก่ตัว
- พึ่งตัวเอง
- น้ำขึ้นให้รีบตัก
- มียหยาบประมาท มีอำนาจอย่ามัวเมา
- สมองมีไว้คิด ใช้ชีวิตให้ถูกทาง
- ภูถวงไม่ต้องกัด ภูชีวิตคิดให้นาน
- ถึงรูปงาม แต่ใจทรามก็ไร้ค่า
- ภูหลามยอมเปลี่ยนสี สตรีหรือจะไม่เปลี่ยนใจ

6.1.8 กล่าวถึงเรื่องเพศ อย่างโจ่งแจ้งตรงไปตรงมา เป็นส่วนหนึ่งของภาระบบารมย์ทางเพศ ดังตัวอย่าง

- รักกันเรื่อย ๆ เหนื่อยก็พัก
- รักไม่ยุ่ง มุ่งแต่สืบพันธุ์
- ที่พบไม่ร้อง ที่ห้องจะให้รับ
- บอกพ่อเดะน้อง ว่าต้องกับพี่
- ขาสั้นแล้วเข็ญ พี่ลงช่วยพี่พี่หนีไปไหน

- ชืดสุดเลี้ยว เธอมันเปรี้ยวเสียความรู้สึก

- การเมืองที่ไม่ยุ่ง การมุงที่ไม่ขาด

-6.1.9 ระบายความรู้สึกเบื้องต้น โดยการบ่นอย่างเบื้อ ๆ และ

เกรงความท้อแท้ออกมา ดังตัวอย่าง

- เชื้อ...ถูระเบิด

- ซาละเบื้อจริง ๆ

- ผนก็ตก รถก็ติด น้ำมันก็แพง แรงก็จับ

- รถก็เก่า เมียก็แก่ แม่ก็เจ็บ

- ชีวิตหนอชีวิต

- โลกเหว

6.2 การกล่าวเสียสละเสียหายนะชนปวง บุคคลและภาวะการณ์ในสังคม

คือ ผู้หญิง ตำรวจ นายทุน และสภาพเศรษฐกิจที่ฝืดเคือง ข้าวของแพง ดังตัวอย่าง

- แสบไหมน้อง...ท้องแล้วทั้ง

- คีไหมน้อง ท้องเสียแล้ว

- รักนี้มีแต่หนอง

- หลงทางยังหาเจอ หลงเธอซีเหลือทน

- กลัวยามาจะไม่ทน กลัวบางคนมารัดไถ

- ห่าพิศก็ไถ ไม่ให้ก็จับ

- คุณทีละสิบ มุมมิทีละคัน

- ไถทุกวัน...จันละหน่ย

- ไถเหลือสิ้น หน้าทนเหลือหลาย

- ไถทุกระดึบประหม่นใจ

- จับเร็วก็ว่า จับช้าก็ไถ

- ชูคตั้งแต่จับ จับตั้งแต่ชี่

- กระสือข้างถนน ไถรถยนต์ทนไม่ไหว

- เจียมตัวก้มกอดกระดุม นายทุนดูเลมหายใจ

- ข่ายควายจ่านำเมีย
- ปีนีแต่งชะ...ป็น้าผัวแพง

6.3 การแทรกอารมณ์ขัน เป็นการผ่อนคลายความเครียดความอึดอัดใจ ซึ่งเกิดจากสิ่งแวดล้อมและเหตุการณ์ในสิ่งบางอย่างหนึ่งของคนรถ และเป็นกลวิธีที่เด่นวิธีหนึ่งในการเสนอวรรณกรรมคนรถ ดังตัวอย่าง

- จะรักให้ร่อยท้องใจเย็น ๆ
 - รักคอกจึงหลอกเล่น
 - รักพี่ให้วิ่งตาม
 - รักคนรถนาคทอดตาย
 - รักแต่ถือแม่ช้า รองลงมาคือแม่โขง
 - รักเมียเท่าฟ้า
 - ประดูเสียเมียสั่ง
 - ขอบไปทีนี่เมียมา
 - ทุกชีวิตปลอดภัยในสองแถว
 - นั่งให้ดี อย่าดีแต่นั่ง
 - นั่งเพลินต้องรอดพี่ ชนฝรั่งบาท
 - ขยับอีกนิดต่อชีวิตให้คนรัก
 - ลิงเท่านั้นที่ห้อยโหน
 - ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ห้อยโหนโดยไม่บ่นซักคำ
 - คับบุรีของท่านชะ ก่อนที่จะไม่มีบุรีให้คับ ถ้าท่านถูกจับ
- ปรับตั้ง 500
- กระเป๋าว่างไม่สุภาพ กลับบ้านต้องแม่
 - ตากแดดตากลมก็เพราะนมสองเต้า
 - ส่องแก๊สส่งยิ้ม
 - เบรคน้อยหน่อย กระชากมากหน่อย อร่อยกำลังเหมาะ
 - เชื้อพันพระยา เชื้อบ้านันผัวเรก

- พี่ยังไม่แก่หรอกน้อง
- ยังหนุ่มพ้อหล่อเพียว
- ใครหนอจะหล่อเท่าพี่
- คนรตอย่างพี่ไม่มีค่า
- เป็นแฟนกับคนชั่ว ถึงนั่งหลับก็ส่งตุก
- จงโกรธอย่างผู้มีสติ อย่าโกรธอย่างผู้มีสติต่างค์
- เรากินเหล้าอย่าให้เหล้ากินเรา
- คู่ดวงคือเลขคณิต คู่ชีวิตคือคิให้หนัก
- ฆ่าไปนิกเพราะติดอีหนู
- คุณกำเน็คเสียชิกรับ ทับจะได้ไม่ท้อง
- บอกพ่อเถอะน้องว่าท้องกับพี่
- ถ้ารักพี่กรุณาช่วยค่าน้ำมันพี่ด้วย
- ชีวิตไม่ใช่เป๊ปซี่ มันจึงไม่ดีที่สุด
- พี่ไม่ใช่สไปรท์ พี่จึงไม่สดใสน่าฆ่า

6.4 การเล่นคำเล่นความเล่นสำนวนโวหาร ซึ่งมีอยู่มากมายในวรรณกรรม คนรต เนื้อหาจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ ชีวิต สังคม เศรษฐกิจ การทำงาน ตลอดจนกระทั่งเรื่องเพศ ซึ่งเป็นกลวิธีหนึ่งของการระบายอารมณ์ ความกดดันของคนรตออกมาในวิถีทางที่ไม่ได้ผิดไปจากกฎเกณฑ์ในสังคม ดังที่ปราโมทย์ เชาวศิลป์ กล่าวถึงการเล่นสำนวนโวหารว่าเป็น การ "ทำให้ Ego สามารถปล่อย แรงผลักดันของ Id ในระดับจิตไร้สำนึก และ Ego ก็จะมีสุขสบายขึ้นบ้าง เพราะการใช้สำนวนโวหารที่ถูกต้องตามกาลเทศะ และมารยาทของสังคมนั้นจะไม่ถูก Superego ลงโทษแต่อย่างใด"¹ การเล่นคำเล่นสำนวนโวหารในวรรณกรรมคนรตนี้ รวมไปถึง คำพวน และคำกำกวมด้วย ดังตัวอย่าง

- ตั้งเมีย ถึกว่าเมียทั้ง
- ชื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน

- หลงทางร้อยทาง คึกว่าหลงนางร้อยผู้
- ผู้คั่นทางขวา ชี้นั่งทางซ้าย
- น้ำใจหรือจะสู้น้ำเงิน
- ชาคเธอนั้นไม่สำคัญ ชาคน้ำมั้นที่ตองตาย
- ชาคนี้เองที่ไม่ว่า ชาคโซล่าที่ตายแน่
- แข่งซ้ายถูกคำ แข่งขวาถูกเตะ
- นายทุนหน้าบาน คนงานหน้าหมอง
- เห็นผิวทำสู เห็นผู้ทำฆ่าส
- รักตองลอง ท้องตองลา
- ขับเร็วนี้เองเสียว ขับช้านี้คนเดียวตองทน
- เจียมตัวก็มกอกระคุม นายทุนดูลมหายใจ

6.5 การเล่นสัมผัสคล้องจอง ทำให้เกิดเป็นท่วงทีลีลาจังหวะขึ้นมา ซึ่งเป็น การแสดงออกทางอารมณ์อย่างหนึ่งของมนุษย์ ดังที่ศรีเรือน แก้วกังวาล กล่าวว่า "มีผู้สังเกต ว่ามีปรากฏการณ์ธรรมชาติในการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ทั่วไปว่า ในยามเกิดอารมณ์สะเพีอนใจ คนทั้งหลายไม่ว่าอยู่ในระดับวัฒนธรรมต่ำ สูงเพียงใด มักแสดงพฤติกรรมออกด้วยกายวาจา มีท่วงทีเป็นจังหวะ (Rhythm)"¹ ทั้งนี้คนรณแสดงอารมณ์สะเพีอนใจของเขาในเรื่องต่าง ๆ ออกมาเป็นลีลาจังหวะ ทั้งในข้อความที่มีสัมผัสคล้องจองและในลักษณะคำประพันธ์ที่เป็นร้อย- กรอง ดังนี้

- สุขเมื่อเมา เศร้าเมื่อสร่าง
- หนีเถื่อน้อง ทองวันแพง
- สงสารคนขับ ปรับชะยี่สิบ
- ไปรคินหลัง ถ้ายังรัก
- ต้นเคื่อนเพื่อนหลาย ปลายเคื่อนเพื่อนหาย

¹ ศรีเรือน แก้วกังวาล จิตวิทยาฝ่ายภาษา หน้า 248

- ชีวิตไม่สิ้น ต้องค้นกันไป
- อยู่บ้านเมียก็ค่า ออกมาจ่าก็จับ
- มองนานไปนิด อย่าคิดว่าจับ
- ฆ่าสัฟไม่สิ้นคั๊บ ทำเป็นขับปากหน้า
- กู่ควงไม่ต้องถึก กู่ชีวิตคิดให้หนัก
- รถเป็นของท่าน แต่ค่าโดยสารเป็นของเรา
- ญวนตงไม่บุก ถ้าไม่บรรทุกไปให้มัน
- กลานยังกะเต่า พอแข่งเข้า เราโดนส่วด
- เชิงไปทั้งปี ทนใช้หนี้ ที่มีเมีย
- ขำระให้สิ้นแค้น แพนก็แพน แค้นนี้หว่า
- ขับแหลก แหกค่าน ขับผ่าน ชิงเต
- คลั่งรัก คลั่งรถ คลั่งเหลืออก ซกยาฆ่า
- หุ่นเทห์ เปย์เก่ง เบ่งน้อย ห้อยปริญญามารดาตาม
- ไกรชม ไกรชอบ ช่างเด็ก
- ไกรเชิด ไกรชิง ช่างเขา
- ไกรว่า ไกรบ่น ทนเอา
- ใจเรา ร่มเย็น เม็นหอ
- ยามเมื่อนั่ง สองแถว แจ่วโหล่น
- นั่งทุกที บ่นทุกที มีให้มัน
- เบรคแล้วจอด รีบแข่ง แย่งกัน
- บ่นทุกวัน นั่งทั้งปี ชีตูกเดียว

ขอภัยในความผิดพลาดของท่านด้วย

ด้วยความปรารถนาดี

จากกระเป๋

- ถ้าท่านมีความพอดี จะเป็นเศรษฐีในเรือนยาจก
- แต่ถ้าท่านเป็นคนงก ท่านจะเป็นยาจกในเรือนเศรษฐี

6.6 การเสนอวรรณกรรมในลักษณะที่ให้ความเข้าใจเพื่อความ
แปลกใหม่ และความพึงพอใจโดยการเสนอในรูปของภาษาอังกฤษ และลักษณะผสม คือข้อความ
ที่เป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษในข้อความเดียวกัน กับข้อความที่เขียนเป็นตัวอักษร และภาพ
ในข้อความเดียวกัน ดังตัวอย่าง

- Don't Kiss me
- King of the road
- Love me Love my Car
- Someone like you
- ที่รักของ convoy
- รักไม่ยุ่ง มุ่งแต่เรียน เขียนแต่ Love
- ชีวิตนี้ ไร้คู่
- คือนรับด้วยน้ำ จากไปด้วยน้ำ

6.7 การกล่าวลอย ๆ เป็นกลวิธีการระบายอารมณ์อย่างหนึ่งของกวี
ดังตัวอย่าง

- รัก
- ฟลุ๊ค
- เสง
- ค่วน
- ไก่หนุ่ม
- จีบจ้อย
- หุ่ยเพื่อนรัก
- พ่อปลาไหล

7. ลีลาจังหวะ

ลักษณะเด่นอีกอย่างหนึ่งของวรรณกรรมคนรถก็คือการมีเสียงสัมผัสคล้องจอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสัมผัสสระที่ทำให้เกิดการกระทบกระทั่งเป็นจังหวะที่มีความไพเราะรื่นหู

จากการศึกษาวรรณกรรมคนรถ ทำให้ทราบถึงลีลาจังหวะของวรรณกรรมคนรถ ว่ามีตั้งแต่ 2 จังหวะ 3 จังหวะ 4 จังหวะ และ 5 จังหวะ และพบว่าลีลาการส่งสัมผัสสระระหว่างจังหวะเช่นเดียวกับสัมผัสสระในบทหรือกรอนก็มีสัมผัสแบบ " คำเคียง " " คำแทรกเคียง " และ " คำแทรกเอก " เป็นส่วนใหญ่

ลักษณะลีลาจังหวะของวรรณกรรมคนรถมีดังนี้

7.1 วรรณกรรมคนรถที่มี 2 จังหวะ แบ่งเป็น

7.1.1 วรรณกรรมคนรถที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่งเท่ากับ

จำนวนพยางค์ในจังหวะที่สอง ก็มีช่วงจังหวะตั้งแต่ 2/2, 3/3, 4/4, 5/5, 6/6, 7/7 พยางค์ และมีลีลาการส่งสัมผัสสระระหว่างช่วงจังหวะดังนี้คือ พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่งส่งสัมผัสไปยังพยางค์แรก พยางค์ที่สอง พยางค์ที่สาม พยางค์ที่สี่ และพยางค์สุดท้ายในจังหวะที่สอง ค

7.1.1.1 วรรณกรรมคนรถที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่

เท่ากับจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สอง และมีลีลาการส่งสัมผัสสระระหว่างช่วงจังหวะจากสุดท้ายในจังหวะที่หนึ่งไปยังพยางค์แรกในจังหวะที่สอง ซึ่งเป็นลักษณะสัมผัสสระที่เรียงชิดกันสองคำ หรือเรียกว่า " คำเคียง " ดังตัวอย่าง

2/2* - ไกรทอง/ล่องใต้

- ขอรัก/สักนิค
- คินนี้/พี่เหงา
- ไกรหนอ/รอพี่
- พี่จำ/อย่าแซง
- แผนเรา/เขาคัง

* หมายถึงจำนวนพยางค์ในแต่ละช่วงจังหวะของวรรณกรรมคนรถ

3/3*

- พยาคเหงือ/เื่อลูก
- กินไมย่ง/มุ่งต่างาน
- ขอปเี/ทนีเมิยมา
- คนอกทก/ทักป่าชา
- ชาไปนิค/ผิคดวยหรือ
- เจ็บมัยนอง/ทองล้าวัง
- คเินจากท้า/ช้าจากพน
- ธาเ จินนัก/ตักมองว้าง
- ไดทุกวัน/...จิ
- ทับไมร้อง/ทองไมรับ
- ไปเสิยนา/มาเสิยเมีย
- พอพีมอง/นองทำเมิน
- พีทำทอง/นองทำแ้ง
- พเราะพีเลอ/เอจึงทอง
- รออีกฎ/พียังจน
- รักกเา/เมากีชอบ
- รักคนมอง/...จองคนสวย
- รักทองลอง/ทองคองลา
- รักไมย่ง/มุ่งต่างาน
- รักไมย่ง/มุ่งจับไก
- รักไมย่ง/มุ่งต่เียว
- รักหนุจริง/ทังเมียนะ
- ลูกขนแน/แนอำนาจ
- สวยเตรูบ/จูบไมหอม

* หมายถึงจำนวนพยางค์ในแต่ละช่วงจังหวะของวรรณกรรมคนรถ

- สุขเมื่อเมา/เศร้าเมื่อสร้าง
- หนีเงาะน้อง/ทองมันแพง
- หนีม่อางทอง/มองหาแฟน
- ชัยไ้จ้อ/...ขอลงก่อน
- 4/4 - ซับชีควายเหล็ก/เหล็กไม่ถูก
- ชื่อกินไม่หมด/คดกินไม่นาน
- คันเคื่อนเพื่อนหลาย/ปลายเคื่อนเพื่อนชาย
- บุญแล้วทุนหัว/ผู้วเป็นคนรถ
- รักหลอกไม่ว่า/อย่าหลอกซึ้นฟรี
- สงสารคนซึบ/ปรับชะ 20
- เห็นพี่ไม่ดี/มีใหมไปเลย
- 5/5 - จ้างพี่ไม่ซึด/เป็ดพี่ไม่กลว
- ถ้าคิดจะเปลี่ยนใจ/ไปกับผมคิดว่า

7.1.1.2 วรรณกรรมคนรตที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่ง

เท่ากับจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สอง และมีลีลาการส่งสัมผัสสระระหว่างช่วงจังหวะจากพยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่ง ไปยังพยางค์ที่สองในจังหวะที่สอง ซึ่งเป็นลักษณะสัมผัสที่มีคำหรือพยางค์อื่นมาแทรกหรือคั่นกลางระหว่างคำสัมผัส 1 คำ หรือ 1 พยางค์ เรียกว่า " คำแทรกเคียง "

ดังตัวอย่าง

- 3/3 -- เขารักเรา/หรือเปล่าหนอ
- จบ ป.4/ไม่มีเสน
- ชีวคนี้/ไม่มีเรอ
- โปรคคินหลัง/ถ้ายังรัก
- พี่มันจน/จิงทนซบ
- พี่มาช้า/เพราะมีาคิด
- พี่เมาแ่น/เพราะแพนลืม

4/4

- อย่างอน^นก/^กที่รักจำ
- ^กพี่เสียน^า/เพราะชา^ล
- รักแล้ว^กเ^อ/เพราะเธอ^ดวง
- อยู่กับ^กพี่/^กไม่มี^ค
- ^เเอ็นดู^ขเขา/^เเอ็น^รเรา^ชาค
- ^ขับ^ช่า^สัก^นิ^ด/^ขี^วิ^ทป^ลอ^คม^ย
- ^ขับ^ร็ว^ก็ว^า/^ขับ^ช่า^ก็^ไ
- ^ขาค^เเธอ^{ที่}เ^ร้า/^ขาค^เหล^{้า}พี่^เย^เ
- ^คน^สว^ยอ^ย่า^มอ^ง/^คเ^นห^อง^{มา}เ^ยอะ
- ^คาร^มเ^ป็น^ค่อ/^คร[ุ]ป^หล^อเ^ป็น^รอ^ง
- ^คิ^วย^{ัง}ไม่^หอ/^คิ^วร^อไป^กอ^น
- ^จะ^รัก^หัง^ที่/^จ้อง^{มี}จ^{ัง}ห^ะ
- ^ชี^วิ^ทไม่^สั้น/^ช้อง^กั^นกัน^{ไป}
- ^แง^ข่า^ยด[ุ]ก^ค่า/^แง^ขว^าด[ุ]ก^เตะ
- ^{ถ้า}รัก^{พี่}จ^{ริง}/^{ถ้า}ว^{ัง}ตาม^รด
- ^{ถ้า}รู้^สัก^นิ^ด/^{ถ้า}ก[ิ]จ^ะร^{ัก}
- ^{น้อง}ล[ื]ม^หก^ลอ/^{น้อง}ร^ดท[ั]ว^{ร์}
- ^{นาย}ท^นหน้า^บาน/^นง^าน^{หน้า}ม^อง
- ^{บอก}พ่อ^เอะ^{น้อง}/^บอ^{ว่า}ห^อง^{กับ}พี่
- ^{เปลี่ยน} พ.ศ.ใหม่/^{เปลี่ยน}ใจ^{หรือ}ยัง
- ^{ปาก}เ^{หม}็น^อม^ยา/^{ปาก}ห^มว^อม^คิน
- ^{ผู้}ค[ิ]ว^{ัง}ข^วา/^{ผู้}ช^{่า}ว^{ัง}ช^{่า}ย
- ^{มอง}ตา^ก็^{รู้}/^เจ^{้า}ช[ู]อยู่^{แล้ว}
- ^เมา^เหล^{้า}เส^{ีย}ห^ลก/^เมา^รัก^{เส}ีย^{ใจ}
- ^{มี}ถู^กก^วน^คว/^{มี}ห^วก^วน^คิน

5/5

- เมียดีเหมือนแม่/เมียแย่เหมือนหมา
- เมื่อก่อนเรียกพี่/เดี๋ยวนี้เรียกอ้าย
- ไม่ได้พบหน้า/ก็พาคิดถึง
- ร้อยล้นฟังได้/ร้อยใจฟังยาก
- เสียรักเพราะจน/เสียคนเพราะโสด
- เห็นผิวทำสู/เห็นขี้ทำขำ
- การเมืองที่ไม่ยุ่ง/การเมืองที่ไม่ขาด
- กินยาคุมมะน้อง/มีท้องอย่าโทษพี่
- ขี้บไม่มีระวาง/ตะรางจะถามเอา
- ขี้บเร็วคนแก่ดำ/ขี้บช้าจึกโก่งแข็ง
- คนจัญไรยื่นหน้า/คนบ้านั่นมันโค
- คนสวยช่วยยืมที/ตัวพี่จะหลับใน
- ความงามไม่คงที่/ความดีตลอดกาล
- คุมกำเนิดมะน้อง/มีท้องจะหนักกรด
- โคราชลูกแม่โม/คนโตต้องฉลาม
- จุดแรกคือการพบ/จุดจบคือการจาก
- ดอกไม้ยังเปลี่ยนสี/นารียอมเปลี่ยนใจ
- ดินผีที่ว่าแน่/ยังแพ้ยมบาล
- น้ำมันพอหาได้/น้ำใจหายาก
- ผลใจจนเสียคน/ผลตุนจนเสียตัว
- มีเงินนับเป็นน้อง/มีทองนับเป็นเมีย
- เรียนไปก็ไร้ค่า/ตายทำก็ล้มเหลว
- เรื่องเงินผมรู้จัก/เรื่องรักผมไม่สน
- อยู่บ้านเมียก็ค่า/ออกมาจ่าก็จับ
- หลงทางยังหาเจอ/หลงเซ่อซีเห่ลือหน
- หล่อนชั่วเพราะยากจน/หล่อนกตัญเพราะลืมน

- 6/6 -- ขับรถยังมีวันพัก/ขับรักไม่มีวันพบ
 - ขับเร็วได้นอนป่าช้า/ขับช้าได้นอนกอดเมีย

7.1.1.3 วรรณกรรมคนรถที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่ง

เท่ากับจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สอง และมีลีลาการส่งสัมผัสระหว่างช่วงจังหวะจากพยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่ง ไปยังพยางค์ที่สามในจังหวะที่สอง ซึ่งเป็นลักษณะสัมผัสที่มีคำหรือพยางค์อื่นมาแทรกหรือคั่นกลางระหว่างคำสัมผัส 2 คำหรือ 2 พยางค์ เรียกว่า "คำแทรกแฉก"

ดังตัวอย่าง

- 5/5 - เบี้ยเลี้ยงพี่ขอ/เงินเคื่อนรอกก่อน
 - สิบสี่เสี้ยว ๗/ไม้เคยเหี่ยวตาย
 - ข้าวเข้าที่คงอด/เพราะคำรถถูกเบี่ยว
 - ชีวิตราคาแพง/อย่าคิคแข่งทางไค้ง
 - ถ้าน้องเลิกตอแหล/จะให้แม่มาขอ
 - ผ่อนคันเรงอีกนิด/ต่อชีวิตอีกนาน
 - ยาวพิชเขาว่าร้าย/แต่ยังพายพิชรัก
 - เวลากินที่ป้อน/เวลานอนที่ปล้ำ
- 6/6 - กระเียบเข้าไปอีกนิด/ต่อชีวิตให้รถเมล์
 - กลัวยาม้าจะไม่ทน/กลัวางคนมารีดไถ
 - กางเกยินสี่ถูกใส์/คือเหงื่อไคลของพ่อแม่
 - ขอเขยิบเข้ามาทนอย/ไม่ต้องคอยกับกระเป้า
 - ขายตัวมั่วรุ่งเศส/โรงแรมเกรชย้ายยังเห็น
 - คุณซึนรถเราคี่ใจ/คุณลงไปเราคิดถึง
 - สาวุชน้ำใจดี/สามคก็นิ่งชิดใน
 - อดีทนั้นไม่สำคัญ/ปัจจุบันฉันรักเธอ
- 7/7 - ขับรถช้า ๗ ถนอมชีพ/ขับรับชีพอาจสลาย
 - ผู้ชายไม่ให้เลขคนิด/อย่าไปคิดให้เบลีองสมอง

7.1.1.4 วรรณกรรมคนรักที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่ง

เท่ากับจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สอง และมีลีลาการส่งสัมผัสสระระหว่างช่วงจังหวะ จากพยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่ง ไปยังพยางค์ที่สี่ในจังหวะที่สอง ดังตัวอย่าง

- ขอไปทีรับพี่/เพราะเวลามีน้อย
- คนเก่งกว่าเอ็งยังมี/แต่ไปเมืองผีหมดแล้ว
- ชีวิตไม่ใช่ใบขี้/มันจึงไม่ดีที่สุด

7.1.1.5 วรรณกรรมคนรักที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่ง

เท่ากับจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สอง และมีลีลาการส่งสัมผัสสระระหว่างช่วงจังหวะจากพยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่ง ไปยังพยางค์สุดท้ายในจังหวะที่สอง ดังตัวอย่าง

- หย่าเมียไม่เสียคาย/หย่าเหล้าสีเนาตาย
- ชีวิตไม่สั้นดองค้นไป/ชีวิตไม่ด้นกี่สนใจ
- ทำดีได้คี่มีที่ไหน/ทำชั่วได้คี่มีกมไป

7.1.2 วรรณกรรมคนรักที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่ง มากกว่า

จำนวนพยางค์ในจังหวะที่สองตั้งแต่ 1 พยางค์ 2 พยางค์ และ 3 พยางค์ คือมีช่วงจังหวะตั้งแต่ 3/2, 5/4, 6/5, 7/6, 8/7, 5/3, 6/4, 8/6, 9/7, 6/3, 7/4, และ 8/5 พยางค์ และมีลีลาการส่งสัมผัสสระระหว่างช่วงจังหวะ ดังนี้คือ พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่งส่งสัมผัสไปยังพยางค์แรก พยางค์ที่สอง และพยางค์ที่สาม ในจังหวะที่สอง ดังนี้

7.1.2.1 วรรณกรรมคนรักที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่ง

มากกว่าจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สองอยู่ 1 พยางค์ และมีลีลาการส่งสัมผัสระหว่างช่วงจังหวะ ดังนี้

7.1.2.1.1 พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่งส่ง

สัมผัสไปยังพยางค์แรกในจังหวะที่สอง เป็นลักษณะสัมผัสที่เรียงชิดกัน 2 คำ หรือเรียกว่า "คำเคียง" ดังตัวอย่าง

- 3/2 - กระต่ายน้อย/คอยน้อง
- คนโคราช/ขาดเเงิน
- ทำไงคี่/พู่เงา

- ที่รักจำ/อย่าแข่ง
- ประทุเสีย/เมียสั่ง
- 4/3 - การมเป็นต่อ/หล่อเป็นรอง
- ตามมาเกิดน้อง/ทองมันแพง
- ผู้หญิงไม่ย่ง/มุงแต่งงาน
- 5/6 - อย่าเอาความโสกา/มาแลกน้ำมัน
- 6/5 - คุณกำเนืตเสียสิรับ/ทับจะได้ไม่ต้อง

7.1.2.1.2 พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่ง ส่งสัมผัส

ไปยังพยางค์ที่สองในจังหวะที่สอง เป็นลักษณะสัมผัสที่มีคำหรือพยางค์อื่นมาแทรกกลาง 1 คำ หรือ 1 พยางค์ เรียกว่า "คำแทรกเฉียง" ดังตัวอย่าง

- 4/3 - คนรถอย่างพี่/ไม่มีคำ
- ถ้ารักน้องจริง/ต้องทั้งเมีย
- ไทุทุระทับ/ประทับใจ
- 5/4 - ขับเรวถึงป่าช้า/กินม้าถึงตาย
- ชีวิตจะช้านัก/ถ้ารักเด็กทาย
- ชีวิตราคาแพง/อย่าแพงทางไคง
- 8/7 - ชีวิตผากไวกับพวงมาลัย/ควงใจผากไวกับน้องแกว
- ชีวิตผากไวกับพวงมาลัย/ควงใจผากไวกับเมียรัก

7.1.2.1.3 พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่งส่ง

สัมผัสไปยังพยางค์ที่สามในจังหวะที่สอง เป็นลักษณะสัมผัสที่มีคำหรือพยางค์อื่นมาแทรกกลาง 2 คำ หรือ 2 พยางค์ เรียกว่า "คำแทรกแอก" ดังตัวอย่าง

- 5/4 - คืนผีที่ว่าแน่/ไม่เคยแก่ทาย
- 6/5 - ขับรถไม่รังแกไคร/คือน้ำใจสิบส้อ
- พอมีเงินรียกพี่ชา/หมดเจนตรารียก...ไ้อ...

- 7/6 - คนที่แม่กว่าท่านยังมี/แต่ตอนนี้อยู่ในหลุม
 - อย่าคิดว่าเธอสวยเลิศเลอ/สวยกว่าเธอ 20 บาท
- 8/7 - รักของน้องเหมือนใบทองหล่อซี่/รักของพี่เหมือนซี่ลอยน้ำ
 - อันนารีไม่ใช่เลขคณิต/อย่าไปคิดให้หนักสมอง

7.1.2.1.4 พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่งส่ง

สัมผัสไปยังพยางค์ที่สี่ ในจังหวะที่สอง ซึ่งมีเพียงเล็กน้อย ดังนี้

- 6/5 - ขอภัยที่ข้า/เพราะรถชรา^๑มาก
- 7/6 - ประหยัคไฟวันละยุด/ช่วยเสริมธุรกิจเป็นล้าน

7.1.2.2 วรรณกรรมคนรถที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่งมากกว่าจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สองอยู่ 2 พยางค์ มีอยู่จำนวนไม่มากนัก และมีลีลาการส่งสัมผัสระหว่างช่วงจังหวะ ดังนี้

7.1.2.2.1 พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่ง

ส่งสัมผัสไปยังพยางค์แรกในจังหวะที่สอง เป็นลักษณะสัมผัสที่เรียงชิดกัน 2 คำ ซึ่งเรียกว่า " คำเคียง " ดังตัวอย่าง

- 5/3 - คนขับรถเมล์^๑ขาว/สาวไม่สนใจ
 - ไปกับพี่เด็กน้อง/ของมันแพง
 - ไม่มีใครรักเรา/เท่าพ่อแม่

7.1.2.2.2 พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่ง

ส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่สองในจังหวะที่สอง เป็นลักษณะสัมผัสที่มีคำหรือพยางค์อื่นมาแทรกกลาง 1 คำหรือ 1 พยางค์ เรียกว่า " คำแทรกเคียง " ดังตัวอย่าง

- 5/3 - คีนผีที่แม่^๑ฯ/ไม่แก่ตาย
 - พี่ไม่ใช่คนขาส/แต่ขี้ยา
 6/4 - อย่าใช้สายตาเข็/มองพี่ชื่อน้อง
 - หญิงคนหนึ่งในดวงใจ/ผิวไปขาว
 9/7 - อนาคตฝากไว้กับพวงมาลัย/ดวงใจฝากไว้กับน้องแก้ว

7.1.2.2.3 พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่ง ส่ง

สัมผัสไปยังพยางค์ที่สามในจังหวะที่สอง เป็นลักษณะสัมผัสที่มีคำหรือพยางค์อื่นมาแทรกกลาง

2 คำหรือ 2 พยางค์ เรียกว่า " คำแทรกแซง " ดังนี้

- 6/4 - เจ็กทิ้งน้องไปเป็นเมีย/พี่ก็เสียใจ
- 9/7 - อันนารีไมตรีเท่าเลขคณิต/อย่าไปคิดให้เปลืองสมอง

7.1.2.3 วรรณกรรมกวีที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่ง

มากกว่าจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สองอยู่ 3 พยางค์ มีจำนวนเพียงเล็กน้อย และมีลีลาการส่งสัมผัสระหว่างช่วงจังหวะแบบ " คำเคียง " และ " คำแทรกเคียง " ดังตัวอย่าง

- 6/3 - หนีไปกับพี่เดอะน้อง/ทองมันแพง
- 8/5 - ช่วงโชติชัชวาลย์บ้านทะเลไร้/ไอ้โสน้ำมันไทย
- 7/4 - เรียนไปทำไมได้ปวดหัว/มีผู้ดีกว่า

7.1.3 วรรณกรรมกวีที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่ง น้อยกว่า

จำนวนพยางค์ในจังหวะที่สอง ตั้งแต่ 1 พยางค์, 2 พยางค์, 3 พยางค์ และ 4 พยางค์
คือ มีช่วงจังหวะตั้งแต่ 2/3, 3/4, 4/5, 5/6, 6/7, 7/8, 2/4, 3/5, 4/6, 5/7, 5/8, 7/9, 8/10, 2/5, 3/6, 4/7, 2/6, 3/7, และ 4/8 พยางค์ และมีลีลาการส่งสัมผัสระหว่างช่วงจังหวะดังนี้คือ พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่งส่งสัมผัสไปยังพยางค์แรก พยางค์ที่สอง พยางค์ที่สาม พยางค์ที่สี่ และพยางค์ที่ห้า ในจังหวะที่สอง ดังนี้

7.1.3.1 วรรณกรรมกวีที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่ง

น้อยกว่าจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สองอยู่ 1 พยางค์ และมีลีลาการส่งสัมผัสระหว่างช่วงจังหวะ ดังนี้

7.1.3.1.1 พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่ง

ส่งสัมผัสไปยังพยางค์แรกในจังหวะที่สอง เป็นสัมผัสที่เรียงติดกันหรือเรียกว่า " คำเคียง " ดังตัวอย่าง

- 2/3 - กินเหล้า/เล้าความช้า
- ของแท้/แท้หรือน้อง
- เงินตรา/พาที่จร

- เจอแข่ง/แข่งไม่สน
- ซำนัก/รัก ขอ ลง
- ซำนัก/มักจะหอง
- พบรัก/นักเรียนสาว
- พี่จำ/อย่าขับเร็ว
- มีเพื่อน/เหมือนไม่มี
- ไม่บ่น/ทนลูกเคียว
- ไม่สน/คนหลายใจ
- รักนี้/มีแต่ทนอง
- วันนี้/ขี้เกียจหล่อ
- อย่าช้า/ถ้ารักพี่
- หยาดเหงื่อ/เพื่อน้องเมีย
- หัวใจ/ไม่เคยว่าง

3/4

- ยุคนี้/พี่ว่าสำคัญ
- น้อยใจนัก/รักพี่สลาย
- ประทุเสีย/เมียไม่ให้แก้
- เพราะมันจน/คนจึงไม่แล
- รักกับพี่/มีรถให้นั่ง
- รักก็เอา/เมาก็ไม่ วัน
- รักของเธอ/ผลเป็นไม่ได้
- รักของพี่/มีแต่ขาดทุน
- รักครั้งนี้/ขี้ขอหึง ทวน
- รักไม่ยุ่ง/มุ่งแต่สืบพันธุ์
- ลืมหัวใจ/ไว้บนรถหัวร

4/5

- ทวนไปกับล้อ/ห้อยไปกับคี่เชล
- อยากนั่งรถฟรี/มีผู้รบรรทุก

- 5/6 - เชื้อกกันด้วยคันเร่ง/เก้งแต่ไหนใจไม่แกร
 - พี่ไม่ใช่เป็นพี่/พี่จึงไม่ดีที่สุด
 - เกียรตินี้ช้าถือ/หรือกระบือที่ผ่านเรียก

7.1.3.1.2 พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่ง

ส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่สองในจังหวะที่สอง เป็นลักษณะสัมผัสที่มีคำหรือพยางค์อื่นมาแทรกกลาง

1 คำ หรือ 1 พยางค์ เรียก " คำแทรกเคียง " ดังตัวอย่าง

- 2/3 - ชาคนนาง/เพียงอย่างเดียว
 - ชับแหลก/แล้วแตกไค้ง
 - ไกรทนอ/จะรอหา
 - งานเคิน/ถ้าเงินดี
 - เจ็บแก้น/เพราะแสนรัก
 - ถึงขั้ว/ก็ฝัวเธอ
 - โทษที่/วันนี้เมา
 - พบรัก/เมื่อพักรด
 - พี่ช้า/เพราะกำได้ยว
 - ฆ่าช้า/เพราะมีาหมค
 - เมียมาก/จะยากจน
 - รอนเอง/ถึงสองยาม
 - รักเกา/ที่เขาลืม
 - รักคอก/จึงพลอกเล่น
 - รักเ้า/จนแก่ตาย
 - รักนเอง/จนทองแ้ง
 - รักพี่/ห้ามมีลูก
 - เลอคพี่/ไม่มีบวก
 - สุขใจ/ยามโกลีเธอ
 - หมั้นไมล์/แกใจเอม

- หล่อนข้าส/เพราะยาคุม
- สองเต้/พเนจร
- 3/4 - กลัวแล้วจ้/พ่อตาเป็นโตะ
- ขับไม้ดี/เพราะหนี้รถเมล์
- ขึ้นรถไฟ/ไม่มีวันคำ
- จริงอย่างว่า/แม่คิ้วโกหก
- จอตสวย ๗ /อาทนายจะลง
- ข้าไปนิค/เพราะติดอีหนู
- ชีวิตนี้/ไม่มีสบาย
- เชื่อผู้หญิง/เชื่อลิงคิกว่า
- แข่งไม่ว่า/ปากท้าวคำแม่
- ไถเหลือล้น/หน้าท่นเหลือหลาย
- เบียดกันนิค/จงกิดอกภัย
- ยืมสัณนิค/หากกิดจะรัก
- รักคนเมา/เลยเสร้านี้ทั้งปี
- รักผู้ชาย/รักควายคึกว่า
- รักสิบสี่/ห้องรอสามทุ่ม
- เรียนนะน้อง/อย่าหึงก่อนจบ
- อย่าเลือกแข่ง/ไฟแดงเห็นไหม
- อาชีพนี/ยังมีคนหยัน
- หนุ่มใจง่าย/หลานชายคุณย่า
- หลานลุงเมา/ไม่เอาแล้วรัก
- 4/5 - ขับเร็วจึ่งว่า/ขับช้าดิสโก้บ้าน
- ขึ้นไว ๗ น้อง/พี่ต้องทำเวลา
- 4/5 - ถูกทีละสิบ/มูมิมทีละพัน
- นักขับที่ดี/ควรมีมารยาท

- ยากอย่างช้า/ออกฟ้ายังสะอื้น
- ที่หันไม่ร้อง/ที่ห้อยจะให้รับ
- รักลงก็หนี/รักจริงคือเหล้าขาว
- ส่าสอนทางเพช/ต้นเหตุคามโรค
- ฉิบหายไม่ว่า/ถ้าช้าจะบรรทุก
- 5/6 - จบ ป.4 เงินก็/จบ ตรี พรุ่งนี้ค่อยมา
- เธอช้าสเพราะยาคุม/เธอ กลืนเพราะยา (ไม่) ขับ
- พี่ไม่มีคาวา/ขวัญตาก็ เฝื่อนหน้าหนี
- รักก็รับมีหัว/รัก ชั่วอยู่ตัดคน เคี้ยว
- 7/8 - ช่าง พิศ ถือ พลัง ของ อุ/ตัว ถือ พลัง แห่ง ชีวิต

7.1.3.1.3 พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่ง

ส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่สามในจังหวะที่สอง เป็นลักษณะสัมผัสที่มีคำหรือพยางค์ขึ้นมาแทรกกลาง

2 คำ หรือ 2 พยางค์ เรียก " คำแทรกแถม " ดังตัวอย่าง

- 3/4 - ผมไม่ ช้าส/แต่ ลูก บ้า เยอะ
- พี่ไม่ ช้าส/เพราะ โซ ล่า แพง
- พี่ว่าง นัก/น้อง เมีย รัก ตาย
- ลืม ปาก ว่า/ไม่ เท่า ตา เห็น
- 5/6 - กลั ขม ยาม เหนื ย อ่อน/ไป พัก ผ่อน ที่ วัด อุดม พร
- กา มา ถือ ขำ ฉั้น/เ ส โร อื่น คือ อ พ
- เก็บ เงิน ไว้ ใช้ จ่าย/แต่ แม่ ขาย ขา บ ลูก เขม
- ชน ช้า ว เข้า โรง สี/ผ่อน ส่ง ที่ ซื้อ สอง แถว
- ขอ ชน แต่ ข้าม แดน/ที่ รัก แดน ก็ เอา กัน นี้
- ขับ รถ ระ วัง คน/ข้าม ถนน ระ วัง รถ
- ซื้อ ข้าว คอม พิว เตอร์/พวก บ้า เพื่อ เพื่อ ส ไ ตรี ร์
- ชุด ทอง ที่ อา ห รับ/จะ นั่ง กับ หลุม ฝัง ศพ

- เขาว่าเธอตั้งห้อง/ที่ต้องรองว่าต้องแห้ง
- เซ็นรถยามเครื่องดับ/ชนแล้วทับดับเครื่องนี้
- คนก็มีสิ่งจะ/เหมือนมีพระอยู่ในใจ
- ครรภน้องพองแล้วสวย/อิสารวณนั้นของใคร
- เครื่องที่สืบแรงมีา/เครื่องน้องยามีาก็ตัว
- โครมเดียวนั้นถึงดับ/คะนองขับกับไซเวย์
- จนนักรักสืบสื่อ/ไม่ต้องง้อพวกกรกแกง
- ถูกเงินเรียกสายตรวจ/พวกตะกวลจะไ้เช็ด
- ชายหนึ่งคือควงใจ/ชายทัวไปคือยาพิษ
- ซุงผมถูกภพหมาย/คนที่ขายคือ ส.ส.
- เช่นแมงสกยีสืบ/คึกว่ารูปใบขมขี้
- เค็กคีเราะครรถ่า/ครรถายท่าเราะค่าเค็ก
- เป็นแพนกับคนขับ/ถึงนิ่งหลยก็ส่งถูก
- รักแ่คือแม่ช้า/รองลงมาคือน้องเมีย
- รักแ่คือเมียช้า/รองลงมาคือแม่โขง
- สมมองมีวิถิต/ใช้ชีวิตให้ถูกทาง
- อคิตไม่สำคัญ/ปัจจุบันจันรักเธอ
- 6/9 - ซึนรถเมลไม่เสียเกียรติ/แ๊ะจะเบียกก็ทนเอาทนอย
- ชีวิตผากไ้กับรถ/อนาคตผากไ้กับบ้อง
- บันไคไม่ไ้ชายหาด/มีโอกาสไปรถเคินในถ้วย
- เมื่อวานก็คุสวยดี/แแต่วันนี้สวยกว่าเมื่อวาน
- อยำมองคนไม่มีค่า/แ๊ะแต่หมายังทำถูกซึน

7.1.3.1.4 พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่ง

ส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่สี่ หรือพยางค์ห้าในจังหวะที่สอง ดังตัวอย่าง

- 4/5 - หยาคเหงอทุกหยด/เื่ออนาคตลก
- 5/6 - ผอนกันร่งอกนิค/จะคอชีวิตอกนาน

- 6/7 - ชี้อยู่กะปลาหูนี้/แล้วมาทะเลนี้ว่า เชื้อ
 - สิ่งสัมผัสคือเงินตรา/ยกปรารภนาคือดวงใจ
 - อายุครูไม่รู้วิชา/อายุภรรยาไม่ได้บุตร
- 7/8 - คำพ่อคำแม่ยังนำทบท/คำเมียที่เคารทบทไม่ได้
 - คำพ่อคำแม่ยังพอกทบท/คำเมียที่เคารทบทไม่ได้

7.1.3.2 วรรณกรรมคนรที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่ง

น้อยกว่าจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สองอยู่ 2 พยางค์ และมีลีลาการส่งสัมผัสระหว่างช่วง
 จังหวะ ดังนี้

7.1.3.2.1 พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่ง

ส่งสัมผัสไปยังพยางค์แรกในจังหวะที่สอง เป็นสัมผัสที่เรียงชิดกัน หรือเรียกว่า " คำเคียง "

ดังตัวอย่าง

- 2/4 - เห็นรัก/หนักกว่าเห็นรถ
 - ความรัก/มักอยู่ที่เงิน
 - ถึงแก่/แต่แรงยังดี
 - พ่อจำ/อย่าขับรถเร็ว
 - ผาใจ/ไว้กับสายลม
 - ลูกสอง/น้องก็ยังสวย
 - สิบสี่/รอเลือกผู้แทน
- 4/6 - เรือล่มในหนอง/ทองอยู่ในโรงจำนำ
- 5/7 - ขาค้นองไฟไม่ว่า/ถ้าขาดยาฆ่าไฟทองแย
 - เลยสีห่มไปนิค/คิดคำนมลูกอีก 1 บาท

7.1.3.2.2 พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่ง

ส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่สองในจังหวะที่สอง เป็นสัมผัสที่มีคำหรือพยางค์มาแทรกกลาง 1 คำ
 หรือ 1 พยางค์ เรียกว่า " คำแทรกเคียง " ดังตัวอย่าง

- 2/4 - ไกรหนอ/จะรอสองแถว
 - ไกรหนอ/จะหล่อเห่าไฟ

- จดแม่/ใช้แม่เธอหวง
 - ตื่นผี/ก็มีหัวใจ
 - น้องจำ/พี่มารับแล้ว
 - น้องซ้าส์/ทว่าพี่แซว
 - รักแท้/ยอมแพ้แม่โขง
 - ลืมตา/แต่อย่าลืมตัว
- 3/5
- ขอโทษที่/ไม่มีเวลาจ้อ
 - เขากับฉัน/ต่างกันที่ตรงไหน
 - คนหรือนี้/คนผีก็ไม่บอก
 - กันไหนซ้าส์/บอกมาช้าขอแข่ง
 - ซ้าส์กนิค/ขี้วิดจะปลดคบย
 - ไม่เอาน่า/...พี่จำอย่าปิดไฟ
 - ยืมอีกที/แล้วจะไปส่ง
 - รักของพี่/ไม่มีเวลาพัก
 - อาชีนี้/คนคงเห็นใจ
 - ใช้คนกรอก/มาบอกว่าตื่นผี
- 4/6
- ขับเร็วน้องว่า/ขับซ้านิคเดียวน้องปม
 - ขึ้นคอมต่อไป/หัวใจคงซาครอน ๑
 - เช็กแล้วอีหน/ตามผู้ขึ้นรถบรทุก
 - เจ็บแล้วห้องจำ/ฉันซ้าเพราะเป็นส่วเธอ
 - รวยจนสิ้นฟ้า/ตายทว่าเอาไปไม่ได้
 - รักกันไว้เถิด/เราเกิดร่วมมรดเคียวกัน
 - รักหน่มอย่างสม/อุคมไปควยโปรคิน
 - เสร็จกิจปิดไฟ/ช่วยไทยประหยคน้ำมัน
- 5/7
- กุหลานยอมเปลี่ยนสี/สทรีหรือจะไม่เปลี่ยนใจ

- ถูกผิดตามผู้หมวด/กัณฑ์ตรวจเข้าตรวจสำนวน
- พิชิตในหน่วยรบ/ชยันให้คนมีลูกด้วย

7.1.3.2.3 พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่ง

ส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่สามในจังหวะที่สอง เป็นลักษณะสัมผัสที่มีคำหรือพยางค์อื่นมาแทรกกลาง

2 คำ หรือ 2 พยางค์ เรียกว่า " คำแทรกแถม " ดังตัวอย่าง

2/4	- เม <u>ตา</u> ย/ <u>คึก</u> ว่า <u>พ</u> ย <u>รัก</u>
3/5	- <u>เด็ก</u> มัน <u>ยั่ว</u> / <u>เลย</u> หลวม <u>ตัว</u> ไป <u>หน่วย</u>
	- <u>แต่ง</u> เด็ก <u>น้อง</u> / <u>จะ</u> ได้ <u>ท้อง</u> พัน <u>ใจ</u>
	- <u>รัก</u> สืบล้อ/ <u>ไม่</u> ต้อง <u>ง้อ</u> สืบล้อ
	- <u>ว่าง</u> เสมอ/ <u>สำหรับ</u> เธอที่ <u>รัก</u>
	- <u>อย่า</u> มึน <u>นัก</u> / <u>เที่ยว</u> ลื <u>มรัก</u> ตอน <u>ลง</u>
	- <u>ขอ</u> ภัย/ <u>ผม</u> น้อง <u>ใหม่</u> ทาง <u>หลวง</u>
	- <u>ชก</u> นอก <u>เกม</u> / <u>ก็</u> แค่ <u>เคลม</u> เมีย <u>มัน</u>
4/6	- <u>กระ</u> เด <u>ิบ</u> อีก <u>นิด</u> / <u>ต่อ</u> ชีวิตให้ <u>คน</u> ร <u>ถ</u>
	- <u>ขอ</u> แข่ง <u>สัก</u> นิด/ <u>โปร</u> ค <u>อย่า</u> ค <u>ิด</u> ว่า <u>ห</u> ว <u>าด</u> เล <u>ี้ยว</u>
	- <u>ฆ่า</u> ล้าง <u>ลูก</u> ส <u>ู้</u> / <u>เลือก</u> มา <u>จ</u> บ <u>กระ</u> บ <u>ะ</u> หล <u>ั่ง</u>
	- <u>ข้า</u> ส <u>แต่</u> สร้าง <u>สร</u> ร <u>ค์</u> / <u>สร้าง</u> ความ <u>มั่น</u> ส <u>ู่</u> ให <u>้อ</u> าร <u>ม</u> ณ <u>์</u>
	- <u>มี</u> ผู้ <u>คน</u> ร <u>ถ</u> / <u>อน</u> า <u>ค</u> ต <u>มี</u> เม <u>ีย</u> น <u>้อย</u>
	- <u>อยู่</u> อย่าง <u>สงบ</u> / <u>คึก</u> ว <u>่า</u> ร <u>บ</u> ด้วย <u>ปาก</u>
	- <u>รัก</u> ใน <u>วัย</u> ร <u>เรียน</u> / <u>เหมือน</u> จุด <u>เทียน</u> ใน <u>ห</u> า <u>ญ</u>
5/7	- <u>ใช้</u> ชีวิต <u>ปลด</u> ก <u>ัย</u> / <u>ต้อง</u> ม <u>ั่น</u> ใจ <u>ก</u> ว <u>่า</u> จ <u>ร</u> า <u>จ</u> ร
	- <u>พี่</u> ไม่ <u>ใช่</u> ส <u>ไ</u> ปร <u>ท์</u> / <u>ที่</u> จ <u>ึง</u> ไม่ <u>ส</u> ค <u>ไ</u> ส <u>า</u> บ <u>ช</u> ่า
	- <u>เรียน</u> ค <u>ิ</u> เพราะ <u>คร</u> ุ <u>ค่า</u> / <u>คร</u> ุ <u>ต</u> าย <u>ห</u> ่า <u>เพราะ</u> ค <u>่า</u> น <u>ัก</u> ร <u>เรียน</u>
	- <u>หนึ่ง</u> น <u>ึ่ง</u> ใน <u>ค</u> ว <u>ง</u> ใจ/ <u>หนึ่ง</u> ท <u>ัว</u> ไป <u>ก</u> ำ <u>ไร</u> ชีวิต
6/8	- <u>จา</u> ระ <u>บี</u> เ <u>น</u> บ <u>ทะ</u> ล <u>ัก</u> / <u>น</u> า <u>ย</u> ใจ <u>ยั</u> ก <u>ษ์</u> ให้ <u>ผ</u> ม <u>พ</u> ก <u>ษ์</u> ย <u>่าง</u> ช <u>ี</u>
	- <u>ชีวิต</u> ฝาก <u>ไว้</u> กับ <u>ร</u> ถ/ <u>อ</u> ว <u>าด</u> ต <u>ฝาก</u> ไว้ <u>กับ</u> น <u>้อง</u> ท <u>น</u>

- อย่างน้อยกว่าสวยเลิศ/สวยกว่าเธอ 50 มีดมไป
- หญิงหนึ่งอยู่ในดวงใจ/หญิงทั่วไปคือกำไรชีวิต

7.1.3.2.4 พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่ง

ส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่สี่ พยางค์ที่ห้า และพยางค์ที่เจ็ดในจังหวะที่สอง ดังตัวอย่าง

3/5	- เหนือทุกหยด/เพื่อนาคตุลล - เห็นใจเหนื่อย/อย่าให้พี่คอยนาน - รักต้องเคลื่อนไหว/เมื่อประจำเดือนมา
4/6	- กอดเมียไม่เอา/จะกอดขวดเหล้าก็เชิญ - ขยับอีกนิด/ช่วยต่อชีวิตคนขับ - ขับเร็วน้องเสียว/ขับช้านิดเดียวน้องบ่น - งานหนักก็สู้/ถ้ามีน้องอยู่แนบข้าง - หลงทางร่อยทาง/ดีกว่าหลงนางร่อยชู้
5/7	- ใช้ไฟอย่างประหยัด/ช่วยตนและรัฐประหมัดเงิน - จบหกก็ตัวข้า/จบปริญญาก็ไม่แกร์
7/9	- ค่าของรักอยู่ที่รัก/ค่าของชีวิตอยู่ที่เธอยื่นให้
4/6	- ยังจำได้ไหม/คนที่น้องลืมใจพี่
6/8	- กราวนี้เขาหล่อกว่าเรา/แต่คนรวมกว่าเขาก็ยังมี - จินตวิทย์ก็ดูเขา/พวกเราชาวสยามมีบาปโห
8/10	- หากความลึกของมหาสมุทร/ยังง่ายกว่าความบริสุทธิ์ของหญิงสาว

7.1.3.3 วรรณกรรมกวีที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่ง

น้อยกว่าจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สองอยู่ 3 พยางค์ และมีลีลาการส่งสัมผัสระหว่างช่วงจังหวะ ดังนี้

7.1.3.3.1 พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่งส่ง

สัมผัสไปยังพยางค์แรกในวรรคที่สอง เป็นสัมผัสเรียงซัดกันเรียกว่า " คำเคียง " ดังตัวอย่าง

2/5	- ซาติน้ำ/อย่าพบกันอีกเลย - รักกัน/วันละสามเวลา

- หยาดเหงื่อ/เพื่อเมียยังเกิดเกล้า

7.1.3.3.2 พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่ง

ส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่สองในจังหวะที่สอง เป็นลักษณะสัมผัสที่มีคำหรือพยางค์อื่น มาแทรกกลาง

1 คำ หรือ 1 พยางค์ เรียกว่า " คำแทรกเฉียง " ดังตัวอย่าง

- 2/5
- ไกรหนอ/จะรอเบอร์รี่ลิบ
 - ไกรหนอ/จะรอศรีทองไทย
 - จุดแน่/ถ้าแม่ไม่ยกให้
 - ทาหนิง/รักจริงยังไม่เจอ
 - รักแท้/ยังแพ้อุปสรรค
 - ถึงช้า/ก็กว่าตายครึ่งทาง

7.1.3.3.3 พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่ง

ส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่สามในจังหวะที่สอง เป็นลักษณะสัมผัสที่มีคำหรือพยางค์อื่นมาแทรกกลาง

2 คำ หรือ 2 พยางค์ เรียกว่า " คำแทรกแฉก " ดังตัวอย่าง

- 2/5
- ตามพา/เทพธิดาในฝัน
 - ทำหยิ่ง/เคียวพียิ่งเสียทรอก
 - เมาเหล้า/ก็กว่าเศริฐเพราะเธอ
 - อกหัก/ก็กว่ารักไม่เป็น
 - ความรู้/หรือจะสัมผัสสิ้น
- 3/6
- ขาวหรือคำ/กินน้ำหม่ำเหมือนกันแแหละ
 - เชิดไม่ว่า/ขอให้ช้าได้เพียบเบรค
 - งงจนเงืง/แคตะเบืงเดิมน้ำมัน
 - จวกให้ยับ/ถ้าถูกจับเพราะมันหิว
 - แฆบสะบัต/เมื่อได้ซึคดลามก
 - ถึงรูปงามแต่ใจทรามก็ไร้ค่า
- 4/7
- ชนแล้วไม่หนึ/ก็อคนที่หือยากติดคุก
 - ขีวิตจะสั้น/ถ้ากิณเ็นคึกดาวคะนอง

- เข้าชี้นำหมวก/ตั้งคำถามตรวจอวตูกำกับ
- ดูป้ายสัญญาณ/ไม่ล้างผลาญชีวิตปลอดภัย
- พ่ายยอมเปลี่ยนสี/ชายชาตรีหรือไม่เปลี่ยนใจ
- รักกับคนรถ/อนาคตไถ่นั่งรถฟรี
- 5/8 - เงินทำให้คนจน/การพนันทำให้คนล้มจม
- นึกว่าสวยเลิศเลอ/สวยกว่าเธอยี่สิบมีคนไป
- รักหนึ่งในดวงใจ/หญิงทั่วไปคือก่าไรชีวิต

7.1.3.2.5 พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่งส่ง

สัมผัสไปยังพยางค์ที่สี่ พยางค์ที่ห้า และพยางค์สุดท้ายในจังหวะที่สอง ดังตัวอย่าง

- 3/6 - คิดให้ดี/ถ้าน้องจะมีตัวใหม่
- รักเครื่องยนต์/ดีกว่ารักคนหลายใจ
- สุดทางรถ/แต่ยังไม่หมดทางรัก
- เห็นหน้าหนู/เหมือนได้ยาชูกำลัง
- 4/7 - ดวงคงไม่บุก/ถ้าไม่บรรทุกไปให้มัน
- ถึงน้องจะร้าย/พี่ก็ไม่วายคะนิงหา
- แม่ใจหรือน้อง/ว่าลูกในห้องเป็นของพี่
- เมื่อน้องมีทุกข์/ใจที่จะสุขใจอย่างไร
- รถเป็นของท่าน/แต่ค่าโดยสารเป็นของเรา
- เหงื่อทุกหยาดหยด/เพื่ออนาคตของลูกต้น
- ไว้เท้าของผู้เฒ่า/ดีกว่าลูกเฒ่าอกตัญญู
- 4/7 - ถูอย่างช้า/ไม่หันนาที่ช้าส่ออย่างเอ็ง
- ขับช้าอีกนิด/ประหยัคชีวิตและน้ำมัน
- 5/8 - เกิดเป็นคนทั้งที่/ใครไม่เห็นความดีก็แล้วไป
- 4/7 - ใครเขาก็รู้/รักของน้องเหมือนฟองสบู่

7.1.3.4 วรรณกรรมคนรถที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่งน้อยกว่าจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สองอยู่ 4 พยางค์ และมีลีลาการส่งสัมผัสสระระหว่างช่วงจังหวะดังนี้ คือ สัมผัสแบบ " คำเคียง " " คำแทรกเอก " และพยางค์สุดท้ายในจังหวะที่หนึ่งส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่สี่ในจังหวะที่สอง ดังตัวอย่าง

- 3/7 - ตัวประณม/นมทาวิตถาลัย
- 2/6 - เมียตาย/ไม่เสียตายเท่าเหล้าหก
- 4/8 - โฉมเฉียวเพียว/ยกเครื่องทูกี่จะรู้ว่าแม่
- เขียวคือสายน้ำ/เรารุ่งงามเพราะธนายมยุ
- รุ่งมี 7 สี/ชายชาตรีหรือจะมีใจเดียว
- 2/6 - ชั่วทนัฏ/เพราะเลือกไปรักนักเรียน
- 3/7 - เหนือทุกหยด/คือนาคของลูกข้า

7.2 วรรณกรรมคนรถที่มี 3 ช่วงจังหวะ แบ่งเป็น

7.2.1 วรรณกรรมคนรถที่มีจำนวนพยางค์เท่ากันทั้ง 3 จังหวะคือ มีจำนวนพยางค์จังหวะละ 2 พยางค์ 3 พยางค์ 5 พยางค์ และ 6 พยางค์ และมีลีลาการส่งสัมผัสสระระหว่างช่วงจังหวะดังนี้คือ พยางค์สุดท้ายในแต่ละจังหวะจะส่งสัมผัสไปยังที่หนึ่ง, สอง, สาม ในจังหวะถัดไป ซึ่งเป็นลักษณะสัมผัสที่เรียกว่า " คำเคียงเคียง " และ " คำแทรกเอก " ตามลำดับ หรือส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรณกรรมคนรถที่มี 3 ช่วงจังหวะนี้มักจะมีสัมผัส 2 คู่ในแต่ละข้อความ แต่บางครั้งก็เพียงคู่เดียว ดังตัวอย่าง

- 2/2/2 - สุรา/นารี/พิชอบ
- 3/3/3 - เฒ่าไฮเวย์/เทไม่เท/นี่เทเรเลอร์
- พิลากรรัก/น้องฝากใจ/ไปกันได้
- มีเมียเคล้า/มีเหล้ากิน/ก็สิ้นทุกข์
- ไม่อยากสน/คนมีผิว/พิกลัวยาว
- รถก็เก่า/เมียก็แก่/แม่ก็เจ็บ

- รักไม่ยุ่ง/ยุ่งแต่งงาน/รำคาญเลิฟ
- ขึ้นทางคว้น/อี่เมียฮ้วน/กวนตะบัน
- 5/5/5 - คุณผู้หญิงนั่งซ้าย/คุณผู้ชายนั่งขวา/คนปราชญ์ไปรคยีน
- ผู้หญิงนั่งข้างซ้าย/ผู้ชายนั่งข้างขวา/คนปราชญ์ไปรคยีน
- 6/6/6 - เก็บเงินไม่ตรงราคา/ใช้จากไม่สุภาพ/ไปรคแจ้งให้นายท่านทราบ

7.2.2 วรรณกรรมคนรถที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่งและจังหวะที่สองเท่ากัน จำนวนพยางค์ในจังหวะที่สองน้อยกว่าจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่งและสามอยู่ 1 - 3 พยางค์ คือมีช่วงจังหวะดังนี้ 3/2/3, 4/3/4, 5/4/5, 4/2/4, 6/3/6 พยางค์ และมีลักษณะการส่งสัมผัสสระระหว่างช่วงจังหวะดังนี้ พยางค์สุดท้ายในจังหวะหน้า จะส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่หนึ่ง, สอง, สาม ในจังหวะถัดไป ซึ่งเป็นลักษณะสัมผัสที่เรียกว่า " คำเคียง " " คำแทรกเคียง " และ " คำแทรกนอก " ตามลำดับ หรือส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของจังหวะถัดไป การส่งสัมผัสจะมีทั้งสัมผัสเพียงคู่เดียวและ 2 คู่ในแต่ละข้อความ ดังตัวอย่าง

- 3/2/3 - เครื่องไม่แข็ง/ขับแข่ง/แรงไม่เหลือ
- ลูกผู้ชาย/ฉายมือ/นั้นคือยศ
- อันนารี/ไม่ดี/เท่ายาถ่าย
- 4/3/4 - ซาแล้วเช็กชี/น้องช่วยที่/พื้นไม่ไหว
- 5/4/5 - รักเคียวในดวงใจ/หญิงทั่ว ๆ ไป/คิดถ้าไรมีวิต
- 4/2/4 - ย้ายมีลูกสี่/เมียสอง/น้องเมียไม่สน
- จบ ป.4 ไม่มีเส้น/100%/ราษฎรธรรมดา

7.2.3 วรรณกรรมคนรถที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่งและจังหวะที่สองเท่ากัน จำนวนพยางค์ในจังหวะที่สองมากกว่าจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่งและจังหวะที่สามอยู่ 1 พยางค์ คือมีช่วงจังหวะ 3/4/3 พยางค์ และมีการส่งสัมผัสสระระหว่างจังหวะเพียง 1 คู่ มีลีลาสัมผัสคือ พยางค์สุดท้ายของจังหวะหน้าส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่หนึ่ง, สอง, สาม ในจังหวะถัดไป ดังตัวอย่าง

- 3/4/3 - ไปเสียนา/กลับมาเสียเมีย/ถูก! ชาว
- รถก็คิด/น้ำมันก็แพง/แข่งก็จับ

- อยู่ว่าง ๆ/ไม่มีใครจ้าง/ไปเป็นผี

- อยู่ว่าง ๆ/ไม่มีใครจ้าง/ไปเมืองผี

7.2.4 บรรณกรรมคนรตที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่งเท่ากับจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สอง และจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สามน้อยกว่าจำนวนพยางค์ใน 2 จังหวะแรกอยู่ 1 - 3 พยางค์ คือมีช่วงจังหวะ 3/3/2, 4/4/3, 5/5/4, 6/5/5, 4/4/2, 5/5/3 และ 6/6/3 พยางค์ มีลีลาการส่งสัมผัสสระระหว่างช่วงจังหวะดังนี้ พยางค์สุดท้ายของจังหวะหน้าจะส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่ 1, 2, 3 และ 4 ในจังหวะถัดไป ดังตัวอย่าง

3/3/2 - รักคนรต/อนาคต/...แม่หม้าย

4/4/3 - กกพิลล้อ/ดีกว่าชอ/รอรดเบนช

- กอดกับไฮอร์/เอนนละเมอ/คินวนพระ

- รักเดียวคือแม่/แต่ที่แม่ ๆ/คือแม่ไยง

5/5/4 - คณผู้หิงนั่งช้าย/คณผู้ช้ายนั่งชวา/คนชรายิน

6/6/5 - คณผู้หิงนั่งทางช้าย/คณผู้ช้ายนั่งทางชวา/คนชราปรคยิน

- อาชีฟไปริณา/วิสคขันราว/กรณาอย่าชอ

4/4/2 - กินกังไว่วา/แต่อย่าให้ช้าส่าค่าน

5/5/3 - อยู่บ้านเมียกี่ด่า/ออกมาจ่ากี่จับ/กูละเบื่อ

6/6/3 - ขับร่ว่จักโกห้ามว่า/ขับช้าคนแก่อย่าบ่น/มันเช็งนะ

7.2.5 บรรณกรรมคนรตที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่ง เท่ากับจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สอง และจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สาม มากกว่าจำนวนพยางค์ใน 2 ช่วงจังหวะแรกอยู่ 1 - 3 พยางค์ คือมีช่วงจังหวะ 2/2/3, 3/3/4, 2/2/4, 3/3/5, 3/3/6 และ 4/4/7 พยางค์ มีลีลาการส่งสัมผัสสระระหว่างช่วงจังหวะดังนี้ พยางค์สุดท้ายของจังหวะหน้าจะส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่หนึ่ง, สอง, สาม และพยางค์สุดท้ายของจังหวะถัดไป ดังตัวอย่าง

2/2/3 - ขับคี/คินคี/ไมมีนัย

- ไช่ลั่ว/ไจนาง/เมื่อนทางรก

- แชงหรีอ/รดสวน/ควรระวัง

- สิงห่นุ่ม/สุขใจ/แะไ้เกียรติ

- เสียเมีย/เสียนา/เพราะขาด
- 3/3/4 - ซัดสุดเสียว/เธอมันเปรี้ยว/เสียวความรู้สึก
- เค้นระวัง/ซึ้งยิ่งคิด/ชีวิตปลอดภัย
- โอ้... ถ้าแก่/แม่ผมป่วย/ต้องช่วยค่ากะ
- สู้ไม่เอา/เมาก็เลิก/แต่รักไม่เลิก
- 2/2/4 - ไม่รวย/ไม่หล่อ/แต่ขอรักจริง
- ไม่รัก/ไม่ว่า/อย่าค่าแล้วกัน
- ยิงเรียน/ยิงเพี้ยน/มีเมียดีกว่า
- รักคน/ที่เขา/รักเรามากกว่า
- 3/3/5 - กินเรื่องใหญ่/คายเรื่องกลาง/ติดตะรางเรื่องเล็ก
- ลูกเรื่องใหญ่/คายเรื่องเล็ก/เป็นหนี้เจ้ากบาคิด
- ชนยันคุก/บุกยันแหลก/เลยต้องแจกเรือนจำ
- รักคนรถ/อนาคต/ไม่ได้เป็นคุณนาย
- หมวดยกับจำ/ไม่เมตตา/ผมก็ต้องตรมใจ
- หลังสู้ฟ้า/หน้าสู้ลม/ก็เพราะนมสองเต้า
- 3/3/6 - จบ ป.4/ไม่มีใบ/ราษฎร 100%
- เดี่ยวสุดเฉียว/เพียวสุดฟู/ลองมองดูโน๊ตแรก
- 4/4/7 - พี่ยังมีควา/เขายังคอยฝัน/ชีวิตกวนหรือจะสิ้นหวัง
- กับที่อยู่ได้/กับใจอยู่ยาก/พี่ลำบากลึกลงกับใจ

7.2.6 วรรณกรรมคนรถที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สองและจังหวะ

ที่สามเท่ากัน และจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่งน้อยกว่าจำนวนพยางค์ใน 2 จังหวะหลังอยู่ 1 พยางค์ คือมีช่วงจังหวะ 2/3/3 กับ 3/4/4 พยางค์และมีลีลาการส่งสัมผัสสระระหว่างช่วงจังหวะดังนี้ พยางค์สุดท้ายของจังหวะหน้าส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่หนึ่ง, สอง, สาม ของจังหวะถัดไป ดังตัวอย่าง

- 2/3/3 - ห้ามฟรี/ภาษีขึ้น/น้ำมันแพง
- ดวงดี/500 ปี/ยังมีอยู่

- พี่จำ/อย่าขับเร็ว/...อันตราย

3/4/4 - ควงมาหน้า/ปากกลัमारอง/สมองมาโหล

- เต่าชิตซ้าย/กระต่ายเชิญขวา/กฎจรวจร

7.2.7 วรรณกรรมคนรถที่มีจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สองและจังหวะ

ที่สามเท่ากัน และจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่งมากกว่าจำนวนพยางค์ใน 2 จังหวะหลังอยู่ 1 - 2 พยางค์ คือมีช่วงจังหวะ 3/2/2, 4/3/3, 5/3/3 และ 6/4/4 พยางค์ มีลีลาการส่งสัมผัสสระระหว่างช่วงจังหวะดังนี้ พยางค์สุดท้ายของจังหวะหน้า ส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่หนึ่ง, สอง, สาม, สี่ และพยางค์สุดท้ายของจังหวะถัดไป การส่งสัมผัสนี้อาจมีเพียง 1 คู่ หรือ 2 คู่ ในแต่ละข้อความ ดังตัวอย่าง

3/2/2 - ผมกำพร้า/พ่อตา/แม่ยาย

- รักคนรถ/ไม่อด/ไม่หิว

4/3/3 - กลานยังกะเต่า/พอแข่งเข้า/เราโดนสวด

- ใครว่าข้าเบ่ง/แค่ขับเก่ง/เบ่งหรือ

- จับกังโรงสี/ถึงไม่ได้/ยังมีเกียรติ

- เจียนให้จดจำ/เมียระยำ/สู้กับใคร

- โง่จริงจังนะพี่/ทำคันผี/หนีฉลาม

- ข้าสัลดอดทุก/แถมลูกถูก/ชกกันหนัก

- เซ็งไปทั้งปี/ทนใช้หนี้/ที่มีเมีย

- แซบสะเด็ดเลือด/ไล่ป่าเลือด/เขี่ยถนน

- โชคค่าครองชีพ/ข้าโดนบีบ/จากนายจ้าง

- เศษแก้วบาดคม/เศษอารมณ์/ชิบาคใจ

5/3/3 - กระสือข้างถนน/ไถรถยนต์/ทนไม่ไหว

- เกรงใจจึงต้องจอด/ยังไม่รอด/ยางมันแตก

- กากี่สี่เครื่องแบบ/โหย! ยอบแบบ/เอาแต่ไถ

- ข่มขืนผิดกฎหมาย/พยอมตาย/สบายมือ

- ขอคืนใบขับขี/โธ่! ลูกพี่/หนีไม่ได้

- ชำระให้สิ้นแก่น / แผ่นก็แผ่น / ก้อนนี้หว่า

6/4/4 - สตารางค์คู่กับสตรี/สตารางค์ไม่มี/สตรีไม่ตาม

7.2.8 **วรรณกรรมคนรถที่มีจำนวนพยางค์ในแต่ละช่วงจังหวะไม่เท่ากัน**

คือ มีช่วงจังหวะดังนี้ $2/3/4$, $2/3/5$, $2/4/3$, $3/4/2$, $3/4/5$, $3/6/4$, $4/3/5$, $5/2/3$, $5/2/6$, $5/3/4$, $6/3/4$, $6/3/5$, $7/4/5$ และ $8/3/5$ พยางค์ และมีลีลาการส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่หนึ่ง, สอง, สาม, สี่ และพยางค์สุดท้ายของจังหวะถัดไป การส่งสัมผัสนี้อาจมีเพียง 1 คู่ หรือ 2 คู่ ในแต่ละข้อความ ดังตัวอย่าง

- 2/3/4 - น้ำไหล/ไฟสว่าง/ทางรักสะดวก
- 2/3/5 - เหล้าหมี่/นารีเมิน/เพลินกัญชาลูกเดียว
- 2/4/3 - งานดี/ไม่ได้อยู่ที่/ปริญญา
- แข่งชาย/ระวังจะตาย/อย่างอนาถ
- เชนหมี่/พี่เลยปวดศีรษะ/เวียนเกล้า
- 3/4/2 - รถก็เกว/กระบาก็แก่/แย้ง
- 3/4/5 - เบรคน้อยหน้อย/กระชากมากหน้อย/อร่อยกำลังเหมาะ
- 3/6/4 - แต่งกับพี่/รับรองได้เป็นเศรษฐี/ในเรือนยาจก
- 4/3/5 - จันผาสายลม/โลกยังกลม/ลมหายใจยังมี
- 5/2/3 - เชื้อพี่น้อง/เชื้อบ้า/นั่นพ่อเธอ
- แกร็กเรียกคุณน้อง/พอท้อง/เรียกก็แก่
- 5/2/6 - ใกล้จะถึงไซโล/ไซโย/เมียพะไลไม่มาตาม
- 5/3/4 - ขึ้นรถแล้วเดินใน/โปรกเห็นใจ/ซึ่งกันและกัน
- แข่งรถดแข่งรัก/อกไม่หัก/ถ้ารักคนรถ
- ใจคำข้าชายชาติ/แหม... วางมาด/นายทุนหน้าเลือด
- 6/3/4 - จกนางที่มเสโซ/แหม... โอโย/นมโตสะบัด
- 6/3/5 - เมียมีเมียที่ต้องมา/เมียไม่มา/ก็เพราะเมียไม่มี
- ข้าพน้อยเตี้ยวกถึงบ้าน/เร็วไปนัก/ผัดถึงโรงพยาบาล

- 7/4/5 - รักแต่คือการเสียสละ/รักอมตะ/คือรักเขาข้างเดียว
 8/3/5 - ไม่มีของอย่างอื่นทดแทน/ของตาย/บนชั้นรถเมล์ขาว

7.3 วรรณกรรมคนรถที่มี 4 ช่วงจังหวะ แบ่งเป็น

7.3.1 วรรณกรรมคนรถที่มีจำนวนพยางค์เท่ากันทั้ง 4 จังหวะคือ มีจำนวนพยางค์จังหวะละ 2 พยางค์ และ 4 พยางค์ มีลีลาการส่งสัมผัสสระระหว่างช่วงจังหวะดังนี้คือ พยางค์สุดท้ายในจังหวะหน้าส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่หนึ่ง, สอง และสี่ในจังหวะถัดไป การส่งสัมผัสจะมีตั้งแต่ 1 คู่ 2 คู่ และ 3 คู่ ดังตัวอย่าง

- 2/2/2/2 - ขับเหล็ก/แหกค่าน/ขับผ่าน/ซึ่งเด
 - ขาดเธอ/พี่เรีา/ขาดเหล้า/พี่เย
 - เงินจาง/นางจาก/เงินมาก/นางมอน
 - เงินมา/ผ้าหุด/เงินหยุค/ผ้าปิด
 - คุณรับ/ห้ามชาง/ไฟแกง/อยู่นอน

- 4/4/4/4 - ถึงผมจะแก/แต่ก็ยังใสด/ถ้าเธอจะใปรค/อย่าถามถึงเมีย
 - ทหารับชวด/ตำรวจเจ้าชู้/หนึ่งในตองอ/ต้องออยู่กับที่
 - รักก็กินถั่ว/รักชู้กินเหล้า/รักก็รักชู้/กินถั่วแกสัมเหล้า

7.3.2 วรรณกรรมคนรถที่มีจำนวนพยางค์เท่ากับ 3 จังหวะคือ จำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่ง-สอง-สาม, สอง-สาม-สี่ และ หนึ่ง-สอง-สี่ เท่ากัน ส่วนที่เหลืออีก 1 จังหวะ จะมีจำนวนพยางค์มากกว่าหรือน้อยกว่าจำนวนพยางค์ใน 3 ช่วงจังหวะที่เท่ากันอยู่ 1 พยางค์ โดยมีช่วงจังหวะดังนี้ 3/3/3/4, 2/3/3/3, 4/5/5/5 และ 4/4/3/4 พยางค์ มีลีลาการส่งสัมผัสสระระหว่างช่วงจังหวะคือ พยางค์สุดท้ายในจังหวะหน้าส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่หนึ่ง, สอง, สาม หรือพยางค์สุดท้ายในจังหวะถัดไป การส่งสัมผัสจะมีทั้งสัมผัส 1 คู่ 2 คู่ และ 3 คู่ ดังตัวอย่าง

- 3/3/3/4 - จ่านองนา/จ่านำนาง/ใปรคยำชวร/ทางไปอาหรับ
 2/3/3/3 - กระเ้า/เ้าเพียงนิด/ใปรคยำลิด/ว่าชงไคัง
 - กลันใจ/แตงกับที่/นางตัวคี่/หนีลับล้อ

- ใช้มัน/กรุณา/ดั่งค้อยๆ/ปล่อยเบา ๆ

4/5/5/5 - ขับรถ 4 เกียร์/เหมือนมีเมีย 4 คน/ถ้าอยู่ครบทุกคน/แม่คงชกกันตาย

4/4/3/4 - ช้อยข้าวเหนียวนี้/มีงม้นหมมบั้ง/อย่าทำจิ้ง/เฮลั่นข้าวเหนียว

7.3.3 บรรณกรรมคนรถที่มีจำนวนพยางค์ในแต่ละจังหวะเท่ากัน 2 คู่ คือจำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่งเท่ากับจังหวะที่สอง และจังหวะที่สามเท่ากับจังหวะที่สี่, จังหวะที่หนึ่งเท่ากับจังหวะที่สาม และจังหวะที่สองเท่ากับจังหวะที่สี่ มีช่วงจังหวะดังนี้ 2/2/3/3, 3/2/3/2, 2/3/2/3 และ 1/3/1/3 พยางค์ มีลีลาการสัมผัสระหว่างช่วงจังหวะดังนี้ คือ พยางค์สุดท้ายในจังหวะหน้า ส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่หนึ่ง, สอง, สามในจังหวะถัดไป การส่งสัมผัสจะมี 1 - 2 คู่ ดังตัวอย่าง

2/2/3/3 - คลั่งรัก/คลั่งรถ/คลั่งเหลืออก/ชดยาฆ่า

- เคราะห์ดี/เคราะห์ร้าย/ก็แค่ตาย/ฆ่าชาติเสือ

- ค้อยคลาน/ค้อยแล่น/กลัวว่าเพื่อน/คงมีผู้

- โชคเหลือค/โชครัก/เคียดแสบทุก/รักเฝ้าละ

3/2/3/2 - ไม่มีฟาน/เราอุค/ไม่มีรถ/ฟานเดิน

2/3/2/3 - ความตาย/คือความสุข/ความทุกข์/คือจำจับ

- แม่เรา /เราก็อรัก/แม่เฝ้า/เราก็อรัก

1/3/1/3 - ขับ/ขับถนน/ขับ/ขับตระราช

- ซูด/ตั้งแต่ขับ/จับ/ตั้งแต่ขี่

7.3.4 บรรณกรรมคนรถที่มีจำนวนพยางค์ในแต่ละจังหวะเท่ากัน 1 คู่ คือ จำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่งกับจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สามเท่ากัน, จำนวนพยางค์ในจังหวะที่สองกับจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สี่เท่ากัน และจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สองกับจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สี่เท่ากัน มีช่วงจังหวะดังนี้ 2/7/2/6, 5/7/5/6, 2/5/5/3, 6/7/8/7 พยางค์ มีลีลาการสัมผัสระหว่างช่วงจังหวะคือ พยางค์สุดท้ายในจังหวะหน้าส่งสัมผัสไปยังพยางค์ที่ 2, 3, 4 และ 5 ในจังหวะต่อไป การส่งสัมผัสจะมี 1 - 2 คู่ ดังตัวอย่าง

2/7/2/6 - ที่ขับ/บอกกำขับว่าจักเลี้ยงดู/ที่ห้อง/บอกกว่ากูไม่รู้จัก

- 5/7/5/6 - หากซัดลักนิต/จะต่อชีวิตให้คนขับ/ชีวิตในหมอยเออะครับ/คนขับจะไม่กังวล
 2/5/5/3 - มองคน/อย่ามองแต่กายา/พยายามมองตา/ให้ลึกซึ้ง
 6/7/8/7 - อาจารย์ไม่รู้วิชา/อาจารย์รยาไม่มีบุตร/ถ้าได้ครูมาเป็นภรรยา/จะให้ทั้งวิชา
 และบุตร

7.4 วรรณกรรมคนรถที่มี 5 ช่วงจังหวะ มีลักษณะดังนี้คือ มีจำนวนพยางค์เท่ากัน 3 จังหวะคือ ในจังหวะที่ 1 - 2 - 3 กับวรรณกรรมคนรถที่มีจำนวนพยางค์เท่ากัน 2 คู่ คือ จำนวนพยางค์ในจังหวะที่หนึ่งเท่ากับจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สอง และจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สองเท่ากับจำนวนพยางค์ในจังหวะที่สี่ มีช่วงจังหวะดังนี้ 2/2/2/4/3, 2/2/2/4/5 และ 6/3/6/3/4 พยางค์ มีลีลาการสัมผัสสระระหว่างช่วงจังหวะดังนี้ พยางค์สุดท้ายในจังหวะที่ 1 สัมผัสไปยังพยางค์ที่ 1, 2, 3 และ 4 ในจังหวะต่อไป การสัมผัสสระจะมี 1 คู่ 3 คู่ และ 4 คู่ ดังตัวอย่าง

2/2/2/4/3 - ทันเทห์/เปย์เก้ง/เบ่งน้อย/ห้อยปวงญา/มารหาตาม

2/2/2/4/5 - ขยัน/อดทน/ข้อสัศ/เป็นคุณสมบัติ/ของผู้หวังก้าวหน้า

6/3/6/3/4 - กัมพูห์ของท่านจะ/ก่อนที่จะไม่มีบุตรให้คุ้ม/ถ้าท่านลูกจับ/ปรับตั้ง 500

จากการศึกษาการใช้ภาษาในวรรณกรรมคนรถในเรื่องของการใช้คำ สำนวนโวหาร การใช้เครื่องหมาย สัญลักษณ์ อารมณ์ขัน กลวิธีในการเสนอวรรณกรรม และลีลาจังหวะ นอกจากจะทำให้ทราบถึงลักษณะการใช้ภาษาที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงสภาพสังคมทั่ว ๆ ไป บุคลิกลักษณะของคนรถ สภาพการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน ตลอดจนคุณภาพและลักษณะนิสัยของคนไทยดังนี้

1. การใช้ภาษาในวรรณกรรมคนรถแสดงให้เห็นถึงสภาพสังคมไทยทั่ว ๆ ไป โดยการบันทึกสิ่งของเครื่องใช้เบ็ดเตล็ด อาคารสิ่งก่อสร้าง อาหารเครื่องดื่ม อาชีพของบุคคลในสังคม ตลอดจนสัตว์ พืช ที่ปรากฏใช้และมีในสังคมไว้ดังตัวอย่างข้อความในวรรณกรรมคนรถ ดังนี้

- กางเกงยีนส์ที่ลูกใส่คือเห้งไถลของพ่อแม่
- กลัวแล้วมีกโกน

- ใคร เขาก็รู้รักของน้องเหมือนน้องอยู่
- เขียนแรงโค้ง แค่ว่าโยงโยงมีอะไร
- โกละถึงไซโล ไซโยเมืออะไรไม่มาตาม
- แฉ่นมากแล้วเพื่อน ผลาญเงินเกือบทั้งคาเฟ่
- ชวนเข้าโมเต็ลทำเซ็กส์ พอยล์เป็นเงินเก็บต่อไป
- ขึ้นทางด่วน อีเมียฮวนกวนตะบับ
- รักดีกินถั่วรักชั่วกินเหล้า รักดีรักชั่วกินถั่วเกษมเหล้า
- ข้าวเข้าท้องอด เพราะคำรอกถูกเบียร์
- ซอยข้าวเหนียวนี้ มึงมันคมปิ้ง อย่างกำลัง เขามันข้าวเหนียว
- เป็บิโคล่าว่าฮาต ยังไม่เท่ากุ่มฮาต
- จับเบียร์ที่ขอดเขา ตัวเราเมาแค่คำคมแรง
- จับกัง ดอกเตอร์ กรรมกร
- คนขับรถเมล์ขาว สาวไม่สน
- จ้าจ้ออย่าลืบทู เคี้ยวกรงรู้ตัวหนูถึง
- ชีวิตจะช้านักถ้ารักเด็กท้าย
- รักสาวโรงงาน
- เรียนดีเพราะกลัวว่า คุรตามเก่าเพราะคำรักเรียน
- จริงอย่างว่า แม่ค้าคอแหล
- ถูกพิศตามผู้หมวด ก็ตำรวจ เก็บตำรวจสำนวน
- ข่ายกวาดบ้านน้ำเมีย
- ปลายังเปลี่ยนน้ำ คนงามยอมเปลี่ยนใจ
- จ้างก็ไม่เช็ด เปิดก็ไม่กลัว
- จ.ม. จากระดุง นิ่งตบยุงเขียนกลางป่า
- แผ่นดินไม้ไร่เท่าใบพุดชว ก็อาจจะหาใหม่ได้
- กุหลาบยอมเปลี่ยนสี สตรีหรือจะไม่เปลี่ยนใจ

นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นสภาพสังคมเศรษฐกิจในสังคมอีกด้วย สภาพเศรษฐกิจและสังคมที่สะท้อนออกมาจากการใช้ภาษาในวรรณกรรมคนรถ แสดงให้เห็นถึงสภาพเศรษฐกิจฝืดเคือง เงินบาทลดค่า สินค้าราคาแพง การที่รัฐบาลขึ้นภาษีก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยโดยทั่วไป ผู้คนยังยากจนหาเช้ากินค่ำดิ้นรนหาเลี้ยงชีพเพื่อการอยู่รอด และหวังในสิ่งที่เลื่อนลอยเสี่ยง เชื่อโชคชะตา ให้ความสำคัญเงินเป็นใหญ่ จนกระทั่งบางครั้งยอมทำผิดกฎหมายเพื่อเงิน สังคมแล้งน้ำใจ ความสัมพันธ์ของคนในสังคมส่วนใหญ่เป็นแบบตัวใครตัวมัน เมื่อใครยาสาวให้สาวเอาเจ้าหน้าที่บ้านเมืองใช้อำนาจไม่ชอบธรรมข่มขู่ ริดไยประชาชน สภาพทางเพศของคนในสังคมมีอิสระเกินขอบเขตเข้าขั้นสำส่อนจนฟอนเฟะ ก่อกรรมในจิตใจของคนเสื่อมลง บางคนประพฤติดูถูก - เมีย - สามีผู้อื่น มีการทำแท้งกันมาก บางคนมีความผิดกับกฏหมาย มีการบ่งชนชั้นบุคคลโดยปริยายตามฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และระดับการศึกษา การโฆษณาและสื่อสารมวลชนเข้ามามีบทบาทในการดำรงชีวิตประจำวันของคนในสังคมมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากข้อความในวรรณกรรมคนรถที่เลียนแบบและดัดแปลงมาจากข้อความโฆษณาสินค้าและบริการต่าง ๆ มีการรับความถักและวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา แต่วัฒนธรรมไทยและมารยาทไทยก็ยังคงอยู่ในสังคม ดังตัวอย่างที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถดังนี้

- เงินกำลังหมอง เพราะของมันแพง
- อย่าฟรี ภาษีขึ้น น้ำมันแพง
- เช่นเจ้าแม่ งวดนี้แยแพ้เลววัง
- เงินคือพระเจ้า
- เรื่องเงินผมรู้จัก เรื่องรักผมให้ถ่าน
- ชุกไว้ได้เบาะ ทำไปเพราะมันก็อื้อ
- ขอชนแค้นข้ามแดน ที่รถแลนด์โอเวอร์
- เอ็นดูเขา เอ็นเราขาด
- ไถทุกระดับประทับใจ
- ถ้ารักน้องจริงต้องทิ้งเมีย
- รักพี่ต้องหนีตัว
- หาคณพัวเมียยังไหว

- เขาว่าเธอทั้งห้อง ที่ต้องรองว่าต้องทั้ง
- ศุภกิตัว ไร่มีวโหม
- ทางซ้ายซ้าย ทางขวาผู้
- อาชีพไม่มีปัญญา หมาไม่แล
- ทุกชีวิตปลอดภัยในสองแถว
- ขับเร็วจึงว่า ขับช้าคิโสโกไว
- กราบเท้าคุณแม่
- ขอภัยผมน้องใหม่ทางหลวง

2. การใช้ภาษาในวรรณกรรมคนรถ แสดงให้เห็นถึงบุคลิกลักษณะและสภาพของ คนรถดังนี้

1. นิสัยเจ้าบทเจ้ากลอน นิสัยเจ้าบทเจ้ากลอนเจ้าสำนวนโวหารอันเป็น
เอกลักษณ์อย่างหนึ่งของคนไทยที่มีมานาน และสืบต่อกันมาจนกระทั่งปัจจุบัน จะปรากฏเด่นชัด
ในวรรณกรรมคนรถ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความมีลักษณะนิสัยเจ้าบทเจ้ากลอนของคนรถด้วย
ลักษณะนิสัยความเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนของคนรถมีมานาน ดังจะเห็นได้จากชื่อเขียนของวา
วาคิช จรุงกิจอนันต์ ที่เขียนถึงลักษณะเจ้าบทเจ้ากลอนของคนรถในสมัยก่อน ซึ่งแสดงออกมา
ทางการร้องเรียกผู้โดยสารโดยการบอกถึงสถานที่ที่รถจอดผ่านว่า

"ผมจำคำสัมผัสของเสียงตะโกนเรียกผู้โดยสารนี้ได้ไม่
มากนัก จำได้แต่ที่ง่าย ๆ อย่าง "ปากน้ำ พระโขนง สำโรง
บางนา" และจำได้ว่าชอบที่กระเป๋าทะโกนว่า "สะพานพุทธ
สี่แยกบ้านแขก สามแยกไฟฉาย" มาก

จากคำบอกเล่าของคุณปรีชา สอนคำศัพท์ ที่ห้องคำที่
กระเป๋ารถเมล์ขวนะฟาร์มตะโกนเรียกผู้โดยสารให้ฟังว่า
"เพลินจิตต์ กองหลออังกฤษ ฝั่สิงโต ไปโล พระเจม"

อีกสายหนึ่งตะโกนว่า "สะพานน้อย ขอยสะพานคู่
งามคูหลี่ ศรีบำเพ็ญ เย็นอากาศ บ้านความอย ขอยนักเลง"
ซึ่ง "บ้านความอยขอยนักเลง" นั้นไม่ใช่ชื่อสถานที่หรือชื่อ
ขอย แต่ถื่นนั้นเป็นที่เลื่องลือกันว่ามีนักเลงอันตรายมาก และ
เป็นที่รู้จักกันในระหว่างผู้โดยสาร

อีกสายหนึ่งกระเปาะตะโกนเรียกผู้โดยสารว่า "หัว-
ลำโพง วงเวียน สามแยกเฉลิมบุรี หมอมี ศรีนคร"¹

ลักษณะความเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนของคนรถที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ จะออก
มาในลักษณะของ ข้อความที่มีเสียงสัมผัสคล้องจอง การเล่นคำเล่นความ เล่นโวหารที่คมคาย
จนกระทั่งถึงคำประพันธ์ร้อยกรอง ดังนี้

ข้อความที่มีเสียงสัมผัสคล้องจองกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสัมผัสสระ จะมีลักษณะสัมผัส
เช่นเดียวกับสัมผัสในกลอน ดังตัวอย่าง

- ชำระให้สิ้นแค้น แพนก็พนกับนี้หัว
- ฝนก็ตก รดก็ตก น้ำมันก็แพง แสงก็เจ็บ
- ไปขาดเสียเมีย ไปลิเบียเสียนา
- หุ่นเทห์ เปย์เก่ง เบ่งน้อย ห่อขบปรีญู นารดาตาม
- เมาทายดีกว่าพารัก
- ออกหักดีกว่ารักไม่เป็น
- ขอกัยผมน้องใหม่ทางหลวง
- กิ่งอย่ามารีบ แค่น้ำ ๑ ทอจึงสวย
- พี่ใดในหน้อยครับ ขยับให้คนใจกลัว
- นักขับรับจ้าง

¹ วาณิช จรุงกิจอนันต์ "นิทานเรื่องเล่นหัวหัวรัก" ภาษามละหนึ่งสี่

การเล่นคำ เล่นความเล่นโวหารที่คมคาย จะให้ทั้งรสคำและรสความ ดังตัวอย่าง

- ความคั่งไม่คั่งที่ ความคี่คี่งทน
- คู่ควงไม่ต้องกึก คู่ชีวิตกึกให้หนัก
- สืบตามต่ออย่าลืมตัว
- ร้อยล้นฟังได้ ร้อยใจฟังยาก
- หลงทางร้อยทาง ดีกว่าหลงทางร้อยผู้
- รถหนักถนน ดีกว่าคนหนักโลก
- สตรีคือศัตรูของสรวงศ์
- เกษแก้วบาดคม เกษอารมณ์บาดใจ
- ยากพิณเขวว่าร้ายแต่ยังพ่ายพิณรัก
- จงโกรธอย่างผู้มีสติ อย่าโกรธอย่างผู้มีสติต่างค์

คำประพันธ์ประเภทร้อยกรองที่ปรากฏในวรรณกรรมกรวดอื่นแสดงให้เห็นถึง ลักษณะความเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนของกวี มีทั้งกาพย์ และกลอน ดังตัวอย่าง

- ขึ้นรถเมย์ไม่เสียเกียรติ แม้จะเป็นคหบดีเอาหม้อย
เพราะน้ำรั้งมีน้อย ควรใช้สอยเมื่อจำเป็น
- ขึ้นรถผมแล้วขอโทษโปรดย่าเบ่ง
โปรยรับแจ้งทรัพย์ส่งตรงมาให้
พริกหน้าคนกระเป๋ามาไม่เข้าใจ
มีอะไรบอกมาอย่าอำพราง

2. รักอิสระ ความรักอิสระ ต้องการเป็นตัวของตัวเอง ไม่ชอบอยู่ใต้อำนาจ
ครอบ หรือกฎเกณฑ์ใด ๆ ไม่ชอบสิ่งที่เข้าข้างจำเจ ต้องการความเปลี่ยนแปลงแปลกใหม่
แม้ว่าในการทำงานของกวีจะมีนายจ้าง นายทุน เป็นเจ้านายผู้ออกคำสั่ง แต่กวีก็แสวง
หาวิธีการแสดงออกถึงความต้องการอิสระของเขาออกมาในวรรณกรรม ในรูปของการใช้ภาษา
ที่ต่างไปจากธรรมดา หรือใช้ภาษาที่นอกกรอบของกฎเกณฑ์เดิม เช่น มีการตัดคำ รวบรวมคำ
ใช้ภาษาสแลง คำพวน หลากศัพท์ การเติม "ส์" หลังคำเพื่อบอกความเจ็บแสบหรือหนัก

การใช้ไม้มกมากกว่า 1 ครั้ง การเขียนข้อความภาษาไทยปนกับภาษาอังกฤษ หรือรูปภาพ
ดังตัวอย่าง

- จบ ป.4 เงินดี จบตรีพุงนี้คือหมา
- งงจนเงิง แก่ตะเบ็งเติมน้ำมัน
- ขึ้นเงิงเรื่องจิบจ้อย สีมือชอยหือะเมื่อไร
- หับไม่ร้อง หองไม่รับ
- อันนารีไม่ตีเท่าเลขคณิต อย่าไปคิดให้เปลืองสมอง
- สดางค์คู่กับสตรี สดางค์ไม่มีสตรีไม่ตาม
- ฆ่าสกับตะราง โน้บางขวางยับย่น
- ฆ่าสรวมสมัย ไม่บรลัยก็เย็นสาว
- ขอเพียงรัก ๆ ๆ
- รักไม่ยุ่ง มุ่งแต่งาน รำคาญ Love
- หอนรับด้วยน้ำ ☹ จากไปด้วยน้ำ ☹

3. มีความหยิ่ง ทะนง ถึงแม้ว่าการประกอบอาชีพขับรถจะเป็นอาชีพที่ใช้
แรงงานไม่ใช่อาชีพที่มีเกียรติหรือชื่อเสียงและไม่ได้รับยกย่องจากสังคม แต่คนรถก็มีความหยิ่ง
ทะนง พอใจ และภูมิใจในความเป็นคนรถของตน มองเห็นคุณค่าและความสำคัญของตัวเอง
หรือจะประกาศให้ผู้อื่นได้ตระหนักถึงความสำคัญของตน ลักษณะการแสดงออกของคนรถ เช่น
นี้สืบเนื่องมาจากความต้องการจำเป็นทางจิตวิทยา (Psychological Needs) ในด้าน
ความต้องการจำเป็นสำหรับการยอมรับนับถือ (Need for Recognition) ซึ่งเป็น
ธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องการให้ผู้อื่นมองเห็นความสำคัญของตน รับรู้ ยอมรับและนับถือ ในคุณค่า
ความดีงาม ความมีประโยชน์ของตน ดังที่คนรถ แสดงออกเพื่อเรียกร้องความสนใจ เพื่อการ
ยอมรับนับถือของตนในสังคมว่า พวกเขาเป็นกลไกส่วนหนึ่งของสังคม และมีประโยชน์ต่อ
สังคมส่วนรวม มิได้มีชีวิตอยู่อย่างลอย ๆ ไร้ค่า หรือเป็นภาระแก่สังคม ดังจะเห็นได้จาก
ลักษณะการเล่นคำเล่นความ และการใช้ โวหารโอ้อวด โวหารแบบปฏิบัติการณ์ในวรรณกรรม
คนรถว่า

- ขาดท่านเรอด ขาดรถท่านเดิน
- ไม่มีท่านเรอด ไม่มีรถท่านเดิน
- จับกังโรงสีถึงไม้ค้ำยังมีเกียรติก
- กรรมกรกีโซเฟอร์ หอเพลอ ๑ เป็น ส.ส.
- ช้างยังไม่แก่ที่แน่ ๑ เป็นช่างเครื่อง
- รถเป็นของท่าน แต่ค่าโดยสารเป็นของเรา
- ขับรถคิดนินย
- ขับรถไม่รังแกใครคือน้ำใจสลับ
- กิตติศัพท์หมู่สลับ คือหลักต่อการขนส่ง

4. มีลักษณะนิสัยตรงไปตรงมา ความเป็นผู้มีนิสัยตรงไปตรงมาของคนจะเห็นได้จากการแสดงความรู้สึกต่าง ๆ ของตนออกมาในวรรณกรรมอย่างตรง ๆ มีความจริงใจทั้งการใช้คำ สำนวนโวหาร และกลวิธีการเสนอวรรณกรรมคนรถ โดยการบอกตรง ๆ หรือโดยการเสียดสีก็ตาม จะบ่งบอกความรู้สึกของคนออกมาจากใจจริงโดยมิได้เสแสร้ง ทั้งข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- พี่เป็นคนจน
- เกลี่ยคาวไถจริง ๆ ฮี
- พี่เมาแอ่นเพราะแฟนลิ้ม
- ถ้ารักพี่กรุณาช่วยค่าน้ำมันพี่ด้วย
- ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ห้อยโหนโดยไม่บ่นซักคำ

แม้คนคนรถจะเป็นผู้มีลักษณะนิสัยตรงไปตรงมา แต่ก็เป็นผู้ที่รู้จักปรับตัวเอาตัวรอดในสังคม ดังจะเห็นได้จากการพยายามหลีกเลี่ยงการขัดแย้งหรือโต้แย้งกับผู้ที่มีอำนาจเหนือตน ถึงแม้จะมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบก็ตาม ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- เจียมตัวก้มกอดกระดุม นายขุนจุมดมทรมานใจ
- ถูกผิดตามผู้หมวด ก่อตำรวจเจ้าตรวจส่วนรวม

- หมวกับจำไมเมตตา ผกกัต้องตรมใจ
- แล้วแต่ท่านจะกรุณา โปรดเอ็นดูผมบ้าง

5. มีนิสัยเจ้าชู้ กระล่อน จากการใช้คำ ส่วนวนโวหาร การเปรียบเทียบในวรรณกรรมคนรถ ทำให้เห็นถึงลักษณะความเป็นคนเจ้าชู้ มากรัก หลายใจ และกระล่อนของคนรถ อันเนื่องมาจากการต้องการความรักใคร่ ความอบอุ่น และความเด่นเป็นหนึ่งในของคนรถ การที่มีผู้หญิงมาหมายปอง มารัก มาหลงตน หลายคนในคราวเดียวกันหรือสามารถมีภรรยาได้มากกว่าหนึ่งในเวลาเดียวกัน เป็นความภูมิใจของพวกเขาเป็นอย่างยิ่ง จนกระทั่งกลายเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งในกลุ่มคนรถ จากข้อความในวรรณกรรมคนรถที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นคนเจ้าชู้ หลายรักของคนรถดังนี้

- รักเพื่อเลือก
- รักไม่เลือก
- หัวใจไม่เคยว่าง
- รักคอกจึงหลอกเล่น
- มีเจ้าของแล้วแต่ชั่วคราวได้
- แม่เราเราก็รัก แม่เฒ่าเราก็รัก
- เมียอยู่บ้าน แฟนช่วยทำงาน
- ว่างแล้วจอกหัก น้องเมียรักแน่ ๆ
- เมียมีเมียพี่ต้องมา เมียไม่มาเพราะเมียไม่มี
- ถึงผมจะแก่แต่ก็ยังโสด ถ้าเธอจะโปรดย่าถามถึงเมีย
- รักแรกมีครั้งเดียว แต่โรเนียวได้หลายครั้ง
- จ้างพี่ก็ไม่เข็ด เบ็ดพี่ก็ไม่กลัว
- หญิงหนึ่งคือดวงใจ หญิงทั่วไปก็อ่าไรชีวิต
- ขับรถ 4 เกียร์ เหมือนมีเมีย 4 คน ถ้าอยู่ครบทุกคนแม่คงชนกันตาย

6. เป็นผู้ที่มีความเครียดสูง ความเครียดของคนรถเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ อันได้แก่ ความเครียดที่เกิดจากความผิดเคื่องทางเศรษฐกิจ เกิดจากปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิตส่วนตัว ความเครียดที่เกิดจากการทำงาน และความเครียดอันเป็นผลมาจากการใช้ยาเสพติด ดังกล่าวไว้ในวรรณกรรมคนรถว่า

- น้ำมันแพงมีหวังแห้งตาย
- พี่มันจนจึงทนขับ
- สุขเมื่อเมา เศร้าเมื่อสร่าง
- ชายจริงหญิงสน ชายจนหญิงหนี
- เห็นใจพี่บ้าง โปรดหนีรถหนัก
- อย่าจับผมเลยครับผมมันวิ่งเป็นเวลา
- ดูเหล้าเหล้าเมื่อดมီး คุมขังบ้าซ่าไม่เลิก
- เคือนลับฟ้า แต่ยาม้าไม่สร้างฤทธิ์

วิธีการระบายความเครียดของคนรถที่ปรากฏในวรรณกรรมจะออกมาในลักษณะของความก้าวร้าว อารมณ์ขึ้น และการระบายออกทางอารมณ์เพศ ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถ ดังนี้

- แชนซ้ายไม่ว่า ปาคหน้าถูกต้อน
- ขำระให้สิ้นแค้น แพนก็แพนแค้นนี้หว่า
- จากให้มันยับธำถูกจับเพราะมัวหิว
- พี่ไม่ใช่เปปซี่ พี่จึงไม่คิตที่สุด
- นั่งเพลินห้องรถพี่ ขึ้นฟรีลงบาท
- เรือล่มในหนอง หองอยู่ในโรงจำนำ
- ชกนอกเกมก็แค่เคลมเมียมัน
- ทำหยิ่งเคี้ยวพียิ่งเสียหрок
- กำคัตคนะคนสวย พี่จะช่วยให้หายขาส

7. มีบุคลิกภาพก้าวร้าว เลือคร้อน บุคลิกภาพส่วนหนึ่งของคนที่สะท้อนออกมาให้เห็นจากการใช้ภาษาในวรรณกรรม ก็คือลักษณะก้าวร้าว ซึ่งประยุกต์มาจากสัญชาตญาณการทำลาย เป็นการปรับตัวอยู่ในสังคมแบบหนึ่งของมนุษย์ เพื่อปลดปล่อยความกดดัน และความตึงเครียด ที่ได้รับจากการทำงานและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ดังที่คนรกรแสดงออกมาในรูปของการใช้ภาษาที่ก้าวร้าวและหยาบคาย อันแสดงให้เห็นถึงความมีนิสัยเป็นคนเลือกร้อน คัดสนใจด้วยกำลัง และบางครั้งก็แสดงลักษณะอวดเบ่ง วางโต ออกมาในวรรณกรรมดังนี้

- ไกรชวระ
- อย่าซ่า...น่าเซ่ง
- เรื่องของกู!
- มันคนละรุ่น
- ปากเหม็นอมยา ปากหอมอมดิน
- แข่งซ้ายถูกคำ แข่งขวาถูกเตะ
- ผ้าส้างลูกสูบ เลือกลมารูบกระเบหลัง
- พูดยมากเคี้ยวชนแม่งเลย
- จวกให้มันยับ ถ้าถูกจับเพราะมันหิว
- แสบสะบัด เมื่อได้ซัดฉลามยก
- เกราะหัด เกราะหรัย ก็แต่ตายชายชาติเสือ
- เชี่ยวให้มันตกขอบอยู่ที่รอบไกรมันจัด
- แข่งทะเลเคี้ยวโดน
- ฉาดมันสักผัวะ แหมม้ายี้วะว่าซ่าแสบ
- ฉะมันคำคันแรง เลือกลมาเบ่งเก่งกว่าซ่า
- กันไหนซ่าส บอกลมา ซ้าขอแข่ง
- จุกแน่ถ้าแม่ไม่ยกให้

8. รักสนุก มีอารมณ์ขัน ลักษณะเด่นอย่างหนึ่งของการใช้ภาษาในวรรณกรรมคนรถก็คือ การใช้ภาษาให้เกิดอารมณ์ขัน ความร่ำรวยอารมณ์ขันในวรรณกรรมคนรถ ย่อมเป็นกระຈະສະຫ້ອນถึงบุคลิกภาพที่เป็นคนรักสนุกและมีอารมณ์ขันของคนรถ ซึ่งนับเป็นการระบายปลดปล่อยความเครียดที่เกิดขึ้นในชีวิตวิธีหนึ่งของคนรถ ดังที่นักประพันธ์ต่างประเทศผู้หนึ่งกล่าวว่า "พระผู้เป็นเจ้าของประพจน์จินตนาการให้แก่มนุษย์เพื่อชดเชยสิ่งที่เขาเป็นไม่ได้ แล้วมนุษย์สร้างอารมณ์ขันขึ้นเพื่อชดเชยสิ่งที่เขาเป็นอยู่"¹ อารมณ์ขันของคนรถจากวรรณกรรมจะมีแทรกอยู่ในข้อความต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อความที่กล่าวเป็นปรัชญาชีวิต คติสอนใจ เศรษฐกิจ ยาเสพติด การทำงาน หรือแม้แต่การระบายความทุกข์ร้อนขมขื่นก็จะแทรกอารมณ์ขันออกมาด้วย สะท้อนให้เห็นถึงความไม่จริงจังต่อชีวิตของคนรถที่พยายามผ่อนคลายความเครียดอันเกิดขึ้นในแวดวงชีวิต หรือมีผลกระทบต่อบทชีวิตรและสภาพความเป็นอยู่ของพวกเขาให้ลดน้อยลงได้ ไม่ทำให้สภาพชีวิตที่แวดล้อมด้วยความเครียดจากสาเหตุนานาประการเกิดขึ้นไปอีก ดังตัวอย่างอารมณ์ขันที่ปรากฏในวรรณกรรมดังนี้

- อย่างมองคนไม่มีค่า แม้แต่หมายังทำลูกขึ้น
- น้ำขึ้นให้รีบตัก
- จงโกรธอย่างผู้มีสติ อย่าโกรธอย่างผู้มีสติ
- เรือล่มในหนอง หองอยู่ในโรงจำนำ
- หนีเงาะน้อง หองมันแพง
- นั่งเพลินต้องรถพี่ ขึ้นฟรีลงบาท
- สาวชุนน้ำใจก็ สามัคคีนี้ขี้คน
- งานของกู เงินของเมีย
- ลิงเท่านั้นที่ห้อยโหน
- ชีวิตไม่ใช่เป๊ปซี่มันจึงไม่คิตที่สุด
- ไม่รักไม่ว่า ขอค่าโดยสาร
- สุขเมื่อเมา เศร้าเมื่อสร้าง

¹ "เกล็ดขาวานิช และคาถาสังหกรภพ" ถนนหนังสือ 7 : 12-43 มกราคม 2524

9. มีค่านิยมในเรื่องเพศ เพศและการรวมเป็นสิ่งที่มีในมนุษย์ทุกรูปทุกนาม จัดเป็นธรรมชาติและธรรมชาติของมนุษย์ คนราก็เหมือนคนทั่ว ๆ ไปที่มีความต้องการพื้นฐานทางเพศ และเนื่องจากสภาพชีวิตของคนรามีความตึงเครียด ลักษณะการทำงานที่ต้องนั่งหลังขัดหลัง แข็งหลังพวกมาลัยรถทั้งกลางวัน กลางคืน และต้องรับผิดชอบสูง ก่อให้เกิดความเครียดทางกายและทางสมอง ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจที่บีบรัด ผิดเคือง ทำให้เกิดความกดดันและความเครียดในอารมณ์และจิตใจสูง ทางระบายความเครียดเหล่านี้มีออกอย่างหนึ่ง ก็คือการระบายออกทางเพศของคนรถ ซึ่งแสดงออกมาในรูปของวรรณกรรม ชิกมันต์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) แสดงทัศนะไว้ว่า สัญชาตญาณทางเพศ (Id) จะพยายามหาทางออกเพื่อระบายความเครียด โดยมีจิตส่วนที่เรียกว่า อีโก้ (Ego) ใช้เหตุผลจากความเป็นจริงคอยควบคุมไว้ และซูเปอร์อีโก้ (Super - ego) คือ จิตส่วนที่เป็นความรู้ ความคิดตามระบบศีลธรรม ได้มาจากค่านิยมและการอบรมสั่งสอนในสังคม จะคอยเหนี่ยวรั้งการแสดงออกไม่ให้ขัดต่อศีลธรรม¹ ดังนั้นการระบายออกทางเพศของคนรถที่ปรากฏในวรรณกรรมจึงออกมาในรูปของการใช้คำ โวหารเปรียบเทียบ สัญลักษณ์ ที่มีนัยไปถึงเรื่องเพศ มีตั้งแต่ระดับเกี่ยวพาราสี ตัดพ้อ-ต่อว่า ไปจนถึงพฤติกรรมทางเพศ ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถดังนี้

- รักแล้วรอน้อย
- รักพี่เสี้ยน
- ลุงชอบเอ๊าะ ๆ
- เช็ดแล้วไก่อกลง
- ทำใจก็พี่เหงา
- ก็ทุกคืน
- ขอลุงก่อน ขอลุงก่อน ลุงแก่แล้ว
- จะรักทั้งที่ ต้องมีจิ้งหะ
- เด็กมันยั่วเลยหลวมตัวไปหน่อย

¹สุกัญญา สุฉฉายา เพลงปฏิพากย์ : การศึกษาในเชิงวรรณคดีวิเคราะห์

- กามาคือยาฉิ่น เฮโรอีนคืออีหนู
- การเมืองที่ไม่ยุ่ง การมุ้งมิ้งไม่ขาด
- การเมืองเรื่องมันยุ่ง แต่การเมืองยุ่งถึยิบ
- ฆ่าสัตว์ลดศก แคมลูดกชกกันหนัก
- ชี๊ดสุดเสียว เรอมันเปรี้ยวเสียวความรู้สึก
- เฉียบจริงนะหนู เคี้ยวคงรู้ว่าหัวก้อย

10. นิยมสิ่งเสพติด สิ่งเสพติดที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถเป็นส่วนมากได้แก่ สุรา และยาบ้าหรือยาขยัน ซึ่งออกฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทและสมองให้ตื่นตัวอันทำให้กล้านื่องทำงานไ้ได้นานกว่าปกติ และอยู่นอกเหนืออำนาจบังคับของสมองและประสาท เป็นผลให้ผู้เสพยามีอาการตาแข็งใจสั้น คอและปากแห้ง ทำงานไ้โดยไม่เหนื่อยและไม่ง่วงนอน เมื่อเสพนาน ๆ ไปร่างกายไ้ได้พักผ่อนตามปกติ ฤทธิ์ยาจะส่งผลให้สมองเสื่อมโทรม ร่างกายอ่อนเพลียเป็นโรคจิตได้ง่าย สาเหตุที่ทำให้คนรถนิยมสิ่งเสพติดเนื่องมาจากสภาพปัญหาทางเศรษฐกิจการแข่งขันกันเองในธุรกิจการขนส่ง และแข่งกับเวลา เพื่อความมั่นคงก้าวหน้าในกิจการ เจ้าของกิจการมักจะไม่คำนึงถึงความปลอดภัย หรืออุบัติเหตุแต่อย่างใด นอกจากผลประโยชน์ของตนเอง มักคิดถึงความเร็วของบริการในธุรกิจขนส่งของตนมากกว่า ส่วนคนขับใครขยันขับไ้มากเที่ยวก็จะได้ค่าตอบแทนมากตามจำนวนเที่ยวที่ขับ คนรถเมื่อต้องการเงินค่าตอบแทนในจำนวนมาก ก็ต้องทำสถิติจำนวนเที่ยวให้ไ้ไ้มาก จึงต้องหันไปพึ่งยาเสพติดประเภทกระตุ้นสมองและประสาทเพื่อให้ทำงานไ้ได้นานกว่าปกติ ประกอบกับคนรถบางคนมีจิตใจอ่อนไหวง่าย เมื่อมีปัญหาความทุกข์ เศร้าร้อนข้าง เกิดขึ้นในชีวิต ก็มักจะหันหน้าเข้าพึ่งสุรา จนกลายเป็นสิ่งเสพติด ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- สุขเมื่อเมาเศร้าเมื่อสร้าง
- เราว่าสุราหาว่าเรากินเหล้า
- ธรรมดาคนรถที่ดองชกยาไ้ไ้
- ขาดเมียไ้ไ้ว่า ขาดเมียช็อคตาย
- ขาดน้องพี่ไ้ไ้ว่า แต่ขาดเมียช็อคตาย

- เคือนจากฟ้า แต่ยามายังไม่สร้างฤทธิ์
- พี่บ้าเพราะยามัว น้องขำสเพราะยาคุม
- ขวดน้องพี่ไม่ว่า ขวดกัญชาพี่ตายแน่
- ซาดเธอพี่เริ่ด ซาดเหล้าพี่แย
- พี่เมาแอ้นเพราะแฟนลืม
- เมตายคึกว่าพ่ายรัก
- เหล้าคือเพื่อนรัก
- เมียมีหูไม่เสียตายเท่าเหล้าหก
- ยิ่งเมายิ่งมัน
- สามหนุ่มขี่เมา
- กิ่งอย่ามารีบ แค่นับ ๆ หอวังสวย
- จิบเบียร์ที่ยอดเขา ตัวเราเมาเหล้าคันแรง
- รักเดียวคือแม่ แต่ที่แน่ ๆ คือแม่โขง

11. มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี สภาพฐานะทางเศรษฐกิจของคนรถที่สะท้อนออกมาในวรรณกรรม แสดงให้เห็นว่าคนรถส่วนใหญ่ยังยากจนมีหนี้สิน ต้องค้นหาเลี้ยงชีพ และแก้ปัญหาปากท้องเพื่อการอยู่รอดของตนเองโดยการพึ่งโรงรับจำนำ ทำงานหนัก คั้นร่นขวนขวายไปขายแรงงานถึงต่างประเทศ เป็นนักเสี่ยง นักการพนัน หวังลาภลอยเพื่อนำมาช่วยแก้ปัญหา ค่าครองชีพที่ฟืดเฟ้อ คงจะเห็นได้จากการใช้คำ การเล่นคำ เล่นความ การใช้สำนวนโวหารต่าง ๆ ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ ดังนี้

- พี่เป็นคนจน
- คนจนเป็นใจ
- คนจนรักจาง
- คนโคราชขาดเงิน
- เจ็บต้องจำ จนต้องเจ็บ
- ซึ่งเถอะข้ามันจน

- พี่มันจนจิงทนซั้ม
- เพราะมันจนจนจิงไม่แล
- พี่เสียรักเพราะจน
- ขายควายจ่านำเมีย
- มีเท่าไรร่เข้าโรงจ่านำ
- ขายจิงหญิงสน ขายจนหญิงหนี
- แฉ่งกับพี่ รับรองได้เห็นเศษฐึ้นในเรือนยาจก
- รักกับคนรตไม่อดก็หิว
- จะคบพี่เป็นมิตร อย่าคิดขี้มสต่างศ
- โฮ!... ถ้าแก่ แม่ผมป่วยต้องช่วยค่ากะ
- เช่นเจ้าแม่จวนนี้แย่ แพ้เลชวัง
- เป็นกระเป๋าทวังเก็บเงินไปนอก (ซาอุ)

12. มีอุดมคติและปรัชญาในการดำเนินชีวิตและการทำงาน อุดมคติและปรัชญาอันเป็นหลักยึดและแนวทางในการดำเนินชีวิตและการทำงานของคนรตจะออกมาในลักษณะสอนให้เอาตัวรอด ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท มีความซื่อสัตย์ ซยัน อดทน พึ่งตัวเอง ต่อสู้ชีวิต เห็นการปรับตัวอยู่ได้ในสังคม มิได้มุ่งประพฤติกุณธรรมความดีเป็นหลัก ดังสำนวนโวหารต่าง ๆ ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรตว่า

- โง่แล้วสบาย
- มียศอย่าประมาท มีอำนาจอย่ามัวเมา
- ซยัน อดทน ซื่อสัตย์ เป็นคุณสมบัติของผู้หวังก้าวหน้า
- ตนของตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
- ชีวิตไม่สิ้นต้องดิ้นกันไป ชีวิตไม่ค้นก็สิ้นใจ
- ฉันท่าสายลม โลกยังกลมกลมหายใจยังมี
- เอ็นดูเขา เอ็นเราซาก
- ชนแล้วไม่ใส่ตีนหมา คนซั้มถือหมา
- ชนแล้วไม่หนี ก็คนทีที่ค่อยากติลฤก

3. การใช้ภาษาในวรรณกรรมคนรถแสดงให้เห็นถึงลักษณะและสภาพของการใช้ ภาษาไทยในปัจจุบัน

1. ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการสื่อสารการแสดงออกด้วยวิธีการต่าง ๆ คือ

1.1 ใช้ภาษาบอกเล่าแสดงความรู้สึนึกคิด ความต้องการ ดังตัวอย่าง

- คนอกหักขับรถคันนี้
- เกลี่ยคนป่วนอก
- รักก็เอา เมาก็ไม่เว้น
- ลุงชอบเอ๊ะ ๆ
- กลุ้มวะ เมียค
- ขับรถไม่ระวังแก็กร คือน้ำใจสับสน
- สู้แจ๊คส์มาจ้อ อย่ารอรดเมล์เลชนะ
- สาธุชนน้ำใจดี สามัคคีนั่งชิลใน

ฯลฯ

1.2 ใช้ภาษาเป็นพลังในการระบายอารมณ์ ปลดปล่อยความเครียด ความกดดันภายใน เช่น ความโกรธ เกลี่ยค เคียดแค้น ขมขื่น น้อยใจ ซึ่งมีทั้งเรื่องส่วนตัว การทำงาน เศรษฐกิจ และเรื่องเพศ ดังตัวอย่าง

- อูย อีเวอร์
- อีหน้ามีค
- คนขับรถเมล์ขาว สาวไม่สน
- น้อยใจนักรักพี่สลาย
- ยาทิชเขาว่าร้าย แต่ซังพ่ายพิชรัก
- (ไอ้) เพ้าคี่เซล ไร้ไอ้เวอร์แข่งเลนซ้าย
- ไข้อยิ่งกว่าหมา ข้ามคำว้างเง่า
- เช่นแม่สัถย์สับ คึกว่ารีบใบขับขี

- เสียเมีย เสียนา เพราะซาอุ
- รถก็เก่า เมียก็แก่ กุลละเบื้อ
- ...มีากินหมค...
- คนจนไม่มีสิทธิ์...

- "ยามมั่งมีมีผอมทอมกันแคก
 ยามถึงแตกผัววุ่นชวนกันหนี
 มั่งมีมั่งกูมั่งก็ยังมี
 ยามมั่งมีมีผอมทอมกันแคก"

- เธอช่าส พี่สู
- เห็นน้องแล้วใจชู เห็นของหนูแล้วใจซ่า
- ช่าสแล้วเช็กซี น้องช่วยพี่พี่ไหมไหว

1.3 ใช้ภาษากระตุ้นแรงเร้าเพื่อให้เกิดการปฏิบัติ ออก

สอน คติ ปรัชญา อุดมคติ ในการดำรงชีวิตและการทำงาน ดังตัวอย่าง

- สมองมีไว้คิดใช้ชีวิตให้ถูกทาง
- ชีวิตไม่สิ้นต้องค้นกันไป ชีวิตไม่ค้นก็สิ้นใจ
- ไม้เท้าของผู้เฒ่า ดีกว่าลูกเห่าออกศัตรู
- อยู่อย่างสงบดีกว่ารบด้วยลมปาก
- ใครชม ใครชอบ ช่างเด็ก
- ใครเชิด ใครขัง ช่างเขา
- ใครว่า ใครบ่น พนเอา
- ใจเรา ร่วมเย็น เป็นพอ
- ชนแล้วไม่หนี คือคนที่พยายามดิ้นรน
- ตะรางเปิดประตู อย่าสู้ทำผิด
- เหนือทุกหยดคืออนาคตของลูก

2. ภาษาไทยมีลักษณะทันกาล ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ มีมาก ทำให้เกิดประติมากรรมที่นำสมัยแปลกใหม่ขึ้นในสังคม เมื่อมีสิ่งใหม่ ๆ เกิดขึ้นก็มีภาษาใหม่ ๆ เพื่อใช้เรียก สิ่งประติมากรรม ความคิด วิทยาการเหล่านี้ ในสังคมไทยเมื่อรับเอาวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามา ก็จะมีคำใหม่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งคำเหล่านี้อาจจะเกิดขึ้นโดยการสร้างศัพท์ใหม่ หรือเกิดจากการยืมคำมาใช้โดยการทับศัพท์ก็ได้ ดังตัวอย่าง

2.1 การสร้างศัพท์ใหม่ขึ้นใช้ เช่น

- อาชีพไร้ปริญญา วัสดุชั้นราคา กรุณาอย่าขอ
- โชคครองชีพ ข้าโดนบีบจากนายจ้าง
- คอนกรีตเสริมเหล็ก พวกเราเห็นกรณบรรทุก
- พี่บ้าเพราะยาม้า น้องซาส์เพราะยาคุม
- ซายังไม่แก่ ที่แม่ ๆ เป็นช่างเครื่อง
- ประหยัดไฟวันละยูนิต ช่วยเศรษฐกิจเป็นล้าน
- ขึ้นทางด่วน อีเมื่อยอ้วนกวนตะบัน
- พลทนได้น้องชายไอพ่น

2.2 การยืมคำมาใช้โดยการทับศัพท์ เช่น

- ชีซ่าคอมพิวเตอร์ พวกบ้าเห่อเพื่อสไตรค์
- เจ้าไซเวย์ เทไม่เทนี่เทรเลอร์
- ส่งแก๊ส ส่งยิ้ม
- พอนั่งรถแอร์ น้องลิ้มสองแถว
- ใกล้จะถึงไซโล ไซโยเมียพะโล้ไม่มาตาม
- กิวยังไม่พอให้รอไปก่อน
- ถนนสี่เลนให้วิ่งเลนซ้ายสุด

3. ภาษาไทยมีลักษณะประหยัด โดยการใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์แทนภาษาจำนวนมากน้อย แต่สามารถสื่อความหมายได้ใจความตามความต้องการอย่างครบถ้วนบริบูรณ์ ลักษณะประหยัดที่ปรากฏในวรรณกรรมกวีมีดังนี้

3.1 การใช้คำน้อยเกินความมาก เช่น

- ดย่าฟรี ภาณิชน น้ำมันแพง
- เงินกำลังหมอง เพราะของมันแพง
- ไปซาอุเสียเมีย ไปลิเบียเสียนา
- ฝนก็ตก รถก็ติด น้ำมันก็แพง แขงก็จับ

3.2 การใช้ถ้อยคำที่กำหนัดเป็นทางราชการและที่สร้างขึ้นใช้เอง

แต่เป็นที่รู้จักและเข้าใจกันแพร่หลาย เช่น

- กรรมการก็ไซเฟอร์ พอเพลอ ๆ เป็น ส.ส.
- จบ ป.4 ไม่มีเส้น
- นั่งรถกับพี่ ส.บ.ม.ย.ท.
- รูปไม่หล่อแล้วยังเลือก ป.ม.

3.3 การตัดคำ มีทั้งการตัดพยางค์หลังของพยางค์หน้าของคำไว้ ถัดพยางค์

หน้าของพยางค์หลังของคำไว้ แม้จะออกเสียงหรือเขียนไม่ได้แต่ผู้อ่าน ผู้ฟัง สามารถเข้าใจได้ เช่น

- ขอลาเจ้าชาญ แยกซ้ายซ้ายไป
- พี่ไม่มีควาวขวัญตากก็เม็นหน้าหนี
- จบ ป.4 เงินดี จบครีพรุ่งนี้ค่อยมา
- จบแปดไม่มีเส้น ร้อยเปอร์เซ็นต์กรรมการ

3.4 การรวบคำ โดยการนำคำสองคำ มารวมกันเป็นคำเดียวแต่ความ

หมายคงเดิม เช่น

- งงจนเง้ง แคตะเบ้งเดิมน้ำมัน
- เช่นแม่งสก็ยสิบ ดีกว่ารีบใบขับขี

4. ภาษาไทยมีสุนทรียะ คือมีความไพเราะทั้งด้านเสียงและลีลาจังหวะ ซึ่งมีลีลาสัมผัสคล้องจองกันคล้ายกลอน มีการเล่นคำ เล่นความ เล่นอักษร ตลอดจนคำประพันธ์ประเภทกาพย์กลอน ดังตัวอย่าง

- ชำระให้สิ้นแค้น เฟนก็เฟนแค้นให้ว่า
- ช่างมันเถอะน้อง ที่เจ้าห้องเพราะพี่รัก
- ชายจริงหญิงสน ชายจนหญิงหนี
- ขาคือนั้นไม่สำคัญ ขาค้น้ำมันพี่ต้องตาย
- ขับเร็วกว่า ขับช้าก็ปั่น
- ความกังไม่คงที่ ความคิสิคงทน
- นายทุนหน้าบาน คนงานหน้าหมอง
- เห็นรักหนักกว่าเห็นรถ
- สดต่างคู่กับสตรี สดต่างคู่ไม่มีสตรีไม่ตาม
- ถนนรถพี่หลบ ถนนรักพี่หลบ
- เศษแก้วบาดคม เศษอารมณ์ขีบาใจ
- "ขึ้นรถเมล์ไม่เสียเกียรติ แม้จะเบียดกั้นเอาหน่อย
เพราะน้ำมันมีน้อย ควรใช้สอยเมื่อจำเป็น"
- เพียงแค่นี้ แค่นี้ ยิ่งแค่นี้
ถ้าแค่นั้น แค่นั้น จะแคไหน
เพียงแค่นี้ แค่นี้ แสบขาดใจ
ถ้าแค่นั้น แคไหน ใจขาดรอน

5. ภาษาไทยมีระดับ หมายถึง ระดับความสุภาพ ความหยวนคายของคดีหรือข้อความในภาษาที่ปรากฏใช้ในสังคม ระดับของภาษาที่ปรากฏในวรรณกรรมคนเรามีทั้งภาษาสุภาพ ภาษาระดับธรรมดา ภาษาท้าวไร่ และภาษาหยวนคาย ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับอารมณ์ จิตใจ และความพอใจของผู้ใช้ภาษา ดังตัวอย่างภาษาระดับต่าง ๆ ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนดังนี้

5.1 ภาษาสุภาพ เช่น

- สองแถวรอน้องไถ่นะจ๊ะ
- น้องจำพี่มารับแล้ว
- คุณครับห้ามแข่ง ไฟแดงอยู่นั่น
- หากซัดในสัปดาห์จะต่อชีวิตให้คนขับ ซัดในหนอยเถอะครับคนขับจะไม่
กังวล

5.2 ภาษาระดับธรรมดา เช่น

- กลับเถิดน้อง
- กระจ่าหมายจันทร์
- ซาคนางเพียงอย่างเดียว
- ซันรตพี่ไม่มีวันคำ

5.3 ภาษาก้าวร้าว เช่น

- อย่าซ่า...น้ำแข็ง
- ใครซ่าวะ
- ฉาคันสักตัวจะเหมะมาขี้นว่าข้ามสับ
- ฉะมันถาคันเร่ง เลือกลงมาเบ่งเก่งกว่าซ่า

5.4 ภาษาหยาบคาย เช่น

- อู๋ย! อีเวร
- ถึงเหี้ยก็เมียเรา
- เช็ดเชียวอีหมูหิน กลืนกินกระทั้งตัว
- อย่าเสือกแข่งไฟแดงเห็นไหม

6. ภาษาไทยมีความหลากหลาย ทั้งในด้านการใช้คำ และการเปรียบเทียบ

6.1 ด้านการใช้ คำ เช่น คำเรียกผู้หญิง จะมีศัพท์หลายคำดังตัวอย่าง

- สตรี นารี หุ่นห้าว คอกฟ้า อีหนู

6.2 ด้านการเปรียบเทียบ เช่น การเปรียบเทียบความโลเล ไม่มั่นคง-
แน่นอน เปลี่ยนแปลงกลับกลายง่ายของผู้หญิงกับสิ่งที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกัน หรือในทำนองเดียวกัน เป็นต้นว่า ฟองสบู่ ปลาเปลี่ยนน้ำ ลิงหลอกเจ้า คอกไม้เปลี่ยนสี ดังตัวอย่าง

- ใครเขาก็รู้ รักของน้องเหมือนฟองสบู่
- ปลายังเปลี่ยนน้ำ คนงามย่อมเปลี่ยนใจ
- รักของหญิงเหมือนลิงหลอกเจ้า
- คอกไม้ยังเปลี่ยนสี นารีย่อมเปลี่ยนใจ

หรือเปรียบเทียบความเจ้าชู้ หลายรัก หลายใจ มีแฟนหรือภรรยาหลายคนของผู้ชาย
กับการโรเนียว จำนวนเกียร์รถ และจำนวนสีของรุ้ง ดังตัวอย่าง

- รักแรกมีครึ่งเดียว แต่โรเนียวได้หลายครึ่ง
- ขับรถ 4 เกียร์ เหมือนมีเมีย 4 คน ถ้าอยู่ครบทุกคน แม่คงชนกันตาย
- รุ้งมี 7 สี ชายชาติตรีหรือจะมีใจเดียว

7. ภาษาไทยมีเสรีภาพในการใช้ เช่นมีคำศัพท์จากภาษาอื่นที่รับเข้ามาใช้ใน
ภาษาไทย มีคำสแลงใช้ มีการสร้างศัพท์ใหม่ในเรื่องที่ต้องการพูด เช่น

- แฉ่นมากแล้วเพื่อน ผลาญเงินเดือนนั่งกาแฟ
- หุ่นเทห์ เปย์เก่ง เบ่งน้อย ท้อขบปริญา มารดาถาม
- ค่านี้อีสิบห้า ค่านหน้าขาจับ
- พี่โสคิง ๑
- เต้าตึกปีก
- จุงชอบเอ๊ะ ๑
- อย่างเงี้ยคึกว่า
- รัฐมนตรีฮาร์ด

- พ่อที่ไม่ได้เป็นนายก
- ขึ้นทางด่วนอื้อเมียววนกวนตะบัน

4. การใช้ภาษาในวรรณกรรมคนรถแสดงให้เห็นถึงบุคลิกภาพ หรือลักษณะนิสัยของคนไทยโดยทั่วไป ดังนี้

1. นิสัยเจ้าบทเจ้ากลอน ความเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนของไทยมีมานานปรากฏหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษรครั้งแรกในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ดังข้อความตอนหนึ่งว่า "ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว" ข้อความนั้นนอกจากจะแสดงให้เห็นถึงความเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนแล้ว ยังแสดงให้เห็นความสามารถของคนไทยในสมัยสุโขทัย ที่สามารถใช้ข้อความสั้น ๆ มีสัมผัสไพเราะคล้องจอง อธิบายเศรษฐกิจตลอดจนความเป็นอยู่ของชาวสุโขทัยได้อย่างชัดเจนแจ่มแจ้ง แทนการเขียนบันทึกอย่างยืดยาว ปัจจุบันกาลเวลาล่วงเลยมา 700 ปีแล้ว แต่นิสัยเจ้าบทเจ้ากลอนของคนไทย ก็ยังคงดำรงอยู่ในสายเลือดไทยในหมู่ชนทุกชั้นโดยไม่จำกัดเพศ วัย หรืออาชีพ แม้กระทั่งผู้ที่ประกอบอาชีพขับรถ ก็ยังแสดงความเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนของเขาออกมาในวรรณกรรมที่เขียนติดตามรถต่าง ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงสภาพสังคมและเศรษฐกิจยุคปัจจุบันได้ไม่ด้อยไปกว่าสภาพบ้านเมืองเมื่อครั้ง "ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว" ของชาวสุโขทัยว่า "เงินกำลังหมอง เพราะของมันแพง" และยังมีการเล่นคำ เล่นความเล่นโวหารที่คมคาย เช่น

- เทษแก้ววาคคม เทษอารมณืบิภาคใจ
- รถหนักถนน ดีกว่าคนหนักโลก
- ลืมตา แต่อย่าลืมตัว

นิสัยเจ้าบทเจ้ากลอนของคนไทยจะปรากฏทั่วไปตามวรรณกรรมต่าง ๆ ทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและมุขปาฐะ เช่นใน สุภาษิต สำนวน คำขวัญ คำพังเพย ปริศนาคำทาย คำร้องเล่นของเด็ก เพลงปฏิพากย์ เพลงกล่อมเด็ก ฯลฯ เป็นต้น ดังตัวอย่าง

สุภาษิต สำนวน คำขวัญ คำพังเพย ปริศนาคำทาย และคำร้องเล่นของเด็ก เช่น

- กินข้าวร้อนนอนสบาย
- เด็กดีเป็นศรีแก่ชาติ เด็กฉลาดชาติเจริญ

- ไก่งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง
- อะไรเอ๋ยเพชรดูลืมที่ปาก เพชรดูลากมีปากที่ห้อง
เพชรดอยล่องมีห้องข้างหลัง
- อะไรเอ๋ย เห็นตัวกลัวก็ไม่ใช่ เห็นขี้เห็นไส้ทั้งหัวทั้งกราบ
- เด็กขี้แยกละแหมตติดหู ข้าวเหนียวบูด ๆ ติดหูกละแหม
- มคแดงแฝงฤทธิ์ ผู้ฉิบทางเก่งใน

แม้กระทั่งการตั้งชื่อลูกหลานของคนไทย โดยเฉพาะคนไทยสมัยก่อนมักตั้งชื่อให้มีสัมผัสคล้องจองกัน ดังครอบครัวหนึ่งมีลูก 4 คน มีชื่อเรียงตามลำดับดังนี้ โรยทองทราย ลายทองเขียน เหรียญทองบาท ลาบทองใบ* นอกจากจะมีสัมผัสคล้องจองแล้วยังเล่นคำเล่นพยางค์อีกด้วย โดยการเล่นคำว่า "ทอง" ในพยางค์กลางคือพยางค์ที่ 2 ของชื่อ ซึ่งแต่ละชื่อมี 3 พยางค์เท่า ๆ กัน เป็นการยืนยันและแสดงให้เห็นถึงอัจฉริยะในการใช้ภาษาของคนไทย

2. รักอิสระ ความรักอิสระไม่ชอบอยู่ใต้งับกฎเกณฑ์ต่าง ๆ และความต้องการความหลากหลาย แปลกใหม่ ชอบทำอะไรตามอำเภอใจ จนกระทั่งมีคำกล่าวว่า "ทำอะไรตามใจคือไทยแท้" ดังจะเห็นได้จากการใช้ภาษาในวรรณกรรมคนรอบปรากฎว่ามีลักษณะที่ผิดแปลกไปจากธรรมดา เพื่อให้เกิดความหลากหลายแปลกใหม่ขึ้น เช่น การตัดคำ การรวมคำ การใช้ศัพท์แสลง คำพวน และการหลอกคำ การแหวกออกจากกฎเกณฑ์เดิม เช่น การเติม "ส์" ท้ายคำเพื่อเพิ่มหรือเน้นปริมาณหรือน้ำหนักคำเดิม เช่น

- ช่าส์ไม่มีอันดัม ทำเป็นขับปากหน้า
- รถก็เก๋่า เมียก็แก่ กูละเบือส์

การใช้ไม่ยมมากกว่า 1 ครั้ง เกือบบอกความซ้ำ หรือเน้นน้ำหนักหรือปริมาณมากขึ้น เช่น

- ขอเพียงรัก ๆ ๆ

* คร. ลาบทองใบ ภูอภิรมณ์ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การเขียนข้อความโดยใช้ภาษาไทยและอังกฤษปนกัน และเขียนโดยใช้อักษรและภาพปนกัน เพื่อให้ได้ความแปลกใหม่ทางรูปแบบแผนการเขียนด้วยอักษรทั้งหมด ซึ่งเป็นลักษณะที่ซ้ำซากจำเจ ดังตัวอย่าง

- ที่รักของ Convoy
- รักไม่ยุ่ง มุ่งแต่ Love
- Sa ไม่เอา เมาก็ว่า
- ชีวิต ไร้คู่
- สตรีก็รัก   ของ ส.ต.
- หอนรับด้วยน้ำ จากไปด้วยน้ำ

3. ชอบสอน ลักษณะครอบครัวสังคมไทยในสมัยก่อนเป็นครอบครัวขยาย พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย พี่ ป้า น้า อา ญาติผู้ใหญ่ มักจะอยู่รวมกันในบ้านเดียวกัน และคอยดูแลอบรมสั่งสอนลูกหลานอยู่เสมอ จนกระทั่งคิดเป็นนิสัย และเป็นสาเหตุที่ทำให้มีนิสัยต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย ซึ่งเป็นนิสัยที่สอนทั้งพระมหากษัตริย์ ขุนนางข้าราชการ ตลอดจนคนธรรมดาทั่วไป ทั้งผู้ใหญ่ผู้ชายและเด็ก เช่น สุภาษิตพระร่วง โคลงพดรุณสอนพระราม โคลงราชสวัสดิ์ โศลกพาลีสอนน้อง สุภาษิตสอนหญิง กุณณาสอนน้องคำฉันท์ เป็นต้น จนกระทั่งปัจจุบันลักษณะที่ขอบบรรมสั่งสอนของคนไทยมิได้จางหายไป ยังคงอยู่ในรูปของภาษิต ข้อคิด คติ ประชญา และอุดมการณ์ ที่สอนทั้งตนเองและผู้อื่น มีทั้งข้อห้ามและข้อควรปฏิบัติ แนวทางยึดถือในการดำรงชีวิตอันได้มาจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม ดังปรากฏในวรรณกรรมคนธรรพ์ว่า

- จงโกรธอย่างผู้มีสติ อย่าโกรธอย่างผู้มีสติ
- อย่าประมาทคนที่บ้านคอยห่านอยู่
- ดินมีที่ว่าแน่นยังแผยมาล
- กางเกงยีนส์ที่ลูกใส่ คือเหงื่อไคลของพ่อแม่
- ลิ้มตา แต่อย่าลิ้มตัว

4. มีอารมณ์ขัน อารมณ์ขันกับคนไทยเป็นสิ่งที่คู่กันมานาน ปรากฏในวรรณคดีต่าง ๆ และแม้ในนิทานพื้นเมืองก็มีบทกลอนขบขันแทรกอยู่จนกระทั่งกล่าวได้ว่า

อมรมณีนเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของคนไทย อารมณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรัก มีทั้ง
 ถ้อยสัจใจ เสียสละเห็นแก่คน ฯลฯ หรือแม้กระทั่งต้องการระบายความเครียด หรือสอนก็จะแทรก
 อารมณ์ขันออกมาด้วย ดังตัวอย่าง

- อย่างมองคนไม่มีค่า แม้แต่หมายังทำลูกขึ้น
- ชีวิตไม่ใช่เปปซี่ มันจึงไม่ดีที่สุด
- พี่ไม่ใช่สไปรท์ พี่จึงไม่สไลซ์ซาบซ่า

5. การรักษา "หน้า" เป็นสิ่งสำคัญสำหรับคนไทย เพราะมีความหมายไปถึง
 ศักดิ์ศรี เกียรติยศชื่อเสียง และความหยิ่งทะนงในตนเอง จะเห็นได้จากการที่มีคำพูดหรือ
 คำกล่าวเกี่ยวกับหน้าของคนในสังคมไว้ว่า ชายผ้าเอาหน้ารอก หน้าใหญ่ใจโต ต้องรักษาหน้า-
 เอาไว้ ดังนั้นบุคคลจะพยายามประพฤติปฏิบัติตน ไม่ให้ผู้อื่นดูถูกดูหมิ่น ต่ำหนิตีเคียน หรือหัวเราะ-
 เยาะเอาได้ คำว่า "หน้าด้าน" มีความหมายว่า ถูกรังแกแต่ไม่อาย เป็นคำคำที่รุนแรงใน
 สังคม แต่ปรากฏในวรรณกรรมคนรักในน้ำเสียงหยอกล้อผู้อ่านว่า

- หน้าด้าน อ่านอยู่ได้

แม้จะนำมาใช้ในความหมายที่ไม่รุนแรง เพราะมีจุดมุ่งหมายยั่วเย้าเพื่อให้เกิดความ
 ขบขันก็ตาม แต่สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของคนส่วนใหญ่ในสังคมที่ถือเรื่องหน้าเป็นสำคัญ ไม่ยอม
 ให้อีกใครมาดูถูก ดูหมิ่น เหยียดหยาม ต่ำหนิ หรือ หัวเราะเยาะ ซึ่งเป็นบุคลิกภาพของบุคคลที่
 มีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่นำความอับอายมาให้ รูธ เบเนดิก (Ruth Benedict)¹
 กล่าวว่า "บุคคลจะรู้สึกอับอาย ถ้าโดนหัวเราะเยาะ หรือคิดเอาเองว่าคนบางคนหัวเราะเยาะ"
 ถึงแม้จะผิดหวังหรือทำอย่างไรรในเรื่องใดก็ตาม จะไม่ยอมทำอะไรให้เป็นที่ถูกดูถูกดูหมิ่นของ
 ผู้อื่น หรือให้ผู้อื่นหัวเราะเยาะเอาได้ เพราะจะเกิดความไม่สบายใจ ถ้ารู้ว่าไม่มีใครหัวเราะเยาะ
 ตนดังปรากฏในวรรณกรรมคนรักว่า

- จะผูกคอตายก็จะอายคู่แข่ง

6. ไม่อยู่นิ่ง นิสัยการไม่อยู่นิ่งเฉยของคนไทย จะเห็นได้จากคำหักทลายเมื่อเจอหน้ากัน ก็มักจะหักทลายกันว่า "ไปไหนมา" หรือ "มาจากไหน" ให้เห็นการชอบท่องเที่ยวไปเรื่อย ๆ ไม่อยู่นิ่งของคนไทย นอกจากนี้ยังเห็นได้จากการที่ชอบขีดเขียนข้อความหรือรูปภาพตามฝาผนัง ตึก กำแพง ห้องน้ำ ตามเรือ และตามรถต่าง ๆ จนกระทั่งเกิดเป็นวรรณกรรม-คนรถขึ้นมา

วิเคราะห์สภาพสังคมและโลกทัศน์ของคนรถที่ปรากฏในวรรณกรรม

วิเคราะห์สภาพสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ

ในสังคมปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงมากมาย และเป็นไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องในการดำเนินชีวิต สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรมมีความเป็นอยู่ง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน ต่อมาความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามามีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตอย่างมาก ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวิถีการดำรงชีวิต ผู้คนมีความเป็นอยู่สะดวกสบายขึ้นกว่าเดิม เป็นต้นว่าจากการเดินมาขึ้นรถ เรือ เครื่องบินใช้ การคมนาคมสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว วิถีชีวิตของคนก็เปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมเมืองซึ่งเป็นสังคมอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม ที่ผู้คนอาศัยอยู่หนาแน่น สภาพความเป็นอยู่ต้องต่อสู้กันรบ แ่งกันกันเพื่อความอยู่รอด บุคคลมีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันระหว่างคนที่ร่ำรวยและยากจนจะมีความแตกต่างกันมากและเห็นได้ชัด สังคมมีความเจริญทางวัตถุสูงทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เป็นต้นว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ คนว่างงาน ปัญหาอาชญากรรม ฯลฯ ความสัมพันธ์ทางด้านจิตใจ การช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกันมีน้อย คนเห็นแก่ตัวมากขึ้น เนื่องจากระบบวิถีชีวิตที่เป็นไปอย่างเร่งรีบต้องแก่งแย่งแข่งขันแบบตัวใครตัวมัน มาตรฐานการดำเนินชีวิตได้รับอิทธิพลจากสังคมตะวันตกมาก ลักษณะครอบครัวเดิมเป็นครอบครัวขยายขนาดใหญ่ ปัจจุบันนิยมครอบครัวเดี่ยว และขนาดเล็ก ไม่นิยมมีบุตรมาก เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจ ในด้านการศึกษาประชาชนส่วนใหญ่ยังยากจน และไม่ค่อยมีโอกาสเล่าเรียนศึกษาต่อเพื่อเลื่อนฐานะของตนเอง เพราะศูนย์กลางความเจริญทางการศึกษาอยู่ที่กรุงเทพฯ หรือตามเมืองใหญ่ ๆ ในด้านเศรษฐกิจสภาพการทางเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของคนในสังคมเป็นอย่างมาก ดังเช่นวิกฤตการณ์น้ำมันในปี พ.ศ. 2516 ที่กลุ่มโอเปคประกาศขึ้นราคาน้ำมัน ทำให้เกิดภาวะตึงเครียดทางเศรษฐกิจ เงินบาทลดค่า สิ้นค้าขึ้นราคาทำค่าความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนและผู้มีรายได้น้อยทั่วไป สภาพสังคมไทยด้านต่าง ๆ ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถมีดังนี้

1. ค่านิยม

ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสังคมชื่นชอบ หรือนิยมปฏิบัติ อาจจะเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดีถูกต้องหรือไม่ถูกต้องก็ได้ขึ้นอยู่กับทัศนคติของบุคคล หรือกลุ่มคนนั้น ๆ ค่านิยมของคนในสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ มีดังนี้

1.1 ค่านิยมเงิน

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจในระบบการผลิตเพื่อเลี้ยงตนเองมาเป็นระบบการผลิตเพื่อซื้อขายแลกเปลี่ยนจึงทำให้เงินเข้ามามีบทบาท มีอิทธิพล และมีความสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของบุคคลเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะเงินเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ตลอดจนความสุข ความสะดวกสบายในชีวิตล้วนได้มาด้วยเงิน ความสำคัญจำเป็นของเงินเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถต่าง ๆ เป็นต้นว่า นำเงินมาใช้ในการเลี้ยงชีพ เลี้ยงดูครอบครัว ใช้ในการศึกษาของบุตร ภรรยา คนรัก ใช้เป็นค่ารักษาพยาบาลของคนและคนในครอบครัวยามเจ็บไข้ได้ป่วย หรือบางครั้งก็เก็บเงินเพื่อใช้หนี้สร้างครอบครัว ตั้งตัวสร้างฐานะ ตั้งชื่อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ไม่มีท่านเรอค ไม่มีรถท่านเคน
- ถ้าวรึกพี่ กรุณาช่วยค่าน้ำมันพี่ด้วย
- ช้าวเข้าที่คงออก เพราะค่ารถถูกเบี้ยว
- เงินตราพาพิ้ง
- พยาคเหงื่อเพื่อเมียบังเกิดเกล้า
- หลังสู้ฟ้า หน้าสู้ลมก็เพราะนมสองเต้า
- หาเงินส่งแก้วเรียนราม
- พยาคเหงื่อทุกหยด เพื่ออนาคตลูก
- ขับ 6 ล้อ ส่งเธอเรียนปริญญาโท (นิค้า)
- เหงื่อทุกหยด ก็อนาคตของลูกข้า
- โอ้! ... เจ้าแม่ผมป่วยต้องช่วยค่าละ
- เก็บเงินแต่งงาน
- เก็บเงินผ่อนเมีย

- ทายาทเหงื่อเพื่อเงินหมั้น
- หมกหมั้สองหมื่นบาท
- ไถนาหาเงินซื้อรถ ขอยอมอดผ่อนรถสองแถว
- ขนข้าวเข้าโรงสี ผ่อนส่งหมั้ซื้อสองแถว
- เป็นกระเป๋าทังเก็บเงินไปนอก (ซาอุ)

นอกจากนี้เงินยังเป็นเครื่องวัดฐานะของคนในสังคม เป็นสิ่งนำมาซึ่งอำนาจ ตำแหน่งหน้าที่ ความรักและการหยกย่องนับถือของคนในสังคม และสามารถกลบบังตา หรือเปลี่ยนแปลงเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม รวมทั้งมีผลต่อพฤติกรรมของคนในสังคมด้วย ดังนั้นเงินจึงเป็นยอศปรารภนาของทุกคนดังค่านิยมเงินที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- เรื่องเงินผมรู้จัก เรื่องรักผมไม่สน
- มีเงินนับว่าน้อง มีทองนับว่าเมีย
- .. อำนาจใบแดง
- เงินคือพระเจ้า
- เงินตราพาพิจร
- งานเค้นผ้าเงินดี
- สิ่งสัมพันธ์คือเงินตรา ยอศปรารภนาคือดวงใจ
- เงินทำให้คนจัน การพนันทำให้คนล้มจม
- เงินจางนางจร
- คนจนรักจาง
- เงินจางนางจร เงินมากนางนอน
- คนจนที่เธอเมิน
- พี่เสียรักเพราะจน
- รักพี่ไเพราะพี่จน
- เงินเป็นต่อ รูปหล่อเป็นรอง
- เสียรักเพราะจน เสียคนเพราะรัก
- แต่รักเพราะเงินน้อย

- รักแต่ยอมแพ้เงิน
- ความรักมักอยู่ที่เงิน
- ชาคเงินก็ชาครัก
- มีเงินมีเพื่อน ไม่มีเงินไม่มีเพื่อน
- ดันเพื่อนหลาย ปลายดันเพื่อนหาย
- น้ำใจหรือจะสู้น้ำเงิน
- สดางค์คู่กับสตรี สดางค์ไม่มีสตรีไม่ตาม
- จะคบที่เป็นมิตร อย่าคิดขี้มสดางค์

1.2 คำนิยมปรีญา

ในสังคมปัจจุบัน ยกย่องผู้จบการศึกษาระดับปรีญาว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีเกียรติ เป็นไฉญาชน ดังนั้นคนทั้งหลายจึงให้ความสำคัญกับปรีญาเป็นอย่างมาก ถือกันว่า ปรีญานั้ตรเป็นใบเบิกทางในการท่วงาน ถ้าสามารถศึกษาเล่าเรียนจนจบการศึกษาระดับ ปรีญาก็จะท่วงานทำได้ง่าย เงินเดือนสูงกว่าผู้ที่ไม่ปรีญา ลักษณะงานที่ทำได้สบายกว่า คำนิยมปรีญาที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรตส่วนมากจะมีลักษณะต่อต้านค่านิยมปรีญาของสังคม อาจเป็นเพราะพวกเขาไม่มีปรีญาจึงต่อต้านค่านิยมนี้ซึ่งบางครั้งก็จะออกมาในรูปของความ ขมขื่น น้อยอกน้อยใจ เคียดแค้น หรือไม่แคร์ต่อการที่ไม่ปรีญา ดังปรากฏในวรรณกรรม คนรตว่า

- งานคิไม่ไค้อยู่ที่ปรีญา
- ปรีญาเข้าไม่รู้จัก
- อาชีพไม่มีปรีญา ทมาไม่แล
- อาชีพที่ไปปรีญา
- จบ 6 ก็ตัวช้า จบปรีญาเข้าไม่แคร์
- หุ่นเทห์ เบย์เก่ง ฝรั่งน้อย ห้อยปรีญา มารคาตาม

1.3 คำนิยมในการนับญาติ

คนไทยส่วนใหญ่มักจะมีลักษณะนิสัยการวะและนอบน้อมผู้ใหญ่ผู้มีอาวุโสกว่า อันเนื่องมาจากการนับถืออาวุโส ยกย่องให้เกียรติผู้มีอาวุโสเหล่านั้นด้วยการนับญาติเรียกพี่ เรียกน้องลุง ป้า น้า อา ฯลฯ ตามลำดับอายุอ่อนแก่กว่ากัน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการนับญาติโดยไม่ได้ตั้งใจ ดังจะพบเห็นได้ในชีวิตประจำวันจากการที่กระเป๋ารถเมล์เรียกผู้โดยสารไม่ว่าจะเป็นเด็ก กลุ่มสาว ผู้ใหญ่ ผู้อ่อนอาวุโสกว่าตน หรือผู้มีอาวุโสสูงกว่าตนว่าพี่ คำนิยมในการนับญาติที่ปรากฏในวรรณกรรมคนแรกมีทั้งการใช้คำว่า พี่ น้อง ลุง ปู่ ป้า น้า ก๋ง และยาย แต่ค่านิยมในการนับญาติที่ปรากฏในวรรณกรรมคนแรกมากที่สุดก็คือ คำว่า พี่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- ซาคเหล้าพี่แม่
- ของเห็นแม่หรือน้อง
- ขอรอยยิ้มให้พี่สักนิด
- ขออภัยผมน้องใหม่ทางหลวง
- ขึ้นไว ๆ น้อง พี่ต้องทำเวลา
- ซาคเธอพี่ไม่ว่า ซาคักุษาพี่แม่
- จะคบพี่เป็นมิตร อย่าคิดยืมสตาจ์
- ซาคน้องพี่ไม่ว่า ซาคโกล่าพี่ตายแม่
- ขอไปห้กรับพี่ เพราะเวลามีน้อย
- พี่วัดในหน่อยกรับ ขยับให้คนมีลูกด้วย
- พี่เห็นใจกระเป๋าน้อยกว่าพราเมีย
- ซาไปต้อย น้อย ๆ หน่อยกรับพี่
- ขอสูงก่อน ขอสูงก่อนสูงแก่แล้ว
- ซาว ซาว ลุงชอบ
- ไม่ต้องมองหลอกลุงแก่แล้ว
- อย่างะหนู ลุงจำที่ล
- อีหนูอย่ายุ่ง ลุงจะจำที่ล
- อย่างะหนู...ปู่จำที่ล

- ป่ารกหนุบ้างไหม
- ป่าเขา หนุเหงาคะ
- ออย่าซ่า น้าเซ็ง
- ออย่าซ่า น้าเซ่ง
- กังมาจากทุ่งหมาเมิน
- วันนี้ไม่มีรอยยิ้มสำหรับยาย

1.4 ค่านิยมรักสนุกมีอารมณ์ขัน

อารมณ์ขันเป็นเอกลักษณ์ของคนไทยที่มีมานาน ดังจะพบเห็นได้จากทาสยรสในวรรณคดี และมุขตลกในวรรณกรรมต่าง ๆ อันแสดงให้เห็นถึงลักษณะความเป็นคนรักสนุกไม่จริงจังต่อชีวิตของคนไทย ซึ่งส่วนใหญ่นิยมชีวิตที่มีความสะดวกสบายเรียบง่าย แต่แฝงไว้ด้วยความสนุกสนาน ดังจะเห็นได้จากงานพิธีต่าง ๆ มักจะมีการละเล่นรื่นเริงฉลองกันอย่างสนุกสนาน แม้กระทั่งการปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนาก็นิยมการละเล่นรื่นเริงสนุกสนานประกอบอยู่ด้วย ค่านิยมความรักสนุกและมีอารมณ์ขันที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรุ่นนั้น แสดงให้เห็นถึงความรักสนุกและไม่จริงจังต่อชีวิตจึงจะเห็นได้จากเนื้อหาที่กล่าวถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันด้วยการแทรกอารมณ์ขันลงไป ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับ ปากห้อย การทำงาน สุรา - ยาเสพติด ความรัก หรือแม้แต่คติสอนใจก็จะมีอารมณ์ขันแฝงอยู่ด้วย ดังตัวอย่าง

- ถ้ารักพี่ ภรรยาช่วยค่าน้ำมันพี่ด้วย
- งานพี่ เงินน้อง
- มีเท่าไรเข้าโรงจมน้ำ
- เรือล่มในหนอง ทองอยู่ในโรงจมน้ำ
- เงินกำลังหมอง เพราะของมันแพง
- จบ ป.4 ไม่มีเส้น ร้อยเปอร์เซ็นต์ต้องเล่นสองแถว
- ไม่รักไม่ว่า ขอคำโดยสาร
- คนจัญไรยื่นหน้า คนบ้ายื่นมันไค
- ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้อภัยโทษโดยไม่บันทึกคำ

- ทุกชีวิตปลอดภัยในสองแถว
- นั่งเพลินต้องรอดพี่ ขึ้นฟรีลงบาท
- เจอแซงแซงไม่สน
- แซงซ้ายถูกตำ แซงขวาถูกเตะ
- ขับเร็วจึกโกหามว่า ขับช้าคนแก่อย่าบ่น มันเขิงนะ
- สนแล้วไม่หนี คือคนที่อยากติดคุก
- เราว่าสุราหาว่าเรากินเหล้า
- กินเหล้ากลัวความชั่ว
- สุขเมื่อเมา เศร้าเมื่อสร่าง
- เมาตายดีกว่าฝ่ายรัก
- ขาดเธอพี่ไม่ว่า ขาดกัญชาพี่แย
- ขาดรักพี่ทนได้ ขาดมีพี่ตายแน่
- เหล่เพราะรัก
- รักน้องจริงยิ่งกว่าลิงรักกล้วย
- มองนานไปนิด อย่าคิดว่าจีบ
- อย่างนะเมียน้อยหวง
- พี่ว่างน้องเมียรักตาย
- น้ำขึ้นให้รีบตัก
- เอ็นดูเขา เอ็นเราขาด
- คู่ควงคือเลขคณิต คู่ชีวิตคือไฟหนัก
- จงโกรธอย่างผู้มีสติ อย่าโกรธอย่างผู้มีสติทางค์
- อย่างมองคนไม่มีค่า แม้แต่หมายังทำลูกขึ้น
- ปากเหม็นอมยา ปากหอมอมดิน

1.5 ค่านิยมยิ้ม

คนไทยมีวิถีความเป็นอยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติมาก มีความสะดวกสบายตามอัธยาศัย ชีวิตสงบราบรื่นไม่เร่งรีบขับขานยุ่งเหยิงเช่นในปัจจุบัน จึงมีสุขภาพจิตแจ่มใส อารมณ์ดี ใบหน้ายิ้มแย้มอยู่เสมอ บางครั้งก็ทักทายกันด้วยการยิ้ม เกิดเป็นความเคยชินจนติดเป็นนิสัย กระทั่งได้รับสมญาจากชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวในเมืองไทยว่า The Land of Smile หรือสยามเมืองยิ้ม ลักษณะการยิ้มของคนไทยนั้น บางครั้งก็ยิ้มโดยไม่ได้ตั้งใจหรือมีจุดมุ่งหมายประการใด แต่ยิ้มเพราะความเคยชิน ดังค่านิยมยิ้มที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรด ดังนี้

- ยิ้มเสมอ
- ยิ้มหน่อยจ๋า
- ยิ้มอีกแล้ว
- ยิ้มเสมอ เมื่อเจอคน
- ขอรอยยิ้มสักนิด
- ยิ้มซิจ๊ะที่รัก
- ยิ้มหน่อยซิจ๊ะคนสวย
- ขอรอยยิ้มให้พี่สักนิด
- ขอรอยยิ้มสักนิดเดี๋ยวนะ
- โอ้โฮชะ! ขอรอยยิ้มสักนิด
- ยิ้มก่อนอ่าน ตาหวานก่อนเปิด
- ยิ้มสักนิดหากคิดจะรัก
- ยิ้มอีกทีแล้วพี่จะไปส่ง
- คนสวยช่วยยิ้มที ตัวพี่จะหลับใน
- อย่ายิ้มนัก เคี้ยวลิ้มรักตอนลง

1.6 ค่านิยมเสี่ยงโชคและเล่นการพนัน

สืบเนื่องมาจากค่านิยมเงิน ความต้องการมีเงินจำนวนมากและอยากรวยอย่างรวดเร็ว โดยไม่ต้องเสียเวลาทำงานเก็บหอมรอมริบ หรือบางคนมีลักษณะนิสัยเฉื่อยเฉย

ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน ไม่อยากทำงาน หว่าอยากมีเงินใช้จ่ายมาก ๆ จึงมีพฤติกรรมออกมาในลักษณะของการเสี่ยงโชค เล่นการพนัน เป็นต้นว่า ซื้อล็อตเตอรี่ แทงหวย ใต้ดิน เล่นม้า เล่นไฮโล ฯลฯ ดังที่วรรณกรรมคนรถกล่าวถึงค่านิยมในการเสี่ยงโชคและเล่นการพนันดังนี้

- ไปเรื่อย ๆ
- ไปตามดวง
- แล้วแต่ดวง
- ตายคาบหน้า
- ชีวิตที่ไปตามดวง
- ชักหน้าไม่ถึงหลัง แต่ก็ยังสงสารฟ้า
- ชั่วเพราะสนามม้า แท้กลับบ้าเพราะชาครัก
- ฉีกให้บรรลัย เอาเข้าไปแทงไฮโล
- เช่นเจ้าแม่ งวาคี่แย้แพ้เลขวิ่ง

1.7 ค่านิยมสิ่งเสพติด

ความประพฤติ ความคิดเห็นบางอย่างที่ไม่ได้อยู่ในบรรทัดฐานของสังคม แต่เป็นวิถีชีวิตส่วนหนึ่งของคนไทยในสังคม แม้จะเป็นพฤติกรรมในลักษณะลบ แต่ก็อาจปฏิเสธได้ ดังเช่น พฤติกรรมการติดสุรา และยาเสพติดของคนส่วนหนึ่งในสังคม แม้จะเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา แต่ค่านิยมปฏิบัติในสิ่งเหล่านี้มีอยู่ ดังปรากฏเป็นข่าวและคดีทางหน้าหนังสือพิมพ์ อยู่เสมอ ส่วนหนึ่งของการติดสุรา ยาเสพติด ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ แสดงให้เห็นถึงความต้องการเสพสิ่งเหล่านี้ขาดไม่ได้ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการทำงาน ความฉีกค่อนองรัก-สนุก หรือความทุกข์ ความกังวลใจต่าง ๆ แม้ผลของการเสพสิ่งเหล่านี้จะก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายต่อตัวผู้เสพก็ตาม ดังข้อความว่า

- ยิ่งเมายิ่งมัน
- ขาดเหล้าที่แย้
- หนุ่มีเมา สามกิโลก็

- รักแพ้ย่อมแพ้มือโขง
- หย่าเมียไม่เสียค่าย หย่าเหล้าเสียค่าย
- รักเดียวคือแม่ แต่ที่แม่ ๆ คือแม่โขง
- มีากินหมก
- อย่าแข่งม้ากำลังคึก
- ขาดรักที่เห็นได้ ขาดม้าที่ตายแน่
- ขาดเธอไม่ว่า ขาดม้าตายแน่
- ขาดเมียไม่ว่า ขาดม้าช็อคตาย
- ขาดเธอไม่ว่า ขาดกัญชาพี่แย้
- ขวดยองพี่ไม่ว่า ขวดยกัญชาพี่ตายแน่
- จันทกวีที่กัญชา พวกเราชาวยาม้าบาลีโ

1.8 ค่านิยมในเรื่องเพศ

พฤติกรรมทางเพศของคนในสังคม เป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมมนุษย์ที่แสดง

วิถีการดำรงชีวิต (way of life) ของคนในสังคมนั้น ๆ เช่นเดียวกับวิถีการดำรงชีวิตในเรื่องอื่น ๆ ทั่วไป ค่านิยมในเรื่องเพศของสังคมไทยที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถนั้นพบว่า ค่านิยมในความบริสุทธิ์ของหญิงสาวยังคงมีอยู่ในสังคม แม้ว่าสังคมไทยจะรับอิทธิพลวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา หญิงสาวบางส่วนในสังคมจะไม่บริสุทธิ์ แต่ค่านิยมในความบริสุทธิ์ของหญิงสาวยังคงอยู่ สังคมจะดูถูกเหยียดหยามหญิงสาวที่ยังโสดแต่ไม่บริสุทธิ์ ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถที่กล่าวถึงคณิศรประณาม ดูถูกหญิงสาวที่ไม่บริสุทธิ์ไว้ว่า

- แล้วจะเชื่อว่าเธอบริสุทธิ์
- หากความลึกของมหาสมุทร ยิ่งง่ายกว่าความบริสุทธิ์ของหญิงสาว
- หนูความบริสุทธิ์หนู
อยู่ที่ไหน ไร้ที่หนูอาย
ความบริสุทธิ์หนูหาย
เมื่อปลายปีสองสี่นี้เอง

โอ้เจ้าชาละวัน

ว่าเก่งยังเพ่งมอง

ความบริสุทธิ์ของน้อง

หรือจะเหลือถึงพี่จริงไหม

คำนัยมโนในเรื่องเพศที่เพศชายเป็นใหญ่เหนือกว่าเพศหญิง เป็นฝ่ายเสนอและสามารถแสดงออกถึงความต้องการทางเพศได้เป็นอิสระและมากกว่าเพศหญิง ผู้ชายสามารถมีสัมพันธ์ทางเพศกับผู้หญิงได้หลายคนทั้งก่อนแต่งงานหรือหลังแต่งงานโดยที่สังคมไม่ตำหนิ หรือแม้แต่ผู้ที่มีภรรยาโดยถูกต้องตามกฎหมายอยู่แล้ว หากสามารถมีภรรยาอีกก็ไม่ถูกสังคมตำหนิ ดังกล่าวไว้ในวรรณกรรมคนรถว่า

- ยามกินพี่จะป้อน ยามนอนพี่จะปล้ำ
- เวลากินพี่ป้อน เวลานอนพี่ปล้ำ
- จะรักให้อร่อยต้องใจเย็น ๆ
- ถึกทุกคืน
- ทำหยิ่งเคี้ยวพียิ่งเสียหรรอก
- อย่าฆ่าสนะน้อง เคี้ยวต้องไม่มีพ่อ
- แสบไหมน้อง...ห้องแล้วทั้ง!
- ที่ทับไม่ร้อง ที่ห้องจะให้รับ
- มีเจ้าของแล้วแต่ชั่วกราวได้
- ตามเมียน้อยมาช่วยเตี้ย
- เมียอยู่บ้าน แฟนช่วยทำงาน
- หนุนแม่เมียผลอ
- หนุนโสคเมียผลอ
- กนเมียผลอ
- จ้างก็ไม่เข็ด เบ็ดก็ไม่กลัว
- รักแต่ถือแม่ข้า รองลงมาถือน้องเมีย

- อ้ายมีลูกสี่ เมียสอง น้องเมียไม่สน
- อย่างนะเมียน้อยหาง

ขณะเดียวกันเพศชายเองก็มีค่านิยมเกี่ยวกับเพศหญิงว่าค่าด้อยต่ำกว่าตน ถูกเหยียดหยามและกดขี่เพศหญิง ว่าเป็นเพียงเครื่องสนองความต้องการทางเพศเท่านั้น ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ซ่าแล้วซีกซี่ น้องช่วยทีที่ทนไม่ไหว
- ซักสูกเสียว เรอมันเปรี้ยวเสียวความรู้สึก
- เห็นหน้าหนู เหมือนได้ยาชูกำลัง
- เห็นน้องแล้วใจชู้ เห็นของหนูแล้วใจซ่า
- ขาวหรือดำก็น่าหม่ำเหมือนกัน
- จับน้องไปใจจู้จู้บ พี่จะจูบให้หายซ่า
- น้องอย่าซาสัก เคี้ยวเสียตัว
- ในห้องฟ้ายังมีดาว ในห้องสาวย่อมมีเด็ก
- คนสวยอย่างน้อง พี่เห็นห้องมาเยอะ
- แกร็กเรียกน้อง พอห้องเรียกอีกแก็
- แม่พิมพ์ของชาติ คือผู้หญิงทุกคน

2. บรรทัดฐาน

บรรทัดฐาน คือ ระเบียบ แบบแผน กฎเกณฑ์ หรือคตินิยม ที่สังคมกำหนดไว้เพื่อควบคุมพฤติกรรมของบุคคลให้ปฏิบัติ หรือคงปฏิบัติในโอกาสและสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ วิถีประชา กฎศีลธรรม และกฎหมาย บรรทัดฐานทั้ง 3 ลักษณะที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ จะมีทั้งข้อพึงปฏิบัติและข้อห้ามปฏิบัติ ซึ่งพฤติกรรมของคนในสังคมบางคนที่ปฏิบัติตนสอดคล้อง บางคนก็ปฏิบัติตนขัดต่อบรรทัดฐานของสังคม และในบางครั้งก็จะต่อต้านบรรทัดฐานด้วยความมีอารมณ์ขึ้นดังนี้

2.1 วิถีประชา

วิถีประชา คือ แนวทางสำหรับปฏิบัติในการดำเนินชีวิตที่ปฏิบัติกันมาจนเกิดความเคยชินและไม่รู้สึกเป็นภาระหน้าที่ในการปฏิบัติตามวิถีประชานี้ ไม่ค่อยมีความสำคัญต่อการ

การดำเนินชีวิตของคนในสังคมมากนัก ผู้ใดฝ่าฝืนก็ไม่มี การบังคับหรือลงโทษอย่างรุนแรง เพียงแต่อาจจะได้รับคำตำหนิ นินทาว่าร้ายเท่านั้น ลักษณะของวิถีประเพณีที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ กล่าวถึง พฤติกรรมของคนที่ประพฤติปฏิบัติตามวิถีประเพณีในด้านการเคารพบุพการีและ การมี มารยาทในการขับรถ ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- กราบเท้าคุณแม่
- ขับรถก็คนนิยม
- ขับรถไม่รังแกใคร คือน้ำใจสืบลือ

แสดงถึงพฤติกรรมที่ขัดต่อวิถีประเพณี อันอาจก่อให้เกิดการตักเตือน นินทา อุบัติเหตุหรือความเดือดร้อนแก่คนในสังคมในด้านการละเมิดขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การพาผู้หญิงหนีพ่อแม่ไปจดทะเบียน (สมรส) หรือการขับรถในลักษณะที่จะก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย เช่น ขับรถเร็วเกินไป ขับอย่างหน้าหวาดเสียว การขับแข่งซ้าย ปาดหน้ากัน การเดินถนนเกะกะตามใจชอบอันจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ หรือมารยาทและน้ำใจในการโดยสารรถประจำทาง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเห็นแก่ตัวของคนซึ่งมีมากกว่าการที่จะปฏิบัติตามวิถีประเพณี ดังตัวอย่าง

- หนีพ่อแม่ไปจดทะเบียน
- รักพี่ให้พี่แม่
- มาต้องมาที่จะพาน้องไป
- ขับไม่ดีเพราะหนีรถเมล์
- ขับกับถนน ชนกับตะราง
- ฆ่าสัวไม่มีอันคับ ทำเป็นขับปาดหน้า
- (ไอ้) เผลาคีเซล โธ่ไอ้เวรแข่งเลนซ้าย
- แข่งซ้ายไม่ว่า ปาดหน้าค่าแม่
- เห็นใจพี่บ้าง โปรดหนีรถหนัก
- พี่ซิดในหน่อยกรับ ขยับให้คนมีลูกด้วย

การล้อเลียนบรรทัดฐานของสังคม โดยการกล่าวล้อเลียนหาพิงไปถึงบิดา มารดา ซึ่งเป็นบุคคลที่ควรเคารพด้วยความมีอารมณืขึ้น โดยมีให้ลบหลู่แต่อย่างใด ทั้งยังกล่าวล้อเลียน

พฤติกรรมที่ไม่ปฏิบัติตามวิถีประชาในการโดยสารรถเมล์ รถมอเตอร์ไซด์ หรือรถประจำทาง ว่าคนหนุ่ม - สาว ซึ่งอยู่ในวัยที่แข็งแรงนั้นนั่ง ปลอ่ยกให้คนแก่คนเฒ่าซึ่งไม่แข็งแรงขึ้น ดังตัวอย่างว่า

- คำพ่อคำแม่ยังพอกบ คำเมียที่เการพอบไม่ได้
- คำพ่อคำแม่ยังนำทบ คำเมียที่เการพอบไม่ได้
- คุณผู้หญิงนั่งข้างซ้าย คุณผู้ชายนั่งข้างขวา คนชราโปรดขึ้น

จากการกล่าวล้อเลียนบรรทัดฐานวิถีประชาที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถนี้ แสดงให้เห็นถึงความไม่เคร่งครัดในวิถีประชาของชนในสังคม บิดา มารดา เป็นบุคคลที่ควรเคารพบูชา ควรยกย่องและกล่าวถึง ด้วยภาษาและโอกาสอันควร ไม่ควรนำมากล่าวล้อเลียนเป็นที่สนุกสนานขบขัน ถึงแม้จะไม่ได้นำกล่าวถึงด้วยความลบหลู่ก็ตาม หรือการกล่าวล้อเลียนสภาพการโดยสารรถประจำทาง นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงความไม่เคร่งครัดในวิถีประชาแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงความเห็นแก่ตัว และแสงน้ำใจของบุคคลในสังคมอีกด้วย

นอกจากนี้วรรณกรรมคนรถยังแสดงให้เห็นสมันิยมในการใช้ภาษาของชนกลุ่มหนึ่งในสังคม ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ที่มีกนิยมพูดเป็นส่วนวนคิดปากว่า "น้อย ๆ หน่อย" "ถูอะเบื้อ" "ดีกว่าอยู่เปล่า ๆ" "ชาติหน้าตอนบ่าย ๆ..." เป็นการบันทึกสภาพการใช้ภาษาของชนในสังคมไปด้วย ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- น้อย ๆ หน่อย
- น้อย ๆ หน่อย บ่อย ๆ เชิง
- ถูอะเบื้อ
- ช้อยละหน้า
- ช้าละเหี้ย
- ดีกว่าอยู่เปล่า ๆ
- ชาติหน้าตอนบ่าย ๆ ค่อยนั่งรถฟรี

2.2 กฎศีลธรรม

กฎศีลธรรม เป็นแบบแผนความประพฤติของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิภาพหรือความดีความชั่วของบุคคล ถือกันว่ามีค่าสำคัญกว่าวิถีประชา ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามจะได้รับปฏิกิริยาตอบโต้จากสังคม

รุนแรงกว่าวิธีประชา ภูมิศีลธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ แสดงให้เห็นถึงสภาพของภูมิ-
ศีลธรรมในสังคมที่ถือว่าบุตรต้องมีหน้าที่กตัญญูต่อพ่อแม่ผู้ให้กำเนิด หากบุตรคนใดประพฤติตัวเป็น
บุตรอกตัญญูก็จะได้รับการประณามจากสังคม ดังข้อความในวรรณกรรมคนรถว่า

- ไม้เท้าของผู้เฒ่า คึกว่าลูกเฒ่าอกตัญญู

และกล่าวถึงหน้าที่ของผู้เป็นพ่อแม่ว่า ต้องเลี้ยงดูลูก กล่าวถึงหน้าที่ของสามีหรือหัวหน้า
ครอบครัวว่า มีหน้าที่หาเงินมาเลี้ยงดูคนในครอบครัว ดังข้อความว่า

- เหยื่อทุกหยด คืออนาคตของลูก
- หยาดเหยื่อทุกหยด เพื่ออนาคตลูก
- เหยื่อทุกหยด คืออนาคตของลูกข้า
- สู้เพื่อเธอ
- หาเงินเพื่อน้อง
- ตากแดด ตากลม ก็เพราะนมสองเต้า
- หยาดเหยื่อเพื่อเมียบังเกิดเกล้า

กล่าวถึงการละเมิดภูมิศีลธรรม แสดงให้เห็นพฤติกรรมของบุคคลที่ขัดต่อภูมิศีลธรรม
ที่นอกจากจะละเมิดต่อภูมิศีลธรรมแล้วยังผิดกฎหมายอีกด้วย ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับเพศ
เช่น เรื่องการไม่ซื่อสัตย์ต่อคู่ครองของตน เช่น ผู้ชายมีภรรยาน้อย ผู้หญิงคบชู้ การประพฤติด
ลูกเมียผู้อื่น เป็นชู้กับภรรยาผู้อื่น การยุยงให้ครอบครัวเขาแตกแยกให้สามีภรรยาเลิกกัน การจู่
คร่ำข่มขืนกระทำชำเรา และการทำแท้ง ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ตามเมียน้อยมาช่วยเตี้ย
- เมียอยู่บ้าน แฟนช่วยทำงาน
- เมียพี่มีชู้
- เมียทิ้งเพราะวิ่งรถ
- เช็ดแล้วอีหนู ตามชู้ขึ้นรถบรรทุก
- ไปเสียนา กลับมาเสียเมีย
- รักเมียเพื่อน
- ภูเสียเพราะเมียเพื่อน

- หญิงคนหนึ่งในดวงใจ ผัวไปซาอู
- รักพี่จงหนีผัว
- ถ้ารักน้องจริง ต้องทิ้งเมีย
- จูคนั้นถ้าแม่ไม่ยกให้
- จูคนั้นถ้าแม่เธอหวง
- ช่มชู้ผิดกฎหมาย พี่ยอมตามสบายหรือ
- เขาว่าเธอต้องท้อง พี่ต่อรองว่าต้องเบี่ยง
- พี่กินยาฆ่า น้องกินยาขับ

การล้อเลียนบรรทัดฐาน กฎศีลธรรม เกี่ยวกับภาระหน้าที่รับผิดชอบในการหาเลี้ยงครอบครัว และการประพฤติดีกฎเมียผู้อื่น จะออกมาในลักษณะกล่าวถึงความกลัวในโทษทัณฑ์ที่จะได้รับจากการประพฤติดีกฎศีลธรรม ดังกล่าวไว้ในวรรณกรรมบทนี้

- จะให้เมียเลี้ยงผัวก็กลัวคนนินทา
- ไม่อยากสนทนามีผัว พี่กลัวบาป

แสดงให้เห็นถึงบทบาทของกฎศีลธรรมว่ายังพอจะมีผลควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคมให้ตั้งอยู่ในธรรมนองคลองธรรมได้บ้าง

จากลักษณะของกฎศีลธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมบทนี้ อันแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของบุคคลในสังคมที่จะมีกฎศีลธรรมเสียเป็นส่วนมาก สะท้อนให้เห็นสภาพศีลธรรมในจิตใจของคนเสื่อมลง เนื่องมาจากความมีกิเลสหนา ความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักยับยั้งชั่งใจ ประพฤติตามอำนาจฝ่ายต่ำและความต้องการของตนเป็นใหญ่ กฎศีลธรรมไม่สามารถเข้าไปควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคมให้อยู่ในกรอบ กฎเกณฑ์ได้ตลอด ดังนั้นสภาพศีลธรรมของคนในสังคมจึงเสื่อมลง เกิดเป็นปัญหาศีลธรรมเสื่อมขึ้นในสังคม

2.3 กฎหมาย

กฎหมาย คือ บรรทัดฐานที่เป็นเครื่องมือควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคมที่มีความซับซ้อนกว่าวิธีประชาและกฎศีลธรรม มีบทบัญญัติการลงโทษที่แน่นอน มีการลงโทษโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ และมีข้อบัญญัติไว้อย่างแน่ชัดเป็นลายลักษณ์อักษร บรรทัดฐานกฎหมายที่ปรากฏในวรรณกรรม-

ภมรด จะกล่าวถึงลักษณะการทำผิดกฎหมายที่เกิดขึ้นในสังคม ตั้งแต่โทษความผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ จนกระทั่งถึงความผิดร้ายแรงอันมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ บางข้อจะมีลักษณะคาบเกี่ยวกับวิธีประสาและกฎศีลธรรมด้วย เช่น กล่าวถึงการสูบบุหรี่บนรถโดยสารว่ามีโทษปรับ 500 บาท กล่าวถึงการโกงไม่จ่ายค่าโดยสาร การขับรถผิดกฎจราจร การฉ้อโกงผู้อื่นผู้หนึ่ง การฉ้อโกง การลักลอบค้าและขนยาเสพติด การค้าและการลำเลียงอาวุธสงคราม ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- คับบุหรี่ของท่านชะ ก่อนที่จะไม่มีบุหรี่ให้คัม ถ้าท่านถูกจับปรับตั้ง 500
- ช้าวเข้าสี่ห้องคอก เพราะค่ารถถูกเบี้ยว
- ผู้เจริญยอมไม่เบี้ยวค่าโดยสาร
- ห้ามฟรี ภาษีขึ้น น้ำมันแพง
- ขึ้นรถผมแล้วขอโทษโปรคอย่าเบ่ง
- โปรครีบเร่งทรัพย์ส่งตรงมาให้
- หยักหน้าคนกระเป๋ามาไม่เข้าใจ
- มีอะไรบอกมาอย่าอำพราง
- เร็ยแข่งโค้ง แคตยโงะโงะมีแยะ
- แข่งซ้ายไม่ว่า ปาดหน้าถูกคิน
- (ไอ้) เมาดีเซล ไร้ไอ้เวรแข่งเลนซ้าย
- อย่าเลือกแข่ง ไฟแดงเห็นไหม
- จุกแน่ถ้าแม่หวง
- ช่มชืนผิดกฎหมาย พี่ยอมตายสบายบรื๋อ
- ฉีกเลือดให้ขึ้นหน้า ร้าสุรารามฝนตก
- จุกนางเข้าพวงรก พอเดือนหกตกถูกแปด
- ช่าล้างลูกสูบเสือกมาจุกกระเบหลัง
- ชุกไว้ให้เบาะ ทำไปเพราะมันคือคีน
- ญวนคงไม่บุก ถ้าไม่บรรทุกไปให้มัน

แม้กฎหมายจะเป็นเครื่องมือในการกำหนดและควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคมโดยมี บทบัญญัติโทษไว้แน่นอนเป็นลายลักษณ์อักษร มีเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายคอยลงโทษผู้กระทำผิด ก็ตาม แต่จากข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถที่แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของคนในสังคมว่า ยังประหลาดผิดกฎหมายกันมาก ไม่ว่าในกรณีที่มีโทษเพียงเล็กน้อยหรือโทษร้ายแรงก็ตาม ซึ่งเป็น ข้อที่น่าคิดว่า เป็นเพราะตัวบทกฎหมายหย่อนคุณภาพ หรือผู้รักษากฎหมายหย่อนคุณภาพกันแน่

จากการศึกษาบรรทัดฐานที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ ทั้งวิธีประสา กฎศีลธรรม และ กฎหมาย จะพบว่า พฤติกรรมของคนในสังคมมีแนวโน้มขัดต่อบรรทัดฐานทั้งสามมากกว่าจะคล้อย ตามบรรทัดฐานของสังคม แสดงให้เห็นว่ามาตรการการใช้บรรทัดฐานควบคุมสังคมนั้นไม่ประสบ ผลสำเร็จเท่าที่ควร บรรทัดฐานไม่สามารถเข้าไปมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของบุคคลในสังคมได้ สภาพสังคมในปัจจุบันจึงค่อนข้างยุ่งเหยิง สับสนวุ่นวาย เต็มไปด้วยการแก่งแย่งแข่งขัน ซึ่งคิ- ชิงเด่น เห็นแก่ตัว เอาเปรียบ เอาเปรียบ โอกาส ฯลฯ จนกระทั่งเกิดเป็นปัญหาสังคมต่าง ๆ ขึ้นเสมอ

3. ความเชื่อ

ความเชื่อเกิดจากความกลัวและความไม่รู้ อันเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของมนุษย์ เมื่อบังเกิดความกลัวหรือความไม่รู้จึงได้หาวิธีการหรือหนทางขจัดความกลัวและความไม่รู้ เหล่านั้นออกไปตามความคิดเห็นหรือวิธีการที่ตนเห็นว่าถูกต้อง เหมาะสมจึงบังเกิดเป็นความ เชื่อขึ้นมา ซึ่งความเชื่อเหล่านี้จะส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกของมนุษย์ด้วย ดังนั้นเราจึง สามารถศึกษาความเชื่อของมนุษย์จากพฤติกรรมของมนุษย์เอง ดังเช่น ข้อความที่แสดงถึง พฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ ก็ทำให้เราทราบถึงความเชื่อส่วน หนึ่งของคนในสังคม ความเชื่อต่าง ๆ ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถสามารถจำแนกได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้คือ

3.1 ความเชื่อในไสยศาสตร์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์

ความเชื่อในไสยศาสตร์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นความเชื่อในสิ่งลึกลับ อำนาจเหนือ ธรรมชาติ เช่น พวกผีสาว นางไม้ เทวดา เจ้าป่า เจ้าเขา ฯลฯ ซึ่งเชื่อกันว่าสามารถบันดาล ให้เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นในชีวิตมนุษย์ได้ทั้งในลักษณะให้ดูและให้โทษ ความเชื่อในสิ่งเหล่านี้

เกิดจากความไม่รู้และความกลัวของมนุษย์ การต้องการความปลอดภัยและหาเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เพื่อเป็นกำลังใจแก่ตนเอง เป็นสิ่งกำหนดให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ สมองความเชื่อของคน ดังเช่นที่คนรถซึ่งมีชีวิตการทำงานอยู่กับการเดินทางทั้งกลางวันและกลางคืน ย่อมมีโอกาที่จะประสบอุบัติเหตุได้ง่าย ดังนั้นเพื่อความปลอดภัยและความมั่นใจในสวัสดิภาพของตนเอง จึงได้นำหรืออัญเชิญชื่อของพระสงฆ์องค์เจ้า ชื่อของบรรดาเกจิอาจารย์ที่ศักดิ์สิทธิ์และมีชื่อเสียงในด้านอิทธิปาฏิหาริย์ต่าง ๆ อันเป็นที่เคารพสักการะของคนและคนทั่วไปมาคิดไว้ที่หัวรถหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของรถในที่ที่ตัวเองเห็นว่าสมควร เพื่อให้ปกป้องคุ้มครอง รักษา และขจัดปัดเป่าให้ตนปลอดภัยจากอุบัติเหตุและภัยอันตรายทั้งปวง เพื่อความเป็นสิริมงคลและเป็นกำลังใจแก่ตน บางคนก็เขียนข้อความบอกความศรัทธาเลื่อมใสและความสัมพันธ์ของคนกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์นั้น ๆ ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- หลานปู่ขอ
- พรหลวงพ่อสังข์
- ลูกหลวงพ่อปี
- ศิษย์หลวงปู่แหวน
- ศิษย์หลวงปู่ทวด
- ลูกหลวงพ่อสงฆ์
- ศิษย์หลวงปู่แดง
- ศิษย์หลวงพ่อแสน
- พระพระแม่ย่า
- หลวงพ่อจั่ว

พฤติกรรมอื่น ๆ ที่มีผลมาจากความเชื่อในอำนาจเหนือธรรมชาติและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของมนุษย์ ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถจะออกมาในรูปของการทำพิธี เช่น การเจิม ดังปรากฏข้อความในวรรณกรรมคนรถว่า

- เจิมหน้าผากหลวงพ่อ รดสับล้อต้องการเหนียว

การเจิมก็คือการเอาแป้งหอมซึ่งปลูกเสกหรือผ่านพิธีกรรมที่ศักดิ์สิทธิ์มาแล้ว มาแต้มเป็นจุด ๆ ที่สิ่งของที่ต้องการให้เกิดความเป็นสิริมงคล โดยพระสงฆ์ หรืออาจารย์ผู้ศักดิ์สิทธิ์ผู้เป็นที่เคารพนับถือของตน หรืออาจเป็นแป้งหอมธรรมดา แต่มานำมาแต้มเป็นจุด ๆ โดยผู้ที่เป็นที่เคารพนับถือของตนและคนทั่วไป เพื่อให้เกิดความเป็นสิริมงคลแก่ของสิ่งนั้นและเจ้าของ ดังเช่นที่คนรถนิมนต์หลวงพ่ोजิมรดของตน ก็เพื่อให้เกิดความเป็นสิริมงคล ความแคล้วคลาดปลอดภัย อยู่อย่างกระตือรือร้นและเจ้าของ และยังก่อให้เกิดความอบอุ่นใจ มั่นใจในความปลอดภัยของตนด้วย

นอกจากนี้พฤติกรรมการเช่นไหว้เจ้าพ่อ เจ้าแม่ต่าง ๆ ของบุคคลทั่วไปก็มีผลมาจากความเชื่อในไสยศาสตร์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ดังเช่นการบนบานศาลกล่าว เช่นไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อให้คลื่นแคล้วคลาดประโยชน์แก่ตนของคนทั่วไป ดังเช่นที่วรรณกรรมคนรถแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการเช่นไหว้เจ้าพ่อ เจ้าแม่ต่าง ๆ เพื่อขอตัวเลขไปซื้อหวย หรือล๊อตเตอรี่ว่า

- เช่นเจ้าแม่วงนี้แม่แพ้เลขวิ่ง

พฤติกรรมเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการที่พึงทางใจ ความหวังของมนุษย์ที่พึงจะมีได้แม้จะเป็นความหวังที่เลื่อนลอย ลม ๆ แล้ง ๆ จะสมหวังหรือไม่ก็ตาม แต่ก็ยังทำให้คนมีความหวัง ดังจะเห็นได้จากการที่ผู้คนไปบนบาน การกราบไหว้พระพรหม ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง และบริจาคเงินนับได้วันละเป็นพันเป็นหมื่นนั้น เพราะภาวะกดดันทางเศรษฐกิจปัจจุบัน ทำให้คนหาทางออกโดยการไปเช่นไหว้ กราบไหว้ เจ้าพ่อ เจ้าแม่ หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เขาคิดว่าความเคารพนับถือ การบนบานศาลกล่าว การบริจาคเงินทองแม้เพียงส่วนเล็กน้อย เพื่อหวังพระโยชน์สุข หรือความร่ำรวยที่คาดว่าจะได้รับ ทำให้คนมีความหวัง อดทนใจขึ้น จิตความเครียดลง แม้จะเข้าทำนอง "เช่นเจ้าแม่ วงนี้แม่แพ้เลขวิ่ง" ก็ตาม แต่ผู้คนที่ยังคงเชื่อมันและยึดถือในสิ่งเหล่านี้อยู่

ความเชื่อทางไสยศาสตร์ที่สะท้อนออกมาจากวรรณกรรมคนรถอีกเรื่องหนึ่งก็คือ ความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องกระสือหรือผีกระสือ ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นผีผู้หญิงโดยมากมักเป็นชายแก่ กลางวันเป็นคนธรรมดา ชอบกินของสด ๆ กาว ๆ ไม่ค่อยสบตาผู้คนในตอนกลางวัน เพราะตาไม่มีแวว กลัวผู้อื่นจะรู้ว่าตนเป็นกระสือ มักออกหากินเวลากลางคืนถึง ๆ โดยมีแต่หัวและตบไตใส่ถุงเท้า นั้น ส่วนร่างกายไม่ได้ไปด้วยคงทิ้งไว้ที่บ้าน เวลาออกหากินจะเห็นเป็นดวงไฟแสงเรืองวาว ๆ สีเขียวดวงโต หากบ้านใดเห็นกลอดกลูกใหม่ ๆ กลิ่นสด กาวของเลือดก็จะชักนำให้กระสือมา

และเข้าสิงกินหนังที่กลอดลูกหรือทารกที่คลอดเสีย ด้วยเหตุนี้ชาวบ้านจึงมักเอาหนามพุทราสะ
ที่ได้ทุนเรือนตรงที่มีร่อง กระสือก็จะไม่กล้าเข้ามา เพราะกลัวหนามพุทราจะเกี่ยวไส้ของมัน
นอกจากนี้ผีกระสือยังชอบกินกูด (อุจจาระ) อาจุม กินแล้วเห็นผ่านองเริดตกตังค้างกินไว้
ก็จะเปื้อนปากที่เปื้อนกูดกับตัวนั้น ซึ่งจะปรากฏรอยเปื้อนเป็นดวง ๆ ถ้าเอาผ้าไปมาสัมผัสผีกระสือ
จะรู้สึกปวดคันปวดครั่นมากจนทนไม่ไหวต้องมาขอร้องให้เลิกสัมผัสผ้าเสีย

กล่าวกันว่าผีกระสือ เมื่อเจ็ยจนจะตาย ก็ไม่ตายได้ง่าย ๆ ต้องทนทุกข์ทรมานแสน
สาหัส จนกว่าจะมีทายาทมารับช่วงสืบต่อโดยการคายน้ำถ่ายถ่ายเข้าปากลูกหลานคนใดคนหนึ่ง
ไว้จึงจะตายได้อย่างสงบไม่ต้องทุกข์ทรมานอีกต่อไป

ในภาษาไทยมีคำกล่าวเปรียบเทียบสิ่งของหรือคนกับกระสือหลายคำ เช่น "กลัวยี่เกน
ทั้งเครือ" เรียกว่า กลัวยี่กระสือคูด คนที่มีลักษณะร่างกายผอมแห้งจึงเรียกว่า ผอมเหมือนผีกระสือคูด
คนที่ละโมภจะกละในการกิน ก็เรียกว่าจะกละเหมือนผีกระสือ หรือกินเหมือนผีกระสือ โคมดำว้าว
ก็เรียกว่า โคมกระสือ ไฟที่มีแสงเรือง ๆ ในเวลากลางคืน ก็เรียกว่า วานกระสือ คำพูดเหล่านี้
ก็เรียกตามลักษณะผีกระสือที่ชาวบ้านเชื่อถือกันทั้งนั้น" ¹

ในวรรณกรรมคนรอนำเอาลักษณะคูดเล็กของกระสือ การกินอย่างตะกละตะกลามและ
ไม่เลือกอาหารของกระสือ มาเปรียบเทียบกับเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรผู้ที่คอยรีดไถคนขับรถอยู่
เสมอในทุกโอกาส และไม่ว่าจะปัจจัยที่รีดไถมาได้มากน้อยเท่าใด ถึงข้อความที่ปรากฏ
ในวรรณกรรมคนรอนว่า

- กระสือข้างถนน ไอรอนคูดทนไม่ไหว

ซึ่งแสดงให้เห็นถึง ความรู้สึกเกลียดกลัว ขยะแขยง ถูกรีด ถูกลั่น ของคนรถที่มีต่อ
เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรมากมายเท่า ๆ กับที่ชาวบ้านเกลียดกลัว ขยะแขยง ผีกระสือ

3.2 ความเชื่ออันเนื่องมาจากพุทธศาสนา

ความเชื่ออันเนื่องมาจากพุทธศาสนา ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติไทย เข้ามา
เผยแพร่ลัทธิธรรมคำสอนและเจริญงอกงามอยู่ในไทยมาเป็นเวลานาน ดังนั้นลัทธิธรรม

¹ ราชบัณฑิตยสภา สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน เล่ม 1 หน้า 381

คำสอนในพุทธศาสนาจึงมีอิทธิพลต่อจิตใจและวิถีการดำเนินชีวิตของชาวไทยเป็นอย่างมาก
หลักคำสอนในศาสนาพุทธที่สอนให้คนประพฤติแต่กรรมดี เชื่อในกฎแห่งกรรม ผลแห่งบาป - บุญ
นั้นได้ฝังรากหยั่งลึกลงในจิตใจคนไทยมาช้านาน แม้ปัจจุบันสภาพสังคมจะเปลี่ยนไปและเปลี่ยน-
แปลงอย่างรวดเร็ว สภาพจิตใจของคนเสื่อมลงสวนทางกับความเจริญทางวัตถุ ผู้คนห่างเหินจาก
ศาสนาไม่ค่อยจะประพฤติดนดีอยู่ในคำสอนของศาสนาเท่าใดนัก แต่จากข้อความที่ปรากฏใน
วรรณกรรมคนรถก็แสดงให้เห็นถึงความเชื่อเกี่ยวกับศาสนาในเรื่องบาป - บุญ ที่ยังหลงเหลือ
อยู่ในสังคมว่า

- ไม่อยากสนคนมีผิวฟักกล้วย
- ใครจะรู้ว่าคุณทำบุญด้วยน้ำใจ

และความเชื่อเหล่านี้ก็ยังเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลในสังคมให้ทำหรือให้
ละเว้นจากการกระทำบางสิ่งบางอย่าง ดังเช่นที่ความเชื่อในเรื่องบาป - บุญ ที่ปรากฏใน
วรรณกรรมคนรถ เป็นเรื่องกำหนดพฤติกรรมของคนให้ละเว้นจากการประพฤติดนดี คือการผิด
ลูก - เมียผู้อื่น และเป็นเรื่องกำหนดให้บุคคลประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงามที่เรียกว่า "การทำ-
บุญ" เพื่อประโยชน์สุขแก่ตนเองและผู้อื่น

ความเชื่อในเรื่องชาติ ภพ เป็นความเชื่ออันสืบเนื่องมาจาก การสั่งสอนให้คนทำความ-
ดีละเว้นความชั่ว ตามหลักพุทธศาสนาที่สอนให้ เชื่อในกฎแห่งกรรม ผลแห่งการกระทำของมนุษย์
ซึ่งส่งผลให้มีการเวียนว่ายตายเกิดเป็นวัฏสงสารไป ความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องชาติภพที่ปรากฏใน
วรรณกรรมคนรถจะสะท้อนออกมาจากข้อความว่า

- ชาติหน้าอย่าพบกันอีกเลย

ซึ่งความเชื่อในเรื่องชาติภพนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่มีผลในการช่วยผ่อนคลายความเครียด
อันเกิดจากความทุกข์ที่มนุษย์ประสบในชีวิตประจำวัน ในเมื่อปัจจุบันมนุษย์ได้รับความทุกข์ ความ
เดือดร้อนต่าง ๆ มากมายแล้ว ก็ตั้งความหวังเอาไว้ว่า ในอนาคต (ชาติหน้า แม้จะเป็นสิ่ง
ที่มองไม่เห็นและยังมาไม่ถึง) จะต้องมีชีวิตที่ดีกว่าปัจจุบัน หรือหวังว่าจะไม่ประสบความทุกข์ยาก
เดือดร้อน เช่นในปัจจุบัน ซึ่งการตั้งความหวังเหล่านี้นับเป็นลักษณะการปรับตัวอยู่ในสังคมในรูป
แบบหนึ่งของมนุษย์

ความเชื่ออันเป็นผลมาจากความเชื่อในเรื่องชาติ ภพ ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถก็คือ ความเชื่อในเรื่องบุพเพสันนิวาส ดังปรากฏข้อความในวรรณกรรมว่า

- บุพเพสันนิวาส

ความเชื่อเรื่องบุพเพสันนิวาสนี้เชื่อกันว่า ถ้าบุคคลใดเคยทำบุญร่วมกัน เคยเป็นคู่ครองกันมาในอดีตชาติหรือภพก่อน ก็จะได้มาร่วมชีวิตหรือเป็นคู่ครองกันอีกในชาติปัจจุบัน

ความเชื่อในเรื่องบุพเพสันนิวาสนี้ ส่งผลให้บุคคลไม่มีความเชื่อมั่นในผลการกระทำของตน บัดความรับผิดชอบในการเลือกคู่ครองของตนด้วยความเชื่อที่ว่า การที่ชีวิตคู่จะประสบผลสำเร็จ ราบรื่นหรือล้มเหลวเพียงใดนั้น ไม่ใช่เป็นผลของการเลือกคู่ครอง การปฏิบัติตนในการครองชีวิตคู่ของตน หากเป็นเพราะบุพเพสันนิวาส

ความเชื่ออันสืบเนื่องมาจากชาติ ภพ ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถอีกอย่างหนึ่งก็คือ ความเชื่อเรื่องเปรต ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ใช้เสียงแตรไม่มีเหตุ เหมือนเสียงเปรตขอส่วนบุญ

เป็นการกล่าวเปรียบเทียบ การใช้เสียงแตรพราห์เปรต ดังทวนกู่ เป็นที่เตือนร้อนของผู้อื่นว่าเหมือนเสียงของเปรตมาขอส่วนบุญ เปรตจักอยู่ในคนเจ้าพวกที่ตายไปแล้วเป็นผี เชื่อกันว่าสมัยเป็นคนธรรมดานั้นทำบาปไว้อย่างมหันต์ เช่น เนรคุณ ตีคำพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ หรือทำร้ายผู้ทรงศีล เมื่อตายไปแล้วจะต้องไปเกิดเป็นเปรตให้ได้รับความทุกข์ทรมานเสียก่อน ในนิทานพระมาลัยกล่าวว่าคนที่ตีคำพ่อแม่ และภิกษุสามเณรตายไปจะตกนรกเป็นเปรต มีกัจจกรพักอยู่บนหัวทำให้เลือกไหลไม่หยุดจะต้องยืนตัวสั่นชานซึ่งอยู่ในขุมนรกจนกว่าจะหมดบาป

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 กล่าวถึงเปรตไว้ว่า สัตว์พวกหนึ่งเกิดในอบายภูมิ คือ แตนทุกข์, ผีเลวเจ้าพวกหนึ่งมีหลายชนิด ชนิดหนึ่งความที่ว่ามันว่ามีรูปร่างสูงโย่ง หน้าดำตาล ผมยาว หยอกหยอย คอยาว ผอมโซ มีปากเท่ารูเข็ม มือเท่าใบตาล กินแต่เลือด และหนองเป็นอาหาร มักร้องเสียงดังวิ๊ด ๆ ในตอนกลางคืน¹

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 534

เสฐียรโกเศศ กล่าวถึงลักษณะของเปรตไว้ในหนังสือ "เล่าเรื่องในไตรภูมิพระร่วง" ว่า "เปรตเป็นผีมีรูปร่างสูงโย่งเท่าต้นตาล คอยาวตาและจมูกเห็นกลวงโบ๋ คมโขนเห็นเป็นซี่ โครงขึ้น มีปากเล็กเท่ารูเข็ม แต่สามารถแลบลิ้นออกมาได้ยาว เวลากลางคืนมักออกมาเพ่นพ่านให้เห็นตัว ส่งเสียงร้องกรีก ๆ ใครได้ยินเป็นรู้สึกเสียวเสี้ยนขนลุกเกรียว... ว่ากันทั่วไปเปรตมีหัวแต่ไม่จำได้ว่าจะต้องมีหัวเหมือนคน จะมีหัวเป็นกา เป็นหมู เป็นงู หรืออะไรก็ได้ ที่มีหัวอยู่ผิดที่ คือโหลไปอยู่ที่ท้องก็มีบ้าง"¹

คำว่า "เปรต" เป็นภาษาสันสกฤตตรงกับคำว่า "เปต" ในภาษาบาลี แปลว่า "ผู้ไปก่อน" หมายถึง บรรพบุรุษที่ตายไปแล้ว ถ้าเป็นคนดี พญายมซึ่งเป็นเจ้าแห่งความตายจะพาวิญญาณไปสู่แดนอันบรมสุขไม่มาเกิดอีก หากทำบาปก็จะตกนรก วิธีการช่วยไม่ให้บรรพบุรุษเหล่านี้ตกนรกก็คือ การทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้ เรียกว่า ทำบุญทำกุศลอุทิศให้ หรือเปตพลี หรือพิธีสารท หากลูกหลานญาติมิตรไม่ทำบุญอุทิศส่วนกุศล ไปให้บรรพบุรุษที่ตายไปเป็นเปรตจะได้รับความเดือดร้อน ต้องอดยากเป็นผีที่ผอมโซ เตี้ยเรวเร่ร้อนไม่มีที่อยู่ หรือถ้ามีก็จะเป็นที่อยู่ในการทรมานหรือแดนคล้าย ๆ นรก เปรตบางจำพวกเสวยสุขเป็นเทวดาครึ่งเดือน เป็นเปรตรับทุกข์ครึ่งเดือน หรือบางจำพวก กลางวันเป็นเทวดา กลางคืนเป็นเปรต ที่เป็นเช่นนี้เชื่อกันว่า เป็นเพราะบุญบาปที่ทำไว้และส่วนบุญที่ลูกหลานให้ไม่สมบูรณ์ ตก ๆ หล่น ๆ หรือดุ่น ๆ กอน ๆ²

ตามความเชื่อทางพุทธศาสนา เชื่อว่าในปลายเดือนสิบนั้น ปู่ย่า ตา ยาย และญาติพี่น้อง ซึ่งล่วงลับไปแล้วนั้น โดยเฉพาะคนที่มาบวชมาก จะตกนรกกลายเป็น "เปรต" จะได้รับการปล่อยตัวจากพญายมเพื่อให้ขึ้นมาพบญาติพี่น้อง และลูกหลานของตนในเมืองมนุษย์ ในวันแรมหนึ่งค่ำ เดือนสิบ ดังนั้นในโอกาสที่ญาติพี่น้องที่ตกนรกได้ขึ้นมาเยี่ยมเยียนตัวเอง ผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่ จึงจัดหาอาหารไปทำบุญตามวัดต่าง ๆ เพื่อเป็นการอุทิศส่วนกุศลแก่ญาติพี่น้องผู้ล่วงลับซึ่งขึ้นมาจากนรก ชาวบ้านเรียกว่า "พิธีรับตายาย" ครั้นถึงกำหนดวันที่ผู้ล่วงลับเหล่านั้นจะต้องกลับไป

¹ เสฐียรโกเศศ เล่าเรื่องในไตรภูมิ หน้า 18

² ปรีชา นันสุข "สารทเดือนสิบมรดกทักษิณ" อนุสาร อ.ป.ท. การท่องเที่ยว

อยู่ในรถตามเดิมคือในวันแรม 15 ค่ำ เดือนสิบ ก็จะมีการจัดพิธีทำบุญอุทิศส่วนกุศลเป็นการส่งผู้ล่วงลับไปแล้วอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเรียกกันว่าพิธีส่งตายาย

3.3 ความเชื่อเรื่องโชคชะตาและพรหมลิขิต

ความเชื่อเรื่องโชคชะตาและพรหมลิขิต เป็นความเชื่อทางโหราศาสตร์แขนงหนึ่ง เชื่อว่า ความเป็นไปและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตมนุษย์นั้นเป็นไปตามการลิขิตพรหม ซึ่งจะมาลิขิตหรือเขียนโชคชะตาความเป็นไปของทารกซึ่งเกิดได้ 6 วันไว้ที่หน้าผาก

ความเชื่อในอำนาจพระพรหมของคนไทยมีมานานจนกระทั่งมีคำกล่าวที่ว่าพรหมลิขิต หรือดังที่ปรากฏข้อความในวรรณกรรมคนรถว่า

- แล้วแต่พรหมลิขิต

นอกจากนี้ยังมีตำราหมอดูซึ่งเป็นหลักของตำราชีวิตเลขต่าง ๆ เรียก "ตำราพรหมชาติ" อันเป็นตำราที่บ่งบอกกำหนดโชคชะตาของบุคคลที่เกิดในวันเดือนปีราศีต่าง ๆ ไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นความเชื่ออำนาจพระพรหมในการกำหนดชะตาชีวิตมนุษย์

ความเชื่อเกี่ยวกับโชคชะตาของมนุษย์นั้น เชื่อกันว่าจะเป็นไปตามพรหมลิขิต และอิทธิพลของดวงดาวประจำตัวมนุษย์แต่ละคน หรืออำนาจชนิดหนึ่งที่อยู่นอกเหนือวิสัยความสามารถของมนุษย์ที่จะควบคุมหรือบังคับได้ คลังบาลาให้เป็นไปในด้านให้ดูและให้โทษ ความเชื่อเหล่านี้สะท้อนออกมาในวรรณกรรมคนรถว่า

- ฟลุ่ก

- เฮง

- เฮงจริง ๆ

- เฮง 200 ปี

- ดวงดี

- ดวงเศรษฐี

- ดวงดี 500 ปียังมีอยู่

- เคียนดำ ดวงตก

ซึ่งความเชื่อในเรื่องโชคชะตาหรือดวงนี้มีผลต่อบุคคลทำให้เกิดความเฉื่อยชา ขาดความกระตือรือร้น ขาดความรับผิดชอบ มีความหวังที่เลื่อนลอย รอโชคชะตา รอดวง ไม่คิดต่อสู้ชีวิต หวังสิ่งโชค การเสี่ยงไม่ทำงานรบนุญาสนาโชคชะตาส่งเสริมด้วยการปลอบใจตนเองว่า วันหนึ่งดวงดี โชคดี คงประสบผลสำเร็จ ดังข้อความในวรรณกรรมคนรถที่ว่า

- แล้วแต่ดวง
- ไปตามดวง
- ชีวิตที่ไปตามดวง
- เด็กวัดดวงดี
- โชกไ้หนุ่มเงินผัน
- สิบด้อหนุ่มโชคดี
- ดวงดี 500 ปียังมีอยู่

ในขณะที่เดียวกันข้อดีของความเชื่อในเรื่องโชคชะตาหรือดวงก็มีอยู่บ้าง ในแง่ที่เป็นข้ออ้างปลอบใจตนเอง เมื่อบุคคลประสบความล้มเหลวในชีวิต ก็โยนไปให้เป็นเรื่องของโชคชะตาของดวง อันจะส่งผลให้บุคคลไม่เกิดความท้อแท้เบื่อหน่ายต่อชีวิตจนเกินไป จัดเป็นเรื่องการปรับตัวอยู่ในสังคมด้วยการหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง ผ่อนคลายความเครียด ความตึงเครียด ความทุกข์ร้อนที่เกิดขึ้นในชีวิตมนุษย์วิธีหนึ่ง ดังข้อความที่กล่าวไว้ในวรรณกรรมคนรถว่า

- เคียนคำ ดวงตก

3.4 ความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นเสนียดจัญไร

ความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นเสนียดจัญไร เป็นความเชื่อที่มีรากฐานมาจากความกลัวของมนุษย์เช่นกัน คือ กลัวว่าจะประสบความวิบัติหายนะ โดยไม่คาดฝัน จึงได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมขึ้น และมีความเชื่อว่าสัตว์และพืชที่แวดล้อมอยู่รอบตัวนั้นสามารถนำทั้งสิ่งที่เป็นมงคล และอัปมงคลมาสู่มนุษย์ เช่น เชื่อว่าว่านมหาโชคมหาลาภ จะนำโชคลาภมาสู่ผู้เป็นเจ้าของ พฤติกรรมของบุคคลก็จะออกมาในรูปของการแสวงหาพืชชนิดนี้มาปลูก หรือเชื่อว่าสัตว์บางชนิดเป็นอัปมงคลจะนำความวิบัติหายนะมาสู่มนุษย์ ดังเช่นความเชื่อของบุคคลในสังคมที่มีต่อสัตว์จำพวกหนึ่งคือ เขี้ยและตะกวด ว่าเป็นสัตว์ที่ชั่วช้าเลวทราม และเป็นตัวนำความวิบัติมาสู่

มนุษย์ ดังนั้นเหตุการณ์ของคนในสังคมจึงออกมาในรูปของการปฏิเสธ ซึ่งซึ่งรังเกียจสัตว์เหล่านี้ และมีความเชื่อว่าสัตว์เหล่านี้เข้าบ้านใคร ผู้นั้นก็จะโชคร้ายประสบความทวายนะต่าง ๆ ต้องล้างอาถรรพณ์ อาจโดยการเปลี่ยนชื่อสัตว์นั้นเสียใหม่แทนที่จะเรียกว่า "เหี้ย" ก็เรียก "ตัวเงิน ตัวทอง" เพื่อให้เกิดความเป็นสิริมงคลแก่ผู้คนในบ้านนั้น อย่างไรก็ตามในสังคมก็ยังคงมีความขะ-
แขยง ซึ่งซึ่งรังเกียจและแสดงความเกลียดกลัวสัตว์จำพวกเหี้ยและตะกวดอยู่ จึงจะเห็นได้จาก การเปรียบบุคคลที่มีความประพฤติชั่วช้าเลวทราม เป็นภัยแก่สังคม ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นว่าเป็นสัตว์เหล่านี้ ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนธรรพ์ว่า

- เหี้ยตะกายตึก พอดิตคุกระลึกได้
- จุกเงินเรียกสายตรวจ พวกตะกวดจะได้เข็ด

สาเหตุที่ทำให้มนุษย์เข้าใจว่า "เหี้ย" เป็นสัตว์อัปมงคลที่นำความเดือดร้อนมาสู่ มนุษย์นั้น มีกล่าวไว้ในนิทานเรื่อง "นายพรานกับเหี้ย"¹ ดังนี้

โบราณกาลนานมาแล้ว ยังมีพรานป่าคนหนึ่ง นิสัยหาบุญโศกร้าย เลี้ยงชีพโดยการล่า-
สัตว์อยู่ริมป่าใหญ่

วันหนึ่งเข้าป่าตั้งแต่เช้าจนเย็น ยังล่าสัตว์ไม่ได้ พอตะวันตกดิน เห็นเนื้อตัว หนึ่งวิ่งคืบหน้าไปใกล้ ๆ ก็ดีใจ ตามล่า เนื้อหนึ่งทิ้งระยะไม่ห่างนัก เหมือนแกล้งยั่วให้ตาม :
พรานตามจนได้โอกาสใช้หน้าไม้ยิงตะโพก เนื้อวิ่งโยกเขย่งเข้าไปในป่าลึก พรานชำนาญแต่ พื้นที่ริม ๆ ป่าไม่เคยเข้าไปในดงใหญ่ เมื่อเนื้อหนึ่งเข้าดงใหญ่จะหยุดตามก็เสียใจเพราะเห็น อยู่ใกล้ ๆ จึงตามไปจนเกือบถึงตัวสัตว์ เวลานั้นมืดลงแล้ว เพราะไม่ชำนาญภูมิประเทศ พราน จึงตกลงไปในเหวลึก กันเหวมีน้ำไหลวนแรง รอบ ๆ ตัวเป็นหินผาสูงชัน เต็มไปด้วยตะไคร่น้ำ เป็นถิ่นไปให้สักหน่อยก็สิ้นใจตกลงมาแช่อยู่ในน้ำ ทนหนาวเย็นเยือกหึ่งกลางวันและกลางคืนนานเข้า ก็หมดเรี่ยวแรง นึกหอคอยล้นในชีวิต ได้แต่บ่นมานสาถลาล่าให้เหวดาอารักษ์ช่วย

ยังมีเหี้ยใหญ่ตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในบริเวณนั้น เห็นมนุษย์ได้รับความทุกข์ทรมาน ถ้าตัวไม่ ช่วยคงต้องถึงแก่ความตาย จึงอาสาให้พรานเกาะหลังคำล่อถ้ำหาจนกระแสน้ำเชี่ยว จนทะลุออก สูงโลกภายนอกรอดพ้นจากความตาย

¹ หมอกร (นามแฝง) "ตัวช่วย ?" เรื่องเหี้ย - เหี้ย หน้า 96 - 97

เมื่อรอดชีวิต พราณผู้ใจคำอำมหิตเห็นเหยี่ยวตัวเหลือง อ้วนพี น่ารัก จึงทุบเหยี่ยวอย่างทารุณเพื่อเอาไปทำอาหาร เหยี่ยวหมดหนทางหนีเพราะกำลังเหนื่อยจากการวิ่งหนีหลัง ว่ายทวนน้ำระยะทางไกล ก่อนขาดใจ เหยี่ยววอนขอชีวิตอย่างน่าเวทนา แต่พราณจอมโหดไม่ได้มีความเมตตา ทุบเหยี่ยวจนถึงแก่ความตายแล้วแบกกลับบ้าน

พออย่างเต้าเข้าบ้านก็เกิดอาเพศ หัวผ้าไฟไหม้บ้าน พราณถูกไฟครอกตายอยู่ในกองเพลิง

เรื่องนี้เป็นความเชื่อที่ฝังใจมนุษย์มาจนถึงปัจจุบันนี้ว่า เหยี่ยว เป็นต้นเหตุที่จะนำความหายนะมาสู่มนุษย์

4. ปัญหาสังคม

ปัญหาสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถส่วนใหญ่จะเป็นปัญหามองสังคมเมือง ซึ่งแบ่งเป็น 10 หัวข้อ ดังนี้

4.1 ปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ

การที่ประเทศหนึ่งประเทศใด จะดำรงความเป็นอิสระอยู่ได้และมีความมั่นคงแข็งแรงนั้น นอกจากจะต้องมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การเมือง และการทหารแล้ว ประชาชนในชาติต้องเป็นคนมีคุณภาพมีความสามัคคีกลมเกลียวกันด้วย หากชาติใดประชาชนในชาติเป็นคนไร้-
สมรรถภาพ แยกความสามัคคี ไม่รักใคร่กลมเกลียวปรองดองกัน หรือเห็นแก่ได้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวเห็นใหญ่ ไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ ชาติใดก็จะล่มสลายไปในที่สุด
ปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของชาตินับเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งควรได้รับการสนใจและแก้ไขจากทางรัฐบาลอย่างเร่งด่วน

ปัญหานั้นเกี่ยวเนื่องกับความมั่นคงของประเทศที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ คือ ปัญหาการแตกความสามัคคี ปัญหาการลักลอบค้าอาวุธสงคราม ปัญหาคอร์รัปชัน ปัญหายาเสพติด และปัญหาการเล่นการพนัน ดังนี้

4.1.1 ปัญหาการแตกความสามัคคี การที่บุคคลในชาติมีความคิดเห็นหรือทัศนคติทางการเมือง การปกครองที่แตกต่างกัน และมีความรุนแรงจนถึงขั้นแตกแยกเป็นฝักฝ่ายย่อมก่อให้เกิดความแตกสามัคคีในชาติ อันเป็นสิ่งก่อกวนความเจริญและความ

มั่นคงของชาติ ดังเช่นเหตุการณ์บ้านเมืองในสังคมไทยในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ประชาชน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ และนักการเมือง มีทัศนะเกี่ยวกับการปกครองและทัศนะต่อผู้ปกครอง ประเทศ แยกแยกเป็นหลายกลุ่มหลายพวก พวกซ้ายจัด ขวาจัด สังคมนิยม พวกนิยมคอมมิวนิสต์ และอนุรักษนิยม บางพวกต้องการปฏิวัติล้มล้างสถาบันการปกครองระบบเดิมไปสู่ระบบใหม่ มีการต่อต้านประห้วงกันขึ้น ซึ่งเหตุการณ์ในลักษณะนี้ ก่อความปั่นป่วนและความไม่สงบภายในประเทศ นับเป็นอันตรายอย่างใหญ่หลวงต่อความมั่นคงภายในของชาติ ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรม คนรถ ซึ่งได้บันทึกเหตุการณ์โดยการนำเนื้อหามาจากเพลงประเภตปลุกใจ เพลงหนึ่งที่เคยบันทึกไว้ให้คนรู้จักยังขี้ใจ ยิ่งคิด ให้มีความสามัคคีกลมเกลียวกัน เพื่อความอยู่รอดและความมั่นคงของสถาบันทั้ง 3 สถาบันของชาติ ดังข้อความว่า

- อย่าคิงฟ้าต่ำ อย่าพ่ดินแตก อย่าแยกแผ่นดิน

4.1.2 ปัญหาการลักลอบค้าอาวุธสงคราม เป็นปัญหาที่ร้ายแรง ปัญหาหนึ่งซึ่งเกิดขึ้นในสังคมไทย อันส่งผลให้เกิดความรุนแรงผิดปกติของอาชญากรรมในสังคม ดังจะเห็นได้จากข่าว การปล้น ฆ่า ฆาตกรรมในกลมือ เอ็ม.16 อาวุธ แม้กระทั่งระเบิด ตามหน้าหนังสือพิมพ์รายวันฉบับต่าง ๆ

การระบาคแพร่หลายของอาวุธสงครามในประเทศไทย ในช่วงก่อนหน้าปี 2518 ขณะที่เกิดสงครามสามประเทศในอินโดจีน ประเทศไทยนอกจากจะหาพื้นที่เป็นฐานทัพแหล่งพักพิงของทหารแล้ว ยังเป็นคลังอาวุธและทางผ่านของการลำเลียงอาวุธทุกประเภทอีกด้วย "ระยะนี้เองที่อาวุธสงครามได้แพร่ไปสู่ ผู้มีอิทธิพล นักปล้นและนักฆ่าอาชญากรรมขึ้น" อาวุธเหล่านี้ได้คลอเคล้ากับบรรดานักรับจ้างหนีทัพ และจากนักรับจ้างชนอาวุธทั้งหลาย ระยะนั้นปีเอ็ม.16 ในตลาดเดือนแถวตะวันออกราคาเพียง 2,000 - 3,000 บาทเท่านั้น ส่วนทางภาคใต้แถบจังหวัดกระนองสามารถซื้อหาได้ในราคา 4,000 - 5,000 บาทหนึ่งกระบอก...

เมื่อเวียตนามยึดกัมพูชาได้ในปี 2518 ประชาชนกัมพูชาภายใต้การนำของเขมรแดง และกองกำลังต่อต้านเวียตนามกลุ่มอื่น ๆ ได้เคลื่อนกำลังมาทางภาคตะวันตกเฉียงเหนือของกัมพูชา ดำเนินการต่อต้านการยึดครองอยู่ใกล้ชายแดนไทย พรมแดนด้านนี้ของไทยจึงกลายเป็นแหล่งระบาคของอาวุธสงครามครั้งใหม่ ทั้งจากการจำหน่ายของพวกเขมรเสรีผู้ไร้วินัย ทั้งจาก

เจ้าหน้าที่บางคนที่ยักยอกอาวุธของทั้งผู้ต่อต้านชาวกัมพูชาและทหารเวียดนามที่ "หนี" มาหาทหารไทย ตลาดมืดแถบภาคตะวันออกเฉียงนอกจากจะเป็นตลาดของสินค้าอุปโภคและบริโภคแล้ว ยังเป็นตลาดมืดค้าอาวุธอีกด้วย¹

นอกจากนี้ กองกำลังกึ่งทหารของรัฐบาล อันได้แก่ พวก อส. ทหารพราน ยังเป็นส่วนหนึ่งในการแพร่อาวุธสงครามอีกด้วย

การระบาคแพร่หลายของอาวุธสงคราม เป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อเสถียรภาพและความมั่นคงของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าอาวุธเหล่านี้ตกไปอยู่ในมือของพวกญวนหรือเวียดนาม ซึ่งมักจะรุกรานแนวชายแดนของไทยอยู่เสมอ และที่สำคัญคนไทยบางพวก บางกลุ่มเห็นแก่ได้จนไม่นึกถึงส่วนรวม ไม่นึกถึงความปลอดภัยของชาติบ้านเมือง ถึงกับลักลอบค้าอาวุธสงครามให้ต่างชาติ เป็นการเสริมเชื้อเพลิงให้ข้าศึกศัตรูมารุกรานประเทศไทย ถึงบรรณกรรมคนระบุว่า

- ญวนคงไม่บุก ถ้าไม่บรรทุกไปให้มัน
- ใจคำข้าชายชาติ แหมวางมากนายทุนหน้าเลือด

สะท้อนให้เห็นถึงความเห็นแก่ตัว เห็นแก่ได้ ของคนบางกลุ่ม ซึ่งลักลอบลำเลียงอาวุธสงครามไปขายให้ข้าศึกศัตรู เพียงเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินในจำนวนที่ตนพึงพอใจ แม้จะให้ชื่อว่า เป็นการกระทำที่ขายชาติก็ไม่นำพา และขณะเดียวกันก็เป็นการบ่อนทำลายเหตุการณ์การลักลอบลำเลียงอาวุธสงครามไปขายให้เวียดนาม (ญวน)

4.1.3 ปัญหาการคอร์รัปชัน คอร์รัปชันเป็นการกระทำที่ไม่สุจริต โดยใช้หรืออาศัยตำแหน่งหน้าที่ อิทธิพล และอำนาจที่ตนมีอยู่เพื่อผลประโยชน์ของตนเอง รวมตลอดถึงการเลือกที่รักมักที่ชัง การสนิทสนมฉันท์ญาติพี่น้อง การกินสินบน ฉ้อราษฎร์บังหลวง การใช้ระบบอุปถัมภ์ และความอยุติธรรมอื่น ๆ ที่ข้าราชการหรือบุคคลอื่นได้ใช้เป็นเครื่องมือในการฉ้อโกงความเป็นธรรมและความถูกต้องตามกฎหมายของสังคม² เช่น การยักยอกเงินค่า

¹สุภาพ เรืองสุข "อาวุธสงครามกับปัญหาอาชญากรรม" มาตุภูมิ 29 กันยายน 2524 หน้า 3

²สุพิศรา สุภาพ ปัญหาสังคม หน้า 171

อาหารของทหารเกณฑ์ การรีดไถของเจ้าหน้าที่ตำรวจและจรรยา การเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก ค่าพาหนะเดินทาง โดยมีหลักฐานใบเสร็จการจ่ายเงินพร้อม แต่มิได้เดินทางไปราชการ จริง ตลอดจนการซื้อเสียงในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ฯลฯ

การคอร์รัปชัน เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทุกสังคมไม่ว่าในสังคมของประเทศที่เจริญแล้วหรือสังคมในประเทศด้อยพัฒนาก็ตาม ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคม เช่น ทำให้เกิดความล่าช้าในการพัฒนาประเทศ และทำให้สถานภาพทางการเมืองไม่มั่นคง

สำหรับประเทศไทย การคอร์รัปชันมีมานานทุกยุคทุกสมัย เป็นปัญหาที่รื้อรอนและบั่นทอนความก้าวหน้าของสังคมไทยตลอดมา จนกระทั่งปัจจุบัน การคอร์รัปชันในสังคมก็ยังมีค่อนข้างมาก ถึงแม้จะเห็นได้จากข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ เช่น ข่าวการโกงเงินแผ่นดินเพื่อการสร้างงานในชนบท ข่าวการทุจริตของข้าราชการโรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ข่าวการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า หรือข่าวการรีดไถคนขับรถของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ดังปรากฏหัวข้อข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐว่า

ปปป. ลุยจับ "ตร.โต" ทวิดยิ่งและ ชิวฉิวถาพังกาเหา รีดเงินคนขับรถ
ผิดกฎ (ไทยรัฐ 22 ก.ค. 25 หน้า 1)

4.1.3.1 ปัญหาการรีดไถของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ปัญหาคอร์รัปชัน ที่ปรากฏอย่างมากมายและเด่นชัดในวรรณกรรมคนรถก็คือ ปัญหาการรีดไถของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรต่อคนรถ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่เรื้อรังมานานและยังไม่สามารถแก้ไขให้หมดสิ้นไปได้ ดังที่วรรณกรรมคนรถได้ประมวลปัญหาการคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่ตำรวจและจราจรไว้ ดังนี้

1) ลักษณะและวิธีการแสวงหาผลประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจากบรรดาคนรถ จากข้อความในวรรณกรรมคนรถที่เก็บรวบรวมได้ แสดงให้เห็นถึงลักษณะและวิธีการแสวงหาผลประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรจากบรรดาคนขับรถโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนขับรถบรรทุกทั้งหลายว่ามีวิธีการต่าง ๆ ดังนี้คือ

(1) การแสวงหาผลประโยชน์โดยใช้อำนาจไม่ชอบธรรมเช่นการจงใจ เรียกห้อง บังคับ ช่มชู้ หน่วงเหนี่ยว หรือกลั่นแกล้ง เพื่อให้มีการตอบแทนการปฏิบัติงานของตนอย่างตรง ๆ ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ชูทไม่รู้จัก เป่านกหวีดรีดจากใบสั่ง
- ชูคั้งแต่ขับ จัปคั้งแต่ขี่
- ชิงสุคซึกพวกมารีคแล้วถึงสอน

การกล่าวถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางมิชอบ บังคับขู่ข่ม และรีดไถ
บรรดาคนรถ ในบางครั้งก็จะว่ากล่าวคนรถหากพวกเขาได้เถียงหรือแย้งขึ้น และแสดงความ
รู้สึกเจ็บปวด กับคันอย่างแสนสาหัสของคนรถที่ถูกตำรวจรีดไถจนต้องระบายออกมาในวรรณกรรม

- เช่นแม่สกลียีสิบ คึกว่ารีบใบขับขี่

คนรถยอมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจากรังทั่วตลได้ยืมเอาเงินเข้ากระเป๋าตัวเองในจำนวน
ไม่มากนักพอที่จะจ่ายให้ได้ คึกว่าให้ปฏิบัติตามหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา เช่น รีบใบขับขี่
เพราะจะทำให้เขาเสียเวลา เสียประโยชน์มาก ดังนั้นเขาจึงยอมเสียส่วนน้อยเพื่อรักษา
ผลประโยชน์ส่วนใหญ่ไว้

- ขับเร็วกว่า ขับช้าก็ไถ

แสดงให้เห็นถึงลักษณะการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่คอยจ้องหาผลประโยชน์เข้า
ตัวเอง หาเรื่องรีดไถคนขับรถไม่ว่าจะอยู่ในสภาพอย่างไร การขับรถจะเร็วจะเกินกำหนดหรือ
ไม่เกินก็ตาม หากเจ้าหน้าที่ตำรวจมีเจตนาที่จะรีดไถเสียอย่าง คนรถก็ต้องยอมเป็นธรรมดา
ถึงแม้ที่ถนนขับรถบรรทุกท่านหนึ่งให้สัมภาษณ์ว่า

"...ใช่เรื่องความเร็ว บางทีผมก็วิ่งมา 93 ก.ม./ช.ม. เห็นด่านอยู่ตั้งไกล
ตำรวจเขาก็เรียกให้ผมหยุด... แล้วบอกว่าวิ่งเกินกว่ากำหนดให้ผมก็เถียงว่า ผมเห็นด่านผม
ก็ชะลอความเร็วลงแล้วตั้งไกล "เฮ้ยล้ออย่ามาเถียงอี๊วะเลย อี๊วะยังมาตั้ง 5 กิโลเมตรแล้ว"
ความจริงแล้วเสียค่าปรับฐานขับเร็วเกินกว่ากำหนดมันก็ 400 บาท ผมก็เลยบอกว่า ผมจะ
รีบไปมันไม่มีเวลาจะเสียตรงนี้ได้ไหม ? ก็รู้ ๆ กันอยู่ละครับ ผมยังงงเลยครับ มันยังไปไต่ยังใจ
ตั้ง 5 ก.ม."¹

- กักเมื่อเจอด่าน ผ่านเมื่อถูกไถ

¹ "คำแถลงการณ์" เพื่อนรถบรรทุก 6 : 23 - 25 เมษายน 2524

เป็นอีกข้อความหนึ่งในวรรณกรรมคนรถที่กล่าวถึงลักษณะการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า หน่วยงานนี้ยากขึ้นแก่ถึงคนรถ เพื่อรีดไถเงินเข้ากระเป๋าตัวเอง ถึงการให้สัมภาษณ์ของ นายวี เจ้าของรถบรรทุกสิบล้อ ซึ่งขับรถมาสิบกว่าปี กล่าวถึงพฤติกรรมของตำรวจว่า

"...ไฉ่ขณะที่วิ่งตามทางนั้นก็เจอทั้งด่านตรวจ และก็ด่านไถ ด่านตรวจธรรมดาที่ตรวจแล้วปล่อยก็พูดจากรู้เรื่องบ้าง แต่ด่านไถมักจะพูดจากรู้เรื่องบ้าง ยักท่าไถ้น้ำนี้ น้ำหนักเกินบ้าง ขับเร็วเกินกว่ากำหนดบ้าง เพื่อตัดทอนไม่ให้เสียเวลาที่เลยห้องควักกระเป๋าจ่ายให้ตามระเบียบ ก็กำนุหรี ค่าเหล้านั้นแหละ ไฉ่เงินที่จ่ายบ้างก็เบิกเข้ามา วิชาที่ไฉ่ได้ไม่ได้ผมก็ต้องจ่ายเอง..."¹

นับเป็นภาระหน้าที่ของคนรถและเจ้าของรถที่ต้องคอยจ่ายค่าเบี้ยร้ายรายทางเพื่อความสะดวกราบรื่นในการประกอบอาชีพของตน เพราะถ้าเกิดถูกกัก 2 - 3 วัน และสินค้าที่บรรทุกไว้เป็นของสดที่จะต้องรีบนำส่งผู้รับปลายทางในเวลาอันจำกัด ก็จะทำให้เกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวงแก่เจ้าของรถผู้รับผิดชอบในสินค้าที่บรรทุก หรือถ้าเป็นสินค้าหรือของอื่น ๆ ที่ไฉ่เน่าเปื่อยเสียหาย การถูกกักตามด่านไว้เป็นวัน ๆ นอกจากสินค้าจะไม่ไปถึงผู้รับตรงตามเวลาที่กำหนดแล้ว ยังเกิดความสิ้นเปลืองต่าง ๆ อีกเป็นต้นว่า ค่าอาหาร ค่าเหล้า ค่านุหรี ค่ายาฆ่า ฯลฯ ทั้งของคนขับ และคนรถ ซึ่งเมื่อรวมแล้วเป็นจำนวนมากกว่าเงินที่จะต้องเสียให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ ดังนั้นเขาจึงเลือกทางที่จะต้องเสียเงินน้อยกว่า และสามารถที่จะดำเนินการในอาชีพไปได้อย่างสะดวกและปลอดภัย

คุณธีร ก.ม.5 คนขับรถบรรทุกสิบล้อท่านหนึ่งซึ่งขับรถบนเส้นทางสายใต้มาเป็นเวลา 11 ปี กล่าวถึงการปฏิบัติการณ์แก่ถึงของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตนได้รับว่า

"...บางที่น้ำหนักรู้เกินก็โดนล้อท้าวบ้างว่าเกินบ้าง บางแห่งตั้งด่านตรวจที่แปลกที่สุดคือ ตั้งจุดตรวจบนทางลาดบนเนิน เมื่อรถบรรทุกมีของเต็มกระบะหลัง วิ่งขึ้นเนินเจอด่านเข้าจะหยุดก็หยุดไม่ได้ เพราะรถหนักตั้ง 20 - 21 ตัน เราก็ต้องขับเลยด่านขึ้นไปจอดบนที่ราบ

¹"ลับเครื่องคุย" เพื่อนรถบรรทุก ปีที่ 1 6 : 24 เมษายน 2527

เจอปัญหาเข้าอีกแล้ว ขับรถไล่หลังมาเลยหาว่าหลีกเลี่ยงการตรวจกันเข้าให้..."¹

(2) การสมยอมรู้เห็นเป็นใจ เพิกเฉย

ต่อการกระทำที่ผิดกฎหมาย ผ่าฝืน หลีกเลี่ยงปิดเบี่ยงข้อบังคับหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ส่วนตัว ดังปรากฏในวรรณกรรมที่กล่าวว่า

- กูทึ่ละสืบ มุมมิบทีละกัน
- ไฉ่ทุกวัน ฉั่นละหน่วย

ซึ่งเสียดสีสะท้อนไปถึงลักษณะและวิธีการหาผลประโยชน์จากบรรทุกซึ่งผิดกฎหมาย ดังมีผู้กล่าวถึงวิธีการหาผลประโยชน์ของตำรวจว่า

"ตำรวจทางหลวงได้มีการแบ่งออกเป็นกลุ่ม เป็นคณะและตั้งฉายากันไปต่าง ๆ เช่น "ขวานผ่าหน้าดำ" "สิงห์ไกรภพ" "4 ยอดกุมาร" "เชียงใหม่" "เชียงใหม่" "สุโกโธ" พวกนี้เข้ามาอยู่เป็นทีม..."

หน่วยสอบสวนสิ่งหุ้มี มีผู้เข้าเวรวิหุ้กลางวัน กลางคืน ปล่อยรถกลางคืนและผู้วิหุ้ว่าง เวรยามจะคอยเก็บเกี่ยวผลประโยชน์ จากพวกรถที่ผ่านไปมาหน้าหน่วย รถหนักเกินอัตรากฎหมาย กำหนด รถวิหุ้ รถควายรถถ่านไม่ถูกต้องตามกฎหมาย รถไม้ซุง รถหน้าต่างไม้สักที่ไม่ถูกต้องกฎหมาย ซึ่งชนด้วยรถสิบล้อ เงินที่เก็บได้จะรวมไว้แบ่งกันในตอนเช้าวันรุ่งขึ้น เงินทั้งหมดที่เก็บได้จะมากหรือน้อย ต้องเก็บไว้เป็นค่าวงวันละ 700 บาท ค่ารถตรวจจอหน้าด่าน 200 บาท อีก 500 บาท แบ่งให้หน่วยเพื่อจะให้ส่งส่วยตามลำดับขึ้น

การเก็บเกี่ยวผลประโยชน์รถจักรยานยนต์ 40 บาทรวด ถ้าเป็นหน้าฤดูเก็บเกี่ยว 10 วัน ตำรวจที่ไปประจำต้องแบ่งเงินกันคนละ 12,000 - 13,000 บาท รถเส้นไม้เกี่ยว รถเส้นถูกเก็บเป็นค่าวงดสงนายเหนือขึ้นไป เช่นรถหนักกิตติไพศาลสิ่งหุ้มีบรรทุกทรายแบกน้ำหนักเต็มที่จนล้นกระเบว้างเสียกฎหมายได้ อันคับค่อไปเป็นรถบร่ รถข้าวเปลือก รถมันเส้น มักเม็ด แบกเต็มที่ไม่ม่ไกรกล้าตะต้อง เพราะรถดีตราประกันคุณภาพ เช่น ตรีเพร เพรสุพงษ์ มีการเส้นเงินสงวงวคิให้นายเคื่อนละ 800 - 900 บาทค่อกัน วันหนึ่งมีรถวิหุ้ประมาณ 300 - 400 คัน

¹ ถ่านไม้ "คับเครื่องคุย" เพื่อนรถบรรทุก ปีที่ 1 5 : 82 กุมภาพันธ์ 2527

ผ่านค่านี้ ยอดเงินที่แบ่งกัน 10 วันเช้าเวร จะได้คนละ 12,000 - 13,000 บาท และถ้า รถคันไหนหนีค่านี้ ก็ต้องเสียเพิ่มเป็น 2 เท่ากับค่าไร่

ค่าอินทรีย์ ค่าเก็บค่าธรรมเนียมอินทรีย์มีจัดเวรยามครั้งละ 6 คน เวลากลางวัน ตำรวจมีหน้าที่ปล่อยรถจะคอยเก็บเงินจากรถที่บรรทุกน้ำหนักเกิน รถบรรทุกปูนเกินอัตราขึ้น โดยพวกนี้จะมีฝาคลุมปิดไว้ การรีดไถแล้วแต่ความสามารถเฉพาะตัวว่าเขี้ยวมากหรือเขี้ยวน้อย หากพวกที่มีเส้นเข้านายได้ หรือพวกที่อยู่เก่า ๆ พวกนี้จะคอยเก็บเงินตอนดึก ๆ ช่วงตอนี่ : ขึ้นไป เงินที่ได้จะรวมกันแบ่งในตอนเช้า เงินที่ได้มาไม่ว่าจะมากหรือน้อยต้องแบ่งหักส่วน 500 บาทไว้ให้เจ้านายทุกวัน ส่วนที่เหลือก็จะแบ่งเท่า ๆ กัน จะได้ไม่ต่ำกว่าคนละ 700 - 800 บาทต่อวันทุกวัน ถ้าเป็นฤดูฝนยอดเงินจะตกมาเล็กน้อย แต่ค่าจ้างคงเดิม

ดูยามตำรวจทางหลวงอ่างทอง ที่นี่จะมีเด็กเส้นเท่านั้นที่อยู่ได้ เพราะเป็นอ่างทองสม- ภูมิจริง ๆ ค่าจ้างที่นี่แพงมาก ตกวันละ 1,300 บาท มีรถบรรทุกชนิดต้องผ่าน รถบรรทุกซีเมนต์ ที่ออกจากสายท่าเรือ รถที่พวกนี้จะวิ่งไปทางสุพรรณบุรีหรือสายเหนือ สายนี้จะไม่มีของเดือนก่อน ใช้งาน

ค่าเก็บค่าธรรมเนียมบางปะอินที่นี่คล้ายกับค่าอินทรีย์ แต่ค่าจ้างน้อยกว่าหน่อย ส่ง 10 วัน ประมาณ 1,500 บาท การเก็บแล้วแต่ความสามารถเฉพาะตัว แต่ยอดเงินได้วันละไม่ ต่ำกว่า 1,000 บาท...

รถเขตนันตรา ย รถตรวจเขตเฉพาะสายถนนพหลโยธินมีประโยชน์มาก... วิธีการ ทำงานของพวกรถเขตนี้นี้จะจอดตามจุดรอของตาย ซึ่งมีพวกรถซุง รถไถเก่า รถวัวและรถควาย โดยมากจะคุมผ้าใบเรียบร้อย พวกนี้จะเรียกเงินครั้งไม่ต่ำกว่า 1,000 บาท หากไม่มีเงินจ่าย ก็จับกุมทันที โดยมากพวกนี้จะจอดจ่ายขาประจำ คันละ 200 - 300 บาท...

รายได้ย่อย...คือการคอยไล่จับรถแข่งเลนขวา พวกรถสิบล้อไล่จับได้ทั้งกลางวัน กลางคืน สร้างความรำวุ่นแก่ผู้ออกตรวจอย่างมหาศาล หอรถแข่งกันหน้ากันสอง หรือเบนหัว ออกมาก็จะถูกเรียกทันที ถือว่าเจตนาแข่งเลนขวาหมด การเจรจาจ่ายกันคันละ 40 - 50 บาท พวกที่ไม่เคยถูกจับก็มากหน่อย คันละ 100 บาท ยอดเงินพวกนี้จะไม่ต่ำกว่าคันละ 2,000 บาท ต่อคน

นอกจากนี้ที่ด้านซึ่งรถและจุดต่าง ๆ มีการขายใบอนุญาตขับขี่ และใบอนุญาตขับขี่ทำหาย เป็นพัน ๆ ใบ¹

รายได้ของตำรวจเหล่านี้มากขึ้นเท่าไร ภาระการจ่ายเงินของบรรดาคนรถก็หนักขึ้นเท่านั้น พวกเขาต้องเตรียมปัจจัยไว้เป็นใบเบิกทางตามด่าน ทั้งด่านตรวจทั้งตั้งถาวร ด่านชั่วคราว ด่านซึ่งน้ำหนัก ตำรวจทางหลวง ตำรวจจราจร ปัจจัยซึ่งใช้เป็นใบเบิกทางนี้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความผิด ความบกพร่องเล็กน้อยของทางฝ่ายเจ้าของรถและคนขับ กับการปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มแข็งเอาจริงเอาจังของตำรวจ ซึ่งอาจเป็นตัวเลขหลักสิบ หรือหลักร้อยก็ได้ ดังในวรรณกรรมคนรถกล่าวถึงภารกิจการจ่ายเงินของคนรถที่ต้องจ่ายให้ตำรวจตามด่านต่าง ๆ ว่า

- ด่านนี้ 25 ด่านหน้า 50
- ด่านนี้ยี่สิบห้า ด่านหน้าชาจ๊ับ

(3) การปลอมแปลงหรือกระทำใด ๆ

อันเป็นเท็จ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ของตน ดังในวรรณกรรมคนรถว่า

- ถูกผิดตามผู้หมวด ก็ตำรวจเค้าตรวจสำนวน

ข้อความที่กล่าวเสียตีสตำรวจนี้ สะท้อนให้เห็นถึง การคอร์รัปชั่นลักษณะหนึ่งของตำรวจ เป็นการกินสินบนหรือรับสินบน ซึ่งต่างไปจากการรีดไถ เพราะการรีดไถคือการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือข้าราชการเรียกหรือข่มขู่เอาเงินทองจากราษฎรโดยผิดกฎหมาย แต่การรับสินบนของเจ้าหน้าที่นั้นเป็นเรื่องของการยินยอมด้วยความพอใจของทั้งสองฝ่ายไม่มีการข่มขู่บังคับ ทว่าผลประโยชน์ร่วมกัน เงินสินบนที่กล่าวถึงในวรรณกรรมคนรถเป็นลักษณะของเงินปิดเรื่องที่จ่ายเพื่อให้เจ้าหน้าที่เปลี่ยนการตัดสินใจ หรือกลับเรื่องราวคดีความไปในแนวทางที่เจ้าของเงินต้องการ ดังที่คนรถเสียตีสว่า "ถูกผิดตามผู้หมวด ก็ตำรวจเค้าตรวจสำนวน" นั้น แสดงให้เห็นว่า เรื่องราวหรือคดีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจะถูกหรือผิดกฎหมายไม่ได้อยู่ที่เหตุการณ์ความเป็นจริงที่เกิดขึ้น หากอยู่ที่ปลายปากกา ของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เป็นเจ้าของคดีเรื่องนั้น ๆ ซึ่งเป็นผู้

¹ "ตำรวจทางหลวงรีดไถเก็บส่วยส่งนาย..." สยามรัฐสัปดาหวิจารณ์ 51 : 7 - 8

เกี่ยวข้องและมีอำนาจที่จะพลิกสถานการณ์นั้น ๆ ให้เป็นถูกหรือผิดได้ ตามความพอใจ ความต้องการ ของตน หากได้รับผลประโยชน์เพียงพอ

2) สาเหตุของการคอร์รัปชัน การคอร์รัปชัน อาจจะเกิดจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งหรือเกิดจากหลายสาเหตุก็ได้ เป็นต้นว่าอาจเกิดจากความ โลภ ความไม่ซื่อสัตย์ของบุคคล หรือเกิดจากค่านิยมเงินในทางผิด ๆ ได้มีผู้ศึกษาถึงสาเหตุของ การคอร์รัปชันว่า มีสาเหตุมาจากสิ่งต่าง ๆ เป็นต้นว่า เกิดจากแรงจูงใจและโอกาส ความจำเป็น ทางเศรษฐกิจ ความผันผวนและการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง กฎหมายมีช่องว่างหรือข้อ บกพร่อง อิทธิพลของผู้หญิง ขาดมาตรการลงโทษคอร์รัปชันอย่างเด็ดขาด ฯลฯ สาเหตุของการ คอร์รัปชันที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถมีดังนี้

(1) เกิดจากโอกาสเอื้ออำนวย การ ทำงานตามหน้าที่ของตำรวจและคนรถ มีส่วนที่จะต้องเกี่ยวข้องกันบ้าง ดังนั้นเมื่อคนรถทำผิด กฎหมาย หรือขับรถผิดกฎจราจร ก็ย่อมเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรีดไถได้ และเป็นประจำ ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ไถทุกวันฉันละหนาย

(2) เกิดจากการมีตำแหน่งหน้าที่ อำนาจ เอื้ออำนวยต่อการคอร์รัปชัน เช่นเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวง เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการดูแลความสะดวก สงบ เรียบร้อย ของการคมนาคม ขนส่ง การสัญจรไป - มาบนท้องถนน แต่ในบางครั้งเจ้าหน้าที่เหล่านี้ ก็ใช้อำนาจหน้าที่ของตน ไปในทางมิชอบ เป็นต้นว่า ช่มชู้ รีดไถ หาผลประโยชน์จากบรรดาคนรถ ดังปรากฏในวรรณ- กรรมคนรถว่า

- กากีสีเครื่องแบบ ไฉย! ยอบบยายเอาแต่ไถ
- ขับเร็วก็ว่า ขับช้าก็ไถ
- หมวกกับจำไม่เมตตามาก็ต้องตรมใจ
- กระสอบข้างถนน ไถรถยนต์หนไม่ไหว

(3) เกิดจากการบริหารงานที่ขาด ประสิทธิภาพ ผู้บังคับบัญชาไม่ทราตรับระเบียบวินัย และรู้เห็นเป็นใจต่อการทุจริตนั้นด้วย เพราะมี

ส่วนได้ผลประโยชน์ ดังข้อความในวรรณกรรมคนรถว่า

- ไถทุกระคับประทับใจ
- ถูกผิดตามผู้หมวด ก้อตำรวจเค้าตรวจผ่านวน

จากบทความ "ตำรวจทางหลวงรีดไถ เก็บส่วยส่งนาย..." ตอนหนึ่งกล่าวถึง ลักษณะการจัดสรรส่วนแบ่งที่ได้มาจากการรีดไถบรรดาคนรถว่า "...เงินที่เก็บได้จะรวมไว้แบ่งกันในตอนเช้า วันรุ่งขึ้นเงินทั้งหมดที่เก็บได้จะมากหรือน้อยต้องเก็บไว้เป็นค่างวด วันละ 700 บาท ค่ารถตรวจจอหน้าด่าน 200 บาท อีก 500 บาท แบ่งให้หน่วยเพื่อจะได้ส่งส่วยตามลำดับชั้น"¹ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการรู้เห็นเป็นใจในการทุจริตของตำรวจ ของผู้บังคับบัญชา

(4) เกิดจากกฎหมายมีข้อบกพร่องหรือช่องว่างให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิดได้ เป็นต้นว่า การข่มขู่ล่าฝิ่นหรือผิดกฎหมาย จราจร ถ้าหากถูกจับและปรับ อัตราค่าปรับ 400 บาท ตามที่กฎหมายระบุไว้ แต่ถ้าหากยอมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งศาลเตี้ยปรับเอาเงินเข้ากระเป๋าค้นเอง ก็จะปรับไม่ถึง 400 บาท ซึ่งระหว่างการเสียเงินค่าปรับที่ถูกต้องตามกฎหมาย เอาเงินเข้าคลังแผ่นดิน 400 บาท กับการเสียค่าปรับให้ตำรวจเป็นการส่วนตัวโดยไม่ถึง 400 บาท อาจจะเพียงแต่ 100 บาท 50 บาท หรือ 20 บาท ตามแต่กรณีความผิด หรือระดับความเข้มในการรีดไถของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น คนรถก็ต้องเลือกทางที่เขาเสียผลประโยชน์น้อยที่สุด และเกิดผลประโยชน์หรือผลดีแก่ตนมากที่สุด นั่นก็คือ ยอมเสียเงินให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นการส่วนตัว ซึ่งเป็นเงินจำนวนน้อยกว่าอัตราค่าปรับที่กฎหมายระบุไว้ ดังวรรณกรรมคนรถซึ่งแสดงให้เห็นถึงช่องว่างของกฎหมายที่เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำการทุจริตได้ว่า

- สงสารคนขับปรับชะ 20

(5) เกิดจากความยินยอมพร้อมใจของคนรถเอง ในขณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรรีดไถคนรถเพื่อหาประโยชน์ส่วนตัว คนรถเองก็ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากการรีดไถของเจ้าหน้าที่ตำรวจเช่นกัน เป็นต้นว่าข่มขู่หนักเกินอัตรา

¹ "ตำรวจทางหลวงรีดไถเก็บส่วยส่งนาย..." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

กฎหมายกำหนด หรือบรรทุกไว้ ควาย ถ่าน ไม้ ชุง หน้าต่างไม้สักที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือบรรทุกสินค้าเดือนอื่น ๆ ฯลฯ ซึ่งส่วนแล้วเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย และไม่ต้องการให้ได้รับโทษ ติดตามระบิลเมือง ดังนั้นจึงต้องยินยอมให้เจ้าหน้าที่ริตไถโดยไม่ใช้คืน ดังปรากฏในวรรณกรรม คนรอว่า

- กูททีละสิบ มุมบิทีละกัน
- ค่านนี้ยี่สิบห้า ค่านหน้าชาจิบ
- ค่านนี้ 25 ค่านหน้า 50
- เช่นแม่สังข์สิบ คักว่าวินใบซบซี่

การยินยอมพร้อมใจให้เจ้าหน้าที่ริตไถของบรรดาคนรอ ล้วนเป็นไปเพื่อความสะดวก รวดเร็ว ความสบายและคล่องตัวในการทำงานของตน และเพื่อผลประโยชน์ของตนและของ นายจ้าง

4.1.3.2 ปัญหาการทุจริตในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง

และผลที่ติดตามมา ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของประเทศ และทรงอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ ทรงใช้อำนาจอธิปไตย 3 ทา คือในทางนิติบัญญัติจะทรงใช้อำนาจทางรัฐสภา ในทางบริหารทรงใช้ผ่านคณะรัฐมนตรี ในทางตุลาการผ่านทางศาล อำนาจอธิปไตยหรืออำนาจสูงสุดเป็นของปวงชนชาวไทย ดังนั้นประชาชนจึงสามารถมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ มีสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค สามารถเลือกตั้งบุคคลเป็นตัวแทนของตนเพื่อใช้อำนาจในการปกครองและบริหารประเทศแทนตน ฉะนั้นจึงมีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรเป็นตัวแทนเข้าไปดำเนินงานบริหารประเทศ ในการเลือกตั้งแต่ละครั้งมีผู้สมัครลงแข่งขันเข้ารับเลือกตั้งจำนวนมาก แต่ผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นตัวแทนราษฎรเข้าไปบริหารประเทศนั้นมีจำนวนจำกัด แต่ละคนก็อยากได้ตนหรือพรรคพวกของตน ประสบผลสำเร็จในการเลือกตั้งได้เป็นตัวแทนราษฎรเข้าไปบริหารประเทศ ดังนั้นจึงพยายามทุกวิถีทางที่จะให้ตนหรือพรรคพวกของตนได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง วิธีการหนึ่งที่สะท้อนออกมาในวรรณกรรมคนรอก็คือ การทุจริตในการเลือกตั้งโดยการนำชื่อของผู้นอนหลับทับสิทธิ์ คือผู้มีสิทธิ์มีเสียงในการเลือกตั้งแต่ไม่ใช้สิทธิ์ของตน ไปใช้แทนซึ่ง เรียกผู้ที่แอบอ้างสิทธิ์และเสียงของผู้อื่นมาใช้ว่า "ผี" "ผี" เหล่านี้จะนำสิทธิ์ของผู้นอนหลับทับสิทธิ์ไปลงคะแนนเสียงเลือกพรรคพวกของตน หรือเลือก

ผู้ที่จ้างตนมาออกเสียงลงคะแนนให้ตัวเองเพื่อให้ชนะในการเลือกตั้ง นับว่าเป็นการกระทำที่เสี่ยงเพราะผิดกฎหมาย แต่ก็ยังมีผู้ประพฤติปฏิบัติกันอยู่ เพราะเป็นการลงทุนที่หากสำเร็จแล้วจะได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า ทั้งผู้ว่าจ้าง และผู้รับจ้าง สำหรับผู้จ้างเป็นผู้ไปลงคะแนนเสียงนั้น แม้ผู้ที่ตนไปลงคะแนนให้จะไม่ได้รับเลือกตั้ง ตนเองก็ไม่เคียดแค้นหรือเสียผลประโยชน์ เพราะได้รับค่าจ้างในการไปลงคะแนนเสียงอยู่แล้ว สภาพการซื้อเสียงในการเลือกตั้งสะท้อนออกมาในวรรณกรรมคนร่อว่า

- อยู่ว่าง ๆ ไม่มีใครจ้างไปเป็นผี

จากข้อความวรรณกรรมคนร่อข้างบนนี้ สะท้อนให้เห็นถึงความสนใจและสำนักทางการเมืองของประชาชนบางกลุ่มว่ามีน้อย คนส่วนใหญ่มองไม่เห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง การมีสิทธิมีเสียงในการเลือกตั้ง ดังนั้นจึงนอนหลับหลับสิทธิ์ ปล่อยให้ผู้อื่นแอบอ้างสวมรอยใช้สิทธิให้เสียงของตน สาเหตุของความไม่สนใจเรื่องการเมือง การเลือกตั้งนี้ อาจเป็นเพราะเขามองไม่เห็นความสำคัญและผลสะท้อนที่จะได้รับจากการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และเห็นว่าเป็นสิ่งที่ห่างไกลไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่และปากท้องของตนก็เป็นได้ ทั้ง ๆ ที่ในความเป็นจริงแล้วเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของประชาชนโดยทั่วไป แต่เขามองไม่เห็นความสำคัญข้อนี้เป็นเพราะให้ความสนใจต่อปัญหาเศรษฐกิจเกี่ยวกับเรื่องปากท้องโดยตรงเป็นสำคัญ เช่น การไปเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในแต่ละครั้ง หากได้ผลประโยชน์ตอบแทนเป็นเงินก็จะไปออกเสียงเลือกตั้ง แต่ถ้าไม่ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนก็จะไม่ไปปล่อยให้เสียสิทธิในการเลือกตั้งและเมื่อมีคนมาว่าจ้างให้ไปออกเสียงลงคะแนน แม้ในบางครั้งโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ซึ่งเป็นการกระทำที่เสี่ยงและผิดกฎหมายก็ยอมปฏิบัติเพื่อให้ได้เงินค่าจ้าง เพราะเงินมีค่า มีความหมาย เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเขา และเป็นสิ่งที่เขาต้องการแม้จะจำนวนไม่มากนัก แต่ก็สามารถนำมาใช้ยังชีพได้ ทำให้มองไปถึงสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนซึ่งยังไม่มีคามพร้อมบริบูรณ์ ปัญหาปากท้อง การกินอิ่มนอนหลับของประชาชนเป็นปัญหาสำคัญที่ควรได้รับการแก้ไขเป็นอันดับแรก ก่อนที่จะพัฒนาให้ประชาชนมีคุณภาพด้านต่าง ๆ ปากท้องต้องอิ่มก่อนจึงจะมีเวลา มีสติปัญญาไปศึกษาหรือปฏิบัติการเรื่องอื่น ๆ

นอกจากนี้จากข้อความ "อยู่ว่าง ๆ ไม่มีใครจ้างไปเป็นผี" ดังกล่าวมาแล้ว ยังสามารถทำให้มองเห็นถึงระบบการทำงานที่ไร้ประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง หากปล่อยให้เกิดขึ้น "ผี" ขึ้นมาได้ นั้นหมายถึงความล้มเหลวส่วนหนึ่งของการเลือกตั้งอันเป็นสิ่งที่บั่นทอนความเป็นประชาธิปไตยของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งควมไร้สมรรถภาพในการปฏิบัติการเลือกตั้งแต่ละครั้งของเจ้าหน้าที่นี้ อาจเกิดขึ้นโดยไม่เจตนาหรือโดยความจงใจก็ได้ หากได้รับผลประโยชน์ตอบแทนที่คุ้มค่า

ในการสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละครั้ง ผู้สมัครเข้าบางคนก็มุ่งหวังที่จะเข้าไปบริหาร แก้ไขปัญหาข้อบกพร่องต่าง ๆ และพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรือง แต่บางคนมุ่งเข้าไปกอบโกยผลประโยชน์ใส่ตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกพ่อค้า นายทุนที่มีธุรกิจส่วนตัว ยอมลงทุนเข้าแข่งขันรับเลือกตั้งโดยการซื้อเสียงด้วยหวังจะได้เป็นผู้แทนเพื่อจะได้ใช้สิทธิ อำนาจหน้าที่ที่ได้รับไปในทางอำนวยผลประโยชน์แก่ตน เช่นการขอสัมปทานป่าไม้มาเป็นของตน จะได้ตัดต้นไม้ทำลายป่าขายได้สะดวก ดังข้อความที่ปรากฏในวรรคก่อนว่า

- ชุงผมถูกกฎหมาย คนที่ขายคือ ส.ส.

เป็นเรื่องน่าคิดว่าผู้แทนราษฎรที่มีพฤติกรรมเยี่ยงนี้เข้าไปพัฒนาประเทศโดยถูกต้องตามกฎหมายกันแน่

4.1.4 ปัญหายาเสพติด ปัญหายาเสพติดให้โทษเป็นปัญหาที่ร้ายแรงยิ่งปัญหาหนึ่งในสังคมไทย อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่สังคมมาก เพราะแห่งการบ่อนทำลายความมั่นคงของประเทศทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ทั้งยังก่อกวนทางศีลธรรม และทำลายสมรรถภาพของประชาชนในชาติอีกด้วย ยาเสพติดที่แพร่ระบาดกรรมคนรัมีทั้ง ผิ่น เฮโรอีน กัญชา และแอมเฟตตามีน ยาเสพติดที่แพร่ระบาดกรรมคนรั ได้แก่ พวกแอมเฟตตามีน หรือที่รู้จักกันในหมู่คนรัว่า "ยาบ้า" ฤทธิ์ต่อระบบประสาทและสมองให้ตื่นตัวอยู่เสมอ สามารถทำงานไ้ยาวนานกว่าปรกติ รัชจักความอ่อนเพลียทำให้ไม่ง่วงหรือหลับเพื่อจะขับระยะทางไกล และขับในคืนได้ ดังวรรคกรรมคนรัแสดงให้เห็นถึง ความนิยมใช้ยาบ้าในหมู่คนรัดังนี้

- ขุนศึกม้าคำ
- กระหิงแคงนะจ๊ะ
- ช้ามากับม้า
- คลั่งรัก คลั่งรด คลั่งเหลืออกชคยาฆ่า
- ชาครักพี่ไม่ว่า ชาคม้าพี่ตายแน่
- ชวน้องพี่ไม่ว่า ชวคกัญชาพี่แย

4.1.4.1 สาเหตุและความจำเป็นในการใช้ยาฆ่า

ของบรรดาคนรด เนื่องมาจากสภาพปัญหาทางเศรษฐกิจ การแข่งขันกันทางธุรกิจของเจ้าของกิจการ ต้องการหางานให้ได้มากที่สุด และคนรดหากใครขับรดได้มากเที่ยวก็จะได้ค่าตอบแทนมากไปด้วย ดังนั้น บรรดาคนรดจึงต้องหันเข้าพึ่ง "ม้า" เพื่อให้มีความอดทนขับรดได้นาน โดยมิได้คำนึงถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นกับตน นอกจากนี้ในบางครั้งเมื่อเกิดปัญหาทางด้านจิตใจ คนรดก็หันเข้าพึ่งยาเสพติดเหมือนกัน ดังข้อความในวรรณกรรมคนรดที่แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นของการใช้ยาม้าดังนี้

- ชาคน้องพี่ไม่ว่า แต่ชาคม้าช็อคตาย
- ชาคน้องพี่ไม่ว่า ชาคม้าพี่ตายแน่
- ชาครักพี่ทนได้ ชาคม้าพี่ตายแน่
- ชาครักพี่ไม่ว่า ชาคม้าพี่ตายแน่
- ชาคน้องพี่ไม่ว่า ถ้าชาคม้าพี่คงแย
- ธรรมดาคนรดที่ต้องชคยาโคป
- จินตกวีที่กัญชา พวกเราชาวยาม้า บ้าลิโพ
- คลั่งรัก คลั่งรด คลั่งเหลืออกชคยาฆ่า

4.1.4.2 ลักษณะการใช้ยาฆ่าที่ปรากฏในวรรณกรรม

คนรด กลุ่มคนรดผู้ใช้ยาม้าอาจจะใช้ยาฆ่าเพียงอย่างเดียว หรือใช้ควบคู่ไปกับสุราหรือจำพวกเครื่องดื่มกระตุ้นบำรุงกำลัง ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรดว่า

- ช้ามากับม้า

- จุเหล้าเหล้าเม็กมา กุคงบ้าถ้าไม่เลิก

4.1.4.3 ผลของการใช้ยาบ้า หากมองเพียงผิวเผิน

การเสพยาบ้าจะทำให้ประโยชน์มากกว่าให้โทษเพราะทำให้ร่างกายสามารถทำงานได้ทนทาน นานกว่าปกติ แต่ทว่าขณะเดียวกันฤทธิ์ของยาบ้าก็ส่งผลให้การทำงานของร่างกายอ่อนล้าจนไม่สามารถบังคับตัวเองได้ ซึ่งจะส่งผลก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการขับรถ เนื่องจากสมองถูกกดจากความง่วง และความเฉื่อยชาของกล้ามเนื้อและประสาท โทษของยาบ้าที่ส่งผลต่อร่างกายโดยตรง คือทำให้อวัยวะต่าง ๆ ทำหน้าที่เสื่อมลง สมองประสาทเสื่อมทำให้ปัญญาค่อยลง ใจลอย สติสัมปชัญญะเสียไป กระเพาะอาหารและลำไส้พิการ ทำให้เบื่ออาหารอย่างแรงถึงกับทำให้ร่างกายซูบผอม หงุดหงิด ฯลฯ และในที่สุดอาจเป็นอันตรายถึงชีวิตได้ ดังวรรณกรรมคนรถ กล่าวถึง ผลของการใช้ยาบ้าไว้ดังนี้

- พี้มาซ่า เพราะมาคึก
- มาซ่าเพราะมาหมด
- อย่าแข่งม้ากำลังคึก
- ขับเร็วถึงป่าช้า กินมาถึงตาย
- ขับเร็วถึงป่าช้า กินมาอาจถึงตาย
- ชาคเมียไม่ว่า ชาคมาซื้อคตาย

"มาคึก" เป็นศัพท์เฉพาะกลุ่มคนรถ ใช้เรียกคนที่เสพยาบ้าและยาบ้ากำลังออกฤทธิ์ต่อระบบประสาท สมอง ให้ไม่ง่วง ไม่เหนื่อย ทำให้อยู่ไม่เป็นสุข อยากทำโน่นทำนี่ ซึ่งมาคึกคนรถใช้อยู่นั้นเมื่ออยู่ 2 ชนิด "คือ มาแท้ กับมาปลอม มาปลอมเขาเรียกว่ามาแกลบ สถานที่ขายยาบ้าก็ตามป้อมน้ำมันทั่วไป..."¹

นอกจากนี้การตกเป็นทาสยาบ้า ยาเสพติด ยังก่อให้เกิดผลเสียหายต่าง ๆ คือ โทษทางด้านจิตใจ ซึ่งยาเสพติดจะออกฤทธิ์ต่อประสาททำให้เกิดประสาทอ่อน ประสาทหลอน

¹เต๋า (นามแฝง) "วิว้ากับคนเมาบ้าพยศ" เพื่อนรถบรรทุก 5 : กุมภาพันธ์

สมรรถภาพทางจิตเสื่อมถึงขั้นเกิดโรคจิตได้ง่าย และจะเกิดการคลุ้มคลั่งอาละวาดเมื่อหิวยา แล้วไม่ได้รับการตอบสนอง ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรว่า

- คลั่งรัก คลั่งรต คลั่งเหลืออกชคยาฆ่า

โทษทางเศรษฐกิจ ผลของการติดยาเสพติดทำให้ต้องสูญเสียเงินรายได้ที่หาได้มาอย่างลำบากยากเย็น ไปโดยง่ายขายไร้ค่าและเปล่าประโยชน์ ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรว่า

- ...มัวกินหมก...

สะท้อนสภาพคนรผู้มีรายได้น้อยนึกหาเข้ากินค่า แต่ตกเป็นทาสของยาฆ่าว่า เงินจำนวนน้อยที่ได้มาจากหยาดเหงื่อและแรงกายของคนนั้นต้องเอาไปซื้อยามาเสพหมก

นอกจากนี้การติดยาเสพติด ยังมีโทษต่อสังคมด้วย เช่น เป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาอาชญากรรม และอุบัติเหตุต่าง ๆ ต่อตนเองและผู้อื่นได้ง่าย และมีผลกระทบกระเทือนถึงความมั่นคงของประเทศชาติ ทำให้สูญเสียแรงงานไปโดยไร้ประโยชน์ และเป็นเหตุให้รัฐบาลต้องเสียงบประมาณในการดำเนินการป้องกันปละปราบปรามยาเสพติดเป็นจำนวนเงินปีละไม่น้อย

4.1.4 ปัญหาการเล่นการพนัน การพนันเป็นสิ่งที่คนไทยส่วนใหญ่ นิยมปฏิบัติมานาน จนกระทั่งติดเป็นนิสัยเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของคนไทย แม้ว่าจะเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย แต่คนไทยส่วนใหญ่มิยังนิยมเล่นการพนันอยู่ ดังจะเห็นได้จากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการทำงาน การเล่นกีฬาต่าง ๆ ก็มักจะมีการพนันแทรกเข้ามาด้วยเสมอ ซึ่งผลของการเล่นการพนันนอกจากจะทำให้สูญเสียเงินโดยใช่เหตุแล้ว ยังทำให้คนหมกเนื้อหมกตัว หรือถึงกับมีหนี้สินล้นพ้นตัวได้ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น การทะเลาะวิวาท ตีชิงวิ่งราว กระทำการทุจริตต่าง ๆ หรือแม้แต่ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมขึ้นได้ ซึ่งนับเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของสังคมในปัจจุบัน ปัญหาการพนันที่สะท้อนออกมาในวรรณกรรมคนร มีการเล่นการพนันประเภทต่าง ๆ เช่น หว่ยใต้ดินหรือล๊อตเตอรี่ ม้า ไฮโล โต๊ด ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรว่า

- เช่นเจ้าแม่ งวคนี่แยแพ้เลขวิ่ง

- ชั่วเพราะสนามม้า แต่กลับบ้าเพราะชาครัก

- ชักหน้าไม่ถึงหลัง แต่ก็ยังสงสารม้า
- ดึกให้บรลัย เอาเข้าไปแทงโซโล
- เสียรักเพราะจน เสียคนเพราะโหด
- เชี่ยวคือสายน้ำ เรารุ่งจ๋ามเพราะอวยมยุ

สาเหตุแห่งการพนันของคนในสังคมนั้น ส่วนหนึ่งเกิดมาจากความต้องการผ่อนคลายอารมณ์เครียดหรือความคับข้องใจจากภาวะเศรษฐกิจที่คนประสบอยู่ อย่างน้อยก็เพื่อตั้งความหวังไว้ว่าหากตัวเองโชคดีในการเสี่ยงนี้ ก็จะได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าและที่ตนพึงพอใจ แม้ว่าจะเป็นความหวังอันน้อยนิดริบหรี่ก็ตาม ดังจะเห็นได้จากการที่คนซื้อหวย ซื้อลอตเตอรี่ หรือเล่นม้า เล่นการพนันต่าง ๆ แม้จะมีรายได้ไม่น้อยไม่ค่อยพอใช้จ่ายในการเลี้ยงชีพก็ยังอุตสาหะเจียดเงินจากรายได้อันน้อยนิดนั้น ไปเล่นการพนันดังที่กล่าวไว้ในวรรณกรรมคนรถว่า "ชักหน้าไม่ถึงหลัง แต่ก็ยังสงสารม้า" ด้วยหวังว่า ถ้าโชคดีประสบผลสำเร็จในการเล่นการพนันก็จะได้พ้นจากสภาวะขัดสนยากจนเงินทองไปได้ หรือหากล้มเหลวเข้าท่อนอง "เช่นเจ้าแม่ งวดนี้แน่แท้เลขวิ่ง" ก็จะตั้งต้นใหม่อีกต่อไปเป็นการสร้างความหวังใหม่

4.2 ปัญหาเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจ เป็นงานอันเกี่ยวข้องกับการผลิต การจำหน่ายแจก และการบริโภค ใช้สอยสิ่งต่าง ๆ ของชุมชน¹ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับปากท้อง และการครองชีพของประชาชนในสังคม รวมถึงเรื่องที่เกิดผลทั้งทางตรงและทางอ้อม ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ปัญหาเศรษฐกิจที่ปรากฏอย่างเด่นชัดในวรรณกรรมคนรถก็คือ ปัญหาน้ำมัน การขาดแคลนนํ้ามัน และการที่นํ้ามันมีราคาแพง ย่อมส่งผลให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจอื่น ๆ ตามมา เป็นต้นว่า ทำให้เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เงินบาทลดค่า สินค้าราคาแพง นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อการผลิตกระแสไฟฟ้า และทำให้เกิดอุปสรรคในการคมนาคมขนส่งโดยตรงอีกด้วย ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถ ดังนี้

¹ราชบัณฑิตสภา พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 761

4.2.1 สภาพปัญหาการขาดแคลนน้ำมัน น้ำมันเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับโลกยุคปัจจุบัน เป็นบ่อเกิดแห่งพลังงานอันเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจทุกสาขา ไม่ว่าจะเป็นด้านการเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การคมนาคมขนส่ง หรือธุรกิจการค้า ฯลฯ แต่ประเทศที่สามารถผลิตน้ำมันใช้และจำหน่ายมีจำนวนน้อย และประเทศเหล่านี้ได้รวมตัวกันขึ้นเป็น "กลุ่มประเทศผู้ส่งน้ำมันเป็นสินค้าออก" หรือเรียกสั้น ๆ ว่า "กลุ่มโอเปก" (OPEC ซึ่งย่อมาจาก The Organization of Petroleum Exporting Countries) มีสมาชิก 13 ประเทศคือ ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน คูเวต อิรัก ยูเอเออาหรับเอมิเรต กาตาร์ เวเนซุเอลา อีควาดอร์ ในจีเรีย ลิเบีย อัลจีเรีย กาบอง และอินโดนีเซีย เดิมกลุ่มโอเปกไม่ได้เป็นผู้กำหนดราคาน้ำมันดิบเอง ปล่อยให้บริษัทน้ำมันเป็นผู้กำหนดราคา ต่อมาเห็นว่าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการขายน้ำมันอยู่ในฐานะเสียเปรียบบริษัทน้ำมันทั้ง ๆ ที่เป็นเจ้าของบ่อน้ำมันดิบเอง และตระหนักถึงความสำคัญจำเป็นของน้ำมัน จึงได้ใช้น้ำมันเป็นเครื่องมือทางเศรษฐกิจและการเมือง โดยเป็นผู้กำหนดราคาน้ำมันดิบเอง จำกัดการผลิตและการจำหน่าย พร้อมทั้งเพิ่มราคาน้ำมันให้สูงขึ้นอย่างรวดเร็วเพื่อเพิ่มรายได้ของตน และขณะเดียวกันก็เป็นการบีบคั้นประเทศต่าง ๆ ที่มีนโยบายสนับสนุนอิสราเอล* ด้วย เนื่องจากประเทศกลุ่มโอเปกเป็นผู้ผลิตน้ำมันดิบรายใหญ่ของโลก ผลิตน้ำมันดิบได้ประมาณครึ่งหนึ่งของปริมาณการผลิตน้ำมันทั้งหมด ดังนั้นการกำหนดราคา การขึ้นราคาน้ำมัน ตลอดจนการจำกัดการผลิต และการจำหน่ายน้ำมันดิบ จึงมีผลต่อการกำหนดราคาน้ำมันของประเทศอื่น ๆ ทำให้ราคาน้ำมันสูงขึ้น และเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำมัน อันส่งผลกระทบกระเทือนถึงเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศของประเทศต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะความต้องการบริโภคน้ำมันของประเทศต่าง ๆ เพิ่มขึ้นตามจำนวนประชากร และความต้องการพัฒนา ความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงทางการเมือง การทหาร การเศรษฐกิจ และสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่กำลังพัฒนา เช่นประเทศไทย จำเป็นต้องอาศัยพลังงานเชื้อเพลิงจากน้ำมันมาใช้ในการพัฒนาประเทศ เมื่อเกิดวิกฤตการณ์น้ำมัน กลุ่มโอเปกประกาศขึ้นราคาน้ำมันดิบครั้งแรกในปี 2516 และประกาศขึ้นราคาน้ำมันอีกหลายครั้งในเวลาต่อมา จึงได้รับผลกระทบกระเทือนจากการขึ้นราคาน้ำมันดิบของกลุ่มโอเปกด้วย ทำให้

* ประเทศคู่สงครามของกลุ่มอาหรับ

เกิดปัญหาขาดแคลนน้ำมัน จำเป็นต้องประกาศขึ้นราคาน้ำมันในประเทศ ซึ่งพลอยทำให้สินค้าต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสิ่งจำเป็นและไม่จำเป็นในชีวิตประจำวันมีราคาสูงขึ้น ส่งผลเดือดร้อนต่อการพัฒนาระดับประเทศไปจนถึงสถานะการดำรงชีวิตของคนในประเทศ ดังที่วรรณกรรมคนรถได้บันทึกและสะท้อนสภาพการขาดแคลนน้ำมันอันส่งผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนไว้ว่า

- น้ำมันแพงมีหวังแห้งตาย

แสดงให้เห็นถึงความสำคัญจำเป็นของน้ำมันว่ามีผลต่อปากท้องและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างยิ่ง น้ำมันยังมีราคาแพงขึ้นเท่าใด ประชาชนยิ่งได้รับความเดือดร้อนลำบากขึ้นเท่านั้น ผลกระทบของการขาดแคลนและการขึ้นราคาน้ำมัน กระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจของชาติทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยก่อให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจอื่น ๆ ตามมา เป็นต้นว่า ทำให้เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เงินบาทลดลง สินค้าราคาแพง ทำให้เกิดปัญหาด้านการผลิตกระแสไฟฟ้า ทำให้เกิดอุปสรรคในการคมนาคมขนส่ง

4.2.1.1 ปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เงินบาทลดค่า

สินค้าน้ำมันแพง ปัญหาเหล่านี้เป็นผลกระทบมาจากวิกฤตการณ์น้ำมัน ส่งผลให้ค่าครองชีพสูง ค่าของเงินลดต่ำลง ๆ สินค้าต่าง ๆ มีราคาแพงขึ้น ทำให้ความเดือดร้อนให้ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้มีรายได้น้อย หาเข้ากินค่าต้องหันไปพึ่งสถานธนาถุเคราะห์หรือโรงรับจำนำ เพื่อความอยู่รอดของตน ดังสภาพเศรษฐกิจฝืดเคือง สินค้าขึ้นราคา ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- เงินกำลังหมอง เพราะของมันแพง
- เรือล่มในหนอง ทองอยู่ในโรงจำนำ
- ขายควายจำนำเมีย
- ตามมาเดื่อน้อง ของมันแพง
- หนีเดื่อน้อง ทองมันแพง
- ไปกับพี่เดื่อน้อง ของมันแพง
- หนีไปกับพี่เดื่อน้อง ของมันแพง
- อาชีพไร้ปริญญา วัสดุขึ้นราคา กรูเอาอย่าขอ

จากภาวะเศรษฐกิจที่บีบรัด และฝืดเคือง ส่งผลต่อพฤติกรรมของคนในสังคมให้หันไปพึ่งโรงรับจำนำ และในบางครั้งส่งผลให้คนประพฤติผิดประเพณี บรรทัดฐานของสังคม เช่นการหาผู้หญิงหนี แทนการจัดการให้ถูกต้องตามประเพณี เพราะถ้าจัดการตามประเพณีจะสิ้นเปลืองมาก ในภาวะที่เศรษฐกิจฝืดเคืองเช่นนี้ จึงต้องแหวกประเพณี ใช้วิธี "หนีเถลละนึ่ง ท่องมันแกว" แทนการจัดพิธีการแต่งงาน นอกจากนี้ยังส่งผลต่อสภาพจิตใจของคนให้มีความเห็นแก่ตัว เอาใจเอาเปรียบอยากได้ของของผู้อื่น และแสลงน้ำใจไม่เอื้อเฟื้อต่อกัน ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ห้ามฟรี ภาษีขึ้น น้ำมันแพง
- อย่าฟรี ภาษีขึ้น น้ำมันแพง

บางครั้งข้อความในวรรณกรรมคนรถก็กล่าวเสียคดี ประชดประชันราคาสินค้า ซึ่งมักจะขึ้นราคาอยู่เสมอ ๆ ว่า

- ปีนี้รับหา ปีหน้าผัวแพง
- ปีนี้แต่งงาน...ปีหน้าผัวแพง
- รับแต่ปีนี้ ปีหน้าผัวแพง

สะท้อนให้เห็นถึงผลของการขึ้นราคาสินค้าหลาย ๆ ชนิด ว่าทำความเดือดร้อนให้แก่ผู้อุปโภคและบริโภคมากมาย จนถึงกับต้องกล่าวประชดประชัน เสียชื่อเสียงออกมา

สืบเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำฝืดเคือง สินค้าอุปโภค บริโภคต่าง ๆ ขึ้นราคาอาหารต่าง ๆ มีราคาแพงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหมู ซึ่งเป็นอาหารที่เบ็ดที่นิยมรับประทานของคนไทยทั่วไป ขึ้นราคาหลายครั้งในรอบปี ทำให้ประชาชนผู้บริโภคเนื้อหมูได้รับความเดือดร้อนจากการขึ้นราคาโดยทั่วหน้ากัน จึงมีพ่อค้าสมองใสบางคนแก้ปัญหาด้วยการนำเนื้อสุนัข ซึ่งเป็นสัตว์เลี้ยงไว้เพื่อประโยชน์อย่างอื่น มาได้เลี้ยงไว้เพื่อเป็นอาหาร มาทำเป็นอาหารออกมาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กุนเชียง ลูกชิ้น เนื้อเปื่อย แทนเนื้อหมู เนื้อวัว และเนื้อควาย ประชาชนผู้บริโภคสามารถซื้ออาหารเหล่านี้ได้ในราคาไม่สูง โดยไม่ทราบว่าเนื้อสุนัข คงเข้าใจว่าเป็นเนื้อหมู เนื้อวัว เนื้อควาย ที่คนทั่วไปนิยมรับประทานเป็นอาหาร จนกระทั่งปรากฏเป็นข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์เสมอ ๆ ว่า มีการลักลอบฆ่าสุนัขเพื่อนำเนื้อมาทำอาหารดังกล่าว ซึ่งธรรมดาการรับประทานเนื้อสุนัขเป็นอาหารนี้เป็นความนิยมของชาวจีน มิได้เป็นความนิยมของคนไทยเลย คนไทยรับ-

ประทานเนื้อสุนัขเข้าไปเพราะถูกหลอกและไม่รู้ว่าเป็นเนื้อสุนัข วรรณกรรมคนรถได้บันทึกสภาพสังคมดังกล่าวโดยไม่เจตนาว่า

- อย่างมองคนไม่มีค่า แม้แต่หมายังทำถูกขึ้น

4.2.1.2 ปัญหาด้านการผลิตกระแสไฟฟ้า การที่น้ำมันขาดแคลนและขึ้นราคา นอกจากจะส่งผลต่อราคาสินค้าแล้ว ผลกระทบอีกอย่างหนึ่งที่ปรากฏอย่างชัดเจนในวรรณกรรมคนรถก็คือ ผลกระทบต่อการผลิตกระแสไฟฟ้า ในการผลิตกระแสไฟฟ้า จำเป็นต้องใช้พลังงานเชื้อเพลิงในการผลิตสูงมาก พลังงานเชื้อเพลิงส่วนหนึ่งที่ใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้าได้มาจาก น้ำมันเตาและน้ำมันดีเซล ผลกระทบของการขาดแคลนน้ำมันที่มีต่อการผลิตกระแสไฟฟ้า จะปรากฏในรูปของการรณรงค์ชักชวนให้ประหยัดกระแสไฟฟ้า เป็นการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงไปในตัว เน้นให้เห็นความสำคัญของการประหยัดไฟฟ้า ว่ามีผลช่วยในการประหยัดเงินส่วนตัว และมีส่วนช่วยเศรษฐกิจของชาติด้วย ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- เสริมกิจปิดไฟช่วยไทยประหยัดน้ำมัน
- ถ้าเลิกใช้ไฟอย่าเปิดไว้ให้สิ้นเปลือง
- น้ำมันขาดแคลนคุยกับแฟนก็ต้องดับไฟ
- ปิดไฟถนนละนิด ไม่มีคนมืดตลอดกาล
- ไฟฟ้าถ้าเลิกใช้ อย่าเปิดไฟทิ้งให้สิ้นเปลือง
- ใช้ไฟอย่างประหยัด ช่วยตนและรัฐประหยัดเงิน
- ประหยัดไฟวันละยูนิต ช่วยเศรษฐกิจเป็นล้าน

ข้อความเหล่านี้สะท้อนให้เห็นลักษณะนิสัยอย่างหนึ่งของคนไทยคือ นิสัยขี้เหนียว มักง่าย ไม่ประหยัด การใช้ไฟฟ้าก็ใช้กันอย่างสบายเปิดทิ้งปล่อยให้สิ้นเปลือง โดยไม่คำนึงถึงรายจ่ายและภาวะเศรษฐกิจที่ฝืดเคือง ปล่อยให้เกิดการรั่วไหล จนต้องมีการรณรงค์เรียกร้องให้ประหยัดกันขึ้น

4.2.1.3 ปัญหาด้านการคมนาคมขนส่ง ระบบการคมนาคมขนส่งและการสื่อสารของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นโดยทางบก ทางเรือ หรือทางอากาศ ล้วนแต่ต้องอาศัยน้ำมันเป็นปัจจัยสำคัญในการขนส่ง การสื่อสาร การที่น้ำมันขาดแคลนและมีราคาแพง ย่อมมีผลกระทบกระเทือนต่อระบบการคมนาคมขนส่งโดยตรง ทั้งยังมีผลกระทบไป

ถึง ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับการคมนาคมด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนรถ ซึ่งมีอาชีพขับรถรับจ้าง บรรทุกโดยสาร ได้รับความเดือดร้อนจากวิกฤตการณ์น้ำมันมาก ถึงขีดความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- พี่ไม่ฆ่าส เพราะโซล่าแพง
- ซาคเธอนั้นไม่สำคัญ ซาคน้ำมันก็ต้องตาย
- ซาคนารีพี่ไม่ว่า ซาคโซล่าพี่ตายแน่

ข้อความเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญจำเป็นของน้ำมันว่ามีส่วนอย่างยิ่งต่อผู้ประกอบอาชีพที่ต้องอาศัยพลังงานเชื้อเพลิงจากน้ำมันเป็นองค์ประกอบสำคัญในการประกอบอาชีพ เช่น คนรถ จะได้รับความเดือดร้อนมาก หากไม่มีน้ำมันรถก็ไม่สามารถวิ่งได้ ทำให้พวกเขาไม่สามารถประกอบอาชีพหาเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ จนถึงกับคร่ำครวญออกมาว่า "ไผ่เงินแพง มีหวังแห้งตาย" หรือ "ซาคนารีพี่ไม่ว่า ซาคโซล่าพี่ตายแน่" ธรรมดาคนรถกับผู้หญิงและกามารมณ์เป็นของคู่กันขาดไม่ได้ จนกระทั่งถึงกับมีวรรณกรรมคนรถข้อความหนึ่งกล่าวเปรียบเปรยไว้ว่า "กามาเกี่ยยามื่น เซโรอื่น คือ อีหนู" แต่เมื่อถึงคราวจำเป็นจริง ๆ แล้ว ระหว่างผู้หญิง กามารมณ์ กับน้ำมัน คนรถก็เลือกน้ำมันอันเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อปากท้องและความอยู่รอดของตนไว้ก่อน เรื่องผู้หญิงและกามารมณ์เป็นสิ่งที่เอาที่หลัง หลังจากแก้ปัญหาเรื่องปากท้องตกไปแล้ว

4.2.2. มาตรการการแก้ไขปัญหามลพิษของรัฐบาล

การเกิดวิกฤตการณ์น้ำมันขาดแคลนและมีราคาสูง จนเป็นที่เดือดร้อนกันไปทั่ว ทำให้รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ พยายามหาทางแก้ไขด้วยมาตรการต่าง ๆ กัน สำหรับประเทศไทย วิธีการหาทางออกโดยการแก้ไขปัญหามลพิษของรัฐบาลเท่าที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถมีดังนี้

4.2.2.1 การเพิ่มภาษี การเก็บภาษีของรัฐบาล

เพื่อแก้ไขปัญหามลพิษและเศรษฐกิจตกต่ำ ผิดเคือง ทำให้ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้หาเช้ากินค่ำเดือดร้อนโดยทั่วถึงกัน วรรณกรรมคนรถได้บันทึกสภาพเศรษฐกิจเคืองเหล่านีไว้ในวรรณกรรมคนรถว่า

- ห้ามฟรี ภาษีขึ้น น้ำมันแพง
- อย่าฟรี ภาษีขึ้น น้ำมันแพง

4.2.2.2 การรณรงค์เพื่อประหยัดน้ำมัน ซึ่งออกมา

ในรูปของคำขวัญชักชวนให้ทุกคนร่วมแรงร่วมใจกันประหยัดน้ำมันและกระแสไฟฟ้า และเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการกระทำเหล่านี้ว่า นอกจากจะเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในส่วนบุคคลแล้ว ยังมีส่วนช่วยประหยัดเศรษฐกิจของชาติอีกด้วย ดังข้อความว่า

- น้ำมันมีน้อย ใช้สอยประหยัด
- เพราะน้ำมันมีน้อย ควรใช้สอยเมื่อจำเป็น
- น้ำมันขาดแคลน คุยกันแฟนก็ต้องคับไฟ
- ใช้น้ำมันอย่างประหยัด เพื่อจัดการหนี้เบียดเบียน
- เสริมกิจปิดไฟ ช่วยไทยประหยัดน้ำมัน
- ใช้ไฟอย่างประหยัด ช่วยตนและรัฐประหยัดเงิน
- ประหยัดไฟวันละยูนิต ช่วยเศรษฐกิจเป็นล้าน

4.2.2.3 การใช้มาตรการประกาศกำหนดเวลา

ขายน้ำมัน และการปิดสถานีบริการน้ำมันในวันอาทิตย์ โดยเริ่มในกรุงเทพฯ ก่อน ดังปรากฏในบันทึกข่าวเศรษฐกิจในประเทศ จากสยามจดหมายเหตุว่า "...คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ปิดสถานีบริการน้ำมันในวันอาทิตย์ เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเริ่มตั้งแต่วันอาทิตย์ที่ 13 มกราคม 2523 เป็นต้นไป..." (สยามจดหมายเหตุ ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 2523 : 44) ซึ่งการใช้นโยบายการกำหนดเวลาขายน้ำมันและปิดสถานีบริการน้ำมันในวันอาทิตย์นี้ คาดว่าจะทำให้สามารถประหยัดน้ำมันได้ถึง 900,000 ลิตร และค่าไฟฟ้าอาทิตย์ละ 60,000 บาทต่อวัน

อย่างไรก็ดีการใช้มาตรการกำหนดเวลาขายน้ำมันและการปิดสถานีบริการน้ำมันในวันอาทิตย์ ทำให้คนขับรถเคือครอนไม่ได้รับความสะดวกในการเติมน้ำมัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งรอบรรทุกวิ่งระหว่างจังหวัด หากคันใดคนขับไม่รอบคอบ หรือลืมเติมน้ำมันในเวลาที่เราบาลกำหนดให้ขาย เมื่อจะเติมน้ำมันนอกเวลาก็ไม่ได้รับความสะดวก ว่าจะเติมน้ำมันได้ก็ต้องเจรจาหรือต่อรองต่อถึงกับเจ้าของปั๊มน้ำมันนาน ดังปรากฏในวรรณกรรมตอนว่า

- จงจนเงิ๊งแค่ตะเบ็งเติมน้ำมัน

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม ปรากฏว่ามีการลักลอบซื้อขายน้ำมันนอกเวลาใน
 ตลาดแผง แทนที่จะประหยัถกลับเป็นการทำให้สิ่งแวดล้อมและเปิดโอกาสให้พ่อค้าน้ำมันฉวย
 โอกาส牟利ได้ ดังนั้นรัฐบาลจึงต้องค่อย ๆ ประกาศยกเลิกมาตรการนี้ไปในที่สุด ดังที่
 ปรากฏการประกาศยกเลิกคำสั่งห้ามจำหน่ายน้ำมันในวันอาทิตย์ ในหนังสือแก้ไขรัฐ ฉบับวัน
 พุทธศักราช 2525 ว่า "กรม. มีมติให้ยกเลิกคำสั่งห้ามจำหน่ายน้ำมันในวันอาทิตย์แล้ว
 ย่อจะให้เปิดตั้งแต่ 6 โมงเช้าถึง 6 โมงเย็นเท่านั้น ยังไม่เปิด 24 ชม. เพราะต้องซื้อน้ำมัน
 จากต่างประเทศในราคาแพงจำเป็นต้องประหยัถ" (ไทยรัฐ 14 ก.ค. 2525 : 1, 7)

4.2.2.4 การแสวงหาแหล่งพลังงานใหม่ โดยการ
 สรรวจและขุดเจาะแหล่งน้ำมันและแก๊สธรรมชาติตามที่ต่าง ๆ ที่ชนบทและในทะเล เช่น
 การสำรวจและขุดเจาะแก๊ส น้ำมันในอ่าวไทย การขุดน้ำมันที่อ่าวเอเดนกระบือ จังหวัดกำแพง-
 เพรอ อ่าวเอเดนแสง จังหวัดนครสวรรค์ อ่าวเอเดนมท จังหวัดฉะบุรี หรือที่จังหวัดตราด จังหวัด
 ชอนแก่น เป็นต้น ซึ่งเป็นความหวังใหม่ของรัฐบาลไทยและคนไทยทุกคน ดังที่ปรากฏเป็นข่าวและ
 ภาพข่าวในหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ ดังนี้

เริ่มใช้ "ก๊าซธรรมชาติ" ก.ย. แบนอน (ไทยรัฐ 22 มิ.ย. 24 : 1, 2)

ก๊าซในทะเลความหวังคนทั้งชาติ (บ้านเมือง 21 ก.ค. 24 : 1, 16)

ยูเนี่ยนออยล์ เชนส์คืบพบแก๊สหลุมลึก (มติชน 21 ส.ค. 24 : 2)

พบก๊าซในอ่าวไทยอีก (สยามรัฐ 25 ส.ค. 24 : 1, 12)

ขุดพบน้ำมันแล้วจากหลุมสุโขทัย (สยามรัฐ 2 ก.ย. 24 : 1, 12)

อ้างข่าวว่าก๊าซธรรมชาติผ่านดาวเทียมให้ดังระเบิด (มติชน 11 ก.ย. 24 : 1, 8)

เปรมกตุมเปิดใช้ก๊าซแล้ว (แนวหน้า 13 ก.ย. 24 : 1, 16)

ก๊าซธรรมชาติลูก "โซติช่วงชีवाल" (ไทยรัฐ 13 ก.ย. 24 : 1, 16)

พบน้ำมัน - แก๊สหลุมที่สุโขทัย (ไทยรัฐ 24 ก.ย. 24 : 1, 7)

กรม. ดีใจพบแก๊สชอนแก่น (สยามรัฐ 7 ต.ค. 24 : 1, 12)

ขุดพบแก๊สน้ำมันอีกจาก ก.พ. (สยามรัฐ 8 ต.ค. 24 : 1, 12)

ส่งทหารคุมหลุมแก๊สใหม่ที่ชอนแก่น (สยามรัฐ 14 ต.ค. 24 : 1, 2)

พบก๊าซพิษอันตราย วันละ 16 ล้าน ลบ.ฟุต (บ้านเมือง 23 ต.ค. 24 : 1, 2)

พบแก๊สกลางอ่าวไทยอีก (สยามรัฐ 5 พ.ย. 24 : 1, 2)

ก๊าซโซติช่วงชีवालอีกในอ่าวไทย (เทลิวิส์ 25 พ.ย. 24 : 1, 2)

พบแก๊สอีกที่ตราด (สยามรัฐ 27 พ.ย. 24 : 1, 12)

น้ำมันลานกระบือปลายปีได้ใช้วันละ 5 พันบาร์เรล (ไทยรัฐ 1 มี.ค. 25 : 1, 16)

พบก๊าซหลุมใหญ่ อ.สามพ จ.ชัยภูมิ (บ้านเมือง 10 ก.ย. 25 : 1, 16)

น้ำมันลานกระบือจนวอดแรกถึงแล้ว (บ้านเมือง 14 มี.ค. 25 : 1, 16)

พบแหล่งน้ำมันมโหสาร นครสวรรค์ (ไทยรัฐ 4 มี.ย. 26 : 1, 14)

ก๊าซน้ำมันโซติช่วงประหยัดได้ 20,000 ล้านตัวบับ (บ้านเมือง 28 มี.ค. 27 : 1, 14)

แต่การขุดเจาะแก๊สและน้ำมันเหล่านี้ก็ไม่ได้รับผลกำไรถึงที่หวังไว้ ยังต้องซื้อน้ำมัน

จากต่างประเทศ และน้ำมันก็ยังมียังคงมีราคาสูง ประกอบกับมีปัญหายุ่งยากต่าง ๆ ในการขุดเจาะ
น้ำมันและแก๊สธรรมชาติ จึงทำให้ไม่สามารถผลิตแก๊สและน้ำมันได้เพียงพอตามความต้องการ
ไม่โซติช่วงชีवालดังที่ทางการประกาศไว้ ซึ่งคนรอได้แสดงความวิตกเพิ่มของเรเกี่ยวกับเรื่อง
การขุดเจาะหาแหล่งเชื้อเพลิงใหม่นี้ว่า

- โซติช่วงชีवालบ้านทะเลไร่ ใช้โซติช่วงชีवाल

แสดงให้เห็นถึงความไม่ประสบผลสำเร็จในการหาแหล่งน้ำมันใหม่เท่าที่ควร ดังที่
เป็นข่าวและคาดหัวข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ ฉบับต่าง ๆ ว่า

อย่าเพิ่งดีใจแก๊สในอ่าวไทย (บ้านเมือง 9 ก.พ. 24 : 1, 16)

จ่าย 160 ล้าน ก๊าซแก๊สมีจุดผิดปกติ (บ้านเมือง 24 ก.พ. : 1, 16)

เจาะก๊าซธรรมชาติอลเวง (สยามรัฐ 9 เม.ย. 24 : 1, 12)

"ก๊าซ" มีปัญหาไฟฟ้าใช้ไม่ได้ (เทลิวิส์ 17 ก.ย. 24 : 1, 2)

ก๊าซบนบกสว่างไร่ - ทะเลเริ่มรีบหรี (ไทยรัฐ 8 ต.ค. 24 : 1, 16)

แอลก๊าซรั่วส่งไม่ได้ตามกำหนด (ไทยรัฐ 17 ต.ค. 24 : 3, 2)

เอราکان้ำมันยังไม่ยอมลด อ้างเงินกองทุนติดลบ (ไทยรัฐ 9 มี.ค. 25 : 1, 12)

น้ำมันดิบพบปัญหา ขุดไม่ได้อย่างคึก (สยามรัฐ 22 มี.ค. 25 : 1, 12)

แก๊สทำพิษ - ล้มแผนพัฒนา 5 (สยามรัฐ 2 ส.ค. 25 : 1, 12)

ความหวังลานกระบือส่อแววมีคัมภีร์ ยิ่งซุกยิ่งลึกลับ (มติชน 10 ส.ค. 25 : 1, 12)

ไทยแลนด์ฝันสลาย ก๊าซไม่พอโซติช่วง (มติชน 17 ธ.ค. 26 : 1, 20)

อบเผยแผนซื้อน้ำมันเพิ่มเติมจากซาอุดี (มาตุภูมิ 30 ม.ค. 27 : 1, 16)

4.3 ปัญหาการศึกษา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงอยู่และความเจริญก้าวหน้าของสังคม โดยทั่วไปแล้วการศึกษามีจุดมุ่งหมายที่จะอบรมสั่งสอนให้ประชาชนมีความรู้ และทักษะในการดำรงชีวิต อบรมสั่งสอนให้ประชาชนมีความจงรักภักดีต่อชาติ มีจริยธรรมอันดีงาม และเพื่อการมีชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม การจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ มาร่วม เป็นต้นว่าบุคลากรในการดำเนินงาน ได้แก่ ครู ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ ขอบประมาณในการจัดการศึกษา โอกาสของประชาชนที่จะเข้ารับการศึกษ ฯลฯ ประเทศไทยเป็นประเทศที่อยู่ในระหว่างการเร่งรัดพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ในด้านพัฒนาการศึกษานั้นปรากฏว่าประเทศไทยต้องเผชิญกับอุปสรรคและปัญหาหลายประการ ซึ่งรัฐบาลจะอุปสรรคต่าง ๆ ในการศึกษาที่ ส่วนหนึ่งได้บันทึกและสะท้อนออกมาในวรรณกรรม สมรรถ เป็นเห็นว่า ปัญหาความไม่เสมอภาคทางการศึกษา ปัญหาเด็กตกค้าง ปัญหาการจัดการศึกษาที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ปัญหาหนี้เรียนตกค้าง และปัญหาระหว่างครู กับนักเรียน ดังนี้

4.3.1 ปัญหาความไม่เสมอภาคทางการศึกษา สังคมไทยในปัจจุบันกำลังตื่นตัวในเรื่องการศึกษา เนื่องจากประเทศกำลังพัฒนาความเจริญทุกด้าน เพื่อให้ทัดเทียมประเทศที่เจริญแล้ว และการศึกษาเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนา รวมทั้งประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการยกฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และมีค่านิยมในการให้บุตรหลานศึกษาในระดับสูง ๆ เพื่อจะได้มีความสุข สะดวกสบาย ใช้ชีวิตในสังคมได้เป็น "เจ้าคนนายคน" ตามค่านิยมของชนโบราณ แต่ว่ายังจะไม่ได้รับความเสมอภาคทางการศึกษา เป็นต้นว่า คนจนย่อมมีโอกาสทางการศึกษาน้อยกว่าคนรวย

คนรวยหรือคนที่มีฐานะ ตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ย่อมมีโอกาสฝากลูกเข้าเรียนได้มากกว่า
นับเป็นปัญหาทางการศึกษาข้อหนึ่งที่แก้ไม่ตกในสังคมไทยปัจจุบัน ดังที่สะท้อนออกมาในวรรณกรรม
จนพบว่า

- จบ ป.4 ไม่มีเส้น ร้อยเปอร์เซ็นต์ต้องเล่นสองแถว

เป็นการโอคตรวนของคนร่อ ซึ่งไม่ได้ได้รับความเสมอภาคทางการศึกษา เมื่อจบชั้น

ป.4 ความการศึกษาภาคบังคับของไทย (ก่อนที่จะมีการขยายการศึกษาภาคบังคับเป็น ป.6) ทว่า
ไม่ได้ให้ร่ำรวยเส้นสาย จึงไม่มีโอกาสได้เข้าเรียนต่อเพื่อขยายฐานะทางสังคมของตนหรือเพื่อ
เป็นเจ้าคนนายคน ต้องออกมาประกอบอาชีพขี้บรดสองแถวหาเลี้ยงชีพของตนตามอัธยาศัย

นอกจากนี้ข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนร่อยังโอคตรวนคนร่อเป็นกรรมชาติอื่น ๆ

กล่าวว่า

- จบแปดไม่มีเส้น ร้อยเปอร์เซ็นต์กรรมกร

แสดงให้เห็นถึงความไม่เสมอภาคทางการศึกษาที่พวกเขาได้รับเมื่อเรียนจบชั้นเตรียม
อุดมศึกษา (ม.8) แล้ว ไม่สามารถเรียนต่อขึ้นมหาวิทยาลัย หรือในระดับสูงขึ้นไปได้ เพราะ
ไม่มีเส้นจึงต้องออกมาประกอบอาชีพขายแรงงานเป็นกรรมกร เมื่อความอยู่รอดของชีวิต การได้
รับผลกระทบจากปรากฏการณ์เหล่านี้ในสังคมทำให้พวกเขาได้รับความขมขื่น ถ้อยถน่อยใจจน
ต้องระบายออกมาว่า

- ความรู้หรือจะสู้เส้น

ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของระบบเส้นสายที่มีผลต่อการศึกษาในสังคมไทย การเข้า
ศึกษาต่อในสถานศึกษาบางแห่ง ไม่ได้ถือเอาการทดสอบความรู้ ความสามารถเป็นเกณฑ์ แต่ถือ
ระบบพรรคพวกเส้นสายเป็นใหญ่ อันเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้การศึกษาของไทยไม่ก้าวหน้าไปเท่าที่
ควร เพราะผู้ที่เข้าไปเรียนไม่ใช่ผู้ที่มีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์ และผู้ที่มีความรู้ความสามารถ
ตามเกณฑ์ (บางคนและบางครั้ง) ก็ไม่มีโอกาสได้เข้าไปเรียน อิทธิพลหรือระบบเส้นสายพวกพ้อง
ในการเข้าศึกษาได้แก่เข้าไปแย่งที่คนอื่นเรียนที่ปรากฏในสังคมไทยมี 2 ประเภทคือ ประเภทใช้อภิสิทธิ์

อิทธิพล อำนาจความเป็นคนใหญ่คนโต ความมีหน้ามีตาในสังคม กับการใช้เงิน"¹ ซึ่งนับเป็น
จุดบอดอย่างหนึ่งในวงการการศึกษาของไทย

4.3.2 ปัญหาเด็กตกค้าง เนื้อหาสาระเกี่ยวกับปัญหาการศึกษาที่ปรากฏ
ในวรรณกรรมคนรด นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงความไม่เสมอภาคทางการศึกษาแล้ว ยังสะท้อน
ให้เห็นถึงปัญหาเด็กตกค้าง คือ ปัญหาเด็กที่จบชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ม.8)
สอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาไม่ได้ ซึ่งเป็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ตกในสังคมไทยและนับว่า
ปัญหาดังกล่าวยังมีมากขึ้น สาเหตุเพราะ การพัฒนาขยายการศึกษาในระดับประถมและมัธยม
ทำให้ความต้องการศึกษาชั้นอุดมศึกษามีมากขึ้นไปด้วย แต่จำนวนสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ทั้ง
ที่เป็นของรัฐบาลและเอกชนมีน้อยไม่สามารถรับนักเรียนที่จบ ม.ปลาย เข้าศึกษาต่อได้หมด
ถึงแม้จะเพิ่มจำนวนบ้างในทุกปี แต่ก็ไม่สูงนัก ในขณะที่ความต้องการเข้าศึกษาต่อในสถาบัน
อุดมศึกษาเพิ่มพูนขึ้นเป็นลำดับตามจำนวนนักเรียนที่จบ ม.ปลายในแต่ละปี ดังจะเห็นได้จาก
สถิติจำนวนผู้สอบเข้ามหาวิทยาลัยในปีต่าง ๆ ดังนี้

ปีการศึกษา	ผู้สมัครสอบ	ผู้สอบคัดเลือกได้	โควตาพิเศษ
2516	41,373	10,298	ไม่มีข้อมูล
2517	44,182	10,593	"
2518	49,322	11,110	"
2519	51,851	11,626	"
2520	64,253	11,793	"
2521	75,321	13,235	-
2522	71,620	12,791	2,068
2523	74,816	13,600	2,574

¹ เชาหงัน (นามแฝง) "การฝากเด็กเข้าเรียน : ปรากฏการณ์ที่สะท้อนความไม่
เป็นธรรมในสังคมไทย" ข่าวครูไทยยุคใหม่ ฉบับพิเศษ แรกเดือนมิถุนายน 2527 หน้า 14-17

ปีการศึกษา	ผู้สมัครสอบ	ผู้สอบคัดเลือกได้	โควตาพิเศษ
2524	84,284	13,323	3,071
2525	91,248	13,557	3,358
2526	82,059	14,300	4,069*

สาเหตุของปัญหา เกิดจากอีกส่วนหนึ่งมาจากการใช้สิทธิของบุคคลบางจำพวกในสังคม ทำให้เกิดผลดังปรากฏในวรรณกรรมคนรว่า

- จบแปดไม่มีเส้น ร้อยเปอร์เซ็นต์กรรมการ
- จบ 8 ไม่มีเส้น 100% ราษฎรธรรมดา

ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการใช้สิทธิของบุคคลบางกลุ่มในสังคม เมื่อไม่ได้ศึกษาต่อในระดับหรือสถาบันการศึกษาที่สูงขึ้นตามที่ตนหวังเอาไว้ ก็ต้องออกมาเป็นกรรมกรขายแรงงานเลี้ยงชีพ และบางคนก็ว่างทั้งงานและการศึกษา นับว่าเป็นการสูญเสียและทำลายทรัพยากรมนุษย์ของชาติให้เสื่อมไปโดยไร้ค่า

4.3.3 ปัญหาการจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม เป็นปัญหาการศึกษาที่สำคัญอีกปัญหาหนึ่ง ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดการว่างงานของผู้มีการศึกษาตามมา ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรว่า

- จบ ป. 4 เงินดี จบตรีพุงนี้ค่อยมา

แสดงให้เห็นถึงสภาพของผู้มีการศึกษาระดับปริญญา เมื่อจบปริญญาแล้ว ยังหางานทำไม่ได้ เพราะตลาดแรงงานไม่ต้องการ ไม่มีงานให้ทำ ดังข้อความที่กล่าว "จบตรีพุงนี้ค่อยมา" ส่วนผู้ที่มีความรู้และการศึกษาในระดับต่ำ เช่น ป.4 กลับมีงานทำตามเอกภาพของตน ดังนั้นจึงเกิดปัญหาการว่างงานของบัณฑิตขึ้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึง นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐ ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคมมุ่งผลิตคนให้ได้รับการศึกษาระดับปริญญา ซึ่งเป็นค่านิยมของคนทั่วไปมากกว่ามุ่งผลิตคนเพื่อออกมาทำงานเป็นกลไกส่วนหนึ่งของสังคม สถาบันการศึกษาผลิตบัณฑิตออกมาไม่ตรงกับ

* เอกสาร "ข้อมูลเกี่ยวกับการสอบคัดเลือก เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ปีการศึกษา 2516 - 2526"

ความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้นในแต่ละปี จะมีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในสาขาต่าง ๆ ว่างงานเป็นจำนวนไม่น้อย ดังจะเห็นได้จากรายงานผลการสำรวจปัญหาการว่างงานของผู้มีความรู้ ระหว่างปี 2516 - 2517 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ¹ ซึ่งพบว่า

ในปี 2517 บัณฑิตที่เรียนจบสาขานิติศาสตร์ตกงานมากที่สุดคือ ร้อยละ 27.3 ของจำนวนบัณฑิตที่ตกงานทั้งหมด

รองลงมาได้แก่บัณฑิตที่จบสาขาศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 20.5

บัณฑิตที่จบสาขามนุษยศาสตร์ ร้อยละ 13.0

บัณฑิตที่จบสาขาวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 11.5

บัณฑิตที่จบสาขาสังคมศาสตร์ ร้อยละ 11.1

บัณฑิตที่จบสาขาเกษตรศาสตร์ ร้อยละ 10.6

บัณฑิตที่จบสาขาวิจิตรศิลป์ ร้อยละ 10.3

บัณฑิตที่จบสาขาวิศวกรรมศาสตร์ ร้อยละ 10.0

และบัณฑิตที่จบสาขาแพทยศาสตร์ ร้อยละ 1.7 ของจำนวนบัณฑิตที่ตกงานทั้งหมด

ในแต่ละปีจะมีบัณฑิตตกงานเป็นจำนวนไม่น้อย ดังจะเห็นได้จากสถิติผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ว่างงานในระดับปริญญาตรี จากตารางข้างล่างนี้

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ว่างงานในระดับปริญญาตรี			
	ผู้ว่างงาน	ผู้สำเร็จการศึกษา	อัตราส่วนผู้ว่างงานและผู้สำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ
2516	3,410	14,203	24.00
2517	2,210	18,428	11.99
2518	1,910	20,083	9.51

¹ปิยะชาติ มงคลไชยสิทธิ์ "บัณฑิตตกงาน ปัญหาใหม่ที่ต้องรีบแก้ไข" มติชน

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ว่างงานในระดับปริญญาตรี			
	ผู้ว่างงาน	ผู้สำเร็จการศึกษา	อัตราส่วนผู้ว่างงานและผู้สำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ
2519	2,650	25,452	10.41
2520	6,100	23,684	25.76
2521	6,700	26,380	25.40
2522	5,700	29,520	19.30
2523	6,900	31,553	21.87
2524	15,300	34,280	44.63

จากรายงานการศึกษาเรื่อง "ภาวะการหางานทำของบัณฑิตรุ่นปี 2523 - 2524" ซึ่งสรุปการประมวลผลเบื้องต้นโดยทบวงมหาวิทยาลัย¹ ระบุว่า สาเหตุที่บัณฑิตยังไม่ได้ทำงาน เพราะ "หางานไม่ได้" นั้นมีจำนวนถึง 66.63 เปอร์เซ็นต์ และ "ยังไม่ประสงค์จะทำงาน" เพียง 8.01 เปอร์เซ็นต์ จะเห็นได้ว่าจำนวนบัณฑิตที่จบออกมาแล้วหางานทำไม่ได้ ต้องเผชิญกับภาวะ "การว่างงาน" มีเปอร์เซ็นต์สูง นับว่าเป็นความสูญเสียอย่างใหญ่หลวงทางเศรษฐกิจ ดังที่มีอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหงเคยประเมินไว้ว่า "รัฐจะต้องใช้เงินประมาณ 3,000 บาท ต่อนักศึกษา 1 คน ใน 1 ปี และปีหนึ่ง ๆ ที่บัณฑิตว่างงานมีจำนวนเพิ่มขึ้นประมาณ 38,000 คน ก็จะก่อให้เกิดการสูญเสียไม่ต่ำกว่าปีละประมาณ 11 ล้านบาท และในช่วงการผลิตบัณฑิตโดยใช้ระยะเวลาต่อคนประมาณ 4 ปี รัฐจะต้องสูญเสียเงินประมาณ 33-44 ล้านบาท และหากคิดเทียบกับงบประมาณรายจ่ายของทบวงมหาวิทยาลัยในปี 2526 ที่สูงถึง 5,097,803,900 บาท โดยใช้อัตราคอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารพาณิชย์มาวัด (อัตราร้อยละ 18 ต่อปี) แล้ว การว่างงาน

¹ทบวงมหาวิทยาลัย รายงานสรุปการประมวลผลเบื้องต้นเรื่องภาวะการหางานทำของบัณฑิต รุ่นปี 2523 - 2524 หน้า 2

ของบัณฑิต ปีละ 38,000 คน นั้นเป็นเงินที่รัฐจะต้องสูญเสียถึงประมาณ 600 ล้านบาท ต่อการว่างงานของบัณฑิตในแต่ละปี...¹

จากข้อความในวรรณกรรมคนรถที่กล่าวถึงการศึกษาว่า

- เรียนไปก็ไร้ค่า ตายห่าก็ล้มหมอน
- เรียนไปก็ไร้ค่า ตายห่าเสียดีกว่า

แสดงให้เห็นถึงสภาวะของการศึกษาที่ไม่อำนวยผลประโยชน์แก่ผู้เรียน เมื่อเรียนไปแล้วไม่สามารถนำวิชาความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดภาวะการว่างงานของผู้มีการศึกษาชั้นดั่งที่ สอาด จันทรดี² กล่าวถึงสาเหตุของบัณฑิตตกงาน ว่า "เพราะบัณฑิตใหม่ทั้งหลายไม่มีฝีมือ" เนื่องจาก "...ขณะศึกษาในมหาวิทยาลัย ไม่ได้คำนึงถึงการฝึกปฎิบัติมือ มุ่งแต่จะเอาปริญญา เมื่อจบออกมาก็ไม่ได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม..." ดังจะเห็นได้จากรายงานภาวะการหางานทำของบัณฑิต รุ่นปี 2523 - 2524 พบว่า ปัญหาในการหางานทำของบัณฑิต อันเนื่องมาจากสาเหตุสอบเข้าทำงานไม่ได้มีจำนวนถึง 4,621 คน คิดเป็น 18.36%³ ซึ่งนับเป็นความล้มเหลวทางการศึกษาข้อหนึ่งที่ไม่สามารถผลิตคนให้มีคุณภาพตามระดับการศึกษาได้

สาเหตุอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดสภาพ "เรียนไปก็ไร้ค่า" ขึ้นมานั้น อาจเป็นเพราะหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนไม่บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ไม่สนองความต้องการของผู้เรียน เมื่อเรียนจบไปแล้วคนจำนวนมากต้องตกงาน เพราะไม่สามารถหางานที่ตรงกับความรู้

¹ "สอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย หัวเราะหรือร้องไห้ก็มีค่าเท่ากัน" อาทิตย์เคสคลับ
40 : 30 - 33, 2 - 8 มิถุนายน 2527

² สอาด จันทรดี "บัณฑิตตกงาน จะแก้อย่างไร" สยามรัฐ 24 สิงหาคม 2527
หน้า 6

³ ทบวงมหาวิทยาลัย รายงานสรุปการประเมินผลเบื้องต้น เรื่องภาวะการหางานทำของบัณฑิต รุ่นปี 2523 - 2524 หน้า 3

รู้ความสามารถของตนทำได้หรือต้องทำงานที่ไม่ตรงกับความรู้ ความสามารถของตนที่ได้ศึกษานั้นเป็นความล้มเหลวและความสูญเสียทางการศึกษาอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากรายงาน "ภาวะการทำงานทำของบัณฑิต รุ่นปี 2523 - 2524" ของทบวงมหาวิทยาลัย ที่ระบุว่า บัณฑิตที่มีงานทำแล้วและมีความไม่พอใจในงานที่ทำด้วยสาเหตุไม่ได้ใช้ความรู้มีจำนวน 1,604 คน ส่วนบัณฑิตที่จบออกมาประกอบอาชีพโดยนำความรู้ที่เรียนมาโดยตรงมาใช้กับงานมีเพียง 45.20% หรือจำนวน 8,199 คน ใช้ความรู้ที่เรียนมาบางส่วน 3,193 คน หรือ 17.60% และใช้สามัญสำนึกโดยมิได้เกี่ยวข้องกับความรู้ที่เรียนมาเลย จำนวน 5,052 คนหรือ 27.85%

4.3.4 ปัญหาการเรียนตกชั้น เป็นปัญหาความล้มเหลวทางการศึกษา อีกข้อหนึ่งที่สะท้อนออกมาในวรรณกรรมคนรถ การที่นักเรียนตกชั้นเป็นจำนวนมาก แสดงให้เห็นถึงการไม่บรรลุเป้าหมายในการเรียนการสอน ซึ่งสาเหตุของการไม่บรรลุเป้าหมายในการเรียนการสอนนี้อาจมาจาก ระบบการเรียนการสอน การวัดผลที่ล้มเหลวไม่เป็นระบบ หรือมาจากความไม่สนใจ ไม่เอาใจใส่ของผู้เรียนเองก็ได้ ดังนั้นการสอบตกจึงถือเป็นเรื่องปกติธรรมดา เพราะมีผู้สอบตกเสมอและเป็นจำนวนมากในแต่ละครั้ง ส่วนการสอบได้ถือเป็นเรื่องไม่ปกติ น่าประหลาด น่าแปลกใจ ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- สอบได้เป็นเรื่องตลก สอบตกเป็นของธรรมดา

4.3.5 ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นในระบบของการจัดการศึกษา การเรียนการสอนในสังคมปัจจุบัน สมัยก่อน ครูเป็นบุคคลที่ได้รับการยกย่องว่า เป็นปูชนียบุคคล ได้รับความเคารพนับถือ ยกย่องบูชาจากลูกศิษย์ลูกหา และคนทั่วไป ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์นั้น ครูเป็นผู้สั่งสอนอบรมศิษย์ให้มีวิชาความรู้ มีมารยาทดีและความประพฤติเรียบร้อย และสามารถว่ากล่าวตักเตือนหรือทำโทษศิษย์โดยการเฉียนตีได้ ถือว่าครูเป็นผู้มีพระคุณรองจากบิดามารดาที่ศิษย์ทุกคนต้องเคารพ ยำเกรง และเชื่อฟัง หากศิษย์ผู้ใดขัดขืนไม่เชื่อฟัง หรือลบหลู่ดูหมิ่นครูด้วยวิธีการใด ๆ ก็ตาม จะได้รับการปฏิบัติ ถูกดูถูก เหยียดหยามและประณามจากสังคม

ปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์เริ่มเปลี่ยนไป การปฏิบัติตนของศิษย์ที่มีต่อครูไม่เหมือนสมัยก่อน ศิษย์บางคนจะต่อต้านและโต้ตอบ การอบรมสั่งสอนเอาใจใส่ จ้ำจี้จ้ำไช ของครูด้วยวิธีการที่ก้าวร้าวและรุนแรงกลับไป ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- เรียนดีเพราะครุฑ่า ครูตายท่าเพราะค่านักเรียน
- เด็กดีเพราะครุฑ่า ครูตายท่าเพราะค่าเด็ก

แม้ข้อความข้างบนนี้อ่านแล้ว ส่วนหนึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกขบขันเพราะเป็นการล้อ บรรทัดฐานของสังคม และมีเสียงสัมผัสคล้องจองเป็นจังหวะอันก่อให้เกิดอารมณ์สำรวลได้ในระดับหนึ่ง แต่ก็ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าเหตุการณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรดดังกล่าวไม่มีมูลความจริงแฝงอยู่

4.4 ปัญหาแรงงาน

แรงงานเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิตที่ก่อให้เกิดสินค้าและบริการสนองความต้องการของสังคม ดังนั้นจึงมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ หากมีปัญหาแรงงานเกิดขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศเช่นกัน ปัญหาเกี่ยวกับแรงงานที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรดจำแนกได้ 2 ลักษณะ คือ ปัญหาระหว่างนายทุนกับคนงาน และปัญหาแรงงานไทยในต่างประเทศดังต่อไปนี้

4.4.1 ปัญหาระหว่างนายทุนกับคนงาน หากมองเพียงผิวเผินจะเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนายทุนกับคนงาน เป็นไปในลักษณะน้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า ต่างฝ่ายต่างก็ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน นายทุนต้องพึ่งแรงงานของคนงาน คนงานก็ต้องอาศัยเงินค่าจ้างแรงงานจากนายทุนหรือนายจ้างในการเลี้ยงชีพ ไม่ว่าจะต้องมีปัญหอะไร แต่ความจริงแล้วระหว่างนายทุนกับลูกจ้างมักจะมีปัญหากันเสมอ ดังปรากฏเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์อยู่เสมอ และที่สะท้อนออกมาในวรรณกรรมคนรดมีดังนี้

4.4.1.1 ปัญหานายทุนเอาเปรียบลูกจ้าง จากข้อมูลในวรรณกรรมคนรด แสดงให้เห็นถึงลักษณะและพฤติกรรมของนายทุนว่า เป็นผู้ที่เห็นแก่ตัว เอาเปรียบ กดขี่ข่มเหง กินแรงลูกจ้าง กอบโกยและดักตวงผลประโยชน์ให้แก่ตนเองบนความทุกข์ยากเดือดร้อนของผู้อื่น ใ้ใช้งานลูกจ้างคุ้มค่ากว่าค่าของเงินที่จ่าย ดังข้อความว่า

- นายทุนหน้าบาน คนงานหน้าหมอง
- จาระบีแทนทะเล็ก นายใจยักษ์ให้ผมพักข้างซี
- ใ้ถูกยิ่งกว่าหมา ข้ามาค่าว่านี่ง่า

4.4.1.2 ปัญหาการนัดหยุดงาน (Strike) การนัดหยุด

งาน คือ "การร่วมใจกันผละงานขององค์การลูกจ้าง เพื่อที่จะบังคับให้นายจ้างปฏิบัติตามความต้องการของตน หรือเพื่อที่จะได้รับการเปลี่ยนแปลงสภาพการทำงาน"¹ ปัญหาการนัดหยุดงานหรือสไตรค์ของบรรดาลูกจ้างทั้งหลายนับเป็นปัญหาแรงงานที่สำคัญอีกปัญหาหนึ่ง นอกจากจะมีผลกระทบต่อนายจ้างหรือผู้ประกอบการโดยตรงแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของชาติอีกด้วย ทั้งนี้เพราะการนัดหยุดงานแต่ละครั้งทำให้การผลิตและบริการต่าง ๆ หยุดชะงักลงชั่วคราว อันทำให้โรงงานหรือสถานประกอบการขาดรายได้ ตลอดจนประชาชนผู้บริโภคและผู้ให้บริการพลอยได้รับความเดือดร้อนไปด้วย

สาเหตุสำคัญของ การนัดหยุดงานนั้น เนื่องมาจากตัวนายจ้างเองเอาเปรียบลูกจ้าง เช่น ให้อำนาจต่ำ ใช้งานหนักเกินไป เวลาทำงานมาก ไม่จ่ายเงินพิเศษเมื่อทำงานล่วงเวลา ตลอดจนไม่ให้สิทธิในการรับค่าจ้างในช่วงระยะเวลาที่คนงานป่วย เป็นต้น ประกอบกับเศรษฐกิจฝืดเคือง ค่าเงินบาทลดลง ราคาสินค้าต่าง ๆ ทั้งสินค้าอุปโภคและบริโภคสูงขึ้น ค่าแรงงานคงเดิม สภาพการทำงานไม่ดีเท่าที่ควร เป็นต้น เมื่อบรรดาคนงานรวมตัวกันได้มีผู้นำ จึงได้ประท้วงนัดหยุดงาน เพื่อขอให้นายจ้างปรับปรุงสภาพการทำงานให้ดีขึ้นกว่าเดิม หรือเพื่อให้นายจ้างยอมปฏิบัติตามข้อเรียกร้องของพวกตน บรรณารมณกรถ กล่าวถึงปัญหาการนัดหยุดงานของคนงานไว้เพียงผิวเผิน ไม่ลักษณะรุนแรง กระตุ้นหรือปลุกระดมให้เกิดการสไตรค์แต่อย่างใด ปรากฏเพียงข้อความเดียวและมีน้ำเสียงไม่เห็นด้วยกับการสไตรค์นัดหยุดงานว่า เป็นการเอาอย่างผู้อื่นไม่เป็นตัวของตัวเอง ดังข้อความว่า

- ชี้อาคอมพิวเตอร์ พวกบ้าเพื่อสไตรค์

4.4.2 ปัญหาแรงงานไทยในต่างประเทศ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับชนชั้นแรงงานของไทยที่ไปทำงานต่างประเทศที่ปรากฏในบรรณารมณกรถนั้นเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับกรรมกรพวกที่ไปทำงานในกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง เนื่องจากปัจจุบันตะวันออกกลางเป็นตลาดแรงงานแหล่งสำคัญของโลก ประเทศกลุ่มอาหรับ อันประกอบด้วย อีรัก อิหร่าน บาห์เรน คูเวต ลิเบีย ซาอุดีอาระเบีย ฯลฯ กำลังอยู่ในช่วงของการตื่นตัวพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ เป็นต้นว่า ด้านการก่อสร้างที่อยู่อาศัย อาคารสำนักงาน การขยายสนามบิน การก่อสร้างทางหลวงสายใหม่ ๆ การวางท่อส่งน้ำมันดิบและแก๊สธรรมชาติจากอ่าวเปอร์เซียไปยังฝั่งทะเลแดง

แต่ทว่าขาดแคลนแรงงานภายในประเทศ ดังนั้นจึงต้องการแรงงานจากภายนอกประเทศไปช่วยในการพัฒนาประเทศ

สำหรับการเคลื่อนย้ายแรงงานไทยไปทำงานในตะวันออกกลางนั้น สืบเนื่องจากในช่วงปี 2516 - 2520 ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตทางการเมืองและเศรษฐกิจมาก กลุ่มโอเปกขึ้นราคาน้ำมันหลายครั้ง ประกอบกับสหรัฐอเมริกาถอนทหารออกจากประเทศส่งผลให้เกิดความไม่สงบทางด้านแรงงาน การลงทุนด้านอุตสาหกรรมลดลง การจ้างงานในสาขาอุตสาหกรรมไม่ขยายตัวก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานขึ้น ซึ่งเป็นช่วงเดียวกับที่ทางตะวันออกกลางกำลังต้องการแรงงานพอดี ดังนั้นการว่างงานจึงเป็นพลังผลักดันสำคัญให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานไทยไปทำงานในต่างประเทศ และแรงงานไทยก็ได้รับความนิยมจากนายจ้างต่างชาติ เพราะคนงานไทยมีประสิทธิภาพในการทำงานสูงกว่าคนงานจากชาติอื่น ๆ อีกหลายชาติ ดังนั้นนายจ้างในประเทศซาอุดีอาระเบียได้ประเมินผลการทำงานของคนต่างชาติ แล้วจัดออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้¹

1. คนงานเกาหลี ทำงาน 8 ชั่วโมง ได้ผลงาน 8 ชั่วโมง
2. คนงานไทย ทำงาน 8 ชั่วโมง ได้ผลงาน $7\frac{1}{2}$ ชั่วโมง
3. คนงานฟิลิปปินส์ ทำงาน 8 ชั่วโมง ได้ผลงาน $6\frac{1}{2}$ - 7 ชั่วโมง
4. คนงานปากีสถานและอินเดีย ทำงาน 7 ชั่วโมง ได้ผลงาน 2 - 3 ชั่วโมง

สาเหตุสำคัญซึ่งเป็นแรงจูงใจให้คนงานไทยหลั่งไหลไปทำงานในประเทศตะวันออกกลางกันมากมายก็คือ อัตราค่าจ้างที่สูงกว่าที่ตนได้รับในประเทศมาก จนกระทั่งมีคำกล่าวเปรียบเทียบการไปทำงานแถวตะวันออกกลางว่าเป็นการไป "ขุดทอง" เพื่อเก็บสะสมเงินกลับมาก่อร่างสร้างตัว สร้างฐานะในเมืองไทย ทั้งนี้เพราะ "เนื่องจากเห็นเพื่อนบ้านที่ทำงานอยู่ตะวันออกกลาง ครอบครัวมีความสุข อยู่ดี มีฐานะในสังคม ส่งเงินกลับมาทุกเดือนเป็นหมื่นและเป็นแสนต่อปี"² จากรายงานข่าวของสำนักบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศเปิด

¹ "แรงงานไทยในต่างประเทศ" แรงงานสัมพันธ์ 7-8 : 31-35 กรกฎาคม - สิงหาคม 2523

² บรรลือ สันตวไมตรี "วิถีชีวิตคนงานไทยในประเทศอาหรับ ปัญหา และวิธีแก้" แรงงานสัมพันธ์ 9-10 : 29-42 กันยายน-ตุลาคม 2524

เผยว่า ในรอบ 6 เดือนแรกของปี 2527 คือในระหว่างเดือนมกราคม - มิถุนายน คนงาน
ไทยนำรายได้กลับสู่ประเทศเฉพาะที่ผ่านระบบธนาคาร และธนาคารแห่งประเทศไทยมีจำนวน
ถึง 10,476.36 ล้านบาท ทั้งนี้ ไม่รวมเงินสด ทรัพย์สินที่คนงานนำติดตัวมาและทรัพย์สินที่
นายจ้างจ่ายให้กับครอบครัวคนงานโดยไม่ผ่านระบบธนาคาร และคาดว่าตลอดปี 2527 จะมี
การส่งเงินกลับประเทศโดยผ่านระบบธนาคารเป็นจำนวนประมาณ 21,000 ล้านบาท หาก
นับรวมจำนวนเงินที่ไม่ผ่านระบบธนาคารด้วยแล้วคาดว่าจะมีประมาณ 26,000 ล้านบาท
ประเทศที่คนงานไทยไปทำงานและนำรายได้ส่งกลับบ้านเกิดเมืองนอนมากที่สุดในรอบ 6 เดือน
แรกของปี 2527 ก็คือ ประเทศซาอุดีอาระเบีย มีเงินเข้าประเทศจำนวน 7,612.92 ล้าน-
บาท¹ ด้วยเหตุนี้คนงานไทยจึงเอาอย่าง เดินทางไปทำงานในประเทศตะวันออกกลางกันมาก
จนกระทั่งเกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้น ปัญหาเกี่ยวกับแรงงานไทยในตะวันออกกลางเท่าที่บันทึกและ
สะท้อนออกมาในวรรณกรรมคนรถ มีดังนี้

4.4.2.1 ปัญหาเงินทุนและค่านายหน้า ด้วยความไม่ฝัน

และคาดหวังที่จะตั้งตัวสร้างหลักฐานและฐานะให้แก่ตนเองและครอบครัว โดยการเก็บสะสม
เงินจากการทำงานในตะวันออกกลาง จึงทำให้คนงานไทยต้องยอมลงทุนเพื่อหาเงินมาเป็น
ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการเดินทางไปทำงานในตะวันออกกลาง เป็นต้นว่า ค่าทำพาสปอร์ต
วีซ่า ค่าเครื่องบิน และค่านายหน้า เป็นต้น ด้วยการเก็บสะสมเงินจากการทำงาน
จำนวนหรือขายไร่นาสาโท ที่ดินต่าง ๆ บางคนก็ไปกู้ยืมจากนายทุนมา ตั้งที่วรรณกรรมคนรถ
บันทึก การค้นรชนชวนหาเงินมาเป็นทุนในการเดินทางไปทำงานในประเทศตะวันออก-
กลางว่า

- เป็นกระเป๋าทังเก็บเงินไปนอก (ซาอุ)
- จำนวนเงินจำนวนหนึ่ง ไปรออย่าขวางทางไปอาหรับ

แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่น ความตั้งใจ ที่จะไปทำงานเพื่อสร้างตัวในตะวันออกกลาง
ของคนงานเหล่านั้นว่ามีมากและอย่างแรงกล้า ไม่มีใครหรือสิ่งใคมายับยั้งได้

¹ "ในบ้าน" คอกเบี้ย 36 : 77 พฤศจิกายน 2527 หน้า 77

เมื่อความต้องการของคนไทยที่จะไปทำงานในตะวันออกกลางมีมากและยินยอมเสียเงินค่าสมัครงานแก่สำนักจัดหางานเอกชนในอัตราค่อนข้างสูง ประกอบกันความต้องการแรงงานของกลุ่มประเทศในตะวันออกกลางมีมากขึ้น เพราะต้องการเร่งรัดขยายการก่อสร้างเพื่อพัฒนาประเทศ จึงส่งผลให้ตัวแทนจัดหางานมีจำนวนเพิ่มขึ้นด้วย ดังที่ บรรจือ สันถวไมตรี¹ กล่าวถึง วิธีการของตัวแทนจัดหางานว่า จะอยู่ในรูปของสำนักงานจัดหางาน ซึ่งสำนักงานเหล่านี้บางแห่งมีตัวแทนอยู่เมืองนอก หรือแขกอาหรับเป็นตัวกลางเชื่อมงาน หรือนายจ้างต่างประเทศติดต่อโดยตรงด้วยการเดินทางมากรุงเทพฯ หากนายจ้างนำสื่อทีวีเข้ามาจำนวนคนตำแหน่งงาน และเอกสารอัตราค่าแรงงานที่ต้องการมา ตัวแทนจัดหางานจะพาไปเลี้ยงดู-เสื่อ แสดงความเคารพอย่างกับเจ้าชาย Please กับ Sir ไม่ขาดปาก เพื่อให้ได้สิทธิในการจัดคนงาน (ประเทศที่ไม่มีการทูตติดต่อกัน เมื่อคัดคนงานได้ครบต้องนำชื่อตำแหน่งงาน ไปให้กระทรวงต่างประเทศนั้นออก NOC หรือ Non Object Certificate บุคคลไม่ต้องห้ามเข้าเมืองไม่สะดวกเสียเวลาบินไปออก NOC และเปลี่ยนตัวบุคคลไม่ได้ หากผู้มีชื่อในเอกสารไม่ไปยังต้องบินไปประทับตราวีซ่าที่มีสถานทูตประเทศนั้นตั้งอยู่) ... พวกคทงงานจากฐานทัพมีประสบการณ์ด้านภาษาอังกฤษกับพวกที่กลับจากทำงานรุ่นแรกได้เปิดสำนักงานจัดหางานขึ้นอย่างกับดอกเห็ด การขออนุญาตได้รับความสะดวกง่าย เสียค่าธรรมเนียมไม่กี่สิบบาท สำนักจัดหางานมีลักษณะคนเดียวเป็นเจ้าของ หุ่นส่วน บริษัท เมื่อมีงานเข้าสู่สำนักงาน คนสมัครงานจะแหกกันมาออกรอคอยอยากจะไปทำงานก่อนคนอื่น จึงเริ่มมีการวิ่งเต้นหาผู้ช่วยเหลือแข่งคิว นับเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการเสี่ยงงานด้วยประการฉะนี้ ผู้รับอาสาวิ่งเต้นได้ฉายาว่า "สาย"

ในตอนแรกสายเรียกเก็บเงินไม่มากนักเป็นค่าใช้จ่ายประมาณ 2,000 ถึง 3,000 บาท ชาวเรียกเก็บเงินเข้าถึงหูสำนักงาน สำนักงานจึงจัดเก็บเสียเอง สายต้องก้าวไปอีกก้าวหนึ่งโดยเรียกเก็บสูงขึ้นเพื่อมอบให้สำนักงานด้วย เพิ่มเป็น 4,000 บาท - 6,000 บาท และถึง 15,000 บาท การเรียกเก็บเงินสลับซับซ้อนขึ้น คำนายหน้า ค่าสมัคร ค่าสมัครสอบ

¹บรรจือ สันถวไมตรี "วิถีชีวิตคนงานไทยในประเทศอาหรับ ปัญหาและวิธีแก้"

แรงงานสัมพันธ์ 9 - 10 : 29 - 42 กันยายน - ตุลาคม 2524

ค่าตรวจโรค ทำพาสปอร์ต เลือทิม จิปะณะ

อาชีพสายก็คือ อาชีพนายหน้าจัดหาคนงานไปทำงานต่างประเทศนั่นเอง คอยเอารถ-
เอาเปรียบขูดรีดเงินทองจากคนงานที่สมัครไปทำงานในตะวันออกกลาง นับเป็นอาชีพใหม่ที่
ทำรายได้ดี จึงเกิดสายหัวไปในจังหวัดต่าง ๆ เป็นต้นว่า เชียงราย ชลบุรี ฯลฯ และแตก
แขนงสายย่อยออกไปอีก

ในการที่จะเดินทางไปทำงานในตะวันออกกลางแต่ละครั้งคนงานต้องคืนรถขนขวาย
หาเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่านายหน้าด้วยวิธีต่าง ๆ เป็นจำนวนเงินไม่น้อย
ตั้งบรรณาการมรดกกล่าวถึงการคืนรถขนขวายหาเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และค่านายหน้า
สำหรับสายว่า

- พี่เสียนาเพราะซาอู
- พี่ชายนาเพราะซาอู
- ไปเสียนา มาเสียเมีย

ตัวเลขจากสภาพพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่สำรวจไว้ระบุว่า อัตราค่านายหน้า
ที่คนงานต้องเสียแก่บริษัทเอกชนก่อนจะได้งานนั้นเพิ่มสูงขึ้นตามลำดับจากเมื่อปี 2517 จ่าย
เฉลี่ยต่อคนประมาณ 3,135 บาท เท่านั้น ขึ้นมาเป็น 10,168 บาท ต่อคนเมื่อปี 2521

ปี 2523 ค่านายหน้าเพิ่มขึ้นเป็น 18,391 บาทต่อคน และจากตัวเลขประมาณการ
คร่าว ๆ คนงานจะต้องจ่ายค่านายหน้าในช่วงปี 2525 - 2526 นี้เฉลี่ยต่อคนประมาณ 3 - 4
หมื่นบาท

4.4.2.2 ปัญหาการถูกลอกลง สืบเนื่องมาจากคนงานไทย
ที่ต้องการไปทำงานในตะวันออกกลางมีจำนวนมาก แต่ละคนก็อยากจะไปก่อนคนอื่นและกลัว
ว่าจะไม่ได้ไป จึงรีบชวนชวนหาเงินมามอบไว้กับสาย หรือจ่ายโดยตรงกับสำนักงานจัดหางาน
จากจุดนี้เองที่ทำให้เกิดปัญหาคดโกงและหลอกลงในเวลาต่อมา เพราะเงินที่บรรดาคนงาน
นำไปมอบให้กับสายหรือผู้แทนจัดหางานนั้นไม่ใช่จำนวนน้อย ๆ เมื่อรวมกันแล้วเป็นจำนวนเงิน

¹สำนักพิมพ์มติชน "นายหน้าชาอูฯ รีดทองจากแรงงานไทย" ด้วยโคตรเจ้าพ่อ

นับแสนนับล้านบาท ผู้มีเงินไว้ในครอบครองจึงเกิดโลกจรีتنا เงินหนีไปหลายต่อหลายราย
บางคนตั้งสำนักงานเถื่อนหลอกลวงคนงานให้มาสมัครและวางเงินแล้วก็ปิดสำนักงานหลบหนีไป
บางรายประพฤติตนเป็นสายเถื่อนอ้างสำนักงานมีชื่อเสียงหลอกเก็บเงินแล้วหลบหนีเช่นกัน
ดังที่เป็นข่าวปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์รายวันฉบับต่าง ๆ ในช่วงระยะเวลา 7 - 8 ปีมานี้
พฤติกรรมหลอกลวงดังกล่าวก่อให้เกิดความเดือดร้อน และทุกข์ยากแสนสาหัสต่อคนงาน
ที่ถูกหลอก เพราะได้ลงทุนขายหรือจำนองไร่นา ที่ดินไปแล้ว เมื่อมาถูกโกงเช่นนี้ ก็ไม่สามารถ
หาเงินมาไถ่ถอนคืนได้ ทรัพย์สินที่มีอยู่เดิมก็หมดไปอย่างชนิดสิ้นเนื้อประดาตัวกันเลยทีเดียว
นับเป็นความขมขื่นและคับแค้นที่พวกเขาได้รับ ดังจะเห็นได้จากข้อความส่วนหนึ่งในวรรณกรรม
กวีนิพนธ์ที่เป็นตัวแทนส่วนหนึ่งของผู้ที่ถูกกดขี่จนสิ้นเนื้อประดาตัวและได้รับความขมขื่นคับแค้น
จนต้องระบายออกมาว่า

- เสียเมีย เสียนา เพราะชาอู
- ไปเสียนา กลับมาเสียเมีย อูย! ชาอู
- พี่เสียนาเพราะชาอู
- พี่ขายนาเพราะชาอู

นอกจากจะถูกโกงเงินค่านายหน้าแล้ว ปัญหาการหลอกลวงที่คนงานไทยในตะวันออก-
กลางประสบอยู่เสมอ เช่น การไม่ได้รับค่าจ้างและสวัสดิการตามข้อตกลงที่สำนักงานจ้างงานแจ้ง
ให้ทราบ การที่นายจ้างไม่จ่ายค่าจ้างหรือสวัสดิการให้ตามเงื่อนไข จนกระทั่งการถูกทอดทิ้ง
โดยไม่มีงานให้ทำได้รับความทุกข์ยากระกำลำบากอยู่ในต่างประเทศดังที่เป็นข่าวตามหน้าหนังสือ-
พิมพ์ และมีผู้เขียนจดหมายโศกครวญ พรรณาเล่าเรื่องราวปัญหาและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในตะวันออก-
กลางที่ตนประสบในคอลัมน์ในนิตยสารต่าง ๆ ดังเช่นที่คุณไสว เขียวจันทร์* ได้เล่าเรื่องราว
และเหตุการณ์ที่ตนประสบมาในคอลัมน์ตอบจดหมาย ซึ่งควบคุมโดยชนธิรัฐาในนิตยสารบางกอก
รายสัปดาห์ว่า

* คุณไสว เขียวจันทร์ (จุ) 255 หมู่ 4 ต.ธานี อ.เมือง จ.สุโขทัย

...ผมอยากเตือนคนที่จะไปทำงานเมืองนอกใหม่ ๆ เพราะบริษัทเมืองไทยเอาคนไทยไปล่อแพ้นมาก คำนายหน้าก็แพง เงินเดือนก็ถูกแล้วยังไม่พอ ทางบริษัทเมืองนอกเอาไปขายต่ออีก ถูกหลอกสองต่อ ไทยขายไทยยังดี แต่แขกขายคนไทยนี่ซื่อจริง ๆ ด้วยผมโดนมากับตนเองไปตอนแรกอยู่บ้านหนึ่งได้ 4 วัน ก็ถูกส่งไปอยู่บริษัทได้ 4 เดือน แล้วก็ถูกย้ายอีกไปอยู่บ้านแขก ผมถูกขายหลายต่อจริง ๆ ผลสุดท้าย เงินเดือนก็ถูก กินก็ไม่ดี พูตกินง่าย ๆ กินอย่างหมู นอนอย่างหมา...ตอนนี้คนไทยเราไปอยู่เมืองนอกกันมากไปทำงานเมืองนอกเงินเดือนถูกมาก สัญญาเมืองไทยบอกว่า 300 ดอลลาร์ พอถึงเมืองนอกแล้วเหลือเงินเดือนแค่ 500 ไรต์...บางคนไปขับรถบ้านแขกยิ่งร้ายใหญ่ถูกทำร้ายเอาจนหัวแตกก็มี...เขาถูกแขกตีจนหัวแตกแล้วก็กินอก ๆ อหาก ๆ เงินเดือนก็ไม่ให้สามเดือนถึงจะออกหนึ่งครั้ง เงินออกแล้วก็ไม่ครบตามสัญญา 400 ไรต์เหลือ 350 ไรต์ แล้วก็ต้องหาเงินเองด้วย ...มีผมไปอยู่บ้านแขกสองคน ผัวเมีย ผัวขับรถ เมียทำความสะอาด พอผัวขับรถไปส่งเมียของแขกนอกบ้าน เหลือแต่นายผู้ชายแล้วก็เมียคนขับ นายผู้ชายให้เมียคนขับไปนวดให้ปรากฏว่าแขกกระษานวดเมียคนขับรถเสียเอง ถ้าไม่ยินยอมก็ถูกมัดตีเอา แล้วถูกขังไม่ให้บอกใครแต่ตอนนี้คนทั้งสองนั้นหนีไปแล้ว หนีไปสถานทูตไทยเรา ตอนนี้กลับหรือยังก็ไม่ทราบ...

¹

จากเหตุการณ์ทำนองนี้เองทำให้คนงานไทยทั้งหญิงและชายส่วนหนึ่งขยาดไม่กล้าเสี่ยงไปทำงานแถวตะวันออกกลาง แต่ก็มีส่วนที่ยังคงตั้งหน้า ตั้งตาไปขุดทองแถวตะวันออกกลาง ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นสะท้อนออกมาในวรรณกรรมคน-ร่ว่า

- ขอลาเจ้าซาอู แยกขี้ขี้ข้อยไป

¹ ษนิษฐา "ตอบจดหมาย" บางกอก 1380 : 9 29 ตุลาคม 2527

4.4.2.3 ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของการทำงานในตะวันออกกลาง มิได้มีเพียงเรื่องเงินทุนและเรื่องถูกหลอกลวงฉ้อโกง เท่านั้น หากยังมีปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ อีกมากมายที่คนงานไทยต้องเผชิญในต่างแดน อันส่งผลให้เกิดความทุกข์ยากลำบากแก่พวกเขา เป็นต้นว่า ปัญหาการปรับตัว การไม่เข้าใจภาษาสื่อสารกันไม่รู้เรื่องหรือทำให้เข้าใจผิด การไม่เข้าใจกฎหมาย ระเบียบบ้านเมือง ขนบธรรมเนียมประเพณีของประเทศที่ตนไปทำงานจึงประพาศติตัวผิดกฎของประเทศนั้น ๆ ทำให้ต้องรับโทษโดยไม่มีข้อโต้แย้ง นอกจากนั้นปัญหายังมาจากตัวคนงานเอง เช่นปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม อาหารการกิน ตลอดจนที่อยู่อาศัยไม่ได้ คนงานใจเสาะ ไม่สู้งาน เกียจคร้าน บางรายเกิดความว้าเหว่คิดถึงบ้าน จนถึงกับต้องออกจางานเดินทางกลับ ประเทศไทย ซึ่งทำให้คนงานเหล่านี้ต้องเสียค่าเดินทางกลับเองพร้อมทั้งจ่ายค่าเดินทางเที่ยวมาที่นายจ้างออกให้คืนด้วย เพราะไม่สามารถทำงานได้ครบตามระยะเวลาที่ระบุไว้ในสัญญาที่ทำกับนายจ้าง ซึ่งนับเป็นภาระหนักสำหรับคนงาน ดังนั้นแม้การไปทำงานในตะวันออกกลางจะมีรายได้สูงเพียงไร คนงานไทยที่จะเดินทางไปทำงานก็ต้องคิดหนัก พิจารณาไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วน จากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ตนเองหรือเพื่อนคนงานด้วยกันได้รับในตะวันออกกลาง จึงออกมาในรูปของความเกลียดแค้น เชื้อชยา และคำเตือน ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรว่า

-- ดุย ตะวันออกกลาง

- ขุดทองที่อาหรับ จะนั่งทับหลุมฝังศพ

4.4.2.4 ปัญหาครอบครัวแตกแยก คนงานไทยที่ไปทำงานในตะวันออกกลาง นอกจากจะประสบปัญหาเงินทุน ถูกหลอกลวงฉ้อโกง และประสบปัญหาต่าง ๆ ในการปรับตัวแล้ว หลายคนยังต้องประสบปัญหาครอบครัวแตกแยกอีกด้วย เนื่องจากต้องจากครอบครัวไปเป็นเวลานานถึง 6 เดือน 1 ปี หรือ 2 ปี ตามที่ระบุไว้ในสัญญา ในช่วงระยะเวลาที่ตนไม่อยู่บ้านนี้เอง เป็นช่วงที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในครอบครัวขึ้น ภรรยาของคนงานไทยที่ไปทำงานในตะวันออกกลางบางคนทนความเจ็บเหงา อ้าวร้าง ว้าเหว่ไม่ไหว มีผู้ชายอื่นมาแทนที่สามีของตน หรือภรรยาบางคนไม่ซื่อสัตย์ ไม่จงรักภักดีต่อสามีของตน หันไปมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับชายอื่น เมื่อสามีกลับมาพบว่าภรรยาของตนมีชู้ก็เสียใจ เพราะคนสู้นลำบากต่อสู้กับอุปสรรคนานาประการเสี่ยงเดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลไปทำงานต่าง

แคน ไทจะต้องจำนองที่ดิน ขายไร่นาสาโหมบัติน้ำสุดท้ายที่มีอยู่ เพื่อนำเงินมาเป็นทุนในการเดินทางไปทำงานต่างแดน ด้วยหวังที่จะเก็บหอมรอมริบสร้างฐานะ และความสุขสบายให้ครอบครัว แต่ทว่าภรรยากลับเป็นอื่นไป เหตุการณ์เหล่านี้สร้างความคับข้องใจ เคียดแค้น ชมขึ้นให้แก่พวกเขาเป็นอันมาก ดังจะเห็นได้จากข้อความที่เห็นออกมาจากความรู้สึกในส่วนลึกของจิตใจของพวกเขาที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- เสียเมีย เสียนา เพราะชาอู
- เมียทิ้งเพราะชาอู
- ไปเสียนา มาเสียเมีย
- ไปชาอูเสียเมีย ไปลิเบียเสียนา
- ไปเสียนา กลับมาเสียเมีย อูย! ชาอู

4.5 ปัญหาเกี่ยวกับเพศ

สัญชาตญาณทางเพศ เป็นสัญชาตญาณขั้นพื้นฐานของสัตว์โลกในการดำรงและสืบทอดเผ่าพันธุ์ของตน ดังนั้นเรื่องเพศจึงมีอยู่ในทุกวัฒนธรรม ทุกสังคม พฤติกรรมทางเพศของบุคคลในสังคมเป็นธรรมชาติของมนุษย์ และถือเป็นเรื่องธรรมดาสามัญ

ในสังคมไทยค่านิยมจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม การมีความสัมพันธ์ทางเพศ ให้อยู่ภายในกรอบประเพณีที่สังคมยอมรับ หากพฤติกรรมทางเพศเบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับ ก็อาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ ดังปัญหาทางเพศที่เกิดขึ้นในสังคม และมีปรากฏในวรรณกรรมคนรถดังนี้

4.5.1 ปัญหาอันเกิดจากความผิดหวังในความรัก ซึ่งมีสาเหตุมาจากอุปสรรคต่าง ๆ เป็นต้นว่า ฝ่ายหญิงหรือชายที่เป็นคู่รัก เกิดเปลี่ยนใจกระชั้นหัน ไปมีคู่รักใหม่ นอกจากนี้อุปสรรคของความรักยังเกิดจากผู้อื่น เช่น พ่อ แม่ กีดกัน หรือถูกผู้อื่นแย่งรักไป ทำให้อีกฝ่ายต้องชอกช้ำ ผิดหวัง เสียใจ และแค้นใจ จนต้องหาทางระบายความแค้นใจ เสียใจ ผิดหวัง ด้วยวิธีต่าง ๆ เป็นต้นว่า หันไปพึ่งสุรา อุดหรือพาหนะ บางครั้งอาจร้ายแรงถึงขั้นตามล่าล้างแค้น ทำร้ายให้บาดเจ็บ หรือให้ถึงแก่ชีวิต และบางคนที่คิดสั้นทำลายตัวเอง ดังที่บันทึกและสะท้อนในวรรณกรรมคนรถว่า

- รักแท้ยังแพ้อุปสรรค
- ช้านักรัก เธอหลง
- คนรักที่เธอลืม
- มีแฟนใหม่ไปเลยฉันไม่แคร์
- เห็นพี่ไม่คี่ มีใหม่ไปเลย
- คนอกหักหักป้าช้า
- เชื่อผู้ชาย เชื่อควายดีกว่า
- เชื่อผู้หญิง เชื่อลิงดีกว่า
- บอกแล้วพี่รักเล่น ๆ
- รักคอกจึงหลุดเล่น
- เจ็บแล้วต้องจำ ฉันช้าเพราะเป็นผัวเธอ
- ช้าหนักเพราะเลือกไปรักนักเรียน
- ยາพิษเขาร้าย แต่ยังพ่ายพิษรัก
- ผู้แพ้รัก
- นี่หรือความรัก
- เรามันแค่ทางผ่าน
- หลีกทางให้เธอ
- เราเดินคนละเส้นทาง
- ชาติหน้าอย่าพบกันอีกเลย
- คนรดแย้งรัก
- เจ็กขิงน้องไปเป็นเมีย พี่ก็เสียใจ
- เขากับฉันต่างกันที่ตรงไหน
- อูย! ความรัก
- อูย! อีเวอร์
- เธอหนีพี่เลยปวดเคียรเวียนเกล้า
- น้องลืมหกสไปจอรดทัวร์

- เชิงแล้วคนสวย แต่งคนรวยดีกว่า
- รักใคร่ประชิดน้อง
- เมาประชิดรัก
- จุคนแก่ถ้าแม่หวง
- จุคนแก่ ถ้าแม่เซอหวง
- จุคนแก่ ถ้าแม่ไม่ยกให้
- ถ้ารักพี่จงหนีพ่อ
- เก็บเงินไว้ใช้จ่าย แต่แม่ยายขายลูกเซย
- ยามมีแม่ยายรัก ยามตกยากพรากลูกหนี
- หึงรักหึงแค้น
- ตามล่าคนสวย
- ตามล่าอีตอแหล
- ชำระให้สิ้นแค้น แพนก็แพนแค้นนี้หว่า
- จะผูกคอตาย ก็จะไม่ยอมคู่แข่ง

4.5.2 ปัญหาการอกใจไม่ซื่อสัตย์ต่อคู่ครองของตน ฝ่ายชายนอกใจ

ภรรยา มีภรรยาหลายคนทั้งโดยบิดบังและเปิดเผย หรือฝ่ายหญิงไม่ซื่อสัตย์ต่อสามี มีหลายรัก พฤติกรรมเหล่านี้จะก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น ปัญหาลูกนอกสมรส ลูกเมียน้อย อันเป็นอุปสรรคแก่เด็ก ทำให้เด็กกลายเป็นเด็กที่มีปัญหา และจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีปัญหา สร้างปัญหาให้กับสังคมต่อไป ปัญหาการทำร้ายร่างกาย ฝ่ายสามีตกใจทำร้ายร่างกายภรรยา ฝ่ายภรรยาทำร้ายร่างกายสามี เป็นต้นว่า ตัดอวัยวะเพศทิ้งหรือตัดให้เปิดกิน ในบางราย ก็ทำอันตรายอีกฝ่ายหนึ่งถึงแก่ชีวิต ดังที่ปรากฏเป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์รายวันอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังเป็นสาเหตุให้เกิดการแย่งชิง ภรรยา หรือสามี ของผู้อื่นมาเป็นของตน ซึ่งนับเป็นความเสื่อมทางศีลธรรมที่เกิดขึ้นในสังคม ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรอว่า

- ตามเมียน้อยมาช่วยเตี้ย
- เมียอยู่บ้าน แพนช่วยทำงาน

- ถ้าวรกายอย่าถามถึงเมีย
- เบื่อแล้วเมียฉัน
- พี่ว่างนัก น้องเมียรักตาย
- มาอีกแล้วผ้าไหม
- หึงเมียดีกว่าเมียหึง
- ถึงผมจะแก่แต่ก็ยังโสด ข้าเธอจะโปรดยาถามถึงเมีย
- หนุ่มแก่เมียผลอ
- หนุ่มโสดเมียผลอ
- ถูกเมียหึงใครรักจริงก็จงบอก
- ผ้ามือสอง
- หญิงคนหนึ่งในดวงใจ ผ้าไปซาอุ
- เมียที่มีชู
- ทยชูใหม่
- คิดให้คิดข้าน้องจะมีผ้าไหม
- เจ้าอย่าพาผมแย ผ้าเก่าแก่จะไล่ออก
- กลืนใจแข่งกับพี่ นางตัวคี่หนีสิบล้อ
- กินเหล้าอย่าให้เมียรู้ มีชูอย่าให้ผ้าเห็น
- เช็ดแล้วทูนหัว เธอมีผ้าเปลี่ยนหน้า
- เช็ดแล้วอีหนู ตามชูขึ้นรถบรรทุก
- หนีผ้าตามชู
- เมียหึงเพราะซาอุ
- เมียหึงเพราะวิ่งรถ
- เมียมีชูไม่เสียขายเท่าเหล้าหก
- ไปเสียนา มาเสียเมีย
- หลงทางร้อยทาง คึกว่าหลงนางร้อยชู
- เจียนให้จกจำ เมียระยำสำนิโกร

- จ้างก็ไม่เช็ก เบิกก็ไม่กลัว
- จ้างพี่ก็ไม่เช็ก เบิกพี่ก็ไม่กลัว

4.5.3 ปัญหาโสเภณี โสเภณีเป็นอาชีพที่เก่าแก่ที่สุดในโลก พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525¹ ให้ความหมายของคำ “โสเภณี” ว่า หมายถึง “หญิงค้าประเวณี” กล่าวกันว่าโสเภณีมีกำเนิดมาจากพิธีกรรมทางศาสนา สมัยกรีกและโรมันโบราณมีหญิงที่ทำพิธีกรรมทางศาสนาโดยรับสมรสกับชายไม่จำกัดในสถานที่ของศาสนา เช่นในกรุงบาบิโลนบนเกาะไซปรัส ในระหว่างพวกพอนิเซียนส์ และในเอเชียตะวันตกหลายประเทศ ปรากฏหลักฐานว่ามีหญิงที่ค้าประเวณีเพื่อศาสนา เช่นเฮโรโดตัสนักประวัติศาสตร์ชาวกรีกได้กล่าวว่า ประเพณีของชาวบาบิโลเนีย ไม่ว่าไพร่หรือผู้ดี ต้องผ่านพิธีบูชาเจ้าแม่มีลิตต้า (Mylitta)² ในโบสถ์อย่างน้อยก็ครั้งหนึ่งในชีวิตของผู้หญิง

สำหรับพิธีกรรมก็คือ หญิงจะเข้าไปนั่งรอในโบสถ์เพื่อให้ชายเป็นผู้เลือก ฝ่ายชายจะโยนเหรียญเงินลงบนคอกของฝ่ายหญิง ซึ่งแสดงว่าผู้ชายได้เลือกแล้ว เมื่อหญิงคนใดถูกเลือก หญิงจะต้องลูกตามชายคนนั้นเพื่อพลีพรหมจรรย์ของตนแก่เขา³ อันถือว่าเป็นการพลีพรหมจรรย์เพื่อบูชาเจ้าแม่ และมอบเงินที่ได้แก่ศาสนา ซึ่งเชื่อกันว่าได้ฤกษ์ดีและมีเกียรติและได้รับการยกย่องโดยมีชื่อแม้ว่าต้องไม่รับสินจ้างรางวัลเป็นการส่วนตัว ทรัพย์สินที่ได้มาโดยเสน่หาก็คือนำเข้าคลังศาสนาเพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมของศาสนาต่อไป

ครั้นเมื่อหญิงคนใดได้พลีพรหมจรรย์แล้วเป็นอันเสร็จสิ้นพิธี หล่อนก็จะได้กลับไปบ้านเพื่อครองชีวิตอันมีเกียรติสืบไป ส่วนหญิงที่ยังไม่มีชายใดโยนเงินให้ ก็จะต้องนั่งรอต่อไปอีก และปรากฏว่าหญิงที่มีรูปร่างไม่สะสวยต้องนั่งคอยอยู่ในโบสถ์ เป็นเวลา 3 - 4 ปีก็มี⁴ ต่อมาเมื่อมีศาสนาคริสต์ พิธีกรรมดังกล่าวจึงได้หมดไป⁵

¹ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 827

²สุหัตรา สุภาพ ปัญหาสังคม หน้า 107

³อานนท์ อาภาภิรม ลักษณะและปัญหาสังคมของไทย หน้า 205

⁴ค.

⁵สุหัตรา สุภาพ ล.ค. หน้า 107

การที่หญิงโสเภณีเข้ามาเกี่ยวข้องกับศาสนาก็เนื่องจากมนุษย์มีความเชื่อว่า การประกอบ
 กามกิจมีอำนาจศักดิ์สิทธิ์ สามารถบันดาลธรรมชาติสิ่งแวดลอมให้ดีขึ้นหรือเลวลงได้ อันเป็นเหตุผล
 ทำให้มนุษย์ในส่วนต่าง ๆ ของโลกประกอบพิธีกรรมดังกล่าวขึ้น¹

ในประเทศอินเดียสมัยโบราณก็เชื่อกันว่า การที่หญิงยอมให้ชายร่วมประเวณีนั้นเป็น
 การบูชาพระเจ้าวิธีหนึ่ง เป็นพิธีที่มีเกียรติและควรได้รับการยกย่อง ถือว่าโสเภณีเป็นอาชีพที่
 สุจริต และมีเกียรติในวงสังคมชั้นสูง แม้แต่มารดาของ ชีวกโกมารภัจจ์ แพทย์ประจำพระองค์
 ของพระพุทธเจ้า ก็มีอาชีพค้าประเวณี

โสเภณีในสมัยพุทธกาลมีการแบ่งเป็นชั้นสูงชั้นต่ำ ทั้งนี้เพราะสังคมอินเดียมีการแบ่ง
 วรณะ โสเภณีจึงต้องแบ่งวรรณะไปด้วยเพื่อจะได้รับการลูกค้าต่างวรรณะกัน การแบ่งชั้นโสเภณี
 จากชั้นสูงไปหาชั้นต่ำในอินเดียสมัยพุทธกาล มีดังนี้

1. นางสิริมา เป็นโสเภณีชั้นสูง รับลูกค้าเฉพาะราชสำนักหรือแคว้นหรือมหาเศรษฐี
2. นางสาวดี รับลูกค้าเฉพาะพวกเศรษฐีและเชื้อกษัตริย์ต่างนคร
3. นางอัมพาลี หรือ คณิกา รับลูกค้าเฉพาะชายธรรมดาสามัญทั่วไป²

ในสมัยต่อมา การค้าประเวณีเปลี่ยนเป็นการค้าที่มีค่าตอบแทนและทำกันอย่างเปิดเผย
 ส่วนนักโสเภณีแห่งแรกที่เชื่อกันว่า ตั้งขึ้นถูกต้องตามกฎหมายเมื่อประมาณ 2600 ปีมาแล้ว
 ณ กรุงเอเธนส์ ประเทศกรีก โดยโซลอน ซึ่งเป็นนักกฎหมายและนักปฏิรูปทางการเมืองที่มี
 ชื่อเสียงของกรีกเป็นผู้จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะลดจำนวนการลักลอบประเวณีและการ
 มีผู้สาวให้น้อยลง มีการควบคุมค่าเนิงานให้หญิงโสเภณีหากินกันอย่างมีระเบียบและเพื่อป้องกัน
 แฉกดาอีกด้วย ในสำนักโสเภณีเหล่านี้ใคร ๆ ก็เข้าไปได้ราวกับไม่ค่อขมขื่น และมักปรากฏอยู่
 ตามบริเวณที่ผู้คนสัญจรไปมากันมาก ๆ เช่น บริเวณท่าเรือและย่านตลาด³

¹ อานนท์ อาภาภิรม ลัทธิและปทัสฐานของอินเดีย หน้า 205 - 206

² สุภัตรา สุภาพ ปทัสฐานสังคม หน้า 107

³ อานนท์ อาภาภิรม ล.ค. หน้า 208

สำหรับโสเภณีในประเทศไทยนั้น เริ่มเมื่อใดไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด สันนิษฐานว่า พัฒนามาจากนางทาสซึ่งมีหน้าที่บำเรอผู้เป็นนายและผู้อื่นตามคำสั่ง ในสมัยกรุงศรีอยุธยา รัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ปรากฏหลักฐานว่ามีโสเภณีราว 600 คน ให้บริการทั้ง ชาวไทยและชาวต่างประเทศ มีช่องโสเภณีอยู่ 4 แห่ง เป็นช่อง "ออกญาแฉน" ตั้งอยู่ใน ย่านชุมชนชาวจีนใกล้ท่าเรือและตลาด เรียกว่า "สำเพ็ง" ซึ่งเป็นภาษาเขมร แปลว่า "โสเภณี" และยอมรับกันว่าโสเภณีเป็นอาชีพที่ถูกกฎหมาย ต้องเสียภาษีให้แก่รัฐ หญิงที่เป็น โสเภณีในสมัยนั้นเป็นทาสที่ถูกขายต่อมาอีกทอดหนึ่ง หรืออาจถูกพ่อแม่และสามีขายให้เป็นทาส ด้วย ดังปรากฏในจดหมายเหตุของ ลาลูแบร์ว่า

"ขุนนางสยามทวงบุตรมากเท่ากับที่หึงหวงภรรยาของตนด้วยกัน และ ถ้าบุตรคนใดกระทำชั่ว ขุนนางผู้บิดาก็ขายส่งบุตรให้แก่ชายผู้หญิง ซึ่งมีความชอบธรรมที่จะเกณฑ์ให้สตรีที่ตนซื้อมานั้นเป็นหญิงแพศยา หาเงินได้ โดยชายผู้ซื้อนั้นต้องเสียเงินถวายพระมหากษัตริย์ กล่าวกันว่าชายผู้ซื้อโสเภณีอยู่ในปกครองของตนถึง 600 นาง ล้วนแต่เป็นบุตรขุนนางที่ขึ้นหน้าขึ้นตาทั้งนั้น อนึ่งบุคคลผู้ยังรับซื้อ ภรรยาที่สามีขายส่งลงเป็นทาส ด้วยโทษคนผู้ส่งขายอีกด้วย"¹

เนื่องจากโสเภณีเป็นหญิงทาสที่ถูกขายมาและมีให้บริการชาวไทยที่เป็นไพร่และชาว ต่างชาติ จึงทำให้ได้รับการดูถูกเหยียดหยามจากสังคม ดังจะเห็นได้จากกฎหมายลักษณะพยาน ที่ใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 1894 - พ.ศ. 2337 ระบุไว้ว่า โสเภณีเป็นคนลักษณะหนึ่งในคน 24 ประเภทที่ไม่สามารถนำมาเป็นพยานได้ และลูกที่เกิดจากโสเภณีก็เป็นที่ยกเว้นของสังคม และต้องทำงานในลักษณะที่ต่ำที่สุด เช่น เลี้ยงสัตว์ หรือ ชักเสื่อผ้าต่าง ๆ

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 มีการประกาศเลิกทาสใน พ.ศ. 2448 ทำให้นางทาส ส่วนหนึ่งประกอบอาชีพโสเภณีด้วยความสมัครใจ ประกอบกับมีชาวจีนอพยพเข้ามาอยู่ในไทย

¹มร. เคอะลาลูแบร์ จดหมายเหตุลาลูแบร์ ฉบับสมบูรณ์เล่ม 1 แปลโดย

มากขึ้น ทำให้การค้าประเวณีแพร่หลายในหมู่ชาวไทย ชาวจีน และชาวต่างชาติอื่น ๆ ที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย ขณะเดียวกันก็แพร่เชื้อการโรคด้วย จนพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ต้องตรากฎหมาย "พระราชบัญญัติป้องกันสัจจรโรค ร.ศ. 127" ขึ้นใช้บังคับ เพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่การโรคโดยสำนักโสเภณี และโสเภณีทุกคนต้องจดทะเบียน และต้องทำรายชื่อโสเภณีที่ประกอบอาชีพในสำนักงานของตนเพื่อให้เจ้าพนักงานตรวจตราและที่หน้าสำนักต้องแขวน หรือปักโคลงเขียวไว้เป็นเครื่องหมาย และใช้กฎหมายฉบับนี้เรื่อยมา จนกระทั่ง พ.ศ. 2503 รัฐบาลได้ประกาศยกเลิกพระราชบัญญัติสัจจรโรค ร.ศ. 127 และออกพระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 ขึ้นใช้แทน ทำให้สำนักโสเภณีถูกล้มเลิกไป อาชีพโสเภณีกลายเป็นอาชีพที่ผิดกฎหมาย เป็นที่รังเกียจและได้รับการดูถูกเหยียดหยามจากสังคม แม้ว่าอาชีพโสเภณีจะเป็นอาชีพที่ผิดกฎหมาย เป็นที่รังเกียจ และได้รับการประณามดูถูกเหยียดหยามจากสังคม แต่ทว่าโสเภณียังไม่หมดไปจากสังคมไทย ยังคงมีการค้าประเวณีกันทั่วไป ทั้งวิธีการลักลอบและเปิดเผย ซึ่งออกมาในรูปการค้าประเวณีธรรมดา หรือออกมาในรูปแอบแฝงต่าง ๆ เช่น สถานอาบ อบ นวด ไนต์คลับ บาร์ โรงน้ำชา ภัตตาคาร ฯลฯ จากการสำรวจของกรมตำรวจ ได้ประเมินจำนวนหญิงโสเภณีไว้ว่ามีประมาณ 4 แสนคนทั่วประเทศในปี 2507 ซึ่งตัวเลขแตกต่างจากปี 2500 ถึง 20 เท่า และในปัจจุบัน ประเมินว่ามีถึง 7 แสนคน¹ ดังในวรรณกรรมคนรถแสดงให้เห็นถึงสภาพและจำนวนของโสเภณีที่มีอยู่มากมายเคลื่อนเมืองว่า

- อย่างนี้กว่าสวยเลิศเลอ สวยกว่าเธอ 50 มีดมไป
- อย่างนี้คิดว่าสวยเลิศเลอ สวยกว่าเธอสามสิบมีดมไป
- อย่างนี้คิดว่าเธอสวยเลิศเลอ สวยกว่าเธอ 20 บาท
- อย่างนี้คิดว่าสวยเลิศเลอ สวยกว่าเธอแค่สี่สิบ

นอกจากโสเภณีในเมืองไทยจะมีจำนวนมากแล้ว ยังได้รับค่าตอบแทนค่า ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถโสเภณีจะได้รับค่าตัวหรือค่าตอบแทนเพียง 20 - 50 บาทเท่านั้น นอกจาก

¹ ประสงค์ วิสุทธิ "เส้นทางค้าหญิงไทยจากสมัยอยุธยาถึงยุคกรุงเก่า ปีที่ 201"

จะได้รับค่าตอบแทนแล้ว ยังถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับอีกด้วย เพราะโสเภณีเป็นอาชีพที่ผิดกฎหมาย ดังปรากฏข้อความประชันประชันเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับการจับโสเภณีในวรรณกรรมคนรถว่า

- จับอยู่เรื่อย หนูเปลี่ยนดีกว่า

ปัจจุบันสภาพการค้าประเวณีในสังคมไทย มิได้มีขอบเขตจำกัดเฉพาะผู้หญิงเท่านั้น หากผู้ชายก็ยังประกอบอาชีพโสเภณีด้วย พฤติกรรมดังกล่าวนี้อาจมีสาเหตุมาจากความจำเป็นทางเศรษฐกิจ รวมทั้งสภาพศีลธรรมในจิตใจของมนุษย์เสื่อมลง ความวิปริตและความสับสนทางเพศของมนุษย์มีมากขึ้น จึงมีอาชีพผู้ชายขายตัวเกิดขึ้นให้บริการทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามเมืองใหญ่ ๆ ที่มีความเจริญทางวัตถุสูง มีแหล่งบันเทิงและสถานเริงรมย์ต่าง ๆ มากมาย ก็จะมีผู้ชายซึ่งประกอบอาชีพค้าประเวณีมาก นับเป็นความเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงอย่างหนึ่งในประวัติการค้าประเวณี ดังในวรรณกรรมคนรถกล่าวถึงผู้ชายขายตัวว่า

- พี่อยู่ว่าง ๆ รับจ้างเป็นผัว

เป็นการเสียสละผู้ชายที่มีอาชีพขายตัวในสังคม ซึ่งสังคมส่วนใหญ่ไม่ยอมรับและดูถูกดูหมิ่นเหยียดหยามประณามชายซึ่งประกอบอาชีพนี้ ไม่ว่าจะทำเป็นอาชีพหลักหรืองานอดิเรกก็ตาม เพราะค่านิยมในสังคมไทยเค็มนั้น ผู้ชายเป็นผู้ที่เข้มแข็ง แข็งแรง เป็นที่พึ่งและเป็นหลักของครอบครัว เป็นหนึ่งและเป็นผู้นำในทุกเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเพศ ผู้ชายจะอยู่ในสถานะเหนือผู้หญิง เป็นผู้เสนอและผู้นำทางเพศ เมื่อมีชายบางจำพวกหันมายึดอาชีพค้าประเวณีไม่ว่าจะกระทำโดยเปิดเผยหรือปิดบังซ่อนเร้นก็ตาม ทำให้สถานะของผู้ชายโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานะทางเพศลดลงกลายเป็นผู้คอยตอบสนอง มิใช่ผู้นำหรือผู้เสนอตั้งเช่นก่อน จึงทำให้ได้รับการดูถูก ดูหมิ่น เหยียดหยาม ประณามจากบุคคลในสังคมและผู้ชายด้วยกันว่าเป็นผู้ที่ไร้ศักดิ์ศรี ต้องพึ่งพาอาศัยผู้หญิง อยู่ใต้อิทธิพลอำนาจเงินของผู้หญิง ปัจจัยในการยั้งชีพมาจากการเกื้อกูลของผู้หญิง ซึ่งมีสถานะไม่แตกต่างไปจากอาชีพแมงดาที่คอยเกาะและรีดไถผู้หญิงเท่าใดนัก

4.5.3.1 สาเหตุของการเป็นโสเภณี คนโดยทั่วไปมัก

เข้าใจว่าโสเภณีเกิดขึ้นเพราะปัญหาทางเศรษฐกิจคือความยากจนเท่านั้น แต่ความจริงการมีโสเภณีเกิดจากสาเหตุหลายประการ ดังที่ อานนท์ อาภาภิรม กล่าวถึงสาเหตุของการเป็นโสเภณีไว้ในหนังสือลักษณะสังคมและปัญหาสังคมของไทยไว้ว่า เกิดจากสาเหตุส่วนบุคคล เช่นความผิดปกติทางจิต ความสมัครใจ การขาดการศึกษา เกิดจากสาเหตุทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น ความยากจน การล่อลวง สามีทอดทิ้ง ครอบครัวที่มีปัญหา และสาเหตุจากความต้องการทางเพศ¹

สาเหตุของการเป็นโสเภณีที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ มีดังนี้

1) เกิดจากความสมัครใจ หมายถึง หญิงที่ตัดสินใจประกอบอาชีพค้าประเวณีด้วยตนเอง โดยไม่มีผู้ใดล่อลวง บังคับ หรือข่มขืนใจ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากแรงผลักดันและแรงจูงใจหลายประการ เป็นต้นว่า ความหุงเพื่อ ความรักสวयรักงาม ความกตัญญู ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ฯลฯ ดังข้อความในวรรณกรรมคนรถที่แสดงให้เห็นถึงความสมัครใจในการประกอบอาชีพโสเภณีว่า

- ชายตัวมั่วฝรั่งเสส โรงแรมเกรซย้ายยังเต็ม
- ช้าวเหนียวคึกคึกที่บู ป๊ะใจสู้คงอาหรับ

ซึ่งความสมัครใจในการเป็นโสเภณีนี้ อาจเป็นไปเพราะความรักสนุก หรือความต้องการเงินก็ได้

2) เกิดจากความต้องการเงิน เพื่อปลดปล่อยให้ตนเองและครอบครัวพ้นจากสภาพความยากจน และความเป็นอยู่ที่แร้นแค้น หรืออาจต้องการเงินเพราะค่านิยมความหรูหรา ต้องการมีเงินจับจ่ายใช้สอยอย่างฟุ่มเฟือย สะดวกสบาย ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- เงินมาผ้าหลุด เงินหยดผ้าเปิด
- เงินจางนางจร เงินมานางนอน

¹อานนท์ อาภาภิรม ลักษณะสังคมและปัญหาสังคมของไทย หน้า 209 - 213

- เงินจางนางจาง เงินมกานางนอน
- เงินจางนางจร เงินมานางนอน
- ช่องว่างอยู่ที่เงิน นื่องเลยเมินเพลินเพลย์บอย

ซึ่งเป็นข้อความที่เน้นให้เห็นเด่นชัดถึงการเป็นโสเภณีเพราะความต้องการเงิน แต่หญิงสาวที่เป็นโสเภณีเพราะความต้องการเงินนี้ อาจจะมาเป็นโสเภณีด้วยความสมัครใจ หรือไม่สมัครใจก็ได้

3) เกิดจากการล่อลวง โดยการหลอกล่อให้

หลงแสงสีความเจริญของกรุงเทพฯ หรือเอาเงินมาล่อ วิธีการนี้มักใช้กับหญิงสาวในต่างจังหวัด ในชนบทที่อยู่ไกลความเจริญ ให้เกิดความทะเยอทะยานอยากเข้าไปมีชีวิตร้อยอย่างสุขสบาย ในกรุงเทพฯ อยากมีเงินใช้มาก ๆ ประกอบกับหญิงสาวเหล่านั้นมีนิสัยรักสวยรักงาม หวังเพื่อห่อหุ้มขอมการเที่ยวเตร่เองด้วย จึงทำให้ตกเป็นเหยื่อของการล่อลวงและกลายเป็นโสเภณีไปในที่สุด ดังในวรรณกรรมคนรถที่กล่าวถึงหญิงสาวชาวชนบท ที่เข้ามาหลงเงินและหลงแสงสีความเจริญของเมืองหลวงว่า

- โฉมตรภูธร เจอเงินฟ่อนระริกกรุง

4) เกิดจากความต้องการทางเพศ ความ

ต้องการทางเพศเป็นสัญชาตญาณอย่างหนึ่งของมนุษย์ และโสเภณีเป็นแหล่งระบายและปลดปล่อยความต้องการทางเพศของบุรุษ การมีสัมพันธ์ทางเพศกับโสเภณีนั้น นอกจากจะได้สนองความต้องการทางเพศของตนแล้ว ยังไม่ต้องกังวลเรื่องความรับผิดชอบในผลการระบายปลดปล่อยความใคร่ของตน และค่าใช้จ่ายในการนี้ก็ไม่สูง นับเป็นธุรกิจการแลกเปลี่ยนที่คุ้มค่า ต่างฝ่ายต่างก็ได้รับผลประโยชน์ที่ตนต้องการ ดังนั้นโสเภณีจึงยังคงดำรงอยู่ในสังคมไทย ในฐานะเครื่องระบายและปลดปล่อยอารมณ์เพศของผู้ชาย ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ช่าสแล้วเช็กซี่ นื่องช่วยหิพินไม่ไหว
- เห็นนื่องแล้วใจชู เห็นของหนูแล้วใจซ่า
- ชีตสุคเสียว เรอมันเปรี้ยวเสียวความรู้สึก
- กำคัคนะคนสวย ที่จะช่วยให้หายช่าส
- รักไม่ยุ่งม่งแต่สืบพันธุ์

- หญิงหนึ่งในดวงใจ หญิงทั่วไปกำไรชีวิต
- อย่าคิดว่าเธอสวยเลิศเลอ สวยกว่าเธอ 20 บาท

5) เกิดจากความผิดปกติทางจิต จากการวิจัย

ปัญหาสังคมปัจจุบันพบว่า พวกโสเภณีจำนวนไม่น้อยมีจิตใจอ่อนไหวง่ายและมีความผิดปกติทางจิตเสมอ หรือมีสภาพทางจิตไม่สมบูรณ์ หญิงบางคนมีความต้องการทางเพศรุนแรงผิดปกติ บางรายไม่สามารถควบคุมอารมณ์ไว้ได้ถึงกับแสดงออกมา หญิงพวกนี้ย่อมมีโอกาที่จะเป็นโสเภณีได้ง่ายเพราะมีการสำส่อนทางเพศกับชายมาก่อน จึงมีคดีอาชื่อนี้เป็นเครื่องตอบสนองความต้องการทางกามารมณ์ของตน¹ ในวรรณกรรมคนรถแสดงให้เห็นพฤติกรรมส่วนหนึ่งของหญิงที่มีความผิดปกติทางจิต มีความต้องการทางเพศรุนแรงผิดปกติที่พวกคนรถประสบว่า

- ก่อนจะขึ้นทางหลวง แม่คุณหลวงพี่ทำตัว

4.5.3.2 ผลของการมีโสเภณี ปัจจุบัน "โสเภณี" เป็น

ปัญหาสังคมที่กำลังได้รับการวิพากษ์วิจารณ์มากที่สุด เกี่ยวกับการจะให้มิโสเภณีที่ถูกกฎหมาย โดยการจดทะเบียน เพื่อขจัดปัญหาต่าง ๆ อันเกิดจากการลักลอบค้าประเวณี เป็นต้นว่า ปัญหาการรีดไถของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และปัญหาแหล่งแพร่เชื้อกามโรค หากพิจารณาถึงผลของการมีโสเภณีแล้วจะพบว่า การมีโสเภณีกั้น แม้จะมีผลเสียหลายประการแต่ก็มีผลคืออยู่ด้วย ซึ่งปรากฏในวรรณกรรมคนรถ ดังนี้

1) ผลเสีย ได้แก่ ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการ

มีโสเภณี ดังนี้:

(1) เป็นแหล่งแพร่เชื้อกามโรค การค้า

ประเวณีกับกามโรคเป็นของคู่กัน และโสเภณีส่วนใหญ่มักเป็นกามโรค ดังนั้นโสเภณีจึงเป็นแหล่งสำคัญในการแพร่เชื้อกามโรค ซึ่งเป็นโรคที่ติดต่อกันโดยการมีความสัมพันธ์ทางเพศ อันตรายของโรคนี้อาจทำให้ถึงแก่ชีวิต หรือถ่ายทอดไปยังลูกหลานได้ เช่น ร่างกายพิการ หรือปัญญาอ่อน

¹ประสพ รัตนกร "ก่าอภิปรายเรื่องปัญหาการสงเคราะห์โสเภณี" เอกสารทางวิชาการ การสงเคราะห์บุคคลบางจำพวก หน้า 119 (อ้างอิงมาจาก ลักษณะสังคมและปัญหาสังคมของไทย หน้า 209 - 210 ของ อานนท์ อาภาภิรม)

อันจะทำให้เป็นการแกล้งรอบคั่วและสังคมนา ตามที่วรรณกรรมคนรกล่าวดังการแพร่เชื้อของโสเภณีไว้ว่า

- เงินก้อนหนึ่ง หนองก็พี่
- เงินถึงน้อง หนองถึงพี่
- เลือดพี่ไม่มีมาก น้องอย่าขวนขวายให้พี่
- เช็ดแล้วโก๋หลง
- สำนอนทางเพศ ดันเหตุกาณ์โรค

(2) ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทาง

ศีลธรรมในสังคม การค้าประเวณีทำให้เกิดการลักพา ฉ้อกรว และล่อลวงหญิงมาเป็นโสเภณี และมีการรีดไถเงินหรือกระทำทารุณกรรมต่าง ๆ จากผู้ที่แสวงหาผลประโยชน์จากโสเภณี เช่น แม่เล้า แมงดา รวมทั้งเจ้าหน้าที่บ้านเมืองซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปราบปราม โสเภณีบางคน ผลประโยชน์ต่าง ๆ จึงมักตกไปอยู่ในมือผู้อื่น ในขณะที่หญิงที่เป็นโสเภณีเอง กลับมีเงินไม่พอใช้ เพราะถูกขูดรีดเอาไรค์เอาเปรียบ ทั้ง ๆ ที่ตนเองก็มีรายได้ไม่น้อยอยู่แล้ว ดังที่วรรณกรรมคนรกล่าวดัง การล่อลวงหญิงสาวมาเป็นโสเภณี รายได้ของโสเภณีและการกล่าวเสียตีสีประชิดประชัน การทำงานของเจ้าหน้าที่บางคนว่า

- โฉมตรูภูธร เจอเงินพอนระริกกรุง
- นึกว่าสวยเลิศเลอ สวยกว่าเธออย่าลืมไป
- อย่าคิดว่าสวยเลิศเลอ สวยกว่าเธออย่าลืม
- จับอยู่เรื่อย หนูเปลี่ยนดีกว่า

(3) ทำให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียง

ของประเทศ สังคมใดก็ตามที่มีโสเภณีมาก ๆ ย่อมก่อให้เกิดการถูกดูถูก ดูแคลนเหยียดหยาม และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อคนในชาติจากชาวต่างประเทศ ดังเช่นประเทศไทยซึ่งถูกมองว่าเป็นเมืองเชกส์ทวิร์จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ดังวรรณกรรมคนรกล่าวดัง โสเภณีไทยที่ให้บริการชาวต่างชาติว่า

- ชายตัวมั่วฝรั่งเศส โรงแรมเกรซย้ายยังเห็น
- ชาวเหนียวตึกใหญ่ บ๊ะใจสูทวงอาหรับ

2) การมีโสเภณีแม้จะมีผลเสียหลายประการ แต่การที่อาชีพโสเภณีสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนั้น เป็นสิ่งที่น่าคิดว่า การมีโสเภณีในสังคมนั้นน่าจะมีผลคืออยู่ข้าง ทั้งที่วรรณกรรมคนรกล่าถึงข้อดีของโสเภณีไว้ ดังนี้

(๑) ช่วยสนองความต้องการตามธรรมชาติ ของมนุษย์และเป็นแหล่งระบาย บำบัด ความต้องการ และความกดดันทางเพศ ของบุคคลบางกลุ่ม ทั้งที่ยังโสดและมีครอบครัวแล้ว ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรกว่า

- ซาส์แล้วเซ็กซี นื่องช่วยที่พินไม่ไหว
- เฉียมจริงนะหนู เคยทวงรู้ว่าพัทก้อย
- ซัดสุดเสียว เหมันเปรี้ยวเสียวความรู้สึก
- กามาถือยาฉิ่น เซโรอื่นถืออื่น
- เครื่องพี่สับแรงม้า เครื่องน้องยามากี่ตัว
- หนึ่งหนึ่งในดวงใจ หนึ่งทั่วไปคือกำไรชีวิต
- รักหนึ่งในดวงใจ หนึ่งทั่วไปคือกำไรชีวิต
- หนึ่งหนึ่งคือดวงใจ หนึ่งต่อไปคือกำไรชีวิต
- หนึ่งหนึ่งคือดวงใจ หนึ่งทั่วไปคือกำไรชีวิต
- รักเดียวในดวงใจ หนึ่งทั่ว ๆ ไปคือกำไรชีวิต

(2) ช่วยลดการกระทำผิดทางอาญา

การมีโสเภณีเป็นแหล่งระบายความต้องการ และความกดดันทางเพศมีส่วนช่วยลดการกระทำผิดทางอาญา เช่น คดีฉกฉวย ช่มชู้ กระทำชำเราในสังคม ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรกว่า

- ซาส์แล้วเซ็กซี นื่องช่วยที่พินไม่ไหว
- อย่าคิดว่าสวยเลิศเลอ สวยกว่าเธอ 20 บาท

4.5.4 ปัญหาการช่มชู้กระทำชำเรา การกระทำผิดทางเพศกรณีช่มชู้ กระทำชำเราเป็นปัญหาที่เกิดความเสียหายแก่ร่างกายและจิตใจไม่เฉพาะผู้เสียหายและบุคคลใกล้ชิดเท่านั้น ยังเป็นข่าวที่น่าสะทึงกลัวแก่คนทั่วไป หญิงที่ถูกช่มชู้เปรียบเหมือนแผลที่ถูกจากรัก

จดจำฝังใจอยู่มีผู้ลืม ในสังคมปัจจุบันความผิดฐานข่มขืนเกิดขึ้นมากมาย นับวันจะมีจำนวนและความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น¹ ดังปรากฏเป็นข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันฉบับต่าง ๆ มิได้ขาดดังจะเห็นได้จากสถิติความผิดเกี่ยวกับเพศที่วราขณาจักรในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2520 - 2524) ความผิดประเภทข่มขืนกระทำชำเรา²มีดังนี้

พ.ศ.	เกิด (ราย)	จับ (ราย)
2520	2,540	1,769
2521	2,523	1,770
2522	2,336	1,670
2523	2,378	1,692
2524	2,549	1,392

จากข้อมูลสถิติข่มขืนในประเทศไทย โดย พ.ต. จินดา ดวงจินดา เฉพาะระหว่างเดือนมกราคม - สิงหาคม 2525 มีกรณีข่มขืนกระทำชำเราถึง 1,645 ราย 1,007 ราย²

4.5.4.1 สภาพการข่มขืนกระทำชำเรา วรณกรรมคนรถ
เป็นวรณกรรมร่วมสมัยซึ่งได้บันทึกและสะท้อนสภาพสังคมร่วมสมัยไว้ด้วย ดังเช่นการกล่าวถึงปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราว่า

- ข่มขืนผิดกฎหมาย พยายามตายสลายบื้อ
- จิตเลือกให้ขึ้นหน้า ร่ำสุรารายมฝนตก
- จุดนางเข้าพวงรก พอเดือนหกตกถูกฝนผล
- เกลี่ยตกนเรียงคิว

¹ นวลจันทร์ หัตถชัยกุล "ข่มขืนกระทำชำเรา" สยามรัฐ 22 พ.ย. 2527

² สมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน (ส.ส.ส.) "ข่มขืน" : ความเจ็บปวดของผู้หญิง" สตรีทัศน์ 1 : 48 - 50 กุมภาพันธ์ - เมษายน 2527

จากข้อความในวรรณกรรมคนรถ แสดงให้เห็นลักษณะการข่มขืนว่าอาจเกิดขึ้นโดยผู้ชายคนเดียว หรือหลายคนก็ได้ และสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ข่มขืนกระทำชำเรา นั้นมักเป็นสถานที่ที่ลับหูลับตาผู้คน เช่น ตามพงหญ้ารก ๆ เป็นต้น

4.5.4.2 สาเหตุของการข่มขืนกระทำชำเรา จากข้อความในวรรณกรรมคนรถที่บันทึกสภาพปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราทั้งจำนวนและความรุนแรงมากขึ้นว่า มาจากสาเหตุต่าง ๆ ดังนี้

1) กฎหมายมีช่องว่างให้ผู้กระทำผิดหลบเลี่ยงได้ ดังข้อความในวรรณกรรมคนรถกล่าวว่า

– ข่มขืนผิดกฎหมาย พ้นอมตายสบายรื้อ

แสดงให้เห็นว่า ผู้กระทำความผิดมิได้เกรงกลัวอำนาจกฎหมายบ้านเมืองเลย ซึ่งนอกจากจะเป็นเพราะกฎหมายมีช่องว่างให้ผู้กระทำผิดสามารถหลบเลี่ยงเงื้อมมือกฎหมายได้แล้ว ยังเนื่องมาจากกฎหมายกำหนดบทลงโทษไม่เพียงพออีกด้วย ข้อความในวรรณกรรมคนรถจึงได้ปรากฏคำว่า "สบายรื้อ" เมื่อพูดถึงโทษที่เกิดจากคดีข่มขืนกระทำชำเรา

2) เกิดจากความต้องการทางเพศที่มีมากจนขาดสติยั้งคิด ความต้องการทางเพศเป็นธรรมชาติธรรมดาของมนุษย์ทุกคน แต่ความต้องการทางเพศที่มีมากจนหนีไม่พ้นขาดสติยั้งคิดของบุคคลบางคนและบางกลุ่มนั้นก่อให้เกิดคดีอาญา การข่มขืนกระทำชำเราและปัญหาอื่น ๆ ตามมาในสังคม ดังข้อความในวรรณกรรมคนรถที่กล่าวถึงความต้องการทางเพศที่มีมากจนบางครั้งขาดสติยั้งคิด และเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดคดีข่มขืนกระทำชำเราว่า

- คึกทุกคืน
- หัวใจไม่ไหวแล้วน้อง
- เจ็บจริงนะหนู เคียวคงรู้ว่าหัวก้อย
- กำนัดคนสวย พี่จะช่วยให้หายขาด
- ชัดสุดเสียว เรอมันเปรี้ยวเสียวความรู้สึก

3) เกิดจากการระบายความก้าวร้าวทางเพศและความผิดปกติทางจิตของผู้ข่มขืน มีผู้ศึกษาถึงสาเหตุการข่มขืนกระทำชำเราว่ามีไม่เกิดจากแรงขับ

ทางเพศหรือความต้องการทางเพศที่ท่วมท้น แต่มองว่าการกระทำทางเพศเป็นเพียงเครื่องมือ
ที่ผู้ข่มขืนใช้กระทำต่อเหยื่อ เนื่องจากผู้ข่มขืนมักจะมีทัศนคติต่อเรื่องเพศว่าเป็นของต่ำเลวทราม
เมื่อผู้ข่มขืนที่มีปมทางจิตและความโกรธแค้นต่อสังคม หรือต่อผู้หญิงก็จะระบายความแค้นเหล่านี้
นี้ไปสู่เหยื่อโดยการใช้สิ่งที่ตัวเองเห็นว่าเป็นของต่ำทราม (Sex) คือการใช้อวัยวะเพศ
ข่มขืนกระทำชำเราเหยื่อ (ซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งโกรธแค้น) เพื่อให้เหยื่อได้รับความเลวร้าย
นั้นไว้¹ ดังข้อความในวรรณกรรมคนรถที่กล่าวถึงการข่มขืนกระทำชำเราว่ามีสาเหตุมาจาก
ความก้าวร้าวและความผิดปกติทางจิตของผู้ข่มขืนว่า

- เกลี่ยคนเรียงคิว
- ทำหญิงเที่ยวฟุ้งเสียหอก
- ชกนอกเกมก็แค่เคลมเมียมัน
- ซ้ำสรวมสมัย ไม่บรรลักษ์ก็เสียสาว
- นื่องอย่าซ่าสนัก เดี่ยวเสียตัว

คำว่า "เรียงคิว" เป็นศัพท์ที่ใช้กับการข่มขืนโดยผู้ชายหลายคน การจับผู้หญิงมา
เรียงคิวนั้นเป็นการแสดงออกของความก้าวร้าวอย่างหนึ่ง อาจมีสาเหตุมาจากความต้องการ
ทางเพศ หรืออาจเป็นเพราะผู้ข่มขืนมีความโกรธแค้นต่อสังคม หรือเหตุการณ์แวดล้อมในสังคม
จึงได้หาทางระบายความโกรธแค้น ความคับแค้นเหล่านี้ไปสู่หญิงสาว เด็ก หรือผู้หญิงผู้
เคราะห์ร้าย หรือการใช้คำว่า "เรียง" แทนการข่มขืนก็เป็นการแสดงออกถึงความก้าวร้าว
ของผู้ข่มขืนที่มีต่อเหยื่อผู้เคราะห์ร้าย "เรียง" เป็นศัพท์ที่ใช้กับปืน ซึ่งเป็นอาวุธในการป้องกันตัว
ขณะเดียวกันก็สามารถใช้ปืนทำร้ายร่างกายผู้อื่นให้ได้รับบาดเจ็บหรือถึงตายได้ การนำคำว่า
"เรียง" มาใช้ในความหมายว่า "ข่มขืน" นั้น ย่อมแสดงให้เห็นถึง ความโกรธ เกลียด เคียดแค้น
ซึ่งมีมากจนต้องหาทางระบายออกทางเพศด้วยการข่มขืน ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติตน
ของผู้หญิงเองที่อาจแสดงกิริยา วาจา ท่าทาง หยิ่งเยโส โอหัง หรือถูก คุกคามเหยียดหยาม
ผู้ข่มขืนให้ได้รับความอับอาย เจ็บปวด จนเกิดเป็นความแค้นขึ้นมาจนเกิดคิดข่มขืนขึ้นหรือไม่ก็
เป็นความเข้าใจผิดของผู้ข่มขืนแต่ฝ่ายเดียวว่า ได้รับการคุกคาม คุกคามจากหญิงผู้นั้น

¹สมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน (ส.ส.ส.) "ข่มขืน" : ความเจ็บปวดของ
ผู้หญิง "สตรีทัศน์" 1 : 48 - 50 กุมภาพันธ์ - เมษายน 2527

จากข้อความวรรณกรรมคนแรกที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่าการข่มขืนเกิดขึ้น
เนื่องมาจากสาเหตุ การไม่พอใจ ไม่สบายอารมณ์ ของผู้ข่มขืนที่มีต่อเหยื่อเป็นส่วนใหญ่ ซึ่ง
เป็นการระบายความก้าวร้าวทางเพศ

4) เกิดจากตัวผู้หญิงเอง สาเหตุของการข่มขืน
กระทำชำเราที่สำคัญสาเหตุหนึ่งนั้นมาจากตัวผู้หญิงผู้ตกเป็นเหยื่อของการข่มขืนกระทำชำเรา
นั่นเอง เป็นต้นว่า มีรูปร่างหรือแสดงกิริยาอาการท่าทางยั่วยุแลล่ให้ผู้ชายผู้พบเห็นมีจิตใจ
ซีกเหิมเร่าใจให้คิดทำผิดได้ง่าย หรือแต่งกายนุ่งน้อยตามแฟชั่นที่เปิดเผยร่างกายในส่วนที่ควร
ปิดบัง ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนถัดว่า

- ของแท้แน่หรือน้อง
- เห็นน้องแล้วใจเต้น
- เจ็บจริงนะหนู เคยวงรู้ว่าหัวก้อย
- จาคนางที่ปืมเอสโซ่ แหมไอ้โชนมโตะสะบัด
- เห็นน้องแล้วใจชู เห็นของหนูแล้วใจซ่าส์
- อย่าใช้สายตาเข็กซี มองพี่ชื่อน้อง
- เด็กมันยั่วเลยหลวมตัวไปหน่อย
- ผมไม่ได้ชั่ว เด็กมันยั่วผมก่อน
- เจียวมากไปหน่อย ค่อยค่อยแต่งก็ยังได้

5) เกิดจากสถานที่และโอกาสอำนวย สาเหตุ
ของการข่มขืนกระทำชำเราที่สำคัญอีกสาเหตุหนึ่งที่ปรากฏในวรรณกรรมคนถัดก็คือ สถานที่และ
โอกาสอำนวย การพบกันโดยบังเอิญในที่เปลี่ยวและจิตใจก็กระด้างเพราะได้รับการยั่วเย้า
ก่อน เช่น การดื่มสุรา เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกทางเพศได้ง่าย และทำให้ขาดความ
ยับยั้ง ก่อเกิดขึ้นมา ดังที่วรรณกรรมคนถัดบันทึกไว้ว่า

- ฉีกเสื้อให้ขึ้นหน้า ร้าสุรารายมฝนตก
- ดูคนางเข้าพวงรก พอเคื่อนหกตกถูกแผด

4.5.5 ปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ผิดปกติ ในแต่ละสังคมย่อมมีแบบแผนแห่งพฤติกรรมทางเพศ หรือความสัมพันธ์ทางเพศของผู้คนในสังคม เช่นในบางสังคมผู้หญิงกับผู้ชายจะเดินจับมือถือแขนกันไม่ได้ ผู้ชายกับผู้ชายจะเดินกอดคอกันไม่ได้ หรือผู้หญิงกับผู้ชายจะร่วมเพศกันได้ก็ต่อเมื่อได้แต่งงานกันแล้ว แต่บางสังคมอาจไม่มีการปฏิบัติต่อกันในลักษณะดังกล่าว จะอย่างไรก็ตามในสังคมต่าง ๆ โดยทั่วไปยอมรับกันว่า ผู้ชายกับผู้หญิงที่แต่งงานกันแล้ว ถ้ามีการร่วมเพศกันถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้อง แต่ถ้าเป็นกรณีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ อาจไม่เป็นที่ยอมรับและเป็นสาเหตุก่อให้เกิดปัญหาสังคม

- ก. ผู้ชายร่วมเพศกับผู้ชาย
- ข. ผู้หญิงร่วมเพศกับผู้หญิง
- ค. การร่วมเพศโดยธรรมชาติฝ่ายหนึ่ง
- ง. การร่วมเพศระหว่างชายและหญิงก่อนแต่งงาน¹

ปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ผิดปกติ ซึ่งปรากฏในวรรณกรรมคนรถคือ ปัญหาการร่วมเพศ โดยเฉพาะการร่วมเพศในผู้ชายกับผู้ชาย ซึ่งวรรณกรรมคนรถกล่าวถึงไว้ว่า

- คู่ดื้อตัวไธมัวโฮโม
- ตบแต่งกระเทียม

"คู่ดื้อ" เป็นศัพท์แสลงในวงการเกย์ มาจากคู่ดื้อ ซึ่งใช้เรียกชายรักเพศที่มีจิตใจวิปริต ชอบผู้ชายด้วยกัน และมีพฤติกรรมร่วมเพศในผู้ชาย

"กระเทียม"² คือสภาวะที่บุคคลมีอวัยวะภายใน หรืออวัยวะเพศภายนอกผิดปกติไปแบ่งออกได้เป็น สองชนิด คือ

ชนิดที่หนึ่ง "กระเทียมแท้" ได้แก่ บุคคลที่มีอวัยวะเพศภายในของทั้งสองเพศ คือ มีทั้งรังไข่และลูกอัณฑะ ส่วนอวัยวะภายนอก อาจเป็นลักษณะของเพศใดเพศหนึ่ง แต่ไม่สมบูรณ์หรือกำกวม

¹ณรงค์ เสียงประชา ปัญหาสังคม หน้า 102

²เจนนี เจริญโท "การร่วมเพศ ในสายตานักวิชาการ" โลกวิไลของวัยระเรัง

ชนิดที่สอง "กระเทยเทียม" หมายถึง คนที่มีอวัยวะเพศภายในเป็นเพศหนึ่ง แต่ อวัยวะภายนอกเป็นของอีกเพศหนึ่งหรือมีลักษณะก้ำกึ่งกัน กระเทยเทียมนี้ยังแบ่งออกได้เป็น สองชนิดคือ

กระเทยเทียมหญิง หมายถึง กระเทยที่มีอวัยวะเพศภายในเป็นหญิง คือ มีรังไข่ แต่ อวัยวะภายนอกมีลักษณะเป็นองคชาติหรือก้ำกึ่งกัน แยกไม่ออกว่าเป็นอวัยวะเพศชายหรืออวัยวะเพศหญิง

กระเทยเทียมชาย หมายถึง กระเทยที่มีอวัยวะเพศภายในเป็นชาย คือ ลูกอัณฑะ แต่ อวัยวะภายนอกเป็นของหญิงหรือก้ำกึ่งแยกไม่ออกว่าเป็นอวัยวะเพศหญิงหรือองคชาติ

คำว่า "กระเทย" ที่ใช้ในวรรณกรรมคนรถหมายรวมไปถึงผู้ที่แต่งกาย และมีพฤติกรรมต่าง ๆ ผิดเพศของตนไม่ว่าผู้หญิงหรือผู้ชาย

รักร่วมเพศ (Homosexual) หมายถึง ความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างเพศเดียวกัน¹ รักร่วมเพศในผู้ชายด้วยกันเรียกว่า เกย์ รักร่วมเพศในผู้หญิงด้วยกันเรียกว่า เลสเบี้ยน²

รักร่วมเพศเป็นพฤติกรรมที่มีมานานแล้ว "และปรากฏอยู่ในสังคมทุกยุคทุกสมัย แต่สมัยก่อนค่อนข้างเข้มงวด และไม่มีพฤติกรรมที่เห็นชัดเจน เพราะสังคมไม่อนุญาต"³ ความรักร่วมเพศเป็นเรื่องที่ค่อนข้างเสียหายร้ายแรง หากผู้ใดมีพฤติกรรมแบบรักร่วมเพศก็จะถูกดูถูกเหยียดหยาม ประณามจากสังคม โดยไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่ได้มองไปถึงสาเหตุของรักร่วมเพศว่าเป็นเพราะอะไร เรื่องเหล่านี้จึงถูกปิดงำซ่อนเร้น ต่อมาเมื่อวิทยาการต่าง ๆ เจริญขึ้น มีการ

¹วันทนี วาสิกะสิน ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์กับงานสังคมสงเคราะห์

หน้า 43

²สิงหนาท อุตสาห และ พรรณิกา ต่วนโสภณ ความรู้เรื่องเกย์สำหรับคนที่

ไม่ใช่เกย์ หน้า 16

³วิทยา นากวัชระ "จะเป็นทอม-ดี้-เกย์-ที่ดีได้อย่างไร" มติชนรายวัน

ศึกษาสาเหตุของรักร่วมเพศ ทำให้คนในสังคมเข้าใจและยอมรับมากขึ้น ประกอบกับมีผู้ประพฤติปฏิบัติโดยทั่วไป พฤติกรรมดังกล่าวจึงค่อย ๆ เห็นชัดกว่าแต่ก่อนจนกระทั่งมีผู้กล่าวว่า ถ้ารักร่วมเพศไม่ได้ทำอันตรายหรือความเคืองร้อนให้กับใคร ก็ไม่จำเป็นต้องกลัวเข้าไปยุ่งเกี่ยว เพราะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2 คน และรักร่วมเพศนั้นจะช่วยป้องกันปัญหาประชากร โศกโลกหรือเพิ่มมากขึ้นในสังคมได้โดยไม่ต้องใช้วิธีคุมกำเนิด¹

นายแพทย์สิงหนาท อุดาโท และ พรณิกา ต่วนโสภณ² ได้แบ่งชนิดของรักร่วมเพศ ในผู้ชายหรือเกย์ (Guy) ได้ 4 ประเภท คือ

1. เกย์คิง เป็นรักร่วมเพศที่เป็นฝ่ายกระทำ ฝ่ายเสนอทำตัวเป็นฝ่ายชาย
2. เกย์ควีน เป็นรักร่วมเพศที่เป็นฝ่ายถูกกระทำฝ่ายตอบสนอง ทำตัวเป็นฝ่ายหญิง
3. เกย์สองเพศ หรือ เกย์สองภาค ซึ่งแบ่งย่อยเป็น 4 ชนิด
 - ก. เป็นเกย์คิง และเกย์ควีน
 - ข. เป็นเกย์ควีน และมีภรรยาได้ด้วย
 - ค. เป็นเกย์คิง และมีภรรยาได้ด้วย
 - ง. เป็นทั้งเกย์คิง เกย์ควีนและมีภรรยาได้ด้วย

4. เกย์เทียม ผู้ชายที่แต่งตัวเป็นผู้หญิง ในที่สุดอาจกลายเป็นเกย์เข้าได้

ก. กระเทียมเทียม ผู้ชายที่แต่งตัวเป็นผู้หญิง ทำกริยากระตือรือร้นเหมือนผู้หญิงหรือยิ่งกว่า เพื่อหาเลี้ยงชีพ หาเงินโดยตัวเองเป็นเกย์ควีนแท้ ๆ ได้

ข. โสเภณี เป็นพวกแต่งตัวทันสมัยตามแฟชั่นใหม่ ๆ แต่งทรงผมให้เท่ ทางเป็นแมน พยายามแสดงตัวเองเป็นเกย์คิงอยู่ตามศูนย์การค้า หรือคลับที่ชื่อสำหรับคนกลางคืน เพื่อหาเหยื่อเกย์ควีน บริการพิเศษสำหรับแม่บ้านรักสนุกแต่บางครั้งก็กลายเป็นเกย์คิงได้จริง

¹วิทยา นาควัชระ "จะเป็นทอม-ดี้-เกย์-ดีได้ยังไง" มติชนรายวัน

5 : 30 5 - 11 กรกฎาคม 2527

²สิงหนาท อุดาโท และพรณิกา ต่วนโสภณ ความรู้เรื่องเกย์สำหรับคนที่ไม่ใช่

หน้า 24 - 25 .

ค. ลักเพศ คือ พวกที่เป็นชายตั้งแต่หัวจรดเท้า แต่จิตใจปริตเป็นหญิงไปหมด ทั้งกริยาท่าทาง และและถึงกับลงทุนเปลี่ยนผ่าตัดแปลงเพศ ถัดฮอว์โมนเพศหญิงทุกสัปดาห์ แล้ว ทำตัวเป็นเกย์วันฉาว

สาเหตุของการเกิดรักร่วมเพศ

สาเหตุของการเกิดรักร่วมเพศ เนื่องมาจากความผิดปกติทางร่างกาย เช่น ฮอว์โมนผิดปกติ ความผิดปกติทางจิตใจที่เกี่ยวกับทางเพศ และสาเหตุอื่น ๆ ดังได้มีผู้ศึกษาไว้ คือ นายแพทย์วิทยา นาควัชร¹ ได้อธิบายถึงสาเหตุของการเป็นคนมีรักร่วมเพศ ไว้ 4 ทฤษฎี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับจิตใจ ดังนี้

1. ทฤษฎี Bisexual เป็นเรื่องเกี่ยวกับโครงสร้างของจิตใจ ตามความเชื่อของฟรอยด์ (Sigmund Freud) เชื่อว่ามนุษย์มีความเป็นสองเพศปนกัน ในชายมีหญิงปน ในหญิงมีชายปนอยู่ ถ้ามีโอกาสแสดงออกมาได้ในชายที่มีความเป็นหญิงปนอยู่ ความเป็นหญิงนั้น จะฉวยหาชายคนอื่น ก็จะกลายเป็นเกย์ไป ในทางกลับกัน หญิงคนใดมีความเป็นชายปนอยู่ และความเป็นชายนั้น เรียกร่องหาหญิงก็จะเป็นเลสเบี้ยนได้เช่นกัน

2. ทฤษฎีการแก้ปมอิจฉาของพ่อ Oedipus complex เป็นเรื่องเกี่ยวกับพัฒนาการทางเพศและทางจิตใจ ในเด็กชายวัย 4 - 5 ขวบ จะเริ่มแยกเพศและรู้สึกตัวตัวเองเป็นชายรักแม่ อิจฉาพ่อ กลัวพ่อมาแย่งความรัก หากพ่อให้ความเป็นมิตรกับลูก ลูกชายจะรู้สึกว่าเป็นเพศเดียวกัน และจะกลายเป็นคนตัวอะไรเลียนแบบพ่อ ถ้าพ่อห่างเหิน ทารุณลูกชายหรือทารุณแม่ ลูกจะไม่อยากรักพ่อและต้องรักแม่ ต้องการสิ่งที่แม่รักคือ ผู้ชายคนใหม่ที่จะมาทดแทนพ่อทำให้กลายเป็นพวกเกย์ที่ต้องการผู้ชายที่อายุมากกว่าให้ความอบอุ่น มีบุคลิกดี เป็นต้น

3. ทฤษฎี Narcissitic อธิบายถึงความรักตัวเอง ซึ่งเป็นธรรมชาติในตัวมนุษย์ทุกคน ถ้าคนไหนมีความรักตัวเองมาก ๆ เมื่อจะต้องสูญเสียสิ่งที่ตัวเองรักไปก็อยากจะได้กลับคืน เช่น ความสวย ความหล่อที่ร่วงโรยไปตามอายุ จึงต้องการสิ่งที่ขาดหายไป

¹ วิทยา นาควัชร "สาเหตุของการเป็นคนมีรักร่วมเพศ" มติชนรายวัน

เริ่มโดยการมองหาความงาม ความหล่อของเด็กผู้หญิงเหมือนอย่างที่ต้องการเป็นเครื่องประดับตัว หรือในชายหญิงที่เห็นว่ารักเพศตรงข้ามลำบาก และไม่ยอมรับผิดชอบเนื่องมาจากความรักตนเอง จึงหันมารักเพศเดียวกัน

4. ทฤษฎีของ Kinsey เชื่อในเรื่อง Bon to be หรือเกิดมาพร้อมที่จะเป็น เกย์ หรือเลสเบี้ยน (ซึ่งเป็นลักษณะที่มาจากส่วนผสมกันระหว่างพ่อและแม่จะค่อย ๆ เปิดเผย มากขึ้น เป็นลักษณะเฉพาะตัว) บุคคลประเภทนี้อาจจะไม่มีควมผิดปกติทางครอบครัวหรือ การอบรม พ่อแม่รักกันดี แต่พร้อมที่จะเป็นเกย์หรือเลสเบี้ยน

ณรงค์ เส็งประชา¹ กล่าวถึงสาเหตุของรักร่วมเพศที่แตกต่างไปจากของ นายแพทย์วิทยา นาควัชระ ดังนี้

1. เกิดจากฮอร์โมนที่ผิดปกติจากการศึกษาของ อะเบอฮาลเคน นักวิทยาศาสตร์ พบว่า น้ำไข่มุขฮอร์โมนผู้หญิงอยู่ในสายโลหิตของผู้ชายที่ชอบเพศชายเข้า ทำให้เกิดความวิปริตขึ้น คือ แทนที่แต่ละเพศจะมีน้ำไข้มุขออกจากต่อมซึ่งเป็นของกลั่นกรองจากตัวเอง กลับไปมีของที่อยู่ในเพศตรงกันข้ามเสีย ซึ่งเป็นตัวการสำคัญในการบังคับคนให้มีจิตใจรักเพศเดียวกัน

2. เกิดจากสิ่งแวดล้อม เหตุบังเอิญ การขาดแคลนเพื่อนต่างเพศหรือการเลียนแบบ เช่น ทหารในกองทัพ นักโทษในเรือนจำ นักเรียนในโรงเรียนประจำ การแสดงละครเป็นตัว หญิงหรือผู้ชาย และค่านิยมในเรื่องเพศ เป็นต้นว่า เพศของลูกไม่เป็นที่พอใจพ่อแม่ ต้องการ เพศลูกอย่างหนึ่ง แต่กลับได้ลูกอีกเพศหนึ่ง ทำให้เลี้ยงลูกไปตามเพศที่ตนต้องการ ก็จะทำให้ เกิดรักร่วมเพศได้

ผล

ปัญหาของรักร่วมเพศ เป็นปัญหาด้านจิตใจ เพราะพวกที่มีพฤติกรรมแบบรักร่วมเพศ มักจะมีจิตใจอ่อนไหวง่าย ชอบน้อยเนื้อต่ำใจ อ้างอ้าง วิวาท หดหู่ หึงหวงรุนแรง การไม่ได้ รับการยอมรับจากสังคม ถูกดูถูกเหยียดหยาม ผู้คนไม่ยอมคบหาสมาคมทำให้เกิดปมด้อยและอาจ นำไปสู่การก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมและปัญหาอื่น ๆ เป็นต้นว่าการติดยา ยาเสพติด ตลอดจนถึงอาจมีการฆ่าตัวตายได้

¹ณรงค์ เส็งประชา ปัญหาสังคม หน้า 105 - 107

การป้องกัน¹

อาจกระทำได้โดยการอบรมเลี้ยงดูให้ได้รับความรัก ความอบอุ่นตามปกติ พ่อแม่ ไม่ผูกพันกับเด็กชายและเด็กหญิงที่เป็นเพศตรงข้ามมากเกินไปและก็ไม่สร้าง ความเกลียดกลัว หรือเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน จนทำให้เขาเกลียดเพศชายหรือเพศหญิงและหันไปรักเพศเดียวกัน นอกจากนี้ ก็อาจใช้วิธีการชี้แจงเหตุผลให้เขาเห็นว่า เป็นธรรมชาติของมนุษย์และเป็น สัจธรรมที่ว่า ชายต้องอยู่กับหญิง เพื่อดำรงเผ่าพันธุ์ของมนุษย์

4.5.6 ปัญหาความสัมพันธ์ทางเพศของบุคคลในสังคม ความสัมพันธ์ทางเพศ (Promiscuity and prostitution) หมายถึง การมีความสัมพันธ์ทางเพศ กับเพศตรงข้ามเป็นจำนวนมาก² ทั้งในผู้ที่มีการครบถ้วนและในบุคคลที่ยังครองตัวเป็นโสด โดยเฉพาะในเด็กวัยรุ่นซึ่งกำลังอยู่ในวัยที่กึกก้องของ ท่วงไรปราศจากการยั้งคิด นับเป็นปัญหา ที่ยิ่งใหญ่ และสำคัญมากปัญหาหนึ่งของสังคมไทย อันจะก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น ปัญหาการท้องไม่มีพ่อ ปัญหาการฆ่าตัวตาย ปัญหาที่ลัทธิธรรมเสื่อม เป็นต้น

สังคมไทยมีลักษณะค่านิยมทางเพศ คือ ผู้หญิงต้องรักษาวงศ์วงศ์ ไม่ปล่อยตัวปล่อยใจ ง่าย ๆ ไม่ชิงสุกก่อนห่าม การแตะเนื้อต้องตัวเพศตรงข้ามเป็นสิ่งต้องห้าม เสรีภาพทางเพศ ของหญิงและชายในสังคมไม่เท่าเทียมกัน ต่อมาเมื่อวัฒนธรรมตะวันตก เข้ามามีอิทธิพลและบทบาท ในสังคมไทยมากขึ้น ค่านิยมในเรื่องเพศสัมพันธ์เปลี่ยนแปลงไป เป็นต้นว่า หญิงสาวมีเสรีภาพ ในการคบหาสมาคมกันมากขึ้น มีโอกาสใกล้ชิดกันมากกว่าเดิม การแตะเนื้อต้องตัวระหว่างหนุ่มสาว ถือเป็นเรื่องธรรมดาสามัญ ไม่ใช่เรื่องต้องห้ามอีกต่อไป ดังจะพบเห็นหนุ่มสาว โอบกอดประคอง กันตามสถานที่สาธารณะต่าง ๆ อยู่เสมอ เมื่อหนุ่มสาวมีโอกาสดูใกล้ชิดกันตามลำพัง มีเสรีภาพ ทางเพศไม่จำกัดขอบเขต แนวโน้มของการปล่อยตัวปล่อยใจให้เกิดการมีความสัมพันธ์ทางเพศ ก่อนแต่งงานก็มีมากขึ้น จนกลายเป็นความสัมพันธ์ทางเพศขึ้นมา และในผู้ที่แต่งงานมีครอบครัวแล้ว

¹ณรงค์ เสียงประชา ปัญหาสังคม หน้า 107

²วันทนี วาสิกะสิน ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์กับงานสังคมสงเคราะห์

เมื่อเวลาและโอกาสอันวัยก็มีความสับสนทางเพศได้เช่นกัน ดังในวรรณกรรมคนรกล่าวถึง ความสับสนทางเพศของบุคคลต่าง ๆ ดังนี้

4.5.6.1 ความสับสนทางเพศของบุคคลต่าง ๆ

1) ความสับสนทางเพศในวัยรุ่นทั่วไป และ

วัยรุ่นที่ยังอยู่ในวัยเรียน ผู้หญิงส่วนมากจะไม่มีคามบริสุทธิ์ เพราะมักจะมีความสัมพันธ์ทางเพศ มาก่อน และการสร้างสัมพันธ์ทางเพศก็จะก่อให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยและเวลาอันสมควร ซึ่งเป็นอุปสรรคในการศึกษาเล่าเรียน ดังตัวอย่าง

- แล้วจะเชื่อว่าเธอบริสุทธิ์
- หนู ความบริสุทธิ์หนู
อยู่ที่ไหน โธ่พี่หนูอาย
ความบริสุทธิ์หนูหาย
เมื่อปลายปีสองสี่นี่เอง
โธ่เจ้าชาละวัน
ว่าเก่งยังเฒ่าม่อง
ความบริสุทธิ์ของน้อง
หรือจะเหลือถึงพี่จริงไหม ?
- หากความลึกของมหาสมุทร ยิ่งง่ายกว่าความบริสุทธิ์ของหญิงสาว
- รักในวัยเรียน เหมือนจุดเทียนในหามู
- เรียนก่อนน้อง อย่าท้องก่อนจบ
- เรียนนะน้อง อย่าท้องก่อนจบ
- รักนอกตำรา ปริญญาเอ...เอ
- เรียนไปเกิดน้องปริญญาคือลูก

2) ความสับสนในเพศชาย แม้จะแต่งงาน

มีภรรยาและครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบแล้ว แต่ความต้องการทางเพศอันไม่มีที่สิ้นสุด ประกอบกับ สังคมไม่ได้จำกัดขอบเขตทางเพศของเพศชายไว้ จึงทำให้ผู้ชายทั้งที่ยังเป็นโสดและแต่งงานแล้ว

สามารถมีความสัมพันธ์ทางเพศกับหญิงอื่นทั่ว ๆ ไปได้ โดยไม่ถูกประณามจากสังคม จนกระทั่ง
ในบางครั้งแม้หญิงนั้นจะมีสามีแล้วอันเป็นข้อห้ามในบรรทัดฐานของสังคมก็ไม่ละเว้น ดังปรากฏ
ในวรรณกรรมคนรว่า

- แค้นคืนนี้พี่ไม่กลับบ้าน
- ถ้ารักพี่ อย่าถามถึงเมีย
- รักพี่อย่าถามถึงเมีย
- รักพี่ไม่ต้องถามถึงเมีย
- รักพี่จริง ขอร้องอย่าถามถึงเมีย
- รักพี่อย่าถามถึงเมีย ได้เสียอย่างลัวมีห้อง
- รักแรกมีครั้งเดียว แต่โรเนียวให้หลายครั้ง
- ไปกับพี่ได้ 4 คน
- ไปกับพี่ไม่มีปัญหาที่หลัง
- รักพี่เดี๋ยวจะให้ห้องไว ๆ
- รักเดียวในดวงใจ หญิงทั่ว ๆ ไปคือกำไรชีวิต
- รักหนึ่งในดวงใจ หญิงทั่วไปคือกำไรชีวิต
- หญิงหนึ่งในดวงใจ ผัวไปขาด
- Playboy

3) ความสับสนในเพศหญิง ในสังคมไทยแม้หญิง

ชายจะมีสิทธิต่าง ๆ เท่าเทียมกันในด้านกฎหมาย แต่เสรีภาพทางเพศของชายหญิงจะไม่เท่ากัน
เพศหญิงจะได้รับการเก็บกดในเรื่องเพศมากกว่าเพศชาย ด้วยทัศนคติที่ว่า ภุสสตรีต้องรักษาวงศ์วานตัว
และเรื่องเพศเป็นเรื่องที่น่าละอาย เป็นสิ่งที่ควรปกปิด ไม่สมควรเปิดเผยหรือแสดงออกอย่างโจ่งแจ้ง
อย่างไรก็ตาม เมื่อรับอิทธิพลวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา ทัศนะทางเพศของทางตะวันตกที่ว่า
ความต้องการและพฤติกรรมทางเพศเป็นเรื่องธรรมดาสามัญที่มีในมนุษย์ทุกผู้ทุกนาม เช่นเดียวกับ
การกินอาหาร ดังนั้นการเก็บกดในเรื่องเพศจึงเปลี่ยนไป ผู้หญิงในสังคมบางส่วนหันด้วย

และกลัวยกมาว่า ความต้องการและพฤติกรรมทางเพศเป็นเรื่องธรรมชาติสามัญ ดังนั้นจึงนิยมประพฤติดัชนีพฤติกรรมทางเพศเฉกเช่นเดียวกับเรื่องสามัญอื่น ๆ ทั่วไปด้วย จุดนี้เองที่ทำให้เกิดมีเสรีภาพทางเพศไม่จำกัดขอบเขตในเพศหญิง และเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งเสริมให้บุคคลในสังคม โดยเฉพาะผู้หญิงบางกลุ่มมีพฤติกรรมทางเพศสับสนมากขึ้น ดังที่กล่าวไว้ในวรรณกรรม-

- เห็นผ้าห่ม เห็นชูห่ม
- เห็นผ้าไม่ห่ม เห็นชูแล้วขำ
- อดีตเป็นของฉัน ปัจจุบันเป็นของใคร
- นื่องเอ๋ยอย่าขำ
- ขำสนักมันจะหึง
- อย่าขำสนะนื่อง เดียวต้องไม่มีพ่อ
- เป็บซีไครว่าขำ ยังไม่เท่าคุณขำ
- เธอขำเมื่อยังสาว เมื่อแก่เฒ่าเธอก็หายขำ
- ดีไหมนื่อง หึงเสียแล้ว
- ถ้าจะรักต้องลืมหึงว่าหึง
- หากจะรักต้องลืมหึงว่าหึง

4) ความสับสนในชายและหญิง วันทนี

วาสิกะสิน กล่าวว่า "ความสับสนทางเพศเกิดจากความเจริญทางวัตถุ ซึ่งไม่ไปพร้อมกับความเจริญทางจิตใจ¹ ดังจะเห็นได้ตามเมืองใหญ่ ๆ ที่มีความเจริญทางวัตถุมากก็จะมีแหล่งกระตุนทางเพศ หรือสิ่งยั่วยุการมณมากเช่นกัน เป็นต้นว่า ภาพยนตร์ วีดีโอ หนังสือโป๊สถานอบบอบนวด บาร์ ซ่องโสเภณี โรงแรม่านรุก ฯลฯ เมื่อสิ่งเหล่านี้มีมากขึ้นก็จะเป็นตัวยั่วยุให้บุคคลขาดความรับผิดชอบ ขาดความยับยั้งชั่งใจในการปฏิบัติ การครองตนในสังคม ปล่อยกมาปล่อยใจไปกับสิ่งยั่วยุเหล่านั้น ก่อให้เกิดความสับสนทางเพศขึ้นมาไม่ว่าในเพศชายหรือหญิง ในคนโสดหรือคนมีครอบครัวแล้ว จนในบางครั้งถึงกับปฏิบัติการขั้นที่เรียกว่า

¹วันทนี วาสิกะสิน ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์ กับงานสังคมสงเคราะห์

เซ็กซ์หมู่ (Group Sex) ดังที่ปรากฏและสะท้อนออกมาในวรรณกรรมคนรว่า

- จู๋น้องท่องวิวาห์ จำใจลาผ้าโมเติ้ล
- ชวนเข้าโมเติ้ลทำเซิน พอยับเย็นเซียวเซินต่อไป
- เธอฆ่าส ฟี่สู
- ฟี่โทรมเพราะเธอฆ่าส
- ทับไม่ร้อง
- โฉนกกไ้ชั่ว มามัวแม่ยายกู
- เรารักกันได้ แต่จะอยู่กันไม่ได้
- ห้าคนผัวเมียยังไหว

4.5.6.2 สาเหตุของความสับสนทางเพศ

นอกจากสภาพแวดล้อม การขาดสติยับยั้งเหนี่ยวรั้งจิตใจ ปลดปล่อยไปปล่อยใจไปกับสิ่งชั่วร้ายวามรณ และความต้องการทางเพศอย่างไม่มีขอบเขตสิ้นสุดของมนุษย์บางคนแล้ว สิ่งที่เป็นปัจจัยสนับสนุนส่งเสริมความสับสนทางเพศของบุคคลในสังคมอีกอย่างหนึ่งก็คือ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ ซึ่งเป็นคาบ 2 คมของมนุษย์ หากนำมาใช้ในทางที่ดีก็ถูกต้องก็จะเกิดผลดี แต่ถ้านำมาใช้ในทางที่ไม่ถูกต้องไม่สมควร ก็ก่อให้เกิดผลเสียได้เช่นกัน ดังเช่นความก้าวหน้าของวิทยาการทางการแพทย์ ที่ผลิทยาคุมกำเนิดออกมาสามารถยับยั้งการปฏิสนธิของทารกในครรภ์ อันเป็นผลมาจากการมีความสัมพันธ์ทางเพศได้ เมื่อมีการใช้ยาคุมกำเนิดกันแพร่หลาย ผลดีที่ได้รับก็คือ สามารถสนองความต้องการของครอบครัวที่ยังไม่พร้อมที่จะมีบุตรได้ หรือในประเทศที่ต้องการควบคุมอัตราการเพิ่มของประชากร ก็สามารถทำได้โดยการใชยาคุม แต่ผลเสียของยาคุมกำเนิดก็คือ ส่งผลให้มีการสับสนทางเพศมากขึ้นในสังคม โดยเฉพาะในเพศหญิงเพราะสามารถป้องกันการตั้งครรภ์อันเป็นอุปสรรคในการมีสัมพันธ์ทางเพศอย่างไม่จำกัดขอบเขตได้ ดังในวรรณกรรมคนรกล่าวถึงสภาพการมีเสรีภาพทางเพศอย่างไม่จำกัดขอบเขต และความสับสนทางเพศของหญิงอันเป็นผลเนื่องมาจากยาคุมกำเนิดว่า

- หล่อนฆ่าสเพราะยาคุม
- เธอฆ่าสเพราะยาคุม
- หล่อนชั่วเพราะยาคุม หล่อนกลุ้มเพราะฉิมกีน

- เธอขาสเพราะยาคุม เธอสะดุ้งเพราะคุมไม่อยู่
- เธอขาสเพราะยาคุม เธอกลุ้มเพราะยา (ไม่) ขับ
- พี่ขาเพราะยาฆ่า นื่องขาสเพราะยาคุม
- พี่สูเพราะกินฆ่า แต่นื่องขาสเพราะยาคุม
- กินยาคุมนะนื่อง มีห้องอย่าโทษพี่

4.5.6.3 ผลของการสำส่อนทางเพศ

การมีเสรีภาพทางเพศอย่างไม่จำกัดขอบเขต การปล่อยตัวปล่อยใจไปกับสิ่งยั่วยั่วทางกามารมณ์ และความสำส่อนทางเพศของบุคคลบางคนในสังคมก่อให้เกิดผลต่าง ๆ ตามมาเท่าที่ปรากฏในวรรณกรรมกณกรณคดีดังนี้

1) ปัญหาการตั้งครรภ์ในขณะที่ยังไม่พร้อมหรือยังไม่ถึงเวลาอันควร ค่านิยมของสังคมไทยเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทางเพศของบุคคลในสังคม และจะยอมรับความสัมพันธ์ทางเพศของบุคคล ต่อเมื่อบุคคลเหล่านั้นได้ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบประเพณีของสังคม หากบุคคลใดแหวกประเพณี เป็นต้นว่า มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน หรือโดยมิได้แต่งงาน ก็ย่อมเป็นที่ถูก ดูหมิ่น เหยียดหยามประณามในสังคม การแหวกประเพณีเหล่านี้จะก่อให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ในขณะที่ยังไม่พร้อมตั้งครรภ์โดยคาดไม่ถึง หรือยังไม่ถึงเวลาอันสมควร ดังปรากฏข้อความในวรรณกรรมกณกรณคดีว่า

- ทำนงหาซื้อทอง ทำเธอท้องพี่รับเอง
- บอกพ่อเถอะนื่อง ว่าท้องกับพี่
- ช่างมันเถอะนื่อง ที่เจ้าท้องเพราะพี่รัก

ซึ่งแสดงถึงการลักลอบมีสัมพันธ์ทางเพศระหว่างชาย - หญิง จนกระทั่งฝ่ายหญิงตั้งครรภ์ขึ้นมา แม้ว่าฝ่ายชายจะยอมรับและรับผิดชอบในการกระทำและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งนับได้ว่าเป็นโชคดีของฝ่ายหญิง แต่เหตุการณ์เหล่านี้หากเกิดขึ้นกับใครหรือญาติพี่น้องของผู้ใดแล้ว ถือว่าเป็นเรื่องอัปยศที่น่าอศุอย่างยิ่ง และจะได้รับการดูถูกเหยียดหยามจากสังคม

2) ปัญหาการตั้งครรภ์โดยไม่มีการยอมรับ การมีเสรีภาพทางเพศสัมพันธ์อย่างไม่จำกัดขอบเขต หรือมีความสำส่อนทางเพศอันเป็นผลพวงมาจากการรับเอาวัฒนธรรมทางเพศของชาวตะวันตกเข้ามา นั่น ผลเสียจะตกอยู่ที่ฝ่ายหญิงมากกว่า

ฝ่ายชาย เพราะความเสียเปรียบทางสรีระ ทำให้เกิดการตั้งครรรขึ้นได้ การตั้งครรรโดยไม่มีฝ่ายชายรับเป็นพ่อของเด็กในครรภ์ย่อมทำให้เกิดความขมขื่นชอกช้ำระกำใจแก่ฝ่ายหญิงเป็นอย่างมาก และเป็นสาเหตุหนึ่งที่น่าไปสู่การทำแท้ง วรรณกรรมคนรถได้กล่าวถึงการตั้งครรรโดยไม่มีฝ่ายชายรับผิดชอบไว้ ดังนี้

- แน่ใจหรือน้อง ว่าลูกในท้องเป็นของพี่
- ในท้องพี่ยังมีคาว ในท้องสาวย่อมมีเด็ก
- อย่าเชื่อเขาจะน้อง พอท้องแล้วทั้ง
- เจ็บมึนน้อง ท้องแล้วทั้ง
- แสบไหมน้อง...ท้องแล้วทั้ง!
- ทับไม่ร้อง ท้องไม่รับ
- พี่ทับไม่ร้อง พี่ท้องจะให้รับ
- พี่ทับไม่ร้อง พี่ท้องให้รับ
- พี่ทับแล้วไม่ร้อง พี่ท้องแล้วให้รับ
- พี่ทับบอกกำชับว่าจักเลี้ยงดู พี่ท้องบอกว่ากูไม่รู้จัก
- กินยาคุมมะน้อง มีท้องอย่าโทษพี่
- รักคอกจึงหลอกเล่น
- บอกแล้วพี่รักเล่น ๆ

3) ปัญหาการทำแท้งสืบเนื่องมาจากปัญหาการ

มีเสรีภาพทางเพศโดยไม่จำกัดขอบเขต และความสำส่อนทางเพศที่ก่อให้เกิดการตั้งครรรขณะที่ยังไม่พร้อม ในเวลาที่ไม่เหมาะไม่ควร และอาจไม่ถึงหรือการตั้งครรรโดยฝ่ายชายไม่ยอมรับและไม่รับผิดชอบ ส่งผลให้เกิดการทำแท้งตามมา เมื่อหญิงตั้งครรรโดยไม่ได้รับการยอมรับและความรับผิดชอบจากฝ่ายชาย ส่วนมากมักจะแก้ปัญหาโดยการทำลายเด็กในท้องเสียเพื่อไม่ให้เกิดออกมาด้วยการทำแท้งซึ่งผิดทั้งกฎหมายและศีลธรรม การทำแท้งมีหลายวิธี เป็นต้นว่า กินยาขับ หรือหลบ ๆ ซ่อน ๆ ทำกับหมอเถื่อนซึ่งเป็นการเสี่ยงต่ออันตรายอย่างมาก ในวรรณกรรมคนรถกล่าวถึงความมีเสรีภาพทางเพศอย่างไม่จำกัดขอบเขตและความสำส่อนทางเพศจนเกิดมีการทำแท้งว่า

- พี่ทำห้อง น้องทำห้อง
- พี่กินยาฆ่า น้องกินยาขับ
- เขาว่าเซตังห้อง พี่ต้องรองว่าต้องแห้ง
- หีห้องแล้วหน้าแห้ง ที่แห้งแล้วราเริง

4) ปัญหาความเสื่อมทางศีลธรรม ผลจากการมี

เสรีภาพทางเพศอย่างไม่จำกัดขอบเขต การปล่อยตัวปล่อยใจในเรื่องเพศ การสำส่อนทางเพศ ก่อให้เกิดปัญหาด้านศีลธรรม ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับจิตใจของมนุษย์คือ การผิดศีลข้อ 3 ว่าด้วยกาเม ผิดลูกเมียผู้อื่น และเกิดการแย่งชิงคู่ครองของผู้อื่นมาเป็นของตน ดังปรากฏในวรรณกรรมคนธรรพ์ว่า

- เจ้าจ๋าย่าพาผมแม่ ผัวเก่าแก่จะไล่ออก
- หนึ่งหนึ่งในดวงใจ ผัวไปซาอุ
- รักน้องจริงต้องทิ้งเมีย
- รักหนูจริงทิ้งเมียนะ
- รักพี่ต้องหนีผัว รักผัวต้องหนีพ่อ
- มีเจ้าของแล้ว แต่ชั่วคราวไฉ
- เช็ดแล้วทูนหัว เธอมีผัวเปลี่ยนหน้า
- ภูเสียเพราะเมียเพื่อน

นอกจากนี้ทำให้เห็นจิตใจของมนุษย์บางกลุ่มว่าเสื่อมลง ทำลายได้แม้กระทั่งเลือดเนื้อ-เชื้อไขของตนที่กำลังก่อตัวเพื่อรอการเกิดออกมาสู่โลกภายนอก ดังปรากฏการประณามในวรรณกรรมคนธรรพ์ว่า

- จิตใจที่ไร้ค่า คือที่มาของยาคุม

5) ปัญหาการแพร่เชื้อแกมโรค พฤติกรรมการ

สำส่อนทางเพศของบุคคลในสังคม เป็นแหล่งแพร่เชื้อแกมโรคที่สำคัญ ดังปรากฏในวรรณกรรมคนธรรพ์ว่า

- สำส่อนทางเพศ ต้นเหตุแกมโรค

4.5.7 ปัญหาการคุมกำเนิด การคุมกำเนิด หมายถึง การป้องกันการปฏิสนธิ (conception) แต่อาจหมายความอย่างกว้าง ๆ ว่า การป้องกันการตั้งครรภ์¹ สืบเนื่องมาจากนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ต้องการลดอัตราเพิ่มของประชากรให้สัมพันธ์กับความสามารถในการผลิต และเพื่อลดอุปสรรคและภาวะในการพัฒนาการศึกษา การสาธารณสุข และการสาธารณสุขโลก เพื่อการอยู่ดีกินดีของประชาชนในชาติ อันจะส่งผลให้สามารถพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้เป็นคนที่มีคุณภาพได้ ดังนั้นจึงได้มีนโยบายการวางแผนครอบครัวขึ้น

การวางแผนครอบครัว คือการที่คู่สมรสคิดล่วงหน้าว่าจะมีบุตรกี่คน จะมีเมื่อใด โดยวันระยะให้เหมาะสมกับความสามารถที่จะเลี้ยงดูและให้ความรัก และการเอาใจใส่ได้ทั่วถึง ซึ่งกระทำได้โดยการใช้วิธีป้องกันการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยและได้ผลเพื่อให้มีบุตรในเวลาที่ต้องการเท่านั้น หรือสำหรับผู้ที่มิบุตรก็คิดถึงการวันระยะการมีบุตร หรือหยุดมี (ถ้าหากมีอยู่มากแล้ว) นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการส่งเสริมให้มีการเกิดในคู่สมรสที่ต้องการมีบุตรด้วย²

ในวรรณกรรมคนรตแสดงให้เห็นถึงการวางแผนครอบครัว ทั้งในลักษณะส่งเสริมให้มีการเกิด และยับยั้งจำกัดจำนวนการเกิด ดังข้อความที่ส่งเสริมการเกิด หรือการเจริญพันธุ์ในวรรณกรรมคนรตว่า

- แต่งเดิคน้อง จะได้ท้องทันใช้
- รักพี่เดิคน้องจะได้ท้องไว ๆ

การยับยั้งการเกิดหรือการเจริญพันธุ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรต ดังข้อความว่า

- ท้องแล้วจะหนักกรด
- รักพี่ห้ามมีลูก
- ครอบครัวเป็นสุข มีลูกไม่เกิน 2

¹ชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์ สุรี กาญจนวงศ์ และ จารุณี นะวิโรจน์ เพศศึกษาแผนใหม่
หน้า 217

²บุญสม มาร์ติน และสำออง พ่วงบุตร สุขศึกษา พ 503 - พ 504 หน้า 98

ขณะเดียวกันก็ได้เสนอวิธีการป้องกันการตั้งครรภ์โดยการคุมกำเนิดว่า

- คุมกำเนิดเสียสิกรับ หันจะได้ไม่ท้อง

ซึ่งวิธีการป้องกันและแก้ไขการตั้งครรภ์นั้นมีอยู่หลายวิธี ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรด มีทั้งการคุมกำเนิดโดยการทำแท้ง กินยาคุม และชาซั๊บ ดังข้อความว่า

- หล่อนชั่วเพราะยาคุม หล่อนกั๊มเพราะสิมกิน
- เธอซั๊สเพราะยาคุม เธอสิมเพราะยาไม่ซั๊บ
- เธอซั๊สเพราะยาคุม เธอสะคั้งเพราะคุมไม่อยู่
- ที่ท้องแล้วหน้าแห้ง ที่แห้งแล้วร่าเริง
- เขาว่าเธอตั้งท้อง พี่ต๋อรองว่าต้องแห้ง

ปัญหาการคุมกำเนิดที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรด ก็คือการเกิดความผิดพลาดในการควบคุม ยับยั้งการเกิด ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงก็ได้ ทำให้เกิดการตั้งครรภ์ขึ้นมาซึ่งอาจส่งผลให้เกิดปัญหาประชากรและปัญหาอื่น ๆ ตามมา เป็นต้นว่า ปัญหาการอบรม-เลี้ยงดู ดังในวรรณกรรมคนรดกล่าวถึงปัญหาการคุมกำเนิดที่พลาดหลังก่อให้เกิดการตั้งครรภ์ขึ้นว่า

- เพราะพี่เผลอ เธอจึงท้อง
- ขอที่เถอน้อง อย่าท้องอีกเลย

4.5.8 ปัญหาอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัญหาเพศต่าง ๆ เป็นต้นว่า การนอกใจคู่ครองของตน ผู้ชายมีภรรยาน้อย ผู้หญิงคบชู้ ปัญหาโสเภณี ปัญหาการข่มขืน-กระทำชำเรา ปัญหาความสัมพันธ์ทางเพศ และปัญหาความผิดพลาดในการคุมกำเนิด จะก่อให้เกิดผลคือ ทำให้เกิดเด็กที่ไม่มีใครต้องการ เด็กที่ไม่มีใครรับผิดชอบ หรือเด็กกำพร้าทั้งไว้ตามสถานพยาบาล หรือตามสถานที่สาธารณะต่าง ๆ เป็นต้นว่า กองขยะ ช้างถนน ดังที่ปรากฏเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน หรือหากเด็กเหล่านั้นเติบโตขึ้นมาโดยขาดพ่อหรือแม่ หรืออยู่ในสภาพกำพร้า มีพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง ซึ่งไม่ได้ให้ความยุติธรรม ก็จะก่อให้เกิดสภาพความไม่ปกติทางจิตใจของเด็ก และจะเติบโตเป็นปัญหาของสังคมต่อไป ทั้งในวรรณกรรมคนรดแสดงถึงผลอันเกิดจาก ความสัมพันธ์ของบุคคลบางพวกในสังคม และปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาจากปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราว่า

- ไปกับพี่ได้ 4 คน
- ที่ไหนบอกกำชับว่าจักเลี้ยงดู ก็ห้องนอกว่าไม่รู้จัก
- ฉีดยาให้ขึ้นหน้า ร่ำสุรารายมณฑก
- อุคนางเข้าพวงรก พอเคื่อนหกตกถูกแฝด

4.6 ปัญหาการแบ่งชนชั้นในสังคม

ในสังคมไทยแม้จะไม่มี การแบ่งชั้นวรรณะของบุคคลอย่างชัดเจน เช่นในประเทศ แต่ก็มี การแบ่งชนชั้นกันโดยปริยายตามความรู้สึกของบุคคลและเป็นไปอย่างไม่รุนแรง ลักษณะ การแบ่งชนชั้นของบุคคลในสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถนั้น พอจำแนกเป็น 3 ลักษณะ

1. การแบ่งชนชั้นตามฐานะทางเศรษฐกิจ
2. การแบ่งชนชั้นตามฐานะทางสังคม
3. การแบ่งชนชั้นตามระดับการศึกษา

4.6.1 การแบ่งชนชั้นตามฐานะทางเศรษฐกิจ ในวรรณกรรมคนรถ

กล่าวถึงการแบ่งชนชั้นของบุคคลในสังคมตามความร่ำรวย และยากจน อันเป็นผลมาจากค่านิยม เงิน ผู้ที่มีเงินมีฐานะร่ำรวยย่อมเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมไม่มีใครถูกเหยียดหยาม ประเมินค่า ของคนที่ความมั่งมี - ยากจน และกล่าวถึงความยากจนของตนด้วยความน้อยใจ เจียมตัว ยอมรับสภาพ ซึ่งนับเป็นช่องว่างระหว่างชนชั้นในสังคม แต่ก็ไม่มีลักษณะก้าวร้าวผู้ที่ร่ำรวย กว่าตน ทั้งตัวอย่าง

- ชายจริงหญิงสน ชายชนหญิงหนี
- ช่องว่างอยู่ที่เงิน น้องเลยเมินเพลินเพลย์บอย
- เจ้าบุญทุ่ม
- ขี้ขี้ควายเหล็ก เจ็กไม่ดูถูก
- คนจนไม่มีสิทธิ์...
- เงินเบา ๆ ก็ต้องนั่งรถราเบา ๆ
- แต่งกับพี่ รับรองได้เป็นเศรษฐีในเรือนยาจก
- ขี้ควายด้วยความจำเป็น
- ขี้เก้งอย่าลืมหองแถว

- จักรยานถนน

4.6.2 การแข่งขันตามฐานะทางสังคม ในวรรณกรรมคนรถแบ่งแยก

ผู้ดี - ไพร่ โดยการกล่าวถึงอย่างประชันประชัน และน้อยอกน้อยใจด้วยความรู้สึกที่ว่า คนรวยเท่านั้นที่ได้รับการยกย่องจากสังคมว่าเป็นผู้ดี ส่วนคนจนจะถูกมองว่าเป็นไพร่ ดังในวรรณกรรม-คนรถกล่าวถึงลักษณะการขับรถยนต์บนท้องถนนของรถยนต์นั่งส่วนตัว ซึ่งเป็นตัวแทนของคนรวยกับรถรับจ้าง ซึ่งเป็นตัวแทนของผู้หาเช้ากินค่ำ อย่างประชันประชันและน้อยอกน้อยใจว่ารถส่วนตัวขับเร็วได้สามารถวิ่งเลนขวาได้ ส่วนรถรับจ้างทั้งหลายต้องวิ่งช้าและขับชิดซ้ายซึ่งทำให้พวกตนเกิดความรู้สึกด้อยกว่าอันเป็นเหตุให้เกิดช่องว่างระหว่างบุคคลในสังคมถึงข้อความในวรรณกรรมคนรถว่า

- ทางซ้ายขี่ช้า ทางขวาผู้ดี
- ผู้ดีวิ่งทางขวา ช้าวิ่งทางซ้าย
- ผู้ดีนั่งทางขวา ช้านั่งทางซ้าย
- รถผู้ดีวิ่งขวา กูขี่ช้าวิ่งซ้าย
- รถผู้ดีวิ่งขวา รถรับจ้างวิ่งซ้าย
- รถผู้ดีวิ่งทางขวา รถขี่ช้าวิ่งทางซ้าย
- ความเกรงใจเป็นสมบัติของผู้ดี

แบ่งแยกความสูงศักดิ์ - ต่ำศักดิ์ มีเกียรติ - ไม่มีเกียรติ เป็นการแบ่งแยกตามความรู้สึกส่วนตัวของแต่ละบุคคล มักจะกล่าวเปรียบเทียบกับตนเองว่าเป็นผู้ต่ำศักดิ์และหญิงที่รักเป็นผู้สูงศักดิ์ ดังตัวอย่าง

- กระต่ายหมายจันทร์
- จันทร์เจ้าอยู่สูง อย่าหมายมุ่งกระต่ายน้อย
- ยางก้อย่างพี่ ดอกฟ้ายังร้องไห้
- ยางก้อย่างข้า ดอกฟ้ายังสะอื้น

ความมีเกียรติ - ไม่มีเกียรติ หมายถึงไปถึงความเป็นคนมีชื่อเสียง มีหน้ามีตาในสังคม ความเห็นทรนงในตนเอง ซึ่งอาจขึ้นอยู่กับฐานะของบุคคล หรือบางครั้งก็ขึ้นอยู่กับความเป็นคนดี ชื่อสัตย์สุจริต ไม่ทำผิดละเมิดกฎหมาย ถึงแม้จะมีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจไม่ดีก็ถือว่าเป็น

ผู้มีเกียรติ ดังวรรณกรรมคนรถกล่าวว่า

- ขึ้นรถเมล์ไม่เสียเกียรติ แม้จะเบียดกั้นเอาหน่อย
- ขึ้นรถเมล์ไม่เสียเกียรติ แม้จะเบียดกั้นเอาหน่อย
- เพราะน้ำมันมีน้อย ควรใช้สอยเมื่อจำเป็น
- จับกังโรงสี ถึงไม้คียังมีเกียรติ
- เกียรตินี้ซ้ายังดี หรือกระบือที่ฟานเรียก

แบ่งแยกตามลักษณะการประกอบอาชีพ การประกอบอาชีพแต่ละอาชีพของบุคคลทำให้ฐานะทางสังคมไม่เท่าเทียมกัน เพราะความมีหน้ามีตามีชื่อเสียง และรายได้แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามแม้ฐานะทางสังคมในการประกอบอาชีพชั้นรถหรือกรรมกรของชั้น - ลงรถจะจัดอยู่ในกลุ่มต่ำ แต่คนรถก็ยังภูมิใจ และหยิ่งทะนงในตัวเองว่ายังมีคุณค่ากว่าบุคคลบางจำพวกที่มีฐานะทางสังคมสูงประกอบอาชีพเป็นที่ยอมรับนับหน้าถือตาของคนทั่วไป แต่ทว่าเป็นภัยต่อประเทศชาติ เห็นแก่ตัว เอาใจเอาเปรียบผู้อื่นในสังคม บางครั้งก็กล่าวอย่างน้อยออกน้อยใจในสภาพของตน ดังตัวอย่างจากวรรณกรรมคนรถที่กล่าวว่า

- จับกังโรงสี ถึงไม้คียังมีเกียรติ
- กุ๊ยอย่างซ้า ไม่หันหน้าซ้าอย่างเอ็ง
- จับกัง คอกเคอร์ กรรมกร
- ใจดำซ้าขายชาติ แหมวางแผนนายทุนหน้าเลือด
- จาระบีแหบทะเล็ก นายใจยักษ์ให้ผมหักบ้างซี
- คนขึ้นรถเมล์ชาวสาวไม่สน

4.6.3 การแบ่งชนชั้นตามระดับการศึกษา ลักษณะการแบ่งชนชั้นตามระดับการศึกษาที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ แบ่งตามผู้มีการศึกษาสูงระดับปริญญา และผู้มีการศึกษาดำหรือไม่มีปริญญา เช่น ผู้มีการศึกษา ระดับ ป.4 ม.6 แม้จะมีการศึกษาดำจนบางครั้งเกิดความน้อยอกน้อยใจในความเป็นผู้มีการศึกษาดำของตน แต่ก็ยังมีความหยิ่งทะนงตนในความเป็นตัวของตัวเอง ดังข้อความในวรรณกรรมคนรถว่า

- จบ 6 ก็ตัวซ้า จบปริญญาซ้าไม่แคร์
- อาชีพไร้ปริญญา

- จบ ป.4 ไม่มีเส้น
- จบ ป.4 ไม่มีเส้น 100% ราษฎรธรรมคา
- จบ ป.4 ไม่มีเส้นร้อยเปอร์เซ็นต์ต้องเล่นสองแถว

4.7 ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ

สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ หมายถึง สภาวะแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อมนุษย์ หรือเป็นอันตรายต่อมนุษย์ อาจโดยตรงหรือทางอ้อมก็ตาม สิ่งแวดล้อมเป็นพิษอาจแยกออกได้หลายประเภท เป็นต้นว่าอากาศเป็นพิษ น้ำเป็นพิษ ดินเป็นพิษ เสียงรบกวน อันตรายจากความร้อน อันตราย-จากรังสี¹

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีมากส่งผลให้ความเจริญทางวัตถุเพิ่มขึ้น มนุษย์มีความเป็นอยู่ที่สะดวกสบายกว่าเดิม ในขณะที่เกี่ยวพันผลของความเจริญความสะดวกสบายที่มนุษย์ได้รับ ทำให้มนุษย์ต้องปล่อยสิ่งปฏิกูลน่านาชนิด เจือปนเข้าไปในสิ่งแวดล้อมมากขึ้นเป็นลำดับ จนทำให้เกิดสภาวะสิ่งแวดล้อมเป็นพิษขึ้นมา ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษที่ปรากฏในวรรณกรรมคนเรามี 2 ประเภท คือ อากาศเป็นพิษ และเสียงรบกวน อันเป็นผลมาจากรถยนต์ต่าง ๆ ทั้งสิ้น ดังนี้

4.7.1 ปัญหาอากาศเป็นพิษ (Air pollution) อากาศเป็นพิษ หมายถึง อากาศที่เจือปนสิ่งต่าง ๆ เช่น ฝุ่นละออง ก๊าซ กลิ่น หมอกควัน สารที่มีคาร์บอนไดออกไซด์ ก่อให้เกิดอันตรายหรือเป็นการรบกวนต่อความเป็นอยู่อย่างปกติของมนุษย์ สัตว์ พืช รวมทั้งอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินได้ด้วย²

สิ่งมีชีวิตต้องการอากาศหายใจในการดำรงชีวิตอยู่ ดังนั้นอากาศบริสุทธิ์ จึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีคุณค่าต่อชีวิตอย่างยิ่ง แต่ปัจจุบันสภาพอากาศที่ล้อมรอบตัวมนุษย์เริ่มเปลี่ยนแปลงไปในทางเลวลง คือคุณภาพของอากาศเริ่มเสื่อม เพราะมีสิ่งเจือปนอยู่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งเจือปนที่ปล่อยออกมาจากท่อไอเสียของรถยนต์หรือจักรยานต่าง ๆ อันได้แก่ ฝุ่นละออง

¹ณรงค์ เส้งประชา ปัญหาสังคม หน้า 181

²ล.ค. หน้า 182

เขม่าควัน ก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ออกไซด์ของไนโตรเจน ก๊าซไฮโดรคาร์บอน ไอระเหยของตะกั่ว ฯลฯ ดังที่วรรณกรรมคนรถกล่าวถึงสภาพอากาศที่มีสิ่งเจือปนที่ปล่อยออกมาจากท่อไอเสียรถยนต์ว่า

- คุณไปทั้งเมือง โคตรจะเคืองควันดำ

สภาพอากาศดังกล่าวมักเกิดขึ้นตามแหล่งชุมชนที่เจริญ แออัด และการจราจรติดขัด เช่น กรุงเทพฯ แถว ๆ ประตูน้ำ เขาวราช พาทุรัด และราชประสงค์ เป็นต้น ซึ่งสิ่งเจือปนในอากาศที่หากมีมากเกินไปก็จะส่งผลให้ผู้ที่สูดหรือรับเข้าไปในร่างกาย เกิดการเจ็บป่วย พิการ หรือถึงตายได้

4.7.2 ปัญหาเสียงรบกวน (Noise pollution) เสียงรบกวน คือเสียงที่ผู้ฟังไม่ต้องการรับฟัง ส่วนใหญ่เป็นเสียงดังซึ่งไม่มีความหมายอันใดแก่ เสียงที่เกิดจากเครื่องจักร เครื่องยนต์ หรือเสียงที่เกิดจากการสัญจรไปมาโดยรถยนต์ รถบรรทุก หรือรถจักรยานยนต์ต่าง ๆ องค์การอนามัยโลกกำหนดเสียงที่ดังเกิน 85 เดซิเบลที่ทุกความถี่เมื่อสัมผัสส่วนละ 8 ชั่วโมงเป็นเสียงรบกวน เสียงรบกวนที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถเป็นเสียงที่เกิดจากท่อไอเสียรถ และแตรรถที่ดังเกินไป และโดยไม่มีควมจำเป็น ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- พอนได้น้องชายไอพ่น

- ไซ้เสียงแตรไม่มีเหตุ เหมือนเสียงเปเรตขอ ส่วนบุญ

ผลของเสียงรบกวนจะก่อให้เกิดอันตรายต่อประสาทรับฟัง อาจทำให้หูหนวกหรือหูตึงได้ หรืออย่างน้อยก็ก่อให้เกิดความเครียดทางอารมณ์ ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง ขึ้นอยู่กับว่าเสียงรบกวนนั้นดังมากน้อยเพียงใด

4.8 ปัญหาการจราจร

ปัญหาการจราจร หมายถึง สภาพของถนนหนทางที่แออัดไปด้วยยานพาหนะ ทำให้การขนส่งติดขัด ไม่สะดวก เสียเวลา ล่าช้า¹ ปัจจุบันปัญหาการจราจรติดขัดเป็นปัญหาใหญ่

¹กรรณิการ์ อักษรกุล สังคมวิทยา หน้า 85

ของสังคมเมือง ตามเมืองใหญ่ ๆ ที่มีความเจริญและชุมชนแออัด เช่น กรุงเทพฯ มักจะมีการจราจรติดขัดตามถนนสายสำคัญ ๆ หลายสาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาเร่งรีบ (rush hour) ที่ผู้คนต่างเร่งรีบออกจากบ้านไปทำงาน หรือกิจธุระต่าง ๆ และช่วงเวลาเลิกงานกลับบ้าน ซึ่งผลของการจราจรติดขัดนี้ทำให้เกิดผลเสียมากมาย เป็นต้นว่า เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ สิ้นเปลืองน้ำมัน เครื่องยนต์สึกหรอเร็ว เสียเวลา การสัญจรไปมาล่าช้า ตลอดจนเกิดความเครียดได้ง่าย

4.8.1 สภาพและสาเหตุของปัญหาการจราจรที่บันทึกและสะท้อนในวรรณกรรมคนรถมีดังนี้

4.8.1.1 สาเหตุจากประชากรเพิ่ม จำนวนประชากรของกรุงเทพฯ ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เป็นต้นว่า การขาดแคลนด้านบริการ-สาธารณสุข ที่อยู่อาศัย ตลอดจนเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาการจราจรขึ้น ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ขึ้นรถเมล์ไม่เสียเกียรติ แม้จะเบียดกันหนาแน่น
- เบียดกันนิด จงถอยท้าย
- บันไดไม่ใช่ชายหาด มีโอกาสไปรุดเค้นใน
- ลิงเท่านั้นที่ห้อยโหน
- สู้รณรงค์มาจ้ออย่ารุดเมล์เลยนะ

จากข้อความในวรรณกรรมคนรถดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงสภาพสังคมแออัดในกรุงเทพฯ ซึ่งรถเมล์ของทางราชการมีไม่พอบริการประชาชน ผู้คนต้องเบียดเสียดยัดเยียดห้อยโหนโดยสารกันไป แม้จะมีสองแถวเอกชน ซึ่งมีอัตราค่าโดยสารแพงกว่ารถเมล์ของรัฐบาลเพียงเล็กน้อยมาให้บริการ แต่ผู้โดยสารก็ยังต้องเบียดเสียดและโหนกันอยู่ เนื่องจากจำนวนประชากรที่มีมากขึ้นเอง

4.8.1.2 สาเหตุจากผู้ใช้อย่างผิดกฎหมาย ซึ่งเกิดจากทั้งผู้เดินถนนและคนขับรถไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร ก็เป็นผลให้เกิดอุบัติเหตุและการจราจรติดขัดได้ เป็นต้นว่า ผู้ใช้ถนนเดินถนนไม่ระมัดระวัง คนขับรถฝ่าฝืนกฎจราจร เช่น ขับฝ่าไฟแดง ขับล้ำช่องทางจราจร แซงในที่คับขัน หยุดรถกระชั้นชิด ขับตัดหน้า แซงทางโค้ง ไม่ปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร

ขับรถเร็วด้วยความประมาท ถูกคนอง มีเมฆในสุรกายเสียดสี ซึ่งอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุ และส่งผลให้เกิดการจราจรติดขัดได้ ดังปรากฏในวรรณกรรมกล่าวว่า

- เห็นใจพี่บ้าง โปรดหนีรถหนัก
- สืบลั่นระฆัง
- ระวังคนอีसानข้ามถนน
- (ไอ้) เจ้า คีเซล โอ้ไอ้เวรแข่งเลนซ้าย
- ขยิกเข้าไป คันไหนจะกล้าแข่ง
- ขับไม่ดี เพราะหนีรถเมล์
- เบรคน้อยหน่อย กระชากมากหน่อย อร่อยกำลังเหมาะ
- กระเช้าเข้าเพียงนิด โปรดอย่าคิดว่าแข่งโง่ง
- แข่งไม่ว่า ปากหน้าคำแม่
- แข่งซ้ายไม่ว่า ปากหน้าโดยเหยียบ
- อย่าเสือกแข่ง ไฟแดงเห็นไหม
- กิริยามารยาท อี! มันปากหวานเสียหลาย
- เฝียนแข่งโง่ง แคตตายโหงโง่งมีแยะ
- ขับแหลกแตกด่าน ขับผ่านซึ่งเต
- กิ่งอย่ามารีบ แค่นับ ๆ พอวิ่งสวย
- อย่าแข่ง ฝึกกำลังคิด
- งานไม่แย่งแข่งลูกเดียว
- ไซ้แล้วเทพบุตรคืนผี
- โครมเดียวนั้นถึงกับ คนองขับกับไซ้เวย์
- จิบเบียร์ที่ออกเขา ตัวเราเมาเคล้ากันเร่ง
- กล่อมนางแบบอ้อมอก จึงขับตกถนน

4.8.1.3 สาเหตุจากสภาพภูมิฟ้าอากาศ สภาพของดินฟ้าอากาศ

บางครั้งก็มีผลต่อการจราจรบนท้องถนนเช่นกัน ดังปรากฏในวรรณกรรมกล่าวว่า

- ฝนตกรถติด

- ฝนก็ตก รดก็ติด น้ำมันก็แพง แสงก็จับ

สภาพของการจราจรในขณะที่ฝนตก ถนนลื่น หากผู้ขับขี่ขาดความระมัดระวังก็ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย การที่ฝนตกถนนลื่นทำให้ต้องขับรถช้ากว่าปกติ เป็นเหตุให้การจราจรล่าช้า รถติดยิ่งขึ้น หรือบางแห่งเกิดน้ำท่วม ก็ยิ่งทำให้การสัญจรไปมาล่าช้าขึ้นไปอีก

4.8.2 ผลของการเกิดปัญหาการจราจร การเกิดอุบัติเหตุต่าง ๆ

บนท้องถนน ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายต่าง ๆ จนกระทั่งถึงขั้นเป็นอันตรายต่อชีวิตแก่ผู้ประสบอุบัติเหตุ นอกจากนั้นการเกิดการจราจรติดขัด ทำให้เสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์ สูญเสียเศรษฐกิจไปจะไม่น้อยในการใช้จ่ายค่าน้ำมัน และแก๊ส เชื้อเพลิงของรถติด ทำให้รถเสื่อมสภาพก่อนเวลาอันควร อากาศเป็นพิษ และมีผลต่อสุขภาพจิตของผู้ใช้รถใช้ถนน ทำให้อารมณ์หงุดหงิดง่าย เป็นสาเหตุหนึ่งที่น่าไปสู่การทะเลาะวิวาท หรือนำไปสู่โรคเกี่ยวกับสุขภาพจิตได้ง่าย บรรดากรรมคนรถได้บันทึกและสะท้อนให้เห็นผลของการจราจรติดขัด ซึ่งอาจมีผลเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือชีวิตของผู้ประสบอุบัติเหตุหรือวิสัยภาพของผู้ก่ออุบัติเหตุเอง นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงผลทางด้านอารมณ์และจิตใจของผู้ใช้รถใช้ถนนที่ประสบปัญหาการจราจรด้วย ดังตัวอย่าง

- ช่างกับตะราช โน่นมองขวางข้ามถนน
- แสงเหวอะ เคี้ยวโดน
- แสงไม่ว่า ปาดหน้าโดนดิน
- แสงไม่ว่า ปาดหน้าโดนเหยียบ
- แสงซ้ายถูกคั่ว แสงขวาถูกเตะ
- แสงซ้ายไม่ว่า ปาดหน้าโดนเหยียบ
- แสงซ้ายไม่ว่า ปาดหน้าถูกดิน
- แสงซ้ายไม่ว่า ถ้าปาดหน้าโดนเหยียบ
- แสงซ้ายระวังจะตายอย่างอนาถ
- อย่าเลือกแสง ไฟแดงเห็นไหม
- (ไอ้) เผลอี่เซด โธ่ไอ้เวรแชนเลนซ้าย

4.9 ปัญหาความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม

สภาพสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพราะความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ใหม่ ๆ เข้ามามีบทบาทอันมีความสะดวกสบายต่อการดำรงชีพของมนุษย์มากมาย สังคมมีความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุสูง ในขณะที่เกี่ยวกับสภาพจิตใจของคนในสังคมก็เสื่อมลง ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากสิ่งแวดล้อม สภาพความเป็นอยู่อย่างสะดวกสบายของคนในสังคม ทำให้เกิดการแก่งแย่งแข่งขันกัน เงินเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำรงชีพของมนุษย์ เพราะเป็นสิ่งบันทึบบัญชีสำคัญและอำนวยความสะดวกสบายต่าง ๆ ให้แก่มนุษย์ คนในสังคมเห็นแก่ตัว เห็นแก่เงิน เห็นแก่ประโยชน์ของตนเป็นใหญ่ ไม่มีความจริงใจต่อกัน สังคมแสลงน้ำใจ มีความเป็นอยู่แบบตัวใครตัวฉัน มีเอารัดเอาเปรียบได้สาวเอาตามโอกาสที่จะฉวยได้ ผู้คนขาดสำนึก ความรับผิดชอบ ซากคุณธรรม มุ่งเอาตัวรอด เป็นสำคัญ ทั้งข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมกล่าวว่า

- น้ำใจหรือจะสู้น้ำเงิน
- เงินตราคือพระเจ้า
- น้ำมันพอหาได้ น้ำใจสหายยาก
- จะคบสื่เป็นมิตร อย่าคิดยืมสวาทก็
- ยามมีงมีเพื่อนหอมตอมกันแตก
- ยามถึงแตกก็ฉวนชวนกันหนี
- มีงมีงกูมีงก็ยังมี
- ยามมีงมีงแสบแตกกูแปลกใจ
- เอ็นดูเขา เอ็นเราขาด
- เอ็นดูเขา เหวเราขาด
- พี่คิดในทนต์ครับ ขยับให้ผมมีตุกด้วย
- น้ำขึ้นให้รีบตัก
- ชนแล้วไม่หนี คือคนที่อยากติดคุก

แม้กระทั่งการใช้โทรศัพท์สาธารณะก็เห็นแก่ตัวไปนานจนผู้คอยใช้โทรศัพท์ที่หลังเค็ดร่อนกลายไปไหน ทั้งข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมกล่าวว่า

โทร. ส่วนตัวอย่าคุยนาน

โทร. การงานอย่าคุยเพลิน

โทร. นานนานงานไม่เดิน

โทร. เพลินเพลินเชิญที่บ้าน

สภาพการณ์ทางเพศของบุคคลแสดงให้เห็นถึงศีลธรรมในจิตใจคนที่เสื่อมลงถึงขนาดมีความสับสนทางเพศ ทั้งในผู้ที่ยังครองตัวเป็นโสดและในผู้ที่มีครอบครัวแล้ว ไม่ว่าเพศชาย เพศหญิง แม้กระทั่งวัยรุ่นที่ยังอยู่ในวัยเรียน ก็มักจะมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนถึงเวลาอันควร ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเรียนด้วย ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมตนรວ່າ

- เรียนก่อนน้อง อย่าทำอะไรจนจบ
- รักนอกตำรา ปรินญาเอ...เอ...

ความสับสนในเพศชาย เกิดจากความต้องการทางเพศอันไม่มีขอบเขตและไม่มีที่สิ้นสุด ความต้องการความแปลกใหม่ ความไม่รู้จักยับยั้งชั่งใจตนเอง ทำให้เกิดสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความเสื่อมของศีลธรรมในจิตใจคน เช่น การนอกใจภรรยา การผิดลูกเมียผู้อื่น เป็นชู้กับภรรยาชายอื่น และแม้กระทั่งทำให้เกิดมีโสเภณีและค่างอยู่ในสังคมจนกลายเป็นปัญหาสังคมอยู่ในปัจจุบัน ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมตนรວ່າ

- รักพี่อย่าถามถึงเมีย
- พี่ว่านัก น้องเมียรักตาย
- ตามเมียน้อยมาช่วยเคี้ย
- รักเมียเพื่อน
- ภูเสียเพราะเมียเพื่อน
- ชาสแล้วเข็กชี น้องช่วยพี่พันไม้ไผ่
- ชีที่สุดเสียว เธอมันเปรี้ยวเสียความรู้สึก
- คิกทุกคืน
- ทำใจคี่พี่เหงา

ความสับสนในเพศหญิงทำให้มีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน หรือผู้ที่แต่งงานแล้วก็นอกใจสามี มีเพศสัมพันธ์กับชายอื่นที่ไม่ใช่สามีของตน อันทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา

เป็นต้นว่า ปัญหาห้องไม่มีพ่อ ปัญหาการหาแห้ว ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมกล่าวว่า

- ชาสนักมักจะห้อง
- เห็นแล้วไม่สู้ เป็นชู้แล้วชาส
- เช็ดแล้วอีหนู ตามชู้ขึ้นรถบรรทุก
- กินยาคุมมะน้อง มีห้องอย่าโทษพี่
- แม่ใจหรือน้อง ว่าลูกในห้องเป็นของพี่
- หับไม่ร้อง ห้องไม่รับ
- พี่ทำห้อง น้องหาแห้ว
- เธอชาสเพราะยาคุม เธอกลุ้มเพราะยา (ไม่) ขับ

สภาพการมีวสุมส่าสอนทางเพศ ที่มีมากจนกระทั่งถึงกับเกิดเช็กส์แฉกเปลี่ยน
กลุ่มนอน หรือสามีภรรยาเป็นหมู่ เป็นกลุ่ม ซึ่งนับเป็นความเสื่อมทางศีลธรรมในจิตใจมนุษย์
อย่างถึงที่สุด ดังข้อความที่สะท้อนออกมาจากวรรณกรรมกล่าวว่า

-- ห้าคนผัวเมียยังไหว

สาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งของความเสื่อมศีลธรรมในจิตใจของบุคคลมาจากสิ่งแวดล้อม
ความเจริญทางวัตถุ ซึ่งสวนทางกับความเจริญทางจิตใจ ดังเป็นความส่าสอนทางเพศ
ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก การมีโรงแรม่านรุก และมียาคุมกำเนิดใช้ในสังคม ดังข้อความที่
ปรากฏในวรรณกรรมกล่าวว่า

- จู่น้องห้องวิวาห์ จำใจลาฟ้าโมเต็ล
- ชวนเข้าโมเต็ลทำเขิน พอยับเย็นเชียวเขินต่อไป
- เธอชาสเพราะยาคุม
- หล่อนชู้เพราะยาคุม หล่อนกลุ้มเพราะลืมหิน
- จิตใจที่ไร้ค่าคือที่มาของยาคุม

4.10 ปัญหาเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ปัญหาเบ็ดเตล็ดที่สะท้อนออกมา
ในวรรณกรรมคนรถได้แก่ ปัญหาหนักเลง ซึ่งคอยก่อกวน ก่อความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น เป็นต้นว่า
คอยฉ้อโกงไม่ยอมชำระค่าโดยสาร เบ่งขึ้นรถฟรี หรือก่อเรื่องทะเลาะวิวาทขึ้น ดังข้อความ
ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ข้าวเข้าท้องคุด เพราะคำรถูกเบียด
- ขึ้นรถผมแล้วขอโทษไปรคอย่าเบ่ง
- ไปรครีบเร่งทรัพย์ส่งตรงมาให้
- พี่ยกหน้าคนกระเป๋ามาไม่เข้าใจ
- มีอะไรบอกมาอย่าอำพราง
- จราจรนอนอยู่ไหน พวกเส้นใหญ่มันแฉวม
- ฉาคมันสักผัวะ แหมมมายวะว่าข้าแสบ

ปัญหาอัตวินิบาตกรรม (Suicide) หรือการฆ่าตัวตาย Andrew Henry และ James Short กล่าวว่า การฆ่าตัวตายเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวเพื่อตอบสนองความคับข้องใจ (frustration) ของตนเองมากกว่าบุคคลอื่น¹ การกระทำอัตวินิบาตกรรมเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากปกติ ทั้งนี้เพราะสภาวะทางจิตของมนุษย์ คือ ความต้องการที่จะเป็นผู้มีชีวิตอยู่ยืนนาน² อีมิลส์ เคอร์ไคม์³ (Emile Durkheim) ได้ศึกษาถึงสาเหตุของการฆ่าตัวตายและจำแนกประเภทของการฆ่าตัวตายออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. การฆ่าตัวตายแบบอีโกอิสติก (Egoistic Suicide) เป็นการฆ่าตัวตายที่มีสาเหตุเกี่ยวกับตัวเองเป็นสำคัญ
2. การฆ่าตัวตายแบบอนอไมค (Anomic Suicide) คือการฆ่าตัวตายที่เกิดขึ้นในสภาวะการของความสับสนและขัดแย้ง
3. การฆ่าตัวตายแบบอัลทรูอิสติก (Altruistic Suicide) การฆ่าตัวแบบนี้เกิดจากการยึดถือกลุ่ม (group identity) เป็นทางเลือกของกลุ่มซึ่งได้รับการยอมรับ เช่น การกระทำฮารากิริ (Harakiri) ของทหารญี่ปุ่น เพื่อเป็นการรักษาเกียรติ หรือการเผาตัวเอง (Self-immolation) เพื่อประท้วงการเมืองของพระในประเทศเวียดนาม เป็นต้น

¹ อตุลย์ ตันประยูร ปัญหาสังคม หน้า 30

² ล.ค. หน้า 28

³ ล.

การฆ่าตัวตายที่กล่าวถึงในวรรณกรรมคนรถก็คือ การฆ่าตัวตายแบบ อีโกอิสติก (Egoistic Suicide) ซึ่งเกิดจากการตอบสนองความคับข้องใจของตนเองเป็นสำคัญ ความคับข้องใจดังกล่าวก็คือ การที่บุคคลประสบความล้มเหลวต่าง ๆ ในชีวิตจนถึงจุดที่ทนทานไม่ได้ จึงได้หาทางระบายความคับข้องใจ เป็นพฤติกรรมที่ก้าวร้าวในรูปของการฆ่าตัวตาย ความล้มเหลวในชีวิตของบุคคลที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถก็คือ ความพ่ายแพ้ ความพลาตหวัง ไม่สมหวังในสิ่งที่ตนปรารถนา แต่ทัศนะของคนรถที่ปรากฏในวรรณกรรมไม่เห็นด้วยต่อการสนองความคับข้องใจด้วยการฆ่าตัวตาย เช่น บุคคลบางคนในสังคมที่ปฏิบัติกัน (ดังจะเห็นได้จากข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์รายวันต่าง ๆ) ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- จะผูกคอตาย ก็จะไม่ยอมแพ้

ปัญหาฆาตกรรม ปัญหาฆาตกรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ เป็นปัญหาที่เกิดจากผู้ประกอบการฆาตกรรมบันดัลโทสะอย่างรุนแรงจนไม่สามารถยับยั้งสติไว้ได้ แม้สาเหตุที่ก่อให้เกิดการบันดัลโทสะนั้นจะมาจากอุบัติเหตุเพียงการขับรถชนท้ายรถกัน ซึ่งไม่น่าจะเป็นสาเหตุให้ถึงกับต้องฆ่ากัน แต่ในสภาวะสังคมที่สับสนวุ่นวายบุคคลเห็นแก่ตัว แล่งน้ำใจไร้การเอื้อเฟื้อต่อกัน และในสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจที่ผิดเพี้ยนย่ำแย่ผลบั่นทอนให้บุคคลผู้ประสบภาวะเศรษฐกิจและสังคมดังกล่าวมีความเครียดในอารมณ์สูง เมื่อมาประสบกับเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเคียดแค้นและไม่พอใจอีก จู่ๆเป็นการกดันซ้ำเติมเพิ่มความเครียดยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงทำให้บุคคลถึงกับบันดัลโทสะรุนแรงจนไม่สามารถยับยั้งสติไว้ได้ และอาจประกอบการฆาตกรรมได้ ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ฆ่าล้างลูกสูบ เสือกมาจูบกระเบหลัง

ปัญหาการกระทำผิดโดยผิดใจเป็นครั้งคราว เพื่อความสะดวกสบายของตน ปัญหาการฝ่าฝืนกฎหมายข้อห้ามปฏิบัติบนรถโดยสารที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถก็คือ การสูบบุหรี่บนรถโดยสาร ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- คับบุรีของท่านชะ ก่อนที่จะไม่มีบุรีให้ดับ ถ้าท่านถูกจับ ปรับตั้ง 500

จากข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความมั่งง่าย ขอบสะดวกสบาย ขาดความอดกลั้น-อดทนของบุคคลในสังคมที่ปฏิบัติตนตามชอบใจ ตามความเคยชิน ไม่ยอมปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ข้อบังคับของสังคมด้วยความเห็นแก่ตัว โดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้อื่น

แก่ส่วนรวมหรือแม้แต่แก่ตนเองที่จะตามมา

วิเคราะห์โลกทัศน์ของคนรตที่ปรากฏในวรรณกรรม

คำว่า "โลกทัศน์" มีผู้ให้คำจำกัดความไว้ต่าง ๆ ดังนี้

ปัญญา บริสุทธิ์ ให้ความหมายของโลกทัศน์ไว้ว่า "หมายถึง ทัศนะหรือความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อโลกหรือสังคมที่เราอาศัยอยู่ แสดงให้เห็นว่าเขาคิดนึกหรือรู้สึกอย่างไรต่อชีวิตที่อยู่ร่วมกันในสังคม การแสดงความรู้สึกเช่นนี้ย่อมแสดงออกได้หลายอย่าง ปรากฏในจารึกต่าง ๆ บ้าง ในจดหมายเหตุบ้าง ในพงศาวดารและวรรณคดีบ้าง"¹

หนังสือโลกทรรศน์ไทยภาคใต้ ใช้คำว่า "โลกทรรศน์" แทน "โลกทัศน์" และให้ความหมายว่า "คือภาพที่แลเห็นหรือหยั่งเห็นสิ่งต่าง ๆ ของบุคคลหรือกลุ่มชนแต่ละกลุ่ม การศึกษาโลกทัศน์ของบุคคลหรือกลุ่มชนใดสามารถพิจารณาได้จากความรู้และประสบการณ์ และวัฒนธรรมของบุคคลหรือกลุ่มชนนั้น"²

สิทธิ บุตรอินทร์ กล่าวถึงโลกทัศน์ว่า "หมายถึงปรัชญาอันเป็นประมวลแนวคิดและความเชื่อ ซึ่งเป็นตัวการกำหนดอุดมการณ์ หลักการ และวิธีดำเนินชีวิตด้านต่าง ๆ ของมนุษย์"³

ฉลาดชาย รมิตานนท์ กล่าวว่า

"โลกทัศน์ ระบบความคิด จิตสำนึก อุดมการณ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรม นอกจากจะไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเลื่อนลอย ยังเป็นผลรวมของสภาพแวดล้อมทางวัตถุ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม ฯลฯ ที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปในประวัติศาสตร์ นอกจากจะเป็นภาพสะท้อน

¹ปัญญา บริสุทธิ์ โลกทัศน์ของคนไทยวิเคราะห์จากวรรณกรรมคำสอนสมัยสุโขทัย

หน้า 1

²มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้

โลกทัศน์ไทยภาคใต้ หน้า 2

³สิทธิ บุตรอินทร์ โลกทัศน์ชาวไทยลานนา หน้า 12

แล้วสิ่งเหล่านี้ยังมีอิทธิพลในการกำหนด การดำรงอยู่และการเปลี่ยนแปลง
ของโครงสร้างสังคมอื่น ๆ ด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้การศึกษาสิ่งที่เรียกว่า
โลกทัศน์ ระบบความคิด จิตสำนึก หรืออุดมการณ์ จึงเป็นเรื่องจำเป็น
เพราะมนุษย์มีความคิด สามารถถ่ายทอดความคิดจากตน ๆ หนึ่งไปสู่
อีกคนหนึ่ง จากกลุ่มหนึ่งไปสู่อีกกลุ่มหนึ่ง จากชนชั้นหนึ่งไปสู่ชนชั้นหนึ่ง
และจากชั่วอายุหนึ่งไปสู่อีกชั่วอายุหนึ่งได้โดยอาศัยสื่อรูปแบบต่าง ๆ
เช่น บันทึก การบอกเล่าด้วยปากในรูปของปรัมปรานิยาย นิทานพื้นบ้าน
สุภาษิต เพลง วรรณกรรม ศิลปกรรมรูปแบบต่าง ๆ มากมาย สิ่งเหล่านี้
มีสะท้อนระบบความคิด หรือโลกทัศน์ของผู้บันทึก ผู้ถ่ายทอด และโลกทัศน์
ของสังคมที่คนเหล่านั้นดำรงอยู่ไม่มากนักน้อย แม้จะไม่ทั้งหมด"¹

จากนิยามและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับโลกทัศน์ดังกล่าวมาแล้วพอจะสรุปได้ว่า โลกทัศน์
ก็คือ ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิด แนวความคิดของบุคคลหรือกลุ่มชน ที่มีต่อบุคคลหรือกลุ่มชน
ตลอดจนสภาพแวดล้อม ซึ่งมีปรากฏอยู่ในศิลปกรรมวัฒนธรรม ตลอดจนวรรณกรรม ฯลฯ และ
เป็นสิ่งที่มิใช่อิทธิพลต่อพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลและกลุ่มชนด้วย ดังนั้นการศึกษาโลกทัศน์
ของบุคคลหรือกลุ่มชนจึงมีคุณค่าในแง่ก่อให้เกิดความเข้าใจถึงสาเหตุแห่งการแสดงออกของ
พฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลหรือกลุ่มชน และเป็นพื้นฐาน แนวทางในการปรับปรุงแก้ไข--
พฤติกรรมที่เป็นปัญหา อันเป็นแนวทางและประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาสังคมอันเนื่องมาจาก
พฤติกรรมมนุษย์ต่อไป

การศึกษาโลกทัศน์ของคนมาจากวรรณกรรมเป็นสิ่งที่น่าสนใจยิ่ง เนื่องจากวรรณกรรม
เปรียบเสมือนคลังทางปัญญาของมนุษย์เป็นที่เก็บรวบรวมเรื่องราว ความคิด ความเชื่อของมนุษย์
ตลอดจนสภาพสังคมที่แวดล้อมมนุษย์ไว้ ทั้งยังเป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และ
ความเชื่อต่าง ๆ เหล่านี้อีกด้วย จึงเป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะศึกษาโลกทัศน์ของคน
จากวรรณกรรม เพราะวรรณกรรมคนรถเป็นผลงานวรรณกรรมที่มีอิสระในตัวเอง ไม่มีกฎ

¹ ฉลาดชาย รมิตานนท์ "บทบรรณาธิการ" วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ 2 : ตุลาคม 2525 - มีนาคม 2527

ข้อบังคับ ไม่มีการจำกัดรูปแบบของวรรณกรรม ผู้สร้างสรรค์วรรณกรรมสามารถแสดงความรู้สึกได้อย่างเปิดเผยอิสระ ดังนั้นผลงานจึงมีความจริงใจ เบิกเผยและตรงไปตรงมามากที่สุด การศึกษาโลกทัศน์ของกนรถจะทำให้ทราบถึงแนวความคิดของกนรถอันเป็นสิ่งที่มีส่วนในการกำหนดพฤติกรรมของกนรถ ทำให้รู้จักและเข้าใจกนรถดีขึ้น จากภาพพจน์ของกนรถทั่วไปที่มีต่อกนรถว่า เป็นเจ้าวอนบน ขอบส่งเสียงดัง ขับรถโดยไม่เกรงใจผู้โดยสารคนอื่น ๆ นอกจากนี้ยังอาจนำผลการศึกษานี้ไปใช้ประกอบการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือสืบเนื่องมาจากกนรถได้อีกด้วย

โลกทัศน์ของกนรถที่ปรากฏในวรรณกรรมกนรถมีดังนี้

1. โลกทัศน์ของกนรถที่มีต่อบุคคล ได้แก่

- 1.1 โลกทัศน์ของกนรถที่มีต่อตนเอง
- 1.2 โลกทัศน์ของกนรถที่มีต่อการครองชีวิตคู่และบุคคลในครอบครัว
- 1.3 โลกทัศน์ของกนรถที่มีต่อผู้ขายทั่วไป
- 1.4 โลกทัศน์ของกนรถที่มีต่อผู้หญิง
- 1.5 โลกทัศน์ของกนรถที่มีต่อผู้โดยสาร
- 1.6 โลกทัศน์ของกนรถที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- 1.7 โลกทัศน์ของกนรถที่มีต่อนายทุน

2. โลกทัศน์ของกนรถที่มีต่อสภาพแวดล้อม มีดังนี้

- 2.1 โลกทัศน์ของกนรถที่มีต่อสภาพการดำรงชีวิตในปัจจุบัน
- 2.2 โลกทัศน์ของกนรถที่มีต่อบรรทัดฐานของสังคม
- 2.3 โลกทัศน์ของกนรถที่มีต่อเศรษฐกิจ
- 2.4 โลกทัศน์ของกนรถที่มีต่อการศึกษา
- 2.5 โลกทัศน์ของกนรถที่มีต่อสิ่งเสพติดให้โทษ
- 2.6 โลกทัศน์ของกนรถที่มีต่อธรรมชาติ
- 2.7 โลกทัศน์ของกนรถที่มีต่ออำนาจเหนือธรรมชาติ

1. โลกทัศน์ของคนรตที่มีต่อบุคคล

1.1 โลกทัศน์ของคนรตที่มีต่อตนเองในฐานะเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของสังคม คนรตจะแสดงทัศนะเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมและอาชีพของตนออกมาในวรรณกรรม รวมทั้งแสดงทัศนะของคนที่มีต่อเพศและกามารมณ์ออกมาด้วยดังนี้

1.1.1 โลกทัศน์ของคนรตที่มีต่อสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมและอาชีพของตน คนรตเห็นว่าตนเป็นชนชั้นกรรมมาชีพผู้ใช้แรงงานแลกเปลี่ยนกับค่าจ้างเป็นสิ่งตอบแทน เป็นผู้มิร่ำรวยได้น้อย ยากจน เป็นชนชั้นที่อยู่ในระดับต่ำของสังคม แต่ก็ยอมรับในสภาพความจนของตนแต่โดยดี แม้จะมีความรู้สึกน้อยใจ ชมชื่นในสภาพของตนอยู่บ้าง ทว่ามิได้มีความก้าวร้าวในความเหลื่อมล้ำ ค่าสูงของฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมแต่ประการใด เมื่อประสบปัญหาทางเศรษฐกิจก็ค้นร่นชวนหาทางแก้ปัญหาเองมิได้ เรียกร้องให้ผู้ใดมารับผิดชอบหรือแก้ไข ปัญหาเศรษฐกิจปากท้องของตน ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรตว่า

- ที่เป็นคนจน
- จนแล้วไม่เจียม
- เสือกเกิดมาจน
- คนจนไม่มีสิทธิ์...
- ชั่งเกอะข้าวมันจน
- คนขับรถเมล์ขาว สาวไม่สน
- พี่ไม่มีคาวา ขวัญตาที่เมินหน้าหนี
- ผู้ที่วิ่งทางขวา ชีชีวิ่งทางซ้าย
- พี่ไม่ซ่าส์ เพราะโซจำแพง
- ถ้ารักพี่ กรุณาช่วยค่าน้ำมันพี่ด้วย
- ขาขควายจ่านำเมีย
- มีเท้าไทร้เข้าโรงจ่านำ

อย่างไรก็ตามความรู้สึกน้อยอกน้อยใจ และรู้สึกว่าตัวเองต่ำต้อยกว่าผู้อื่นในสังคม เป็นปมด้อยของคนรตที่พวกเขายพยายามลบล้างปมด้อยนี้ด้วยการสร้างปมเด่นมาชดเชยออกมา

ในเรื่องเกี่ยวกับเพศเป็นส่วนใหญ่ เป็นต้นว่า เรียกร้องความสนใจ ขอความรัก ความเห็นใจ ให้อวดความดี ความเด่น ความเก่งของตนว่าเป็นคนมีเสน่ห์ รูปหล่อ ใจดี เป็นที่ปองหมาย ของผู้หญิงหลายคน เป็นนักรักและขี้หวี่ใจผู้อื่น ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ขอรักสักนึค
- กระเป๋าคาดรัก
- คนตูกแย่งรัก
- เทพบุตรนักรัก
- ขี้หวี่ใจสาวสามพราน
- ยิงหนุ่มพ้อหล่อเพียว
- ไกรหนอจะหล่อเท่าพี่
- พี่ยังไม่แก่หฺรอกน้อง
- เฒ่าเสน่ห์
- ให้อุ่นมเสน่ห์แรง
- ถึงคำแต่ใจดี
- มีเจ้าของแล้วแต่ขี้หวี่คราวไ้
- รักกับคนรถอนาคตได้เป็นคุณนาย
- ยาจกอย่างข้า คอกฟ้ายังร้องไห้
- สิบส้อเสียว ๆ ไม่เคยเหี่ยวตาย
- วันใดขาดฉันแล้วเธอจะรู้สึก
- รักกับสิบส้อ ไม่ต้องง้อสิบโท
- บุญแล้วทูนหัวผิวเป็นคนรถ

ตามทัศนะของ ปรอยซ์ สัญลักษณ์ทางเพศมีพลังมากและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ดังจะเห็นได้จากพฤติกรรมการสร้างปม คั่นลบปมค้อยของคนรถ ซึ่งส่วนใหญ่จะออกมาในรูปการชดเชยในเรื่องเพศ นอกจากนี้การสร้างปม คั่นของคนรถยังออกมาในรูปของการ ทะนงตน หยิ่ง และแสดงความภูมิใจในคุณค่าและความสำคัญของตนที่มีต่อสังคม ในฐานะที่เป็น กลไกส่วนหนึ่งของสังคมที่พาประโยชน์ให้แก่สังคมส่วนรวม สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรที่กำลัง

จะเปลี่ยนเข้าสู่สังคมอุตสาหกรรม การขนส่งสินค้า พืชผล ผลิตภัณฑ์ทางเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมไปสู่ผู้บริโภค เป็นขั้นตอนที่สำคัญและจำเป็น ถ้าหากการขนส่งล่าช้าติดขัดหรือมีอุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใด ก็อาจก่อให้เกิดผลเสียหายแก่ผู้ผลิตและเศรษฐกิจของชาติได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลิตผลด้านการเกษตร ซึ่งอาจเหี่ยวแห้ง เเฉา หรือเน่าได้ ดังนั้นการคมนาคมขนส่งจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น และในการคมนาคมขนส่งก็ต้องอาศัยรถบรรทุกขนาดต่าง ๆ กัน รวมทั้งคนรถผู้นำรถไปยังจุดหมายปลายทาง และเด็กท้ายรถหรือกรรมกรประจำรถผู้เป็นลูกมือคอยขนถ่ายสินค้าด้วยกำลัง และแรงงาน เพื่อให้สินค้าไปถึงจุดหมายปลายทางด้วย ความสำคัญข้อนี้คนรถตระหนักดี และพยายามแสดงออกให้ผู้อื่นเห็นและรับรู้ในคุณค่าความสำคัญของตน ดังข้อความที่ปรากฏออกมาในวรรณกรรมคนรถว่า

- กิตติศัพท์หม้อสิบล้อ คือหลักต่อการขนส่ง
- คอนกรีตเสริมเหล็ก พวกเราเคื่องมบรรทุก

คนรถมีความหยิ่งและภูมิใจในลักษณะการทำงานของตนที่ได้รับบริการแก่ผู้โดยสารว่าเป็นการแลกเปลี่ยนที่คุ้มค่า ผู้โดยสารได้รับบริการ ได้ไปถึงจุดหมายปลายทางเพราะการบริการของตน และตนก็ได้ค่าโดยสารเป็นสิ่งตอบแทน ความสัมพันธ์ระหว่างคนรถและผู้โดยสารเป็นไปในลักษณะต้อยที่ต้อยอาศัยกัน น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า หากขาดฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด อีกฝ่ายก็จะได้รับความเดือดร้อน ลำบาก ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ขาดท่านเราอค ขาดรถท่านเดิน
- ไม่มีท่านเราอค ไม่มีรถท่านเดิน
- ารถเป็นของท่าน แต่ค่าโดยสารเป็นของเรา

การสร้างปม ค่นลบสร้างปมค้อยของคนรถอีกอย่างหนึ่งก็คือ การแสดงให้เห็นว่าตนเป็นผู้ที่เก่ง เป็นหนึ่ง มีความสามารถในการขับรถและขับได้อย่างรวดเร็วยอดเยี่ยมไม่มีใครเทียม เป็นจ้าวถนน และจะพยายามรักษาคำแหน่งผู้ขับเร็วที่สุดไว้ไม่ยอมให้ใครมาลบสร้างสถิติได้ ด้วยความคึกและความรู้สึกเช่นนี้ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนเสมอ ๆ ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ไม่น้อย่าแข่ง
- ฝีมือหรือจะสู้ผีตีน

- เจอแซง แซงไม่สน
- ขยิกเข้าไป คันไหนจะกล้าแซง
- ควบไปกับสับล้อ หือไปกับดีเซล
- ขอความยิ่งใหญ่บนถนนให้กับเรา
- เขียนแซงโค้ง แค่ว่าโขงโขงมีแยะ
- เชี่ยให้มันตกขอบ อยู่หรือบใครมันจึด
- จอหงลองลวงคูใหม่ แค่เขียนใหม่ใครถึงก่อน

อย่างไรก็ตามคนรถจำนวนไม่น้อยก็มีทัศนคติในการทำงานว่า ควรมีโอกาส ไม่ต้องอยู่ในความประมาทหรือคิดคณอง ด้วยตระหนักดีว่าการทำงานของตนนั้นอาจเกิดอุบัติเหตุอันตรายได้ทุกเมื่อ การขับรถช้าแม้จะถึงจุดหมายปลายทางช้า แต่ก็ถึงจุดหมายแน่นอน ดีกว่าการขับรถเร็วอันอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุแทนการถึงจุดหมายปลายทางได้ การขับรถควรขับด้วยความระมัดระวัง ขับให้ถูกกฎจราจร มีความเอื้อเฟื้อและมีน้ำใจต่อผู้ใช้รถใช้ถนนด้วยกัน เพื่อความปลอดภัย ความสะดวกในการใช้รถใช้ถนนของคน ผู้โดยสารตลอดจนผู้ใช้รถใช้ถนนอื่น ๆ ทั้งข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถดังนี้

- อย่าประมาทซิเพื่อน คนที่บ้านคอยท่านอยู่
- อย่าขับรถด้วยอารมณ์ จงขับด้วยสติ
- ขับใจเย็นเร็วแต่พอควร
- ไปช้าดีกว่าไปไม่ถึง ถึงช้าดีกว่าตายครึ่งทาง
- ขับช้าลงสักนิด ทุกชีวิตจะปลอดภัย
- ขับช้าอีกนิดประหยัดชีวิตและน้ำมัน
- ผ่อนคันเร่งอีกนิด จะต่อชีวิตอีกนาน
- ขับรถช้า ๆ ถนนมีชีวิต ขับรถรีบรี่พอาจสลาย
- ช้าหน่อยเดี๋ยวก็ถึงบ้าน เร็วไปนักมักถึงโรงพยาบาล
- ดันผีที่ว่าแน่ ไม่เคยแก่ตาย
- ใต้ชั้นถนน ตามองคนอย่าชนหมา
- ขับรถระวังคน ช้ามถนนระวังรถ

- เดินระวัง ชัยยังคิด ชีวิตปลอดภัย
- อย่าแข่งในที่คับขัน
- จะแข่งหรือ...ปลอดภัยแน่นะ
- ชีวิตราคาแพง อย่าแข่งทางโค้ง
- คุยง่ายสัญญาไม่สร้างผลาญชีวิตปลอดภัย
- ใช้ชีวิตปลอดภัย ต้องสนใจกฎจราจร
- เผลอซัดซ้าย กระต่ายเหินขวา กฎจราจร
- ขับรถไม่ระวังใครก็เอาใจสับสน

ลักษณะการทำงานของคนรถโดยเฉพาะอย่างยิ่งรถบรรทุก ซึ่งบรรทุกสินค้าเต็มรถ และรถหนักทำให้ขับยาก และการขับรถบรรทุกเข้ากรุงเทพฯ นั้นมีเวลาที่กำหนดห้ามเข้า กรุงเทพฯ ในช่วงเวลาที่มีการจราจรติดขัดคือ ระหว่างเวลา 06.00 - 10.00 น. และ 15.00 - 21.00 น. เมื่อถูกห้ามวิ่งในช่วงเวลาดังกล่าว ก็จะต้องหาที่จอดพักรถตามริมถนน ป้ายนำรถ หรือตรอกซอยซอย เมื่อพ้นเวลาห้ามวิ่ง คนรถก็มักจะรีบนำรถไปสู่จุดหมายปลายทางทันที และได้ขอร้องขอความเห็นใจจากผู้ใช้รถใช้ถนนด้วยกันในการที่ต้องรีบนำรถไปสู่จุดหมายปลายทางดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- อย่าค่าผมเลยครับ ผมมันวิ่งเป็นเวลา
- เห็นใจพี่บ้าง โปรดหนักรถหนัก

อุปสรรคและปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการทำงานนั้น เป็นปัญหาที่คนรถสร้างขึ้นเอง และปัญหาที่เกิดขึ้นกับคนรถ ปัญหาที่คนรถสร้างขึ้นในการทำงาน ได้แก่ การบรรทุกสินค้าเกินน้ำหนักอัตราที่กฎหมายกำหนด การขับเร็ว เพราะสาเหตุคึกคะนอง ประมาท ดื่มสุรา เสพยาเสพติด ขณะขับรถอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ และการชุกชอนลักลอบขนส่งสินค้าผิดกฎหมาย ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถดังนี้

- ฉิบหายไม่ว่า ถ้าช้าจะบรรทุก
- เซียนแข่งโค้งแค่ตายโหงโง้งมีแยะ
- กล่อมนางแนบอ้อมอก จึ่งขับตกถนน
- จิบเบียร์ที่ยอดเขา ตัวเรามาเคล้ากันเร่ง

- อย่าแข่งม้ากำลังคิด
- ชุกไว้ได้เบาะ ทำไปเพราะมันคือฝัน
- ขอชนแค่ข้ามแดน ที่รถแลนด์เอากันแล้ว

อุปสรรคในการทำงานที่เกิดขึ้นกับคนรถเช่น นายทุนเอาโรคเอาเปรียบ ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจรีดไถ เกิดอุบัติเหตุขัดข้องเกี่ยวกับรถ ถูกรบกวนจากพวกมิจฉาชีพ และถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับเมื่อทำผิดหรือเกิดอุบัติเหตุรถชน ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- จาระบีแทบหมด นวยใจยังงี้ให้ผมพักข้างนี้
- กักเมื่อเจอด่าน ผ่านเมื่อถูกไถ
- เกรงใจจึงต้องจอด ยังไม่รอดอย่างมันแตก
- ชิวเข้าฟัดงอด เพราะค่ารถถูกเบี้ยว
- ถูกเงินเรียกสายตรวจ พวกตะกวดจะได้เข็ด
- ขอคืนใบขับชี โธ่ลูกพี่หนีไม่ได้

สิ่งที่คนรถกลัวมากที่สุดคือการถูกตำรวจจับกุมไม่ว่าในกรณีที่มีคนมีความผิดหรือไม่ก็ตาม หากคนมีความผิดโดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีขับรถชนคน หรือเกิดอุบัติเหตุรถชนกันคนรถก็จะหนีเอาตัวรอดไว้ก่อน เพราะหากไม่หนีก็จะถูกจับติดตะรางได้รับความเดือดร้อนยุ่งยากต่าง ๆ ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ความตายคือความสุข ความทุกข์คือจำจับ
- ชนแล้วไม่หนี ถือคนดีที่ยากติดคุก
- ชนแล้วไม่ใส่ตีนหมา คนขับคือหมา
- เข็นรถยามเครื่องดับ ชนแล้วทับดับเครื่องหนี

จากการสัมภาษณ์ นายสมคิด สิริพันธ์¹ นายกสมาคมขนส่งสินค้าได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาเรื่องการชนแล้วคนขับหนีว่า เกิดเพราะ

¹ "สัมภาษณ์สมคิด สิริพันธ์ นายกสมาคมขนส่งสินค้า" เพื่อนรอบรทุก 3 : 5 - 9

1. การหาหลักทรัพย์หรือเงินประกันยุ่งยาก เพราะรอบรทุกส่วนมากวิ่งเวลากลางคืน (เพราะคิดเวลาห้าม) ทำให้ติดต่อกับเจ้าของรถล่าช้าและลำบาก
 2. วิธีในการขอประกันตัวยุ่งยาก
 3. อัตราค่าประกันตัวไม่แน่นอน
- และได้แนะแนวทางแก้ไขและชี้ผลดีของการให้ประกันตัวง่าย ๆ ได้ดังนี้
- แนวทางแก้ไขปัญหา เรื่องการชนแล้วคนขับหนี
1. ให้กำหนดวงเงินประกันในแต่ละชั้นตอนให้แน่นอนตามเหตุที่เกิด เช่น บาดเจ็บสาหัสหลักทรัพย์เท่าใด มีคนตายต้องใช้หลักประกันเท่าใด
 2. จัดชั้นตอนการยื่นขอประกันและการอนุมัติให้ประกันลง
 3. กำหนดระยะเวลาที่จะต้องให้ประกันเพราะเท่าที่เป็นอยู่บางครั้งผู้มีอำนาจให้ประกันไม่อยู่ต้องรอเป็นวัน ๆ ทำให้เสียเวลามาก และคนขับต้องติดคุกก่อนไม่มีใครอยากติดคุก ทำให้ต้องหลบหนีไป

ผลดีของการให้ประกันตัวง่าย

1. การเจรจาเสียหายง่ายขึ้น เพราะสอบข้อเท็จจริงง่าย
2. ฝ่ายผู้เสียหายหรือผู้ตายได้รับเงินชดเชยเร็วขึ้น
3. สินค้าที่บรรทุกไปกับรถก็ไม่เสียหาย เพราะปกติพอคนขับหนีสินค้าบนรถมักจะสูญหายด้วย
4. ไม่ทำให้เกิดการโรงพักหรือศาล
5. ทำให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย เพราะการประกันตัวง่าย ทำให้หลบหนีฝ่ายที่หลบหนีกฎหมายสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผิด ทำให้เกิดช่องว่างหากินในทางไม่ชอบได้
6. จัดปัญหาครบชั้นได้

1.1.2 โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อเพศ - กามารมณ์ คนรถเป็นผู้มีค่านิยมในเรื่องเพศและมีความต้องการทางเพศสูง และเห็นว่าเรื่องเพศเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของชีวิต ความต้องการทางเพศเป็นความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีวิตเช่นเดียวกับความต้องการสิ่งพื้นฐานอื่น ๆ ในการดำรงชีวิต เป็นต้นว่า ความต้องการอาหาร ความต้องการที่อยู่อาศัย ฯลฯ

การมีเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งจำเป็นที่ขาดไม่ได้สำหรับพวกเขา ความต้องการทางเพศเป็นเรื่องธรรมดาสามัญ ดังนั้น การกล่าวถึงเรื่องเพศของคนรถที่ปรากฏในวรรณกรรมจึงเป็นการแสดงออกเรื่องเพศอย่างโจ่งแจ้ง ทั้งโดยการบอกกล่าวตรง ๆ หรือใช้คำสองแง่สองง่ามที่มีความนัยไปถึงเรื่องเพศ นอกจากนี้คนรถยังใช้เรื่องเพศและการแสดงออกทางอารมณ์เพศเป็นการระบายความเครียดอย่างหนึ่งอีกด้วย ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- กามาเคียวาฝัน เฮโรอินคืออิหนู
- การเมืองเรื่องมันยุ่ง แต่การมุ้งมุ้งถึยิบ
- ก็กทุกคืน
- รักเรื่อย ๆ เหนื่อยก็พัก
- รักกันวันละสามเวลา
- อยากรู้อะไร ๆ ไม่เชื่อแล้วไป
- เชื้อ... ซ้ำละเสียว
- รักของพี่ไม่มีเวลาพัก
- รักไม่ยุ่งม่งแต่สืบพันธุ์
- ซ้ำแล้วซ้ำเล่า พี่น้องช่วยพี่ที่ทนไม่ไหว
- กำัดคนละคนสวย พี่จะช่วยให้หายซ้ำ
- ทำหยิ่งเคี้ยวเพียงเสียพรอก
- ชกนอกเกมก็แก่กลมเมี่ยมมัน

แม้คนรถจะตระหนักถึงผลลัพธ์ของการมีความสัมพันธ์ทางเพศว่า อาจจะทำให้คนได้รับความเดือดร้อนยุ่งยากติดตามมา เป็นต้นว่า ติดเชื้อกามโรคหรือต้องรับผิดชอบในตัวผู้หญิง ซึ่งตนมีความสัมพันธ์ทางเพศด้วย แต่ก็มีได้ทำให้เขาวันกล้วจนถึงกลบลดความรู้สึกหรือ... ความต้องการทางเพศที่มีอยู่สูง เรื่องการรับผิดชอบในตัวของผู้หญิงก็สามารถหลีกเลี่ยงหรือขัดความรับผิดชอบได้ คนรถเล็งเห็นว่าผู้ที่จะได้รับความเดือดร้อน ยุ่งยาก ลำบากอย่างแท้จริงนั้นมิใช่ตัวเขาหากคือ ผู้หญิงที่เขามีความสัมพันธ์ทางเพศด้วยนั่นเอง เพราะผู้หญิงเป็นผู้ที่เสียเปรียบทางด้านสรีระโดยธรรมชาติ เมื่อมีความสัมพันธ์ทางเพศเกิดขึ้น ฝ่ายที่จะตั้งครรภ์ก็คือเพศหญิง ซึ่งนับเป็น ความเสียเปรียบทางเพศที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- เงินก็น้อง หนองก็พี่
- รักนี้มีแต่หนอง
- ขอลองอีกที่เถอะน่า
- ยังไม่พอจะเอาอีก
- โชกเลือดโชกรัก เคี้ยวแทบหักรักเข้าตะ
- รอยรักในอารมณ์
- จำสัปดาห์ต้องมาพักอีกอีกแทน
- บอกพ่อเถอะน้อง ว่าต้องกับพี่
- ให้น้องท้องก่อน แล้วพี่รับได้ไหม
- แม่ใจหรือน้อง ว่าลูกในท้องเป็นของพี่

คนเรามองผู้หญิงในลักษณะที่เป็นเพียงสิ่งปลดปล่อยอารมณ์ทางเพศเท่านั้น ถึงข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนร่ว่า

- ช่าสแล้วเช็ดขี้ น้องช่วยที่พื้นไม่ไหว
- เห็นของน้องแล้วใจฟูส เห็นของหนูแล้วใจซ่า
- เวลากินพี่ป้อน เวลานอนพี่ปล้ำ

ทัศนะเกี่ยวกับสภาพทางเพศโดยทั่วไปในสังคม คนรดูเห็นว่าคนในสังคมมีเสรีภาพทางเพศอย่างไม่จำกัดขอบเขต ผู้หญิงไม่รักษานวลสงวนตัว ความสำส่อนทางเพศของบุคคลในสังคมเนื่องมาจากความเสื่อมศีลธรรมในจิตใจของผู้ประพฤติปฏิบัติเอง และอีกส่วนหนึ่งเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อมเชื้ออำนวย เช่นการมียาคุมกำเนิด ยาขับ การทำแท้งเกิดขึ้นในสังคม เป็นปัจจัยส่งเสริมให้ผู้หญิงปล่อยตัวมากยิ่งขึ้น ถึงข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนร่ว่า

- จิตใจที่ไร้ค่า คือที่มาของยาคุม
- หล่อนช่าสเพราะยาคุม
- เธอช่าสเพราะยาคุม เธอกลุ้มเพราะยา (ไม่) ขับ
- เขาว่าเธอตั้งท้อง พี่ต่อรองว่าต้องแท้ง
- ที่ท้องแล้วหน้าแดง ที่แดงแล้วร่าเริง

ทัศนะเกี่ยวกับความบริสุทธิ์ของหญิงสาว บางคนก็เห็นว่าความบริสุทธิ์ไม่ใช่เป็นสิ่งสำคัญ แต่บางคนก็ยังให้คุณค่าและความสำคัญในความบริสุทธิ์ของหญิงสาวอยู่ และแสดงความถูกเหยียดหยามผู้หญิงโสเภณีที่ไม่มีความบริสุทธิ์เหลืออยู่ และมีความเห็นว่าผู้หญิงส่วนใหญ่ในสังคมปัจจุบันไม่รักนวลสงวนตัว และไม่มี ความบริสุทธิ์หลงเหลืออยู่ ทั้งข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรอบว่า

- ความสาวไม่สำคัญ
- แล้วจะเชื่อว่าเธอบริสุทธิ์
- หากความลึกของมหาสมุทร ยิ่งง่ายกว่าความบริสุทธิ์ของหญิงสาว

1.2 โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อการครองชีวิตคู่ และบุคคลในครอบครัว

1.2.1 โลกทัศน์ของคนรถเกี่ยวกับการครองชีวิตคู่ จากข้อความในวรรณกรรมคนรถจะแสดงให้เห็นถึงทัศนะของคนรถในการครองชีวิตคู่ ตั้งแต่การเลือกคู่ครอง การปฏิบัติต่อกันในการครองเรือนของ สามี - ภรรยา ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการครองเรือน ดังนี้

โลกทัศน์เกี่ยวกับการเลือกคู่ คนรถเห็นความสำคัญของการครองชีวิตคู่ ดังนั้นการเลือกคู่ครองจึงเป็นเรื่องสำคัญ ควรต้องไตร่ตรองพิจารณาให้ดีถี่ถ้วนรอบรอบ ก่อนที่จะตัดสินใจเลือกมาเป็นคู่ชีวิต เพื่อให้คู่ชีวิตที่คู่ใจเข้าอกเข้าใจกัน และสามารถครองชีวิตคู่ไปได้ตลอดรอดฝั่ง ทั้งข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- คู่ควงไม่ต้องคิด คู่ชีวิตคิดให้หนัก
- คู่ควงคือเลขคณิต คู่ชีวิตคิดให้หนัก
- คู่ควงคือเลขคณิต คู่ชีวิตคิดให้นาน

ตามทัศนะของคนรถ ผู้หญิงที่เป็นเพียง "คู่ควง" นั้นจะเป็นใคร หรือมีลักษณะนิสัยอย่างไรก็ได้ไม่สำคัญ เพราะคบเรื่อย ๆ ในฐานะ "คู่ควง" ไม่มีความหมายมิได้มีความจริงจังจริงจังต่อกัน แต่ผู้หญิงที่จะมาเป็น "คู่ครอง" มาอยู่ในฐานะภรรยา นั้น จะต้องผ่านการพิจารณาไตร่ตรองให้รอบรอบเสียก่อน ตัดสินใจให้ดีว่าหญิงนั้นมีความรักภักดี มีความจริงจังซื่อสัตย์ ต่อตนจึงจะตัดสินใจเลือกมาเป็นคู่ชีวิต เพราะหากตัดสินใจไม่ดี หรือเลือกคนผิดก็จะประสบ

ความล้มเหลวในชีวิตคู่ได้ ตั้งข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- เช็ดแล้วอีหนู ตามผู้ขึ้นรถบรรทุก

ในการเลือกคู่ครองนั้นทั้งสองฝ่ายควรมีอิสระเสรีภาพในการเลือกคู่ ควรเลือกด้วยความรัก ความสมัครใจ ความเต็มใจ เพราะการครองชีวิตคู่จะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวนั้นย่อมมีสาเหตุมาจากตัวบุคคลผู้เป็นคู่ครองทั้งสองฝ่าย หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจำยอมแต่งงานหรือมีครอบครัวด้วยความจำเป็น จำใจ หรือฝืนใจเพราะถูกบังคับหรืออย่างไรก็ตามจะส่งผลให้เกิดความล้มเหลวในการครองชีวิตคู่เช่นกัน ตั้งข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- กัดใจแต่งกับพี่ นางตัวคีนีสิบสอ

ทัศนะของคนรถที่สะท้อนออกมาจากวรรณกรรมเกี่ยวกับการครองชีวิตคู่ใน สามมี - ภรรยาต้องมีความรักใคร่ ซื่อสัตย์ จริงใจ ห่วงใยซึ่งกันและกัน มีรักเดียวใจเดียว มีความผูกพันห่วงใยต่อกันตั้งข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- รักเมียเท่าฟ้า

- รักเดียวใจเดียว

=

- ลูกสองน้องก็ยิ่งสวดย

- ชีวิตฝากไว้กับพวงมาลัย ดวงใจฝากไว้กับเมียรัก

- หวังเหว็ดแม่ไฉ่แดง

- ผัวจำ เมียมา

- ผัวขอย่าหลับใน

- พี่จ๋าอย่าขับเร็ว...อันตราย

คนรถเป็นกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งในสังคมที่มีอาชีพเดียวกัน ดังนั้นย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกันไปบ้าง แม้คนรถกลุ่มหนึ่งจะมีความเห็นว่าสามีภรรยาควรมีความรัก ความซื่อสัตย์ต่อกัน มีรักเดียวใจเดียวแต่ในทางปฏิบัติแล้วคนรถเองส่วนใหญ่ก็มีพฤติกรรมสวนทางกับทัศนะข้อนี้ตั้งวรรณกรรมคนรถว่า

- รักเดียวในดวงใจ หญิงทั่ว ๆ ไปคือก่าไรชีวิต

- หญิงหนึ่งอยู่ในดวงใจ หญิงทั่วไปคือก่าไรชีวิต

- รักน้องเมีย
- หยาดเหงื่อเพื่อน้องเมีย
- พี่ว่างนัก น้องเมียรักตาย
- ว่างแล้วหยุดพัก น้องเมียรักแน่ ๆ
- ว่างแล้วจอดพัก น้องเมียรักแน่ ๆ
- เบื่อแล้วเมียฉัน
- ขอไปทีนี่เมียมา
- ใกล้จะถึงไซโล ไซโยเมียพะโล้ไม่มาตาม
- ตามเมียน้อยมาช่วยเคี้ยว
- รักพี่อย่าถามถึงเมีย ได้เสียอย่างกลัวมีห้อง
- รักแรกมีครึ่งเดียว แต่โรเนียวได้หลายครึ่ง
- รักเดียวหลายจังหวัด

จากข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความเจ้าชู้ ความกะล่อนของคนรถที่มีได้รักเดียวใจเดียว ในทางกลับกันหากผู้หญิงหรือภรรยาเป็นฝ่ายประพฤตินอกใจคนข้างก็จะทนไม่ได้ จะมี ความโกรธ เคียดแค้นผู้หญิง และจะประณามผู้หญิงต่าง ๆ นานา จนกระทั่งถึงตามล่า ตามล้างแค้นก็มี ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ใจนางเหมือนทางรถ
- รักของเธอผลอเป็นไม่ได้
- พี่มือไวไม่เท่าน้องใจเร็ว
- มีแฟนใหม่ไปเลยฉันไม่แคร์
- อดีตเป็นของฉัน ปัจจุบันเป็นของใคร
- ความเร็วของหญิง แม้แต่ลิงยังอาย
- คิดให้ดีกว่าน้องจะมีผิวใหม่
- เช็ดแล้วทูนหัว เธอมีผิวเปลี่ยนหน้า
- เมียพี่มีชู้
- หนีผิวตามชู้

- ค่อยคลานค่อยเล่น กลัวว่าแฟนจะมีผู้
- ชำระให้สิ้นแค้น แฟนก็แฟนแค้นนี้หว่า
- แค้นหญิงใจหมา ต้องตามล่ามาล้างแค้น
- ตามล่าอีนั่งคอแหล
- อีหน้ามืด
- เจียนให้จดจำ เมียระยำล่านิโกร

จากข้อความในวรรณกรรมคนรดกกล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นพฤติกรรมทางเพศของผู้ชายว่าสามารถมีเพศสัมพันธ์นอกเหนือการสมรส หรือคู่ครองของคนได้ไม่ว่าผู้ชายนั้นจะยังรักภักดีต่อภรรยาของตนหรือไม่ก็ตาม โดยไม่ถือว่าเป็นสิ่งเสียหายร้ายแรงจนต้องถูกประณามจากสังคม ในทำนองเดียวกันหากหญิงใดมีเพศสัมพันธ์กับชายอื่นที่ไม่ใช่สามีของตน ก็จะได้รับ การประณาม ถูกดูถูก ถูกหมิ่น ถูกเกลียดชัง ถูกเย้ยหยัน ซึ่งซึ่งรังเกียจ ทั้งจากสามีและจากสังคม ทั้งนี้เนื่องมาจากความเสียเปรียบทางเพศที่เมื่อชาย - หญิงมีความสัมพันธ์ทางเพศกัน ฝ่ายเสียเปรียบก็คือผู้หญิงต้องเป็นฝ่ายรับภาระอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการมีเพศสัมพันธ์ คือการตั้งครรภ์ที่อาจมีขึ้นได้ และค่านิยมทางเพศของสังคมไทยนิยมผู้หญิงรักเดียวใจเดียวมีความซื่อสัตย์จงรักภักดีต่อสามี ไม่นิยมยกย่องผู้หญิงที่ประพฤติปฏิบัตินอกใจสามี แต่นิยมยกย่องให้เพศชายเป็นใหญ่กว่าเพศหญิงสามารถมีสัมพันธ์ทางเพศกับหญิงอื่นที่นอกเหนือจากภรรยาของตนได้โดยสังคมไม่ตำหนิ ซึ่งเป็นการเอาเปรียบทางเพศต่อเพศหญิง และอาจส่งผลให้เกิดความไม่สงบสุขในครอบครัวตามมาได้ ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรดว่า

- รักหนูจริงทั้งเมียนะ
- ถ้ารักน้องจริง ต้องทั้งเมีย

สามี - ภรรยาเปรียบเสมือนบุคคลคนเดียวกัน ควรร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน เมื่อทุกข์ก็ทุกข์ด้วยกัน เมื่อสุขก็สุขด้วยกัน ควรรักและยอมรับในสิ่งที่คู่ครองของตนรักหรือพอใจ ต้องเข้าใจและรู้จักให้อภัยซึ่งกันและกัน ต้องทำใจให้ได้ยอมรับในส่วนไม่ดี ชื่นชอบพร้อมส่วนเสียของอีกฝ่ายหนึ่ง ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรดว่า

- เมื่อน้องมีทุกข์ ใจพี่จะสุขได้อย่างไร
- Love me Love my car

- ถึงเหยียก็เมียเรา
- ถึงชั่วก็ชั่วเธอ
- ว่าพี่ชั่วแล้วเอาทำชั่วทำไม

สามีในฐานะหัวหน้าครอบครัว ควรมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว มีหน้าที่หาเลี้ยง
บุตร - ภรรยา ทั้งยอมรับ เลี้ยงดูภรรยา - บุตร และยกย่องให้สังคมรับรู้ นอกจากนี้ในเรื่อง
ของการารณนั้นก็เป็นหน้าที่ของสามีที่จะต้องปฏิบัติต่อภรรยาโดยไม่ใช้ขาดตกบกพร่อง ดัง
ข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- หยาดเหงื่อเพื่อเมียบังเกิดเกล้า
- หยาดเหงื่อทุกหยดเพื่ออนาคตลูก
- เลยสีห่มไปนิต คิค่านมลูกอีก 1 บาท
- ตากแดด ตากลม ก็เพราะนมสองเต้า
- หลังสู้ฟ้าหน้าสู้ลม ก็เพราะนมสองเต้า
- มีเงินนับเป็นน้อง มีทองนับเป็นเมีย
- ช่างมันเถอะน้อง ที่เจ้าต้องเพราะรัก
- ยามกินพี่จะป้อน ยามนอนพี่จะปล้ำ
- การเมืองพี่ไม่ยุ่ง การมุ้งพี่ไม่ขาด

การครองชีวิตคู่จะราบรื่นสมบูรณ์ นอกจากสามี - ภรรยาจะมีความรักใคร่ห่วงใย
ผู้ที่ไม่ออกใจซึ่งกันและกันแล้ว ความสัมพันธ์ทางเพศก็เป็นเรื่องสำคัญที่ขาดไม่ได้ เป็นส่วน
ประกอบที่ทำให้ชีวิตคู่มีความสมบูรณ์ ตามทัศนะของคนรถการมีเพศสัมพันธ์กับคู่ครองของตนไม่ใช่
เรื่องน่าอาย แต่เป็นสิ่งที่จำเป็นในชีวิตคู่ และสามีมีหน้าที่สนองความต้องการทางเพศให้แก่
ผู้เป็นภรรยาด้วย ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- อายครูไม่รู้วิชา อายภรรยาไม่ได้บุตร
- การเมืองพี่ไม่ยุ่ง การมุ้งพี่ไม่ขาด
- การเมืองเรื่องมันยุ่ง แต่การมุ้งยุ่งถึยิบ
- เวลากินพี่ป้อน เวลานอนพี่ปล้ำ
- อคหลับคนอน ก็เพราะนมสองเต้าถูกขืนมาจับ

ความไม่ราบรื่นในชีวิตครอบครัว มาจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น การที่คู่ครองฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่ซื่อสัตย์ต่อกัน หรือฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่ประพฤติตัวไม่เป็นที่ยอมรับของอีกฝ่ายหนึ่ง เป็นต้นว่าฝ่ายชายดื่มสุรา ฝ่ายหญิงปากจัด หรืออาจเกิดจากการมีบุคคลที่สามเข้ามาแทรกใน ชีวิตคู่ก็เป็นได้ ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมกนกที่ว่า

- เมียที่มีชู้
- เมียทิ้งเพราะวิ่งรถ
- ไปซาอุเสียเมีย ไปลิเบียเสียนา
- แค้นกินนี้ฟี่ไม่กลับบ้าน
- ชัมรดสี่เกียร์เหมือนมีเมียสี่คนถ้าอยู่ครบทุกคนแฉ่งชนกันตาย
- กอดเมียไม่เอา จะกอดชวคเหล้าก็เชิญ
- อยู่บ้านเมียก็คำ ออกมาจ่าก็จับถูละเบือ
- รักหนูจริงทั้งเมียนะ
- ถ้ารักน้องจริง ต้องทิ้งเมีย
- รักพี่ต้องหนีตัว รักชั่วต้องหนีพ่อ
- รักพี่ต้องหนีตัว รักชั่วต้องหนีพ่อ

นอกจากนี้การประสบกับภาวะเศรษฐกิจฝืดเคือง เป็นหนึ่งเป็นสาเหตุอาจส่งผลทำลาย ความสงบสุขและก่อให้เกิดความไม่ราบรื่นในครอบครัวได้ ดังข้อความในวรรณกรรมกนกที่ กล่าวไว้ว่า

- เช้งไปหังปี หนีใช้หนี้ที่มีเมีย

ทัศนะของคนรตที่มีต่อการแต่งงาน คนรตมีความเห็นว่าการจัดพิธีแต่งงานนั้นต้องใช้ จ่ายเงินมาก เป็นการสิ้นเปลือง และอาจถึงกับทำให้เป็นหนี้เป็นสิน ซึ่งเป็นการทำลายความ สุขในการครองชีวิตคู่ไปโดยใช่เหตุ ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมกนกที่ว่า

- เก็บเงินแต่งงาน
- เก็บเงินผ่อนเมีย
- เจ้าบ่าวห้าหมื่น
- เช้งไปหังปีหนีใช้หนี้ที่มีเมีย

ดังนั้นในภาวะที่เศรษฐกิจฝืดเคือง เงินบาทลดค่า ทองขึ้นราคา สินค้าราคาแพง การเริ่มต้นชีวิตคู่ของคนรบบางคนจึงออกมาในลักษณะของการแหกประเพณี ด้วยการหนีตามกันไป หรือชวนกันหนีพ่อแม่ไปจดทะเบียนกันเฉย ๆ โดยไม่จัดพิธีการแต่งงานตามประเพณี หรือบางครั้งก็ใช้วิธีลิด ค้างข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรกว่า

- ไปกับพี่เถื่อนน้อง ของมันแพง
- หนีเถื่อนน้อง ของมันแพง
- หนีเถื่อนน้อง ทองมันแพง
- หนีพ่อไปจดทะเบียน
- รักพี่จึงหนีพ่อ
- รักพี่ให้หนีแม่
- จูคนั้นถ้าแม่หวง
- จูคนั้นถ้าแม่ไม่ยกให้

1.2.2 โลกทัศน์ของคนรบบที่มีต่อบุคคลในครอบครัว อันได้แก่ ภรรยา บุตร บิดา-มารดา ตลอดจนพ่อตา-แม่ยายผู้เป็นบิดามารดาของภรรยา ดังนี้

1.2.2.1 โลกทัศน์ของคนรบบที่มีต่อภรรยา จากข้อความต่าง ๆ ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรบบ จะเห็นได้ว่า คนรบบเห็นว่าภรรยาเป็นคู่ครองอันเป็นที่รักของตน เป็นเจ้าหัวใจที่ตนมอบความรักและภักดีให้เป็นผู้ที่ตนยกย่อง เป็นกำลังใจและแรงใจในการทำงาน ค้างข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรบบว่า

- รักเมียเท่าฟ้า
- เพื่อเธอที่รัก
- สู้เพื่อเธอ
- ชีวิตนี้เพื่อเธอ
- ทำเงินเพื่อน้อง
- ชีวิตฝากไว้กับพวงมาลัย ดวงฝากไว้กับน้องแก้ว
- ชีวิตฝากไว้กับพวงมาลัย ดวงใจฝากไว้กับเมียรัก

- อนาคตฝากไว้กับพวงมาลัย ดวงใจฝากไว้กับน้องแก้ว
- ชีวิตฝากไว้กับรถ อนาคตฝากไว้กับเมีย
- ชีวิตฝากไว้กับรถ อนาคตฝากไว้กับน้อง

ภรรยาเป็นแม่ของลูก เป็นผู้ที่มีความผูกพันกับตนเป็นผู้ที่ตนเป็นห่วง และเป็นผู้ที่คอยห่วงใยในสวัสดิภาพและความปลอดภัยของตนผู้เป็นสามี เป็นผู้ที่มิอหิพลทั้งทางใจและกาย ต่อตน ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมของตนรถในทางว่างวน ธรรมดาเป็นเจ้าหัวใจเป็นเจ้าของตน มีความห่วงหวงตน ในบางครั้งก็เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมน่าเบื่อ จนต้องหลีกเลี่ยงหรือหนี ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- หวังเหว็ดแม่ไฉ่แดง
- รักพี่น้องขอร้องอย่าขับเร็ว
- พี่ว้ายอย่าหลับใน
- พี่วไกรมาน้ำตาใครไหล
- ตากแดดตามลมก็เพราะนมสองเต้า
- หลังสู้ฟ้า หน้าสู้ลม ก็เพราะนมสองเต้า
- เบี้ยเลี้ยงพี่ขอ เงินเดือนรอก่อน
- อย่างนะ พี่จันจ๋า
- ประตุเสีย เมียสั่ง
- ประตุเสีย เมียไม่ให้แก้
- อยู่บ้านเมียก็ค่า ออกมาจ่าก็จับ ถูละเบื้อ
- เบื้อแล้วเมียฉฉ
- ขอไปทีหนี่เมียมา

ขณะเดียวกันตามทัศนะของคนรถที่ปรากฏในวรรณกรรม ก็จะแสดงให้เห็นว่า ภรรยาเป็นเครื่องรองรับและบำบัดความใคร่ เป็นผู้คอยตอบสนองความต้องการทางเพศของตนด้วย ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ยามกินพี่จะป้อน ยามนอนพี่จะปล้า
- เวลากินพี่ป้อน เวลานอนพี่ปล้า

- ช่างตลอดศก แถมลูกคกชกกันหนัก
- ช่างแล้วเข็กซี นื่องช่างที่พินไมไหว
- เธอช่างพี่สู
- พี่โทรมเพราะเธอช่าง
- เห็นตัวทำสู เห็นซูทำช่าง
- การเมืองเรื่องมันยุ่ง แต่การมุงมุงอียิบ
- คุณกำเนิคนะน้อง มีห้องจะหนักรถ
- กินยาคุณนะน้อง มีห้องอย่าโทษพี่
- รักพี่เถิดน้อง จะได้ห้องไว ๆ
- แรกรักเรียกคุณน้อง พอพี่ห้องเรียกอ๊แก่

อย่างไรก็ตามแม้ภรรยาจะเป็นบุคคลอันเป็นที่รัก เป็นกำลังใจในการทำงาน เป็นผู้ทุกข์สุขของตน เป็นแม่ของลูก ตลอดจนเป็นผู้คอยสนองตอบและบำเพ็ญความดีความต้องการทางเพศของตน แต่คนรส่วนใหญ่ก็มิได้มีภรรยาเพียงคนเดียว มักจะมีภรรยาหลายคนในสถานที่และวาระต่าง ๆ กัน ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- รักเดียวหลายจังหวัด
- รักแรกมีครั้งเดียว แต่โรเนียวได้หลายครั้ง
- ชายมีลูกสี่เมียสองน้องเมียไม่สน
- ขับรถ 4 เกียร์ เหมือนมีเมีย 4 คน ถ้าอยู่ครบทุกคนแม่คงชนกันตาย

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะการทำงานเอื้ออำนวย การขับรถที่ต้องขับทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน ไม่ค่อยมีเวลาพักผ่อนอยู่บ้าน อยู่กับครอบครัว บางครั้งต้องหักล้างคืนในต่างจังหวัด ก็เกิดความเหงาหรืออาจเป็นเพราะความเจ้าชู้ ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยอย่างหนึ่งของคนรถและของผู้ชายโดยทั่วไปอยู่แล้ว จึงเป็นเหตุให้มีภรรยามากกว่าหนึ่งคน ดังข้อความในวรรณกรรมคนรถที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะนิสัยเจ้าชู้ของคนรถและผู้ชายทั่วไปว่า

- รักไม่เลือก
- รักเพื่อเลือก
- รักคอกจึงหลอกเล่น

- รักพ่ออย่าตามถึงเมีย
- รักพี่จริง ขอร้องอย่าตามถึงเมีย
- รักแต่คือแม่ข้า รองลงมาคือน้องเมีย
- เรารักกันได้ แต่จะอยู่ด้วยกันไม่ได้
- รักไปเรื่อย ๆ เหนื่อยแล้วก็พัก
- รุ่งมี 7 สี ชายชาติทรูหรือจะมีใจเดียว

คนรถที่มีทัศนคติรักเดียวใจเดียว มีภรรยาเพียงคนเดียว และซื่อสัตย์จงรักภักดีต่อภรรยาของตนก็มี เมื่อเกิดความเหงามานห่างไกลภรรยาก็จะหาทางแก้ปัญหาด้วยวิธีอื่น ไม่แก้ปัญหาก็โดยการมีภรรยาเพิ่มขึ้นให้เป็นภาระแก่ตน อันจะก่อให้เกิดปัญหาในครอบครัวและปัญหาสังคมตามมา ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- หญิงหนึ่งในดวงใจ หญิงทั่วไปก็ทำไรชีวิต
- หญิงหนึ่งคือดวงใจ หญิงต่อไปก็ทำไรชีวิต
- หญิงหนึ่งคือดวงใจ หญิงทั่วไปก็ทำไรชีวิต
- รักหนึ่งในดวงใจ หญิงทั่วไปก็ทำไรชีวิต
- รักเดียวในดวงใจ หญิงทั่ว ๆ ไปก็ทำไรชีวิต

๓

1.2.2.2 โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อบุตร บุตรเป็นองค์ประกอบ

ที่ทำให้ครอบครัวสมบูรณ์ เป็นที่รักหึงหวงและห่วงใยของพ่อแม่ ความรัก ความห่วงใย ความปรารถนา ความหวังดีของคนรถที่มีต่อลูกทำให้คนรถ มีความอดทนสาหัสมานะพยายามสู้ พยายามทำงานอย่างหนักต่างน้ำ ทำงานกลางค้ำกลางคืนเพื่อหาเงินมาเลี้ยงลูก ส่งเสียให้ลูกได้ศึกษาเล่าเรียน มีอนาคตที่สดใสก้าวหน้า ความก้าวหน้าและความสุขของลูกคือ ความสุข ความพอใจของพ่อแม่ ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- อายครูไม่รู้วิชา อายภรรยาไม่ได้บุตร
- ใ้หนึ่งลูกพ่อ
- ขวัญในลูกเอ
- อย่าหลงลืมลูกเรา

- เลย์สี่ทุ่มไปนิต คิค่านมลูกอีก 1 บาท
- เหยื่อทุกหยด เพื่ออนาคตลูก
- เหยื่อทุกหยด คืออนาคตลูก
- เหยื่อทุกหยด เพื่ออนาคตของลูกต้น
- หยาดเหยื่อทุกหยด เพื่ออนาคตลูก

1.2.2.3 โลกทัศน์ของคนรตที่มีคัลบิคา มารดา บิคา-มารดา

เป็นผู้ให้กำเนิดให้ชีวิต เป็นผู้รักผูกพันห่วงใยลูกเป็นผู้ที่หวังดีและเป็น "ผู้ให้" สิ่งต่าง ๆ แก่ลูกเสมอมา ดังนั้นจึงเป็นผู้ที่มีพระคุณสูงสุดในชีวิตของลูก ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรตว่า

- ไม่มีใครรักเราเท่าพ่อแม่
- แม่จำลูกมาแล้ว
- ลูกรักของแม่
- ขวัญใจมารดา
- พระคุณพ่อแม่เหนือสิ่งอื่นใด
- พ่อผู้ซื่อใส
- สมบัติพ่อ
- สมบัติแม่

ในฐานะลูกซึ่งเป็นผู้ได้รับสิ่งต่าง ๆ มาจากพ่อแม่ กวเรารพ ตระหนักและสำนึกในพระคุณของพ่อแม่ และควรแสดงความกตัญญูทดแทนที่ต่อท่าน โดยการเลี้ยงดูเอาใจใส่ห่วงใยในยามชราหรือยามเจ็บไข้ได้ป่วย หากบุตรคนใดประพฤติดนเป็นลูกอกตัญญู ก็จะได้รับตำหนิและประณามจากสังคม ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรตว่า

- กราบเท้าคุณแม่
- พระคุณพ่อแม่เหนือสิ่งอื่นใด
- ไร้! เจ้าแก่ แม่ผมป่วยต้องช่วยค่ากะ
- ไม่เฝ้าของผู้เช่า คึกว่าลูกเฝ้าอกตัญญู

แม้ว่าคนรถจะมีความสำนึก ตระหนักในพระคุณของบิดามารดา และจัดไว้เป็นบุคคล ที่ควรเคารพบูชากราบไหว้ก็ตาม แต่ในบางครั้ง คนรถก็จะนำบิดา-มารดา มากล่าวเปรียบเทียบกับ การล้อเลียนเพื่อความขบขัน สนุกสนาน แต่มิได้ลบหลู่ดูหมิ่น หรือถูกเหยียดหยามแต่ประการใด ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- คำพ่อ คำแม่ยังพอคบ คำเมียที่เคารพคบไม่ได้
- คำพ่อ คำแม่ยังน่าคบ คำเมียที่เคารพคบไม่ได้

1.2.2.4 โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อ พ่อตา-แม่ยาย จากข้อความ ในวรรณกรรมคนรถที่กล่าวหาตึงถึงบิดา มารดาของภรรยา มีเพียง 2 - 3 ข้อความ และ สะท้อนให้เห็นทัศนะของคนรถในด้านลบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง "แม่ยาย" ตามความรู้สึกของคนรถ ที่ปรากฏในวรรณกรรมนั้น แม่ยาย เป็นผู้เห็นแก่ได้ เห็นแก่ตัว และชอบก๊ว่งกายเรื่องในครอบครัว ของตน เป็นผู้ทำลายความสุขในครอบครัว และทำให้ครอบครัวแตกแยก ส่วนพ่อตานั้นคนรถ มักจะกล่าวล้อเลียนในลักษณะที่เป็นผู้หลงลูกสาว ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถดังนี้

- เก็บเงินไว้ใช้จ่าย แต่แม่ยายขายลูกเขย
- ยามมีแม่ยายรัก ยามตกยากพรากรลูกหนี
- กลัวแล้วจำพ่อตาปิ่นโต

ในบางครั้งคนรถจะกล่าวถึงพ่อตาแม่ยายอย่างล้อเลียน แต่มีความก๊ว่งร้ายแฝงอยู่ว่า

- ตะพ่อตา คำแม่ยาย

พ่อตา-แม่ยาย จัดเป็นบุคคลที่ควรเคารพเพราะเป็นพ่อ-แม่ของภรรยาของตน แต่พ่อตา-แม่ยายของบางคน เป็นผู้ทำลายความสุขในครอบครัว และนำเรื่องเล็ดรื้อนมาสู่ครอบครัวตน คนรถไม่สามารถใช้ความรุนแรงตอบโต้พ่อตา-แม่ยายได้ จึงเลียดมาแสดงความก๊ว่งร้ายและ มุ่งร้ายต่อพ่อตา-แม่ยาย ในวรรณกรรมในรูปของการล้อเลียน เป็นการระบายความรู้สึกขุ่นแค้น และความแค้นของคนรถที่เกิดจากการกระทำของพ่อตา-แม่ยาย

1.3 โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อผู้ชายทั่วไป คนรถจะมองผู้ชายโดยทั่วไป ว่าเป็นไปในเรื่องทางเพศ ในด้านของความรัก และจิตใจ คนรถมีความเห็นว่าผู้ชายโดยทั่วไป จะมีลักษณะนิสัยเป็นทาสหลายรัก หลายใจ มักชอบหลอกลวงผู้หญิง เชื่อไม่ได้และไม่สมควรเชื่อ

บางครั้งเป็นผู้ที่เอาใจตัวเอง และเป็นเหตุที่ไม่เป็นอันตรายต่อเพศหญิง ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- พ่าย่อมเปลี่ยนสี ชายชาตรีหรือไม่เปลี่ยนใจ
- รุ่งมี 7 สี ชายชาตรีหรือจะมีใจเดียว
- รักผู้ชาย รักกายดีกว่า
- เชื่อผู้ชาย เชื่อกายดีกว่า
- ชายชาตรีถ้าจะรู้แม่ มิควรแก้หงษาหญิงสาวไร
แถวโรงงานก็มีถมเถไป ชายเปรียบได้เช่นดังลิง
- ผู้ชายไม่ใช่เรา อย่าไปเสียเวลาพิสูจน์
- ผู้ชายไม่ใช่เลขคณิต อย่าไปคิดให้เปลืองสมอง
- ผู้ชายไม่ใช่พ่อ อย่าไปจ้อเคียวหัวใจ
- ชายหนึ่งคือดวงใจ ชายทั่วไปคือยาพิษ

1.4 โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อผู้หญิง ผู้หญิงในทัศนะของคนรถที่ปรากฏในวรรณกรรมนั้นจำแนกได้ 2 ลักษณะ คือผู้หญิงในฐานะคนรักหรือภรรยาและผู้หญิงทั่วไป เนื่องจากคนรถเป็นกลุ่มคนกลุ่มใหญ่ ดังนั้นโลกทัศน์เกี่ยวกับผู้หญิงย่อมแตกต่างกันไปบ้างตามประสบการณ์ของตน หากบุคคลใดประสบกับผู้หญิงที่ดีพร้อมตามทัศนะของตนและถูกใจตน ก็จะแสดงความรู้สึกและทัศนะต่อผู้หญิงทางบวก หากผู้ใดประสบกับผู้หญิงที่ไม่ดี หรือต้องได้รับความผิดหวังชอกช้ำจากผู้หญิง ก็จะแสดงความรู้สึกและทัศนะทางลบต่อผู้หญิงออกมา โลกทัศน์ของคนรถต่อผู้หญิงที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถมีดังนี้

1.4.1 โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อผู้หญิงที่เป็นภรรยาหรือคนรัก คนรถจะมีความผูกพัน รักใคร่ห่วงใย ในตัวหญิงอันเป็นที่รัก และกล่าวถึงด้วยความรัก ด้วยถ้อยคำที่ไพเราะรื่นหู มีความหวังดีและปรารถนาอย่างจริงใจ เป็นต้นว่า ส่งเสริมสนับสนุนให้ได้รับการศึกษาในระดับสูงเท่าที่ความสามารถ สติปัญญา ของผู้หญิงจะเอื้ออำนวยและเท่าที่ความสามารถของตนจะส่งเสียได้ นอกจากนี้คนรถยังแสดงความรู้สึกว่าผู้หญิงอันเป็นที่รักมีบทบาทและอิทธิพลต่อชีวิตของตน ในฐานะเป็นคู่ทุกข์ คู่สุข และเป็นกำลังใจในการทำงาน ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- เธอคือดวงใจ
- หัวใจของเรียม
- รักเธอเสมอ
- รักแท้คือเธอ
- รักเมียเท่าฟ้า
- "ขอเขียนกลอนวอนใจใครคนหนึ่ง
เธอผู้ซึ่งอยู่ในดวงใจฉัน
เฝ้าคิดถึงไม่ว่างเว้นเช่นทุกวัน
เธอผู้นั้น คือ คุณ..."
- หวังเหวติแม่ไฉ่แดง
- เมื่อน้องมีทุกข์ ใจพี่จะสุขได้อย่างไร
- หาเงินส่งตัวเรียนรวม
- ชั้น 6 สอส่งเธอเรียนปริญญาโท (มีค่า)
- เพื่อเธอ
- เพื่อน้อง
- ทำเพื่อเธอ
- ชีวิตนี้เพื่อเธอ
- ทำเงินเพื่อน้อง
- ชีวิตฝากไว้กับรถ อนาคตฝากไว้กับเมีย
- ชีวิตฝากไว้กับพวงมาลัย ดวงใจฝากไว้กับเมียรัก
- อนาคตฝากไว้กับพวงมาลัย ดวงใจฝากไว้กับน้องแก้ว
- งานหนักก็สู้ ถ้ามีน้องอยู่แนบข้าง
- หลังสู้ฟ้า หน้าสู้ลม ก็เพราะแม่นงต้องเต้า
- ประจัญเลยเมียสั่ง
- ประจัญเลยเมียไม่ให้แก่

คนรบบางพวกก็มีทัศนคติต่อผู้หญิงที่เป็นคู่รัก หรือเป็นภรรยาว่า เป็นผู้ที่มีจิตใจโลเล ไม่หนักแน่นแน่นอน เปลี่ยนแปลงได้ง่ายและจะอยู่ในฐานะภรรยาตนก็ยิ่งเปลี่ยนแปลงคบกับผู้ชายอื่นเมื่อโอกาสอำนวย เป็นค้นว่า ตนเปลว หรือพลัดพรากไปอยู่ห่างไกลเป็นเวลานาน ดังนั้นจึงประณามหยามเหยียดผู้หญิงเหล่านี้ด้วยความโกรธเกลียด เคียดแค้น และมองผู้หญิงเหล่านี้ว่าเป็นบุคคลที่ไร้ค่า โดยมักเปรียบเทียบผู้หญิงกับสิ่งที่ตนเห็นว่าไร้ค่า หรือกับสิ่งที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับความโลเล หลอกลวงของผู้หญิง เพราะผู้หญิงเหล่านี้ทำให้พวกเขาได้รับความเจ็บปวด ทั้งข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรบบว่า

- ถึงรูปงามแต่ใจทรามก็ไร้ค่า
- ไข่แล้วใจนางเหมือนทางรถ
- รักของเธอเปลวเป็นไม้ไผ่
- ฝีมือไม่เท่านี้องใจเร็ว
- ปลายังเปลี่ยนน้ำ คนงามยอมเปลี่ยนใจ
- ใครเขาก็รู้ รักของน้องเหมือนฟองสบู่
- กุหลาบยอมเปลี่ยนสี สตรีหรือจะไม่เปลี่ยนใจ
- มีแฟนใหม่ไปเลยฉันไม่แคร์
- เช็ดแล้วทูนหัว เธอมีผิวเปลี่ยนหน้า
- เช็ดแล้วอีหนู ตามขึ้นรถบรรทุก
- เจียนให้จคงจำ เมียรยาสำล่านโกร
- อดีตเป็นของฉัน ปัจจุบันเป็นของใคร
- อันนาไรไม่ดีเท่าयाถ่าย
- รักของหญิงเหมือนลิงหลอกเจ้า
- รักผู้หญิงเชื่อลึงดีกว่า
- รักผู้หญิงรักลึงดีกว่า
- ความรักของหญิงแม้แต่ลึงยังอาย

ในขณะเดียวกัน ผู้หญิงอันเป็นที่รักของคนรบบเหล่านี้ ก็อยู่ในฐานะ สิ่งรองรับและสนองอารมณ์ความต้องการทางเพศของคนรบบด้วยทั้งข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรบบว่า

- ชำส่ตลอดศก แถมลูกคชกชกกันหนัก
- แรกรักเรียกคุณน้อง พอท้องเรียกอีแก่
- มีเงินนับเป็นน้อง มีท้องนับเป็นเมีย
- ยามกินหีจะป้อน ยามนอนหีจะปล้ำ
- เวลากินหีป้อน เวลานอนหีปล้ำ
- แต่งเถาะน้อง จะได้ท้องทันใช้

1.4.2 โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อผู้หญิงทั่วไป คนรถจะถูกและเหยียดหยามผู้หญิงที่ไม่มีความบริสุทธิ์เหลืออยู่เพราะปล่อยเนื้อปล่อยตัว รักสนุก และสำส่อนทางเพศ แม้หญิงนั้นจะมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนก็เป็นไปอย่างฉาบฉวยและเป็นเพียงวัตถุบำเรอและบำบัดความใคร่ของผู้ชายเท่านั้น ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- แล้วจะเชื่อว่าเธอบริสุทธิ์
- หาความลึกของมหาสมุทร ยิ่งง่ายกว่าความบริสุทธิ์ของหญิงสาว
- หนูความบริสุทธิ์หนู
อยู่ที่ไหน ใต้ที่หนูอาย
ความบริสุทธิ์หนูหาย
เมื่อปลายปีสองสี่นี้เอง
ใช้เจ้าชาละวันยังแห่งมอง
ความบริสุทธิ์ของน้อง
หรือจะเหลือถึงที่จริงไหม
- คนสวยอย่างน้อง พี่เห็นท้องมาเยอะ
- ชวนเข้าโมเต็ลทำเซิน พอยับเยินเชิญเซินต่อไป
- หล่อนข้าส เพราะยาคุม
- เธอข้าส เพราะยาคุม เธอกลุ้มเพราะยาไม่ขับ
- เธอข้าส เพราะยาคุม เธอสะดุ้งเพราะคุมไม่อยู่
- ข้าสนี้ก็มักจะท้อง

- คีโหมน้องห้องเสียแล้ว
- อย่าฆ่าสนะน้อง เคียวห้องไม่มีฟ่อ
- ในห้องฝ่ายอ้อมมีควา ในห้องสาวอ้อมมีเด็ก
- หับไม่ร้อง ห้องไม่รับ
- เวลาหับไม่ร้อง เวลาห้องจะให้รับ
- แม่ใจหรือน้อง ว่าลูกในห้องเป็นของพี่
- รักห้องลอง ห้องต้องลา
- หญิงหนึ่งคือดวงใจ หญิงต่อไปคือกำไรชีวิต
- หญิงหนึ่งอยู่ในดวงใจ หญิงทั่วไปคือกำไรชีวิต
- รักเคียวในดวงใจ หญิงทั่วไปคือกำไรชีวิต
- เห็นหน้าหนูเหมือนไผ่ยาชูกำลัง
- ขาวหรือดำก็น้ำหน้าเหมือนกัน
- ฆ่าแล้วเช็กชี น้องช่วยพี่ทันไมไหว
- หัวใจไมไหวแล้วน้อง
- พี่โหมเพราะเธอฆ่า
- ฆ่าแล้วสร้างสรรค์ สร้างความมันส์ให้อารมณ์
- ชีตสุดเสียว เธอมันเปรี้ยวเสียวความรู้สึก
- กัดคนะคนสวย พี่จะช่วยให้หายฆ่า

นอกจากจะมองเห็นผู้หญิงเป็นเพียงเครื่องบำบัดความโกรธแล้ว คนรดยังถูกดูหมิ่น ผู้หญิงว่าเป็นผู้ที่เห็นแก่เงิน เป็นผู้หญิงหน้าเงินและตีค่าของผู้หญิงออกมาเป็นราคาเงินตรา ในบางครั้งก็นำผู้หญิงไปเปรียบเทียบกับรถ สุรายาเสพติด และน้ำมันว่ามีค่าเพียงสิ่งเหล่านี้ หรือมีค่าน้อยกว่าสิ่งเหล่านี้ ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรยว่า

- ผู้หญิงหน้าเงิน
- สตรีคือศัตรูของสตางค์
- โฉมทรูทรเจอเงินผ่อนระริกกรุง
- สตางค์คู่กับสตรี สตางค์ไม่มีสตรีไม่ตาม

- พอมีเงินเรียกพี่ชา ทมคเงินตราเรียก...ได้...
- ช่องว่างอยู่ที่เงิน นี่เองเลยมันเพลินเพลินน้อย
- เงินจางนางจาก เงินมากนางนอน
- เงินมาผ้าหลุด เงินหยุดผ้าปิด
- สวยกว่าเธอ 30 มีดมไป
- อย่าคิดว่าสวยเลิศเลอ สวยกว่าเธอแค่สี่สิบ
- นึกว่าสวยเลิศเลอ สวยกว่าเธอยี่สิบมีดมไป
- ๔ รถก็เก่าเมียก็แก่ ภูถั่วเนือส
- ซ่อมรถไม่ซ่อมรัก
- ขาคเธอพี่ไม่ว่า ขาคกัญชาพี่แม่
- หย่าเมียไม่เสียค่าย หย่าเหล่าฉิบหายแม่
- ขาคน้องพี่ไม่ว่า ขาคโซลพี่ตายแม่

จากการศึกษาโลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อผู้หญิง ในวรรณกรรมคนรถนั้น พบว่าคนรถมองผู้หญิงเป็นเพียงเรื่องขำขันความใคร่ของผู้ชายเท่านั้น เป็นการเน้นให้เห็นถึงความไม่ศักดิ์สิทธิ์ทางเพศ และกดขี่ให้ผู้หญิงมีสถานภาพที่ต่ำ เป็นเพียงวัตถุรองรับความใคร่ของผู้ชาย ไม่ว่าหญิงนั้นจะอยู่ในฐานะภรรยา คนรัก หรือหญิงทั่ว ๆ ไปที่รักสนุกก็ตาม ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- แม่พิมพ์ของชาติ คือผู้หญิงทุกคน

1.5 โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อผู้โดยสาร ความสัมพันธ์ระหว่างคนรถกับผู้โดยสาร จะเข้าไปในลักษณะ "น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า" ต้องพึ่งพาอาศัยเกื้อหนุนจนเจือจางกันและกัน คนรถต้องอาศัยเงินค่าโดยสารจากผู้โดยสารมาใช้จ่ายยังมีและเลี้ยงดูครอบครัว ขณะเดียวกันผู้โดยสารก็ต้องพึ่งพาบริการจากคนรถในการเดินทางไปยังที่ต่าง ๆ ถ้าหากไม่มีรถคอยบริการผู้โดยสารก็จะเดือดร้อนลำบาก ไม่ได้ได้รับความสะดวกสบายในการเดินทาง ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ไม่มีท่านเราค ไม่มีรถท่านเดิน
- ขาคท่านเราค ขาครถท่านเดิน

- รถเป็นของท่าน แต่ค่าโดยสารเป็นของเรา

แสดงให้เห็นถึง ความหยิ่งทะนงของคนรถ และเห็นความสำคัญของตนที่มีต่อสังคม
ส่วนรวม ว่าแม้จะได้เงินจากผู้โดยสารมา แต่ตนก็ให้บริการซึ่งเป็นสิ่งแลกเปลี่ยนที่คุ้มค่า
อย่างไรก็ตามคนรถก็ตระหนักถึงความสำคัญของผู้โดยสารที่มีต่อตน รู้สึกเป็นหนี้บุญคุณ และสำนึกใน
ความมีอุปการะคุณของผู้โดยสาร จนต้องแสดงความรู้สึกเหล่านั้นออกมาตรง ๆ ทั้งเป็นการกล่าว
เอาใจผู้โดยสารทั่วไปด้วยพร้อมทั้งออกตัวในความบกพร่องในบริการ ดังปรากฏในวรรณกรรม
คนรถว่า

- ความดีของท่านอยู่ในสำนักของเรา
- คุณขึ้นรถเราคือใจ คุณลงไปเราก็คิดถึง
- น้องขึ้นรถพี่คือใจ น้องลงไปพี่ก็คิดถึง
- ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ห้อย โหนโดยไม่ขึ้นชักคำ
- น้องขึ้นมาพี่คือใจ น้องลงไปพี่ก็คิดถึง
- สุราษฎร์มาจ้อ อัยยรรรถเมล์เลยนะ
- บริการไม่ประทับใจ เ ขออภัยทุกท่าน
- ถึงแม่ ๆ แต่ช้าหน่อย
- เก็บเงินไม่ตรงราคา ใช้วาจาไม่สุภาพ โปรดแจ้งไว้ในวาระท่านทราบ

นอกจากนี้คนรถยังมีความปรารถนาดี ห่วงใยในสวัสดิภาพความปลอดภัยของผู้โดยสาร
ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- อัยยี่นแขนออกนอกกรดเคี้ยวขาด
- เรารักผู้โดยสารทุกท่านเหมือนชีวิตเรา
- ห้ามห้อยโหน ห้ามขึ้นนอกป้าย
- อันตรายโปรดอย่าวางเท้า
- ดับบุหรี่ของท่านซะ ก่อนที่จะไม่มีบุหรี่ให้ดับ ถ้าท่านถูกจับ ปรับตั้ง 500
- ใช้มันกรุณาตั้งค้อย ๆ ปล่อยเบา ๆ

ซึ่งข้อความเหล่านี้มีใจความขอรื้อง ห้าม และเตือนเรื่องการปฏิบัติตนในการโดยสารรถ
เพื่อความปลอดภัยและสงบของตนเองและผู้โดยสารอื่น

เนื่องจากคนรถตระหนักถึงความสำคัญและควมมีอุปการะคุณของผู้โดยสาร ดังนั้น การขอร้องขอความร่วมมือให้ปฏิบัติในการโดยสารรถจึงกล่าวด้วยถ้อยคำวิงวอนที่อ่อนหวาน รื่นหู และไพเราะ เป็นถ้อยคำที่เขาคิดว่าเหมาะสม เป็นการยกย่องและขอความเห็นใจจากผู้โดยสารไปในตัว เช่นการขอร้องให้ผู้โดยสารขยับชิดในหรือเบียดกัน ก็จะกล่าวแสดงให้เห็นว่าการขยับเนื้อที่เบียดกันเพียงเล็กน้อยบนรถโดยสารของผู้โดยสารนั้นไม่ค้ำกวมายมหาศาลแก่ชีวิตของคนรถ เพราะการที่ผู้โดยสารขยับที่เพียงเล็กน้อยทำให้สามารถรับผู้โดยสารอื่นได้เพิ่มขึ้น นั้นหมายถึงว่าคนรถก็จะได้รับเงินค่าบริการเพิ่มขึ้นเช่นกัน เงินที่ได้รับนี้มีค่าสำหรับคนรถยิ่งเพราะจะได้นำไปยังชีพและเลี้ยงครอบครัว ลูก - เมียต่อไป

- ขยับอีกนิดช่วยต่อชีวิตคนขับ
 - ขยับอีกนิดต่อชีวิตให้คนรถ
 - ขยับอีกนิดต่อชีวิตให้คนรัก
 - กระเถิบอีกนิดต่อชีวิตให้คนรถ
 - ชิดเข้ามาอีกนิด ต่อชีวิตให้คนขับ
 - ชิดเข้ามาอีกนิด ต่อชีวิตให้คนรถ
 - กระเถิบเข้าไปอีกนิด ต่อชีวิตให้รถเมล์
 - หากชิดในสักนิดจะต่อชีวิตให้คนขับ ชิดในหน่อยเถอะครับคนขับจะไม่กังวล
 - คนสวยชิดใน
 - สาธุชนน้ำใจดี สามีคือนั่งชิดใน
 - เบียดกันนิดจงดึกคอกภัย
 - เบียดกันนิดโปรดคึกคอกภัย
 - เบียดอีกนิด โปรดคึกคอกภัย
 - ขึ้นรถเมล์ไม่เสียเกียรติ แม้จะเบียดก็ทนเอาหน่อย
 - ขึ้นรถเมล์ไม่เสียเกียรติ แม้จะเบียดก็ทนเอาหน่อย
- เพราะน้ำมันมีน้อย ควรใช้สอยเมื่อจำเป็น"

นอกจากนี้คนรถยังพยายามหาวิธีการเอาใจผู้โดยสาร ด้วยการเสนอบริการที่ตนคิดว่าเยี่ยมและดีที่สุดต่อผู้โดยสาร ดังข้อความที่กล่าวไว้ในวรรณกรรมคนรถว่า

- สองแถวรอน้องไฉนจะจี๊
- สุนัขจิ้งจอกมาจ้อ อย่ารอรถเมล์เลยนะ
- ถึงแม่ ๆ แต่ข้าหน้อย
- ไปสายดีกว่าไปไม่ถึง
- นั่งสองแถวไม่ต้องง้อรถบัส
- ขึ้นรถพี่ไม่มีวันคำ
- ทุกชีวิตปลอดภัยในสองแถว
- บริการรักคุณเท่าฟ้า
- เรารักผู้โดยสารทุกท่านเหมือนชีวิตเรา

หากจะมีข้อผิดพลาดบกพร่องในการบริการ เป็นต้นว่า เก็บเงินไม่ตรงราคา หรือ การขึ้นรถโดยการออกรถกระชาก เบรกแรงจนผู้โดยสารเสียหลักเซหรือคะมำไปบ้าง คนรถ ก็จะกล่าวออกตัว หรือกล่าวในเชิงขบขันไป เป็นการผ่อนคลายอารมณ์เครียดทั้งของคนรถและผู้โดยสารเอง ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมว่า

- บริการไม่ประทับใจ ขอภัยทุกท่าน
- เก็บเงินไม่ตรงราคา ไข่วาจาไม่สุภาพ โปรดแจ้งให้นายท่านทราบ
- เบรกน้อยหน้อย กระชากมากหน้อย อร่อยกำลังเหมาะ
- "ยามเมื่อนั่ง สองแถว แฉ่วไหมพี่
 นั่งทุกที บ่นทุกที มีให้ขำ
 เบรกแล้วจอก รีบแข่ง แย่งคนกัน
 บ่นทุกวัน นั่งทั้งปี ซึ้งคนเดียว"

ขอภัยในความปวกหัวของท่านด้วย

ด้วยความปรารถนาดี

จากกระเป๋

ในสภาวะเศรษฐกิจที่ฝืดเคืองเช่นปัจจุบัน และสภาพสังคมที่มีผู้คนแน่นหนาแออัดจนต้องต่อสู้ดิ้นรนแก่งแย่งแข่งขันชิงดีชิงเด่นกัน ย่อมก่อให้เกิดความเครียดได้ง่าย คนรถก็มีวิธีการคลายอารมณ์เครียดทั้งของคนและผู้โดยสารด้วยการกล่าวทขออกสื่อ สื่อเลียนสภาพการโดยสารรถ

ในชีวิตประจำวัน หรือตัดพ้อผู้โดยสาร นอกจากนั้นคนรยังมีวิธีเตือนขอ คำโดยสารจากผู้โดยสาร ด้วยวิธีการที่ไม่ทำให้ผู้โดยสารรู้สึกกระหมกระหมื่นเกิดความอับอายหรือไม่พอใจเลย ด้วยการแทรกอารมณ์ขันเข้ามาในข้อความเหล่านั้น ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถดังนี้

- คุณผู้หญิงนั่งทางซ้าย คุณผู้ชายนั่งทางขวา คนจรไปรคอื่น
- ผู้ที่นั่งทางขวา ชี้นั่งทางซ้าย
- คนจัญไรยืนข้างหน้า คนบ้ายืนบันได
- ลิงเท่านั้นที่ห้อยโหน
- ไม่มีของย่องขึ้นรถคันอื่น ของคาคนขึ้นรถเมล์ขาว
- พอนั่งรถแอร์ น้องลืมสองแถว
- ว่ารักหลอกขึ้นรถฟรี
- ขึ้นก่อนโชคคิก่อน
- ถ้ารักพี่กรุณาช่วยค่าน้ำมันพี่ด้วย
- ไม่รักไม่ว่า แต่ขอค่าโดยสาร
- แล้วแต่ท่านจะกรุณาไปรคอื่นคุณมบ้าง
- สาธุชนผู้เจริญ ย่อมไม่แบ่งขึ้นรถฟรี
- "ที่รักจ๋า... ก่อนอื่นพี่ต้องขอโทษด้วยนะที่พี่ต้องเก็บค่าโดยสารจากคนที่พี่รัก เพราะน้ำมันแพง"
- นี่คุณชิดในหน่อย
- ชิดในหน่อยชิดรับพระคุณท่าน
- กรุณานั่งชิด ๆ หน่อยครับคนสวย
- นั่งให้ดี อย่าคิแต่นั่ง
- นั่งหุบได้ห้า นั่งฮ้าได้สี่
- ขอเชิญเข้ามาหน่อย ไม่ต้องคอยกับกระเป๋
- บันไดไม่ใช่ชายหาด มีโอกาสเดินในด้วย
- พี่ชิดในหน่อยครับ ขยับให้คนมีลูกด้วย

อย่างไรก็ดีในทัศนะของคนรถ แม้ผู้โดยสารจะเป็นผู้ถืออุปกรณ์กระตุ้น แต่ผู้โดยสาร ก็คือกลุ่มชนที่มาจากบุคคลหลายระดับต่างพื้นเพกัน ดังนั้นจึงย่อมมีทั้งคนดีและคนเลวปะปนกันไป บางครั้งเมื่อไปเจอผู้โดยสารประเภทนี้เลยก็ไม่ได้ยอมจ่ายค่าโดยสาร และชอบเบ่งขึ้นรถฟรี คนรถก็ได้รับความเดือดร้อนจากผู้โดยสารประเภทนี้จนต้องโอดครวญ และกล่าวถึงไว้ในวรรณกรรมคนรถว่า

- ข้าวเข้าท้องออก เพราะค่ารถถูกเบี้ยว
- สาธุชนผู้เจริญ ย่อมไม่เบ่งขึ้นรถฟรี
- ผู้เจริญย่อมไม่เบี้ยวค่าโดยสาร
- "ขึ้นรถผมแล้วขอโทษโปรดอย่าเบี่ยง
โปรดรีบเร่งทรัพย์สินส่งตรงมาให้
พยักหน้าคนกระเป๋ามีไม่เข้าใจ
มีอะไรบอกมาอย่างอำพราง"

ลักษณะการทำงานของคนที่ต้องนั่งหลังขดหลังแข็งหลังพวงมาลัยวันละนาน ๆ ๓-4 ชั่วโมง ย่อมก่อให้เกิดความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าทางกายและใจได้ง่าย ประกอบกับต้องเผชิญกับเศรษฐกิจที่ฝืดเคืองและสภาพสังคมที่สับสนเร่ร่อน ก็ยิ่งทำให้เกิดความเครียดได้ง่าย เมื่อเจอผู้โดยสารที่ไม่ยอมให้ความร่วมมือในการโดยสารรถ หรือไม่ค่อยเต็มใจปฏิบัติตามคำขอร้องขอความร่วมมือในการโดยสารรถ ก็ยิ่งทำให้คนรถเกิดความคับข้องใจและเครียดหนักยิ่งขึ้น จนต้องหาทางระบายด้วยการแสดงความหงุดหงิด ไม่พอใจ และก้าวร้าวต่อผู้โดยสาร ซึ่งไม่ได้ให้ความร่วมมือในการโดยสารรถแก่คนรถ ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถดังนี้

- นึกดูซิคนน้อย
- บั่นโคไม่ใช้ช้ายหาค มีโอกาสเดินในด้วย

1.6 โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจ คือ

ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ มีหน้าที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่ราษฎร ปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมาย เพื่อรักษาความสงบสุขในสังคมดังมีคำกล่าวว่า "ตำรวจอยู่ไหนประชาชนอุ่นใจทั่วกัน" การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวงและเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการดูแลความสะอาด ความสงบเรียบร้อยของการ

กมนามคนส่ง การสัญจรไป-มาบนท้องถนน ดังนั้นการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร และการทำงานของคนรถซึ่งเป็นผู้ขับขี่ยานพาหนะบนท้องถนน จึงมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันโดยลักษณะงานเป็นสาเหตุ ในท่ามกลางความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันระหว่างตำรวจกับคนรถนั้น โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจจะออกมาในแง่ลบเป็นส่วนใหญ่คนรถมีความเห็นว่า ตำรวจเป็นผู้มีอำนาจอยู่ในมือ เป็นที่น่าเกรงขามแก่ทุกคน และเป็นผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางไม่ชอบธรรม ช่มชู้ ชูครีต พวกตนอย่างไร้มนุษยธรรม ใช้วาจาขู่เข็ญรุนแรง ดึงข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- จำอย่าทำผิด
- หมวกกับจำไม่เมตตา ผมก็ต้องตรมใจ
- โคราชลูกแม่โม คนโตต้องฉลาม
- ชูตไม่รู้ชู้ต เป่านกหวีดรีดจากใบสั่ง
- ชูตตั้งแต่ขับ จับตั้งแต่ขี่
- ชิ่งสุตชิต พวกมารัดแล้วสั่งสอน

ด้วยเหตุที่คนรถเห็นว่าตำรวจเป็นผู้ครอบงำ กินสินบน รีดไถพวกตนอยู่เสมอ เป็นผู้ที่ยึดถือผลประโยชน์ส่วนตัวให้แก่ตนเองและจะกลั่นแกล้ง ผู้ที่ไม่ยอมให้ผลประโยชน์ หรือไม่ยอมให้รีดไถแต่โดยดี ก่อให้เกิดความเคียดแค้นแก่บรรดาคนรถโดยทั่วไปเป็นอันมาก ดังนั้นความรู้สึกของคนรถที่มีต่อตำรวจจึงเป็นความรู้สึกที่ไม่ชอบตำรวจอย่างมาก จนถึงขั้น "เกลียด" ตำรวจ ทั้งเกลียดและกลัวในขณะเดียวกัน แต่ความรู้สึกอย่างแรกจะมีมากและรุนแรงกว่าความรู้สึกอย่างหลัง คือ ความกลัว ซึ่งเป็นความกลัวที่มีพื้นฐานมาจากความเกลียด เพราะถูกกดขี่ ชูครีต ช่มเหรงรังแก ดึงข้อความที่แสดงให้เห็นพฤติกรรมของตำรวจ และความรู้สึกของพวกตนที่มีต่อตำรวจ ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ขับเร็วกว่า ขับช้าก็ไถ
- กักเมื่อเจอด่าน ผ่านเมื่อถูกไถ
- ไถเหลือสัน หน้าหนเหลือหลาย
- ไถเหลือรับ หน้าหนาเหลือหลาย
- กระสือข้างถนน ไถรยนต์ตนไม่ไหว

- กากี่สี่เครื่องแบบ โฉ้ย! ยอบแยบเอาแต่ใจ
- ไถทุกวัน ฉันทะหน่าย
- กลัวยาม้าจะไม่ทน กลัวบางคนมารีดไถ
- เกลี่ยคดาวไถจริง ๆ ฮี
- จงโคร่งแมงกระซอน ไล่กะล่อนเปลี่ยนปลี่ยนใจ
- อุดที่ละสิบ มุมมิบทีละคัน
- ด้านนี้ 25 ด้านหน้า 50
- ด้านนี้ยี่สิบห้า ด้านหน้าซาจัน
- ไถทุกระดัมประทับใจ

ธรรมดาคนรตมักจะไม่ตอบโต้หรือต่อต้านเจ้าหน้าทีที่ตำรวจ เพราะถึอว่าเป็นผู้ทีมีอำนาจเหนือตนและสามารถบันคาลความเคือคร้อนแก่ตนได้ คนรตจะเลือกวิธีการทีไม่โต้แย้งหรือขัดแย้งกับตรำรวจเพื่อความสะดวกและความสะดวกในการทำงานของตน แต่ในบางครั้งหากถูกชุกครึค ช่มเพงรังแก โดยไม่เป็นธรรมจนทนไม่ไหว ก็จะใช้ความรุนแรงตอบโต้ไป เช่นกัน ดังข้อความทีปรากฏในวรรณกรรมคนรตว่า

- โคราชลูกแม่โ้มคนโตต้องจลาม
- เช่นแม่งสีกยี่สิบ ดีกว่าริบใบซับซี่
- กินเก่งไม่ว่า แต่อย่าให้ซ้ำฝาค่าน
- ซับแหลกแหกค่าน ซับผ่านซังเต

ในทีสนะของคนรตเจ้าหน้าทีที่ตำรวจยังเป็นผู้รู้เห็นเป็นใจและเพิกเฉยต่อการกระทำทีผิดกฎหมาย จนกระทั่งถึงขั้นเปลี่ยนแปลงรูปการณ์ หรือปลอมแปลงเอกสารให้เป็นไปในทีศทางทีตนต้องการได้ หากได้รับผลประโยชน์ทีตนพึงพอใจและพอเพียงเป็นข้อแลกเปลี่ยน ดังข้อความทีปรากฏในวรรณกรรมคนรตว่า

- เช่นแม่งสีกยี่สิบ ดีกว่าริบใบซับซี่
- กักเมื่อเจอค่าน ผ่านเมื่อถูกไถ
- สงสารคนซับ ปรับชะ 20
- ถูกผิดถามผู้หมวด ก้อตำรวจแก้าตรวจฉำนวน

นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจในสายตาของคนรถยังเป็นผู้ที่ทำงานเอาหน้าเพื่อ
ประจบประแจงเจ้านาย และไม่มีมนุษยสัมพันธ์อีกด้วย ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- เข้าชื่อน้ำหมวก ตั้งค่านตรวจอวดผู้กำกับ
- จริตภิรียา แหมจรรยานายร้อยเวร

แม้โลกทัศน์ส่วนใหญ่ของคนรถที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจจะออกมาในลักษณะลบ เปลี่ยน-
ตำรวจ ว่าตำรวจคือ ผู้กินสินบน ไร้คตินคนรถใช้อย่างหน้าตาที่ไปในทางมิชอบ หากผลประโยชน์
ส่วนตัวและชัมเหรงรังแกประชาชน แต่ทัศนะส่วนหนึ่งของคนรถที่ปรากฏออกมาจากวรรณกรรม
ก็ยอมรับว่า ตำรวจส่วนหนึ่งคือ ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ คอยบำเพ็ญบุญบำรุงสุขแก่ประชาชน เป็นที่
พึ่งของประชาชน ปฏิบัติหน้าที่ตามที่เรียกว่า "ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์" คอยดูแลความสงบสุข และ
ปกป้องคุ้มครองและให้ความปลอดภัยแก่ประชาชน ตำรวจผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ที่มีในสังคมยังคง
เป็นที่พึ่งพาและต้องการของประชาชนทั่วไป ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- จุกเงินเรียกสายตรวจ พวกตะกวดจะได้เช็ด

อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในวรรณกรรม
คนรถนั้น จะพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจ กับคนรถตลอดไปจนถึงเจ้าของรถ
จะมีความสัมพันธ์กันในลักษณะ "หมูไป - ไก่มา" เป็นการพึ่งพาอาศัยกันในลักษณะที่ต่างฝ่าย
ต่างก็ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนแลกเปลี่ยนที่คุ้มค่า เช่น ทางฝ่ายคนรถหรือเจ้าของรถทำผิด
กฎหมาย เป็นต้นว่า ขับรถผิดกฎจราจร ขับรถเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด แชนในที่คับขัน
หรือทางโค้ง ขับรถฝ่าสัญญาณไฟแดง สภาพของรถไม่เหมาะสมไม่ถูกต้องไม่ได้มาตรฐานในการ
บรรทุก หรือการบรรทุกสินค้ามากเกินไปจนมีน้ำหนักมากเกินไปเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด ก็ต้อง
เสียเงินสินบนให้แก่ตำรวจ เพื่อเป็นค่า "ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่" ของตำรวจ ให้ตำรวจเพิกเฉย
ละเลยความผิดที่ตนเป็นผู้กระทำ ฝ่ายตำรวจเมื่อได้รับเงินสินบนก็ต้องปล่อยให้รถคันที่มีความผิด
นั้นผ่านไปโดยไม่เอาความผิด ข้อความในวรรณกรรมคนรถ ที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะการยื่น
ผลประโยชน์แลกเปลี่ยนกันระหว่างคนรถกับตำรวจ ก็คือข้อความที่ว่า

- เช่นแม่งสักยี่สิบ ก็กว่ารับใบขับขี่
- กักเมื่อเจอค่าผ่านเมื่อถูกใจ

1.7 โลกทัศน์ของคนรตที่มีต่อนายทุน จากข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรตพบว่าคนรตมีทัศนะในทางลบต่อนายทุน เห็นว่านายทุนหรือนายจ้างเป็นผู้ที่เห็นแก่ตัว เห็นแก่ได้ กดขี่ข่มเหงเอารัดเอาเปรียบลูกจ้าง ขูดรีดแรงงาน ใช้งานหนัก ให้ค่าจ้างตอบแทนไม่คุ้มค่า เลี้ยงผลประโยชน์ของตนเป็นสำคัญ ไม่เห็นใจผู้อื่น กอบโกยผลประโยชน์ส่วนตัวบนความทุกข์ยากเดือดร้อนลำเค็ญของผู้อื่น ดังข้อความในวรรณกรรมคนรตว่า

- ขับเร็วไปป่าช้า ขับรดเข้าเฝ้าแก่นั่น
- จาระบีแพนทะเล็ก นายใจยักษ์ให้ผมหักข้างชี
- นายทุนหน้าบาน คนงานหน้าหมอง
- โชคคร่ารองชีพ ข้าโค่นบิบบจากนายจ้าง

ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนลำบากที่สุดก็คือ กรรมกรลูกจ้าง ซึ่งมีรายได้น้อยในภาวะเศรษฐกิจที่ฝืดเคือง รายได้แทบจะไม่พอเลี้ยงชีพ เลี้ยงลูก - เมียในครอบครัวอยู่แล้ว ยิ่งมาถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้างอีก ดังนั้นในบางครั้งกรรมกร ลูกจ้างถูกเอารัดเอาเปรียบมากเกินไปจนทนไม่ได้ เกิดกรณีพิพาทแรงงานขึ้น ดังที่ปรากฏเป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน เสมอจากข้อความในวรรณกรรมคนรตที่แสดงให้เห็นถึงการตอบโต้ของคนรตต่อนายทุนผู้เอารัดเอาเปรียบในลักษณะก้าวร้าว รุนแรงว่า

- ต้องผมมีลำไส้ ไม่ให้ระวังเจ็บ

ความเห็นแก่ตัวมักมากของนายทุน ซึ่งมีมากมายจนกระทั่งไม่คำนึงถึงผลเสียของส่วนรวมของชาติ ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรตว่า

- ใจคำข้าชายชาติ แหมวางมาคนายทุนหน้าเลื้อก
- ญวนคงไม่บุก ถ้าไม่บรรทุกไปให้มัน
- ฉิบหายไม่ว่า ถ้าข้าจะบรรทุก

ความเห็นแก่ได้ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมีมากจนกระทั่งไม่คำนึงถึงความมั่นคงปลอดภัยของชาติ กระทำได้แม้การลักลอบค้าอาวุธให้เวียตนาม ซึ่งเป็นชาติที่คอยรุกรานความสงบของไทย หรือบางครั้ง บรรทุกสินค้ามีน้ำหนักเกินพิกัด ซึ่งจะทำให้ถนนทรุดโทรม เสียหายเร็ว เสี่ยงงบประมาณการก่อสร้างและซ่อมแซมไปโดยใช่เหตุและไม่คุ้มค่า ทั้งยังทำให้ผู้ใช้รถใช้ถนนคนอื่น ๆ เดือดร้อนอีกด้วย

อย่างไรก็ตามนายทุนก็ยังเป็นผู้ที่ร่ำรวย มีอำนาจ อิทธิพลเหนือคนรอบและชนชั้น-

กรรมาชีพอื่น ๆ เพราะเป็นผู้กุมเศรษฐกิจ กุมปากท้องของคนเหล่านี้ไว้ แม้จะมีน้ำเสียงไม่ชอบนายทุน หากไม่ถูกบีบคั้นจนเหลืออดเหลือทนเกินไป เขาจะยอมสยบ ยอมอ่อนน้อมและอยู่ใต้อำนาจของนายทุน ด้วยเหตุว่าไม่รู้ว่าคุณเองจะเดือดร้อนเรื่องเงินเรื่องทอง ต้องพึ่งพาอาศัยขอความช่วยเหลือ หยิบยืมจากนายทุนเสียใจ ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมกล่าวว่า

- เจียมตัวก็มกอดกระดุม นายทุนกุมลมหาวะใจ
- โธ่! เจ้าแก่ แม่ผมป่วยต้องช่วยค่ากะ

2. โลกทัศน์ของคนรตที่มีต่อสภาพแวดล้อม

2.1 โลกทัศน์ของคนรตที่มีต่อสภาพการดำรงชีวิตในปัจจุบัน คนรตมีความเห็นว่าการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันที่สับสนวุ่นวายและมีความเห็นแก่ตัวระบบตัวใครตัวมันนั้น การที่จะอยู่ได้ในสังคมนั้นจะต้องพึ่งตัวเองก่อนซึ่งความเห็นข้อนี้ของคนรตคล้ายตามพุทธวัจนะที่ว่า "ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน" ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมกล่าวว่า

- พึ่งตัวเอง
- ตนของตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

นอกจากการพึ่งตัวเองแล้ว เมื่อพบหรือมีอุปสรรคต่าง ๆ เกิดขึ้นในชีวิต ก็ต้องต่อสู้ฝ่าฟันอุปสรรคนั้นให้ลุล่วงไปด้วยพลังใจ และความหวังในชีวิต ไม่ที่อดอยหรือยอมแพ้แก่อุปสรรคที่เกิดขึ้นในชีวิตโดยมิได้ต่อสู้ เพราะชีวิตที่เกิดขึ้นมาได้มีความสุขสบายตลอดชีวิต ย่อมมีอุปสรรคในชีวิตมากน้อยต่างกันไป ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมกล่าวว่า

- ชีวิตต้องสู้
- ชีวิตไม่สิ้นต้องค้นกันไป
- ชีวิตไม่สิ้นต้องค้นไป ชีวิตไม่ค้นก็สิ้นใจ
- ฟ้ายังมีดาว ชวาวยังมีฝน ชีวิตทนหรือจะสิ้นหวัง
- ดันฝ่าสายลม โลกจะกลม ลมหายใจยังมี
- ชีวิตไม่ใช่เปาะเปี๊ยะ ฟังจึงไม่ตีที่ลู่ค

การเอาตัวรอดเป็นสิ่งสำคัญ สำหรับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน เรื่องศีลธรรม ความถูกต้องเป็นสิ่งที่มีค่า มีค่าสำคัญรองลงไป ความอยู่รอดปลอดภัยของตัวเองเป็น สิ่งสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด การช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่คิดให้รอบคอบหรือไม่คำนึงถึงตนเองนั้น อาจเป็นภัยหรือเกิดผลเสียแก่ตัวเองได้ ดังนั้นการจะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ใด หากผลของการ ช่วยเหลือนั้นก่อให้เกิดความเดือดร้อนลำบากแก่ตนเองแล้วไม่ควรกระทำ และไม่ถือเป็นสิ่ง เสียหายแต่อย่างใด เพราะเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องคำนึงถึงความอยู่รอดปลอดภัย ของตัวเองก่อน และต้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยไม่ก่อให้เกิดผลเสียแก่ตัวเอง ไม่ว่าตนเองจะเห็นด้วยในการกระทำหรือเหตุการณ์นั้น ๆ หรือไม่ก็ตาม ข้อความที่กล่าวถึงการเอาตัวรอดในสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถมีดังนี้

- ชนแล้วไม่หนี คือคนดีที่ยากติดคุก
- ชนแล้วไม่ใส่ตีนหมา คนจับคือหมา
- เอ็นดูเขา เอ็นเราขาด
- เอ็นดูเขา เอวเราขาด
- โง่แล้วสบาย

นอกจากนี้การที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขนั้น บุคคลจะต้องมีสติมั่น คอยระวัง ยังคิด ยึดเหนี่ยวให้ตนเองพ้นจากความลุ่มหลงในอบายมุขหรือความผิดทั้งปวง ไม่หุนเหว ใจเร็ว หรือตั้งอยู่ในความประมาท ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- สมองมีไว้คิด ใช้ชีวิตให้ถูกทาง
- จงโกรธอย่างผู้มีสติ อย่าโกรธอย่างผู้มีสติต่างค์
- อย่าไวใจทาง อย่าวางใจไฟ
- แฉ่มมากแล้วเพื่อน ปลายทางเงินเคียนเพราะอบายมุข
- เชี่ยวคือสายน้ำ เราจุ่มงามเพราะอบายมุข
- ตะรางเปิดประตูฆ่าผู้ทำผิด

2.2 โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อบรรทัดฐานของสังคม แม้บรรทัดฐานของสังคม อันได้แก่วิถีประชา กฏศีลธรรม และกฎหมาย จะเป็นสิ่งช่วยกำหนดและควบคุมพฤติกรรมของ คนในสังคม เพื่อให้เกิดความเรียบร้อยและสงบสุขในสังคม แต่โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อบรรทัดฐาน

ส่วนใหญ่จะออกมาในลักษณะไม่ให้ความสำคัญ ไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติตามบรรทัดฐาน หากการละเมิดบรรทัดฐานทำให้เขาได้รับสิ่งที่เขาปรารถนาและพึงพอใจก็จะปฏิบัติ เพราะถือว่าไม่เป็นการเสียหายร้ายแรง แม้กระทั่งการกระทำที่ผิดกฎหมาย ในบางครั้งก็กล้าเสี่ยง เพราะเห็นว่าสามารถหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้นพฤติกรรมของคนรส่วนใหญ่ที่แสดงออกมาในวรรณกรรมคนรถจึงไม่เคร่งครัดต่อบรรทัดฐานไม่ว่าในระดับวิถีประจำ กฎศีลธรรม หรือกฎหมาย บางครั้งก็จะล้อเลียนบรรทัดฐานของสังคมด้วยความสนุกและโอฬารฉุน บรรทัดฐานของสังคมที่คนรถมักละเมิดจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับเพศเสียเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ การละเมิดประเพณีทางผู้หญิง การดูผู้หญิง การมีภรรยาหลายคน การผิดลูกเมียผู้อื่น ตลอดจนกระทั่งการข่มขืนผู้หญิง ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- หนีพ่อไปจดทะเบียน
- รักพี่ให้พี่แม่
- หนีเดะน้อง ทองมันแพง
- ไปกับพี่เด็กน้อง ของมันแพง
- ดูคนค้าแม่ทอง
- ดูคนค้าแม่ไม่ยกให้
- เมียอยู่บ้าน แฟนช่วยทำงาน
- ตามเมียน้อยมาช่วยเตี้ย

อย่างไรก็ดีคนรถเป็นชนกลุ่มใหญ่ แม้ในเหตุการณ์เดียวกัน หรือเรื่องเดียวกันย่อมมีความเห็นแตกต่างกันไปบ้างเป็นธรรมดา ถึงคนรถบางกลุ่มจะมีความเห็นขัดแย้งกับบรรทัดฐาน และมีพฤติกรรมละเมิดต่อบรรทัดฐานของสังคม แต่คนรถบางส่วนก็มีความเห็นคล้อยตามและปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม ดังตัวอย่างในวรรณกรรมคนรถว่า

- ไม่อยากสนคนมีผัว พี่กลัวบาป
- จะให้เมียเลี้ยงผัว ก็กลัวคนนินทา
- ขับรดไม่รังแกใคร คือน้ำใจสืบล้อ
- ขับรดก็คนนิยม
- คูป้ายสัญญาไม่ล้างผลาญชีวิตปลอดภัย

- ไม่เฝ้าของผู้เช่า ดีกว่าลูกเฝ้าอกตัญญู

ในบางครั้งคนรถก็จะล้อเลียนบรรทัดฐานของสังคมด้วยความสนุกสนานและมีอารมณ์ขันว่า

- คำพ่อคำแม่ยังน่าคบ คำเมียที่เฝ้ารถทำไมได้
- คำพ่อคำแม่ยังพอกบ คำเมียที่เฝ้ารถทำไมได้
- จะให้เมียเลี้ยงหัว ก็กลัวคนนินทา
- ไม่อยากสนคนมีหัวที่กลัวบาป
- รักที่จิ้งหนัฟ้อ
- พึงคนหนึ่งในดวงใจ หัวไปหาดู
- ภูเสีย เพราะเมียเพื่อน
- ชกนอกเกมก็แก้เคลมเมียมัน
- ช่มชืนผึกกฎหมาย พี่ยอมตายสบายรื้อ

นอกจากนี้บรรทัดฐานของสังคมที่คนรถโดยทั่วไปมักจะเอื้อมได้แก่ บรรทัดฐานเกี่ยวกับการขับรถ ซึ่งจะมีพฤติกรรมออกมาในรูปของการขับรถเร็ว แข่งซ้าย แข่งขวา ขับหรือแข่งผิดเลน ขับด้วยความเกะกะจนงอ้านก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ถึงข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ไปแล้วเทพบุตรตื่นดี
- งานไม่แย่ง แข่งลูกเดียว
- แข่งซ้ายไม่ว่า ปาดหน้าโดนเหยียบ
- แข่งซ้ายถูกคำ แข่งขวาถูกเตะ
- กระแทกแทบปิดซ้าย เคี้ยวบรรลัยมะลูกพี่
- (ไอ้) เต่าดีเซล โร้ไอ้เวรแข่งเลนซ้าย
- สนให้เหมือนไก่ ซ้ำขับไปตั้งราวสี่สี่
- ขับไม่ดีเพราะพริตเมล์
- เบรคน้อยหน่อย กระชากมากพ่อย อร่อยกำลังเหมาะ

เมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้น คนรถก็จะหนีเอาตัวรอดก่อน เพื่อความปลอดภัยของตนเอง ถึงข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ชนแล้วไม่หนี คือคนที่อยากติดคุก
- ชนแล้วไม่ไล่ตีหมา คนขับคือหมา

2.3 โลกทัศน์ของคนรที่มีต่อเศรษฐกิจ อันได้แก่ฐานะทางเศรษฐกิจและปัญหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ

2.3.1 โลกทัศน์ของคนรที่มีต่อฐานะทางเศรษฐกิจ คนรมีค่านิยมเงินนิยมความร่ำรวย ใฝ่ฝันอยากจะมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีเช่นเดียวกับคนอื่น ๆ ในสังคม คนรตระหนักถึงบทบาทและอิทธิพลของเงินที่มีต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันว่า จำเป็นต้องใช้เงินในการเลี้ยงชีพตัวเอง เลี้ยงครอบครัว ใช้ในการศึกษาของลูก หรือบุคคลอันเป็นที่รัก ใช้จ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาลยามเจ็บป่วย เก็บเงินหมั้น แต่งงาน สร้างครอบครัว ใช้หนี้ และตั้งตัวสร้างหลักฐานความเป็นปึกแผ่นแห่งชีวิต ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรว่า

- อำนางใบแดง
- เงินคือพระเจ้า
- เงินตราพาใจร
- เงินทำให้คนงั้น การพนันทำให้คนลุ่มจม
- ชาคผ่านเราอด ชาครถผ่านเดิน
- พยาคเหงื่อเพื่อเมียบังเกิดเกล้า
- หลังสู้ฟ้า หน้าสู้ลม ก็เพราะนมสองเต้า
- พยาคเหงื่อทุกหยดเพื่ออนาคตลูก
- ขับ 6 ล้อ ส่งเธอเรียนปริญญาโท (นิคัว)
- โธ่! เต้าแก่แม่ ผมป่วยต้องช่วยค่ากะ
- พยาคเหงื่อเพื่อเงินหมั้น
- เก็บเงินแต่งงาน
- หมคหนี้สองหมื่นบาท
- ไถนาหาเงินซื้อรถ ขอยอมอดผ่นรถสองแถว
- ขนข้าวเข้าโรงสี ผ่นส่งหนี้ซื้อสองแถว
- เป็นกระเป๋าทังเก็บเงินไปนอก (ซาอุ)

ด้วยเหตุที่คนรรมีค่านิยมเงิน และใฝ่ฝันที่จะมีฐานะร่ำรวยเพื่อความสุขสบายในชีวิต ดังนั้นจึงมีพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการของตน คนรบบางคนก็มุ่งทำงานหนักอดนอน เพื่อสร้างฐานะความเป็นปึกแผ่น ความมั่นคงแก่ตนเองและครอบครัว บางคนถึงกับยอมจากบ้านจากเมือง พลัดพรากลูก-เมียอันเป็นที่รักไปทำงานในต่างแดนเพราะได้ค่าแรงงานตอบแทนสูงและคุ้มค่า ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรรมว่า

- รักไม่ยุ่งมุ้งแต่่งจน
- รักไม่ยุ่งมุ้งแต่่งเงิน
- กินไม่ยุ่ง มุ้งแต่่งงาน
- ขนข้าวเข้าโรงสี ผ่อนส่งหนี้ซื้อสองแถว
- โฉนทาเงินซื้อรถ ขอยอมอดผ่อนรถสองแถว
- เงินตราพาพิจร
- เป็นกระเป๋าทิ้งเก็บเงินไปนอก (ซาอุ)
- จำนองนา จำนองนาง ไปรคอย่าขวางทางไปอาหรับ

คนรบบางคนแม้หวังร่ำรวยก็มิได้มัวทำงาน แต่หวังพึ่งโชคชะตา รอคอง รอคอยการตกลงบันดาลจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเป็นความหวังอันเลื่อนลอย ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรรมว่า

- เด็กวัดดวงดี
- ไปตามดวง
- ดวงดี 500 ปียังมีอยู่
- เช่นเจ้าแม่ จวดนีน้อยแพ้เลขวิ่ง

บางครั้งจากค่านิยมเงิน ต้องการร่ำรวย ทำให้คนรบบ้างถึงกับยอมเสี่ยงทำในสิ่งที่ผิดกฎหมาย เป็นต้นว่า ลักลอบขนยาเสพติด ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรรมว่า

- ชุกไว้ได้เบาะ ทำไปเพราะมันคือฝัน

2.3.2 โลกทัศน์ของคนรรมที่มีต่อปัญหาเศรษฐกิจ เกี่ยวกับปัญหาน้ำมันแพง และน้ำมันขาดแคลน คนรรมตระหนักดีถึงความสำคัญและจำเป็นของน้ำมันที่มีต่อตนและส่วนรวม เพราะกิจการหลาย ๆ อย่างทั้งในด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมหรืออื่น ๆ ต้องใช้น้ำมันเป็นปัจจัยสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจการคมนาคมขนส่ง ที่มีรถบรรทุกเป็นหลักสำคัญ

ก็ต้องพึ่งพาอาศัยน้ำมันเชื้อเพลิง เมื่อน้ำมันขาดแคลนย่อมส่งผลกระทบต่อคนรถ ผู้ประกอบอาชีพขับรถด้วยเช่นกัน ดังข้อความโศกครวญของคนรถที่ได้รับความเดือดร้อนจากการที่น้ำมันขาดแคลนและมีราคาแพง ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- น้ำมันแพงมีหวังแห้งตาย
- พี่ไม่ซ่าส์ เพราะโซลล่าแพง
- ขาดเธอนั้นไม่สำคัญ ขาดน้ำมันพี่ต้องตาย
- ขาดนารีพี่ไม่ว่า ขาดโซลล่าพี่ตายแน่

แต่ผู้หญิงและกามารมณ์จะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งในชีวิตมรรคาคนรถ จนถึงกับมีข้อความกล่าวไว้ในวรรณกรรมคนรถว่า "กามาตือยาตึ้น เฮโรอีนคืออีหนู" แต่น้ำมันเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นสำหรับคนรถยิ่งกว่า หากเลือกได้ระหว่างผู้หญิงกับน้ำมันคนรถก็จะเลือกน้ำมันเพื่อความอยู่รอดของตน

เนื่องจากประเทศของเราไม่สามารถผลิตน้ำมันให้เพียงพอกับความต้องการใช้ภายในประเทศได้ จึงต้องสั่งซื้อน้ำมันดิบจากต่างประเทศเข้ามาเมื่อเกิดภาวะวิกฤตน้ำมัน น้ำมันขาดแคลนและมีราคาแพงคนรถเห็นด้วยอย่างยิ่งกับมาตรการประหยัดน้ำมันของรัฐบาล ที่รณรงค์ออกมาในรูปแบบของคำขวัญชักชวนให้ประชาชนประหยัดน้ำมัน ไฟฟ้า ใช้เมื่อมีความจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- เพราะน้ำมันมีน้อย ควรใช้สอยเมื่อจำเป็น
- น้ำมันมีน้อย ใช้สอยประหยัด
- น้ำมันขาดแคลน บอกแฟนดับไฟ
- น้ำมันขาดแคลน คุยกับแฟนก็ต้องดับไฟ
- ใช้น้ำมันอย่างประหยัดเพื่อขจัดความสิ้นเปลือง
- เสริมกิจปิดไฟ ช่วยไทยประหยัดน้ำมัน

อย่างไรก็ตามมาตรการการแก้ไขปัญหาน้ำมันขาดแคลนของรัฐด้วยการหาแหล่งพลังงานเชื้อเพลิงแหล่งใหม่ภายในประเทศ และทดลองข่าวก๊าซให้ประชาชนทราบเป็นระยะ ๆ นั้น คนรถไม่เชื่อว่าการสำรวจขุดเจาะหาแหล่งน้ำมันก็จะประสบผลสำเร็จในการขุดน้ำมันสมดังคำโฆษณา ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ฟางโซลลีสี่บาทลิ้นบาททะไร โยโย่น้ำมันไทย

การที่น้ำมันขึ้นราคา ส่งผลกระทบให้ ทองขึ้นราคา สินค้าต่าง ๆ ขึ้นราคา เงินบาท ลดค่า รัฐบาลขึ้นภาษี ก่อความเดือดร้อนลำบากให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยหาเข้ากินค่าเป็น อย่างยิ่ง และคนรตเองก็ได้รับความเดือดร้อนนี้เช่นกัน ดังข้อความที่โอดครวญและเสียสละ ค่าครองชีพที่สูงขึ้นทุกปี ดังปรากฏในวรรณกรรมคนรตว่า

- เงินกำลังหมอง เพราะของมันแพง
- ปีนรับหา ปีหน้าผัวแพง
- อาชีพไร้ปริญญา วัสดุขึ้นราคา ฤทธาอย่าขอ

คนรตมีความเห็นว่า พวกตนเป็นพวกที่มีการศึกษาไม่สูงและจัดอยู่ในระดับชนชั้นที่มี รายได้น้อยในสังคม นอกจากจะได้รับความเดือดร้อนจากสินค้าขึ้นราคา ค่าครองชีพสูงแล้ว ยังถูกเบียดเบียนเอารัดเอาเปรียบ จากคนบางกลุ่มในสังคมด้วย จึงต้องระบายความทุกข์ เดือดร้อน ความขมขื่นคับแค้นออกมาในวรรณกรรมว่า

- โชคค่าครองชีพ ข้าโดนบีบจากนายจ้าง

แม้จะผจญกับปัญหาอุปสรรคค่าครองชีพ แต่คนรตก็ค้นรนชวนช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้ด้วย ตนเอง เป็นต้นว่า พึ่งพาโรงรับจำนำ มิได้ประหวัดหรือเรียกร้องให้ผู้ใดมารับผิดชอบ แก้ไข ปัญหาปากท้องให้พวกตน ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรตว่า

- มีเท่าไรเฝ้าโรงจำนำ
- เรือล่มในหนอง ทองอยู่ในโรงจำนำ
- พึ่งตัวเอง
- ชีวิตไม่สิ้นต้องค้นกันไป

2.4 โลกทัศน์ของคนรตที่มีต่อการศึกษา การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบุคคล ในสังคมปัจจุบัน เพราะเป็นเครื่องเชิดหน้าชูตาให้เป็นที่ยอมรับและยกย่องในสังคมว่าเป็นคน มีเกียรติ รวมทั้งเป็นปัจจัยในการยกฐานะทางสังคมของบุคคลด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ ศึกษาในระดับปริญญา ซึ่งเป็นค่านิยมของสังคม คนรตเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาและ มีค่านิยมปริญญาคล้อยตามสังคมเช่นเดียวกัน หากมีโอกาสคนรตส่วนหนึ่งก็จะชวนช่วยศึกษาหา ความรู้ใส่ตัว โชว์ควาเอาปริญญาให้ได้ แม้ไม่มีโอกาสได้เข้าศึกษาในระบบมหาวิทยาลัยปิด

แต่การมีมหาวิทยาลัยเปิดซึ่งเป็นการกระจายการศึกษาให้โอกาสและใช้สิทธิ์ แก่บุคคลจำนวนมากที่ไม่สามารถเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยปกติได้ ได้มีโอกาสศึกษาถึงขั้นปริญญา คนราก็จะศึกษา ทั้งข้อความในวรรณกรรมคนรถที่กล่าวหาพิงไปถึงการเป็นนิสิตในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเปิดแห่งหนึ่งของไทยว่า

- ลูกพ่อขุน

ซึ่งเป็นข้อความที่บ่งบอกถึงความภาคภูมิใจในสภาพการเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยของตน และแสดงให้เห็นว่าคนรถก็เห็นความสำคัญของการศึกษาเช่นกัน จึงได้พยายามชวนชวนไขว่คว้าศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง แม้ว่าคนรถส่วนใหญ่จะมีการศึกษาต่ำไม่ถึงขั้นระดับปริญญาหรือบางคนก็ไม่ได้รับการศึกษาเลย จะแสดงความรู้สึกไม่สนใจ ไม่ให้ความสำคัญกับการศึกษา หรือกับค่านิยมปริญญาของคนในสังคม แต่ในความรู้สึกส่วนตัวแล้วพวกเขายังคงต้องการที่จะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีการศึกษา หรือได้รับการศึกษาสูงระดับปริญญาเช่นคนอื่น ๆ ในเมื่อในชีวิตจริงของคนรถ ไม่ได้สิ่งที่ตนปรารถนา จึงเกิดความคับข้องใจขึ้น และหาทางระบายความคับข้องใจเหล่านี้ด้วยวิธีการปรับตัวแบบ "อ่อนน้อมเปรี้ยว มะนาวหวาน" โดยการแสดงออกว่าไม่สนใจกับการศึกษา และการศึกษาไม่ว่าระดับใดไม่มีความสำคัญหรือจำเป็น แม้แต่ผู้ที่เรียนจบชั้นปริญญาก็ยังต้องทนงาน ว่างงานกันเป็นจำนวนมาก ทั้งข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ยิงเรียนยิงเพลี่ย มีเมียดีกว่า
- เรียนไปไร้ค่าตายท่าลี้มหมด
- เรียนไปก็ไร้ค่า ตายท่าเสียดีกว่า
- เรียนไปทำไมได้ปวดหัว มีผัวดีกว่า
- จบ ป.4 เงินดี จบตรีพุงนี้ค่อยมา
- ปริญญาซ้ำไม่รู้จัก
- จบ 6 ก็ตัวซ้ำ จบปริญญาซ้ำไม่แคร์

การเป็นผู้มีเกียรติและได้รับการยกย่องจากสังคมเพราะเป็นผู้มีการศึกษาสูง เป็นสิ่งที่คนรถใฝ่ฝันและต้องการ เมื่อไม่มีโอกาสหรือไม่สามารถจะไขว่คว้าสิ่งที่ตนปรารถนาได้ คนรถบางกลุ่มก็จะแสดงความรู้สึกขมขื่น น้อยอกน้อยใจ ในสภาพที่ต้องการศึกษาของตน และมีความรู้สึกว่าเป็นหมกต้อของคนที่ไม่สามารถหรือไม่มีโอกาสได้ศึกษาจนกระทั่งได้

รับปริญญา ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมกล่าวว่า

- อาชีพที่รับปริญญา
- อาชีพที่รับปริญญา
- อาชีพไม่มีปริญญามาไม่แล

ด้วยเหตุที่การศึกษามีความสำคัญและจำเป็นสำหรับสังคมปัจจุบันและคนเองก็เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการศึกษาว่าเป็นปัจจัยที่จะสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคคลประสบความสำเร็จ และความสุขสบายในชีวิต ดังนั้นเขาจึงส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลอื่นเป็นที่รัก ซึ่งได้แก่ บุตร ภรรยา หรือคู่รัก ได้รับการศึกษาและมีความรู้ให้มากที่สุดถึงขั้นสูงที่สุดที่เขาสามารถจะส่งเสียได้ และเท่าที่ความสามารถของบุคคลผู้นั้นจะอำนวย แม้ตัวเขาเองจะต้องทนลำบากตรากตรำอบเหงื่อต่างน้ำเพื่อหาเงินมาส่งให้บุคคลอื่นเป็นที่รักได้มีโอกาสศึกษาในระดับสูงก็ยอมและยินดี เพราะคนรอบคระหนักดีว่า การศึกษาคือการลงทุนที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายไม่น้อย ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมกล่าวว่า

- เหนือทุกหยกคืออนาคตลูก
- เหนือทุกหยก คืออนาคตของลูกข้า
- เหนือทุกหยก เพื่ออนาคตลูก
- หยาดเหนือทุกหยก เพื่ออนาคตลูก
- ส่งแล้วเรียนราม
- หาเงินส่งแล้วเรียนราม
- ขั้ว 6 ล้อ ส่งเธอเรียนปริญญาโท (นิท้าว)

ในสภาพสังคมปัจจุบันที่ระบบเส้นสายเข้ามามีบทบาท และอิทธิพลในการดำเนินชีวิต การประกอบกิจการของบุคคลอย่างมาก แม้จะเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษา มีความรู้ ความสามารถ ก็ยังต้องพ่ายแพ้แก่ระบบเส้นสายดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมกล่าวว่า

- ความรู้หรือจะสู้เส้น
- ความรู้หรือจะสู้ เต็กเส้น
- ความรู้หรือจะสู้มีเส้น

2.5 โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อสิ่งเสพติดให้โทษ สิ่งเสพติดให้โทษที่คนรถนิยมใช้กันมากที่สุดที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถก็คือ ยากระตุ้นประสาท "แอมเฟตตามีน" ซึ่งรู้จักกันในนามของยาบ้า ยาบั่น นอกจากนี้ก็ยังมีเครื่องดื่มบำรุงกำลังซึ่งมีส่วนผสมของสารกาแฟอื่น ซึ่งเคยเป็นตัวกระตุ้นประสาทผสมอยู่ด้วย รวมทั้งสุรา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีฤทธิ์กดหรือลดการทำงานของเซลล์ประสาท คนรถตระหนักดีว่าการตกเป็นทาสของสิ่งเสพติดเหล่านี้เป็นอันตรายต่อสุขภาพของคนที่ทางร่างกาย จิตใจ ทรัพย์สิน เป็นสิ่งทำลายความสงบสุขในครอบครัว และส่งผลก่อให้เกิดอุบัติเหตุในการขับรถอันอาจเป็นอันตรายต่อชีวิตทั้งของตนเองและผู้อื่น ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- จูเหล้าเค็ส้าเม็คม้า ภูกงบ้าถ้าไม่เลิก
- ...มีากินหมด...
- เหล้าคือน้ำตาเมีย
- พี่เสียคนเพราะเหล้า
- กอดเมียไม่เอา จะกอดขวดเหล้าก็เผลอ
- ขับเร็วถึงป่าช้า กินม้าถึงตาย
- เก่งจริงกินยาบ้า แคสุรายังฉิบหาย
- อย่าแข่งม้ากำลังคิด

แม้คนรถจะรู้ว่ายาเสพติด เป็นอันตรายและให้โทษแก่ตน แต่มีความจำเป็นต้องใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งยาบ้า เพื่อให้ไปออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทไม่ให้ง่วง สามารถขับรถได้นานตลอดทั้งคืน หรือมีความอดทนสูงสามารถขับรถได้จำนวนมากเที่ยว ซึ่งหมายถึงเงินค่าจ้าง ค่าตอบแทนที่จะได้รับก็มากขึ้นไปตามจำนวนเที่ยวของการขับรถด้วย ดังผลของยาบ้าที่ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทของคนรถ ดังปรากฏในวรรณกรรมว่า

- เคือนลับฟ้า แต่ยาบ้ายังไม่สร้างฤทธิ์

ความจำเป็นต้องใช้ยาเสพติดของคนรถ ไม่ว่าจะเป็นยาบ้าหรือสุรา ก็เพื่อความอยู่รอดของตน คนรถจะใช้สิ่งเสพติดเหล่านี้เมื่อ

1. ทำงาน ขณะขับรถคนรถจะใช้ยาเสพติด เพื่อประโยชน์ในการทำงาน แม้จะรู้ว่ามิโทษตามหากก็ไม่สนใจ หวังเพียงประโยชน์ที่ตนคิดว่าจะได้รับเท่านั้น และเห็นว่าการใช้ยา

เสพติดดังกล่าวเป็นเรื่องธรรมดาสามัญสำหรับคนรด ตั้งข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรดว่า

- ธรรมดาคนรด ที่ต้องชดชยาโต้
- ช้ามากับม้า
- กระหิงแดงนะจ๊ะ
- นิสิตสุราปีสุคท้าย

2. ใช้ระบายความทุกข์เรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของตน เป็นต้นว่า เมื่อผิดหวังในความรักก็จะหันหน้าเข้าหาสิ่งเสพติด ตั้งข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรดว่า

- กลิ้งรักกลิ้งรด กลิ้งเหลือกชชยาม้า
- สุขเมื่อเมา เศร้าเมื่อสร้าง
- กินเหล้าเกล้าความซ้ำ
- พี่เมาแอนเพราะแฟนลืม
- รักลงคือหญิง รักจริงคือเหล้าขาว

การหันเข้าหาเสพติดเมื่อผิดหวังหรือได้รับความทุกข์ของคนรดนี้ เป็นลักษณะการปรับตัวแบบหนึ่งของคนรดเพื่อความคงอยู่ในสังคม แต่เป็นการปรับตัวแบบหนีปัญหาอย่างหนึ่งไปก่อปัญหาอีกอย่างหนึ่ง

2.6 โลกทัศน์ของคนรดที่มีต่อธรรมชาติ ในสังคมยุคปัจจุบันนี้จะมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสูง ค่านิยมวัตถุจะมีมากและแพร่หลายไปทั่วในสังคม แต่ชีวิตมนุษย์ก็ยังคงมีความผูกพันเกี่ยวข้องกับธรรมชาติอยู่ไม่น้อย ดังเช่นในวิถีการดำรงชีวิตของคนรดที่มีส่วนปะทะพบเห็นเกี่ยวข้องกับธรรมชาติเช่นกัน ธรรมชาติมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และจิตใจของคนรด ในด้านจิตใจธรรมชาติมีผลต่อจิตใจของคนรด ช่วยลดและระบายความเครียดที่เกิดขึ้น ก่อให้เกิดความสุขใจสบายใจช่วยเป็นสื่อทางใจแก่คนรด ตั้งข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมว่า

- ผากใจไว้กับลม
- ผากใจไว้กับสายลม

คนรดมักจะนำลักษณะของธรรมชาติไม่ว่าสัตว์ พืช หรือปรากฏการณ์ตามธรรมชาติมาเปรียบเทียบกับเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับชีวิตของตน โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับความรัก คนรดมักนำเอาลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไม่แน่นอนของธรรมชาติมาเปรียบเทียบกับความโลเลไม่

แน่นอนของอารมณ์และจิตใจมนุษย์ทั้งหญิงและชาย ตั้งข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- รักผู้หญิง รักสิ่งดีกว่า
- เชื่อผู้ชาย เชื่อความดีกว่า
- รุ่งมี 7 สี ชายชาติทรูหรือจะมีใจเดียว
- ปลายังเปลี่ยนน้ำ คนงามยอมเปลี่ยนใจ
- รักของหญิง เหมือนลิงหลอกเจ้า
- ฟ้ายังเปลี่ยนสี ชายชาติทรูยอมเปลี่ยนใจ
- กุหลาบยอมเปลี่ยนสี สตรีหรือจะไม่เปลี่ยนใจ
- รักในวัยเรียน เหมือนจุกเทียนในพายุ

นอกจากนี้ยังนำลักษณะของธรรมชาติมาเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ความเป็นไป ความทุกข์ ความสุขที่เกิดขึ้นในชีวิตมนุษย์เป็นการปลอบใจตนเองและผู้อื่นให้มีความหวัง และต่อสู้ชีวิตอีกด้วย ตั้งข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- ฟ้ายังมีดาวสว่างยังคอยฝน ชีวิตคนหรือจะสิ้นหวัง
- แผ่นดินไม่ใช่เท่าใบพุดรา จันคงจะหาใหม่ได้
- เคียนตำ กวงตก

ในบางครั้งคนรถจะพบว่า ปรากฏการณ์ตามธรรมชาติก่อให้เกิดอุปสรรคในการทำงานของพวกเขา ตั้งข้อความที่กล่าวไว้ในวรรณกรรมคนรถว่า

- ฝนตกรถติด
- ฝนก็ตก รถก็ติด น้ำมันก็แพง แสงก็จับ

บางขณะคนรถก็พบว่า สัตว์เลี้ยงบางชนิดเข้ามามีส่วนมีบทบาทในชีวิตของเขาอย่างไม่คาดคิดมาก่อน ตั้งข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถว่า

- จ้างก็ไม่เช็ด เป็ดก็ไม่กลัว
- จ้างพี่ก็ไม่เช็ด เป็ดพี่ก็ไม่กลัว

2.7 โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่ออำนาจเหนือธรรมชาติ คนรถเชื่อว่าอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายมีจริง และสามารถดลบันดาลคุณและโทษให้แก่ตนได้ ดังนั้นพฤติกรรมของคนรถจึงออกมาในลักษณะของการเคารพบูชา กราบไหว้ ฟังพา ขอฟร อำนาจ ถึงเหล่านี้นักทรง

ปกป้องรักษาคนให้พ้นอันตราย และขอให้บันดาลโชคลาภและผลประโยชน์ให้แก่ตน ดังข้อความ
ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรดดังนี้

- กิษย์แหวน
- กิษย์หลวงปู่ทวด
- กิษย์หลวงปู่แดง
- ลูกหลวงปู่สงฆ์
- พรของพ่อแก่
- เช่นเจ้าแม่จวนนี้แม่แพะเลขว้าง
- เจิมหน้อยหลวงปู่ รดสืบลือทองการเพียว

ความเชื่อในอำนาจเหนือธรรมชาติว่ามีจริง และมีอิทธิพลเหนือชีวิตมนุษย์นี้เป็นคาบ
ถองคมที่ก่อให้เกิดคุณและโทษต่อผู้เชื่อเอง ก่อให้เกิดคุณ เช่น บุคคลผู้นั้นจะไม่ประพฤติดนิน
แบบแผนแห่งคลองธรรม หรือศีลธรรม เพราะเกรงกลัวบาป ซึ่งเป็นอำนาจที่มองไม่เห็น
แต่ในบางครั้งก็จะให้โทษหรือก่อให้เกิดผลเสียต่อตัวผู้เชื่อเอง คือ การเชื่อในอำนาจของดวง
โศกชะตา พรหมลิขิต จะทำให้บุคคลขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน คอยเช่นไหวสิ่งศักดิ์สิทธิ์
คอยพึ่งพาอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ คลั่นคล้าให้เกิดความสุขในชีวิต ในบางครั้งก็ทำให้บุคคลผู้นั้นหือถอย
หมดกำลังใจที่จะต่อสู้ฝ่าฟันกับอุปสรรคในชีวิต เพราะเชื่อว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต
ของตน เป็นไปตามอำนาจการคลั่นคล้าของอำนาจเหนือธรรมชาติเหล่านี้ที่อยู่นอกเหนืออำนาจ
การควบคุมของมนุษย์ ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรดดังนี้

- ไม่อยากสนคนมีตัวพีกกลัวบาป
- ฟลุ่ก
- เสงจริง ๆ
- ดวงดี 500 ปี ยังมีอยู่
- เต็กวักดวงดี
- เคื่อนตำดวงตก
- ไปตามดวง
- แล้วแต่พรหมลิขิต

นอกจากนี้การที่บุคคลมีความเชื่อมั่นว่าตนเองอยู่ในฐานะที่ปลอดภัยไม่เป็นอันตราย อาจก่อให้เกิดจิตใจเกิดความฮึกเหิมและมีพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นได้ เป็นต้นว่าคนรถเมื่อได้รับการ "เจิม" รถ และเชื่อว่าทั้งรถและคนต้อง "เหนียว" หากมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นก็จะปลอดภัย ความมั่นใจในความปลอดภัยนี้อาจส่งผลให้คนรถตั้งอยู่ในความประมาทและขับรถเร็วจนเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุในท้องถนนขึ้นได้ ถึงที่บรรณาธิการรถกล่าวถึงความเชื่อเหล่านี้ของคนรถว่า

- เจิมหน่อยหลวงพ่อ รถสิบล้อต้องการเหนียว

อย่างไรก็ดีความเชื่อในอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหล่านี้จะมีคุณหรือโทษก็ขึ้นอยู่กับความเชื่อของแต่ละบุคคลว่าจะมีแนวโน้มไปในทางใด ในทางที่ก่อให้เกิดความหวังแก่ชีวิต หรือความสิ้นหวังในชีวิตก็ได้

สรุปผลการศึกษาค้นคว้าและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวรรณกรรมคนรถ มีสาระสำคัญดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาโลกทัศน์ของคนรถ และสภาพสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ เพื่อศึกษา
ลักษณะการใช้ภาษาที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ เพื่อเก็บรวบรวมและจำแนกวรรณกรรมคนรถ
ตามรูปแบบและเนื้อหา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ทำให้ทราบถึงโลกทัศน์ของคนรถ และสภาพสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ ทำให้
ทราบถึงลักษณะการใช้ภาษาที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ ทำให้สามารถรวบรวมวรรณกรรมคนรถ
ไว้มิให้สูญหายไปตามกาลเวลา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ศึกษาจากข้อมูลวรรณกรรมคนรถ 2 ประเภท คือ

ข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งได้มาจากการออกเก็บรวบรวมวรรณกรรมคนรถของผู้ศึกษาตามแหล่ง
ต่าง ๆ คือ จากบรรดารถสองแถว รถเมล์ รถโดยสารประจำทางที่วิ่งระหว่างกรุงเทพฯ กับ
ต่างจังหวัด รถบรรทุกซึ่งวิ่งอยู่ตามถนนสายต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ และคามูร์ดสองแถว อู๋รถเมล์
ตามสถานีขนส่งสายเหนือ สายใต้ สายตะวันออก รวมทั้งตามค่านซึ่งนำหนักรถบรรทุกที่จะเข้า
กรุงเทพฯ 4 แห่ง คือ ค่านซึ่งนำหนักรถบรรทุกรังสิต จังหวัดปทุมธานี ค่านซึ่งนำหนักรถบรรทุก
ศรีสำราญ จังหวัดนครปฐม ค่านซึ่งนำหนักรถบรรทุกเอกราช จังหวัดสมุทรสาคร และค่านซึ่งนำหนักรถ
บรรทุกหนองไม้แดง จังหวัดชลบุรี

ข้อมูลทุติยภูมิได้มาจากวรรณกรรมคนรถซึ่งมีผู้รวบรวมและกล่าวไว้ดังนี้ คือ จากหนังสือ
วรรณกรรมเก็บตกซึ่งรวบรวมโดยทวีศักดิ์ ปิ่นทองและคณะ จาก "คำคมคนรถ" คอลัมน์ยิ้มใหญ่
โดยไมตรี ซึ่งตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ฉบับประจำวัน 18 ตุลาคม 2523 จากวารสารวรรณศิลป์

ของชมรมวรรณศิลป์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฉบับที่ 2 มกราคม 2524 จากข้อเขียนเรื่อง "ท้ายกุดงาเพลิน" ในคอลัมน์ผู้หญิงกับสังคมโดยคุณหญิงเต็มสิริ บุญสิงห์ ลงในหนังสือขวัญเรือน ปีที่ 15 ฉบับที่ 272 เมษายน 2526 จากข้อเขียนเรื่อง "อีวิทไมใช่เป๊ปซี่ มันจึงไม่คิที่สุด" โดยยุทธ (หม้าย) เมืองแพร่ ลงในหนังสือชายหัวเราะ ปีที่ 10 ฉบับที่ 84 ประจำเดือนมิถุนายน ปีแรก 2526 จากคอลัมน์ "ปรัชญาวลี ท่วงทีลีลา ภาษาท้ายรถบรรทุก" ในนิตยสารเพื่อนรถบรรทุก ฉบับปฐมฤกษ์ ประจำเดือนกันยายน 2526 และฉบับที่ 2 ประจำเดือนตุลาคม 2526 จากคอลัมน์ "ปรัชญาวลี ภาษาท้ายรถบรรทุก" โดยกรร บางพุทรา ลงในนิตยสารเพื่อนรถบรรทุก ฉบับที่ 4 และฉบับที่ 5 พ.ศ. 2527

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้ศึกษาได้สำรวจและเก็บข้อมูลวรรณกรรมคนรถที่ปรากฏตามหนังสือ และวารสารต่าง ๆ แล้วออกเก็บข้อมูลวรรณกรรมคนรถตามแหล่งต่าง ๆ ดังกล่าวไว้ในขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือนมีนาคม - เมษายน 2526 และเดือนกันยายน - พฤศจิกายน 2526 โดยการจดบันทึก และถ่ายภาพบันทึกวรรณกรรมคนรถ แล้วจึงศึกษาข้อมูลอย่างละเอียด ด้วยวิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และเสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การเก็บรวบรวมและจำแนกวรรณกรรมคนรถตามรูปแบบและเนื้อหาปรากฏผลดังนี้ วรรณกรรมคนรถที่รวบรวมได้จากข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ ทั้งหมดจำนวน 2024 ข้อมูลจำแนกตามรูปแบบลักษณะการปรากฏของวรรณกรรมได้ 5 ลักษณะ คือ

1. วรรณกรรมที่เป็นความเรียงธรรมดา
2. วรรณกรรมที่มีสัมผัสคล้องจอง
3. วรรณกรรมที่เป็นคำประพันธ์
4. วรรณกรรมที่เป็นภาษาอังกฤษ
5. วรรณกรรมที่มีลักษณะผสม จำแนกเป็น 2 ลักษณะ

5.1 พรรณกรรมที่เขียนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษในข้อความเดียวกัน

5.2 พรรณกรรมที่เขียนเป็นตัวอักษรและภาพในข้อความเดียวกัน

รูปแบบวรรณกรรมที่ปรากฏมากที่สุด คือ วรรณกรรมที่มีสัมผัสคล้องจอง จำนวน 1020

ข้อความ รองลงมาคือวรรณกรรมที่เป็นความเรียงธรรมดาจำนวน 967 ข้อความ วรรณกรรมที่เป็นคำประพันธ์จำนวน 19 บท วรรณกรรมที่เป็นภาษาอังกฤษจำนวน 10 ข้อความ และวรรณกรรมที่มีลักษณะผสม 8 ข้อความ ลักษณะละ 4 ข้อความ

การจำแนกวรรณกรรมคนรถตามเนื้อหา เนื้อหาสาระที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ มีทั้งเนื้อหาที่กล่าวถึงเรื่องชีวิตส่วนตัว และชีวิตด้านการทำงานของคนรถ ตลอดจนไปจนถึงสภาพสังคมต่าง ๆ ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

1. เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล

1.1 กล่าวถึงตนเอง

1.2 กล่าวถึงบุคคลในครอบครัว

1.3 กล่าวถึงผู้ชายทั่วไป

1.4 กล่าวถึงผู้หญิง

1.4.1 ผู้หญิงในฐานะภรรยาหรือคนรัก

1.4.2 ผู้หญิงทั่วไป

1.5 กล่าวถึงผู้โดยสาร

1.6 กล่าวถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.7 กล่าวถึงนายทุน

2. เนื้อหาเกี่ยวกับการทำงาน

2.1 จุดมุ่งหมายในการทำงาน

2.2 ลักษณะการทำงาน

2.3 บริการที่ให้ผู้โดยสาร

2.4 อุปสรรคในการทำงาน

2.5 ข้อความเตือนสติในการทำงาน

3. เนื้อหาเกี่ยวกับเพศ
 - 3.1 เนื้อหาที่กล่าวถึงความรัก
 - 3.2 เนื้อหาที่กล่าวถึงการเกี่ยวพาราสี
 - 3.3 เนื้อหาที่กล่าวถึงความผิดหวัง
 - 3.4 เนื้อหาที่กล่าวถึงเรื่องเพศสัมพันธ์
4. เนื้อหาเกี่ยวกับค่านิยม
 - 4.1 ค่านิยมเงิน
 - 4.2 ค่านิยมปริญญา
 - 4.3 ค่านิยมในการนับญาติ
 - 4.4 ค่านิยมรักสนุกมีอารมณ์ขัน
 - 4.5 ค่านิยมขี้ม
 - 4.6 ค่านิยมเสี่ยงโชคและการพนัน
 - 4.7 ค่านิยมสิ่งเสพติด
 - 4.8 ค่านิยมเพศ
5. เนื้อหาเกี่ยวกับบรรทัดฐาน
 - 5.1 วิถีประชา
 - 5.2 กฎศีลธรรม
 - 5.3 กฎหมาย
6. เนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ
 - 6.1 ความเชื่อในไสยศาสตร์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์
 - 6.2 ความเชื่ออันเนื่องมาจากพุทธศาสนา
 - 6.3 ความเชื่อเรื่องโชคชะตา
 - 6.4 ความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นเสนียดจัญไร
7. เนื้อหาเกี่ยวกับข้อคิดและปรัชญาในการดำเนินชีวิต
8. เนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ
9. เนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษา

10. เนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งเสพติด
11. เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาสังคม
 - 11.1 ปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ
 - 11.2 ปัญหาเศรษฐกิจ
 - 11.3 ปัญหาการศึกษา
 - 11.4 ปัญหาแรงงาน
 - 11.5 ปัญหาเกี่ยวกับเพศ
 - 11.6 ปัญหาการแบ่งชนชั้นในสังคม
 - 11.7 ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ
 - 11.8 ปัญหาการจราจร
 - 11.9 ปัญหาศีลธรรมเสื่อม
 - 11.10 ปัญหาเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ
12. ข้อความที่กล่าวลอย ๆ

การศึกษาลักษณะการใช้ภาษาที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มคนรถใช้ภาษาในลักษณะต่าง ๆ เพื่อมุ่งสนองและระบายอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของตน อันเป็นผลกระทบมาจากสภาพแวดล้อมเป็นสำคัญ การใช้ภาษาในวรรณกรรมคนรถจำแนกได้เป็น 7 ชนิดคือ

1. การใช้คำ

การใช้คำที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ เป็นการใช้คำง่าย ๆ ไม่มีศัพท์ยาก อ่านแล้วสามารถเข้าใจความหมายได้ทันที ส่วนใหญ่เป็นการใช้คำระดับภาษาปากที่ใช้พูดจาติดต่อกันอยู่ทั่วไปในชีวิตประจำวัน มีทั้งภาษาปากระดับธรรมดา จนกระทั่งคำหยาบ คำคำ คำสบถ ลักษณะเด่นของการใช้คำในวรรณกรรมคนรถก็คือ การเล่นคำ เล่นความ เล่นอักษร เล่นสัมผัส และการใช้คำที่อยู่นอกกรอบกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ของภาษา ทำให้เกิดความไพเราะรื่นหู ข้อความที่ต้องการสื่อมีความคมคาย สะใจ และเป็นการหลีกเลี่ยงความซ้ำซากจำเจ เกิดความแปลกใหม่ ความพึงพอใจในการใช้ภาษาเป็นการสนองอารมณ์ของผู้สร้างวรรณกรรม และเป็นที่น่าสนใจ คึงดูจิตใจ และสะกดใจผู้อ่าน

2. การใช้สำนวนโวหาร

การใช้สำนวนโวหารในวรรณกรรมคนรถมีจุดมุ่งหมายสำคัญ เพื่อก่อให้เกิดภาพพจน์ หากใช้เพื่อระบายอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของคนรถออกมา อันได้แก่ อารมณ์ขัน อารมณ์เครียด อารมณ์โกรธ เกลียด เคียดแค้น น้อยอกน้อยใจ รวมทั้งอารมณ์เพศ ตลอดจนความรู้สึกกดดัน ซัดแย้ง คับข้องใจต่างๆ ที่อัดแน่นอยู่ภายในให้บรรเทาเบาบางลงหรือหมดไป บางครั้งคนรถใช้สำนวนโวหารในเชิงสิ่งสอน ให้คติข้อคิดที่กินใจประทับใจ มีความไพเราะคมคายรื่นหูให้อารมณ์บันเทิงแก่ผู้อ่าน สิ่งที่น่าสนใจเปรียบเทียบในการใช้สำนวนโวหารในวรรณกรรมคนรถ มักเป็นสิ่งที่แวดล้อมอยู่ใกล้ตัว สิ่งที่คนรถได้ประสบมาในชีวิตประจำวัน สำนวนโวหารต่าง ๆ ที่ปรากฏใช้ในวรรณกรรมคนรถมี 15 สำนวนโวหารเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ สำนวนโวหารแบบคำคม สำนวนโวหารแบบปฏิปฐา สำนวนโวหารแบบเมตตาทอ สำนวนโวหารแบบอวาทพากย์ สำนวนโวหารแบบปฏิรูปพจน์ สำนวนโวหารแบบปฏิภาคพจน์ สำนวนโวหารแบบนามกัญญ์ สำนวนโวหารแบบอติพจน์ สำนวนโวหารแบบอติพจน์ สำนวนโวหารแบบสมีลี สำนวนโวหารแบบอุทาหรณ์ สำนวนโวหารแบบเคลือบคำ สำนวนโวหารแบบบันไดความ สำนวนโวหารแบบสมพจน์ และ สำนวนโวหารแบบบุคลาธิษฐาน

3. การใช้เครื่องหมาย

การใช้เครื่องหมายในวรรณกรรมคนรถ นอกจากเพื่อก่อให้เกิดความสวยงามและดึงดูดความสนใจของผู้พบเห็นแล้วยังช่วยในการสื่อระบายอารมณ์ และเน้นความรู้สึกของคนรถอีกด้วย

4. การใช้สัญลักษณ์

สัญลักษณ์ที่ใช้ในวรรณกรรมคนรถมีจุดมุ่งหมายเพื่อก่อให้เกิดความรู้สึกและภาพพจน์เด่นชัดขึ้น แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ สัญลักษณ์ตามแบบ และสัญลักษณ์ที่คิดขึ้นใหม่ ซึ่งได้มาจากการประสมการและสิ่งแวดล้อมในสังคม

5. อารมณ์ขัน

อารมณ์ขันที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถเป็นกลวิธีที่ใช้ภาษาแสดงออกเพื่อผ่อนคลายความเครียด ความคับข้องใจ ความซัดแย้งในอารมณ์ อันเป็นผลกระทบมาจากสภาพสังคม และประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของคนรถ เพื่อก่อให้เกิดความสนุกสนานขึ้น เป็นการเสียดสี เหน็บแนม ประชดประชันเจ้าหน้าที่ตำรวจ ล้อเลียนบุคคลและเหตุการณ์ในสังคมทั้งยังสะท้อนให้เห็นสภาพ

สังคมด้านต่าง ๆ อีกด้วย กลวิธีการสร้างอารมณ์ขึ้นที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรดมี 14 วิธี ดังนี้ คือ การผูกข้อความให้มีใจความที่คนรดไม่ถึงหรือจบแบบผิดความคาดหมายการสร้างเรื่องราวหรือเหตุการณ์ให้ไม่สัมพันธ์กัน การใช้ตรรกวิทยาผิด ๆ การใช้ภาษาสร้างอารมณ์ขึ้น การกล่าวถึงเรื่องที่ควรปกปิด การกล่าวถึงเรื่องราวของตนเอง การตัดข้อต่อว่าด้วยความน้อยอกน้อยใจ การใช้บุคคลาธิฐาน การนำสำนวนซึ่งกำลังเป็นที่นิยมมาเขียน การเลียนแบบหรือดัดแปลงจากข้อความเป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว การล้อโฆษณา การล้อสังคม การเสียดสีเหน็บแนมประชดประชัน การสร้างความผิดปกติให้เกิดขึ้น

6. กลวิธีการเสนอวรรณกรรมคนรด

กลวิธีการเสนอวรรณกรรมคนรด คือ การที่คนรดระบายอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดในใจของตนออกมาด้วยวิธีการต่าง ๆ 7 วิธี ดังนี้คือ การบอกตรง ๆ การกล่าวเสียดสี เย้ยหยัน ประชดประชันบุคคลและภาวะการณ์ในสังคม การแทรกอารมณ์ขึ้น การเล่นคำเล่นความเล่นสำนวนโวหาร การเล่นสัมผัสคล้องจอง การเสนอวรรณกรรมคนรดในลักษณะที่ตีความเข้าใจยาก และการเล่นคำลวง ๆ

7. ลีลาจังหวะ

ลีลาจังหวะ หมายถึงจำนวนพยางค์ ในแต่ละข้อความของวรรณกรรมคนรดที่มีการหยุดแบ่งจังหวะเป็นช่วง ๆ และสัมผัสสระในแต่ละข้อความอันก่อให้เกิดการกระทบกระทั่งเป็นจังหวะที่ไพเราะรื่นหู จากข้อความในวรรณกรรมที่มีสัมผัสคล้องจอง ลีลาจังหวะเป็นลักษณะเด่นอย่างหนึ่งของวรรณกรรมคนรดที่นอกจากจะก่อให้เกิดความไพเราะรื่นหูแล้วยังเป็นวิธีการระบายอารมณ์และความรู้สึกของคนรดวิธีหนึ่งด้วย ลีลาจังหวะในวรรณกรรมคนรดมีตั้งแต่ 2 จังหวะ 3 จังหวะ 4 จังหวะ และ 5 จังหวะ ในแต่ละจังหวะส่วนใหญ่จะมีจำนวนพยางค์เท่ากัน แต่ก็มีจำนวนพยางค์มากกว่าหรือน้อยกว่ากันอยู่ 1 - 3 พยางค์ ปรากฏอยู่บ้าง และมีลีลาการสัมผัสสระระหว่างจังหวะเช่นเดียวกับการสัมผัสสระในร้อยกรอง คือมีสัมผัสแบบ "คำเคียง" "คำแทรกเคียง" และ "คำแทรกแยก" เป็นส่วนใหญ่

นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่า ลักษณะการใช้ภาษาในวรรณกรรมคนรดสะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมไทยทั่ว ๆ ไป บุคลิกลักษณะและสภาพของคนรด ลักษณะและสภาพของการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน และบุคลิกภาพหรือลักษณะนิสัยของคนไทยโดยทั่ว ๆ ไป

จากการศึกษาสภาพสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถ พบว่า วรรณกรรมคนรถบันทึก และสะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมในด้านค่านิยม บรรทัดฐาน ความเชื่อ และปัญหาสังคมดังนี้

1. ค่านิยม

วรรณกรรมคนรถแสดงให้เห็นถึง ค่านิยมของคนในสังคมว่ามีค่านิยมในด้านต่าง ๆ คือ ค่านิยมเงิน ค่านิยมปริญญา ค่านิยมในการนับญาติ ค่านิยมรักสนุกมีอารมณ์ขัน ค่านิยมยิ้ม ค่านิยมเสี่ยงโชคและเล่นการพนัน ค่านิยมสิ่งเสพติด และค่านิยมในเรื่องเพศว่าเป็นใหญ่กว่าเพศหญิง

2. บรรทัดฐาน

วรรณกรรมคนรถได้แสดงให้เห็นถึงบรรทัดฐานบางส่วนของสังคมทั้งวิถีประเพณี กฎศีลธรรม และกฎหมาย และพฤติกรรมส่วนใหญ่ของคนในสังคม ที่มีแนวโน้มขัดต่อบรรทัดฐานทั้งสาม

3. ความเชื่อ

วรรณกรรมคนรถแสดงให้เห็นถึงความเชื่อของคนในสังคมในด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ ความเชื่อในไสยศาสตร์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่ออันเนื่องมาจากพุทธศาสนา ความเชื่อเรื่อง โชคชะตาและพรหมลิขิต และความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่เปี่ยมล้นด้วยโชคลาภ ความเชื่อเหล่านี้เป็นความเชื่อที่เกิดมาจากความกลัว ความไม่รู้ ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย หาคำพิทักษ์คุ้มภัยทางใจของมนุษย์

4. ปัญหาสังคม

วรรณกรรมคนรถได้บันทึกและสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ดังนี้ คือ ปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ อันได้แก่ ปัญหาการแตกความสามัคคี ปัญหาการลักลอบค้าอาวุธสงคราม ปัญหาการคอร์รัปชัน ปัญหายาเสพติด และปัญหาการเล่นการพนัน ปัญหาการศึกษาอันได้แก่ ปัญหาความไม่เสมอภาคทางการศึกษา ปัญหาเด็กตกค้าง ปัญหาการจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ปัญหาเด็กเร่ร่อนเร่ร่อน และปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ปัญหาแรงงานอันได้แก่ ปัญหาแรงงานระหว่างนายทุนกับคนงาน และปัญหาแรงงานไทยในต่างประเทศ ปัญหาเกี่ยวกับเพศ อันได้แก่ ปัญหาอันเกิดจากความผิดหวังในความรัก ปัญหาการนอกใจไม่ซื่อสัตย์ต่อคู่ครองของตน ปัญหาโสเภณี ปัญหาการข่มขืนกระทำชำเรา ปัญหา

พฤติกรรมทางเพศที่ผิดปกติ ปัญหาความสัมพันธ์ทางเพศของบุคคลในสังคม ปัญหาการคุมกำเนิด และปัญหาอื่นเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัญหาเพศต่าง ๆ ปัญหาการแบ่งชนชั้นในสังคม ปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นพิษ ได้แก่ ปัญหาอากาศเป็นพิษ และเสียงรบกวน ปัญหาการจราจร ปัญหาศีลธรรม และ ปัญหาเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม

การศึกษาโลกทัศน์ของคนรถ จากผลการศึกษาพบว่าบรรดภรรมาคนรถแสดงให้เห็นถึงโลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อบุคคลและสภาพแวดล้อม ดังนี้

โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อบุคคล

โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อตนเอง คนรถยอมรับในสภาพความเป็นผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมอยู่ในระดับต่ำของตน แต่ก็มิได้มีความก้าวร้าวในสภาพความเหลื่อมล้ำค่าสูง หากพยายามสร้างปมเด่นกลบปมด้อยของตนในรูปของการชดเชย เรียกร้องความสนใจให้ถึงความสำคัญ และคุณค่าของตนที่มีต่อสังคม และเรียกร้องความสนใจในเรื่องเกี่ยวกับเพศเป็นส่วนใหญ่ และเป็นผู้ที่มีค่านิยมในเรื่องเพศและมีความต้องการทางเพศสูง เห็นว่าผู้ชายเป็นฝ่ายได้เปรียบทางเพศ ทั้งะเกี่ยวกับสภาพทางเพศโดยทั่วไปในสังคม บุคคลมีความสำคัญทางเพศมาก เนื่องจากจากศีลธรรมในจิตใจเสื่อมและสภาพแวดล้อมอำนวย ทั้งะเกี่ยวกับความบริสุทธิ์ของหญิงสาว คนรถมีความเห็นแตกเป็น 2 พวก คือ ให้ความสำคัญกับความบริสุทธิ์ และไม่สนใจในความบริสุทธิ์ของหญิงสาว โลกทัศน์ของคนรถเกี่ยวกับการทำงาน คนรถเห็นว่า การขับรถบรรทุกที่บรรทุกสินค้าไว้เต็มรถนั้นลำบากเพราะรถหนัก และขอความเห็นใจจากผู้ใช้รถใช้ถนนบ้างครั้งต้องขับเร็วเพราะต้องแข่งกับเวลา คนรถบางกลุ่มขับเร็วด้วยความคึกคะนองหลงผิดแต่บางกลุ่มก็ขับด้วยความระมัดระวังไม่ประมาท อุปสรรคและปัญหาในการทำงานของคนรถอาจเกิดขึ้น เพราะตัวคนรถเองทำผิด นายทุนเอาเปรียบ ตำรวจรีดไถ หรือถูกรบกวนจากพวกมิจฉาชีพ สิ่งที่คนรถกลัวมากที่สุดคือการถูกจับ ถูกขังตะรางไม่ว่าในกรณีใด ๆ ดังนั้นเมื่อทำผิดหรือเกิดอุบัติเหตุรถชน คนรถก็จะหนีเอาตัวรอดไว้ก่อน

โลกทัศน์ของคนรถที่มีต่อการครองชีวิตคู่และบุคคลในครอบครัวคนรถมีความเห็นว่า การเลือกคู่ครองเป็นเรื่องสำคัญ ควรไตร่ตรองพิจารณาให้รอบคอบ และทั้งสองฝ่ายควรมีเสรีภาพในการเลือกคู่และเลือกด้วยความสมัครใจ เพื่อจะได้ไม่ประสบความล้มเหลวในชีวิตคู่ สามี - ภรรยาเปรียบเสมือนบุคคลคนเดียวกัน ควรมีความรักใคร่ห่วงใย ซื่อสัตย์ และจริงใจต่อกัน

ร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน และควรปฏิบัติหน้าที่ของตนไม่หวั่นเกรง การมีความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างสามี - ภรรยา เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของชีวิตคู่ ความไม่ราบรื่นในการครองชีวิตคู่เกิดจากความไม่ซื่อสัตย์ของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด การประพฤติตัวไม่เป็นที่สมควรของอีกฝ่ายหนึ่ง การมีบุคคลที่สามเข้ามาแทรก และภาวะเศรษฐกิจที่ฝืดเคืองก็อาจส่งผลทำลายความสุขในครอบครัวได้ ทักษะของภรรยาที่มีต่อการแต่งงานภรรยาที่มีความเห็นว่าการจัดพิธีแต่งงานต้องใช้เงินมากเป็นการสิ้นเปลือง

โลกทัศน์ของภรรยาที่มีต่อบุคคลในครอบครัว ภรรยาที่มีความเห็นว่าภรณมาเป็นบุคคลอันเป็นที่รักมีความผูกพันห่วงใย และเป็นกำลังใจในการทำงานของตน ขณะเดียวกันก็เป็นผู้คอยตอบรับความต้องการทางเพศของตนด้วย การมีภรรยาหลายคนในทัศนะของภรรยาเป็นเรื่องธรรมดาไม่ใช่เรื่องเสียหาย โลกทัศน์ของภรรยาที่มีต่อบุตร ภรรยาที่มีความรัก ห่วงใย ปราบปราม ตีต่อบุตรดังพ่อทั่ว ๆ ไป โลกทัศน์ของภรรยาที่มีต่อบิดา มารดา บิดามารดาเป็นผู้มีพระคุณสูงสุดในชีวิตลูก เป็นบุคคลควรเคารพ และควรได้รับการกตัญญูตอบแทนจากลูก แต่ในบางครั้งภรรยาจะกล่าวถึงบิดา - มารดาในลักษณะล้อเลียน เพื่อให้เกิดความอบอุ่นโดยมีใจมีเจตนาสนทนากับลูกทุกคน โลกทัศน์ของภรรยาที่มีต่อพ่อตา - แม่ยาย ภรรยาจะมีความก้าวร้าวต่อพ่อตาแม่ยาย และเห็นว่าเป็นผู้ที่ข่มขู่ก่ายกายและทำลายความสุขในครอบครัวของตน

โลกทัศน์ของภรรยาที่มีต่อผู้ขายทั่วไป ภรรยาที่มีความเห็นว่าผู้ขายทั่วไปมักมีนิสัยเจ้าชู้

โลกทัศน์ของภรรยาที่มีต่อผู้หญิง ภรรยาจะมองผู้หญิงเป็นเพียงเครื่องมือเพื่อความใคร่ของผู้ชายเท่านั้น หากผู้หญิงนั้นอยู่ในฐานะภรรยาหรือภรรยา ภรรยาจะรู้สึกผูกพันรักใคร่ ห่วงใยและปรารถนาดีด้วย แต่ก็ยังอยู่ในฐานะสิ่งรองรับและสนองอารมณ์ความต้องการทางเพศของตนเช่นกัน

โลกทัศน์ของภรรยาที่มีต่อผู้โดยสาร ภรรยาส่วนใหญ่เห็นความสำคัญและสำนึกในความผิดของการกระทำของผู้โดยสาร

โลกทัศน์ของภรรยาที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ภรรยาเกลียดเจ้าหน้าที่ตำรวจ และเห็นว่าเป็นผู้ให้อำนาจไปในทางไม่ชอบธรรม กินสินบน ช่มชู้ ไร้เดียงสา พวกตนอยู่เฉยๆ

โลกทัศน์ของภรรยาที่มีต่อนายทุน ภรรยาเห็นว่านายทุนเป็นผู้ที่ให้อำนาจและอิทธิพลเหนือตน และถูกจ้างทั่วไปเป็นผู้ที่เห็นแก่ตัวเอาตัวเอาเปรียบ

โลกทัศน์ของคนรตที่มีต่อสภาพแวดล้อม

โลกทัศน์ของคนรตที่มีต่อสภาพการดำรงชีวิตในปัจจุบัน คนรตมีความเห็นว่าการดำรงชีวิตอยู่ในสภาพสังคมปัจจุบันต้องพึ่งตัวเอง ต่อสู้ชีวิต และเอาตัวรอดเป็นสิ่งสำคัญ

โลกทัศน์ของคนรตที่มีต่อบรรทัดฐานของสังคม คนรตมีความเห็นว่าไม่มีความจำเป็นต้องปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม หากการละเมิดบรรทัดฐานทำให้เขาได้รับสิ่งที่ปรารถนา และพึงพอใจก็จะปฏิบัติ เพราะถือว่าไม่เป็นการเสียหายร้ายแรง แม้กระทั่งการละเมิดกฎหมายก็กล้าเสี่ยง เพราะเห็นว่าสามารถหลีกเลี่ยง หลบเลี่ยงกฎหมายได้

โลกทัศน์ของคนรตที่มีต่อเศรษฐกิจ คนรตตระหนักถึงอิทธิพล บทบาทและอำนาจของเงินที่มีต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน และมีค่านิยมเงิน เช่นเดียวกับค่านิยมของคนในสังคม ทักษะของคนรตต่อปัญหาน้ำมัน คนรตเห็นความจำเป็นและความสำคัญของน้ำมัน การขาดแคลนน้ำมันหรือน้ำมันมีราคาแพงจะส่งผลกระทบต่อคนเดือดร้อนทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นจึงเห็นด้วยกับมาตรการประหยัดน้ำมันของรัฐ แต่ก็ไม่เชื่อว่าผลการขุดเจาะหาแหล่งน้ำมันของรัฐบาลจะประสบผลสำเร็จสมดังการแถลงข่าว

โลกทัศน์ของคนรตที่มีต่อการศึกษา คนรตเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษา และมีค่านิยมปริญญาคด้อยตามค่านิยมของคนในสังคมจึงสนับสนุนให้บุคคลอื่นเป็นที่รักได้รับการศึกษาในชั้นสูง แต่คนรตส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษาถึงขั้นระดับปริญญา จึงแสดงความไม่สนใจไม่ให้ความสำคัญของการศึกษา และในสังคมปัจจุบันที่ระบบเส้นสายเข้ามามีบทบาทในทุกวงการ แม้จะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ได้รับการศึกษา แต่คนรตก็ยังเห็นว่ายังสู้ระบบเส้นสายไม่ได้

โลกทัศน์ของคนรตที่มีต่อสิ่งเสพติดให้โทษ คนรตตระหนักในโทษของสิ่งเสพติดให้โทษ แต่มีความจำเป็นต้องใช้

โลกทัศน์ของคนรตที่มีต่อธรรมชาติ คนรตมีความรู้สึกที่ธรรมชาติมีอิทธิพลต่อจิตใจของตน และมักนำลักษณะธรรมชาติมาเปรียบเทียบกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับชีวิตตน เป็น การช่วยลดและระบายความเครียดลง

โลกทัศน์ของคนรตที่มีต่ออำนาจเหนือธรรมชาติ คนรตเชื่อว่าอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย มีจริง และสามารถบันดาลคุณ - โทษ ให้แก่คนได้ ดังนั้นพฤติกรรมของคนรตจึงออกมาในลักษณะ

ของการเคารพ กราบไหว้ บูชา ฟังพา ขอพร อำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหล่านี้ให้คุ้มครองปกป้อง
รักษาตนให้พ้นภัยอันตราย และขอให้บันดาลโชคลาภ และผลประโยชน์แก่ตน

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการเก็บรวบรวมวรรณกรรมคนรด นอกจากจะเป็นการอนุรักษ์วรรณกรรมคนรด
ไว้มิให้สูญหายไปตามกาลเวลาแล้ว ยังเป็นประโยชน์ในการศึกษาเพื่อพัฒนาการของวรรณกรรม
คนรดในโอกาสต่อไป การจำแนกวรรณกรรมคนรดตามรูปแบบแสดงให้เห็นถึงลักษณะความเป็น
คนเจ้าบทเจ้ากลอนของคนไทย และการค้นคว้าหาอิสรภาพแปลกใหม่อันเป็นธรรมชาติของ
มนุษย์ที่ไม่ชอบอยู่ใต้กฎเกณฑ์หรือความซ้ำซากจำเจ การจำแนกวรรณกรรมของชนรดตามเนื้อหา
นอกจากจะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์แล้วยังแสดงให้เห็นถึงบทบาทของวรรณกรรมที่มีต่อ
มนุษย์ในฐานะเป็นคลังเก็บรวบรวมเรื่องราวของมนุษย์และสภาพสังคมที่แวดล้อมมนุษย์อยู่
การศึกษาลักษณะการใช้ภาษาที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรด ทำให้ทราบถึงลักษณะการใช้ภาษา
ที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรดในด้านการใช้คำ ส่วนทวนโวหาร การใช้เครื่องหมาย สัญลักษณ์
การใช้ภาษาให้เกิดอารมณ์ กลวิธีในการเสนอวรรณกรรมคนรด และลีลาจังหวะการใช้ภาษา
ในวรรณกรรมคนรดส่วนมากเป็นภาษาปากซึ่งเป็นภาษาที่ใช้พูดในชีวิตประจำวันมีทั้งภาษาปาก
ระดับธรรมดา และภาษาระดับคำหยาบ คำต่ำ คำสับถ การเปรียบเทียบในวรรณกรรมคนรด
มักจะเปรียบเทียบเหตุการณ์ต่าง ๆ กับสิ่งใกล้ตัว ซึ่งอาจจะเป็นสิ่งของเครื่องใช้ พืช หรือ
สัตว์ การใช้ภาษาในวรรณกรรมคนรดจะเน้นไปในลักษณะระบายอารมณ์ เครียดและความ
กดดันที่ได้ของพวกคนรดเป็นสำคัญ นอกจากนี้การศึกษากการใช้ภาษาในวรรณกรรมคนรด
ยังเป็นการบันทึกสภาพสังคมไทยทั่ว ๆ ไป บุคลิกลักษณะและสภาพของคนรด ลักษณะและ
สภาพของการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน ลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของคนไทยทั่ว ๆ ไปบางส่วน
ที่สะท้อนออกมาจากการใช้ภาษาในวรรณกรรมคนรด นอกจากนั้นยังแสดงให้เห็นความสัมพันธ์
ระหว่างภาษากับมนุษย์ในลักษณะที่มนุษย์เป็นผู้สร้างภาษาขึ้นเพื่อเป็นเครื่องรับใช้สนองความ
ต้องการของตน ในขณะที่เดียวกันภาษาก็เป็นเครื่องบันทึกและสะท้อนให้เห็นมนุษย์และสภาพ
สังคมที่แวดล้อมมนุษย์ไปด้วย การศึกษาสภาพสังคมนอกจากจะทำให้ทราบถึงสภาพสังคมใน
ด้านค่านิยม บรรทัดฐาน ความเชื่อ และปัญหาสังคมต่าง ๆ แล้ว ยังพบว่าบุคคลมีค่านิยม

วัตถุประสงค์ ค่านิยมและความเชื่อของบุคคลมีอิทธิพลต่อการกำหนดพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลในสังคมให้เป็นไปในแนวทางเพื่อความอยู่รอด และความสุขสบายของตนในสังคม บรรทัดฐานของสังคมไม่ประสบผลสำเร็จในการควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคมเท่าที่ควร เพราะคนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่เป็นแนวโน้มขัดต่อบรรทัดฐานของสังคมมากกว่าจะคล้อยตาม ทั้งนี้เพื่อความสะดวกสบายของตนเป็นหลัก มิได้คำนึงถึงความถูกต้องหรือควรไม่ควร ดังคำกล่าวที่ว่า "ทำอะไรตามใจคือไทยแท้" การศึกษาปัญหาสังคมทำให้ทราบถึงสาเหตุของการเกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นในสังคมว่า มีสาเหตุมาจากสภาพแวดล้อมอันวุ่นวาย คนเห็นแก่ตัวมักง่าย มีความผิดปรกติทางจิต สภาพเศรษฐกิจฝืดเคือง เจ้าหน้าที่บ้านเมืองทำงานไม่มีประสิทธิภาพ กฎหมายไม่ศักดิ์สิทธิ์ คนมีความโลภกิเลสในจิตใจสูง ดังนั้นการแก้ปัญหาสังคมเหล่านี้ควรได้พัฒนาทางจิตใจของบุคคลในสังคมควบคู่กันไปกับการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจปากท้องของประชาชน ส่วนโลกทัศน์ของคนร่อนมีผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมของคนร่อนนั้น เป็นผลมาจากสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เขาประสบอยู่ คนร่อนมักจะสนใจสิ่งใกล้ตัวและสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของเขาโดยตรง และอย่างเห็นได้ชัด เป็นต้นว่าปัญหาเศรษฐกิจเกี่ยวกับปากท้อง ความอยู่รอดของตน สุรา ยาเสพติด ผู้หญิงและกามารมณ์ อันเป็นองค์ประกอบแห่งความต้องการพื้นฐานในชีวิตของเขา คนร่อนจะไม่สนใจสิ่งไกลตัว ซึ่งเขามองไม่เห็น ผลกระทบของสิ่งนั้นที่มีต่อการดำรงชีวิตของเขา ดังจะเป็นได้จากแนวโน้มความสนใจทางการเมืองของคนร่อนซึ่งมีน้อยมาก การศึกษาโลกทัศน์ของคนร่อนที่ปรากฏในวรรณกรรมนอกจากจะทำให้ทราบถึงแนวความคิด ความรู้ของคนร่อนที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ที่แวดล้อมรอบตัวเขาอยู่แล้ว ยังทำให้เข้าใจคนร่อนและสาเหตุแห่งพฤติกรรมของเขายิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรได้มีการศึกษาวรรณกรรมคนร่อนในระยะเวลาต่อไปเพื่อดูพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงทางด้านรูปแบบและเนื้อหา ตลอดจนสภาพสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมคนร่อน
2. ควรได้มีการศึกษาวรรณกรรมคนร่อนโดยแยกกลุ่มตามลักษณะการทำงาน เช่น กลุ่มบรรพบุรุษกับกลุ่มคนโดยสารเพื่อศึกษาลักษณะร่วม หรือความแตกต่าง ในด้านการใช้ภาษา กลวิธีการเสนอวรรณกรรมคนร่อน สภาพชีวิต และบุคลิกภาพ และโลกทัศน์ของคนร่อนเหล่านี้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรรณ บางพุทธา "ปรัชญาวลี ภาษาท้ายรถบรรทุก" เพื่อนรถบรรทุก 4 : 50 - 51 ธันวาคม

2526

_____ "ปรัชญาวลี ภาษาท้ายรถบรรทุก" เพื่อนรถบรรทุก 5 : 54 - 55 มกราคม 2527

กรมการฝึกหัดครู หน่วยศึกษานิเทศก์ สังคมและวัฒนธรรมไทย หน่วยศึกษานิเทศก์กรมการ

ฝึกหัดครู 2520, 70 หน้า

กรรณิการ์ อักษรกุล สังคมวิทยาการ รวมคำแหง 2521, 137 หน้า

กระแสร มลายาภรณ์ วรรณคดีเปรียบเทียบเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 3 บรรณกิจ 2522, 408 หน้า

กราน (นามแฝง) "กินนอนกับสับล้อ" เพื่อนรถบรรทุก 2 : 48 - 50 ตุลาคม 2526

ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ "การศึกษาเกี่ยวกับสังคม" วารสารรวมคำแห่งฉบับการเมือง ตอนที่ 1 4 :

37 - 69 มกราคม 2519

"ก๊าชโชติช่วงชัชวาลอีกในอ่าวไทย" เคลนิวิส 26 พฤศจิกายน 2524 หน้า 1,2

"ก๊าชธรรมชาติ"โชติช่วงชัชวาล"" ไทยรัฐ 13 กันยายน 2524 หน้า 1,16

"ก๊าชน้ำมันโชติช่วงประหยัคได้ 20,000 ล้านต่อวัน" บ้านเมือง 28 มีนาคม 2527 หน้า 1,14

"ก๊าชในทะเลความหวังคนทั้งชาติ" บ้านเมือง 21 กรกฎาคม 2524 หน้า 1,16

"ก๊าชบนบกสว่างโร่ - ทะเลเริ่มริบหรี่" ไทยรัฐ 8 ตุลาคม 2524 หน้า 1,16

"ก๊าช"มีปัญหา ไฟฟ้าใช้ไม่ได้" เคลนิวิส 17 กันยายน 2524 หน้า 1,2

กาญจนา นาคสกุล "ภาษาไทยกับความเป็นไทย" เอกสารประกอบการสัมมนา ทางวิชา

การเรื่อง "การสอนภาษาไทยให้มีคุณภาพและธำรงคุณค่าภาษาไทย" ณ หอสมุดแห่งชาติ

หัววาสุกรี กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 15 - 16 ธันวาคม 2526 หน้า 4 - 5

กุลหาบ มัลลิกะมาส วรรณกรรมไทย มหาวิทยาลัยรวมคำแหง 2516, 207 หน้า

"แก้สทำพิษ - ล้มแผนพัฒนา 5" สยามรัฐ 2 สิงหาคม 2525 หน้า 1,12

กษิษฐา "ตอบจดหมาย" บางกอก 1380 :9 29 ตุลาคม 2527

"ชุดหมกแก๊สน้ำมันกับดักจากก.พ." สยามรัฐ 8 ตุลาคม 2524 หน้า 1,12

"ชุดหมกแก๊สน้ำมันแล้วจากหลุมสุโขทัย" สยามรัฐ 2 กันยายน 2524 หน้า 1,12

เขาจึงกัน (นามแฝง) "การฝากเด็กเข้าเรียน : ปรากฏการณ์สะท้อนความไม่เป็นธรรม

ในสังคมไทย" ข่าวครูไทยยุคใหม่ ปักษ์แรก : 14 - 17 มิถุนายน 2527

คณะกรรมการพิจารณาและจัดพิมพ์เอกสารทางประวัติศาสตร์ สำนักนายกรัฐมนตรี ประชุมศิลา

จารึกภาคที่ 1 สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี 2521, 178 หน้า

"กรม. ตีใจ ทบแก่สขอนแก่น" สยามรัฐ 7 ตุลาคม 2524 หน้า 1, 12

"กรม. มีมติให้ยกเลิกคำสั่งห้ามจำหน่ายน้ำมันในวันอาทิตย์แล้ว" ไทยรัฐ 14 กรกฎาคม 2525

หน้า 1, 7

"เกลียดชวานิช และคาถาสังทไกรภม" ถนนหนังสือ 7 : 12 - 43 มกราคม 2527

"ความหวังลานกระบือส่อแวรมีมคดียิ่งชุกยิ่งลด" มติชน 10 สิงหาคม 2525 หน้า 1, 12

"ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ" วารสารสุขภาพ 1 : 35 - 36, 52 ตุลาคม 2521

เจริญ พรหมอยู่ ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมไทย โอเคียนส์โตร 2526, 130 หน้า

เจตน์ เจริญโท โลกวิไลของวัยระเรัง บพิธการพิมพ์ 2527, 120 หน้า

"จ้างทำข่าวทำชธรมชาติผ่านดาวเทียมให้ตั้งระเบิด" มติชน 11 กันยายน 2524 หน้า

"จ่าย 160 ล้าน! กททอแก้มือจับผิดอีก" บ้านเมือง 24 กุมภาพันธ์ 2524 หน้า 1.

จำเริญ แสงดวงแข โลกทรรศน์ชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในเพลงกล่อมเด็ก ศูนย์

ภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา 2523, 1

"เจาะทำชธรมชาติอลเวง" สยามรัฐ 9 เมษายน 2524 หน้า 1, 2

ฉนวน สุรสิทธิ์ ศิลปะการเขียนว่าด้วยการเขียนขึ้นสูงตามแนวทักเขียน นักประพันธ์

ของไทย โอเคียนส์โตร 2522, 387 หน้า

✓ ฉลาดชาย รมิตานนท์ "บทบรรณาธิการ" วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2 : ตุลาคม 2525 - มีนาคม 2527

ฉวีวรรณ วรรณประเสริฐ สังคมไทย แพร่พิทยา 2522, 270

"แฉกัวชัวลงไม่ได้ตามกำหนด" ไทยรัฐ 17 ตุลาคม 2524 หน้า 3, 2

"แฉราคาน้ำมันยังไม่ยอมลด อ้างเงินกองทุนติดลบ" ไทยรัฐ 9 มีนาคม 2525 หน้า 1, 12

ชลธิรา กลัดอยู่ "บรรณาธิการ" ส่องไทย : รวมวรรณกรรมร่วมสมัยของไทย ศักดิ์สยาม

2518, 379 หน้า

ชัยวัฒน์ ปัญพวงษ์ สุรียาณจนวงศ์ และจารุณี นະวิโรจน์ เพศศึกษาแผนใหม่

โอเคียนสโตร์ 2523, 308 หน้า

ชาย ฅ พล ฉายกุล "ปรัชญาสืบสือ" ศรีวิชัย 1 - 8 ธันวาคม 2627 หน้า 5

ชำนาญ รอดเหตุภัย สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน (ไทย 413) กรุงเทพมหานครพิมพ์
2522, 224 หน้า

ชูสิทธิ์ ชูชาติ "โลกทัศน์ชาวลานนาศึกษาจากคำพญาพรหม" สังคมศาสตร์มหาวิทยาลัย-
เชียงใหม่ 2 : 36 - 57 ตุลาคม 2525 - มีนาคม 2527

ณรงค์ เส็งประชา ปัญหาสังคม อักษรบัณฑิต 2525, 231

_____ สังคมวิทยา โครงการผลิตเอกสารตำราเรียน วิทยาลัยครูนครปฐม 2524,
242 หน้า

"คัมเครื่องยุค" เพื่อนรอบรรทุก 6 : 23 - 25 เมษายน 2527

เคอะลาถูแะร์ จดหมายเหตุลาถูแะร์ ฉบับสมบูรณ์ เล่ม 1 แปลโดย สันต์ ท.โกมลบุตร
เกษมบรรณกิจ 2519, 229 หน้า

ศรีศิลป์ บุญจรร พัฒนาการนโยบายไทย พ.ศ. 2475 - 2500 : การศึกษาความสัมพันธ์-
ระหว่างนโยบายกับสังคม วิทยานิพนธ์ อ.ม. คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2521, 387 หน้า อักสำเนา

"ตำรวจทางหลวงรักใจเก็บส่วยส่งนาย...?" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 51 : 7 - 8
10 มิถุนายน 2527

ตุ้ย ชุมสาย, ม.ล. วรรณกรรมพินิจเชิงจิตวิทยา ไทยวัฒนาพานิช 2516, 163 หน้า

เต็มสิริ บุญยสิงห์, คุณหญิง "ท้ายกุดังพาเพลิน" ขวัญเรือน 272 : 46 - 47
เมษายน 2526

เต้า (นามแฝง) "วิว้ากับคนเมาม้าพยศ" เพื่อนรอบรรทุก 5 : 24 - 25 กุมภาพันธ์
2527

ถ่านไผ่ "คัมเครื่องยุค" เพื่อนรอบรรทุก 6 : 81 - 83 กุมภาพันธ์ 2527

ทพวงมหาวิทยาลัย รายงานสรุปการประมวลผลเบื้องต้นเรื่องภาวะการทำงานทำของบัณฑิต
รุ่นปี 2523 - 2524 ทพวงมหาวิทยาลัย 2526, 183 หน้า

ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง และคณะ (ผู้รวบรวมและเรียบเรียง) วรรณกรรมเก็บตก โอเคียนส์ไตร์
2523, 119 หน้า

ทองเบิ้ม บ้านคำน "ศตวรรษที่ ๖ : วรรณกรรมเก็บตก" ศิลปวัฒนธรรม 25 : 49 - 50
เมษายน 2524

ทัศนีย์ กระต่ายอินทร์ อารมณ์ขันในวรรณกรรมร้อยแก้วของไทยระหว่าง พ.ศ. 2453 -
2516 ปริญญาพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521,
276 หน้า อัดสำเนา

"ไทยแลนด์ฝันสลายก๊าซไม่พอโซติช่วง" มติชน 17 ธันวาคม 2526 หน้า 1, 20
นวลจันทร์ หักนชัยกุล "ข่มขืนกระทำชำเรา" สยามรัฐ 22 พฤศจิกายน 2525 หน้า 3
นันทิยา "อนาคต...โสเภณียุคที่สถาบันอันทรงเกียรติ" สกุลไทย 1413 : 44 - 45
17 พฤศจิกายน 2524

น้ำทิพย์ อักษรกุล "การพัฒนาศัพท์ภาษาไทยให้ทันสมัย" วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์
มทว. ประสานมิตร 2 : 30 - 39 ประจำภาคเรียนที่ 2 2524

"น้ำมันดิบพบปัญหาขุดไม่ได้อย่างที่คุย" บ้านเมือง 14 มกราคม 2526 หน้า 1, 16
"น้ำมันลานกระบือปลายปีได้ใช้วันละ 5 พันบาร์เรล" ไทยรัฐ 10 มีนาคม 2525
หน้า 1, 16

"ในบ้าน" ดอกเบ๊ 36 : 77 พฤศจิกายน 2527

"บทสัมภาษณ์ ปรัชญาคนรด...วรรณกรรมหรือ ?" วรรณศิลป์ 2 : 12 - 15 มกราคม
2524

บรรลือ สันตวไมตรี "วิถีชีวิตคนงานไทยในประเทศอาหรับ ปัญหาและวิธีแก้"

แรงงานสัมพันธ์ 9 - 10 : 29 - 42 กันยายน - ตุลาคม 2524

"บันทึกข่าวเศรษฐกิจในประเทศ" สยามจดหมายเหตุ 2 : 44 4 - 10 มกราคม 2523

บุญยงค์ เกศเทศ เขียนไทย พิมพ์ครั้งที่ 3 โอเคียนส์ไตร์, มปป. 379 หน้า

บุญสม มาร์ติน และสำออง พ่วงบุตร สุชศึกษา พ. 503 - พ. 504 ไทยวัฒนาพานิช
2518, 97 หน้า

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ "หัวเลี้ยวหัวต่อของวรรณคดีไทย" ใน วรรณไวทยาการ :

ฉบับวรรณคดี โครงการตำราทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สมาคมสังคมศาสตร์
แห่งประเทศไทย 2524, 157 หน้า

ป. ดาวเรือง (นามแฝง) "เสียงเป็นภัย ควันเป็นพิษ ความตายที่ไม่รู้ตัว" สยามรัฐ-
สัปดาห์วิจารณ์ 50 : 27 3 มิถุนายน 2527

"ปป. ลุยจับ "ตร.ใด" ทวิคยงและ ชิวท้าวคานังคาเซา รัตเงินคนขับรถผิดกฎหมาย"

ไทยรัฐ 22 กรกฎาคม 2525 หน้า 1

ประกิจ จันตะเทียน "วิเคราะห์วรรณกรรมเรื่องสั้นของ อาจันต์ ปัญจพรรัตน์

ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524, 192 หน้า
อัดสำเนา

ประจักษ์ ประภาพิทยากร "ปรัชญาคุณครุชนวนท้าย" ด้วย'ทุน 8 : 90 - 107

เมษายน 2525

ประสงค์ วิสุทธิ "เส้นทางก้าวไกลจากสมัยอยุธยาถึงยุคกรุงเก่า ปีที่ 201" มาตุภูมิ
23 มีนาคม 2527 หน้า 10

_____ "เส้นทางก้าวไกลไทยจากสมัยอยุธยาถึงยุคกรุงเก่า ปีที่ 201 (ตอนจบ)"

มาตุภูมิ 24 มีนาคม 2527 หน้า 10

ประสาธ อิศรปริดา และคณะ ความเชื่อและสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจของชาวอีสาน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม 2515, 60 หน้า

ประสาธ หลักศิลา ปัญหาสังคมฉบับปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม สำนักพิมพ์ก้าวหน้าการพิมพ์
ครั้งที่ 3 2515, 309 หน้า

"ปรัชญาวลี ท่วงทีลีลา ภาษาท้ายรถบรรทุก" เพื่อนรถบรรทุก 1 : 72 - 73 กันยายน
2526

ปราโมทย์ เชาวศิลา คู่มือทฤษฎีจิตวิเคราะห์ สหประชาพาณิชย์, 2526 176 หน้า

ปรีชา ทิชนพงศ์ ลักษณะภาษาไทย (ไทย 104 โอเคียนส์โตร์ 2522, 197 หน้า

ปรีชา นุ่นสุข "สารทเดือนสิบมรดกทักษิณ" อ.ส.ท.อนุสารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

2 : 63 - 70 กันยายน 2523

"เปรมกตุมเปิดใช้ก๊าซแล้ว" แนวหน้า 13 กันยายน 2524 หน้า 1, 16

ปัทมา ฐิติวัฒนา สังคมวิทยา ไทยวัฒนาพานิช 2523, 170 หน้า

✓ ปณฺญา บริสุทธิ์ โลกทัศน์ของคนไทยวิเคราะห์จากวรรณกรรมคำสอนสมัยสุโขทัย

โอเคียนสตรี 2523, 104 หน้า

ปิยะชาติ มงคลไชยสิทธิ์ "บันทึกตักงาน ปัญหาใหม่ที่ต้องรีบแก้ไข" มติชน 5 มิถุนายน 2526 หน้า 9

ฝ่ายข้อมูลชมรมวรรณศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วรรณกรรมคนรด : เมื่อผู้ใช้แรงงาน สะท้อนภาพตัวของเขาเอง" วรรณศิลป์ 2 : 18 - 24 มกราคม 2524

พลศักดิ์ จิรโกศิริ "วรรณกรรมกับสังคม" ในวรรณกรรมการเมือง กราฟิการ์ต 2522, 240 หน้า

"พบก๊าซที่ขอนแก่นวันละ 16 ล้าน ลบ.ฟุต" บ้านเมือง 23 ตุลาคม 2524 หน้า 1, 2

"พบก๊าซในอ่าวไทยอีก" สยามรัฐ 25 สิงหาคม 2524 หน้า 1, 12

"พบก๊าซหลุมใหญ่ อ.ชนบท จ.ชัยภูมิ" บ้านเมือง 14 มกราคม 2526 หน้า 1, 16

"พบแก๊สอีกที่ตราด" สยามรัฐ 27 พฤศจิกายน 2524 หน้า 1, 12

"พบแก๊สกลางอ่าวไทยอีก" สยามรัฐ 5 พฤศจิกายน 2524 หน้า 1, 12

"พบน้ำมัน-แก๊สหลุมที่สุโขทัย" ไทยรัฐ 24 กันยายน 2524 หน้า 1, 7

"พบแหล่งน้ำมันมโหฬาร นครสวรรค์" ไทยรัฐ 4 มิถุนายน 2526 หน้า 1, 14

ไพฑูรย์ เครือแก้ว ลักษณะสังคมไทยและหลักการพัฒนาชุมชน พิมพ์ครั้งที่ 2 เชียง เชียง จงเจริญ 2513, 456 หน้า

ไพฑูรย์ ช่างเรียน สารานุกรมทางสังคมวิทยา เอกสารการศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2515, 86 หน้า

ไพฑูรย์ ภูริเวทย์ "การปฏิรูปอุดมศึกษา : ปัญหาความไม่เสมอภาค" วารสารรามคำแหง 1 : 137 - 140 เมษายน 2518

ไผ่ศรี (นามแฝง) "คำคมคนรด" เคลนิวิส 18 ตุลาคม 2523 หน้า 5

บุษย์ (หม้าย) เมืองแพร่ "ชีวิตไม่ใช่เปปซี่ มันจึงไม่ใช่ที่สุด" ขายหัวเราะ

84 : 26 - 27 มิถุนายน 2526

"ยูเนียนอยส์ เองสุคยักพบแก๊สหลุมอีก" มติชน 21 สิงหาคม 2524, หน้า 2

รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ "การปฏิรูปอุดมศึกษา : ความเสมอภาคและความเป็นธรรม"

ศูนย์ศึกษา 4 : 42 - 80 พฤษภาคม - กรกฎาคม 2518

รัชไมร์ เศรษฐ์ สังคมและวัฒนธรรมไทย พิมพ์ 2513, 248 หน้า

ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 อักษรเจริญทัศน์ 2525, 930 หน้า

รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ และธัญวรัตน์ ปาณะกุล "วรรณคดีกับสังคม" วารสารรามคำแหง
1 : 107 - 117 มกราคม 2522

✓ เรณู อรรถธำเมศร์ "โลกทัศน์ชาวลานนา ศึกษาจากสุภาษิตชาวลานนา" สังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2 : 127 - 148 ตุลาคม 2525 - มีนาคม 2527

"เริ่มใช้ "ถ้าขธรรมชาติ" ก.ย. แนนอน" ไทยรัฐ 22 มิถุนายน 2524 หน้า 1, 2

"แรงงานไทยในต่างประเทศ" แรงงานสัมพันธ์ 7 - 8 : 31 - 35 กรกฎาคม -
สิงหาคม 2523

ลมูล จันทน์หอม "โลกทัศน์ชาวลานนา ศึกษาจากเพลงกล่อมเด็กภาคเหนือ (ศึกษาเฉพาะ
จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน)" สังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2 : 70 - 117
ตุลาคม 2525 - มีนาคม 2527

วันทนี วาสิกะสิน ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์กับงานสังคมสงเคราะห์ สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2526, 424 หน้า

วาทย์ จรุงกิจอนันต์ "นิทานเรื่องเล่นตัวผู้รัก" ภาษาและหนังสือ 2 : 80 - 81
ตุลาคม 2526 - มีนาคม 2527

วาทนา เกตุภาค การเขียน โอเดียนสโตร์ มปป. 147 หน้า

วิจิตมาตรา, ขุน ตำนานไทย เล่ม 1 โดยกาญจนาภรณ์ (นามแฝง) รวมสารสิน
พิมพ์ครั้งที่ 3 2522, 663 หน้า

วิจิต ยอดสุวรรณ และคณะ รู้จักภาษาไทย โอเดียนสโตร์ 2519, 124 หน้า

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคณะ การใช้ภาษาไทย (ไทย 101) โอเดียนสโตร์ 2522,
396 หน้า

วิทย์ ศิวะศรียานนท์ วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์ พิมพ์ครั้งที่ 5 แพร่พิทยา 2518,
183 หน้า

วิทยากร เขียงกุล "ปัญหาขัดแย้งในงาน" ศูนย์ศึกษา 4 : 65 - 70 เมษายน - มิถุนายน
2516

วิทยา นาควัชร "จะเป็นทอม - ดี - เกย์ ที่ดีได้อย่างไร" มติมหาชน 5 : 30
5 - 11 กรกฎาคม 2527

_____ "สาเหตุของการเป็นคนมีรักร่วมเพศ" มติมหาชน 5 : 30 - 35
5 - 11 กรกฎาคม 2527

วิภา กองกะนันท์ "บทวิเคราะห์วัฒนธรรมทางวรรณกรรมของไทย" โลกหนังสือ
3 : 94 - 101 ธันวาคม 2522

_____ วรรณคดีศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3 โอเคียนส์โตร์ 2521, 191 หน้า

✓ ศรีนครินทร์ วิโรธสงขลา, มหาวิทยาลัย ศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้ โลกทรรศน์
ไทยภาคใต้ ศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ สงขลา
2521, 134 หน้า

ศรีเรือน แก้วกังวาล จิตวิทยาฝ่ายภาษา (Psychology of language) แพร่พิทยา
2519, 294 หน้า

"ส่งทหารคุมทูลเกล้าฯใหม่ที่ยกขึ้นแก่น" สยามรัฐ 14 ตุลาคม 2524 หน้า 1, 2

สนอง อุณาภูล "ควันทิฆจากภณนธ์" วารสารศึกษา 4 : 63 - 68 1 ตุลาคม 2518

สมบัติ จันทรวงศ์ "โลกทัศน์ของสุนทรภู่" มหาวิทยาลัยศิลปากร 2 : 172 - 173 เมษายน-
มิถุนายน 2524

สมบุรณ์ ศาลยาชีวิน "ค่านิยม" มิตรกร 22 : 24 - 28 พฤศจิกายน 2524

_____ "ลักษณะค่านิยมของคนไทยด้านต่าง ๆ" มิตรกร 23 : 48 - 53, 59 ธันวาคม
2524

สมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน (สสส.) "ข่มขืน : ความเจ็บปวดของผู้หญิง" สตรีทัศน์
1 : 48 - 50 กุมภาพันธ์ - เมษายน 2527

"สอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย หัวเราะหรือร้องไห้ก็มีค่าเท่ากัน" อาทิตย์เคลือบ

40 : 30 - 33 2 - 8 มิถุนายน 2527

สอาด จันทรี "บัณฑิตกงาน จะแก้ไขอย่างไร" สยามรัฐ 24 สิงหาคม 2527

หน้า 7

สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน เล่ม 1 ก- กลากเหล็ก รุ่งเรืองธรรม 2498 -

2499, 595 หน้า

สำนักพิมพ์มติชน "นายหน้าชาอุฯ ไร้ทองจากแรงงานไทย" คับโตรเจ้าพ่อ สำนักพิมพ์-

มติชน 2527, 120 หน้า

สิงหนาท อุดาโห และพรธิดา ค่วนโสภณ ความรู้เรื่องเกษตรสำหรับคนที่ไม่ใช่เกษตร

แสงรุ่งการพิมพ์ 2526, 177 หน้า

สิทธิ พินิจกุลและคณะ การเขียน พิมพ์ครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2516,

200 หน้า

✓ สิทธิ บุตรอินทร์ โลกทัศน์ชาวไทยลัณนา ศูนย์หนังสือเชียงใหม่ 2523, 80 หน้า

สุกัญญา สัจฉายา เพลงปฏิพากย์ : การศึกษาในเชิงวรรณคดีวิเคราะห์ ปริณิธานิพนธ์

อ.ม. คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523, 256 หน้า อักสำเนา

สุชาติ โสมประยูร "ธรรมชาติของเรื่องเพศและเพศศึกษา" ประชาศึกษา 3 : 11-21

มิถุนายน 2522

สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ การเขียน ไทยวัฒนาพานิช 2522, 178 หน้า

สุพัทธา สุภาพ สังคมวิทยา พิมพ์ครั้งที่ 5 ไทยวัฒนาพานิช 2524, 206 หน้า

สังคมและวัฒนธรรมไทย ไทยวัฒนาพานิช 2518, 182 หน้า

สุภาพ เรืองสุข "อาวุธสงครามกับปัญหาอาชญากรรม" มาตุภูมิ 29 กันยายน 2524

หน้า 3

สุรพงศ์ อัมพันวงษ์ "ชีวิตและสุขภาพ" เคลวินส์ 25 สิงหาคม 2526 หน้า 5

สุรสิงห์สำรวม ฉิมพะเนาว์ "โลกทัศน์ชาวลัณนาศึกษาจากข้อถกเถียง" สังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2 : 11 - 28 ตุลาคม 2525 - มีนาคม 2527

- โสภณัท พลุเพชรพันธ์ ถำนิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2513 ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
 วิโรฒ ประสานมิตร 2514, 192 หน้า
- หมอนกร (นามแฝง) "ตัวช่วย ?" ใน เรื่องเพี้ยเพี้ย แหล่งข่าว 2527 106 หน้า
- อดุลย์ ตันประยูร ปัญหาสังคม บารมีการพิมพ์ 2524, 287 หน้า
- อนันต์ อ่วมศาสตร์ และ เนาวรัตน์ อ่วมศาสตร์ ไทย 104 ลักษณะของภาษาไทย
 ไทยวัฒนาพานิช 2520, 210 หน้า
- "อบเตยแผนชื่อน้ำมันเพิ่มเติมจากชาอู" มาตุภูมิ 30 มกราคม 2527 หน้า 1, 16
- "อย่างเพ็งคี่ใจแกสในอ่าวไทย" บ้านเมือง 9 กุมภาพันธ์ 2524 หน้า 1, 16
- อัญสินธุ์ "ทำเนียบผีไทย" แมน 109 : 52 - 57 มิถุนายน 2527
- อานนท์ อาภาภิรม มนุษย์กับสังคม : สังคมและวัฒนธรรมไทย พิมพ์ครั้งที่ 2
 บำรุงธุรกิจ 2515, 249 หน้า
- ลักษณะและปัญหาสังคมของไทย ไทยวัฒนาพานิช 2517, 150 หน้า
- เอกสาร "ข้อมูลเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
 ปีการศึกษา 2516 - 2526"

ภาคผนวก

ข้อมูลวรรณกรรมที่ข้อมูลปฐมภูมิ และทุติยภูมิ จำนวน 2024 ข้อมูล เรียงตาม
ลำดับอักษร และจำนวนพยางค์ ดังนี้

ก

1. เก็บรัก
2. ไก่หนุ่ม
3. กลับเตียง
4. กำพร้ารัก
5. กลิ่นคนตาย
6. กุชิใหญ่
7. กุละเปอ
8. กุละเพ็ญ
9. กุละเพ็ญ
10. กระจอกทะเลียว
11. กระต่ายหมายจันทร์
12. กระเป๋าชาคริก
13. กราบเท้าคุณแม่
14. กลับหลังเตียง
15. กลับบ้านเถื่อน
16. กลัวแล้วมีคโณ
17. กุหลาบเมื่อย
18. เกลียคคนป่วน
19. เกลียคคนเรียงคิว
20. กุว่าแล้วเขี้ยว
21. เก็บเงินแต่งงาน
22. เก็บเงินผ่อนเมีย
23. ไกรทองล่องใต้

24. กระทั่งแดงนะจ๊ะ
25. กระเป๋าทุ่มพ้อหม้าย
26. กามเทพอกหัก
27. กินเหล้าเคล้าความขำ
28. กูเสียเพราะเมียเพื่อน
29. เก่งจริงก็ตามมา
30. เก็บรักไว้ห้ายรถ
31. เกิดมาให้หมาคาบ
32. กังมาจากทุ่งหมาเมิน
33. ก้องอีสานสะเทือนกรุง
34. กระเป๋าซ่าสั้ เขียวตะเพรี
35. กล้าแข่งเต่าได้ลงคอ
36. เกล็ดควาวไถจริง ๆ ฮี
37. กินไม่ยุ่ง มุ่งแต่งงาน
38. แก่แต่ตัวหัวใจหนุ่ม
39. กลับสกลนครนะน้อง
40. กลัวแล้วจำพ้อตาป็นโต
41. กักเมื่อเจอท่าน ผ่านเมื่อถูกใจ
42. กังอย่ามารีบ แก่หมื่นหมื่นพอวังสวาย
43. กระเถิบอีกนิด ต่อชีวิตให้คนรถ
44. กรุณานั่งชิด ๆ หน่อยครับคนสวย
45. กล่อมนางแบบอ้อมอก จึงขับตกถนน
46. กอดเมียไม่เอา จะกอดชวดเหล้าก็เชิญ
47. การเมืองฟ้าไม่ยุ่ง การมุ้งฟ้าไม่ขาด
48. กินเก่งไม่ว่า แต่อย่าให้ข้าฝาค่าน
49. กินยาคุณะน้อง มีห้องอย่าโทษพี่

50. เก่งกว่าคุณยังมี แต่อยู่ในหลุม
51. กกพิลีสลื้อ คือว่าซุคอรอรดเบนซ์
52. กระเช้าเข้าเพียงนิก ไปรดอย่าคิดว่าแข่งโด้ง
53. กระแทกแทบชิดซ้าย เกี่ยวบรรลัษณะลูกพี่
54. กระเป๋าวาจาไม่สุภาพ กลับบ้านฟ้องแม่
55. กระสือข้างถนน ไตรถยนต์คันไม่ไหว
56. กลั่นใจแต่งกับพี่ นางตัวคี่หนีลื้อ
57. กล้าขัษยามเหนือยอ่อน ไปฝึกผ่อนที่หลุมศพ
58. กลุ้มใจเพราะไร้ทรัพย์ เลยต้องขัษผ่านน้องหนู
59. กอดกับโซเฟอร์ เรอนอนละเมอคืนวันพระ
60. ก่อนจะขึ้นทางหลวง แม่คุณหลวงพิท้าว
61. กากีสี่เครื่องแบบ ไฉย! ยอบแยบเอาแต่ใจ
62. กามาถือยาผีเน เฮโรอินคืออิหนู
63. การเมืองเรื่องมันยุ่ง แต่การมึงยุ่งถึยิบ
64. กำนัดคนะคนสวย พี่จะช่วยให้หายข้าส์
65. กินเรื่องใหญ่ ตายเรื่องกลาง คิดตะรางเรื่องเล็ก
66. กิริยามารยาท ฮี! มันปาดหวาดเสียวหลาย
67. กุคืออย่างชั่ว ไม่หันนาที่ข้าส์อย่างเอ็ง
68. เกรงใจจึงต้องจอด ยังไม่รอดคางมันแตก
69. เก่งจริงกินยาฆ่า แค่อสุรายังฉิบหาย
70. เก็บเงินไว้ใช้จ่าย แต่แม่ยายขายลูกเขย
71. เกิดมาเป็นเด็กห่วย ก่อนวันตายคือเฒ่าแก่
72. เกียรตินี้เข้ายังถื้อ หรือกระบือที่ห่านเรียก
73. กรรมกรก็โซเฟอร์ พอเพลอ ๆ เป็น ส.ส.
74. กระเทียมเข้าไปอีกนิก ค่อชีวิตให้รดเมส
75. กลัวยาม้าจะไม่พน กลัวยางคนมารีคไถ

76. กางเกงยีนส์ที่ถูกล้าง ก็อู่เหงื่อไคลของพ่อแม่
 77. กิตติศัพท์หมู่ลับลัด คือหลักต่อการขนส่ง
 78. กินเหล้าอย่าให้เมียรู้ มีชื้ออย่าให้ผิวเห็น
 79. กุหลาบยอมเปลี่ยนสี สตรีหรือจะไม่เปลี่ยนใจ
 80. เกิดเป็นคนทั้งทีใครไม่เห็นความดีก็แล้วไป
 81. ใกล้จะถึงไซโล ไชโย! เมียจะได้ไม่มาตาม
 82. เก็บเงินไม่ตรงราคา ใ้ช้วาจาไม่สุภาพ โปรดแจ้งให้นายท่านทราบ
 83. กิ่งก้านไม้คือมนุษย์ . เจริญสุขอยู่ในโลกเดียวกัน
 เหตุใดจึงมีอาวรักกันเข้าใจกัน ไม่มีวันโลกจกสูญสิ้น
 84. กิริยาวาจาต่อชาติเชื้อ ว่าคือเหลือสูงต่ำคร่ำไฉน
 อีกวาทคารมคมอย่างไร แสดงให้รู้ชัดวิญญู

ข

85. ขวัญของเรียม
 86. ข้อยละหน่าย
 87. ขาคแต่น้อง
 88. เขยขัดดอก
 89. เขยเศรษฐี
 90. ขวัญใจซี่เมา
 91. ขวัญใจคนจน
 92. ขวัญใจคนยาก
 93. ขวัญใจไซเฟอร์
 94. ขวัญใจเด็กชาร์ค
 95. ขวัญใจนักเรียน
 96. ขวัญใจน้องแดง
 97. ขวัญใจบางแก

98. ขวัญใจบ้านนา
99. ขวัญใจมารดา
100. ขวัญใจแม่ค้า
101. ขวัญใจแม่หม้าย
102. ขวัญใจลูกโทน
103. ขวัญใจลูกเพชร
104. ขวัญใจลูกเอ!
105. ขวัญใจสาว ๆ
106. ขวัญใจสิบล้อ
107. ขวัญใจ้ายโนค
108. ขวัญใจ้ายโมง
109. ขอเพียงแต่รัก
110. ขอรักสักนิค
111. ขอลู่ไปก่อน
112. ขอสละรัก
113. ขับรถด้วยใจ
114. ขับรถหารัก
115. ขาดเงินขาดรัก
116. ขาดเหล้าพี่แย
117. ข้ามากับมีา
118. ข้ามาคนเคี้ยว
119. ขาว ขาว ลุงชอบ
120. ขึ้นฟรีลงบาท
121. ขุนศึกมีาคำ
122. เช็ดแล้วโก๋หลง
123. เช็ดแล้วความรัก

124. ขวัญจิตน้องพิศมัย
125. ขวัญใจกำแพงแสน
126. ขวัญใจนักเรียนสาว
127. ขวัญใจผู้โดยสาร
128. ขวัญใจแม่และลุง
129. ขวัญใจสองฝั่งโขง
130. ขวัญใจสาวสามพราน
131. ขวัญใจหลานย่าโม
132. ขอขอบคุณพระเจ้า
133. ขอแท่นหรือน้อง
134. ขอนอนทวยสัณทิต
135. ขอเพียงรัก ๆ ๆ
136. ขอรอยยิ้มสักนิด
137. ขอรักเธออีกครั้ง
138. ขอลาที่เมื่อยจำ
139. ขอสิทธิ์แค่คิดถึง
140. ขับเพลงแล้วแหกโค้ง
141. ขาดเงินก็ขาดรัก
142. ขาดนางเพียงอย่างเดียว
143. ขายควายจ่านำเมีย
144. ซ้อยละเบื่องจริง ๆ
145. ขึ้นก่อนโชคก็ก่อน
146. เขามีแฟนแล้วยะ
147. ขวัญใจพ่อค้าชายแดน
148. ขวัญใจลูกเสือชาวบ้าน
149. ขวัญใจหนุ่มเมืองรถม้า

150. ขอไปทีหนึ่งเมียมา
151. ขอรักเธอเพียงในใจ
152. ขอลองอีกทีเดะน่า
153. ขอโทษที่รักคนผิด
154. ขับรถคันนิยม
155. ข้าชั่วมันเรื่องของข้า!
156. ขี้แกงอย่าลืมหองแถว
157. ขี้ควายด้วยความจำเป็น
158. เช็ดจริง ๆ ให้คืนตาย
159. เห็นรักหนักกว่าเห็นรถ
160. เขารักเราหรือเปล่าหนอ
161. ขอรอยยิ้มสักนิดเดี๋ยง
162. ขอรอยยิ้มให้พี่สักนิด
163. ขับกับถนน สนกับตะราง
164. ขับเร็วใจเย็นแต่พอควร
165. ขับดี เติบดี ไม่มีภัย
166. ขับไม่ดีเพราะเห็นรถเมล์
167. ขาค้นแล้วเธอจะรู้สึก
168. ขึ้นรถพี่ไม่มีวันดำ
169. ขอที่เดี๋ยง อย่าห้องอีกเลย
170. ขอโทษที่ไม่มีเวลาใจ
171. ขอภัยผมน้องใหม่ทางหลวง
172. ขับขี่ควายเหล็ก แจกไม่ถูก
173. ขับช้าชิดซ้าย ช่องขวาเพื่อแข่ง
174. ขับช้าสักนิด ชีวิตปลอดภัย
175. ขับรถชิดซ้าย ช่องขวาเพื่อนแข่ง

176. ขับเร็วกว่า ขับช้าก็ไถ
177. ขับเร็วกว่า ขับช้าก็บ่น
178. ขับแหลกแหลกต๋าน ขับผ่านซังเต
179. ขาดท่านเราอด ขาดรถท่านเค็น
180. ขาดเธอพี่เสร์รา ขาดเหล่าพี่แย
181. ขาดเมียไม่ว่า ขาดม้าชื้อคต่าย
182. ขาดเธอไม่ว่า ขาดม้าตายนแม่
183. ขูดตั้งแต่ขับ จับตั้งแต่ขี่
184. เขากับฉันต่างกันที่ตรงไหน
185. ขยิกเข้าไป คันไหนจะกล้าแข่ง
186. ขอลุงก่อน ขอลุงก่อน ลุงแม่แล้ว
187. ขับช้าอีกนิก ชีวิตจะปลดคภัย
188. ขับเร็วจึงว่า ขับช้าคิสไก่อ่น
189. ขับเร็วถึงป่าช้า กินมาถึงต่าย
190. ขาดเธอพี่ต้องเสร์รา ขาดเหล่าพี่แย
191. ขาดเหล่าโลหิตจาง ขาดนางเป็นขาง
192. ขาวหรือดำก็น้ำหน้าเหมือนกัน
193. ขึ้นทางคว้น อีเมียฮ้วนกวนตะบัน
194. ขึ้นไว ๆ น้อง พี่ต้องทำเวลา
195. เช็ดไถว่า ขอให้ช้าได้เหยียบเบรค
196. เช็ดแล้วทูนหัว เธอมีผ้าเปลี่ยนหน้า
197. เชี่ยวจริง ๆ แต่เจอหญิงยังต้องหัง
198. ขยับอีกนิกช่วยต่อชีวิตคนขับ
199. ขยับอีกนิกต่อชีวิตให้คนรัก
200. ขยับอีกนิกต่อชีวิตให้คนรถ
201. ขอความยิ่งใหญ่บนถนนให้กับเรา

202. ขอแข่งสักนิก โปรคย่ำคิดว่าหว่าคเสียว
203. ขอไปทีรับพี่เพราะเวลานี้น้อย
204. ขั้บไม่มีระวาง ตะรางจะถามเอา
205. ขั้บเร็วคนแก่ดำ ขั้บช้าจิกโก่ง
206. ขั้บเร็วคนแก่ว่า ขั้บช้าจิกโก่ง
207. ขั้บเร็วคนแก่ว่า ขั้บช้าจิกโก่ง
208. ขั้บเร็วถึงป่าช้า กินน้ำอาจถึงตาย
209. ขั้บเร็วน้องว่า ขั้บชานิคเคียวน้องบ่น
210. ขั้บเร็วน้องเสียว ขั้บชานิคเคียวน้องบ่น
211. ขาคเธอพี่ไม่ว่า ขาคกัญชาพี่แย
212. ขาคเธอพี่ไม่ว่า ขาคม้าพี่ตายแน่
213. ขาคน้องพี่ไม่ว่า ขาคม้าพี่ตายแน่
214. ขาครักพี่ไหนได้ ขาคม้าพี่ตายแน่
215. ขาครักพี่ไม่ว่า ขาคม้าพี่ตายแน่
216. ข้ายังไม่แก่ ที่แน่ ๆ เป็นช่างเครื่อง
217. ข้าวเข้าที่ทองคอก เพราะคำรดถูกเบี้ยว
218. ขึ้นคอยต่อไปหัวใจคงชาครอน ๆ
219. เช็ดเชียวอีหมื่น กลิ่นกินกระหังผ้า
220. เช็ดแล้วอีหนู ตามผู้ขึ้นรถบรรทุก
221. ขนข้าวเข้าโรงสี ผ่อนส่งหม้อสองแถว
222. ข่มขันผึกกฎหมาย พี่ยอมคายสบายเรือ
223. ขอชนแค่ข้ามแดน ที่รดแลนค์เอากันนิ้ว
224. ขอคืนใบขั้บซี โธ่ ลูกพี่นี่ไม่ได้
225. ขอลาเจ้าชาอุ แหกขั้บขั้บขั้บไป
226. ขออภัยพี่มาช้า เพราะรถชรามาก
227. ขั้บช้าลงสักนิก ทุกชีวิตจะปลอดภัย

228. ขับข้าวอีกนับประหยัดชีวิตและน้ำมัน
229. ขับรถไม่ระวังคนใจ ก็น้ำใจสับสน
230. ขับรถยังมีคนแต่รักไม่มีวันพบ
231. ขับรถระวังคน ชำมดคนระวังรถ
232. ขับเร็วไปป่าช้า ขับรถช้าเข้ากำแพง
233. ขาค้นองฟ้าไม่ว่า ขาคโหล่ฟ้าตายแน่
234. ขาค้นองฟ้าไม่ว่า ขาคโหล่ฟ้าตายแน่
235. ขาค้นองฟ้าไม่ว่า แต่ขาคม้าช็อคตาย
236. ขายนามาเมืองกรุง แต่มาคมุงตามทานาง
237. ขาวเหนียวคิที่หู ปะใจผู้ดวงอาหรับ
238. ขี้ข้าคอมพิวเตอร์ พวกบ้าเห่อเพื่อสไตร์ค์
239. ขุดทองที่อาหรับ จะนั่งทับหลุมฝังศพ
240. ขึ้นรถยามเครื่องดับ ชนแล้วทับดับเครื่องหนี
241. เข้าเขตสวนนาข้าว ฟังข่าวอีสาวนาเกลือ
242. เขาว่าเขตังท้อง ฟังต่อรองว่าต้องแห้ง
243. เขี่ยให้มันตกขอบ อยู่ทีรอบไครมันจัก
244. ขอเขยิบเข้ามาหน่อย ไม่ต้องคอยกับกระเป๋
245. ขับรถยังมีวันหัก ขับรักไม่มีวันพบ
246. ขับเร็วได้คนป่าช้า ขับช้าได้คนถกคเมย
247. ขาคเขอนันไม่สำคัญ ขาคน้ำมันฟ้าต้องตาย
248. ขาค้นองฟ้าไม่ว่า ถ้าขาคยามีฟ้าคงตาย
249. ขาคนารีฟ้าไม่ว่า ขาคโหล่ฟ้าตายแน่
250. ขายตัวม้าฝรั่งเส โรงแรมเกรซ่ายยังเห็น
251. ขึ้นรถแล้วเดินในโปรดเห็นใจซึ่งกันและกัน
252. แข่งรถออกแข่งรัก ออกไม่หักธำรักษคนรถ
253. ขับรถ 6 ล้อ ส่งเธอเรียนปริญญาโท (นิค้า)

254. ขึ้นรถเมล์ไม่เสียเกียรติ แม้จะเบียดกันเอาหน่อย
255. ขึ้นรถช้า ๆ ถนนขรุขระ ขึ้นรถรีบขึ้นพอจะสลาย
256. ขยัน ออกทน ชื่อสัตย์ เป็นคุณสมบัติของผู้หวังก้าวหน้า
257. ซื่อสัตย์เห็นยาวนี้ มึงมันหนมึง อย่าทำจิ้ง เสามันยาวเห็นยาว
258. ขึ้นเร็วจึกโกห้ามว่า ขึ้นช้าคนแก่อย่าบ่น มันเข่งนะ
259. ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ห้อยโนโดยไม่มันชักคำ
260. ขึ้นรถ 4 เกียร์เหมือนมีเมีย 4 คน ถ้าอยู่ครบทุกคนແດ່คงชนกันตาย
261. "ขอเขียนกลอนวอนใจใครคนหนึ่ง
เธอผู้ซึ่งอยู่ในดวงใจฉัน
เฝ้าคิดถึงไม่ว่างเว้น เช่นทุกวัน
เธอผู้นั้น คือ คุณ....."
262. "ขึ้นรถผมแล้วขอโทษโปรดอย่างเบ่ง
โปรดรีบเร่งทรัพย์สินส่งตรงมาให้
พนักหน้าคนกระเป๋ไม่เข้าใจ
มีอะไรบอกมาอย่าอำพราง"
263. "ขึ้นรถเมล์ไม่เสียเกียรติ แม้จะเบียดกันเอาหน่อย
เพราะน้ำมันมันน้อย ควรใช้สอยเมื่อจำเป็น

ก

264. คู่สร้าง
265. ไครซ่า
266. คนไกลบ้าน
267. คนเมียเปลอ
268. คนรักหาย
269. คนชู้ใหม่
270. คึกทุกถิ่น

271. ไกรช่าวะ
272. คนเก่งไม่อวด
273. คนจนเป็นใจ
274. คนจนรักจาง
275. คนคี่ของแม่
276. คนถูกแย่งรัก
277. คนที่ถูกกลืน
278. คนเพชรคอยเธอ
279. คนสวยช็อคใน
280. คอยพี่ให้ไหม
281. คอยหน้อยที่รัก
282. คิดดูให้ดี
283. คิดถึง คิดถึง
284. คิดถึง คิดถึง
285. คิดถึงจังเลย
286. คิดถึงพี่ไหม
287. คื่นทรมาน
288. คื่นพี่เหงา
289. เกรียนาติพระอินทร์
290. โศทรหรรหด
291. ไครหนอรอพี่
292. คนแก่เจ้าอารมณ์
293. คนโคราชขาดเงิน
294. คนจนที่เธอเมิน
295. คนจนที่เธอลืม
296. คนจนไม่มีสิทธิ์...

- 297. คนคียอมเห็นใจ
- 298. คนรักที่เธอลืม
- 299. ความรัก 200 ไมล์
- 300. ความสวยไม่คงที่
- 301. ความสาวไม่สำคัญ
- 302. คอยใต้เพราะใจรัก
- 303. คืนนี้เธอกับฉัน...
- 304. คู่ชีวิตของพี่
- 305. แค่นี้ทำเป็นลืม
- 306. ใครหนอรอเรา
- 307. ใครหนอจะรอหา
- 308. คนช้ำอยู่ที่ว้าว
- 309. คนอกหักพักป่าช้า
- ✓ 310. ความรู้หรือจะสู้เส้น
- 311. คุณก็รู้ว่าผมรัก
- 312. ใครจะรักคนอย่างฉัน
- 313. ใครสอนให้เธอเกลียดฉัน
- 314. ใครหนอจะรอสองแถว
- ✓ 315. ใครหนอจะหล่อเท่าพี่
- ✓ 316. คนรดย่างพี่ไม่มีดาว
- 317. คนอกหักขั้บรถคันนี้
- ✓ 318. ความรู้หรือจะสู้เค็กเส้น
- 319. ความรู้หรือจะสู้มีเส้น
- ✓ 320. การมเป็นต่อ หล่อเป็นรอง
- ✓ 321. ใครสอนให้เธอเกลียดสับล้อ
- 322. ใครหนอจะรอเบอร์ 20

323. ใครหนอจะรอตรีทองไทย
324. คนเก่งไม่กลัว กลัวคนขยัน
325. คนขับรถเมล์ขาว สาวไม่สน
- ✓ 326. คนสวยอย่ามอง เห็นห้องมาเยอะ
- ✓ 327. คนหรือนี่ คินสีก็ไม่บอก
- ✓ 328. กวายนมฟ ซ้ำ...".ใช้เงินรูดคัมภีร์
329. กันไหนซ่าส์ บอกมาช้าขอแข่ง
- ✓ 330. การเป็นต่อ รูปหล่อเป็นรอง
331. กิวยังไม่พอให้รอไปก่อน
- ✓ 332. คุณกรับห้ามแข่ง ไฟแดงอยู่โน้น
333. เครื่องไม่แข็ง ขับแข่งแรงไม่เหลื่อ
334. ใครสอนให้น้องเกี่ยวกับคนรถ
335. คุณจะสวยเพราะน้ำใจใส่ไบหน้า
336. คนสวยอย่างน้อง พี่เห็นห้องมาเยอะ
337. กรอบครัวเป็นสุข มีลูกไม่เกิน 2
- ✓ 338. ความกับสับล้อ หือไปกับดีเซล
339. ความเกรงใจเป็นสมบัติของผู้ดี
340. ความเร็วของหญิง แม้แต่ลิงยังอาย
- ✓ 341. คิดให้ดี ถ้าน้องจะมีผิวใหม่
- ✓ 342. คนโตคินผี ขนแล้วหนีฮ้ายคินหมา
343. คนสวยช่วยยืมที ตัวพี่จะหลับใน
344. ใครว่าซ่าแบ่งแค่ขยับเก่งแบ่งหรือนี่
- ✓ 345. ใครเขาก็รู้ รักของน้องเหมือนของหนู
- ✓ 346. คู่ดวงไม่ต้องคิด คู่ชีวิตคิดให้หนัก
347. คู่ดวงคือเลขคณิต คู่ชีวิตคิดให้นาน
348. คู่ดวงคือเลขคณิต คู่ชีวิตคิดให้หนัก

349. คับที่อยู่ได้ กับใจอยู่ยาก ที่ลำบากตลึงน้องกับใจ

350. ใครชม ใครชอบ ช่างเด็ก

ใครเชิด ใครซัง ช่างเขา

ใครว่า ใครบ่น ทนเอา

ใจเรา ร่มเย็น เป็นพอ

ข

✓ 351. เรือนแข่งโพง แก่ตายโหงโง้งมีแยะ

352. ม้าล้าวงลูกสูบ เสือกมาจวบกระบะหลัง

ง

353. ง้อหังปี

354. งานที่เงินน้อง

355. เงินคือพระเจ้า

✓ 356. เงินจากนางจร

✓ 357. เงินจางนางจร

/ 358. เงินมากนางนอน

359. ใจแล้วสบาย

360. งานเคินถ้ำเงินดี

361. เงินตราพาพิจร

362. งานของกู เงินของเมีย

363. งานของพี่ เงินของน้อง

364. งานของเรา เงินของเมีย

365. งานไม่แย่งแข่งลูกเขย

366. เงินที่น้อง ทนองที่พี่

✓ 367. เงินถึงน้อง ทนองถึงพี่

- 368. เงินเป็นค่อ รูปหล่อเป็นรอง
- 369. เงินกำลังหมอง เพราะของมันแดง
- ✓ 370. เงินจางนางจร เงินมากนางนอน
- ✓ 371. เงินจางนางจร เงินมานางนอน
- ✓ 372. เงินจางนางจาก เงินมากนางนอน
- ✓ 373. เงินมาผ้าหลุด เงินหยุดผ้าปัก
- ✓ 374. งงจนเงิง แก่ตะเบ็งเติมน้ำมัน
- 375. ง่วงแล้วจอตัก น้องเมียรักเน่ ๆ
- 376. งานก็ไม่ได้อยู่ที่ปัญญา
- 377. ว่าง พ.ร.บ. ไปรอที่หน้าสภา
- 378. งานหนักก็สู้ ถ้ามีน้องอยู่แถบข้าง
- ✓ 379. เงินเบา ๆ ก็ต้องนั่งรถราคาเบา ๆ
- 380. เงินทำให้คนงัน การหนักทำให้คนลุ่มจม

จ

- 381. จีบจ้อย
- 382. ใจเคียว
- 383. จอคนอ่าน
- 384. จีบจนเบื่อ
- 385. สาวอินทรีย์
- 386. จำไหมน้อง
- 387. จีบไม่คึก
- 388. จูบม้คจำ
- 389. เจ้าบุญทุ่ม
- 390. เจ้าพายุ
- 391. จนแล้วไม่เจียม

392. จ๊ะเอ๋.....ยอกรัก
393. จ๊ะเอ๋เลดี้
394. จำอย่าทำผม
395. เจ้าเก่าหมิ่นกว่า
396. เจ้าบ่าวห้าหมื่น
397. ใจถึงชะอย่าง
398. ใจเย็นไว้โยม
399. จักรยานคนจน
400. เจ็บแค้นเพราะแสนรัก
401. เจอแซง แซงไม่สน
402. ใจคำจริงคนสวย
- ✓403. ใจนางเหมือนทางรถ
404. จบ ป. 4 ไม่มีเส้น
405. จะรอวันเธอใจเดียว
406. จะให้รอ พ.ศ. ไหน
407. เจ็บท้องจำ จนต้องเจียม
- ✓ 408. เจ็บมัยน้อง ท้องแล้วทั้ง
409. เจออีกแล้วคนหลอกหลง
410. จงชี้ไปเกิดจะเกิดผล
411. จงทำดีกว่าขอพร
- ✓412. จงอ่อนโยน แค่อ่อนแอ
- ✓413. จริงอย่างว่า แม่ค้าโกหก
- ✓414. จอกสวย ๆ อาหมวยจะลง
415. จะแซงหรือ.....ปลอกภัยแก่ตัว
416. จะแซงหรือ.....ปลอกภัยแน่นอน
- ✓417. จะให้รอถึง พ.ศ. ไหน

418. จับกัง ค็อกเตอร์ กรรมกร
419. จับอยู่เรื่อยหนูเปลือยดีกว่า
- ✓ 420. จนรักเพราะเงิน จนเงินเพราะเหล้า
- ✓ 421. จะรักทั้งที หึงมีจิงหะ
422. ช้างก็ไม่เช็ด เบ็ดก็ไม่กลัว
423. จวกให้ยับ ด้วถูกจับเพราะมันทิว
424. จะผูกคอตายก็จะอายุคู่แข่ง
425. จะรักให้ร่อยท้องใจเย็น ๆ
426. เจ้าหัวใจเธอมีนกแล้วไม่ผิด
- ✓ 427. จะคบที่เป็นมิตร อย่าคิดยืมสตางค์
428. จะให้เมียเลี้ยงผัว ก็กลัวคนนินทา
429. จันทรเจ้าอยู่สูง อย่าหมายมุ่งกระต่ายน้อย
430. จับกังโรงสี ถึงไม่คียังมีเกียรติ
431. ช้างพี่ก็ไม่เช็ด เบ็ดพี่ก็ไม่กลัว
- ✓ 432. จุดแรกคือการพบ จุดจบคือการจาก
- ✓ 433. เจี้ยแล้วต้องจำ ฉันท้าเพราะเป็นผัวเธอ
- ✓ 434. แจกขิงน้องไปเป็นเมีย พี่ก็เสียใจ
435. เจิมทนต์หลวงพ่อด รดสืบล้อต้องการเหนียว
- ✓ 436. เจียนให้จตจำ เมียรระย่ำสำนิโกร
437. แฉ่งแล้ววันใหม่ ก่อนขับไปเมื่อยามตึก
438. แฉ่มมากแล้วเพื่อน ผลาญเงินเคื่อนนั่งคาเฟ
- ✓ 439. ใจก็จริงนะพี่ ทำคินผีหนีดลาม
440. จงโคร่งแมงกระซอน ไล่กระล่อนปล้นปล่อนใด
441. จนรักกรสบล้อ ไม่ต้องจ้อพวกรดแก้ง
- ✓ 442. จบ ป.4 เงินดี จบตรีพุ้งนี้ค่อยมา
- ✓ 443. จบเขตไม่มีเส้น ร้อยเปอร์เซ็นต์กรรมกร

444. จบเห็นะลูกพี่ ถ้าจะหนีไปตั้งหลัก
445. จ.ม. จากระตุง นิ่งตมยุงเขียนกลางป่า
446. จริตกริยา แหมจรรยานายร้อยเวร
447. จองทองล่องคูใหม่ แค่เขียงใหม่ใครถึงก่อน
- ✓ 448. จอจ่อที่ปากอู่ เปิดประตูแก่สกุหมค
449. จ้างก็ไม่สน ชำกันคนไม่ชนคัน
- ✓ 450. จำจ๋อฆ่าจับหนู เคี้ยวคงรู้ตัวหนูหึ่ง
451. จารึกข้างกระบะ จูบที่นะจ๊ะยาหยี
- ✓ 452. จิตใจที่ไร้ค่า คือที่มาของยาคุม
453. จีบเบียร์ที่หยอกเขา ตัวเราเมาเคล้าฟันเร่
454. จูบน้องท่องวิวาห์ จำใจลาผ้าโมเติ้ล
455. จบ ป. 4 ไม่มีเส้น ราษฎร 100 %
456. จบ 6 ก็ตัวซ้ำ จบปริญญาซ้ำไม่แกร์
- ✓ 457. จราจรนอนอยู่ไหน พวกเส้นใหญ่ผัดแซวผม
458. จีบน้องไปใจมันวูบ พี่จะจูบให้หายซ่าส์
- ✓ 459. เจ้จ๋อฆ่าพาผมแม่ ผัวเฒ่าแก่จะไล่ออก
- ✓ 460. เจียมตัวก้มกอดกระคุม นายทุนคุมลมหายใจ
461. ใจคำซ้ำชายชาติ แหม.....วางมาคนายทุนหน้าเลือด
462. จบ ป. 4 ไม่มีเส้น ร้อยเปอร์เซ็นต์ ต้องเล่นสองแถว
463. จาคนางที่ปืมเอสโซ่ แหมไฮ้โชนมโตสะบัด
464. จำนองนาจำนาง โปรดย่ำขางทางไปอาหรับ
- ✓ 465. จงโกรธอย่างผู้มีสติ อย่าโกรธอย่างผู้มีสตางค์
- ✓ 466. จงช่วยกันประหยัคไฟฟ้า พยุงเศรษฐกิจของไทย
- ✓ 467. จาระบีแทบทะลัก นายใจยักษ์ให้ผมหักข้างซี่
468. จินตาวีที่กัญชา หวกเราชาวยาม้าป่าลิโพ
469. จบ ป. 4 ไม่มีเส้น 100 % ราษฎรธรรมดา

470. "จะมีหรือสิ่งใดในที่สุด
คือความสุขใจไหมไม่หลอกหลอน
จนที่คับตะวันจากฉันรอน ๆ
แม้มีวามรณ ฉันนอนตายอยู่ในโลง"

ฉ

471. ฉันละเบื่อรัก
472. ฉันทนอยู่ไหน
473. ฉันรักคนมีเขี้ยว
✓474. จุกแม่ถ้าแม่หวัง
475. จุกแม่ถ้าไม่หวัง
476. จุกแม่ถ้าแม่เผลอหวง
477. จุกแม่ถ้าแม่ไม่ยกให้
478. ฉันจะรักคุณเป็นคนสุดท้าย
479. ฉายาของข้า คือไอ้หมาเหินแรง
✓480. จำสะบัด ต้องมาพิศอกอีกแทน
✓481. ฉิบหายไม่ว่า ถ้าข้าจะบรรทุก
✓482. ฉันไปทั้งเมือง โคตรจะเคืองกว่า
483. โฉนดนักไอ้ชั่ว มามัวแม่ขายกู
484. ฉาคับสักผิวะ แหมม้ายี้ว่าข้าแสบ
485. ฉีกให้บรรลัษย์ เอาเข้าไปแทงไซโล
486. โฉบข้างถนน เพียงขอยลแม่เนื้อหอม
487. โฉมตรูถูธร เจอเงินฟอนระริกกรุง
✓488. เจ็บจริงนะหนู เคี้ยวคงรู้ว่าหัวก้อย
489. เจ็บมากไปห อ้อย ค่อยค่อยแต่งก็ยิ่งได้
490. ฉกรรจมีนหยด ก็แก้ชดกับบรรทุก

491. ฉะมันคาคันเร่ง เลือกลงมาเบ่งเก่งกว่าข้า
 492. ฉายเดี่ยวเหนือยันใต้ ทะลุไปตายแค่เฒ่า
 ✓493. ถูกเงินเรียกสายตรวจ พวกตะกวดจะได้เช็ด
 494. จูเกล้าเกล้าเมืงม้าว กุคงบ้าน้ำไม่เลิก
 495. ฉันทสาวยลม โลกยังกลมลมหายใจยังมี
 ✓496. เจียนสุกเจียว เพี้ยวสุกฟูส ลองมองคูโน้นอีแรด
 497. โคมเจียวเพี้ยวฟู ยกเครื่องคูก็จะรู้ว่แน่
 498. ฉีกเลือดให้ขึ้นหน้า ร่ำสุรารายมฝนตก
 จุคนางเข้าพวง รก พอเดือนหกตกลูกแฝด

ช

499. ช่างเขาเดอะ
 500. ชำไปต้อย
 501. ช้ำเพราะรัก
 502. ชีวิตใหม่
 503. ชังคนต่อแผล
 504. ชังคนหลายใจ
 505. ชายที่ รอลืม
 506. ช้ำเพราะรักนาง
 507. ชิดในหม่อมพี่
 508. ชีวิตเด็กอยู่
 509. ชีวิตต้องสู้
 510. โชคดีที่รัก
 511. โชเฟอร์สุดหล่อ
 512. ไข่แล้วผ่าฉัน
 513. ช่วยด้วยผู้หญิงจุก

514. ชั่งแกะข้าวมันจน
- ✓ 515. ช้านักรักเธอลง
516. ชิคในหน่วยรับพี่
517. ชีวิตนี้เพื่อเธอ
518. ชีวิตนี้อย่าแข่ง
519. ชีวิตบนเส้นทาง
520. ชีวิตนอกชีวิต
521. ชีวิตใหม่ของเรา
522. โชกใช้หมั้นเงินผัน
- ✓ 523. ช้าไปนิดผัดด้วยหรือ
524. ชีวิตนี้ไม่มีเธอ
525. ชีวิตที่ไปตามดวง
526. ซาดิห์น้ำอย่าพบกันอีกเลย
- ✓ 527. ช้าไปนิดเพราะติดอหู่
528. ชีวิตนี้ไม่มีสววย
529. ชีวิตนี้ ไร้คู่
- ✓ 530. เชื่อผู้ชายเชื่อภรรยาดีกว่า
- ✓ 531. เชื่อผู้หญิงเชื่อสิ่งดีกว่า
532. โชคดีที่มีแว่นวิเศษ
533. ไข่แล้วใจนางเหมือนทางรถ
534. ไข่แล้วเทพบุตรตื่นผี
- ✓ 535. ชกนอกเกมก็แก้เคลมเมี่ยมกัน
536. ชนทุกหอว่า ชนหน้าพี่แย
537. ช้าไปค่อย น้อย ๆ หน่วยรับพี่
538. ชายจริงหญิงส ชายจนหญิงหนี
539. ช้าไว้ใช่น้อง ช้าหน่อยน้องพี่

- ✓540. ข้าสัณนิทชีวิตจะปลดกัณฑ์
- ✓541. ข้าหนักเพราะเลือกไปรักนักเรียน
- 542. ชิดในหน้อยชิดรับพระคุณท่าน
- ✓543. ชีวิตไม่สิ้นต้องคืนกันไป
- 544. ชีวิตถูกจ้างเราไม่ว่ากัน
- 545. ขาคิดน้ำตอหน้าบ่า ๖ ค่อยนั่งรถฟรี
- 546. ชีวิตจะช้านักถ้ารักเด็กห้าย
- ✓547. ชีวิตราคาแพงอย่าแข่งทางไถ้ง
- ✓548. โชคดีแล้วทุนหัวได้ผัวคนรถ
- 549. ชนแล้วไม่ใส่คืนหมา คนขับคือหมา
- 550. ชั่งที่ตรงคาน พอขับผ่านพวกมาปรับ
- 551. ช่างมันเถอะน้อง ที่เจ้าห้องเพราะพี่รัก
- 552. ชีวิตราคาแพงอย่าคิดแข่งทางไถ้ง
- 553. เชื้อพี่พระยา เชื้อช้านั้นชั่วเธอ
- 554. โชคดีแต่ดวงกุด โชคหลุดเพราะดวงกลับ
- 555. โชกเลือกโชกรัก เคียดแทบหักรักเฝ้าคะ
- 556. ชนยันคุก บุกยันแหลก เลยห้องแจกเรือนจำ
- ✓557. ชนแล้วไม่หนี คือคนที่ห้อยากติดคุก
- 558. ชนให้เหมือนไก่ ข้าขับไปตั้งราชสีห์
- 559. ชวนน้องพี่ไม่ว่า ชวนกัญชาพี่ตายแน่
- 560. ชอกข้าเพราะกิดผิด เสียจริตเพราะกิดมาก
- 561. ช่องว่างอยู่ที่เงิน น้องเลยเมินเพลินเพลย์บอย
- ✓562. ชักหน้าไม่ถึงหลัง แต่ก็ยังส่งสารมา
- 563. ชื่นเชิงเรื่องจับจ้อย ฝีมือช้อยน้อยเมื่อไหร่
- ✓564. ชั่วก็แค่นี้เสีย แะใจนั้นพ่อพระ
- 565. ชั่วเพราะสนามม้า แต่กลับบ้าเพราะชาครัก

- ✓ 566. ... ข่ายหนึ่งคือดวงใจ ข่ายทั่วไปคือยาพิษ
- 567. ขำระให้สิ้นแค้น แค้นก็แค้นแค้นนี้หัว
- ✓ 568. ชิดเข้ามาอีกนิด ต่อชีวิตให้ทนขับ
- 569. ชิดเข้ามาอีกนิดต่อชีวิตให้ทนรถ
- 570. ชิดซ้ายถูกที่ เดี่ยวเจอกันที่ทางโค้ง
- ✓ 571. ชีวิตจะสั้น ถ้าคิดฝันเด็กทาวกตะนอง
- 572. เชิงชายไข่ที่เก่ง คนอวดเบ่งไข่ว่าใหญ่
- 573. เชือกกันด้วยคันเร่ง เก่งแค่ไหนใจไม่แคร์
- ✓ 574. ใช้ญ่ยิ่งกว่าหมา ข้ามมาดำว่างเง่า
- 575. ใช้มันกรุดาถึงค่อย ๆ ปล่อยเบา ๆ
- 576. ชัยชนะของชีวิต คือความคิดว่ามีสุข
- ✓ 577. ชีวิตไม่ใช่ใบไม้ มันจึงไม่คืที่สุด
- 578. เขียวก็สาสน้ำ เราไม่งามเพราะอายมยุ
- 579. ใช้ชีวิตปลอดภัย ต้องมันใจกฎจราจร
- 580. ใช้ชีวิตปลอดภัย ต้องสนใจกฎจราจร
- 581. ใช้น้ำมันอย่างประหยัด เพื่อขจัดความสิ้นเปลือง
- 582. ใช้ไฟอย่างประหยัด ช่วยคนและรัฐประหยัดเงิน
- ✓ 583. ใช้เสียงแตรไม่มีเหตุ เหมือนเสียงเปรตขอส่วนบุญ
- 584. ช่วงโชติชัชวาลย์บ้านทะไร ไช้ไชน้ำมันไทย
- ✓ 585. ขวนเข้าโมเต็ลทำเขิน พอยับเย็นเขินต่อไป
- ✓ 586. ชีวิตในการต่อสู้ ศัตรูคือยาชูกำลัง
- ✓ 587. ชีวิตฝากไว้กับรถ อนาคตฝากไว้กับน้อง
- 588. ชีวิตฝากไว้กับรถ อนาคตฝากไว้กับเมีย
- ✓ 589. ชิดยังกะปลาหนึ่ง แล้วมาทะเลถึงว่าเข็ชี่
- ✓ 590. ชีวิตฝากไว้กับรถ อนาคตฝากไว้กับน้องหนู

- ✓591. ชีวิตไม่สิ้นต้องค้นไป ชีวิตไม่ค้นก็สิ้นใจ
 592. ช่างพิศคือพลังของอู่ ตัวกู้อือพลังแห่งชีวิต
 593. ซาหน้อยเดียวก็ถึงบ้าน เร็วไปนักมักถึงโรงพยาบาล
 ✓594. ชีวิตฝากไว้กับพวงมาลัย ดวงใจฝากไว้กับน้องแก้ว
 595. ชีวิตฝากไว้กับพวงมาลัย ดวงใจฝากไว้กับเมียรัก
 596. ชายชาตรีถ้าจะคู่ให้รู้แน่ มิตรวณัฏพมาณหญิงชานไซ
 แถวโรงงานก็ถมเถไป ชายเปรี้ยวได้เซกคิงลิง

ซ

597. ซ้ายลูกเดียว
 598. ซังคนหลายใจ
 599. เซ็งมากหรือน้อง
 600. แขงเลยพี่เมีย
 601. แขงแล้วซิดซ้าย
 602. แขงเทรอะ เคี้ยวโคน
 603. ซ่านักมักจะห้อง
 604. ซ่านักมักถูกคก
 605. แขงเลยไ้้องเมีย
 606. ซื่อสัตย์....ขยัน....อดทน
 607. แขงไปเลยเมียอุ้ยอ้าย
 608. แขงไปเลยไ้้องเมีย
 ✓609. แขงไม่ว่า ปาคหน้าคำแม่
 610. แขงไม่ว่า ปาคหน้าโคนตีน
 611. แขงไม่ว่า ปาคหน้าโคนเหยียบ
 612. แขงหรือรอสว.ควรระวัง
 ✓613. ซือกินไม่หมด คดกินไม่นาน

- ✓614. แสงซ้ายถูกคำ แสงขวาถูกตะ
- 615. แสงซ้ายไม่ว่า ปากหน้าโดนเหยียบ
- 616. แสงซ้ายไม่ว่า ปากหน้าถูกตี
- 617. ซึงสุกซีก หวหมารีกแล้วสั่งสอน
- 618. เชิงแล้วคนสวย แต่งคนรวยดีกว่า
- 619. เช่นเจ้าแม่ งวคนแม่แพ้เลขวิง
- 620. แสงซ้ายไม่ว่า ถ้าปากหน้าโดนเหยียบ
- 621. แสงซ้ายระวังจะตายอย่างอนาถ
- 622. แสงเลยน้อง (ที่เตรียมใจไว้ได้แล้ว)
- 623. แสพอเจ้าแก่ ยกวันแม่เมียน้อย
- 624. แชนสะบัด เมื่อได้ซัดกลามก
- 625. ซาส์กับตะราง โน่นบางขวางขับชนก
- 626. ซาส์ตลอดศก แฉมลูกกชกกันหนัก
- ✓627. ซาส์แต่สร้างสรรค์ สร้างความมันส์ให้อารมณ์
- ✓628. ซาส์ไม่มีอันคับ ทว่าเป็นขับปากหน้า
- 629. ซาส์ร่วมสมัย ไม่บรลัษก็เสียสาว
- ✓630. ซีกสุกเสียว เธอมันเปรี้ยวเสียวความรู้สึก
- 631. ซุกไว้ได้เบาะ ทาไปเพราะมันคือฝัน
- 632. เชิงไปหังปี ทนใช้หนี้ที่มีเมีย
- 633. แชนสะเด็กเคียด ไข้น้ำเลือดเนื้อคนน
- 634. โซค่าครองชีพ ซ้าโดนบีบจากนายจ้าง
- ✓635. ซาส์แล้วเขิกซี่ น้องช่วยพี่พันไมไหว
- 636. ชุงผมถูกกฎหมาย คนที่ขายคือ ส.ส.
- 637. ซุกไม่รู้ซีก เป่นกหวีกรีดจากใบสั่ง
- ✓638. เช่นแม่งสักยี่สิบบาท ดีกว่ารับใบขับยี่
- ✓639. เช้าขึ้นนำหมวก คั่งค่านตรวจจวดผู้กำกับ

640. แชนงหน้าไปเลยฮ้ายหลานชายไม่ต้องคอยดูง

ญ

641. ญวนคงไม่บุก ถ้าไม่บรรทุกไปให้มัน

พ

642. เพ้าซาร์ค

643. เพ้าคอนวอย

644. เพ้าเสนห์

645. เพ้าซาร์คหยอกไก่

646. เพ้าซาร์ค หวานเย็น

✓647. เพ้าไฮเวย์ เท่ไม่เท่ที่เทรเลอร์

ณ

648. เณรหยุดก่อน ขอนอนพักกรดเคียว

ด

✓649. คำน

✓650. คางคิ

651. คางเจแม่

652. คางเตรฐี

653. คำนนิต ฯ

654. เต็กมันขี้

✓655. เต็กมันยั่ว

656. เต็กคอกรัก

657. เต็กวรู้ผล

658. เด็กทรนชาครัก
 659. เด็กวัคควงที
 660. เด็กอนต่ำทวงก
 661. ก็กว่าอยู่เปล่า ๆ
 662. เด็กฮาร์ดมีปัญา
 663. เด็กวักจับเสียหรง
 664. แคเซอด้วยควงใจ
 665. คีโหมน้อง ห้องเสียแล้ว
 666. เด็กวักจับเสียหรง
 667. เด็กอนจากฟ้า ข้าจากแผน
 668. ควงที 500 ปี ยังมีอยู่
 ✓ 669. เด็กมันยั่วเลยหลวมตัวไปพนอย
 670. คาวเมืองให้ข้าผู้ย่ายลูกอีสาน
 ✓ 671. คีแล้วทูนหัวที่ได้ผ้าขรรค
 672. กุศที่จะสืบ มุมมิบที่จะค้น
 ✓ 673. ดอกไม้ยังเปลี่ยนสี นารีย่อมเปลี่ยนใจ
 ✓ 674. ดอกไม้ยังเปลี่ยนสี สตรียอมเปลี่ยนใจ
 675. เดินระวัง ยับยั้งกิด ชีวิตพลอย
 676. เด็กอนลับฟ้า แคยามายังไม่สร้างฤทธิ์
 677. ได้ผ้าขรรค อนาคตเป็นคุณนาย
 678. ควงมาหน้า ปากกล้ามารอง สมองมาโหด
 679. กุบายสัญญา ไม่ล้างผลาญชีวิตพลอย
 ✓ 680. เด็กดีเพราะครุฑา ครุฑาย่าเพราะคำเด็ก
 ✓ 681. คำพ่อคำแม่ยังทอจบ คำเมียที่เการพบไม่ได้
 682. คำพ่อคำแม่ยังทอจบ คำเมียที่เการพบไม่ได้
 683. ดับบุตรีของท่านชะ ก่อนที่จะไม่มีศรีให้ดื่ม ถ้าท่านถูกจับปรับตั้ง 500

ค

- 684. คู่จำ
- 685. เต้าซ่า
- 686. ตามองตุค
- 687. ตายคาบหน้า
- ✓ 688. ตุคนะพี
- 689. แต่งกับงาน
- 690. แต่งเถอะน้อง
- 691. เต้าคิปปัก
- 692. เต้าทรงเกรียติ
- 693. เต้าพระบาท
- 694. เต้าไม้ควม
- 695. เต้าห้วงแฟน
- 696. คบแต่งกระเทย
- 697. คิวฉินมาแล้ว
- 698. ท้องตายแม่ ๆ
- 699. ตามค้อแฟนเรา
- 700. ตามน้องกลับเพชร
- 701. ตามมาเถิดน้อง
- 702. ตามลูกแม่ยาย
- 703. ตามล่าคนสวย
- 704. แดกหนุ่ม แดกสาว
- 705. เต้ากายสิทธิ์
- 706. เต้าคี่ที่สุด
- 707. เต้าบรรคาคักคี่

708. เค้ามหาภัย
709. ตระกูลเหวตา
710. ห้องจับซ่า ห้ามชน
711. ตามน้องกลับจึงกวาง
712. ตามน้องกลัวยโส
713. ตามน้องไปตายหย้า
714. ตามนางกลับอ่างทอง
- ✓715. ตามล่าอื้อคอแหล
716. ตกไม่เหิน หมาไม่มอง
717. ตามเมียน้อยมาช่วยเตี้ย
- ✓718. ตามล่าอื้อนั่งคอแหล
719. ตีนผีก็มีหัวใจ
720. ตะพ้อตา คำแม่ยาย
721. เค้ากัถยางหรือโง่
722. เค้าสยามยามน้ำขอค
723. ตามใจท่านแต่อย่าชังใจผม
724. ตามมาแกะน้องทองมันแพง
725. ตามหาเทพธิดาในฝัน
- ✓726. หุ้ดอืตัว ไข่มัวโฮโมฯ
- ✓727. หุคนี้ที่ว่าสำคัญ
728. แค้นคินนี้พี่ไม่กลับบ้าน
729. คนของคนเป็นที่พึ่งแห่งตน
730. หันเคื่อนเพื่อนหลาย ปลายเคื่อนเพื่อนหาย
- ✓731. หันผีที่แม่ ๆ ไม่แก่ตาย
- ✓732. แต่งแกะน้องจะได้ท้องทันไข่
733. โตโยต้า มีคู่ขาของพี่

734. เต่าแก่ ๆ แสงไปเลยลูกพี่
 735. คากแคค คากลม ก็เพราะนมสองเต้า
 736. คีนีที่ว่าแม่ ไม่เคยแก่ตาย
 737. คีนีที่ว่าแม่ ยังแหยมบาล
 738. หือนรับด้วยน้ำใจ จากไปด้วยน้ำตา
 739. หือนรับด้วยน้ำ ♡ จากไปด้วยน้ำ
 740. หัวประณม นมมหาวิทยาลัย
 741. ไตขึ้นถนน ตามองคนอย่าชนหมา
 742. ตะรางเปิดประตู อย่าสู้ทำผิด
 743. เต่าขีดซ้าย กระต่ายไขว่ขวา ภูจรรยา
 744. ต่อให้เอาเงินมากองก็ไม่มองให้เสียตา
 745. แต่งกับพี่รับรองให้เป็นเศรษฐีในเรือนยาจก

ด

746. ดุย! ความรัก
 747. ดุย! ชีวิต
 748. ดุย! อีเวร
 749. ดูกใจเตี้ย
 750. ถึงชั่วก็รัก
 751. โด! ค่อย่างเรา
 752. โด...ซ้ำอีกแล้ว
 753. โด! ทำไปได้
 754. ถึงชั่วก็ตัวข้า
 755. ถึงชั่วก็ผิวเธอ
 756. ถึงคำแต่ใจดี
 757. ถึงเหี้ยก็เมียเรา

758. ถึงอยากก็ห้องอด
759. ถึงอย่างไรก็รอ
760. ฤๅจะวันออกกลาง
761. ฤๅ ! เสือกเกิดมาจน
762. ถ้าเงินหนัก ตักน้องว่าง
763. ถ้ารักพี่จงหนีตัว
764. ถ้ารักพี่จงหนีพ่อ
765. ถึงแก่แต่แรงยังดี
766. ถึงข้าศึกว่าตายกลางทาง
767. ถึงเธอผู้เป็นดวงใจ
768. ถึงแม่ ๆ แค่นี้หน่อย
769. ไฉนทุกวัน....ฉันละหน่าย
770. ถึงข้าศึกว่าตายครึ่งทาง
771. ถึงตะกั่วปากอ้าถึงคุณ
772. ถ้ารักน้องจริงต้องทิ้งเมีย
773. ถ้ารักพี่จริงต้องทิ้งตัว
774. ถ้ารักพี่อย่าถามถึงเมีย
775. ไฉนทุกระตุมประทับใจ
776. ไฉนเหลือรับหน้าหนาเหลือหลาย
777. ไฉนเหลือสิ้นหน้าหนาเหลือหลาย
778. ถ้าจะรักต้องลืมน้ำว่าต้อง
779. ถ้ารักพี่จริงต้องวิ่งตามรถ
780. ถ้ารู้สัจนิรันดร์ไม่คิดจะรัก
781. ถึงเขาไม่หล่อฉันก็จะรัก
782. ถึงรถจะเก่าแต่กระเป๋าสวย
783. ถึงรถจะเก่าแต่กระเป๋าวน

784. ถึงเลวพี่ก็เลวบริสุทธิ์
 785. ถนนสี่เลนให้วิ่งเลนซ้ายสุด
 786. ถ้าเลิกต่อแหลจะให้แม่มาขอ
 787. ถึงรถจะเก่าแต่กระเป๋ารูปหล่อ
 788. ถึงรถจะเก่าแต่คนขับรูปหล่อ
 789. ถึงรูปงามแต่ใจทรมานก็ไร้ค่า
 790. ถูกเมียทิ้งใครรักจริงก็จงบอก
 791. ถนนรถพี่หลับ ถนนรักพี่หลบ
 792. ถ้าคิดจะเปลี่ยนใจไปกับผมคิดไว้
 793. ถ้าน้องเลิกต่อแหลจะให้แม่มาขอ
 794. ถ้าเลิกใช้ไฟ อย่าเปิดไว้ให้สิ้นเปลือง
 795. ดองกันให้สนุก ยำปลาตุ๋นตากุ้งเทศ
 796. ถิ่นน้องจะร้ายพี่ก็ไม่วายคะนึ่งหา
 797. ถ้าน้องเลิกต่อแหล แล้วพี่จะให้แม่ไปขอ
 798. ถ้ารักพี่กรุณาช่วยค่าน้ำมันพี่ด้วย
 799. ถิ่นข้าอย่ามาหาเรื่อง ยกเครื่องอย่างกลัวเสียตั้งค์
 800. ถูกฝึกถามผู้หมวด ก็ต่อจั่วจั่วจั่วจั่วจั่วจั่ว
 801. ไถนาหาเงินซื้อรถ ขอยอมอดผ่อนรถสองแถว
 802. ถึงผมจะแก่แต่ก็ยังโสด ถ้าเธอจะไปรคอย่าถามถึงเมีย
 803. ถ้าเธอนั่งรถสองแถวจนเป็นปู่ ฉันก็จะขับรถสองแถวจนเป็นตา
 804. ถ้าท่านมีความพอดี จะเป็นเศรษฐีในเรือนยาจก
 แต่ถ้าท่านเป็นคนงก ท่านจะเป็นยาจกในเรือนเศรษฐี
- ท
805. ห้ามไม่ร้อง
 806. ทำเพื่อเธอ

807. ที่รักจำ
808. หุ่ยเพื่อนรัก
809. ไทยชะอย่าง
810. หึงรักหึงแค้น
811. ทำเงินเพื่อน้อง
812. ทำหมันแล้วจำ
813. เท่านั้นก็เชื่อ
814. เท่านั้นก็ขิง
815. ทนเอาทนน้อยน้องเอ๋ย
816. ห้องแล้วจะหนักกรด
817. ทำใจดีที่เหงา
818. ที่รักของ Convoy
819. ที่รักของน้องหนู
820. ที่รักจำ อย่าแข่ง
821. เทพบุตรขี้เมา
822. เทพบุตรใจพระ
823. เทพบุตรขาวกิน
824. เทพธิดาตัวแสบ
825. เทพบุตรนักรัก
826. เทพบุตรในฝัน
827. เทวดาขี้เมา
828. โทษที่วันนี้เมา
829. หับไม่ร้อง ห้องไม่รับ
830. ทางโค้งอย่าแข่งรถสวน
831. ทำไมถึงต้องเป็นเรา
832. หึงเมียดีกว่าเมียหึง

833. ที่รักจำน้องจริง ๆ
834. ที่รักอย่าจากฉันไป
835. ที่รักอย่าจากพี่ไป
836. ที่รักอย่าลากฉันไป
837. เทพบุตรยามราตรี
838. เทพบุตรยามวิกาล
839. ทำไมถึงหำกับฉันได้
840. ทำหยังเคี้ยวพียงเสียหрок
841. ทหารนับชวค ตำรวจเจ้าชู้
842. ทางโค้งระวัง อย่างแข่งรถสวน
843. ทางซ้ายซ้าย ทางขวาผู้ดี
844. ทำผิดก็โง่ ไม่ให้ก็จับ
845. ที่หับไม่ร้อง ที่ห้องให้รับ
846. ทำอย่างไรให้คนอื่นเขาเห็นใจ
847. ที่หับไม่ร้อง ที่ห้องจะให้รับ
848. ที่หับแล้วไม่ร้อง ที่ห้องแล้วให้รับ
849. ที่ห้องแล้วหน้าแดง ที่แต่งแล้วรำเริง
850. ที่เอ็งกูไม่ว่า ที่ข้าเอ็งอย่าโวย
851. ที่เอ็งข้าไม่ว่า ที่ข้าเอ็งอย่าโวย
852. ที่องผมมีลำไส้ ไม่ให้ระวังเจ็บ
853. ทำนาหาซื้อทอง ทำเธอห้องพี่รับเอง
854. ทำก็ได้ก็มีที่ไหน ทำชั่วได้ก็มีถมไป
855. ทหารนับชวค ตำรวจเจ้าชู้ ทั้งในทองอุต้องอยู่กับพี่
856. ที่หับบอกกำขั้วจันลี้ยงกู ที่ห้องบอกว่ากูไม่รู้จัก
857. "ที่รักจำ....ก่อนอื่นที่ต้องขอโทษด้วยนะ ที่พี่ต้องเก็บจำโดยสารจากคนที่
พี่รัก เพราะน้ำมันแดง"

858. โทร. ส่วนตัวอย่าคุยนาน
 โทร. การงานอย่าคุยเพลิน
 โทร. นานนานงานไม่เดิน
 โทร. เพลินเพลินเชิญที่บ้าน

ธ

859. ธรรมจุทอง
 860. เธอที่รัก
 861. โธ...อีข้า
 862. เธอคือความฝัน
 863. เธอคือดวงใจ
 864. เธอจะคอยใคร
 865. เธอช่างพิสดาร
 866. เธอมีของดี
 867. โธ! ได้ควายเหล็ก
 868. ธนาการฝากรัก
 869. เธอจํารักฉันไหม
 870. เธอช่างเพราะยาคุม
 871. เธอไม่สงสารหรือ
 872. โธ! ชีวิตลูกจ้าง
 873. โธ! ชีวิตค้าขายเฉร
 874. โธ...ผมถูกใส่ร้าย
 875. เธอจะไปไหนรอฉันก่อน
 876. เธอเป็นของพี่ในฝัน
 877. เธอหนึ่พี่เลยปวดเคียนเวียนเกล้า
 878. ธรรมดาคนรักที่ต้องขอยาได้ไป

879. เธอเรียนไปทำไม ตายท่ากั๊กล้มหมก
 880. โธ่!... ถ้าแม่ผมป่วยต้องช่วยค่ากะ
 881. เธอขาสเพราะยาคุม เธอกลุ้มเพราะยา (ไม่) ขับ
 882. เธอขาสเพราะยาคุม เธอสะอึกเพราะคุมไม่อยู่
 883. เธอขาสเมื่อยังสาว เมื่อแก่เฒ่า เธอก็หามขาส

น

884. นื่องหนู...
 885. นื่องใหม่
 886. นื่องเอ
 887. น้อย ๆ หน่อย
 888. น้ำตาเค่า
 889. นี้นั่นจัน
 890. นื่องเมียนะโง้ย!
 891. นื่องยื่นคอยใคร
 892. นื่องเอ๋ยอย่าขาส
 893. นักขับรับจ้าง
 894. น้ำใจนื่องนาง
 895. น้ำหนึ่งใจเดียว
 896. นีหรือความรัก
 897. นื่องสอนให้พี่รัก
 898. นื่องหนูซิคในหน่อย
 899. นื่องเอียงจนเตียงหัก
 900. น้อย ๆ หน่อยซิจ๊ะ
 901. น้อย ๆ หน่อยนะนื่อง
 902. น้อย ๆ หน่อยลูกพี่
 903. นางเคียวในดวงใจ
 904. นานเท่าไรก็รอ

905. น้ำขึ้นให้รีบตัก
906. นึกคิดในหน่อย
907. นื่อง...คนขับมีปัญห
908. นื่องจำที่มารับแล้ว
909. นื่องซาส์ หาวาที่แซว
910. น้อย ๆ หน่อยน้อย ๆ เชิง
911. นานแค่ไหนก็จะรอ
912. นิ่งหัวหนามาแล้ว
913. นื่องอย่าซาส์นัก เจียวเสียตัว
914. นื่องใจนักรักที่สลาย
915. นิ่งให้คือยาคืนหนึ่ง
916. นารมีมากเหมือนฝูงลิง
917. น้ำใจหรือจะสู้น้ำเงิน
918. น้ำมันแพงมีหวังแห้งตาย
919. นิสิตสุราไปสู่ศท้าย
920. แน่นจนแล้วหรือที่รักผม
921. นื่องดื่มจำอยู่ไหน ที่ตามหา
922. นื่องรักที่จริงให้วิ่งตามรถ
923. นื่องลืมหกสัปดาห์ ไปจอร์จทาวน์
924. นื่องสองแถวไม่ต้องจอร์จทาวน์
925. นายทุนหน้าบ้าน คนงานหน้าหมอง
926. น้ำมันขาดแคลนบอกแฟนกับไฟ
927. น้ำมันมีน้อยใช้สอยประหยัด
928. นื่องเปลี่ยนความรัก เหมือนที่เปลี่ยนเกียรติยศ
929. นักขับที่ดี ควรมีมารยาท
930. นื่องเพลินห้องรถที่ ขึ้นฟรีดมาท

931. นั่งรถกับพี่ ส.บ.ม.ช.ท.
 932. นั่ง 18 ล้อไม่ต้องจ้อรถทัวร์
 933. นานแกล้งโหนก็จะรอสำหรับเธอ
 934. น้ำไหลไฟสว่าง ทางรักสะดวก
 935. น้ำมันขาดแคลนใช้แต่น้อยเมื่อจำเป็น
 936. น้ำมันพอหาได้ น้ำใจหายาก
 937. น้องขึ้นพี่ก็ใจ น้องลงไปพี่ก็ถึง
 938. น้ำมันขาดแคลน คุยกับแฟนก็ต้องดื่มไป
 939. แม่ใจหรือน้องว่าลูกในท้องเป็นของพี่
 940. ในท้องพี่ยังมีดาว ในท้องสาวยังมีเด็ก
 941. น้องขึ้นมาพี่ก็ใจ น้องลงไปพี่ก็ถึง
 942. น้องขึ้นรถพี่ก็ใจ น้องลงไปพี่ก็ถึง
 943. นึกว่าสวยเลิศเลอ สวยกว่าเธออย่าลืมไป
 944. บางคนรักหนึ่ง
 บางคนรักสอง
 แต่ฉันรักหนึ่ง
 หนึ่งนั่นคือ...เธอ !

บ

945. บ่เป็นหยั่ง
 946. บุญบันดาล
 947. เบื่อชีวิต
 948. บ้านน้องอยู่ไหน
 949. บ้าย บาย คบสวย
 950. เบื่อการรอคอย

951. เปื้อนแล้วเหม็นฉุน
952. บ.ช.ส. รอรัก
953. บอกว่า...อย่ามายุ่ง
954. นุทเพสันนิวาส
955. บอกแล้วที่รัก เล่น ๆ
956. นุญถึงแต่ใจไม่ถึง
957. นุญของที่มีน้องรัก
958. เปื้อนรอยยิ้มตามริมทาง
959. เปื้อนรอยยิ้มสาวริมทาง
960. เบา ๆ ค่ะพี่...น้องเสียว
961. บริการรักคุณเท่าฟ้า
962. เบียดกันนิด จงคิดอกัย
963. เบียดกันนิดโปรดคิดอกัย
964. เบียดอีกนิดโปรดคิดอกัย
965. บอกพ่อเถอะน้อง ว่าห้องกับพี่
966. นุญแล้วทูนหัวได้ผัวคนรถ
967. นุญแล้วทูนหัวได้ผัวเด็กวัด
968. นุญแล้วทูนหัว ผัวเป็นคนรถ
969. เบี้ยเลี้ยงพี่ขอ เงินเดือนรอก่อน
970. นุญแล้วทูนหัว ที่ได้ผัวตัวอ้วน
971. นุญแล้วทูนหัว ที่ได้ผัวสับส้อ
972. นุญแล้วทูนหัวที่ได้ผัวสองแถว
973. นุญแล้วทูนหัว ที่ได้ผัวขี่เมา
974. เบาหน้อยนะพี่ เมืองพี่ไม่มีรถขับ
975. บริการไม่สุขภาพโปรดแจ้งปอเต็กตึ๊ง
976. บริการไม่ประทับใจ ขออภัยทุกท่าน

977. บันไดไม้ไผ่ขายหาค มีโอกาสไปรถเดินใน
 978. เบรคน้อยหน่อย กระชากมากหน่อยอร่อยกำลังเหมาะ
 979. บันไดไม้ไผ่ขายหาค มีโอกาสเดินในด้วย

ป

980. ปูจำ
 981. ปาปิของ
 982. ไปตามควง
 983. ไปเรื่อย ๆ
 984. ประทับใจจุ
 985. บัวคเซต เฟลี่ยฮาร์ต
 986. ปีน้าลัวแพง
 987. เป็นท้วง .เป็นท้วง
 988. ไปดี มาดี
 989. ไปไหนคนสวย
 990. ประตุเสียเมียสั่ง
 991. ป่าชาหนูเหงาคะ
 992. ป่ารักหนูบ้างไหม
 993. ปีกเจียงฮายเกิดน้อง
 994. ไปด้วยกันทำไม
 995. ไปกับพี่ได้ 4 คน
 996. ไปข้างหน้าก่อนที่รัก
 997. ไปดีมาคินะน้อง
 998. ไปเที่ยวนี้ด้วยโดยสาร
 999. ไปเรื่อย ๆ เหนื่อยก็จอด
 1000. ไปเสียนา มาเสียนเมีย

1001. โปรดคืนหลังถ้ายังรัก
1002. ประตูลืมเฝ้ายามไม่ให้แก่
1003. ประณิชาไม่รู้จัก
1004. ไปสายดีกว่าไปไม่ถึง
1005. ปากเหม็นอมยา ปากหอมอมคืน
1006. ปีนี่คงชะ...ปีหน้าผัวแพง
1007. ปีนี่รีบหา ปีหน้าผัวแพง
1008. เปลี่ยน พ.ศ. ใหม่ เปลี่ยนใจหรือยัง
1009. ไปกับพี่เด็กน้อง ของมันแพง
1010. ปลายังเปลี่ยนน้ำ คนงามยอมเปลี่ยนใจ
1011. ชูโธ...มันก็ไฉนแค่นั้นละว้า
1012. ไปกับพี่ไม่มีปัญหาที่หลัง
1013. เป็นกระเป๋าทรงเก็บเงินไปนอก (ชาอู)
1014. ไปเสียนา กลับมาเสียเมีย อูย ! ชาอู
1015. ปิดไฟคนละครึก ไม่มีคนมิดตลอดกาล
1016. เป็นแฟนกับคนขับ ถึงนั่งหลังก็ส่งถูก
1017. เป็บซี่ไคลว่าซาส์ ยังไม่เท่าคุณซาส์
1018. ประหยัดไฟวันละยูนิต ช่วยเศรษฐกิจเป็นล้าน
1019. ไปช้าดีกว่าไปไม่ถึง ถึงช้าดีกว่าตายครึ่งทาง

ผ

1020. เพลงจูบ
1021. ผมยังรอ
1022. เพลงใจรัก
1023. ผัวมือสอง
1024. ผูแพ้...รัก

1025. ผู้หลงรอ
1026. ผมถูกใส่ร้าย
1027. ผมมาผิดนัด
1028. ตัวจำ เฝ้ารอ
1029. ตัวฉันมาแล้ว
1030. ตัวหนูมาแล้ว
1031. ผิดหวังเพราะเธอ
1032. ผิดหวังเพราะรัก
1033. ผู้เสียสละ
1034. ผู้หญิงหน้าเงิน
1035. ตัวชายอย่าหลับใน
1036. ผิดหรือที่จะรัก
1037. ผิดหรือที่รักเธอ
1038. ผมกำพร้าพ่อตาแม่ยาย
1039. ผมไม่ขาส แต่ลูกบ้าเยอะ
1040. ผมสังกัดพรรคเกลียดสังคม
1041. ตัวใครมา น้ำตาใครไหล
1042. ผู้ชายลายมือนั้นก็อยศ
1043. ผู้หญิงไม่ยุ่งมั่งคั่งงาน
1044. ผู้หญิงไม่เอา-เมาลูกเดียว
1045. ผู้ชายมีไวยใช้สอยประหยัค
1046. ผู้คี่วิ่งขวา ชี้อาวิ่งซ้าย
1047. ผมไม่ได้ชั่ว เด็กมันชั่วผมก่อน
1048. ผู้เจริญยอมไม่เบียดค่าโดยสาร
1049. ผู้เจริญแล้วกรุณาเดินใน
1050. เผลอใจจนเสียคน เผลอคนจนเสียตัว

1051. ผ่อนคันเร่งอีกนิด ต่อชีวิตอีกนาน
 1052. ผู้ที่นั่งทางขวา ชี้นั่งทางซ้าย
 1053. ผู้ที่วิ่งทางขวา ชี้อำวิ่งทางซ้าย
 1054. ผ่อนคันเร่งอีกนิด จะต่อชีวิตอีกนาน
 1055. ผู้ชายไม่ไปพ่อ อย่าไปจ้อเคี้ยวได้ใจ
 1056. ผู้ชายไม่ใช่เรา อย่าไปเสียเวลาพิสูจน์
 1057. ผู้ชายไม่ใช่เลขคณิต อย่าไปคิดได้เปลืองสมอง
 1058. แผ่นดินไม่ใช่เท้าใบพุดชา ดันคงจะหาใหม่ได้
 1059. ผู้หญิงนั่งข้างซ้าย ผู้ชายนั่งข้างขวา คนเราโปรดเย็น ๆ

ผ

1060. ผันถึงน้อง
 1061. ผันร่อย
 1062. ผนตกรดตึก
 1063. ผากใจแค่เธอ
 1064. ผากใจไว้กับลม
 1065. ผากใจไว้กับसान
 1066. ผากใจไปกับสายลม
 1067. ผีมือหรือจะสู้ผีตีน

พ

1068. เพื่อเธอ
 1069. เพื่อน้อง
 1070. เพื่อนแท้
 1071. แพ้รัก
 1072. พรหลวงแม่

1073. พ่อไก่แจ้
1074. พ่อปลาไหล
1075. พ่อกลัวแล้ว
1076. พ่อยิงโสศ
1077. พ่อตัวเอง
1078. พ่อพรในตม
1079. พ่อจนเพลี่ย
1080. พ่ออีกแล้ว
1081. พ่อเสียหัวใจ
1082. พ่อเธอในฝัน
1083. พ่อของพ่อเก่า
1084. พ่อพระแม่ย่า
1085. พ่อหลวงพ่อสังข์
1086. พ่อคุณพ่อแม่
1087. พ่อกูซื้อให้
1088. พ่อคุณใหม่น้อง
1089. พ่อที่รัก
1090. พ่อยอดเสน่ห์
1091. พ่อหนูมาแล้ว
1092. พ่อหมีขายเนื้อหอม
1093. พ่อหมีขายลูกตึก
1094. พ่อจ่านี้อยู่
1095. พ่อจ้าวอย่าแข่ง
1096. พ่อข้าเพราะนาง
1097. พ่อเป็นคนจน
1098. พ่อไปหลายวัน

1099. พี่มาเพราะรัก
1100. พี่ไศคชิง ๆ
1101. เพราะคุณคนเดียว
1102. เพราะรักจึงรอ
1103. เพื่อเธอที่รัก
1104. เพื่อนใหม่ทางหลวง
1105. พบรักนักเรียนสาว
1106. พบรักเมื่อพักรถ
1107. พรุ่งนี้ค่อยขึ้นฟรี
1108. พรุ่งนี้ค่อยนั่งฟรี
1109. พรุ่งนี้ยังมีรัก
1110. พอกันที่เพื่อนรัก
1111. พ่อจ๋าอย่าขับเร็ว
1112. พี่แกดังเมาหลอกน้อง
1113. พี่ข้าเพราะคำเดียว
1114. พี่โทรเพราะเธอซ่าส์
1115. พี่มองเพราะน้องสวย
1116. พี่มาแล้วแก้ตา
1117. พี่เลวมากหรือน้อง
1118. พี่สุดเลยลูกพี่
1119. พี่เสียคนเพราะเหล้า
1120. พี่เสียรักเพราะจน
1121. แห้รักเพราะเงินน้อย
1122. พบเธอเมื่อคนรถหยุด
1123. พ่อจ๋า อย่าขับเร็ว
1124. พ่อพี่มองน้องท่าเมิน

1125. พี่ทำห้อง น้องทำเตียง
1126. พี่มันจนจึงทนขับ
1127. พี่มากับความหวานฉ่ำ
1128. พี่มาช้า เพราะช้าคิด
1129. พี่มีสิทธิ์แค่คิดถึง
1130. พี่ไม่เจ้าชู้อีกแล้ว
1131. พี่ไม่ต้อง น้องทำเอง
1132. พี่เมาเอนเพราะแฟนลืม
1133. พี่เมาเหล้า น้องเมารถ
1134. พี่ยังไม่ยกพรอกน้อง
1135. พี่เสียนาเพราะซาอุ
1136. พี่อกหักเพราะรักน้อง
1137. พรุ่งนี้ก็สายเกินไป
1138. พรุ่งนี้ฉันจะรักคุณ
1139. พูดมากเคี้ยวขนแมงเลย
1140. เพราะพี่เพลอเธอจึงต้อง
1141. เพราะรักเจ้าจึงเสร้านัก
1142. เพราะสวณฉันจึงได้มอง
1143. พระคุณพ่อแม่เหนือสิ่งใด
1144. พอพบได้น้องชายไอพ่น
1145. พ่อพี่ไม่ได้เป็นนายก
1146. พี่บอกเจ้าได้เพียงแค่นี้
1147. พี่เป็นคนรักที่เท่าไร
1148. พี่ไม่ฆ่าสัตว์ เพราะโง่งมแพง
1149. พี่ว่างนักน้องเมียรักตาย
1150. พรุ่งนี้ค่อยขึ้นรถฟรีนะ

1151. เพราะจนเงินที่จึงจนรัก
1152. เพราะมันจนจนจึงไม่แล
1153. เพราะรักที่จึงเสียสละ
1154. หอนั่งรถแดร์น้องลิ้มสองแถว
1155. พี่กันยามี น้องกันยาขับ
1156. พี่มือไวไม่เท่าน้องใจเร็ว
1157. พี่ไม่ใช่คนซาส แต่บ้ายอ
1158. พี่อยู่ว่าง ๆ รับจ้างเป็นพี่
1159. พรุ่งนี้ประตูหน้าจะเปิดรับ
1160. พี่จำอย่าขับเร็ว...อันตราย
1161. พี่ฝากรักน้องฝากใจไปกันได้
1162. พี่เห็นใจกระเป๋าทนอย กำพร้าเมีย
1163. พี่บ้าเพราะยามี น้องซาสเพราะขาด
1164. พี่เสียเธอเพราะจน พี่เสียคนเพราะเหล้า
1165. พี่เสียรักเพราะจน พี่เสียคนเพราะเธอ
1166. พี่เสียรักเพราะจน พี่เสียคนเพราะเมา
1167. พี่เสียรักเพราะจน พี่เสียคนเพราะเหล้า
1168. หุดไปสองไฟเบี่ย นิ่งเสียคำดังทอง
1169. เพราะน้ำมันมีน้อยใช้สอยเมื่อจำเป็น
1170. หอมี่เงินเรียกพี่บ้า หมดเงินตราเรียก...ได้...
1171. พี่ไม่ใช่เป๊ปซี่ พี่จึงไม่พี่ที่สุด
1172. พี่ไม่มีดาวาขวัญตากก็เม้นหน้าพี่
1173. พี่สู้เพราะกินมี แต่น้องซาสเพราะขาด
1174. เพราะน้ำมันมีน้อย การใช้ตอนเมื่อจำเป็น
1175. พี่ซิดในทนอยกรับ ขยับให้คนมีลูกด้วย
1176. พี่ไม่ใช่สไปรท์ พี่จึงไม่สคิเสชาบซ่า

1177. เพียงแค่นี้ แค่นี้ ยังแค่นี้
 ถ้าแค่นี้ แค่นี้ จะแค่นี้
 เพียงแค่นี้ แค่นี้ แพบาใจ
 ถ้าแค่นี้ แค่นี้ ใจขาดใจ

พ

1178. ฟลุ๊ค
 1179. แฟนหนูมาแล้ว
 1180. แฟนผมคนไหน
 1181. แฟนจำอยู่ไหม
 1182. แฟนเราเขาคัง
 1183. พี่ยังเปลี่ยนสี ชายชาตรียอมเปลี่ยนใจ
 1184. ไฟฟ้าถ้าเลิกใช้ อย่าเปิดไฟทิ้งให้สิ้นเปลือง
 1185. พี่ยังมีดาวสว่างยังคอยฝน ชีวิตคนหรือจะสิ้นหวัง

ม

1186. มัวแต่มอง
 1187. มาตามนัด
 1188. ...ฆ่ากินหมก...
 1189. มาพอดี
 1190. มาเพราะรัก
 1191. เมินเสียเถอะ
 1192. มนต์รักระนอง
 1193. มนต์รักลูกทุ่ง
 1194. มันคนละรุ่น
 1195. มันโผล่ไปหมก

1196. มาแล้วที่รัก
1197. เมตตามนุษย์น้อย
1198. เมาประชดรัก
1199. เมียที่มีผู้
1200. แม่จำอยู่ไหน
1201. ไม่ช่าย่าแซง
1202. ไม่มี...จะเมา
1203. ไม่รักไม่สน
1204. ไม่ลืมป่าช้า
1205. ไม่สวดย่าแซว
1206. มนตร์รักเมืองสะอาก
1207. มองอีกแล้วคนสวย
1208. มาช้าเพราะม้าหมด
1209. มาแล้วเหล็กไหลท้าว
1210. มาอีกแล้วผ้าไหม
1211. มีเพื่อนเหมือนไม่มี
1212. มีเมียเหมือนมีแม่
1213. เมียทั้งเพราะซาอุ
1214. เมียทั้งเพราะวังรถ
1215. เมียมากจะยากจน
1216. เมียจึงให้ขี้ข้า
1217. แม่จำลูกมาแล้ว
1218. แม่ใจผัวหนู
1219. ไม่บ่นทนลูกเดียว
1220. ไม่มีคำว่า...รัก
1221. ไม่มีใครรักจริง

1222. ไม่มีเวลารัก
1223. ไม่สนทนหลายใจ
1224. มักบ่นแต่อกทูนหัว
1225. มือแม่ ๆ ไม่ใช่พ่อแม่
1226. เมตตาธรรมค้ำจุนโลก
1227. เมตตายคิดว่าพ่ายรัก
1228. เมารักยิ่งกว่าเมาเหล้า
1229. แม่ ๆ หัวทิ่มมาแล้ว
1230. ไม่มีใครไม่มีรัก
1231. ไม่มีใครรักผมจริง
1232. ไม่มีหวังก็ยังรอ
1233. มาอีกแล้วโย้หนุ่มใจถึง
1234. มาแล้วโซเฟอร์พ่อลูกอ่อน
1235. มีเท่าไรเข้าโรงจำนำ
1236. เมาเหล้าคิดว่าเต้าเพราะเธอ
1237. เมียอยู่บ้านแฟนช่วยทำงาน
1238. ไม่ใช่ซ่า แต่บ้านมันเยอะ
1239. ไม่ต้องมองทรอกลุงแก่แล้ว
1240. ไม่มีใครรักน้องเท่าพี่
1241. ไม่มีใครเห็นใจคนดำ
1242. ไม่มีเมื่อคืนนี้อีกแล้ว
1243. ไม่รักแล้วทำไมท้าวกัน
1244. มองตาก็รู้เจ้าชู้อยู่แล้ว
1245. มองนานไปนิด อย่าคิดว่าจีบ
1246. มาน้องมาพี่จะพาน้องไป
1247. มาอีกแล้วเป็ดน้อยคอยรัก

1248. มีเจ้าของแล้วแต่ชั่วคราวได้
1249. มีแฟนใหม่ไปเลย ดันไม่แค้น
1250. มีลูกกวนหัว มีผัวกวนตีน
1251. เมหาเสียหลัก เมารักเสียใจ
1252. เมียดีเหมือนแม่ เมียแย่เหมือนหมา
1253. เมียตายไม่เสียตายเท่าเสียหูก
1254. เมียสาวเหมือนแม่ เมียแก่เหมือนควาย
1255. เมื่อก่อนเรียกพี่ เคี้ยวนี้เรียกอ้าย
1256. แม่รักจะร้าย ถ้าร้ายก็รัก
1257. ไม่ได้พบหน้าก็พากัดถึง
1258. ไม่มีคำว่ารักสำหรับกระเป๋
1259. ไม่มีใครรักเราเท่าพ่อแม่
1260. ไม่รวยไม่หล่อ แต่ขอรักจริง
1261. ไม่รักไม่ว่า อย่าค่าก็แล้วกัน
1262. ไม่รักไม่ว่า อย่าหลอกให้คอย
1263. ไม่รักอย่ามอง มองแล้วต้องรัก
1264. ไม่เห็นหน้าน้อง ปวดท้องทั้งคืน
1265. ไม่เอน่า...พี่จ๋าอย่าปิดไฟ
1266. มีเมียเคส่า มีเหล้ากิน ก็สันตสุข
1267. เมียมีชู้ไม่เสียตายเท่าเสียหูก
1268. เมื่อนางเรียนได้อย่าลืมพี่คนรถ
1269. แม่พิมพ์ของชาติคือผู้หญิงทุกคน
1270. ไม่มีคำว่ารักสำหรับสำหรับกระเป๋
1271. ไม่รักพี่แล้ว เธอจะรักใครจะ
1272. ไม่รักไม่ว่า แต่ขอค่าโดยสาร
1273. ไม่อยากสนคนมีผัวพี่กลัวบาป

1274. มองนิด ๆ อย่าคิดว่าสน...แต่ตาย
1275. มีเงินนับเป็นน้อง มีทองนับเป็นเมีย
1276. มีเงินมีเพื่อน ไม่มีเงินไม่มีเพื่อน
1277. มีเพื่อนรตนาคนมีเมียน้อย
1278. แม่เราเราก็รัก แม่เค้าเราก็รัก
1279. ไม่มีท่านเราอด ไม่มีรตท่านเต็ม
1280. มียศอย่าประมาท มีอำนาจอย่าผิวเมา
1281. เมื่อน้องมีทุกข์ ใจพี่จะสุขได้อย่างไร
1282. เมียหนึ่งคือที่รัก เมียสวดสวาทคือแม่โง่ง
1283. เมื่อวานก็คู่สวยดี แต่วันนี้สวยกว่าเมื่อวาน
1284. ไม้เท้าของผู้เฒ่า ถือว่าลูกเฒ่าอกตัญญู
1285. เมียมีเมียพี่ต้องมา เมียไม่มาก็เพราะเมียไม่มี
1286. มองคนอย่ามองแต่กายา พยายามมองตาให้ลึกซึ้ง
1287. ไม่มีของย่องขึ้นรถคันอื่น ของคาดคันขึ้นรถเมล์ขาว
1288. เมื่อมีงมีมากมายมิตรหมายมอง
เมื่อมีงมีมากมายมิตรหมายมอง
เมื่อมีงมีมากมายมิตรหมายมอง
เมื่อมีงมีมากมายมิตรหมายมอง
เมื่อมีงมีมากมายมิตรหมายมอง
เมื่อมีงมีมากมายมิตรหมายมอง
1289. ไม่จำเป็นต้องบอกออกประกาศ
ว่าเราสืบเชื้อชาติสูงส่งว่า
หรือสืบทอดเจนนสติปัญญา
เขารู้ด้วยที่ท้าวจากาเอง

ย

1290. ย่อมได้
1291. ยาวไปเลย
1292. ยิ่งกว่ารัก
1293. ยิ้มเสมอ
1294. ยิ้มหน้ายั่ว
1295. ยิ้มอีกแล้ว
1296. แย้มระย้า
1297. ย.ห. ออย่าห่วง
1298. ยอดรักอยู่ไหน
1299. ยอดตายเพราะรัก
1300. ยากอย่างข้า
1301. ยิ่งคู่ ยิ่งสวย
1302. ยิ่งเมายิ่งมัน
1303. ยิ้มแล้วกินด้วย
1304. ยอมพิศทุกเพื่อน้อง
1305. ยังหนุ่มพ้อหล่อเพียว
1306. ยาวไปเลยลูกพี่
1307. ยิ้มจี๋ที่รัก
1308. ยังไม่ห่อจะเอาอีก
1309. ยิ้มเสมอเมื่อเจอคน
1310. ยิ้มหน้ายั่วจะคนสวย
1311. ยุงไม่มีเวลารัก
1312. ยิ้มก่อนอ่าน ตาหวานก่อนเปิด
1313. ยิ้มสักนิดหากคิดจะรัก

1314. ยิงเรียนยิงเพี้ยน มีเมียดีกว่า
 1315. ยืมอีกทีแล้วจะไปส่ง
 1316. ยาจกอย่างข้าดอกฟ้ายังสะอื้น
 1317. ยาจกอย่างพี่ดอกฟ้ายังร้องไห้
 1318. ยังจำได้ไหมคนที่น้องลืมใจละ
 1319. ยาทิษเขาวาไรย แต่ยังพ่ายพิชรัก
 1320. ยามกินพี่จะป้อน ยามนอนพี่จะปล้ำ
 1321. ยามมีแม่ยายรัก ยามตกยากพรากรู้หนี
 1322. ยืมของฉลามหรือจะเข้าเต้าน้ำตาซึมลือ
 1323. " ยามมั่งมีผีหลอมตอมกันแตก
 ยามถึงแตกผีฮวนชวนกันหนี
 มึงมีมั่งกูมีมั่งก็ยังดี
 ยามมึงมีมึงแอบแตกกูแปลกใจ "
1324. " ยามเมื่อนั่ง สองแถว แฉ่วโหล่งที่
 นั่งทุกที่ บ่นทุกที่ มีไฉน
 เบรกแล้วจอด รับแข่ง แย่งคนกัน
 บ่นทุกวัน นั่งหิ้งปี ชีตูกเต๋ยว "

ขอภัยในความผิดพลาดของท่านด้วย

ด้วยความปรารถนาดี

จากกระเป๋

ร

1325. รัก
 1326. รอน้อย
 1327. รอเต้าด้วย
 1328. รักคนมอง

- 1329. รักคนขี้ม
- 1330. รักคนอ่าน
- 1331. รักครึ่งทาง
- 1332. รักด้วยเลือด
- 1333. รักต้องสู้
- 1334. รักน้องเมีย
- 1335. รักในใจ
- 1336. รักพิลึก
- 1337. รักพี่นะ
- 1338. รักเพื่อเลือก
- 1339. รักเมียเพื่อน
- 1340. รักไม่เป็น
- 1341. รักไม่ลง
- 1342. รักไม่เลือก
- 1343. รักแรกพบ
- 1344. รักแรมไกล
- 1345. รักลดยลม
- 1346. รักสงบ
- 1347. รักหนักหนา
- 1348. รักหน้อย่น่า
- 1349. ราชาต่ำ
- 1350. ร้ายก็รัก
- 1351. เรื่องของกู !
- 1352. เราทนได้
- 1353. รอราน้ำใจ
- 1354. รอน้องทั้งกิน

1355. รอนานไทม์น้อง
1356. รอยเล็บน้องแดง
1357. รอแล้วคนเดียว
1358. ระวังรดสวน
1359. รักก่อนแล้วเก้อ
1360. รักกันไว้เถิด
1361. รักเขาข้างเดียว
1362. รักคุณเท่าฟ้า
1363. รักคนทะเล้น
1364. รักจริงหวังแต่ง
1365. รักฉันนาน ๆ
1366. รักชั่วนิรันดร์
1367. รักเดียวใจเดียว
1368. รักต้องกระซิบ
1369. รักพรมาน
1370. รักที่ถูกลืม
1371. รักที่เธอลืม
1372. รักแท้คือเธอ
1373. รักแท้แพ้เงิน
1374. รักแท้แพ้รถ
1375. รักเธอเท่าช้าง
1376. รักเธอเสมอ
1377. รักนอกตำรา
1378. รักน้ำใจเธอ
1379. รักพี่คือแม่
1380. รักพี่ได้ไหม

1381. รักพี่พล่นหาย
1382. รักผมสักนิด
1383. รักเมียเท่าฟ้า
1384. รักแล้วทำมั่ง
1385. รักแล้วไปก่อน
1386. รักแล้วรอน้อย
1387. รักสาวขอนแก่น
1388. รักสาวโรงงาน
1389. รักสาวอีสาน
1390. รักสุดหัวใจ
1391. รักอุตุต
1392. เราไม่ว่ากัน
1393. เรารักเมืองไทย
1394. รอนกว่าจะรัก
1395. รอน้องถึงสองยาม
1396. รอยรักในอารมณ์
1397. รอนหลายปีแล้วน้อง
1398. รักเก่าที่เขาลืม
1399. รักใครไม่เท่านี้เอง
1400. รักเจ้าไม่เท่าเหล้า
1401. รักฉันนี้เพียงเธอ
1402. รักคอกจิ้งหรีดเล่น
1403. รักเคี้ยวหลายจังหวัด
1404. รักแท้จนแก่ตาย
1405. รักแท้...ยังแพ้เงิน!
1406. รักแท้ยอมแพ้เงิน

1407. รักเธอเพียงคนเดียว
1408. รักน้องจนท้องเดิน
1409. รักน้องจนท้องลาย
1410. รักน้องจนท้องแข็ง
1411. รักน้องจนคิดถูก
1412. รักนั้นเป็นฉันทิ
1413. รักนี้มีแต่หนอง
1414. รักเบา ๆ นะนี่
1415. รักพี่จึ่งหนีพ่อ
1416. รักพี่ต้องหนีฟ้า
1417. รักพี่แต่ห่วงแม่
1418. รักพี่เสียดายน้อง
1419. รักพี่ห้ามมีลูก
1420. รักพี่ให้วิ่งตาม
1421. รักพี่ให้หนีพ่อ
1422. รักพี่ให้หนีแม่
1423. รักไม่ต้องระแวง
1424. รักไม่มีพรหมแดน
1425. รักรด...ประชิดน้อง
1426. รักแล้วอย่าทอดอกกัน
1427. รักสืบสืบทอดว่า
1428. รักหนีเพราะพี่จน
1429. รัฐมนตรีฮาร์ด
1430. เรามันแค่ทางผ่าน
1431. รอรักจากสาวเซวไร
1432. รอดอีกปีพี่ยังจน

1433. รักคนมอง... จงคนสวน
1434. รักคนมอง... จงคนสวย
1435. รักฉันแล้วอย่ารักใคร
1436. รักชายต้องทนนะน้อง
1437. รักดอกจิงหยอกเล่น
1438. รักเหยื่อแม่แม่โง่
1439. รักต้องลอง ท้องต้องลา
1440. รักน้องจริงต้องทิ้งเมีย
1441. รักพี่แต่... เสียขายน้อง
1442. รักพี่สักครึ่งเหาะน้ำ
1443. รักพี่ให้วิ่งตามรถ
1444. รักพี่อย่าถามถึงเมีย
1445. รักผมสักนิดเถิดคุณ
1446. รักไม่ยุ่งมุงจับไก่
1447. รักไม่ยุ่งมุงแต่งงาน
1448. รักไม่ยุ่งมุงแต่เงิน
1449. รักไม่ยุ่งมุงแต่เที่ยว
1450. รักไม่ยุ่งมุงแต่ Love
1451. รักไม่เอา เมาคิดว่า
1452. รักเรียนดีกว่าเรียนรัก
1453. รักก่อนแล้วเกิดเพราะเธอหลง
1454. รักสาวโรงงานทอผ้า
1455. รักสิบล้อ รอสิบโมง
1456. รักหนูจริงทิ้งเมียนะ
1457. เราเคินคนละเส้นทาง
1458. เรารู้ใจตำรวจไทย

1459. รักกันเรื่อย ๆ เหนื่อยก็พัก
1460. รักกันวันละสามเวลา
1461. รักกับพี่มีรถให้นั่ง
1462. รักกับพี่ไม่มีรถ
1463. รักกับสับล้ออย่าท้อใจ
1464. รักก็เอา เมาก็ไม่เว้น
1465. รักของคนจนเหมือนมีทอง
1466. รักของเธอเธอเป็นไม่ได้
1467. รักของพี่มีแต่ขาดทุน
1468. รักของหญิงเหมือนลิงหลอกเจ้า
1469. รักคนเมา เลยเเต้รั้งปี
1470. รักคนรถไม่อคไม่หิว
1471. รักคนรถให้นั่งรถฟรี
1472. รักครั้งสี่ขอทั้งทวน
1473. รักแท้ยังแสร้งอุปสรรค
1474. รักพี่ไม่ต้องถามถึงเมีย
1475. รักพี่ไม่มีคำว่าจน
1476. รักผู้ชาย รักควายดีกว่า
1477. รักผู้หญิง เชื่อลึงดีกว่า
1478. รักผู้หญิง รักลึงดีกว่า
1479. รักไม่ยุ่งม่งแต่สืบพันธุ์
1480. รักแล้วรอหน่อยนะน้องดื่ม
1481. รักสับล้อต้องรอ 3 หุ่
1482. แรงรถหรือจะเท่าแรงรัก
1483. เรียนก่อนน้อง อย่าหึงก่อนจบ
1484. เรียนนะน้อง อย่าหึงก่อนจบ

1485. เรามันจนต้องทนเรื่อยไป
1486. เราไม่ผิดกฎจราจร
1487. ระวังคนอีसानข้ามถนน
1488. รักกับคนรถไม่ออกหัว
1489. รักกับสับล้อต้องรอสองยาม
1490. รักของพี่ไม่มีเวลาพัก
1491. รักคนที่เขารักเรารู้ว่า
1492. รักคนรถ อนาคต...แม่หม้าย
1493. รักต่างแดนที่เก่าเวลาเดิม
1494. รักต้องเคลื่อนไหวเมื่อประจำเดือนมา
1495. รักเธอสุดหัวใจถึงตามหา
1496. รักน้องจริงยิ่งกว่าลิงรักกล้วย
1497. รักไปเรื่อย ๆ เหนื่อยแล้วก็พัก
1498. รักพี่น้องขอร้องอย่าขับเร็ว
1499. รักสับล้อไม่ต้องจ้อสับโท
1500. รักหกล้อคิดว่าจ้อรถหัวรี
1501. รักหลอกไม่ว่าอย่าหลอกชั้นฟรี
1502. รูปไม่หล่อแล้วยังเลือก ป.ม.
1503. เรียนไปไร้ค่า ตายห่าลืมหมค
1504. เรากินเหล้า อย่าให้เหล้ากินเรา
1505. ร้อยล้นฟังได้ ร้อยใจฟังยาก
1506. รถก็เก่า กระเป๋าก็เก่า แยมจิ้ง
1507. รถก็เก่า เมียก็เก่า กุลละเบื้อ
1508. รถก็เก่า เมียก็เก่า กุลละเบื้อส
1509. รถก็เก่า เมียก็เก่า แม่ก็เจ็บ
1510. รถหนักถนนดีกว่าคนหนักโลก

1511. รักกับคนรต อนาคตตกตาย
1512. รักก็ไม่ว่า แต่ขอคำโดยสาร
1513. รักคนรตอนาคตเป็นคนทุก
1514. รักคนรตอนาคตเป็นคุณนาย
1515. รักเครื่องยศ ดีกว่ารักคนหลายใจ
1516. รักนอกตำรา ปริญญาเอ...เอ
1517. รักที่จริง ขอร้องอย่าถามถึงเมีย
1518. รักที่ผิดนี่จะได้ฟ้องไว้ ๆ
1519. รักไม่ยุ่ง มุ่งแต่งงาน รำดาญ Love
1520. รักลวงคือหญิง รักจริงคือเส้าขาว
1521. รักแต่งซะปี่ ปี่หน้าผิวแพง
1522. แกร่รักเรียกน้อง พ่อห้องเรียกอีแก่
1523. เรียนไปก็ปวดหัว มีผิวเถื่อน
1524. เรียนไปเถื่อนน้องปริญญาก็ลูก
1525. เราว่าสุราหาว่าเรากินเหล้า
1526. รตก็ติด น้ำมันก๊วย แข่งก็จับ
1527. รตผู้วิ่งขวา กูชู้ข้างซ้าย
1528. รตผู้วิ่งขวา รตรับข้างวิ่งซ้าย
1529. รักกันไว้เถิด เราเกิดร่วมรตเดียวกัน
1530. รักกับคนรต อนาคตเป็นคุณนาย
1531. รักกับสิบห้า ไม่ต้องไปจ้อรตหัว
1532. รักเธอเปรียบเสมือนเกลือกักขฬากวามเค็ม
1533. รักในวัยเรียนเหมือนจุดเทียนในพายุ
1534. รักที่ต้องหนีผิว รักชู้ต้องหนีพ่อ
1535. รักที่ต้องหนีผิว รักผิวต้องหนีพ่อ
1536. รักพ่อจงฆ่าพี่แล้วไปอยู่กับกั๋ง

1537. รักหนูอย่างผมอุดมไปด้วยโปรตีน
1538. แรกรักเรียกคุณน้อง พอท้องเรียกอีแก่
1539. เรียนไปก็ไร้ค่า ตายห่าก็ล้มหมก
1540. เรียนไปก็ไร้ค่า ตายห่าเสียดีกว่า
1541. เรื่องเงินผมรู้จัก เรื่องรักผมไม่สน
1542. เรือล่มในหนอง ทองอยู่ในโรงจำนำ
1543. รวยจนสิ้นฟ้า ตายห่าเอาไปไม่ได้
1544. รถเป็นของท่าน แต่ค่าโดยสารเป็นของเรา
1545. รักกับคนรถ อนาคตจะเป็นคุณนาย
1546. รักกับคนรถ อนาคตได้นั่งรถฟรี
1547. รักกับคนรถ อนาคตได้เป็นคุณนาย
1548. รักดีรับมีผิว รักชั่วอยู่ตัวคนเดียว
1549. รักเดียวคือแม่ แต่ที่แม่ ๆ คือแม่โขง
1550. รักแท้คือแม่ช้า รองลงมาคือน้องเมีย
1551. รักแท้คือแม่ช้า รองลงมาคือแม่โขง
1552. รักแท้คือเมียช้า รองลงมาคือแม่โขง
1553. รักพ่ออย่าถามถึงเมีย ได้เสียอย่างกลัวมีทอง
1554. รักแรกมีครึ่งเดียว แต่โรเนียวได้หลายครึ่ง
1555. แรกรักเรียกคุณน้อง พอท้องเรียกอีแก่
1556. เรียนไปทำไมให้ปวดหัว มีผิวดีกว่า
1557. เรียนสละแล้วชิงกิเลส...มีแต่ตัณหา
1558. เรารักกันได้แต่จะอยู่ด้วยกันไม่ได้
1559. เรารัดผู้โดยสารทุกท่านเหมือนอึดเรา
1560. รถตู้วิ่งทางขวา รถสี่ล้อวิ่งทางซ้าย
1561. รักไม่ยุ่งยุ่งแต่เหี่ยว รักไม่เกี่ยวเพียวลูกเดียว
1562. รุ่งมี 7 สี ชายชาตรีหรือจะมีใจเดียว

1563. เรียนดีเพราะครุฑท่า ครูตายท่าเพราะค่านักเรียน
1564. รักหนึ่งในดวงใจ หึงหัวไปก็อ้าวไรชีวิต
1565. รักเดียวในดวงใจ หึงหัว ๆ ไปคืออ้าวไรชีวิต
1566. รักของน้องเหมือนใบทองหล่อซี่ รักของพี่เหมือนสีลอยน้ำ
1567. รักดีชั่วชั่ว รักชั่วกินเหล้า รักดีรักชั่ว กินชั่วแกล้มเหล้า
1568. รักเห็นคือการเสียสละ รักอมตะคือรักเขาข้างเดียว
1569. เรื่องกินเรื่องอยู่ใครจะสู้พ่อ เรื่องแฉงเรื่องถ่อพ่อไม่สู้ใคร
1570. รักเร่จากหนุ่มร้อยเอ็ด ลูกหนึ่งคนแต่ก็เป็นพ่อหม้ายวัยสะรุ่น

ล

1571. เล็กเมา
1572. โลกเหวี่ยง
1573. ลุยอย่างเดียว
1574. ลูกจ้างเมีย
1575. ลูกพ่อขุน
1576. ลูกเมียไฉย
1577. เล่นไม่ยาก
1578. แล้วจะเชื่อ
1579. แล้วแต่ดวง
1580. ลาแล้วรักลง
1581. ...สิ้นรักใจลง...
1582. ลืมง่ายจริงน้อง
1583. ลืมแล้วรักเก่า
1584. ลุงชอบเฮอะ ๆ
1585. ลูกรักของแม่
1586. ลูกสาวใครหนอ

1587. ลูกหลวงพ่อปี
1588. ลูกหลวงพ่อสงฆ์
1589. แล้วแต่พรหมลิขิต
1590. เลือดที่ไม่มีความ
1591. ลาก่อนน้องสาวจอมดวง
1592. ลิงเท่านั้นที่ห้อยโหน
1593. ลืมตาแต่อย่าลืมตัว
1594. ลูกขุนแผนแสนอำนาง
1595. ลูกชายเหล่าเทวคา
1596. ลูกสองน้องก็ยังสวย
1597. ลูกเสด็จพ่อพระกาฬ
1598. แล้วเธอก็ทิ้งฉันไป
1599. ลูกเมียไฉยมันน้อยใจจัง
1600. ลืมอดีตของเราแล้วหรือ
1601. ลืมหัวใจไว้บนรถทัวร์
1602. แล้วจะเชื่อว่าเธอบริสุทธิ์
1603. ลมอะไรหรือจะรู้ลมปาก
1604. ลกกันแรงอีกนิก ต่อชีวิตอีกนาน
1605. เลือกคนรถ เป็นคนรักชกคนขี่รถ
1606. เลือดที่ไม่มีความ น้องอย่าบอกให้พี่
1607. เลยสี่ทุ่มไปนึกคิดอ่านมลูกอีก 1 บาท
1608. แล้วแต่ท่านจะกรุณา โปรดเอ็นดูผมบ้าง

ว

1609. วัชรูน
1610. ว่างลูกเดียว

1611. วัยสะเประอะ
1612. วัยสระรุ่น
1613. วัยระเร้ง
1614. วันขึ้นสี่เกียจหล่อ
1615. ไร่ใจเจ้าจึงซ้ำ
1616. ว่าจะไม่เมาแล้วน้อง
1617. ว่ารักตลอดขึ้นรถฟรี
1618. ว่าจะไม่รักแล้วเยียนา
1619. วาหนึ่งก็ไกล ถูใจรัก
1620. ว่างเสมอ สำหรับเซอที่รัก
1621. วันใดขาดฉันแล้วเธอคงหายกึก
1622. วันใดขาดฉันแล้วเธอจะรู้รัก
1623. วันใดขาดฉันแล้วเธอจะรู้สึก
1624. วันนี้ไม่มีรอยยิ้มสำหรับยาย
1625. วัยสระรุ่นรีจะล้นวัยสระร่วง
1626. วัยสระรุ่นรีจะล้นวัยสระร่วง
1627. ว่าพี่ชั่วแล้วเอาทำผิดทำไม
1628. เวลากินที่นอน เวลานอนที่ปล้ำ
1629. เวลาทักไม่ร้อง เวลาห้องจะให้รับ

๓

1630. กิษย์ภูพาน
1631. ศัตรูหัวใจ
1632. กิษย์หลวงปู่ทวด
1633. กิษย์หลวงปู่แหวน
1634. กิษย์หลวงพ่อบุญ

- 1635. เศรษฐีแก่งจวน
- 1636. ทรัพย์สินคือน้ำใจ
- 1637. กิษย์หลวงพ่อบิยะ
- 1638. กิษย์หลวงพ่อโสธร
- 1639. เศรษฐีเงินสก ยากเงินผ่อน
- 1640. เทษแก้วมดลม เทษอารมณ์บิดใจ

ส

- 1641. สบ
- 1642. สิ่งไหน
- 1643. สุดเหว
- 1644. สมน้อง
- 1645. สบายมือ
- 1646. สมบัติพ่อ
- 1647. สมบัติแม่
- 1648. สะดุดรัก
- 1649. สะท้อนรุ่ง
- 1650. สาวสมิธ
- 1651. สิ่งสุดท้าย
- 1652. สิ่งกว้างทอง
- 1653. สิ่งบางไพร
- 1654. สุดทางรัก
- 1655. สุดที่รัก
- 1656. ผู้เพื่อเธอ
- 1657. เสียแรงรัก
- 1658. ส่งแก้ว ส่งยิ้ม

1659. สิ่งแวดล้อมเรียนราม
1660. สวรรค์ทรงโปรด
1661. สวรรค์ในรถ
1662. สวรรค์ในป่า
1663. สามหนุ่มขี่เมา
1664. สายชายยังคอย
1665. สิบล้อคอยรัก
1666. สิบล่อนะน้อง
1667. สิบล้อรอรัก
1668. สิงห์ร้ายไซเวย์
1669. สิงห์หนุ่มโรงยา
1670. สี่รักแสนรู้
1671. สุดท้าวใจรัก
1672. สุดเฒ่าดอกฟ้า
1673. เสน่ห์คนเพชร
1674. เสน่ห์สองแถว
1675. เสียคนเพราะเธอ
1676. เสียความรู้สึก
1677. เสือกเกิดมาจน
1678. เสือเฒ่าแสนหนัก
1679. สนทน่อยท่าเล่นตัว
1680. สวีตตี้ที่รัก
1681. 200 ไมล์ต่อกิก
1682. สาวน้อยรอบรรทุก
1683. สิงห์หนุ่มแดนสยาม
1684. สิบล้อรอผู้แทน

1685. สิบสี่หนุ่มโชคดี
1686. สุขกายแต่ไร้เกียรติ
1687. สุขใจแต่ไร้เกียรติ
1688. สุขใจเมื่อไกลเมีย
1689. สุขใจยามใกล้เธอ
1690. สุกทางที่บ้านเธอ
1691. สวยแต่รูป จูบไม่หอม
1692. สวยที่สุดสวยในซอย
1693. สัตว์น่ารักจากคนจน
1694. SA ไม่เอา เมาก็กว่า
1695. 10 รู้ไม่เท่า 1 เดย
1696. สิบสี่อรเลือกผู้แทน
1697. สิบสี่อยากมีผู้แทน
1698. สุขเมื่อเมา เสร้าเมื่อสร้าง
1699. สุกแต่แค่คุณจะรัก
1700. สุรานารีพี่ชอบ
1701. เสร็จก็กรบหมัดรัก
1702. แสบไทม์น้อง...ท้องแล้วทั้ง !
1703. สองแถวรอน้องไค้จะจี
1704. สิ่งหนุ่มสุขใจแต่ไร้เกียรติ
1705. สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น
1706. สิบสี่อรรักจากเขาย้อย
1707. สุกหล่อเจ้าสำราญโรงเหล็ก
1708. เสียเมีย เสียนา เพราะชาอู
1709. สงสารคนขับกระบะ 20
1710. สวยกว่าเธอ 30 มีถมไป

1711. สิบตาเห็นไม่เท่าสิบมือคลำ
1712. สิบล้อเสียว ๆ ไม่เคยเหี่ยวตาย
1713. เสียดรักเพราะจน เสียดคนเพราะได้ด
1714. เสียดรักเพราะจน เสียดคนเพราะเธอ
1715. เสียดรักเพราะจน เสียดคนเพราะเมา
1716. เสียดรักเพราะจน เสียดคนเพราะรัก
1717. เสียดรักเพราะจน เสียดคนเพราะเพ้อ
1718. สตรีถือศัตรูของสตาจ
1719. สุตทางรถแต่ยังไม่หมดทางรัก
1720. สละคนละบาทเพื่อร่วมชาติเจริญ
1721. สัญญารักเมื่อตะวันรอนที่หนองหาน
1722. สำส่อนทางเพศ ต้นเหตุกามโรค
1723. สิบล้อรถเลือกผู้แทนสระบุรี
1724. สูบก็เอา เมาก็เลิก แต่รักไม่เลิก
1725. เสริมกิจปิไผ่ ช่วยไทยประหยัคน้ำมัน
1726. เสียดรู้ไม่เท่าไร เสียดรักพิณักใจ
1727. สมอมีไว้คิด ใช้ชีวิตให้ถูกทาง
1728. สำเนียงบอกภาษา กิริยาบอกตระกูล
1729. สู้รแฉกส์มาง้อ อัยารอรถเมล์เลยนะ
1730. สตรีถือศัตรู   ของ ส.ค.
1731. สาธุชนน้ำใจดี กรุณานั่งชิดใน
1732. สาธุชนน้ำใจดี สามัคคีนั่งชิดใน
1733. สาธุชนผู้เจริญยอมไม่แบ่งขึ้นรถฟรี
1734. สอบได้เป็นเรื่องตลก สอบตกเป็นของธรรมดา
1735. สิ่งสัมพันธ์คือเงินตรา ยอดปรารถนาคือดวงใจ
1736. สิ่งสัมพันธ์คือเงินตรา ยอดปรารถนาคือดวงใจ

1737. สดางค์คู่กับสตรี สดางค์ไม่มีสตรีไม่ตาม

ห

1738. หิวรัก

1739. หอมหน้อย

1740. หนาวหรือน้อง

1741. หนาวหัวใจ

1742. หนุ่มไกลแฟน

1743. หนุ่มซาครัก

1744. หนุ่มใจพระ

1745. หนุ่มใจไล

1746. หนุ่มทางหลวง

1747. หนุ่มเมียเปลอ

1748. หนุ่มราคะ

1749. หนุ่ม 19

1750. หนุ่มอุคร

1751. หลงเสียงนาง

1752. หลวงพ่อจั่ว

1753. หลอกจนได้

1754. หล่อลากดิน

1755. หล่ออีกแล้ว

1756. หลานปู่

1757. เหล่เพราะรัก

1758. ห้ามชนเล่น

1759. หึงเพราะรัก

1760. หนีฝัวตามขู

1761. หนีเมียเข้ากรุง
1762. หนึ่งใจในดวงใจ
1763. หนึ่งมาตลอด
1764. หนึ่งหญิงสองชาย
1765. หนุ่มแก่เมียเปลอ
1766. หนุ่มนาข้าวรัก
1767. หนุ่มนารอนาง
1768. หนุ่มเพชรคอยเธอ
1769. หนุ่มมหาศาล
1770. หนุ่มโสดสันหวาน
1771. หนุ่มโสดเมียเปลอ
1772. ไหนว่าจะรัก
1773. ไหนว่าไม่ลืม
1774. หยาดเหงื่อเพื่อเธอ
1775. หลีกทางให้เธอ
1776. หลอกพี่อีกแล้ว
1777. หล่อนข้าสผู้เดียว
1778. เหลียวมองจันทน์ข้าง
1779. เหลือรอยแผลเก่า
1780. เหล้าคือเพื่อนรัก
1781. แหวนหมั้นไทรบุรี
1782. หัวใจดึกแอร์
1783. หัวใจเสียรัก
1784. ห้ามใช้รถคัน
1785. หญิงที่ปรารถนา
1786. หน้าด้านอ่านอยู่ได้

1787. หนุ่มบ้านไผ่ใจพระ
1788. หนุ่มลิลลอรอรัก
1789. หนูจำ พี่มาแล้ว
1790. หมคหนึ่งสองหมื่นบาท
1791. หมีนโมลค์ใจเอื้อม
1792. หยาดเหงื่อเพื่อเงินหมื่น
1793. หยาดเหงื่อเพื่อน้องเมีย
1794. หล่อนซาส์เพราะยาคุม
1795. เหล้าคือน้ำดาเมียร
1796. หวังเหว็ดแม่ไผ่แดง
1797. หัวใจใครซื้อได้
1798. หัวใจฉันไม่ขาย
1799. หัวใจไม่เคยว่าง
1800. หัวใจไม่ให้รัก
1801. เห็นน้องแล้วใจเต้น
1802. ใต้ฟ้าไปเถาะน้อง
1803. หนึ่งเถาะน้อง ของมันแพง
1804. หนึ่งเถาะน้อง ทองมันแพง
1805. หนึ่งพ่อไปจกทะเลเบียน
1806. หนุ่มทางหลวงไว้เทียมทาน
1807. หนุ่มนาข้าวสาวนาเกลือ
1808. หนุ่ม 19 รักครึ่งทาง
1809. หนุ่มโสคไม่มีพิษระ
1810. หนุ่มอ่างทองมองหาแฟน
1811. หัวใจฉันมีอีกบิน
1812. หัวใจปองปะละคะ

1813. ห้าคนผัวเมียยังไหว
1814. หาเงินส่วตัวเรียนราม
1815. ห้ามใจไม่ไหวแล้วน้อง
1816. เห็นหนวดคุณแล้วสยิว
1817. หน้าอย่างเธอจะรักใครจริง
1818. หนุ่มขี่เมา สามกัโลกัก ๒ e
1819. หนุ่มใจง่าย หลานชายคุณยาย
1820. หนุ่มนครปฐมอรัก
1821. หนุ่มโสดที่ไม่มีพันธะ
1822. หยาดเหงื่อเพื่อเมียบังเกิดเกล้า
1823. หลานลุงเมา ไม่เอาแล้วรัก
1824. ห้ามห้อยโหน ห้ามขึ้นนอกป้าย
1825. หาหญิงรักจริงยังไม่เจอ
1826. ห้ามฟรี ภาษีขึ้น น้ำมันแพง
1827. แหม่มารักจริง คนว่าง่าย
1828. เหงื่อทุกหยดคืออนาคตลูก
1829. เหงื่อทุกหยดเพื่ออนาคตลูก
1830. หนึ่งในห้องต้องอยู่กับพี่
1831. หนุ่ม ตจว. ขับรถหวานเย็น
1832. หากจะรักต้องลืมหาคำว่าห้อง
1833. เห็นใจพี่บ้างโปรดพี่รดหนัก
1834. เห็นใจหน่อยอย่าให้พี่คอยนาน
1835. เห็นผ้าทำสุ เห็นชู้ทำซ่า
1836. เห็นผ้าไม่สุ เห็นชู้แล้วซ่า
1837. เห็นพี่ไม่คิมิใหม่ไปเลย
1838. หนีไปกับพี่เถอะน้องทองมันแพง

1839. หยาดเหงื่อทุกหยด เพื่ออนาคตลูก
1840. หากจะรักจงลืมน้ำว่าเสียใจ
1841. เห็นหน้าหนู เหมือนได้ยาชูกำลัง
1842. ให้น้องท้องก่อนแล้วพี่รับได้ไหม
1843. เหงื่อทุกหยดคืออนาคตของลูกข้า
1844. หญิงคนหนึ่งในดวงใจ ผัวไปซาอุ
1845. หนุ่ม 25 หรือจะสู้หนุ่ม 50
1846. หย่าเมียไม่เสียค่าย หย่าเหล้าฉิบหายแม่
1847. หย่าเมียไม่เสียค่าย หย่าเหล้าเสียเมีย
1848. หลงทางยังหาเจอ หลงเธอขี้อึดทน
1849. หลงทางร้อยทาง ก็ว่าหลงนางร้อยผู้
1850. หล่อนชั่วเพราะยาคุม หล่อนกตัญญูเพราะลืมนั่น
1851. เหล้านี้ นารีเมิน เพลินกัญชา (ลูกเดียว)
1852. หุ่นทหารม้า ชักปืนช้า แก้วฝ้าใจ
1853. เขี่ยตะกายเด็ก หอดิಕ್ಕุระลึกได้
1854. เหงื่อทุกหยด เพื่ออนาคตของลูกกัน
1855. หมวกกับจำไมเมตตาหมกท้องตรมใจ
1856. เห็นน้องแล้วใจชู เห็นของหนูแล้วใจซ่า
1857. หญิงหนึ่งในดวงใจ หญิงทั่วไปกำไรชีวิต
1858. หลงทางในเมืองหลวง ก็ว่าหลงลมหลวงจากสิ้นนาง
1859. หญิงหนึ่งคือดวงใจ หญิงต่อไปคือกำไรชีวิต
1860. หญิงหนึ่งคือดวงใจ หญิงทั่วไปคือกำไรชีวิต
1861. หุ่นเทห์ เปย์เก่ง เบ่งน้อย ห้อยปริญญา มารดาควม
1862. หญิงหนึ่งอยู่ในดวงใจ หญิงทั่วไปคือกำไรชีวิต
1863. หากความลึกของมหาสมุทร ยังง่ายกว่าความบริสุทธิ์ของหญิงสาว
1864. หากคิดในสักนิตจะต่อชีวิตให้คนขับ ชีตในหน้อยเถอะครั้นคนขับจะไม่กังวล

1865. หนูความบริสุทธิ์
 อยู่ที่ไหน ไร้หนูอาย
 ความบริสุทธิ์หนูหาย
 เมื่อปลายปีสองสี่นี้เอง
 ไข่เจ้าชาละวัน
 ว่าเก่งยิ่งเพ่งมอง
 ความบริสุทธิ์ของน้อง
 หรือจะเหลือถึงพี่จริงไหม

อ

1866. อย่าแข่ง
 1867. อย่าแหยม
 1868. อุ่นรัก
 1869. แอบรัก
 1870. ไข่หนุ่ม
 1871. ไข่หนู
 1872. อยากยั่วเด็ก
 1873. อย่าทำซ้อย
 1874. อย่าประมาท
 1875. อย่ามองนะ
 1876. อย่ารักฉัน
 1877. อย่าหลอกฉัน
 1878. อยู่กับถั่ง
 1879. อานาจเงิน
 1880. อีหน้ามีค
 1881. อีหน้ามีค
 1882. อีหน้ามีค

1881. อู๋...คนสวย
1882. อู๋ !...น่ารัก
1883. เออ ! เอ็งเก่ง
1884. ใต้ทองแดง
1885. ดอกหักซ้ำสอง
1886. อยากกินคนสวย
1887. อยากกลืนคนสวย
1888. อย่า...ขอผมเถอะ
1889. อย่างเงี้ยวทุกที
1890. อย่าจับหูหนู
1891. อย่าชนขี้น้อง
1892. อย่าซ่า...น้ำเซิง
1893. อย่าซ่า...น้ำเซิง
1894. อย่าคันหนูนะ
1895. อย่างนี้กว่าหนู
1896. อำนางใบแดง
1897. อ้อ...นี้กว่าใคร
1898. ใต้แก้วธร
1899. ใต้จอมข่าส
1900. ใต้ขาทางหลวง
1901. ใต้หนักรูกพ่อ
1902. ใต้หมอนอิง
1903. ใต้หมอนเฝ้ายเพลอ
1904. ใต้หมอนยาหม้อ
1905. ใต้หมอนรอบ 2

1906. ไฉนผู้มราชา
1907. ไฉนผู้มลูกติด
1908. ไฉนผู้มท้องเย็น
1909. อย่างนี้เฝ้าดีกว่า
1910. อย่างจับนะพอหวง
1911. อย่างจับกับเขานะ
1912. อย่างเข้าถ้ารักพี่
1913. อย่างนะ...ผัวฉันจ๋า
1914. อย่างนะเมียฉันพอหวง
1915. อย่างมาชนหนูเสีย
1916. อย่างยุ่งรถหนูนะ
1917. อย่างหลงลืมลูกเรา
1918. อย่างให้พี่คอยนาน
1919. อะไรกันจ๊ะ...ล้อต๊อด
1920. อีสาวอก 38
1921. อ้ายแม่ แฟนหนูมา
1922. ไข่เด็กทวนคอกอย่าเหย
1923. ไฉนผู้มรถบรรทุก
1924. ไฉนผู้มสกายแลป
1925. ไฉนผู้มเสน่ห์แรง
1926. อย่างคิดว่าผม...นะจ๊ะ
1927. อย่างอนนักที่รักจ๋า
1928. อย่างแข่งในที่ลับทัน
1929. อย่างแข่งม้ากำลังคิด
1930. อย่างนะพี่มีมันตุ๊ด
1931. อย่างนะหนู...บุ่จำศีล

1932. อย่างนะหนู...ลุงจำกัลด
1933. อย่างมากิดถึงฉันเลย
1934. อย่างลืมปากมิได้บ้านเรา
1935. อยู่กับพี่ไม่มีออก
1936. อาชีพนี้ยังมีคนหยัน
1937. อาชีพไร้ปริญญา
1938. เอ็นดูเขา เอ็นเราชาด
1939. เอ็นดูเขา เอวเราชาด
1940. ไล่หนวดเหล็กกรดบรทุก
1941. ไล่หนุ่มสิบสองจอมแก่น
1942. ออกหักคักว่ารักไม่เป็น
1943. อย่าเลือกแข่งไฟแดงเห็นไหม
1944. อยู่ที่ไหนก็รักกันได้
1945. อร่อยไหมน้องท้องแล้วยิ้ม
1946. อันตรายโปรดอย่าวางเท้า
1947. อาชีพไร้ปริญญานะ
1948. อาชีพนี้ยังมีคนหยัน
1949. อาชีพพระเอก กูละเบื้อ
1950. อารมณ์ก็หรือยังจะน้อง
1951. เอ็งแหม่แข่งเต่าได้ลงคอ
1952. อยากจะรักแต่ไม่มีเวลา
1953. อยากได้หัวใจใครที่เหมือนคุณ
1954. อยาก ๆ เบื่อ ๆ ไม่เชื่อแล้วไป
1955. อย่าเชื่อพี่ไม่ใช่เสือผู้หญิง
1956. อย่างคังฟ้าดำ อย่างทำหินแตก

1957. อย่าประมาทลูกเมียคอยอยู่บ้าน
1958. อย่าฟรี ภาษีขึ้น น้ำมันแพง
1959. อย่างมองนักผมเขินแล้วรู้ไหม
1960. อย่ายิ้มนัก เคียวล้มรักตอนลง
1961. อย่ายื่นแขนออกนอกกรอ... เคียวขาด
1962. อย่ารักผมนะ ผมมีเมียแล้ว
1963. อย่าไว้ใจทาง อย่าวางใจไฟ
1964. อาชีพนี้ กนตึงเห็นใจ
1965. อันนารีไม่ดีเท่าयाถ่าย
1966. อีหนูอย่างง่ ลุงจะจำศีล
1967. เอ...ใครกันหนอจะรอ 33
1968. โอ้โฮเฮะ ! ขอรอยยิ้มสักนิด
1969. ไล่คนคร่อก มาบอกว่าคุณดี
1970. อย่างนั่งรถฟรีมีผู้บรรทุก
1971. อย่าเชื่อเขานะน้องพอท้องแล้วทั้ง
1972. อย่าซ่าสนะน้อง เคียวท้องไม่มีพ่อ
1973. อย่าเอาความโศกมาแลกน้ำมัน
1974. ไล่สิบล้อรักสาวคนสวย
1975. อย่าใช้สายตาเข็กขึ้นมองพี่ในน้อง
1976. อย่าไปเลียบวงกอก พี่โดนหลอกมาแล้ว
1977. อยู่บ้านเมียก็ค่า ออกมาจ่าก็จับ
1978. อยู่ว่าง ๆ ไม่มีใครจ้างไปเป็นผี
1979. อยู่ว่าง ๆ ไม่มีใครจ้างไปเฝ้าองค์
1980. อยู่อย่างสงบดีกว่ารบด้วยลมปาก
1981. ข้ายมีลูกสี่เมียสองน้องเมียไม่สน
1982. (ไว้) เพ้าดีเซล ไร่ไร่แวงแข่งเตนข้าว

1983. อดีตเป็นของฉัน ปัจจุบันเป็นของใคร
1984. อดีตไม่สำคัญ ปัจจุบันฉันรักเธอ
1985. อดีตไม่สำคัญ ปัจจุบันสำคัญกว่า
1986. อย่าขับรถด้วยอารมณ์ จงขับด้วยสติ
1987. อย่าคิดว่ารถเต่าไม่ใช่วัยรุ่นนะจ๊ะ
1988. อย่าค่าผมเลยครึ่งผมมันวิ่งเป็นเวลา
1989. อย่าประมาทพี่เพื่อนคนที่บ้านคอยท่านอยู่
1990. อคหลับคอนอนเพราะนมสองเต้า ชูตขึ้นมาจ๊ะ
1991. อดีตนั้นไม่สำคัญ ปัจจุบันฉันรักเธอ
1992. อันความรักในวัยเรียนเหมือนจุดเทียนในพายุ
1993. อายุครูไม่รู้วิชา ขยายกรรมาไม้ไผ่บุตร
1994. อย่าคิดว่าเธอสวยเลิศเลอ สวยกว่าเธอ 20 บาท
1995. อย่ามองคนไม่มีค่า แม้แต่หมายังทำลูกขึ้น
1996. อย่าสูบบุหรี่บนรถ เป็นอันตรายต่อกระเป๋
1997. อยู่บ้านเมียก็ค่า ออกมาจ่าก็จับ กูละเบ๊
1998. อย่างนี้กว่าสวยเลิศเลอ สวยกว่าเธอ 50 มีดมไป
1999. อย่าคิดว่าสวยเลิศเลอ สวยกว่าเธอสามสิบมีดมไป
2000. อันนารีไม่ใช่เลขคณิต อย่าไปกิดให้หนักสมอง
2001. อนาคตฝากไว้กับดวงมลายี ดวงใจฝากไว้กับน้องแก้ว
2002. อันนารีไม่ใช่เท่าเลขคณิต อย่าไปกิดให้เปลืองสมอง
2003. อาชีพไร้ปัญญา วัสดุขึ้นราคา กรุดาอย่าขอ
2004. อายุครูไม่รู้วิชา ขยายกรรมาไม้ไผ่บุตร ถ้าได้ครูมาเป็นภรรยา
จะให้ทั้งวิชาและบุตร
2005. " อันนารีมีมากกว่าฝูงลิง จะจับทั้งจับขร้างก็ยังไม่ไหว
แถวโรงงานก็มีถมเถไป เหตุใดจะถือจ้องจ้องต่อนารี "

๕

- 2006. เสง
- 2007. เสงจริง ๆ
- 2008. อัลโหลที่รัก
- 2009. เสง 200 ปี
- 2010. เขื่อ...กุดะเบือ
- 2011. เขื่อ...ข้าละเสียว
- 2012. ชื่องเคิพเนจร
- 2013. เขียไ้จ้อ...ขอลุงก่อน
- 2014. ข้ามันก็สว่างพอดี
- 2015. convoy
- 2016. Don't kiss me
- 2017. Forget me not
- 2018. King of the road
- 2019. Love
- 2020. Love me love my car
- 2021. One not two
- 2022. Playboy
- 2023. Some one like you
- 2024. Temple Fair

การศึกษาวรรณกรรมคนรณ

บทคัดย่อ

ของ

ศิริกุล ตันกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2528

ปริญญานิพนธ์เรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาโอกาสที่มองคนรอบและสภาพสังคมที่ปรากฏ
ในวรรณกรรมคนรอบ ศึกษาลักษณะการใช้ภาษาที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรอบ และเพื่อเก็บ
รวบรวมจำแนกวรรณกรรมคนรอบตามรูปแบบและเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า จากการเก็บรวบรวมวรรณกรรมคนรอบจำนวน 2024 ข้อมูล
จำแนกตามรูปแบบลักษณะการปรากฏของวรรณกรรมได้ 5 ลักษณะคือ วรรณกรรมที่เป็นความ
เรียงธรรมชาติ วรรณกรรมที่มีสัมผัสคล้องจอง วรรณกรรมที่เป็นคำประพันธ์ วรรณกรรมที่เป็น
ภาษาอังกฤษ และวรรณกรรมที่มีลักษณะผสม จำแนกวรรณกรรมคนรอบตามเนื้อหาได้ 11 ประเภท
คือเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล การทำงาน เพศ ค่านิยม บรรทัดฐาน ความเชื่อ ข้อคิดและปรัชญา
ในการดำเนินชีวิต เศรษฐกิจ การศึกษา สิ่งเสพติด ปัญหาสังคม และข้อความที่กล่าวลอย ๆ
ลักษณะการใช้ภาษาที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรอบ ได้แก่ การใช้คำ สำนวนโวหาร เครื่องหมาย
สัญลักษณ์ อารมณ์ขัน กลวิธีการเสนอวรรณกรรมคนรอบ และลีลาจังหวะ ซึ่งกลุ่มคนรอบมุ่งใช้ภาษา
เพื่อตนเองและระบายอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของตนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ลักษณะการใช้ภาษา
ในวรรณกรรมคนรอบยังสะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมทั่ว ๆ ไป บุคลิกภาพลักษณะและสภาพของ
คนรอบ ลักษณะและสภาพของการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน และลักษณะนิสัยบุคลิกภาพบางส่วนของ
คนไทยอีกด้วย ในด้านสภาพสังคมวรรณกรรมคนรอบบันทึกและสะท้อนให้เห็นถึง ค่านิยม บรรทัดฐาน
ความเชื่อ และปัญหาสังคม ส่วนโลกทัศน์ของคนรอบที่มีต่อบุคคลและสภาพแวดล้อม เป็นผลมา
จากสภาพแวดล้อมในสังคมที่เขาประสบในชีวิตประจำวันเป็นส่วนใหญ่

A STUDY OF THE SLOGANS ON WHEEL

AN ABSTRACT

BY

SIRIKUL TUNKUL

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakrinwirot University
February 1985

The purpose of this thesis was to study Khonrot's (or drivers) world view, social condition and language use appearing in slogans on wheel, as well as to collect and classify them according to their style and content.

The study revealed that the writing style of 2,024 slogans collected could be divided into 5 categories, namely : prose, rhymed verse, poetry, English phrases and slogans of mixed composition where as the content fell into 11 categories. The content referred to persons, work, sex, values, standard belief, concept and philosophy of life economy, education, drugs, social problems and non-provocative statements.

The uses of languages as appearing in the slogans on wheel were : word usage, rhetoric, symbols and humours. Techniques of presentation and rhythm reflected their economics and personal opinions resulting from their interaction with the surroundings. Moreover, the use of language in the slogan on wheel disclosed the social condition in general, as well as the personality and characteristics of the drivers, current usage of the Thai language, and some of the typical habit and personality of the Thais.

Regarding The social condition, The slogans on wheel uncovered the surse of value, the standard of living of the Thai people together with their beliefs and the problems of the society they lived in. The drivers attitudes towards the people and their surrounding were influenced mainly by their everyday experiences.